

EURÓPAI KÖZPONTI BANK

EURORENDSZER

HAVI JELENTÉS
DECEMBER

01 | 2010

02 | 2010

03 | 2010

04 | 2010

05 | 2010

06 | 2010

07 | 2010

08 | 2010

09 | 2010

10 | 2010

11 | 2010

12 | 2010

EZB EKT EKP

500

EURÓPAI KÖZPONTI BANK

EURORENDSZER

Az EKB 2010.
évi kiadványain
az 500 eurós bankjegy
egy motívuma
látható.

**HAVI JELENTÉS
2010. DECEMBER**

© Európai Központi Bank (2010)

Cím:

Kaiserstrasse 29
60311 Frankfurt am Main
Németország

Postacím:

Postfach 16 03 19
60066 Frankfurt am Main
Németország

Telefon:

+49 69 1344 0

Honlap:

<http://www.ecb.europa.eu>

Fax:

+49 69 1344 6000

*Felelős kiadó: az EKB Igazgatósága.
A fordítások elkészítése és kiadása a
nemzeti központi bankok feladata.*

*Valamennyi jog fenntartva. A kiadvány
kizárólag oktatási és nem kereskedelmi
célből, a forrás feltüntetésével
sokszorosítható.*

*A statisztikai adatgyűjtés lezárásának
időpontja e szám esetében:
2010. december 1.*

ISSN 1830-0073 (elektronikus formában)

TARTALOM

BEVEZETÉS

GAZDASÁGI ÉS MONETÁRIS FOLYAMATOK

Az euroövezet és a nemzetközi gazdasági folyamatok	
Monetáris és pénzügyi folyamatok	
Az árak és a költségek	
A kibocsátás, a kereslet és a munkaerőpiac alakulása	63
Fiskális folyamatok	78
Az eurorendszer szakértőinek makrogazdasági prognózisa az euroövezetről	85
Az árfolyam és a fizetési mérleg alakulása	89

Keretes írások:

1 A kelet-közép-európai EU-tagországok gazdasági fellendülése	13
2 A hozamgörbe hatása a monetáris aggregátumok közelmúltbeli folyamataira	20
3 Likviditási helyzet és monetáris politikai műveletek a 2010. augusztus 11 és november 9-e közötti időszakban	34
4 Az euroövezeti lakáspiac legfrissebb fejleményei	54
5 Az euroövezeti és a globális autóipar fejleményei	68
6 A munkanélküliség közelmúltbeli alakulása az euroövezetben	74
7 Újabb fejlemények az EU pénzügyi stabilitási megállapodások terén	82
8 A kamatokra, árfolyamokra, nyersanyagárakra és a fiskális politikára vonatkozó technikai feltevések	85
9 Más intézmények előrejelzései	88

5 AZ EUROÖVEZET STATISZTIKAI ADATAI

MELLÉKLET

Az eurorendszer monetáris politikai intézkedéseinek időrendi áttekintése	I
TARGET (Transzeurópai valós idejű bruttó elszámolási rendszer)	VII
Az Európai Központi Bank 2009 óta megjelent kiadványai	IX
Fogalomtár	XVII

SI

I

VII

IX

XVII

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

ORSZÁGOK

BE	Belgium	LU	Luxemburg
BG	Bulgária	HU	Magyarország
CZ	Cseh Köztársaság	MT	Málta
DK	Dánia	NL	Hollandia
DE	Németország	AT	Ausztria
EE	Észtország	PL	Lengyelország
IE	Írország	PT	Portugália
GR	Görögország	RO	Románia
ES	Spanyolország	SI	Szlovénia
FR	Franciaország	SK	Szlovákia
IT	Olaszország	FI	Finnország
CY	Ciprus	SE	Svédország
LV	Lettország	UK	Egyesült Királyság
LT	Litvánia	JP	Japán
		US	Egyesült Államok

EGYÉB

BIS	Nemzetközi Fizetések Bankja (<i>Bank for International Settlements</i>)
b.o.p.	Fizetési mérleg (<i>balance of payments</i>)
BPM5	IMF Fizetési mérleg kézikönyve (5. kiadás)
CD	letéti jegy (<i>certificate of deposit</i>)
c.i.f.	költség, biztosítás és fuvardíj az importőr ország határán (<i>cost, insurance and freight at the importer's border</i>)
CPI	fogyasztóiár-index (<i>Consumer Price Index</i>)
EER	effektív árfolyam (<i>effective exchange rate</i>)
EKB	Európai Központi Bank
EMI	Európai Monetáris Intézet
ESA 95	A nemzeti számlák európai rendszere (ESA 1995) (<i>European System of Accounts 1995</i>)
EU	Európai Unió
EUR	euro
f.o.b.	az exportáló ország határán vett érték (<i>free on board at the exporter's border</i>)
GDP	bruttó hazai termék (<i>Gross Domestic Product</i>)
GMU	Gazdasági és Monetáris Unió
HWWI	Hamburg Institute of International Economics
HICP	harmonizált fogyasztóiár-index (<i>Harmonised Index of Consumer Prices</i>)
ILO	Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (<i>International Labour Organisation</i>)
IMF	Nemzetközi Valutaalap (<i>International Monetary Fund</i>)
KBER	Központi Bankok Európai Rendszere
MPI	monetáris pénzügyi intézmény (<i>monetary financial institution – MFI</i>)
NACE	az Európai Unió nemzeti központi bankjai által alkalmazott statisztikai osztályozási rendszer
NKB	nemzeti központi bank
OECD	Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (<i>Organisation for Economic Co-operation and Development</i>)
PPI	termelőiár-index (<i>Producer Price Index</i>)
SITC Rev. 4	Általános Nemzetközi Kereskedelmi Osztályozási Rendszer (<i>Standard International Trade Classification, revision 4</i>)
ULCM	feldolgozóipar fajlagos munkaerőköltsége (<i>unit labour costs in manufacturing</i>)
ULCT	nemzetgazdaság fajlagos munkaerőköltsége (<i>unit labour costs in the total economy</i>)

A közösségi gyakorlatnak megfelelően a jelentés az uniós tagországok neveinek felsorolásánál a nemzeti nyelvek szerinti országnevek ábécérendjét követi

BEVEZETÉS

Az EKB Kormányzótanácsa 2010. december 2-i ülésén a rendszeres közgazdasági és monetáris elemzés alapján megerősítette, hogy megfelelőnek ítéli az EKB irányadó kamatainak jelenlegi szintjét, ezért nem változtatott rajtuk. A 2010. november 4-i ülés óta kapott új információk és elemzések figyelembevételével a monetáris politikai szempontból mérvadó középtávon változatlanul az árak mérsékelt alakulására számít. A legfrissebb adatok összhangban állnak a fellendülés pozitív alapütemével – jóllehet jelentős bizonytalanság mellett. A monetáris elemzés megerősíti, hogy az inflációs nyomás középtávon korlátozott marad. A testület arra számít, hogy az árak középtávon stabilak maradnak, támogatva az euroövezeti háztartások vásárlóerejét. Az inflációs várakozások szilárdan rögzítettek azon célnak megfelelően, hogy az inflációs rátákat középtávon 2% alatt, de ahhoz közeli értéken kell tartani. Alapvető fontosságú az inflációs várakozások szilárd rögzítése.

2010. december 2-án a Kormányzótanács arról is döntött, hogy ameddig csak szükséges, de legalább 2011 harmadik tartalékperiódusának végéig (2011. április 12.) folytatja mind az irányadó, mind a speciális lejáratú refinanszírozási műveleteket egy tartalékolási időszaknak megfelelő futamidővel, rögzített kamatú, teljes allokációs tendereljárás keretében. Ezenkívül arról is döntött született, hogy 2011. január 26-án, február 23-án és március 30-án három hónapos, hosszabb lejáratú refinanszírozási műveletet hajt végre rögzített kamatú, teljes allokációs tender formájában. Ezek kamatait az aktuálisan érvényes irányadó refinanszírozási művelet átlagos kamatán rögzítik.

A monetáris politikai irányvonal jelenlegi alkalmazkodó jellege összességében nem változik. Az irányvonal, valamint a likviditás biztosítása és allokálási módja a körülményektől függően módosulhat, lévén, hogy az akut pénzügyi piaci feszültség idején hozott rendkívüli intézkedések már eleve átmeneti jelleggel születtek. Ennek megfelelően a testület az elkövetkező időszakban is igen szorosan figyelemmel fogja kísérni a fejleményeket.

Közgazdasági elemzés: Az euroövezet reál-GDP-je miután 2010 második negyedévében kivételes mértékben, 1,0%-kal bővült az előző negyedévhez képest, a harmadik negyedévében 0,4%-os növekedést mutatott. A legfrissebb statisztikai publikációk és felmérési adatok összességében megerősítik a helyzetértékelést, miszerint tovább folytatódik az euroövezet fellendülésének trendje. A korábbi várakozásokkal összhangban ebből az következik, hogy az év negyedik negyedévében folytatódik a reál-GDP bővülése. Az euroövezet kivételére továbbra is kedvezően hat a világgazdaság folytatódó fellendülése. Ezzel egy időben a magánszektor belföldi kereslete várhatóan egyre jobban élénkíti a növekedést, amit az alkalmazkodó monetáris politikai irányvonal és a pénzügyi rendszer működésének normalizálását szolgáló intézkedések is elősegítenek. A konjunkturális fellendülést viszont várhatóan visszafogja a mérlegkiigazítás folyamata bizonyos ágazatokban.

E helyzetértékelés szintén megjelenik az eurorendszer szakértőinek az euroövezetről szóló 2010. decemberi makrogazdasági prognózisában, amely a reál-GDP éves növekedését 2010-re 1,6% és 1,8%; 2011-re 0,7% és 2,1%; 2012-re pedig 0,6% és 2,8% közé valószínűsíti. Az EKB szakértőinek 2010 szeptemberében publikált makrogazdasági prognózisához képest az előrejelzési sáv szűkebb lett, és némileg a szeptemberi sáv felső szélé felé tolódott, míg a 2011-es sáv szintén kissé szűkült. Az eurorendszer szakértőinek 2010. decemberi makrogazdasági prognózisa jórészt összhangban áll a nemzetközi intézmények előrejelzéseivel.

A Kormányzótanács megítélése szerint a gazdasági kilátásokkal kapcsolatos kockázatok kismértékben a lassabb növekedés irányába mutatnak, továbbra is jelentős bizonytalanság mellett. Egyfelől a vártnál gyorsabban növekedhet a világkereskedelem, ami támogatja az euroövezeti kivitelt. Ennek kapcsán megjegyzendő, hogy az euroövezetben továbbra is igen magas üzleti bizalom tapasztalható. Másfelől lefelé irányuló kockázatok adódhatnak az egyes pénzügyi piaci szegmensekben tapasztalható feszültségekből, illetve ezeknek az euroövezet reálgazdaságára

való átgyűrűzéséből. A vártnál lassabb növekedés irányába mutatnak továbbá a következő kockázati tényezők: újból megemelkedhet a kőolaj- és más nyersanyagok ára; felerősödhet a protekcionista nyomás; a globális egyensúlyzavarok korrekciója pedig turbulens módon mehet végbe.

Az árak alakulása: Az Eurostat előzetes becslése szerint az euroövezet éves HICP-inflációja novemberben 1,9% volt, vagyis október óta nem változott. Az elkövetkező hónapokban a HICP-infláció a jelenlegi szint körül fog ingadozni, majd a jövő év folyamán némileg mérséklődik. Az elkövetkező időszakban változatlanul visszafogott inflációs rátákra lehet számítani. A közép- és hosszú távú inflációs várakozások továbbra is szilárdan rögzítve vannak, összhangban a Kormányzótanács azon céljával, hogy az inflációs rátákat középtávon 2% alatt, de ahhoz közel tartsa.

Hasonló értékelést tükröz az eurorendszer szakértőinek az euroövezetről szóló 2010. decemberi makrogazdasági prognózisa, amelyben 2010-re 1,5% és 1,7%; 2011-re 1,3% és 2,3%; 2012-re pedig 0,7% és 2,3% közötti éves HICP-infláció szerepel. Az EKB szakértőinek szeptemberben publikált prognózisához képest a 2010-re vonatkozó sáv változatlan maradt, míg a 2011-es kicsivel feljebb került. A nemzetközi szervezetek rendelkezésre álló előrejelzéseiből összességében hasonló kép rajzolódik ki.

Az inflációs kilátásokat övező kockázatok nagyjából egyensúlyban vannak. A magasabb infláció irányába mutat az energia és a nem energijellegű nyersanyagok árának lehetséges alakulása, továbbá az elkövetkező évek fiskális konszolidációs kényszere miatt a közvetett adók és a szabályozott árak vártnál nagyobb mértékű emelkedése. Ugyanakkor a belföldi ár- és költségfolyamatokból eredő kockázatok a várakozások szerint továbbra is korlátozottak lesznek.

Monetáris elemzés: Az M3 éves növekedési üteme 2010 októberében 1,0% volt, tehát gyakorlatilag alig változott az előző havi 1,1%-hoz képest. A magánszektorban kihelyezett hitelek

éves növekedési üteme a szeptemberi 1,2%-ról októberben 1,4%-ra emelkedett. Az alacsony pénzmennyiség-növekedés és hitelkiáramlás alátámasztja a helyzetértékelést, miszerint a monetáris expanzió alapüteme mérsékelte, a középtávú inflációs nyomás pedig korlátozott.

Tovább csökkent a hozamgörbe meredeksége, ami arra utal, hogy fokozatosan enyhül az az M3-at érő visszafogó hatás, amely a monetáris pénzeszközöknek az M3-on kívüli hosszabb távú pénzügyi eszközökbe való átcsoportosításával hozható összefüggésbe. A kamatlábak illetően együttállása egyszersmind azt is tükrözi, hogy tovább nő a rövid lejáratú lekötött betétek és az egynapos betétek kamatkülönbözete. Ennek megfelelően tovább mérséklődött az M1 éves növekedési üteme – amely 2010 szeptemberében még 6,2%, októberben pedig 4,9% volt –, ugyanakkor az egyéb rövid lejáratú betétek éves növekedési üteme már kevésbé volt negatív tartományban.

A magánszektorban kihelyezett bankhitelek éves növekedési üteme mögött továbbra is a háztartásoknak nyújtott hitelek pozitív növekedési üteme (szeptemberben 2,8%, októberben 2,9%), továbbá a nem pénzügyi vállalatoknak nyújtott hitelek negatív rátája (mind szeptemberben, mind októberben –0,6%) húzódik meg. Az adatokat a banki mérlegekből történt hitelkivezetésekkel korrigálva azt látjuk, hogy a nem pénzügyi vállalatoknak nyújtott hitelek növekedési üteme tovább élénkült, ami még inkább megerősíti, hogy 2010 korábbi szakaszában fordulópont következett be.

Az elmúlt hónapokban a bankoknak összességében sikerült stabilizálni mérlegeiket, és ezzel párhuzamosan bővíteni hitelkínálatukat a magánszféra számára. Változatlanul kihívást jelent azonban, hogy a kereslet további fellendülésével hogyan bővíthető tovább e hitelek kínálata. Éppen ezért a bankoknak alapvető érdekük jövedelmüket visszaforgatni, tőkebázisukat a piacról erősíteni tovább, valamint maradéktalanul élni azokkal a lehetőségekkel, amelyeket az újratőkésítést célzó kormányzati intézkedések nyújtanak számukra.

Összefoglalva: az EKB irányadó kamatai továbbra is megfelelőek, ezért a Kormányzótanács változatlanul hagyta őket. A 2010. november 4-i ülés óta kapott új információk és elemzések figyelembevételével a testület változatlanul az áruk mérsékelt alakulására számít a monetáris politikai szempontból mérvadó középtávon. A legfrissebb adatok összhangban állnak a fellendülés pozitív trendjével, jóllehet jelentős bizonytalanság mellett. A monetáris elemzés eredményével való összevetés is azt mutatja, hogy az inflációs nyomás középtávon továbbra is korlátozott. A testület arra számít, hogy az áruk középtávon stabilak maradnak, támogatva az euroövezeti háztartások vásárlóerejét. Az inflációs várakozások tehát szilárdan rögzítve vannak azon célnak megfelelően, hogy az inflációs rátákat középtávon 2% alatt, de ahhoz közeli értéken kell tartani. Alapvető fontosságú az inflációs várakozások szilárd rögzítése.

Költségvetési politika: Noha a költségvetés helyzete az euroövezet bizonyos országaiban a vártnál kedvezőbben alakul, változatlanul nagyfokú bizonytalanság övezi más tagországok fenntarthatatlan fiskális pozícióját és a kedvezőtlen piaci reakciókkal szembeni sérülékenységét, kedvezőtlen hatásokat generálva az egész övezet számára. Ilyen környezetben elengedhetetlen, hogy az illetékes szervek megerősítsék a fegyelmezett államháztartásba vetett bizalmat, ezen keresztül csökkentve a kamatlábakba árazott kockázati prémiumot és támogatva a középtávon fenntartható növekedést. Ezzel párhuzamosan az euroövezet valamennyi tagországának ambiciózus és hiteles többéves konszolidációs stratégiát kell kidolgoznia, és a kiadási oldalra koncentrálni a kiigazító intézkedéseket kell teljes körűen végrehajtania. A tagországoknak a 2011-es költségvetésben konkrétan meg kell nevezniük a szükséges fiskális kiigazító intézkedéseket, ugyanakkor készen kell állniuk arra, hogy bármikor korrigálják a fiskális célkitűzésektől való eltéréseket.

Érdemi és mélyreható strukturális reformokat kell gyorsan végrehajtani a magasabb fenntartható növekedés kilátásainak javítására. Különösen azokban az országokban van szükség átfogó reformokra, amelyek versenyképessége visszaesett az előző időszakban, illetve amelyekben magas költségvetési és külső hiány halmozódott fel. A munkaerőpiac merevségeinek felszámolása tovább támogathatná a kiigazítási folyamatot az érintett országokban. A termékpiaci verseny fokozása, különösen a szolgáltatói szektorban, szintén elősegítené a gazdasági szerkezetváltást, ösztönözné az innovációt és az új technológiák átvételét. Az ilyen lépések elengedhetetlenek a termelékenység-növekedés fokozása szempontjából, amely a hosszú távú növekedés egyik fő mozgatórugója. A szóban forgó szerkezeti reformoknak a bankszektor megfelelő konszolidációjával kell párosulnia. A stabil mérlegek, a hatékony kockázatkezelés, valamint az átlátható és robusztus üzleti modellek továbbra is elengedhetetlenek a bankok sokkokkal szembeni ellenálló képességének megerősítéséhez, illetve a megfelelő finanszírozás biztosításához, egyúttal lefektetik a fenntartható növekedés és a pénzügyi stabilitás alapjait.

Végezetül a Kormányzótanács üdvözli az ír kormány gazdasági és pénzügyi kiigazítási programját, amely az Európai Bizottsággal – valamint az EKB és a Nemzetközi Valutaalap közreműködésével – lezajlott egyeztetések nyomán jött létre. A program tartalmazza mindazokat az elemeket, amelyek az ír gazdaság tartós stabilitásának megteremtéséhez szükségesek. Érdemben foglalkozik a jelenlegi piaci aggodalmak hátterében álló gazdasági és pénzügyi okokkal, így segít visszaállítani a bizalmat és megőrizni a pénzügyi stabilitást az euroövezetben. A testület ugyancsak üdvözli az ír állami szervek elkötelezettségét minden olyan további intézkedés iránt, amely hozzájárulhat a program céljainak eléréséhez.

GAZDASÁGI ÉS MONETÁRIS FOLYAMATOK

I. AZ EUROÖVEZET ÉS A NEMZETKÖZI GAZDASÁGI FOLYAMATOK

A világgazdasági fellendülés változatlan, bár üteme nem egyenletes. 2010 első hat hónapjához képest veszített lendületéből, mivel a támogató tényezők közül néhány, például a készletciklus és a fiskális élénkítő intézkedések hatása már alig érvényesül. Míg a fejlett gazdaságok szerényebben növekedtek, a feltörekvő gazdaságokban erőteljes volt az expanzió, bár a legutóbbi időben üteme kissé lassult. A fejlett gazdaságokban, bár az utóbbi hónapokban enyhén erősödött az inflációs nyomás, továbbra is visszafogott. Néhány feltörekvő országban ugyanakkor megnőtt az inflációs nyomás.

I.1 VILÁGGAZDASÁGI FOLYAMATOK

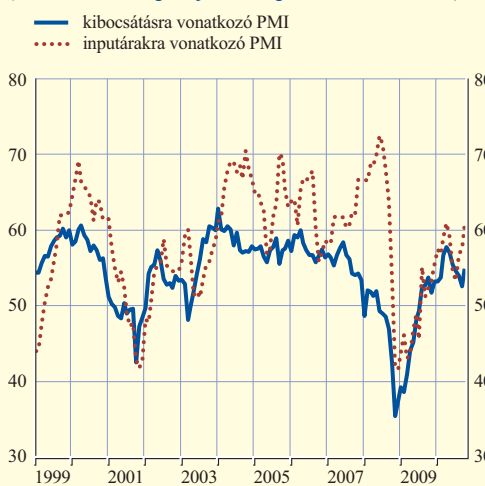
A világgazdaság folyamatosan élénkül, üteme azonban továbbra sem egyenletes, és lendületéből is veszített az év első feléhez képest, ahogy néhány támogató tényező, mint például a készletciklus és a fiskális élénkítő intézkedések már nem hatnak olyan mértékben. A fejlett gazdaságokban a fellendülést a mérlegkorrekció szükségessége, a kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzet és az alacsony fogyasztói bizalom gyengíti. A feltörekvő gazdaságokban ugyanakkor továbbra is dinamikus a növekedés, bár üteme az utóbbi hónapokban kissé visszaesett.

A legfrissebb felmérési adatok megerősítik, hogy az év második felében a világgazdaság folyamatosan erősödik, de kissé mérsékelt ütemben. Az összevont globális ipari kibocsátást tükröző beszerzésiindex (PMI) az októbert megelőző öt hónap során folyamatosan csökkent, majd októberben 54,8-ra emelkedett, ami bár meghaladja a hosszú távú átlagot, kisebb, mint a 2010 első felére vonatkozó átlagos érték (lásd az 1. ábrát).

A fejlett gazdaságokban továbbra is meglehetősen visszafogott inflációs nyomás érzékelhető, annak ellenére, hogy az elmúlt hónapokban kissé nőtt az infláció. Néhány feltörekvő gazdaságban ezzel szemben az inflációs nyomás folyamatosan erősödik. Az OECD-országokban a 2010 októberét megelőző 12 hónap során az éves infláció 1,9%-kal nőtt, összehasonlítva a szeptember előtti 12 havi időszak 1,7%-os ütemével (lásd a 2. ábrát). Ez a magasabb élelmiszer- és energiaáraknak tudható be, míg az élelmiszer- és energiaárak nélkül számolt éves inflációs ráta októberben 1,1% volt, tehát valamivel kisebb, mint a szeptemberi 1,2%. A globális PMI inputárindex szerint a beszerzési árak felmentek ugyan az elmúlt hónapokban, de még nem érték el a válság előtti szintet.

1. ábra: Globális beszerzésiindex (PMI)

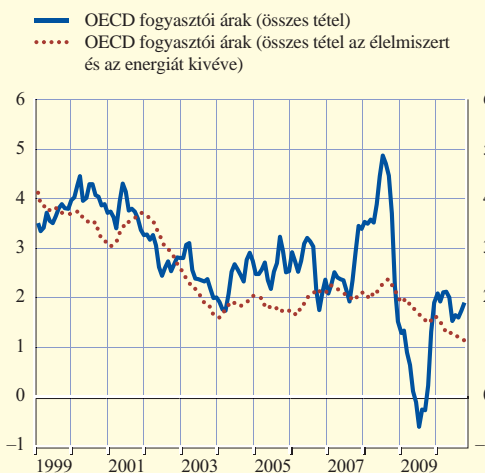
(havi adatok; feldolgozóipar és szolgáltatás; diffúziós index)

Forrás: Markit.

2. ábra: Az árak nemzetközi alakulása

(havi adatok; éves százalékos változás)

Forrás: OECD.

A világkereskedelem, amely 2009 harmadik negyedéve és 2010 második negyedéve között sokat erősödött, szintén kissé lassabban bővül. A legfrissebb adatok szerint a második negyedévi 3,2% után 2010 harmadik negyedévében 0,9%-kal nőtt az előző negyedévhez viszonyítva.

EGYESÜLT ÁLLAMOK

Az Egyesült Államok gazdasága 2010 második negyedévében lassabban bővült, a harmadik negyedévben viszont stabilizálódott a növekedési ütem. A Bureau of Economic Analysis második becslése szerint a harmadik negyedévben a GDP 0,6%-kal nőtt az előző negyedévhez viszonyítva (évesítve 2,5%-kal). A növekedés a vállalati beruházásokra és a kormányzati kiadásokra támaszkodott, ugyanakkor az exportnál jóval erősebben bővülő import erős negatív nettó hatása lassította a növekedést. A legfrissebb adatok vegyes képet mutatnak: a fogyasztói kiadások emelkednek ugyan, de az ipari termelés az elmúlt hónapokban változatlanul gyenge volt. Összességében a reál-GDP 2010 utolsó negyedévében tartós, de szerény ütemben bővül. A felmérési mutatók az elkövetkező időszakban a gazdaság fokozatos erősödését vetítik előre, bár középtávon összességében szerény ütemű fellendülés várható. A fogyasztók alacsony bizalmi szintje és a további háztartási mérlegkorrekció szükségessége a fellendülés korlátja lehet az elkövetkezőkben, a munkaerő-piaci helyzet pedig várhatóan csak fokozatosan javul. Az ingatlanpiaci fellendülést eközben a többletkínálat és a gyenge kereslet fogja vissza.

Az áralakulás terén az éves fogyasztóiár-indexben mért éves infláció szintje az elmúlt hónapokban alacsony maradt, a maginfláció pedig tovább lassult. Az éves infláció 2010 októberében 1,2%-ra emelkedett a szeptemberi 1,1%-ról. Akárcsak az előző hónapokban, emelkedését elsősorban az energiaárak emelkedése okozta. Az élelmiszer- és energiaár nélkül vett októberi 0,6%-os éves ütem rendkívül alacsony volt, minthogy a lakhatási költségek és az orvosi szolgáltatások indexének emelkedését egyéb tételek, így a gépjármű, ruházati cikkek, szabadidős tevékenység és dohányárak költségének csökkenése ellensúlyozta.

November 3-án az amerikai Szövetségi Nyílt Piaci Bizottság (FOMC) bejelentette, hogy 2011 második negyedévéig bezárólag újabb 600 milliárd dollár értékben hosszabb lejáratú kincstárjegyet kíván vásárolni, és a programot folyamatosan módosítja, hogy a lehető legjobban támogassa a maximális foglalkoztatást és az árstabilitást. A bizottság ugyanakkor az irányadó kamatcélt változatlanul 0% és 0,25% között szándékozik tartani, és továbbra is az az álláspontja, hogy a gazdasági helyzet miatt huzamosabb ideig rendkívül alacsony irányadó kamatszintre van szükség.

JAPÁN

Japánban a legfrissebb adatok szerint a gazdaság tovább gyengült, bár a GDP-növekedés 2010 harmadik negyedévében átmeneti tényezők hatására nőtt. A japán Kabinetiroda első előzetes becslése szerint a negyedéves reál-GDP 2010 harmadik negyedévében 0,9%-kal bővült, szemben az előző negyedévben mért 0,4%-kal. A harmadik negyedévi növekedéshez a belföldi kereslet járult hozzá a legnagyobb mértékben, 1,0 százalékponttal. A folyamat mögötti tényezők vizsgálata alapján a magánszektor fogyasztását átmeneti tényezők erősítették, így például az egyes gépjárműmodellek megvásárlására adott kormányzati támogatás, továbbá az október 1-jén bejelentett dohányárudó emelését megelőző nagyobb cigarettakereslet. A magánszektor lakáscélú beruházásai emellett kormányzati intézkedéseknek is köszönhetően 1,3%-kal nőttek, a nettó export GDP-hez való hozzájárulása ugyanakkor az exportnövekedés lassulása miatt stagnált. A japán gazdaság várhatóan 2010 utolsó negyedévében és 2011 elején is visszafogott ütemben bővül. A magánszektor fogyasztása a kormányzati élénkítő intézkedések visszavonása miatt várhatóan gyengül, miközben az exportnövekedés a csökkenő külső kereslet és a jen felértékelődése miatt továbbra sem lesz erős.

A fogyasztói árak a jelentős gazdasági pangás miatt éves szinten több negyedév óta esnek. Októberben ugyanakkor – az utóbbi két évben először – 0,2%-kal pozitív éves fogyasztóiár-indexet (CPI) mértek, ami részben a magasabb cigarettaadónak és a megemelkedett élelmiszer- és energiaáraknak tudható be. A friss élelmiszerek áráról megtisztított éves ütem $-0,6\%$ -kal még mindig mínuszban volt, a friss élelmiszereket és az energiahordozókat sem tartalmazó ráta pedig $-0,8\%$ -kal csökkent. Az infláció az elkövetkező hónapokban valószínűleg nem emelkedik tovább, ami a visszafogott belföldi keresletnek és a jelen közelmúltbeli felértékelődésének tudható be.

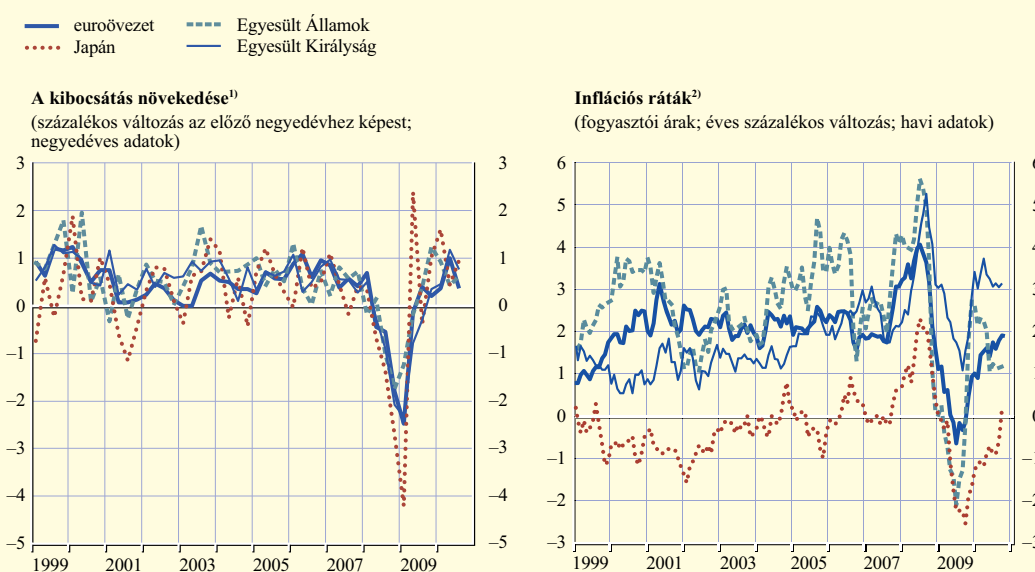
A Bank of Japan 2010. november 5-i ülésén úgy döntött, hogy az egynapos fedezetlen kamatlábcélt változatlanul $0,0\%$ és $0,1\%$ között szabja meg. A bank további részleteket tett közzé az október 5-én meghirdetett eszközvásárlási programjáról, amivel tovább szeretné lazítani a monetáris politikát.

EGYESÜLT KIRÁLYSÁG

Az Egyesült Királyságban a gazdaság az elmúlt hónapokban tovább élénkült. A negyedéves GDP-növekedés 2010 harmadik negyedévében $0,8\%$ volt, szemben a második negyedévben mért $1,2\%$ -kal (lásd a 3. ábrát). A negyedéves kibocsátás bővülése általános volt, és a kiadási oldal több tételét érintette. A második és a harmadik negyedévben a visszafogott ingatlanpiaci aktivitás mellett estek a lakásárak az előző negyedévhez képest. Az elkövetkezőkben várhatóan a készletkiigazítások, a monetáris élénkítés, a külső kereslet és a font múltbeli leértékelődése támogatja a gazdaságot. A belföldi keresletet azonban várhatóan továbbra is visszafogják a szigorú hitelezési feltételek, a háztartások mérlegkiigazítása és a komoly fiskális szigorítás.

Az éves CPI-infláció 2010 elején jelentősen megnőtt. A folyamat áprilisban, $3,7\%$ -on tetőzött, majd az elmúlt hónapokban némileg mérséklődött, így októberben $3,2\%$ -ot mutatott. Ami az áralakulási kilátásokat illeti, a font leértékelődésének elhúzódó hatása és a 2011. januárban esedékes áfaemelés hatása a

3. ábra: Főbb gazdasági folyamatok a fejlett ipari országokban

Források: nemzeti adatok, BIS, Eurostat, valamint az EKB számításai.

1) Az euroövezet és az Egyesült Királyság esetében az Eurostat adatai, az Egyesült Államok és Japán esetében nemzeti adatok. A GDP-adatok szezonális kiigazítást tartalmaznak.

2) A HICP az euroövezet és az Egyesült Királyság esetében; a CPI az Egyesült Államok és Japán esetében.

fogyasztói árakat várhatóan a magasabb infláció irányába tereli. Az elmúlt hónapokban a Bank of England Monetáris Politikai Bizottsága 0,5%-on hagyta a kereskedelmi bankok tartalékaira vonatkozó irányadó kamatlábat. Emellett a jegybanki tartalék kibocsátásából finanszírozott eszközvásárlási állományt is fenn kívánják tartani 200 milliárd font értéken.

EGYÉB EURÓPAI ORSZÁGOK

Az Európai Unió euroövezeten kívüli tagországainak gazdasági helyzete összességében tovább javult 2010 második negyedévében. Az infláció ugyanakkor nőtt az elmúlt hónapokban. A harmadik negyedévben a reál-GDP negyedéves szinten Svédországban 2,1%-kal, Dániában pedig 0,7%-kal nőtt. Az infláció mindkét országban kissé emelkedett az elmúlt hónapokban: 2010 októberében Dániában 2,4%-on, Svédországban pedig 1,6%-on állt.

Az elmúlt negyedévek során tovább folytatódott tehát a legnagyobb kelet-közép-európai uniós gazdaságok recesszióból való kilábalása. A fellendülést változatlanul a külső kereslet és az újbóli készletfelhalmozás támogatja, bár különbségek figyelhetők meg az egyes országok között. A belföldi kereslet a gyenge munkaerő- és hitelpiaci helyzet, az alacsony kapacitáskihasználtság és néhány helyen a fiskális megszorítások miatt meglehetősen visszafogott volt (lásd még a kelet-közép-európai EU-tagországok gazdasági fellendüléséről szóló 1. keretes írást). A rövid távú mutatók szerint a gazdasági helyzet az összes országban tovább javul. Ez alól Románia az egyetlen kivétel, ahol 2010 harmadik negyedévében a gazdaság az előzetes becslések szerint lassult. Az elmúlt hónapokban Kelet-Közép-Európa EU-s tagországaiban nőtt az infláció. 2010 októberében a HICP-infláció üteme Csehországban 1,8%, Lengyelországban 2,6%, Magyarországon 4,3%, Romániában pedig 7,9% volt. Legtöbb helyen az energia- és élelmiszerárak magyarázzák a nagyobb inflációt, ami mögött részben a tavalyi erős csökkenés bázishatása áll. A viszonylag magas román infláció emellett a 2010 júliusában bevezetett áfaemelés hatását is tükrözi.

A gazdasági helyzet az euroövezeten kívüli kisebb uniós országokban, így a balti államokban és Bulgáriában is stabilizálódott. Ugyanakkor inflációjuk is megemelkedett a korábbi alacsony ütemről, amely a 2009. évi recesszió mélypontján egy ideig a negatív tartományban tartózkodott.

Az orosz gazdaság élénkülése az országos kánikula negatív hatása miatt 2010 harmadik negyedévében megtorpant. Az előzetes becslések szerint az éves reál-GDP-növekedés az utolsó előtti negyedévben az előző három hónapban mért 5,2%-ról 2,7%-ra esett vissza. Mivel azonban ez a sokk átmeneti hatású, a növekedés várhatóan az év végére ismét élénkülni fog, ami az előrejelző mutatókból is kiolvasható. Az infláció elindult lassan felfelé, és októberben éves szinten elérte a 7,5%-ot. Növekedése mögött elsősorban a súlyos kánikulát követő élelmiszerár-emelés áll. Az elkövetkező időszakban a gazdaság élénkülésének ütemét valószínűleg a nyersanyagárak alakulása és a belföldi hitelnövekedés alakítja.

I. keretes írás

A KELET-KÖZÉP-EURÓPAI EU-TAGORSZÁGOK GAZDASÁGI FELLENDÜLÉSE

A 2008–2009. évi recesszió után Kelet-Közép-Európa euroövezeten kívüli nyolc uniós tagállamában fokozatosan élénkül a gazdaság, az egyes országok között ugyanakkor lényeges különbségek érzékelhetők.¹ A gazdasági bővülést jelenleg elsősorban a kivitel vezérli, mivel a belföldi kereslet továbbra is visszafogott. Azok az országok, amelyek a pénzügyi válság előtt viszonylag jelentősebb belső és külső egyensúlyhiányt halmoztak fel, a válság alatt nagyobb kibocsátásvesztéssel szembesültek el, és közülük a legtöbb csak lassú fellendülésre számíthat.

A gazdasági élénkülés alakulása a legutóbbi időszakban

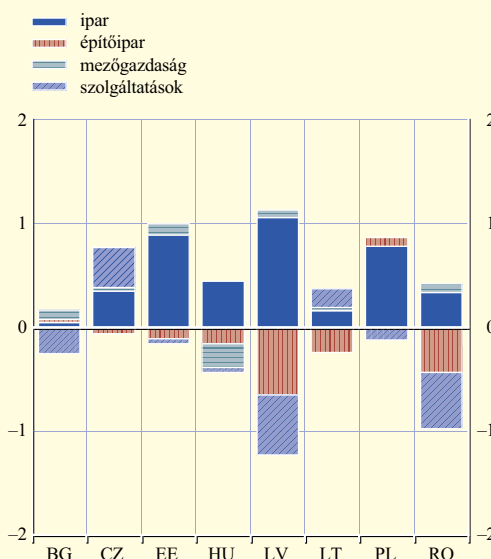
A kelet-közép-európai országoknak fokozatosan sikerül kilábalniuk a piacgazdasági átalakulás óta elszenvedett legsúlyosabb recesszióból, ahogy 2009 második felétől csaknem az összes országban pozitív volt a negyedéves GDP-növekedés átlagos üteme. A fellendülés időbeli lefutása és intenzitása ugyanakkor heterogén az egyes országok vonatkozásában. Míg Lengyelországban, Csehországban és Észtországban az emelkedő trend korábban és markánsabban jelentkezett, Magyarországon, Lettországon, Litvániában, de különösen Bulgáriában és Romániában az élénkülés egészen 2010 első feléig váratott magára, és gyengébbnek is bizonyult.

A vizsgált országok többségében az ágazati megoszlás szempontjából a gazdasági élénkülést az erőteljes ipari teljesítmény hajtja [lásd az A) ábrát]. Ellenkező irányba hat a szinte az összes országban gyenge építőipari teljesítmény, amely 2009-ben negatívan hatott a növekedésre. Ez különösen a balti államok esetében igaz, ahol az előző időszak virágzó konjunktúrája során az építőipari szektor nagyon erős és nem fenntartható ütemben bővült. Több országban ugyanakkor 2010 második negyedétől már az építőipar is felsorakozott a növekedés mögé, ezen országokban tehát az építőipar valószínűleg túljutott a mélypontra. A szolgáltatási szektor ugyancsak meglehetősen gyengén teljesített a válságból való kilábalás első időszakában, de 2010 első felében már sok helyen pozitívan járult hozzá a növekedéshez.

A gazdaság élénkülését a legtöbb országban jórészt a készletek alakulása és a külső kereslet hajtotta, aminek háttérben a világkereskedelemnek a 2009 második felétől megfigyelhető fellendülése áll [lásd a B) ábrát]. A belföldi kereslet

A) ábra: A hozzáadott érték növekedése szektor szerinti bontásban

(százalékos változás, százalékpont)

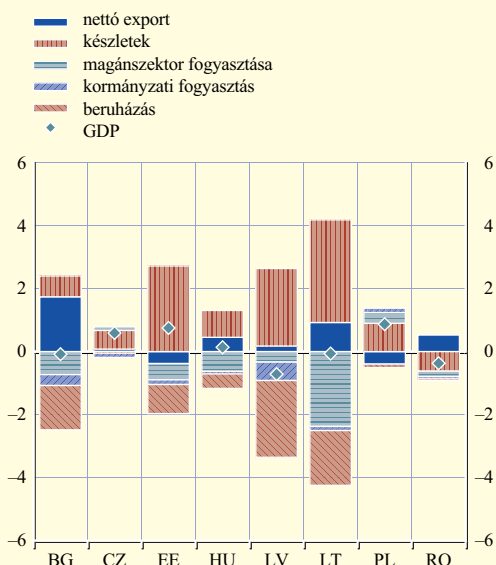

Forrás: Eurostat.
Megjegyzés: 2009 harmadik negyedétől 2010 második negyedévéig átlagos negyedéves növekedési adatok. Munkanapok hatásával és szezonálisan kiigazított adatok Románia kivételével (csak szezonális igazítás).

¹ A kelet-közép-európai régió gazdaságainak válság előtti és válság alatti helyzetéről részletesebb elemzés az EKB 2010. júliusi *Havi jelentésének* „The impact of the financial crisis on the central and eastern European countries” (A pénzügyi válság hatása a kelet-közép-európai országokra) című cikkében olvasható.

B) ábra: A kiadási oldal részesedése a GDP reálnövekedésében

(százalékos változás, százalékpont)

Forrás: Eurostat.
Megjegyzés: 2009 harmadik negyedétől 2010 második negyedévéig átlagos negyedéves növekedési adatok. Munkanapok hatásával és szezonálisan kiigazított adatok Románia kivételével (csak szezonális igazítás).

tarthatóan magas szintjéhez képest lassult, és 2010 első felében egy számjegyre csökkent. A balti államokban és Magyarországon a hitelkiáramlás üteme 2009 második felétől is negatív volt, tehát lassult, ami a magánszektor csökkenő eladósodottságát tükrözi. Noha ez segíti a háztartási mérlegek korrekcióját, rövid távon gátolja a magánszektor fogyasztását. A banki hitelnyújtást ezenkívül néhány országban a nem teljesítő hitelek magas (Litvániában, Lettországon és Romániában 2010 első negyedében 17,5% és 19,2% közötti) aránya is akadályozza.

Az élénkülés megindulása óta a hitelállomány lassabb növekedése mellett a pénzügyi számlaegyenlegek is tovább romlottak a válság alatti szinthez képest, a válság előtti konjunktúrához képest pedig a romlás jelentős. A tőkeozgás egyes típusait tekintve a viszonylag változékony portfóliótőke-beáramlás a válság alatt több kelet-közép-európai országban is negatív volt. A lefelé irányuló tendencia azonban néhány helyen (pl. Litvániában és Lengyelországban) a legutóbbi időszakban megfordult. A legtöbb vizsgált ország ugyanakkor továbbra is vonzó célpont a működőtőke-beruházás (FDI) szempontjából, és a válság, valamint a kilábalás során csak csekély mértékű volt a tőkekiáramlás. A bejövő működő tőke minden valószínűség szerint fontos szerepet játszik a fenntartható gazdasági növekedés támogatásában, különösen az iparcikkszektorban.

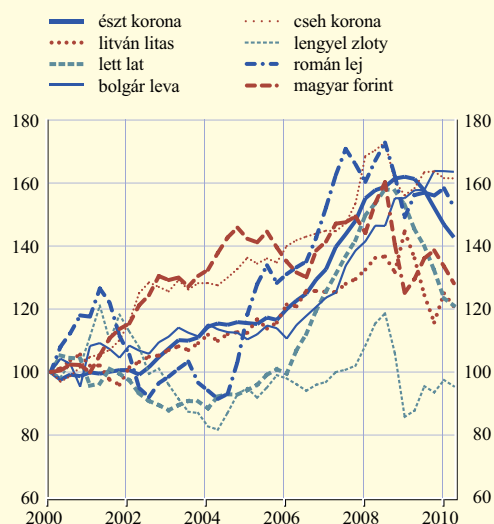
A válság előtt több vizsgált országban az egyensúlyhiányt többek között a munkavállalói bérek nem fenntartható emelkedése váltotta ki, az ugyanis jelentősen meghaladta a termelékenységnövekedést. A válság alatt, 2008 közepétől azonban néhány országban csökkentették a nominális béreket, különösen erősen a balti államokban, átlagosan 26%-kal. Noha a rendelkezésre álló jövedelem csökkenése további terhet ró a háztartások fogyasztói kapacitására, a korrekció lehetővé tette, hogy a szóban forgó országok

ugyanakkor Lengyelország kivételével visszafogott maradt. Tovább szűkült a magánszektor fogyasztása Bulgáriában, Magyarországon és különösen a balti államokban, ahol a válság előtt erőteljesen nőtt, ugyanakkor a munkanélküliség is megemelkedett (csaknem 18,5%-ra 2010 második negyedében). A recesszió után a beruházások növekedése sem igazán indult még be, sőt a kelet-közép-európai országokban az év első felében mindenütt tovább lanyhult. A kormányzati fogyasztás szintén csökkentette a régió gazdasági növekedését, ami a már eleve feszített államháztartási helyzetnek és a fiskális konszolidációs erőfeszítéseknek tudható be. 2009-ben az államháztartási hiány súlyozott átlaga a GDP 6,7%-a volt, és az Európai Bizottság prognózisa szerint 2010 folyamán sem változik összességében.

Az egyes kelet-közép-európai országokban a válságot megelőzően kialakult makrogazdasági egyensúlyhiányt fokozatosan csökkentik, ami bár szükségszerű, visszafogja a belföldi keresletet. A régióbeli magánszektor hitelfelvételének növekedése a 2007–2008-as időszak nem fenntarthatóan magas szintjéhez képest lassult, és 2010 első felében egy számjegyre csökkent.

C) ábra: Fajlagos munkaerőköltségen alapuló
effektív reálárfolyam

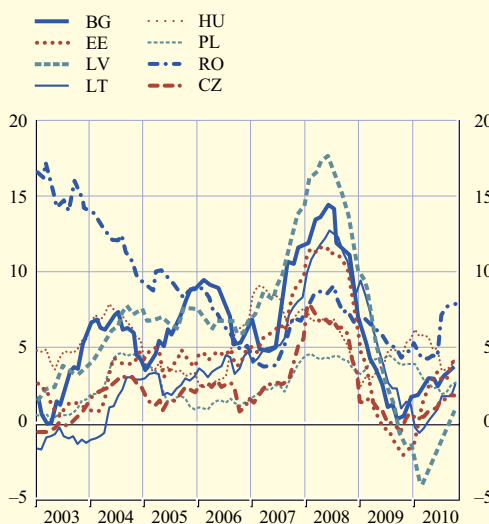
2000. I. n.év = 100

Forrás: az EKB számításai.

D) ábra: HICP-infláció

(éves százalékos változás, havi adatok)

Forrás: Eurostat.

részen ellensúlyozzák a fő kereskedelmi partnereikkel szembeni árversenyképességben korábban elszenvedett veszteséget [lásd a C) ábrát]. A rugalmas árfolyamrendszert működtető kelet-közép-európai országok (Magyarország, Csehország, Lengyelország és Románia) 2008-ban és 2009 elején elsősorban fizetőeszközük nagymértékű nominális leértékelődésének köszönhetően versenyképességük javulását, bár ezt a folyamatot részben ellensúlyozta a 2009 végi és 2010 eleji felértékelődési hullám. A külső kereslet élénkülése, a jobb versenyképesség és a visszafogott belföldi kereslet a vizsgált országokban összességében a folyó fizetésimérleg-hiány meredek eséséhez vezetett. A balti államok és Magyarország esetében 2010 első felében a hiány többletbe váltott át.

A válság alatti jelentős dezinflációs (és részben deflációs) folyamat után a rögzített árfolyamrendszert követő kelet-közép-európai országokban (balti államok, Bulgária) mért HICP-infláció 2010 tavasza (Lettországból csak 2010 szeptembere) óta ismét emelkedik. A rugalmas árfolyamrendszerű országokban ugyanakkor a válság előtti konjunktúra idején nem volt olyan magas az infláció, ezért a válság alatt nem tapasztaltak hasonlóan erős dezinflációt [lásd a D) ábrát]. A mai napig a fellendülés időszakának legnagyobb részében az infláció ezekben az országokban változatlanul pozitív ütemű volt, de nem érte el az 5%-ot. Romániában ugyanakkor az elmúlt hónapokban tovább nőtt az infláció.

Konjunkturális kilátások

A gazdaságra vonatkozó bizalmi felmérések szerint az elkövetkező időszakban a kelet-közép-európai országokban a fellendülés tovább erősödik, bár Bulgáriában és Romániában kisebb mértékben. A belföldi kereslet 2011-ben várhatóan nagyobb szerepet játszik a növekedésben, noha vélhetően továbbra is a kivitel marad a régió gazdaságának hajtómotorja. Mivel jövőre várhatóan mind a belföldi, mind a külső kereslet erőre kap, a 2011-re vonatkozó GDP-növekedési prognózis a balti államok és Lengyelország esetében 3,5% körüli ütemet, Csehországban, Magyarországon és Bulgáriában 2,3%, Romániában pedig 1,5% körüli ütemet jelez (lásd a táblázatot). A növekedési pályát ugyanak-

kor még mindig kockázatok övezik. Bár az összes vizsgált országban (Litvánia kivételével) 2010 elejétől fokozatosan csökken (vagy legalábbis már nem nő) a munkanélküliség, a még mindig magas szint várhatóan huzamosabb ideig visszafogja a magánszektor fogyasztását. Hasonlóképp, amennyiben folytatódik a magánszektorban a tőkeáttételek leépítése, ez is a belföldi keresletet csökkenti. További bizonytalanság forrása a külső kereslet és a régióba irányuló tőkebeáramlás várható alakulása.

2011-re vonatkozó GDP-előrejelzések

(éves százalékos változás)

	IMF	Európai Bizottság	Consensus Economics
BG	2,0	2,6	2,4
CZ	2,2	2,3	2,2
EE	3,5	4,4	3,8
HU	2,0	2,8	2,4
LV	3,3	3,3	2,9
LT	3,1	2,8	2,9
PL	3,7	3,9	3,8
RO	1,5	1,5	1,5

Források: IMF World Economic Outlook (2010. október), az Európai Bizottság őszi előrejelzése (2010. november) és a Consensus Economics előrejelzései (2010. november).

FELTÖREKVŐ ÁZSIAI ORSZÁGOK

A 2010 harmadik negyedévére vonatkozó nemzeti számlaadatok szerint a GDP valamivel lassabban növekedett, mint az előző két negyedévben, üteme azonban továbbra is erőteljes volt. Miközben fokozatosan visszavonták a fiskális és monetáris politikai támogató intézkedéseket és a nettó export szerepe a növekedésben 2010 első feléhez képest szintén csökkent, a belföldi magánszektor kereslete és a bruttó állóeszköz-felhalmozás lett a gazdasági növekedés motorja. Noha a legfrissebb inflációs adatok nagyobb inflációt jeleznek, ami főként az emelkedő élelmiszer- és nyersanyagáraknak tudható be, a prognózis szerint ez átmeneti jelenség lesz.

Kína reál-GDP-je 2010 harmadik negyedévében éves szinten 9,6%-kal nőtt, szemben a második negyedévben regisztrált 10,3%-kal, ami azt jelzi, hogy a gazdaság rugalmasan reagál az év során korábban bevezetett gazdaságpolitikai szigorításra. A továbbra is erőteljes külső kereslet és a gyengülő importkereslet mellett a havi külkereskedelmi többlet az elmúlt hónapokban visszakerült a válság előtti szintre. Tovább erősödött az inflációs nyomás, és a CPI-infláció októberben éves szinten elérte a 4,4%-ot, aminek hátterében elsősorban az élelmiszerárak emelkedése áll. Az ingatlanárak emellett az elmúlt hónapokban elindultak felfelé, ami a bőséges likviditás, a laza hitelfeltételek és a negatív betéti reálkamatok miatt megnövekedett keresletnek tudható be. A People's Bank of China monetáris politikájának középpontjában a növekedés erősítése helyét az inflációs nyomás kezelése vette át, ezért az egyéves referencia hitel- és betéti kamatok október 20-i hatállyal, 25 bázisponttal 2,5%-ra, illetve 5,56%-ra emelte. Az elmúlt hónapokban számos adminisztratív hatósági intézkedést vezettek be, hogy enyhítsék a lakáscélú ingatlanok és az élelmiszerek áraira gyakorolt nyomást. Emellett a kínai jegybank a kereskedelmi banki kötelező tartalékkövetelményt is megemelte, hogy a felesleges likviditást kivonja a belső piacról.

Korea reál-GDP-je 2010 harmadik negyedévében éves szinten 4,5%-kal nőtt, szemben az második negyedévben regisztrált 7,1%-kal. A lassulás elsősorban a gyengébb exportteljesítménynek tudható be. A magánszektor fogyasztása és a beruházások ugyanakkor gyorsabb ütemben nőttek. Mivel az éves CPI-infláció tovább emelkedett és októberben elérte a 4,1%-ot, ami a 2% és 4% közötti ütemben megszabott célsávon kívül esik, a Bank of Korea november 16-án 25 bázisponttal 2,50%-ra emelte az irányadó kamatot. A piaci áron számított reál-GDP Indiában a harmadik negyedévben éves szinten 10,6%-kal emelkedett, szemben az előző negyedévben mért 10,3%-kal, ami azt jelzi, hogy a növekedés lendülete tartós. A fiskális élénkítő intézkedéseket fokozatosan visszavonták, és a növekedés fő hajtó-

ereje a beruházás lett. A nagykereskedelmi árinfláció tartósan magas maradt, mind szeptemberben, mind októberben elérte a 8,6%-ot. A Reserve Bank of India a magas inflációra és az erős belföldi konjunktúrára reagálva november 2-án az irányadó repokamatot és a passzív repokamatot 25 bázisponttal 6,25%-ra, illetve 5,25%-ra emelte.

A feltörekvő ázsiai gazdaságokban várhatóan tovább folytatódik a fenntartható szintű gazdasági expanzió, habár üteme 2010 első feléhez képest lassul. Rövid és középtávon a gazdaság pályáját övező felfelé mutató kockázat a belföldi kereslet élénkülésének mértékétől függ. A lefelé mutató kockázat ugyanakkor a fejlett gazdaságok helyzetéhez kapcsolódik, amely kedvezőtlenül hathat a világkereskedelemre és a magánszektor tőke mozgására.

LATIN-AMERIKA

Latin-Amerikában egyre több jel utal arra, hogy lassabban élénkül a gazdaság, bár magas szintről. Az inflációs nyomás ugyanakkor nem csökken, aminek részben a legutóbbi élelmiszerár-emelés az oka. Mexikóban 2010 harmadik negyedévében az éves reál-GDP 5,3%-kal nőtt, szemben a második negyedév 7,3%-os ütemével. A harmadik negyedévben átlagosan 3,7%-os volt a fogyasztói áruk éves inflációja, az előző negyedévi 4,0% után. Brazíliában a rövid időszakot átfogó mutatók szerint továbbra is erőteljesen bővül a gazdaság. Az ipari termelés 2010 harmadik negyedévében éves szinten csaknem 8%-kal bővült, összehasonlítva a második negyedévben mért 14,3%-kal. Az inflációs nyomás azonban továbbra is magas, üteme a harmadik negyedévben átlagosan 4,5% volt, szemben az előző három hónapban mért 5,0%-kal. Argentínában éves szinten 9,3%-kal nőtt az ipari termelés a harmadik negyedévben, összehasonlítva az előző negyedév 10%-ával. Közben az infláció továbbra is magas, az éves CPI-ráta a harmadik negyedévben átlagosan 11,1% volt, tehát tovább emelkedett az előző három hónapban mért 10,6%-ról.

Összességében bár a gazdasági élénkülés üteme kissé gyengült, sok latin-amerikai országban továbbra is erőteljes lesz a növekedés. A pozitív tényezők közé sorolhatók a magas nyersanyagárak, a folyamatos belföldi élénkítő intézkedések és az erőteljes tőkebeáramlás. Ugyanakkor továbbra is jelentős mértékben függ a külső környezettől, hogy mennyire tartható fenn a fellendülés.

1.2 NYERSANYAGPIACOK

Az elmúlt három hónapban a kőolaj ára tartósan emelkedett (lásd a 4. ábrát). A Brent nyersolaj ára december 1-jén hordónként 86,6 USA-dollárba került, ami csaknem 11%-kal több, mint az év elején. A piaci szereplők középtávon még mindig magasabb kőolajárral számolnak, így 2012. decemberben a határidős kontraktusokat 92 USA-dollár körüli hordónkénti áron kötik a tőzsdén.

Az olajár-emelkedés hátterében a kínálati és keresleti egyensúly szűkülése áll. Mind az OECD-országokban, mind a többi gazdaságban fokozatosan élénkül a kereslet, ezért a Nemzetközi Energiaügynökség a 2010-es és 2011-es kőolajkeresletre vonatkozó előrejelzését nagyrészt a javuló gazdasági növekedésre vonatkozó feltevések miatt ismételtelen felfelé módosította. A megnövekedett kereslet miatt az elmúlt hónapokban markánsan csökkentek az OECD készletei, ami alulkínálatot jelez a piacon annak ellenére, hogy az OPEC-en kívüli termelők is megemelték a kibocsátást, és az OPEC-kitermelés is meghaladja a kvótát. A szabad kapacitások magas szintje ugyanakkor megvéd a szűk keresztmetszetek kialakulásától.

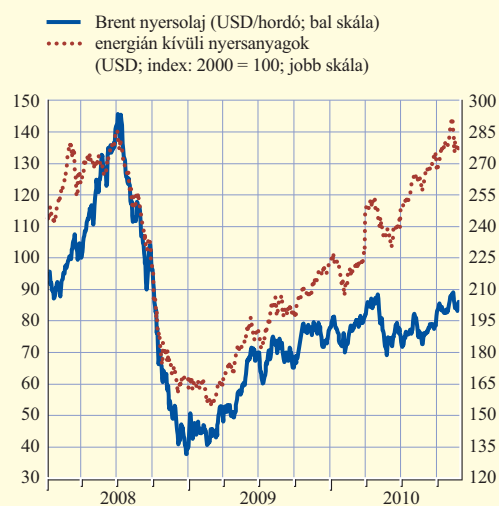
Az energiahordozókon kívüli nyersanyagok ára – az élelmiszer- és fémárak emelkedése miatt – szintén jelentősen felment az elmúlt három hónapban. Az élelmiszerárak, elsősorban a kukoricáé és a cukoré szeptemberben és október elején határozottan emelkedtek, ami a várható termelési volumen lefelé módosításával és a rossz időjárási helyzettel magyarázható. A világgazdasági élénkülés erejével kapcsolatos aggodalmak miatt a fémárak is szignifikánsan emelkedtek szeptemberben, majd később stabilizálódtak. A nem energiatulajdonos nyersanyagok (USA-dollárban denominált) összesített árindexe november végén körülbelül 24%-kal haladta meg az év eleji értéket.

I.3 NEMZETKÖZI GAZDASÁGI KILÁTÁSOK

A legfrissebb felmérési adatok megerősítik, hogy az év második felében a világgazdaság élénkülésének üteme visszaesett. A fellendülés üteme és a konjunktúraciklus helyzete emellett mind az egyes régiók között, mind régióon belül továbbra is egyenetlen. Az OECD összesített előjelző indexe (CLI) az előző hónaphoz képest nem változott (lásd az 5. ábrát): az OECD-országokban további növekedést jelez, ugyanakkor elfedi az egyes tagországok közötti különbségeket. A feltörekvő gazdaságokban a CLI tovább esett egészen a hosszú távú trend alá. Az Ifo világgazdasági környezetet vizsgáló mutatójának (Ifo World Economic Climate Indicator) alakulása szintén azt jelzi, hogy a világgazdasági növekedés 2010 második felében lelassult. A kilátások 2011 elején is visszafogott növekedésre utalnak, de az év további részében ismét élénkebb ütem várható.

A világgazdasági konjunktúrát övező kockázatok a lassabb növekedés felé mutatnak, a bizonytalanság azonban továbbra is igen nagy. Felfelé mutató kockázat, hogy a külkereskedelem a vártnál erősebben növekedhet. Ugyanakkor a pénzügyi piacok egyes részein érzékelhető feszültségek, a kőolaj- és más nyersanyagárak újbóli emelkedése, a protekcionista nyomás, valamint a globális egyensúlyhiányok szabálytalan korrekciójának veszélye alacsonyabb növekedést valószínűsít.

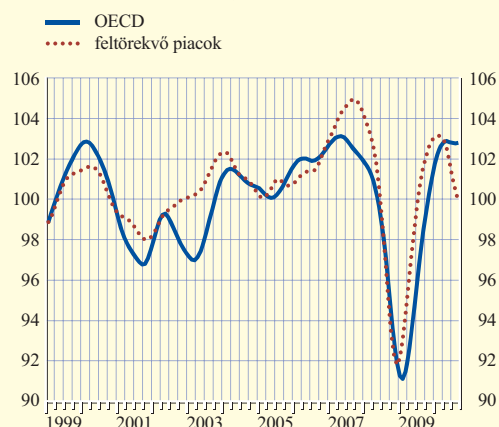
4. ábra: Főbb folyamatok a nyersanyagárakban

Források: Bloomberg és HWWI.

5. ábra: Az OECD összesített előjelző indexe (CLI)

(havi adatok; amplitúdóra kiigazítva)

Forrás: OECD.

Megjegyzés: A feltörekvő piacokra vonatkozó mutató Brazília, Oroszország és Kína indexének súlyozott átlaga.

2. MONETÁRIS ÉS PÉNZÜGYI FOLYAMATOK

2.1 A PÉNZMENNYISÉG ÉS A MONETÁRIS PÉNZÜGYI INTÉZMÉNYEK KIHELYEZÉSEI

A 2010 októberéig terjedő időszakot felölelő monetáris adatok az M3 és a magánszektor részére nyújtott MPI-hitelek fellendülését jelzik. A fellendülést azonban egyelőre alacsony növekedési ütemek jellemzik, ami összhangban van azzal az értékeléssel, hogy a mögöttes monetáris bővülés üteme mérsékelt és az inflációs nyomás középtávon féken tartható. A magánszektor részére nyújtott hitelek szektorális alakulása a nem pénzügyi vállalatok hitelfelvételének fokozatos megélénkülését mutatja, bár az éves növekedés üteme továbbra is negatív. A háztartási hitelkihelyezések éves növekedési rátája mérsékeltén pozitív értékeken stabilizálódott. Az euroövezeti magánszektor hitelfelvételének folytatódó erősödését jelzi, hogy 2010 harmadik negyedében növekedett az euroövezeti MPI-k fő eszközállománya. A legújabb folyamatok megerősítik, hogy a bankrendszer mérlegének nagysága összességében stabilizálódik. Az októberi adatokat óvatosan kell értelmezni: néhány jelentős nagyságrendű tranzakció hatását tükrözik az MPI-k mérlege és egy tagország „rossz bankja” között (amely szektorbesorolása szerint az államháztartáshoz tartozik).

A SZÉLES ÉRTELEMBEN VETT M3 MONETÁRIS AGGREGÁTUM

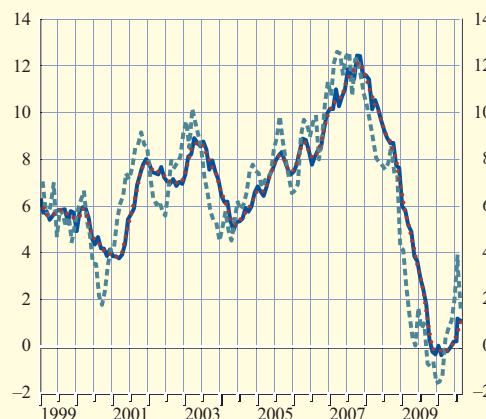
A széles értelemben vett M3 monetáris aggregátum éves növekedési üteme 2010 harmadik negyedében enyhén pozitívba fordult, és 0,7%-on állt az előző két negyedévben tapasztalható mérsékeltén negatív értékekkel szemben (lásd az 6. ábrát). Októberben a szeptemberi értékhez képest kissé alacsonyabb, 1,0%-os értéket ért el, ez a csökkenés azonban lényegében a Hypo Real Estate Group eszközeinek átrendezéséből adódott a német kormány által létrehozott „rossz bank”, az FMS Wertmanagement felé. Ezek az intézkedések jelentősen befolyásolták az euroövezeti M3 több összetevőjét és ellenpárját. E hatások nélkül az M3 éves növekedési üteme október folyamán kissé növekedett volna. A legújabb adatok tehát nem mondanak ellent a monetáris dinamika felélénkülését jelző korábbi értékelésnek, bár az élénkülést továbbra is szerény növekedés jellemzi. Ugyanakkor még a fenti tranzakciók hatásainak kiszűrésével is enyhén negatív volt az M3 havi növekedési üteme szeptemberben és októberben. Ez hagy némi bizonytalanságot a monetáris növekedés fellendülésének erőteljességét illetően.

A gyenge monetáris növekedés változatlanul a hozamgörbe lefelé irányuló hatását tükrözi. Az utóbbi hónapokban azonban – az év eleje óta laposabbá vált a hozamgörbe hatására – megszűnt a források nagyarányú átcsoportosítása a monetáris eszközökből a nem monetáris pénzügyi eszközök felé. Ezzel kapcsolatban további információk találhatóak „A hozamgörbe hatása a monetáris aggregátumok közelmúltbeli folyamataira” című, 2. keretes írásban. Az összetevőket szemügyre véve, az éves M3-növekedés nyár óta megfigyelhető szerény erősödése mögött az húzódik meg, hogy miközben ismét jelentősen csökkent, bár erőteljesen pozitív maradt az M1 éves növekedési üteme, érzékelhetően kevésbé negatívvá vált a rövid lejáratú, nem egy napos betétek és a piacképes instrumentumok (azaz az M3–M1) növekedési üteme. Ez a szűkülés a monetáris eszközök különféle kategóriáinak megtérülése közötti különbségek fokozódásával függ össze.

6. ábra: M3 növekedési üteme

(százalékos változások; szezonális és naptári hatásokkal kiigazítva)

- M3 (éves növekedési ütem)
- M3 (az éves növekedési ütem háromhavi középponti mozgásainak átlaga)
- - - M3 (hathavi növekedési ütem éves szintre vetítve)

Forrás: EKB.

Ami az ellenpárokat illeti, az M3 éves növekedésének a harmadik negyedévben és – a rossz bankkal végrehajtott tranzakciók statisztikai hatásait tekintetbe véve – októberben megfigyelhető, mérsékelt erősödése változatlanul a magánszektor részére nyújtott hitelek éves növekedési ütemének szerény növekedését tükrözte. Szektorális szemszögből tekintve, újabb jelek utalnak arra, hogy mérsékelt pozitív szinteken stabilizálódik a háztartási hitelkihelyezések éves növekedési rátája. Negatív maradt ezzel szemben a nem pénzügyi vállalatok hitelfelvételének éves növekedési üteme, bár a legújabb folyamatok ismét fokozatos élénkülést jeleznek.

2010 harmadik negyedévében növekedett az euroövezeti MPI-k fő eszközállománya, ami az euroövezeti magánszektor hitelfelvételének folytatódó erősödését tükrözi. Az októberben megfigyelhető erőteljes zsugorodás elsősorban a rossz bankhoz történő eszközátvitelhez, illetve bizonyos bankközi pozíciók csökkenéséhez kötődik, és nem annak a jele, hogy újabb nyomás alakult ki a banki mérlegek tőkeáttételének általános csökkentésére.

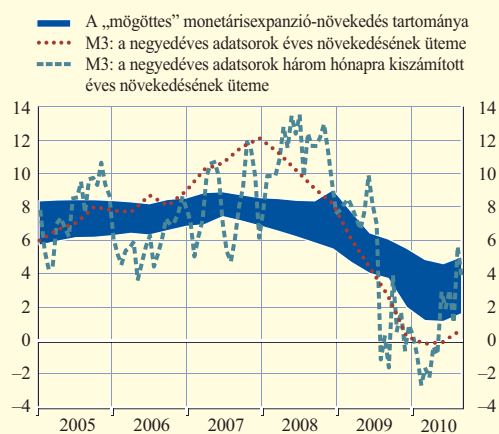
2. keretes írás

A HOZAMGÖRBE HATÁSA A MONETÁRIS AGGREGÁTUMOK KÖZELMÚLTBELI FOLYAMATAIRA

2010 közepe óta az M3 éves növekedési üteme némileg fokozódott. A növekedés a 2008 végén és 2009-ben végig tapasztalt erőteljes gazdasági lassulás után a 2010 első félévében a monetáris expanzió növekedésében fellépő stagnálás időszakát követi. A középtávú árstabilitásban mutatkozó közelmúltbeli folyamatok hatásának értékeléséhez alapvető fontosságú annak felmérése, hogy ezen növekedés a mögöttes monetáris expanzió növekedési ütemében mennyiben tükröződik. A mögöttes monetáris expanzió növekedésének elemzése feltárja azt, hogy az árstabilitást középtávon milyen kockázatok érinthetik. A mögöttes monetáris expanzió jellemzően vizsgált mérőszámai azt jelzik, hogy az elmúlt másfél évben az ezen mérőszámok és a monetáris növekedés hivatalos növekedési ütemének alsó tartománya közötti megnövekedett különbség mérséklődött [lásd az A) ábrát]¹. Az EKB részéről folytatott átfogó monetáris elemzés kimutatja, hogy a hozamgörbe megváltozott csökkenési üteme jelenti ezen különbség mögötti legfőbb okozati tényezőt. Ezen keretes írás a kamatlábak sajátosságai hatásának értékelését alátámasztó elemzést mutatja be, amelynek során mind minőségi mind mennyiségi adatokat figyelembe vettünk. A kérdés megválaszolására használt modellalapú elemzés a monetáris elemzés céljaira átfogóbban alkalmas, és a közelmúltban bemutatott EKB-kiadványban szereplő eszköztár igénybevételével készült.²

A) ábra: Az M3 és a mögöttes M3

(százalékos változások)

Források: EKB és az EKB számításai.

1 A mögöttes monetáris növekedés ezen mérőszámai az EKB 2008. májusi *Havi jelentésben* közzétett, „Underlying monetary dynamics concept and quantitative illustration” című keretes írásban részletezett egyes módszerek alkalmazásával lettek megállapítva. Az alkalmazott tapasztalati módszerek nyilvánvalóan tökéletlen helyettesítők csupán a mögöttes monetáris expanzió koncepciójának. Ezen kívül azt is figyelembe kell venni, hogy az egyes tapasztalati módszerek kimutatási jellegzetességei az idő függvényében változhatnak.

2 Lásd: L. D. Papademos és J. Stark (szerk.), *Enhancing monetary analysis*, EKB, Frankfurt am Main, 2010.

A hozamgörbében 2008 vége óta mutatkozó folyamatok

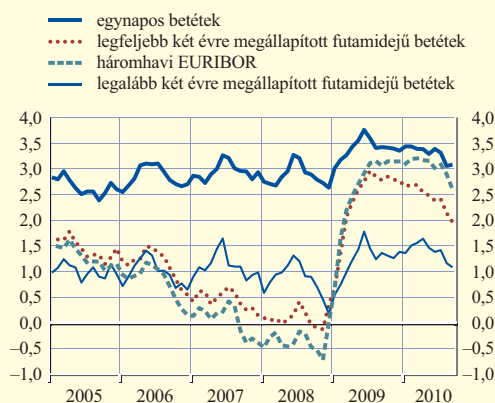
A Lehman Brothers 2008. év végén történt összeomlása következtében a határozott intézkedési terv részeként megtett lépések a rövid távú kamatok gyors csökkenésével és ennek következtében a hozamgörbe eddig nem tapasztalt emelkedésével jártak. A hozamgörbe csökkenésének fokozódása – amelyet a tízéves euroövezeti államkötvények hozama és a háromhavi EURIBOR-hozamok közötti szpred is mutat – a monetáris pénzügyi intézmények (MPI) betétkamatlábai és az államkötvény-hozamok közötti különbség közötti hasonló változásokkal jártak [lásd a B) ábrát]. 2009 közepére ezen különbségek legtöbbje, mint az MPI-betétek tartásával kapcsolatos alternatívaköltség jellemző mérőszámai, magas szinten stabilizálódtak. Ezzel egyidejűleg az MPI rövid (vagyis két évet nem meghaladó lejáratú) betéti kamataira vonatkozó különbség emelkedése a többi különbségeti értékkel nem pontosan egyező mértékű volt, mivel a bankok az ezen betétek révén történő finanszírozással járó, rájuk háruló csökkentett mértékű likviditási kockázatnak nagyobb értéket tulajdonítottak.³ 2010 közepé óta minden kamatkülönbségeti érték fokozatosan csökken, de továbbra is a Lehman Brothers összeomlását megelőző szintet meghaladó mértékűek maradtak.

A kamatszint-emelkedés portfólió-allokációra gyakorolt hatásának minőségi bizonyítékai

A hozamgörbe csökkenése az M3-ra a pénzeszközök rövid lejáratú monetáris vagy hosszabb-lejáratú, nem monetáris eszközökbe való fektetésére irányuló, széles körben alkalmazott döntésen keresztül fejtette ki hatását. Ennek hatását úgy is fel lehet mérni, hogy megvizsgáljuk az M3 pénzáramlás részarányát a pénzügyi befektetések egészén belül, az euroövezeti háztartások és vállalatok megoszlásában [lásd a C) ábrát]. Az adatok szerint 2010 elejéig a kapcsolódó kockázatokban és hozamokban mutatkozó jelentős eltérés nyo-

B) ábra: Az MPI-betétek kamatai és a tízéves államkötvényhozamok közötti különbségek

(százalékpontban)

Források: EKB és az EKB becslései.

Megjegyzés: A tízéves államkötvény hozama az euroövezeti államkötvények azonnalikat-láb-hozamával egyezik meg.

C) ábra: A pénztartó szektorok pénzügyi befektetései

(negyedéves állományváltozások; milliárd euróban; szezonális hatásokkal kiigazítva)

Források: Az EKB és az EKB becslései.

Megjegyzések: Ezek a kormányzat pénzügyi befektetéseit nem tartalmazzák. Az integrált euroövezeti számlákból származó adatok 2010 második negyedévéig elérhetők, míg az MPI-re vonatkozó adatok tartalmazzák a 2010. év harmadik negyedévének adatait is. A befektetési alapok részjegyeire/egységeire vonatkozó 2010. év harmadik negyedéves adatok a befektetési alap statisztikáin alapuló becslések. A szürke és fehér mintás oszlop 2010. év harmadik negyedévében: (i) a nem MPI pénzügyi eszközök; és (ii) befektetési részjegyekbe/egységekbe befektetett pénzügyi eszközök becsült mennyiségét jelzik.

³ Ezen rövid lejáratú betétek MPI-finanszírozási forrásként – azok lejáratú jellegzetességei mellett – azért is előnyösen alkalmazhatók, mert ezen betéteket ezen MPI-knél a nem pénzügyi magánszektor helyezi el, amely a pénzügyi szektornál valószínűsíthetően kevésbé hajlamos arra, hogy a finanszírozás folyamatát megállítsa, illetve megfordítsa.

mán a pénzügyi befektetések a nem monetáris eszközök felé tolódtak. A nem pénzintézeti, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokba, befektetésialap-részeszjegyekbe és részvényekbe történő pénzügyi befektetések ezen időszak alatt kifejezett növekedést mutattak. Ezzel egyidejűleg a hosszú lejáratú MPI-eszközökbe történő befektetések szintén növekedtek, ami arra enged következtetni, hogy a jövedelmezőségi megfontolások nagyobb szerepet játszottak abban, hogy a pénzügyi befektetések milyen más eszközökbe történjenek, ahelyett, hogy az MPI-szektorban rejlő kockázatokat illető esetleges fenntartásoknak adtak volna teret. Az éves M3-növekedésben mutatkozó erőteljes csökkenést megelőzően, a 2006 vége és a 2008. vége közötti időtartamban a rövid lejáratú betétek magasabb betétikamat-szinttel jártak, mint a hosszú lejáratú betétek. Az érintett kamatszintek erőteljes fordulatot vettek (amelynek mértéke mintegy 250 bázispont volt), amelynek nyomán a hozamgörbe a 2008 év végén megemelkedett, és emiatt az M3-on kívüli befektetések sokkal vonzóbbá váltak. A legutóbbi negyedévek során a kamatlábak emelkedésének hatása a pénztartások terén ismét megmutatkozott, mivel a hozamgörbe fokozatos emelkedése visszafogta a pénzeszközök M3-ból való kivonására irányuló befektetői szándékokat és ennek nyomán a monetáris eszközök ismét jelentős részarányt szereztek a pénzügyi befektetések egészén belül.

A hozamgörbe monetáris folyamatok formálásában betöltött szerepének vizsgálatára irányuló modellalapú elemzések megállapításai

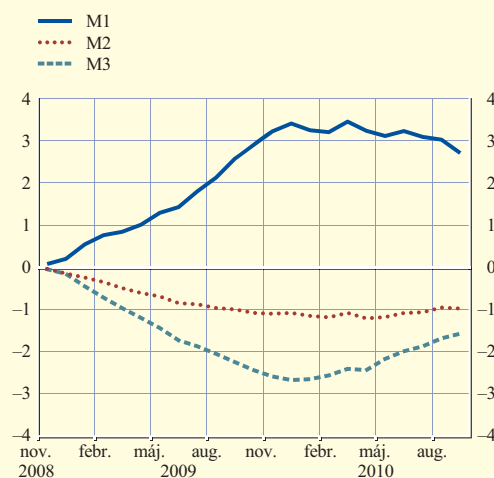
A hozamgörbe monetáris aggregátumokra gyakorolt hatásával kapcsolatos következtetések alapos voltának igazolására ezen elemzéseket formálisabb modellalapú megközelítéssel szükséges kiegészíteni. Ezen megközelítések igénybevétele annak a ténynek megfelelő figyelembevételéhez szükséges, hogy a monetáris folyamatokra bármely időpontban jellemzően (a kamatlábon kívül) rendkívül nagyszámú tényező fejt ki hatását.

Ebben a kérdésben az egyik tapasztalati megközelítés a bayesi módszerekkel (vagyis a BVAR-modellel) becsült átfogó vektor-autoregressziós modell használatát jelenti.⁴ A modell révén a változatos kamatlábak és hozamok közötti dinamikus interakció, a konjunktúraciklus-jelző számok széles köre és a pénzintézeti mérleg mindkét oldalán szereplő monetáris változók egyaránt megragadhatók. Így ezzel az eszközzel az egyes monetáris aggregátumok hozamgörbéinek hatása tanulmányozható, és ennek során a makrogazdasági környezet is figyelembe vehető. Ezen hatások mértékének felméréséhez a kamatlábak sajátosságainak 2008 októberében fennálló értékeivel kontrafaktuális szimulációkat futtatnak. A főbb monetáris aggregátumok fejlődését ezt követően összevetik a kamatok alakulását nyomon követő modellszimulációval elért eredményekkel.

Az eredmények megerősítik, hogy a hozamgörbe emelkedése jelentős csökkentő hatást gyakorolt

D) ábra: A hozamgörbe emelkedésének hatása az átfogó BVAR-modell alapján

(százalékpontban)

Források: EKB és az EKB számításai.
Megjegyzés: A hatás L. D. Papademos és J. Stark (szerk.) idézett művében a 4. fejezet 1. mellékletében közölt módszerrel alapul.

4 Ezen modellt L. D. Papademos és J. Stark (szerk.) idézett művében a 4. fejezet 1. melléklete tartalmazza.

az M3 növekedésére [lásd a D) ábrát]. Ezen túlmenően, ez a hagyományos bizalmi szintre is jelentős hatást gyakorolt. Ugyanakkor a 2009 elejétől megfigyelhető kamathelyzet alakulása alapvető hatással bírt a pénzeszközök M3-eszközökön belüli allokációjára, amely a monetáris eszközök körében jelentős átrendeződéssel járt a leginkább likvid eszközök javára. Ezt a modellt is megerősíti, amely kimutatta az M1 növekedésére gyakorolt jelentős pozitív hatást. Ez az M2 vonatkozásában szintén negatív hatást jelez előre, bár ez ebben az esetben gyengébb, mint az M3-ra gyakorolt hatás; ennek oka az M2-ben levő likvidebb eszközök nagyobb aránya. A BVAR modellen alapuló elemzés kimutatta, hogy a hozamgörbe hatása 2010-ben már megszűnőben volt. Miközben a fentiek minden aggregátum esetén érvényesülnek, az M3 esetén a hatás még kifejezettebb.

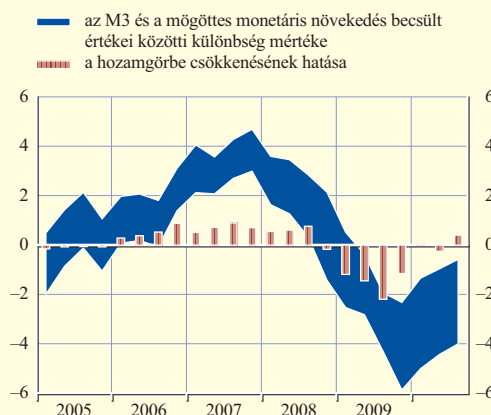
A hozamgörbe M3-ra gyakorolt, BVAR-modell alapján megállapított hatásait széleskörűen igazolta az elméletibb (de tapasztalatilag összhangban levő) megközelítésen alapuló elemzés, a dinamikus, sztochasztikus általános egyensúlyi (DSGE-) modell is.⁵ A pénzügyi zavarok és a bankszektor modellbe történő bevonásával lehetővé válik a monetáris folyamatok strukturális értelmezésének megfogalmazása. Ezen belül, különösen lehetőség nyílik a modell szerint a mindenkori gazdasági, monetáris és pénzügyi folyamatokat alakító szerkezeti válságok meghatározására. A modelltől azt a következtetést lehet levonni, hogy az elmúlt évek hozamgörbéjének csökkenése nagyrészt a pénzügyi válságra adott monetáris politikai válaszlépéseknek tulajdonítható. Ez viszont a megfigyelt éves M3 növekedésre gyakorolt jelentős csökkentő hatást a 2009. év folyamán, és valóban megmagyarázza azt, hogy a válság előtti hivatalos és mögöttes monetáris expanzió közötti pozitív különbséget a 2008. év utolsó negyedétől kezdődően miért fordult negatívba [lásd az E) ábrát]. A 2009. évben az elméleti orientáltságú DSGE-modell és a tapasztalat alapú BVAR-modell alapján nyert eredmények minőségi értelemben is nagyon hasonlóak voltak (a BVAR-modell szerinti hatás csúcspontja 2,5%, míg a DSGE-modell szerinti hatás csúcspontja 2% körüli volt). 2010-ben ez a csökkentő hatás megszűnt, és az év harmadik negyedévében az M3-növekedés tekintetében kismértékű pozitív hatással járt.

Következtetések

A hivatalos M3 növekedését okozó tényezők azonosíthatósága és az adott időszak során kifejtett hatásának számszerűsíthetősége alapvető fontosságú a mögöttes monetáris expanzió értékeléséhez. Az itt közölt elemzés bemutatja, hogy az éves M3-növekedés közelmúltban tapasztalható erősödése nagyrészt a hozamgörbe-csökkenést okozó hatása megszűnésének tulajdonítható, és nem várható, hogy ez egy az egyben a mögöttes monetáris expanzió megerősödését fogja okozni. Ennek ellenére a mögöttes monetáris expanzió mérsékelt üteme jelenleg a hivatalos M3-növekedés alacsony mértékét – a hozamgörbe hatása miatt – még mindig jóval meghaladja, azt jelezve, hogy a középtávú árstabilitási kockázatok megfelelően féken tarthatók.

E) ábra: A hozamgörbe éves M3 növekedésre gyakorolt hatása a strukturális modell alapján

(százalékpontban)

Források: EKB és az EKB számításai.
Megjegyzés: A hatás L. D. Papademos és J. Stark (szerk.) idézett munkájának (EKB, Frankfurt am Main, 2010.) 5. fejezetében közölt módszeren alapul.

⁵ Ezen modellt L.D. Papademos és J. Stark (szerk.) idézett munkájának 5. fejezete tartalmazza.

AZ M3 FŐ ÖSSZETEVŐI

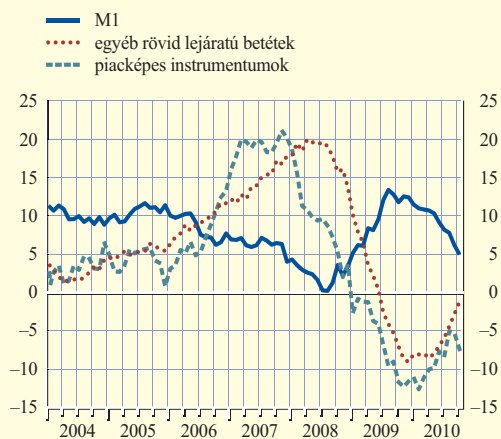
Az M3 visszafogott változásai mögött továbbra is a fő összetevők növekedési ütemének erőteljes, ellentétes irányú mozgása húzódik meg. Változatlanul lassult, de pozitív maradt az M1 éves növekedési üteme, míg 2010 harmadik negyedévében gyorsult, de negatív maradt a rövid lejáratú, nem egynapos betétek (vagyis az M2–M1) és a piacképes instrumentumok (vagyis az M3–M2; lásd a 7. ábrát) növekedési üteme. A trend októberben is ugyanaz maradt az M1 és a rövid lejáratú, nem egynapos betétek esetében, ugyanakkor a piacképes instrumentumok éves növekedési üteme a német rossz bankkal folytatott tranzakciók következtében még negatívabbá vált.

A harmadik negyedévben 7,9%-ra lassult az M1 éves növekedési üteme az előző negyedévben tapasztalható 10,3%-ról. Ezt követően az egynapos betétek szerény havi beáramlása ellenére még tovább lassult, és októberre 4,9%-ra esett vissza (lásd az 1. táblázatot).

A rövid lejáratú, nem egynapos betétek éves növekedési üteme a harmadik negyedévben –5,1%-ra gyorsult fel az előző negyedévben megfigyelt –8,0%-ról, majd újabb erősödés után októberre elérte a –1,2%-ot. Ez változatlanul az egyes részösszetevők egymással ellentétes alakulását tükrözte: miközben tovább gyorsult – de a negatív tartományban maradt – a rövid lejáratú lekötött betétek éves növekedési üteme,

7. ábra: Az M3 fő összetevői

(százalékos változások; szezonális és naptári hatásokkal kiigazítva)

Forrás: EKB.

1. táblázat: A monetáris változók összefoglaló táblázata

(szezonális és naptári hatásokkal kiigazított negyedéves átlagadatok)

	Záróállomány az M3 százalékában ¹⁾	Éves növekedés üteme					
		2009. IV. n.év	2010. I. n.év	2010. II. n.év	2010. III. n.év	2010. szept.	2010. okt.
M1	49,5	12,3	11,3	10,3	7,9	6,2	4,9
Forgalomban lévő pénzmennyiség	8,3	7,5	6,2	6,4	6,6	6,0	5,8
Egynapos betétek	41,2	13,3	12,4	11,1	8,1	6,2	4,8
M2–M1 (= egyéb rövid lejáratú betétek)	39,2	–7,6	–8,2	–8,0	–5,1	–2,8	–1,2
Kétéves vagy annál rövidebb lejáratú lekötött betétek	19,1	–22,0	–22,7	–21,5	–16,1	–12,1	–8,9
Három hónapos vagy annál rövidebb lejáratú, felmondásos betétek	20,1	15,8	13,3	10,3	8,3	7,9	7,3
M2	88,7	2,2	1,7	1,4	1,8	2,0	2,1
M3–M2 (= piacképes eszközök)	11,3	–11,4	–11,7	–9,8	–6,7	–5,3	–7,4
M3	100,0	0,3	–0,2	–0,1	0,7	1,1	1,0
Az euroövezet rezidenseinek nyújtott hitelek		3,0	1,9	1,8	1,9	2,1	3,0
Az államháztartással szembeni követelések		14,2	9,9	9,2	7,8	7,3	12,0
Az államháztartásnak nyújtott hitelek		3,1	3,7	6,7	6,5	7,7	13,2
A magánszférával szembeni követelések		0,9	0,3	0,2	0,6	0,9	1,0
A magánszférának nyújtott hitelek		–0,6	–0,4	0,2	0,9	1,2	1,4
A magánszférának nyújtott hitelek értékesítéssel és értékpapírosítással kiigazítva		0,3	–0,2	0,2	1,0	1,3	1,6
Hosszabb távú pénzügyi kötelezettségek (tőke és tartalékok nélkül)		6,7	5,5	4,4	2,2	2,0	2,1

Forrás: EKB.

1) A rendelkezésre álló legutolsó havi adat alapján. A kerekítés miatt eltérések lehetnek az összegekben.

folytatódott a rövid lejáratú takarékbetétek éves növekedési ütemének visszaesése, noha a növekedés robusztusan pozitív maradt.

Az M1 és a rövid lejáratú, nem egynapos betétek növekedési ütemei közötti különbség hosszan tartó szűkülése nagymértékben tükrözi a kamatlábak alakulását. Míg az elmúlt hónapokban növekedtek a rövid lejáratú lekötött betétek és takarékbetétek kamatai, az egynapos betétek kamata változatlan maradt. A hozamgörbe rövidebb végének meredekebbé válása átrendeződést váltott ki az egynapos betétekből a kedvezőbb hozamú M3-ba tartozó betétek felé.

A harmadik negyedévben $-6,7\%$ -ra emelkedett a piacképes instrumentumok éves növekedési üteme a második negyedévben tapasztalható $-9,8\%$ -ról, majd októberben ismét csökkent, és $-7,4\%$ -ra esett vissza. A német rossz bankkal végrehajtott tranzakciók hatása nélkül – amely elsősorban a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat érintette – októberben is javult volna a piacképes instrumentumok éves növekedési üteme a harmadik negyedévhez képest. A piacképes instrumentumok azonban ezzel együtt is jelentős havi kiáramlást regisztráltak volna októberben a visszavásárlási megállapodásokban és a nyílt végű alapok befektetési jegyeiben megfigyelt, ugyancsak negatív havi állományváltozások miatt.

A rövid lejáratú betétekből és visszavásárlási megállapodásból álló M3-betétek – a legszélesebb monetáris aggregátum, amelyről megbízható információk állnak rendelkezésre szektorszinten – növekedési üteme tovább gyorsult, és a 2010 második negyedévi $1,2\%$ -kal és harmadik negyedévi $2,2\%$ -kal szemben októberben $2,9\%$ -on állt. Ezeket a változásokat a nyugdíjpénztárakat és biztosítókat nem tartalmazó, nem monetáris pénzügyi közvetítők (EPK-k) és a háztartások vezérelték. Ebben az időszakban ugyanis érzékelhetően megnövekedett hozzájárulásuk az éves növekedési ütemhez (lásd a 8. ábrát). Ezzel szemben a harmadik negyedévben csökkent, októberben pedig változatlan maradt a nem pénzügyi vállalatok hozzájárulása.

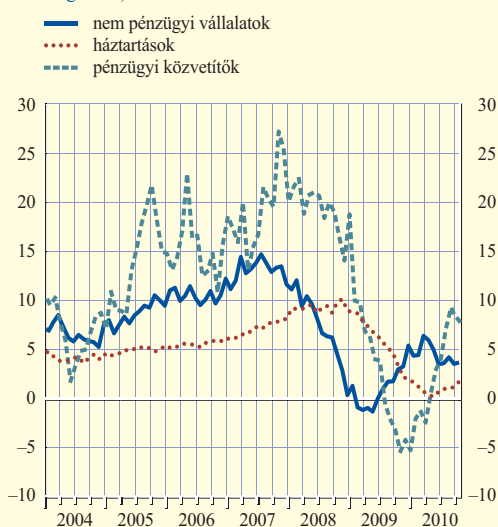
A háztartások hozzájárulásának a közelmúltban megfigyelhető jelentékeny növekedése nemcsak a szektor súlyát tükrözi a teljes betétállományban, hanem azt is, hogy a háztartások valamelyes késéssel reagálnak a kamatlábak sajátosságainak változásaira. A háztartások fokozott hozzájárulása az M3-betétek növekedéséhez az éves állományváltozások jelentős emelkedésével van összefüggésben, amelyet főként a rövid lejáratú takarékbetétek megnövekedett beáramlásai és a rövid lejáratú lekötött betétek kevésbé negatív állományváltozásai idéztek elő. A rövid lejáratú takarékbetétek beáramlásainak növekedését az indokolja, hogy hozamuk emelkedett az egynapos betétekéhez képest. A rövid lejáratú lekötött betétek változásait javuló hozamuk eredményezte az egyéb betétkategóriákhoz képest.

AZ M3 FŐBB ELLENPÁRJAI

Ami az M3 ellenpárjait illeti, erőteljesen növekedett, és 2010 októberében $3,0\%$ -on állt az MPI-szektor euroövezeti rezidenseknek nyújtott teljes hitelállományának éves növekedése szemben a második negyedévi $1,8\%$ -kal és a harmadik negyed-

8. ábra: Rövid lejáratú betétek és visszavásárlási megállapodások

(éves százalékos változások; szezonális és naptári hatásokkal nem kiigazítva)

Forrás: EKB.

Megjegyzés: MPI-szektor az eurorendszer kivételével.

évi 1,9%-kal (lásd az 1. táblázatot). Az októberi növekedést szinte csaknem teljes egészében az állam részére nyújtott MPI-hitelek éves növekedési ütemének gyorsulása idézte elő, miközben a magánszektor részére nyújtott hitelezés üteme változatlan maradt.

Az októberi növekedést szinte csaknem teljes egészében az állam részére nyújtott MPI-hitelállomány éves növekedési ütemének gyorsulása idézte elő, miközben a magánszektor részére nyújtott hitelezés változatlan maradt. Ez tehát valószínűleg csak ideiglenesen szakítja meg az előző hónapokban megfigyelt folyamatos csökkenést, amelyet az MPI-szektor állampapír-felhalmozásának mérséklődése eredményezett az ellaposodó hozamgörbével összhangban.

Az MPI-k magánszektor részére nyújtott hiteleinek éves növekedési üteme az augusztusban megfigyelt növekedés után szeptemberben és októberben nagyjából változatlan maradt. Tovább lassult az MPI-k részvényt nem tartalmazó, magánszektor által kibocsátott értékpapír-állományának éves növekedési üteme, amely továbbra is az újra-értékpapírosítási tevékenység utóbbi hónapokban megfigyelhető gyengülésével indokolható. Ezzel szemben a harmadik negyedévi visszaesés után októberben ismét felgyorsult az MPI-k részvény- és egyéb tőkerészesedés-állományának éves növekedési üteme.

Folytatta az emelkedő tendenciát az MPI-k magánszektorbeli hitelkihelyezéseinek (a magánszektor részére nyújtott hitelek legnagyobb összetevőjének) éves növekedési üteme, amely októberben 1,4%-ra gyorsult a második negyedévi 0,2%-ról és a harmadik negyedévi 0,9%-ról (lásd az 1. táblázatot). Ez azt a vélekedést támasztja alá, hogy lassú ütemben ugyan, de tovább folytatódik a magánszektor részére nyújtott hitelek dinamikájának az év vége óta tapasztalható fellendülése. Októberben növekedett, de ezzel együtt is alacsony szinten maradt az MPI-k mérlegéből kivezetett hitelek mennyisége. Az értékpapírosítással összefüggő korrekciók tehát – amint az 2010 eleje óta megfigyelhető – csak elenyésző mértékben befolyásolják a magánszektor részére nyújtott MPI-hitelek éves növekedési ütemét.

A magánszektorban nyújtott hitelek éves növekedési ütemének októberben megfigyelhető gyorsulása a háztartások részére nyújtott hitelek éves növekedési ütemének mérsékelt növekedését tükrözte – amelynek mértéke így 2,9%-ra növekedett –, miközben változatlanul $-0,6\%$ -on állt a nem pénzügyi vállalatok hitel-felvételének éves növekedési üteme. Ugyanakkor a negatív havi állományváltozás ellenére is tovább növekedett októberben az EPK-k hitel-felvételének éves növekedési üteme.

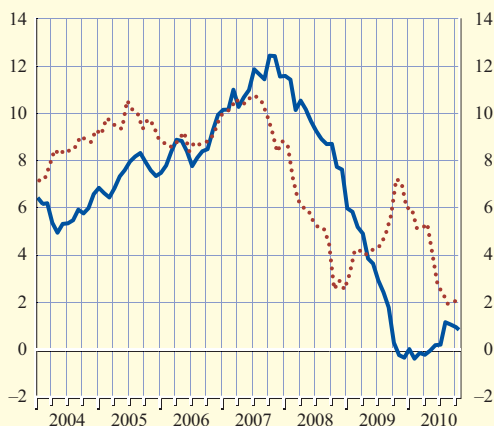
A legújabb adatok megerősítik, hogy a háztartási hitelkihelyezések éves növekedési üteme 2010 júniusa óta stabilan egy 3% -hoz közeli szinten maradt. Bár ez főként a lakásvásárlási célú hitelezés nagyjából változatlan, mérsékelt pozitív növekedési ütemének tudható be, szerepet játszik benne a fogyasztási hitelek változatlanul negatív éves növekedési üteme is.

A nem pénzügyi vállalatok hitel-felvételének éves növekedési üteme 2010 második negyedéve óta egyre kevésbé negatív, ami azt bizonyítja, hogy az idén korábban bekövetkezett fordulópontot folyamatos élénkülés követte. Ez azonban jórészt a rossz bank programmal kapcsolatos hitelkihelyezéseket tükrözte. A harmadik negyedévben – 2009 eleje óta először – pozitívvá vált a nem pénzügyi vállalatok részére nyújtott hitelek negyedéves állományváltozása, amely nagyjából valamennyi lejáratot érintette. Októberben ismét tekintélyes havi kiáramlás történt csaknem minden lejáraton, és az éves növekedési ütem gyorsulása megállt. A hitel-felvelek felívelése a javuló üzleti várakozások és a konjunktúra fellendülése következtében megnövekedett vállalati beruházásokkal és kiadási szükségletekkel lehetett összefüggésben.

Az M3 egyéb ellenpárjait szemügyre véve, az MPI-k (tőke és tartalékok nélküli) hosszabb lejáratú pénzügyi kötelezettségeinek éves növekedési üteme az előző negyedévben megfigyelt $4,4\%$ -ról 2010 harmadik negyedévében $2,2\%$ -ra esett vissza, majd szeptemberben és októberben kissé felgyorsult. A gyorsulás a

9. ábra: M3 és az MPI-k hosszabb távú
pénzügyi kötelezettségei(százalékos változások; szezonális és naptári hatásokkal
kiigazítva)

- M3
- hosszabb távú pénzügyi kötelezettségek
(tőke és tartalékok nélkül)

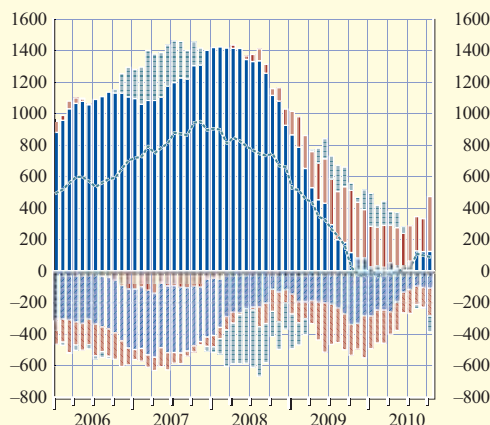

Forrás: EKB.

10. ábra: Az M3 ellenpárjai

(éves állományváltozások; milliárd euróban; szezonális
és naptári hatásokkal kiigazítva)

- magánszektor részére nyújtott hitelek (1)
- az államháztartás részére nyújtott hitelek (2)
- a külföld nettó eszközei (3)
- hosszabb távú pénzügyi kötelezettségek
(tőke és tartalékok nélkül) (4)
- egyéb ellenpárok (beleértve a tőkét és
tartalékokat is) (5)
- M3

Forrás: EKB.

Megjegyzés: Az M3-at csak referenciaként tartalmazza (M3 = 1+2+3-4+5). A hosszabb lejáratú pénzügyi kötelezettségek (tőke és tartalékok nélkül) fordított jellel szerepelnek, mivel azok az MPI-szektor kötelezettségei.

pénztartó szektorok MPI-k által kibocsátott hosszú lejáratú hitelviszonyt megtestesítő értékpapír-állománya beáramlásainak köszönhető, miután májusban és júniusban kiáramlásokat könyveltek el ugyanitt az euroövezeti szuverén adósságpiacon elmélyülő feszültségek hatására. Októberben ezzel szemben még tovább esett vissza a pénztartó szektorok hosszabb lejáratú betétállományának éves növekedési üteme, amely azt tükrözi, hogy mérséklődtek a hozamgörbe ellaposodása nyomán meginduló átrendeződések az M3-betétekből a hosszabb lejáratú betétek felé.

Végezetül, 2010 harmadik negyedévében 11 milliárd eurós éves átlagos kiáramlást rögzítettek az MPI-k külső nettó eszközpozíciójából, szemben az első és a második negyedévben elkönyvelt erőteljes, egyenként 168 milliárd és 73 milliárd eurós beáramlással (lásd a 10. ábrát). A külső nettó eszközpozíció éves beáramlásainak 2010 februárja és harmadik negyedéve között tapasztalható csökkenése a bruttó külső kötelezettségek sokkal kevésbé negatív állományváltozásának tudható be, ami bőven elegendő volt arra, hogy ellensúlyozza a bruttó külső követelések kiáramlásainak számottevő csökkenését. Bár az MPI-k külső nettó eszközállománya erőteljes csökkenést mutatott októberben, ez elsősorban a német rossz bankhoz fűződő tranzakcióknak tulajdonítható, amelyek a nem euroövezeti rezidensek hitelfelvételének és értékpapírjainak kiáramlását eredményezték.

AZ EUROÖVEZET MONETÁRIS LIKVIDITÁSI HELYZETÉNEK ÁLTALÁNOS ÉRTÉKELÉSE

A nominális és a reál pénznövekedési rés alakulása alapján 2010 harmadik negyedévében és októberben a korábban megfigyelhető magasabb szintekről kissé tovább csökkent a monetáris likviditás összege az euroövezetben (lásd a 11. és a 12. ábrát). Az euroövezet monetáris likviditási helyzetének fenti mutatóit

azonban körülmények között kell értelmezni, mivel az egyensúlyi pénztartás becsült mértékére támaszkodnak, ami eleve bizonytalanságot hordoz, pénzügyi válságot követően pedig különösen. A pénznövekedési rés különböző mutatói közötti különbségek tehát az euroövezet jelenlegi likviditási helyzetét övező jelentős bizonytalanság jelének tekinthetők. E fenntartások figyelembevételével együtt a mutatók egyértelműen a monetáris likviditás felhalmozásáról tanúskodnak az utóbbi években, és nem valószínű, hogy a korábbi felhalmozás teljes felszámolását eredményezze az M3 2008 vége óta megfigyelhető visszafogott növekedése.

Bár az M3 és a magánszektor részére nyújtott hitelek éves növekedési üteme az elmúlt hónapokban fokozatosan erősödött, historikus alapon továbbra is viszonylag visszafogottnak tekinthető. Mivel a hozamgörbe kevésbé fogja vissza a monetáris növekedést, a trend M3 növekedése sokkal inkább összhangban van a mögöttes monetáris növekedés ütemével, mint az előző negyedekben (bár továbbra is jóval gyengébb annál). Összességében továbbra is érvényes az az értékelés, hogy a mögöttes monetáris növekedés üteme mérsékelt és a monetáris folyamatokból eredő inflációs nyomás középtávon féken tartható.

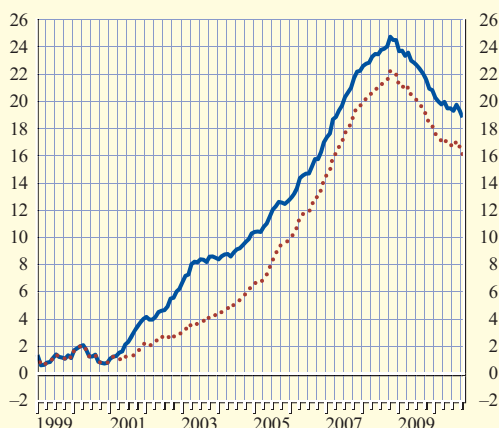
2.2 A NEM PÉNZÜGYI SZEKTOROK ÉS AZ INTÉZMÉNYI BEFEKTETŐK PÉNZÜGYI BEFEKTETÉSEI

2010 második negyedében változatlan maradt a nem pénzügyi szektorok összes pénzügyi befektetéseinek éves növekedési üteme. Ez a háztartási szektor befektetéseinek éves növekedési ütemében megfigyelhető visszaesést takarja, amelyet nagyjából kiegyenlített a nem pénzügyi vállalatok befektetéseinek felgyorsulása.

11. ábra: A nominális pénznövekedési rés becslései¹⁾

(az M3 állományának százalékában; a szezonális és naptári hatásokkal kiigazítva; 1998. december = 0)

- a hivatalos M3-adatokon alapuló nominális pénznövekedési rés
- a portfólióváltozások becsült hatásával korrigált M3-adatokon alapuló nominális pénznövekedési rés²⁾

Forrás: EKB.

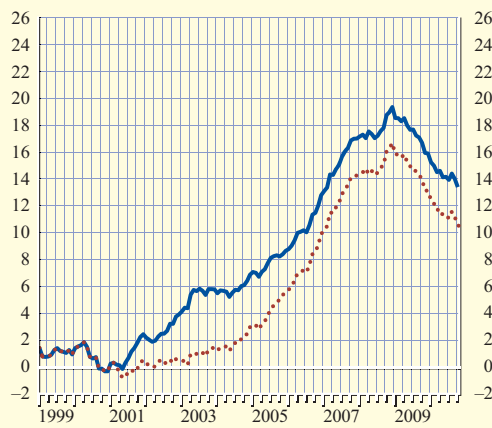
1) A nominális pénznövekedési rés az M3 tényleges szintje és azon M3-szint közötti különbséggel határozható meg, amely akkor keletkezett volna, ha az M3 folyamatosan az 1998. december óta tapasztalt 4,5%-os referenciaértékének szintjén növekedett volna (amennyiben ezt tekintettük volna bázisidőszaknak).

2) A portfóliók M3 irányába történt elmozdulására vonatkozó nagyságrendi becslések az EKB *Havi jelentés* 2004. októberi számában szereplő „Valós idejű monetáris elemzés” című cikk 4. pontjában tárgyalt általános felfogás alkalmazásával kerültek meghatározásra.

12. ábra: A reál pénznövekedési résre vonatkozó becslés¹⁾

(az M3 reálállományának százalékában; a szezonális és naptári hatásokkal kiigazítva; 1998. december = 0)

- a hivatalos M3-adatokon alapuló reál pénznövekedési rés
- a portfólióváltozások becsült hatásával korrigált M3-adatokon alapuló reál pénznövekedési rés²⁾

Forrás: EKB.

1) A reál pénznövekedési rés az M3 HICP-értékével csökkentett tényleges szintje és M3 értékcsökkentett szintje közötti különbséggel határozható meg, amely akkor keletkezett volna, ha az M3 folyamatosan az 1998. december óta tapasztalt 4,5%-os referenciaértékének és az EKB árstabilitási definíciójának megfelelő HICP-inflációs szintjén növekedett volna, ha bázisidőszaknak 1998. decemberét tekintjük.

2) A portfóliók M3 irányába történt elmozdulására vonatkozó nagyságrendi becslések az EKB *Havi jelentés* 2004. októberi számában szereplő „Valós idejű monetáris elemzés” című cikk 4. pontjában tárgyalt általános felfogás alkalmazásával kerültek meghatározásra.

éves növekedési üteme. A harmadik negyedévben tovább csökkent a befektetési alapok befektetési jegyeinek éves beáramlása, amely főként bázishatásokra vezethető vissza, de a hozamgörbe viszonylagos ellaposodásával is összhangban van. A pénztartó szektorok biztosítástechnikai tartalékokba történő befektetések mérséklődésével összefüggésben a második negyedévben nagyjából változatlan maradt a biztosítótársaságok és nyugdíjalapok pénzügyi befektetések éves növekedési üteme.

NEM PÉNZÜGYI SZEKTOROK

2010 második negyedévében (az utolsó negyedévben, amelyről adatok állnak rendelkezésre), immár a harmadik egymást követő negyedévben változatlanul 2,6%-on, azaz a GMU harmadik szakaszának kezdete óta rögzített legalacsonyabb szinten állt a nem pénzügyi szektorok összes pénzügyi befektetésének éves növekedési üteme (lásd a 2. táblázatot). A betétekbe és nem tőzsdei részvényekbe történő befektetések hozzájárulása az előző negyedévhez képest összességében változatlan maradt. Negatív szintekről növekedést mutatott a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokba történő befektetés hozzájárulása, míg pozitív szintekről visszaesett a részvény- és egyéb tőkereszesedésekbe, befektetési jegyekbe, valamint a biztosítási és nyugdíjtermékekbe való befektetések hozzájárulása.

Az, hogy 2010 második negyedévében változatlan maradt az összes pénzügyi befektetések éves növekedési üteme, a különböző nem pénzügyi szektorok összességében változatlan hozzájárulásának köszönhető (lásd a 13. ábrát). Az előző négy negyedévi folyamatos növekedés után enyhén csökkent a háztartások hozzájárulása, a nem pénzügyi vállalatoké pedig az előző negyedévhez képest kissé növekedett. Enyhén negatív maradt az államháztartás hozzájárulása, ahol az állami betétállományba és hitelekbe való befektetések erősödését nagyrészt ellensúlyozta a részvény- és egyéb tőkereszesedésekbe és a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokba való befektetés éves növekedési ütemének csökkenése. Bővebb információkért a magán-szektor pénzügyi befektetések alakulásáról lásd a 2.6 és a 2.7 pontot.

2. táblázat: Az euroövezet nem pénzügyi szektorainak pénzügyi befektetései

	Fennálló állomány a pénzügyi eszközök százalékában ¹⁾	Éves növekedés ütemek									
		2008.	2008.	2008.	2008.	2009.	2009.	2009.	2009.	2010.	2010.
		I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év	I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év	I. n.év	II. n.év
Pénzügyi befektetés	100	5,1	4,3	4,1	4,3	3,9	3,9	3,6	2,6	2,6	2,6
Készpénz és betétek	23	6,6	5,5	5,8	7,0	7,3	6,9	6,0	3,6	2,1	2,1
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, kivéve pénzügyi derivatívákat	6	4,3	3,5	3,7	5,8	5,1	2,3	-0,2	-3,8	-5,1	-2,4
ebből: rövid lejáratú	1	22,7	15,6	0,1	10,3	-12,4	-17,9	-20,1	-27,6	-22,2	-16,7
ebből: hosszú lejáratú	5	1,5	1,6	4,4	5,0	8,3	5,8	3,1	0,3	-2,4	-0,4
Részvények és egyéb tőke, kivéve befektetési jegyek	28	3,8	3,3	3,1	3,9	4,3	4,7	4,6	2,9	2,5	1,8
ebből: jegyzett részvények	6	4,1	4,6	4,7	3,2	4,3	4,1	5,9	6,7	7,2	3,2
ebből: nem jegyzett részvények és más tőke	22	3,7	2,8	2,5	4,2	4,3	4,9	4,2	1,9	1,5	1,5
Befektetési jegyek	5	-4,4	-5,5	-5,4	-6,5	-5,5	-4,6	-2,3	1,0	0,7	-0,4
Biztosítástechnikai tartalékok	15	4,2	3,7	3,4	2,8	2,9	3,4	3,9	4,9	5,4	5,1
Egyéb ²⁾	23	9,5	8,6	7,4	6,1	2,4	2,6	2,2	1,9	3,9	4,2
M3 ³⁾		10,1	9,7	8,7	7,6	5,2	3,6	1,8	-0,3	-0,1	0,2

Forrás: EKB.

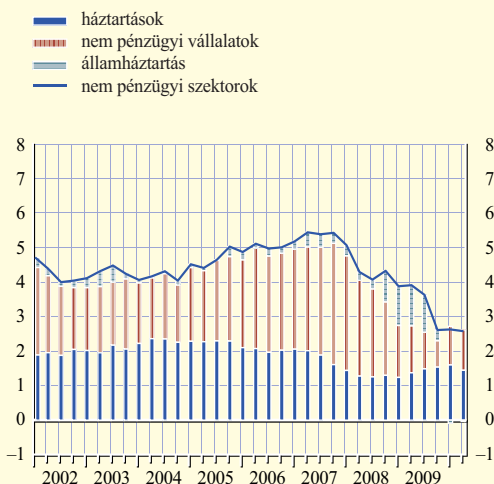
1) A rendelkezésünkre álló utolsó negyedév végén. A kerekítés miatt a részösszegek nem feltétlenül adják ki a végösszeget.

2) Az egyéb pénzügyi eszközök magukban foglalják a hiteleket, a pénzügyi derivatívákat és egyéb követeléseket, amelyek többek között tartalmazzák a nem pénzügyi vállalatok részére nyújtott kereskedelmi hiteleket.

3) Negyedév végi adatok. Az M3 monetáris aggregátum körébe tartoznak az euroövezet nem monetáris pénzügyi intézményeinek (azaz a nem pénzügyi szektor és a nem monetáris pénzügyi intézmények) tulajdonában lévő, de az euroövezet monetáris pénzügyi intézményeinél és a központi kormányzatnál elhelyezett monetáris eszközök.

13. ábra: A nem pénzügyi szektorok pénzügyi befektetései

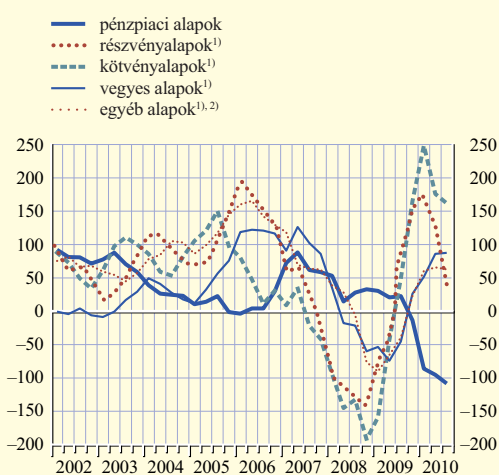
(éves százalékos változások; hozzájárulás százalékpontban)

Forrás: EKB.

14. ábra: A pénzügyi és a befektetési alapokba irányuló éves nettó pénzáramlás

(milliárd euro)

Források: EKB és EFAMA.

1) 2009 első negyedéve előtt a negyedéves állományváltozás-becsléseket az EKB nem harmonizált befektetési alap-statisztikáiból, az EFAMA által szolgáltatott országos adatokon alapuló EKB-számításokból és az EKB becsléseiből származtatják.
2) Idetartoznak az ingatlanalapok, a spekulatív befektetési alapok és a máshová be nem sorolt alapok.

INTÉZMÉNYI BEFEKTETŐK

Az euroövezeti befektetési alapok új, harmonizált statisztikája szerint 2010 harmadik negyedévében 348 milliárd euróra csökkent a (pénzügyi alapokat nem tartalmazó) befektetési alapok befektetési jegyeinek éves beáramlása (az előző negyedévi 461 milliárd euróról); ezzel az éves növekedési ütem 10,2%-ról 7,1%-ra esett vissza. Bár az éves beáramlás csökkenése főként bázishatásnak tulajdonítható (2009 harmadik negyedévében holland nyugdíjalapok tekintélyes mennyiségű befektetési jegyet vásároltak fel¹), szerepet játszottak benne a hozamgörbe ellaposodása, valamint a szuverén adósságpiacokon kiéleződő feszültségek is, ezzel ugyanis megcsappant a befektetők készletetése arra, hogy a biztonságosabb és likvidebb monetáris eszközökből a hosszabb lejáratú és kockázatosabb eszközök felé csoportosítsák át forrásaikat.

A befektetési politika szerinti bontás azt mutatja, hogy a befektetési alapok befektetési jegyeibe való éves beáramlás 2010 harmadik negyedévében megfigyelhető csökkenése elsősorban a részvényalapok, illetve kisebb mértékben a kötvényalapok alacsonyabb éves beáramlásaival függ össze (lásd a 14. ábrát). Az előző negyedévvél összevetve nagyjából változatlan mértékű éves beáramlásokat regisztráltak a vegyes és egyéb alapok. E legutóbbi visszaesést követően a vegyes és egyéb alapokhoz képest kisebb beáramlásokat rögzítettek a részvényalapok, miközben magasabb maradt a kötvényalapok éves beáramlása. A harmadik negyedévben ismét tekintélyes éves kiáramlásokat könyveltek el a pénzügyi alapok, amit az alapok tartásának jelentős alternatívaköltsége indokol, tekintettel az alacsony rövid lejáratú kamatokra (amelyek az alapok referenciaindexét képviselik).

A negyedéves változások rávilágítanak arra, hogy az ellaposodó hozamgörbe és a szuverén adósságpiacokon kialakult helyzet mennyire jelentős hatást tett a befektetési alapok jegyei iránti keresletre. A (pénzügyi ala-

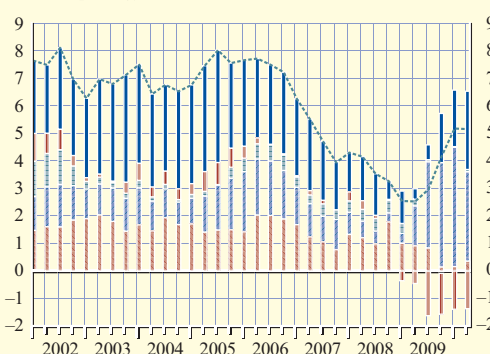
1 2009 júliusában holland nyugdíjalapok több mint 97 milliárd euro értékben vásároltak fel befektetési jegyeket.

pokot nem tartalmazó) befektetési alapok jegyeibe irányuló negyedéves beáramlások (szezonálisan nem kiigazított adatok alapján) 2010 harmadik negyedévében összesen 70 milliárd eurót tettek ki, és bár ez az előző negyedévben rögzített gyenge, 28 milliárd eurós beáramláshoz képest fellendülést jelent, még mindig sokkal alacsonyabb, mint a 2009 negyedik és 2010 első negyedévében tapasztalható szintek. A fellendülés az „egyéb alapok” kivételével valamennyi kategóriát érintette. Leginkább azonban a szuverén adósságpiacon uralkodó feszültség enyhülésének köszönhetően a kötvényalapokba irányuló megnövekedett beáramlások vezérelték. Szemben az előző negyedévben elkönnyvelt jelentős kiáramlással, a harmadik negyedévben enyhén pozitívba fordultak a részvényalapok beáramlásai. A beáramlások azonban továbbra is gyengék maradtak, ami arra utal, hogy még nem oszlottak el a piacok kételyei a gazdasági fellendülés erejéről. A vegyes alapok az előző negyedévhez képest nagyobb beáramlásokat regisztráltak, az egyéb alapok állományváltozásai pedig kissé negatívvá váltak.

15. ábra: A biztosítótársaságok és nyugdíjalapok pénzügyi befektetései

(éves százalékos változások; hozzájárulás százalékpontban)

- hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok a pénzügyi derivatívák kivételével
- tőzsdei részvények
- nem tőzsdei részvények és egyéb tőkerészesedések
- befektetési alapok befektetési jegyei
- egyéb¹⁾
- pénzügyi eszközök összesen

Forrás: EKB.

1) Idetartoznak a hitelek, betétek, biztosítástechnikai tartalékok és egyéb vevőkövetelések.

A biztosítótársaságok és nyugdíjalapok összes pénzügyi befektetéseinek éves növekedési üteme a második negyedévben 5,1%-on állt, azaz nagyjából változatlan maradt (lásd a 15. ábrát). Emögött azonban az húzó-dik meg, hogy erőteljesen növekedett a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokba történő befektetés hozzájárulása, csak hogy ezt ellensúlyozta a nyílt végű alapok befektetési jegyeinek hozzájárulásában tapasztalható jelentős visszaesés. A csökkenés elsősorban a már említett bázishatásnak tudható be, kisebb mértékben azonban az is szerepet játszott benne, hogy a második negyedévben eleve visszafogott volt az ebbe az eszköztípusba történő befektetés. A jegyzett részvényekbe történő befektetések hozzájárulása negatív maradt.

A pénztartó szektorok biztosítástechnikai tartalékokba történő befektetéseinek – a mérleg forrás oldalán is tetten érhető – mérséklődésével összefüggésben nagyjából változatlan maradt a biztosítótársaságok és nyugdíjalapok összes pénzügyi befektetéseinek éves növekedési üteme. E tekintetben érdemes megjegyezni, hogy a biztosítástechnikai tartalékokba irányuló negyedéves beáramlás 2010 második negyedévében mindössze fele akkora volt, mint az előző negyedévben.

2.3 PÉNZPIACI KAMATLÁBAK

2010 szeptembere és decembere között növekedtek a pénzügyi kamatlábak, közben azonban továbbra is igen magas volatilitást mutattak, főként a fedezett piaci szegmensben. Volatilitás jellemezte a fedezett és fedezetlen kamatlábak közötti szpredekét is. Ezek a változások részben azt jelzik, hogy az egyes euroövezeti országok államháztartásának fenntarthatósága miatti aggodalmak hatására kiújultak a feszültségek a pénzügyi piacokon annak ellenére, hogy változatlanul bőséges a likviditás.

Az elmúlt három hónapban – az egynapos index swapkamatlábak nemrégiben megfigyelhető csökkenése ellenére – valamennyi lejáraton emelkedtek a fedezetlen betéti kamatlábak. 2010. december 1-jén az egyhavi, háromhavi, hathavi és tizenkét havi EURIBOR kamatlábak 0,81%, 1,03%, 1,26% és 1,53%-on

álltak, azaz egyenként 19, 14, 12 és 12 bázisponttal magasabban, mint a 2010. szeptember 1-jén rögzített szintek. Ebben az időszakban összességében 5 bázisponttal szűkült, így december 1-jén 72 bázisponton állt a pénzügyi hozamgörbe meredekségének egyik mutatója, a tizenkét havi és az egyhavi EURIBOR kamatlábak közötti szpred (lásd a 16. ábrát).

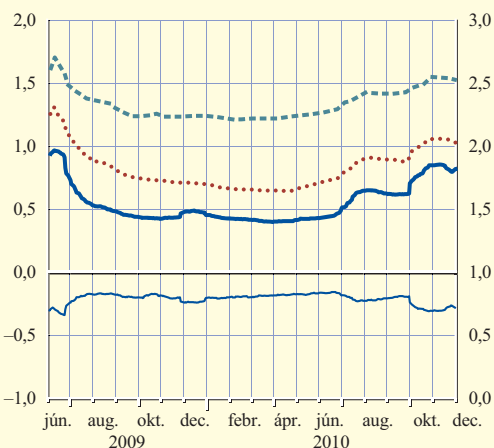
2010. május eleje óta némi volatilitás jellemzi a biztosítékkal fedezett – például az EUREPO vagy az EONIA swapindexből származtatott (lásd a 17. ábrát) – pénzügyi kamatlábak alakulását. Ez az időszak három részre osztható: július végéig általánosan növekedtek az egynapos indexswap kamatlábak; július és szeptember között megfordult a növekedési tendencia, majd ezt követően a kamatlábak újra növekedésnek indultak. Bár jelenleg is alacsony szinten állnak, ez már egyértelműen magasabb a 2009 utolsó, vagy 2010 első negyedévében megfigyelt szinteknél. December 1-jén 0,70%-on állt a háromhavi egynapos indexswap kamatláb, azaz mintegy 21 bázisponttal volt magasabb, mint szeptember 1-jén. Ennek hatására az EONIA swapkamatláb és az azonos lejáratú, biztosítékkal nem fedezett EURIBOR közötti szpred a szeptember 1-jei 39 bázisponttól december 1-jén 33 bázispontra csökkent. A csökkenés ellenére a szpred összességében viszonylag széles maradt a 2010 első negyedévében megfigyelt szintekhez képest (lásd a 17. ábrát). A beszámolási időszak vége felé bekövetkező változások részben azt jelzik, hogy az egyes euroövezeti országok államháztartásának fenntarthatósága miatti aggodalmak hatására kiújultak a feszültségek a pénzügyi piacokon annak ellenére, hogy változatlanul bőséges a likviditás.

A 2010 decemberében, valamint 2011 márciusában és júniusában lejáró, három hónapos határidős EURIBOR-ügyletek árfolyamai által implikált kamatlábak december 1-jén egyenként 1,05%, 1,15% és 1,24%-on álltak, ami mintegy 13, 19 és 23 bázispontnyi növekedést mutat a szeptember 1-jén rögzített szintekhez képest (lásd a 18. ábrát). A 2009 októberében kezdődő csökkenő tendenciát megfordítva, az elmúlt három hónapban növekedett a három hónapos EURIBOR határidős ügyletekre kötött opciókból származtatott három-, hat-, kilenc- és tizenkét havi állandó lejáratú implikált volatilitás (lásd a 19. ábrát).

16. ábra: Pénzügyi kamatlábak

(évenkénti százalékok, szpredok százalékpontban, napi adatok)

- egyhavi EURIBOR (bal skála)
- ... háromhavi EURIBOR (bal skála)
- - - tizenkét havi EURIBOR (bal skála)
- a tizenkét havi és az egyhavi EURIBOR közötti különbség (jobb skála)

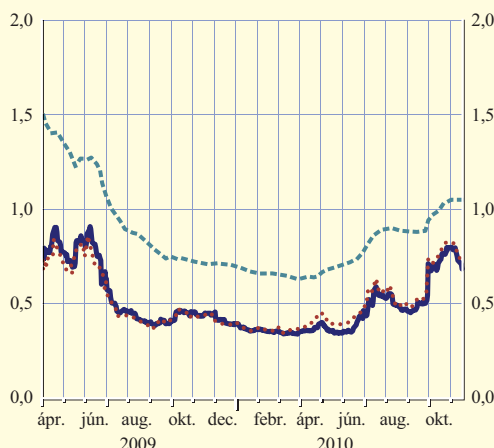

Források: EKB és Reuters.

17. ábra: Három hónapos EUREPO, EURIBOR és egynapos indexswap

(évenkénti százalékok, napi adatok)

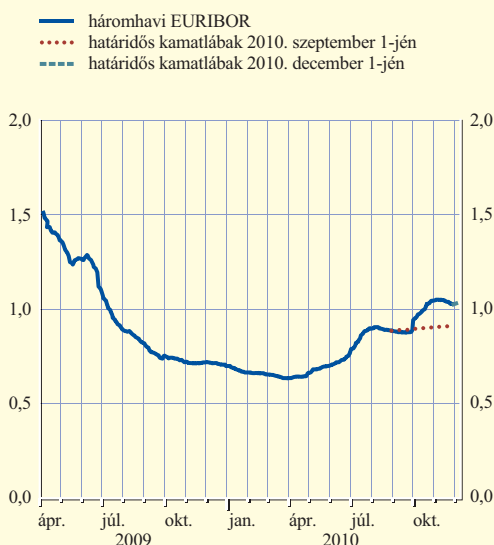
- háromhavi EUREPO
- ... háromhavi egynapos indexswap
- - - háromhavi EURIBOR

Források: EKB, Bloomberg és Reuters.

18. ábra: Háromhavi kamatlábak és határidős kamatlábak az euroövezetben

(évenkénti százalékok, napi adatok)

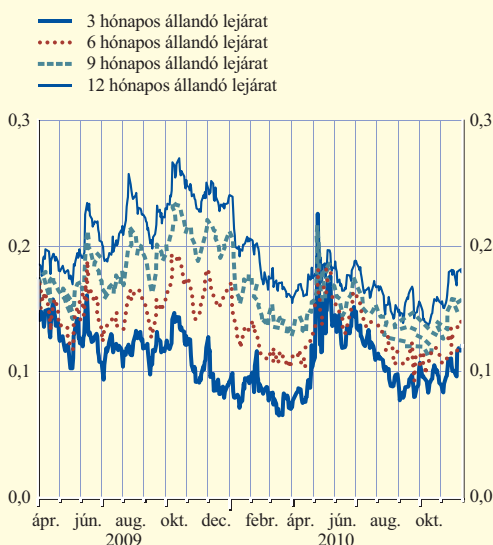

Forrás: Reuters.

Megjegyzés: Háromhavi határidős kontraktusok az aktuális és a következő három negyedév végi leszállításra a Liffé szerint.

19. ábra: A három hónapos EURIBOR határidős kamatok opcióiból származtatott állandó lejáratú implikált volatilitások

(évenkénti százalékok, napi adatok)

Források: Reuters- és EKB-számítások.

Megjegyzések: A mérce kiszámítása két lépésben történik. Az első lépésben a három hónapos EURIBOR határidős ügyletekre kötött opciókból származtatott implikált volatilitásokat alakítják át: a feljegyzett hozamok helyett feljegyzett árakként fejezik ki őket. Másodszor, az így kapott konstans lejáratú időponttal rendelkező implikált volatilitásokat konstans futamidejű adatokká alakítják át.

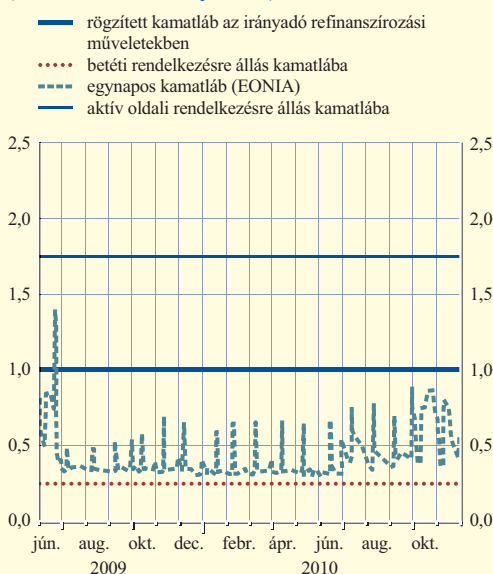
Ezekben a hónapokban ugyancsak növekedett a hosszabb lejáratú pénzügyi kamatlábak implikált volatilitása.

Ami az egynapos lejáratot illeti, fokozódott az EONIA volatilitása. 2010 októberében az EONIA viszonylag magas szintekkel kezdte a tartalékteljesítési periódust, majd hirtelen csökkenéssel jóval 0,50% alá süllyedt, mielőtt a likviditásszűkítő műveletek hatására a tartalékolási időszak utolsó napján kicsúcsosodott. Ez a minta a második egyéves, hosszabb lejáratú refinanszírozási művelet szeptember 30-i lejáratát tükrözi. December 1-jén az EONIA 0,468%-on állt (lásd a 20. ábrát).

7 napos, a tartalékteljesítési periódussal megegyező és három hónapos lejáratú likviditásnyújtó műveletein keresztül, az EKB folytatta a pénzügyi piacok támogatását a vizsgált időszakban. Az eurorendszer likviditásbővítő műveleteit rögzített kamatu tendereljárás keretében, teljes allokációval hajtották végre. Változó kamatu tendereljárás keretében,

20. ábra: Az EKB-kamatlábak és az egynapos kamat

(évenkénti százalékok, napi adatok)

Források: EKB és Reuters.

1,00%-os maximális ajánlati kamatlábbal az EKB minden héten 7 napos, likviditásszűkítő műveleteket hajtott végre. E likviditásszűkítő műveletek során az EKB az értékpapír-piaci program keretében végzett vásárlások nagyságával megegyező összeget osztott ki, ami december 1-jén 67 milliárd eurót tett ki (lásd az alábbi 3. keretes írást). Az euroövezetben továbbra is bőséges a likviditás, amelyet a betéti rendelkezésre állás jelentős napi igénybevétele, valamint az értékpapír-piaci program keretében történő vásárlásokat sterilizáló, 7 napos finomhangoló műveletek nyelnek el.

3. keretes írás

LIKVIDITÁSI HELYZET ÉS MONETÁRIS POLITIKAI MŰVELETEK A 2010. AUGUSZTUS II ÉS NOVEMBER 9-E KÖZÖTTI IDŐSZAKBAN

A keretes írás az EKB likviditáskezelését vizsgálja a 2010. szeptember 7-én, az október 12-én és november 9-én végződő három tartalékolási időszakban. Ezen időszak alatt minden euróban denominált refinanszírozási művelet továbbra is teljes elosztású, rögzített kamatú tenderejzés keretében folytatódott. Folytatódott tovább a monetáris politikai műveletek fokozatos normalizálódása, amelynek keretében a két fennmaradó, 12 hónapos, hosszabb lejáratú refinanszírozási művelet (LTRO) közül az első futamideje szeptember 30-án jár le. Az EKB Kormányzótanácsa szeptember 2-án arról határozott, hogy az irányadó refinanszírozási műveletek (MRO) mindegyike, az egy tartalékolási időszakra megfelelő futamidejű, speciális lejáratú refinanszírozási műveletek és a 3 hónapos, hosszú lejáratú refinanszírozási műveletek rögzített kamatozású, teljes elosztású tenderejzés formájában kerülnek lebonyolításra legalább a 2010. december 8. és 2011. január 18-a közötti tartalékteljesítési időszak végéig.

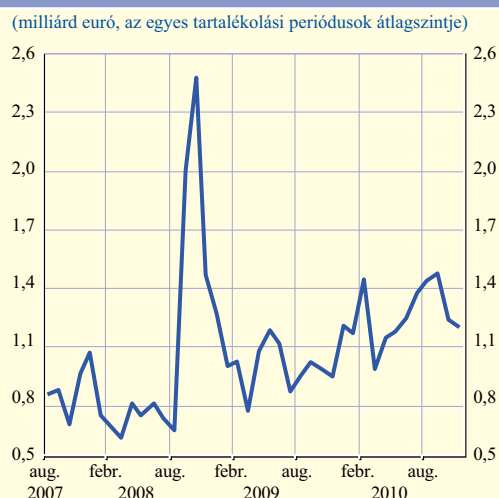
A 2010. május 10-én meghirdetett értékpapír-piaci program (SMP) továbbra is folytatódik a heti lejáratú rendelkezési heti likviditásszűkítő műveletekkel együtt, amelynek célja az értékpapír-piaci program eredményeként fellépő többlet likviditás semlegesítése.

A bankrendszer likviditáskereslete

A vizsgált időszakban a bankrendszer átlagos napi likviditáskereslete – azaz az autonóm tényezők, a kötelező tartalék és a többlettartalék (tehát a tartalékolási kötelezettségeken felüli folyószámla-állomány) együttes összege – 550,2 milliárd eurót tett ki. Ez az érték 33,8 milliárd euróval alacsonyabb az előző három tartalékperiódusban érvényesülő napi átlagnál.

Ezt főként az okozta, hogy az autonóm tényezők átlagos értéke 34,2 milliárd euróval 335,7 milliárd euróra csökkent. Az autonóm tényezők csökkenését kis mértékben ellensúlyozta az átlagos tartalékolási kötelezettség 0,5 milliárd euró összegű emelkedése, amely így 213,2 milliárd eurót tett ki. A napi többlettartalék átlagosan 1,3 milliárd eurót

A) ábra: A bankok kötelező tartalékok feletti folyószámla-állományai

Forrás: EKB.

tett ki, amely tehát a megelőző három tartalékperiódusban tapasztalt szintről nem tért el [lásd az A) ábrát].

Likviditáskínálat

A vizsgált időszakban a szabadpiaci műveletek révén biztosított teljes likviditás átlagos értéke 620,6 milliárd euro volt. A refinanszírozási műveletek átlagban 558,1 milliárd eurót biztosítottak, miközben a fedezett kötvényvásárlási programok (CBPP) – amelyekkel kapcsolatos vásárlások 2010. június 30-án fejeződtek be – 60,1 milliárd euro likviditást nyújtottak, és az értékpapír-piaci programokkal együtt 123,2 milliárd euro átlagértéket ért el. Ezen időszakban átlagosan 66,7 milliárd eurót finomhangoló műveletek szívtak fel.

A hétnapos irányadó refinanszírozási műveletek átlagos állománya 166,7 milliárd euro volt, miközben az egy tartalékolási időszaknak megfelelő futamidejű, speciális lejáratú refinanszírozási műveletek átlagos állománya 42,7 milliárd euro volt. A le nem járt futamidejű három és hat hónapos, valamint éves lejáratú hosszabb lejáratú refinanszírozási műveletek teljes állománya az augusztus 11-i 392,6 milliárd euróról november 9-re 298,1 milliárd euróra csökkent. A csökkenést a szeptember 30-án és október 28-án lejárt hosszú lejáratú refinanszírozási műveletek okozták [lásd a B) ábrát].

A szeptember 30-án lejárt három- illetve hat hónapos és éves hosszabb lejáratú refinanszírozási műveletek összértéke 224,7 milliárd euro volt. Ezen összegből csupán 133,4 milliárd eurót görgették tovább két új – egy hatnapos és egy három hónapos futamidejű – refinanszírozási művelet keretében, amelyek kiegyenlítése azon a napon megtörtént. Október 28-án egy 23,2 milliárd euro értékű lejárt három hónapos futamidejű, hosszabb lejáratú refinanszírozási műveletet egy 42,5 milliárd euro értékű három hónapos futamidejű, hosszabb lejáratú refinanszírozási művelettel váltottak fel.

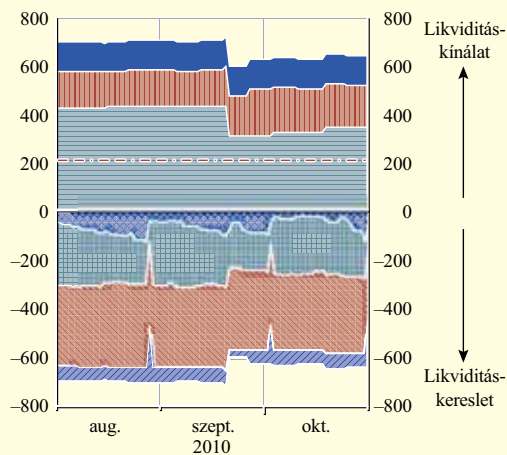
Október 1-jén az értékpapír-piaci program keretében rendezett vásárlások értéke az augusztus 6-i 60,3 milliárd euro értékről 63,3 milliárd euróra növekedett. Október első három hetében nem került sor vásárlás kiegyenlítésére, majd ezt követően a kiegyenlített vásárlások értéke november 5-re 64,0 milliárd euróra emelkedett. Ezzel párhuzamosan, az értékpapír-piaci program keretében nyújtott likviditásszűkítő heti műveletek szintén növekedtek, a likviditást átlagban 63,8 milliárd euro összeggel szűkítve.

Az egyes tartalékolási periódusok utolsó napján lejáratú egynapos lejáratú finomhangoló művele-

B) ábra: A bankrendszer likviditáskereslete és a likviditáskínálat

(milliárd euro, a teljes időszakra vonatkozó napi átlagok az egyes tételek mellett feltüntetve)

- CBPP és SMP portfólió: 123,2 milliárd euro
- irányadó refinanszírozási műveletek: 166,7 milliárd euro
- hosszabb lejáratú refinanszírozási műveletek: 389,5 milliárd euro
- finomhangoló műveletek: 64,7 milliárd euro
- autonóm tényezők: 335,7 milliárd euro
- folyószámlák: 214,4 milliárd euro
- betéti rendelkezésre állás nettó igénybevétele: 64,5 milliárd euro
- tartalékolási kötelezettség: 213,2 milliárd euro

Forrás: EKB.

tekkel végzett likviditásszűkítés 148,4 milliárd euro összeget tett ki, ehhez képest az előző három tartalékolási periódusokban az átlagos likviditásszűkítés 255,4 milliárd euro volt.

A rendelkezésre állás igénybevétele

A likviditáskínálatban a három hosszabb lejáratú refinanszírozási művelet szeptember 30-i lejárta követően tapasztalt további csökkenés nyomán csökkent a betéti rendelkezésre állás nettó igénybevétele.¹ Miközben a betéti rendelkezésre állás nettó igénybevétele napi átlagértéke² a szeptember 7-ével végződő tartalékolási periódusban 83,1 milliárd eurót tett ki, ez az érték a november 9-ével végződő tartalékolási periódusban 41,1 milliárd euróra csökkent.

Kamatok

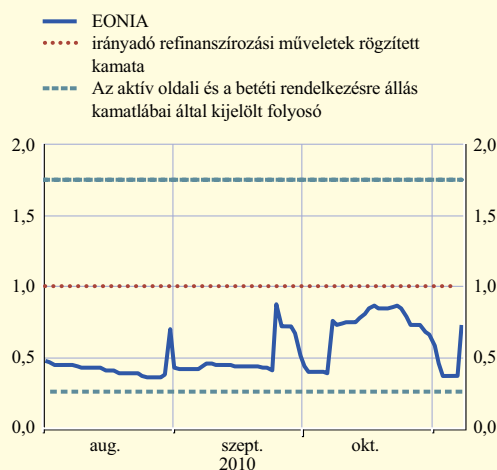
Az EKB irányadó kamatai 2009. május 13. óta nem változtak: az irányadó refinanszírozási műveletek kamata 1,00%, az aktív oldali és a betéti rendelkezésre állás kamatai pedig egyenként 1,75% és 0,25%.

A vizsgált időszak kezdetén fennálló nem lejárt futamidejű bőséges likviditásnak köszönhetően az EONIA jelentős mértékben az irányadó refinanszírozási kamatláb alatt maradt, a szeptember 7-én végződő tartalékolási periódusban 0,43%-os, a következő tartalékolási periódusban pedig 0,48%-os átlagos értékkel. A három hosszabb lejáratú refinanszírozási művelet szeptember 30-i lejártaival és az ennek megfelelő likviditásszűkülést követően az EONIA erőteljes növekedésnek indult, és megközelítette az irányadó refinanszírozási műveletek kamatlábat. A november 9-ével végződő tartalékolási periódusban az EONIA átlagos értéke 0,71% volt.

1 A betéti rendelkezésre állás nettó igénybevétele a betéti rendelkezésre állás nettó igénybevétele és az aktív oldali rendelkezésre állás különbsége.
2 A betéti rendelkezésre állás átlagos nettó igénybevétele a hétvégékre is vonatkozik.

C) ábra: Az EONIA és az EKB-kamatlábak

(napi kamatlábak százalékban)

Forrás: EKB.

2.4 KÖTVÉNYPIACOK

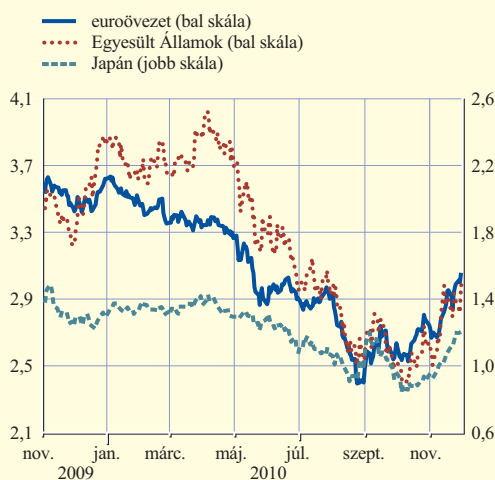
A december 1-jén végződő időszakban 2010. augusztusi szintjükhöz képest egyenként mintegy 65 és 50 bázisponttal növekedtek az AAA besorolású hosszú lejáratú euroövezeti és egyesült államokbeli államkötvények hozamai. A hosszú lejáratú realhozamok is jelentősen emelkedtek az euroövezetben, ami valószínűleg a gazdaság felélénkülésének köszönhető pozitív mögöttes lendület eredménye. Enyhén csökkentek a hosszú távú inflációs várakozások pénzügyi piaci mércéi. Ugyanakkor azonban az euroövezeti szuverén adósságpiacokon fokozódó feszültségek hatására új magasságokba emelkedtek egyes euroövezeti szuverén kibocsátók hitelfelárai. A nem pénzügyi és pénzügyi vállalatikötvényszpredek a vizsgált időszak egészét tekintve nem sokat változtak, viszont november folyamán észrevehetően emelkedett a pénzügyi vállalatok által kibocsátott vállalati adósságpapírok szpredje.

2010. augusztus végétől december 1-jéig az AAA besorolású euroövezeti tízéves államkötvények hozama összességében mintegy 65 bázisponttal 3,1%-ra emelkedett (lásd a 21. ábrát). Ennél kisebb, mintegy 50 bázispontnyi növekedés eredményeképpen az amerikai államkötvényhozamok ugyanabban az időszakban 3,0%-ot értek el. Ezzel az egyesült államokbeli és az euroövezeti tízéves futamidejű államkötvények nominális hozama közötti különbség 10 bázisponttal mintegy -10 bázisponttal süllyedt. December 1-jén 1,2%-on álltak, tehát 20 bázisponttal növekedtek a tízéves japán államkötvényhozamok.

Mind az euroövezetben, mind az Egyesült Államokban fokozódott az opciók implikált volatilitásával mért, a kötvénypiacok rövid távú alakulásával kapcsolatos bizonytalanság. November eleje óta az Atlanti-óceán mindkét partján kifejezetten felerősödött a kötvénypiaci bizonytalanság fenti mércéje.

21. ábra: Hosszú lejáratú államkötvényhozamok

(évenkénti százalékok, napi adatok)

Források: Bloomberg és Reuters.

Megjegyzés: A hosszú lejáratú államkötvényhozamok a tízéves kötvényekre vagy az ehhez az időtartamhoz a legközelebb álló kötvénylejáratra vonatkoznak.

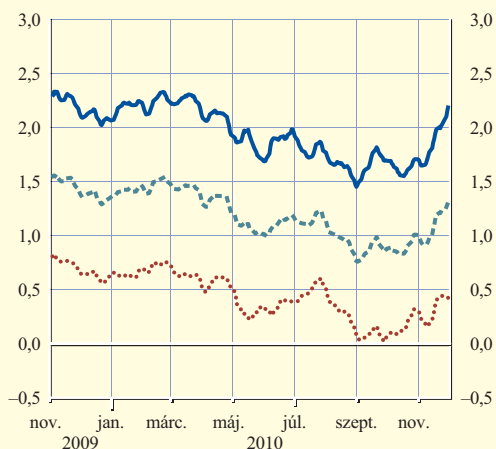
A hosszú lejáratú amerikai államkötvényhozamok alakulását az utolsó három hónapban változatos, de összességében nézve pozitív makrogazdasági hírek befolyásolják. A piaci szereplők azonban továbbra is szkeptikusak maradtak az Egyesült Államok gazdasági fellendülésének erejét és fenntarthatóságát illetően. A befektetők változó megítélése az újabb mennyiségi lazítás időzítéséről, mértékéről és természetéről ugyancsak hozzájárult az amerikai államkötvénypiac fokozódó volatilitásához. November 3-án az amerikai Szövetségi Nyíltpiaci Bizottság bejelentette, hogy 2011 második negyedéve végéig újabb 600 milliárd USA-dollár értékben vásárol hosszabb lejáratú amerikai kincstárjegyeket. Kezdetben erre visszafogottan reagált a piac, hiszen ez a lépés eleve várható volt. Mivel azonban a befektetők és a piaci elemzők kételyei továbbra sem oszlottak el a kötvényvásárlási program eredményességével kapcsolatban, novemberben tovább fokozódott a hosszú lejáratú amerikai államkötvényhozamok volatilitása.

Az euroövezeti AAA besorolású szuverén kibocsátók hosszú lejáratú államkötvényeinek hozama augusztus végén 2,4% körül ingadozott, ami történelmi viszonylatban igen alacsony szintnek tekinthető. Az utóbbi három hónapban egyértelműen emelkedő tendenciát mutattak a kötvényhozamok, sőt az időszakon belüli ingadozások is mérsékeltébbek voltak az amerikai államkötvényhozamokéinál. Összességében nézve a hosszú lejáratú euroövezeti államkötvényhozamok emelkedése vélhetően az euroövezet gazdasági felélénkülésének köszönhető pozitív mögöttes lendületet tükrözi. Ugyancsak ezt az értelmezést támasztja alá az euroövezeti hosszú lejáratú reálhozamok markáns emelkedése mind a közép-, mind a hosszú távú lejáratokon. Csakúgy, mint nominális megfelelőik, a hosszú lejáratú reálhozamok is rekord alacsony szintek körül alakultak augusztus végén, sőt az ötéves futamidejű kötvények nulla körüli hozamot könyveltek el. December elején azonban már 0,4%-on álltak, azaz mintegy 40 bázisponttal emelkedtek. Nagyjából összhangban nominális megfelelőik növekedésével, 65 bázisponttal növekedtek az euroövezeti tízéves kötvények reálhozamai, amelyek az időszakot 1,4%-on zárták. A reálhozamgörbe meredekké válásával az öt év távlatára mért ötéves inflációval kiigazított határidős kötvényhozamok az augusztus végén megfigyelt 1,4%-ról december elejére 2,3%-ra növekedtek (lásd a 22. ábrát).

22. ábra: Kamatszelvény nélküli inflációhoz kötött kötvényhozamok az euroövezetben

(évenkénti százalékok; a napi adatok ötnapos mozgóátlagai szezonális kiigazításokkal)

- ötéves, inflációhoz kötött határidős kötvényhozam öt év távlatában
- ötéves, inflációhoz kötött azonnali kötvényhozam
- - - - - tízéves, inflációhoz kötött azonnali kötvényhozam

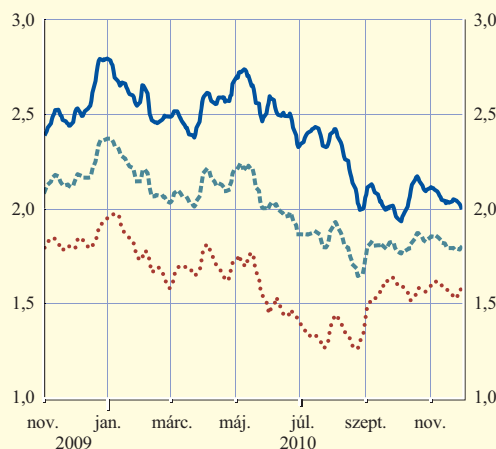

Források: Reuters- és EKB-számítások.

23. ábra: Kamatszelvény nélküli kiegyenlítő inflációs ráták az euroövezetben

(évenkénti százalékok; a napi adatok ötnapos mozgóátlagai szezonális kiigazításokkal)

- ötéves határidős kiegyenlítő inflációs ráta öt év távlatában
- ötéves azonnali kiegyenlítő inflációs ráta
- - - - - tízéves azonnali kiegyenlítő inflációs ráta

Források: Reuters- és EKB-számítások.

Ugyanebben az időszakban az AAA besorolású, hosszú lejáratú szuverén adóssághoz képest sokkal nagyobb növekedést – és sokkal erősebb időszakon belüli volatilitást – mutattak az alacsonyabb minőségű euroövezeti szuverén kibocsátók többségének kötvényhozamai. Egyenként 305, 130 és 125 bázisponttal emelkedtek a tízéves államkötvényhozamok Írországban, Portugáliában és Spanyolországban. Olaszországban és Görögországban összességében véve sokkal kisebb, egyenként 70 és 50 bázispontnyi növekedést könyveltek el. December 1-jén a Németországgal szembeni aktuális hozamkülönbség Görögországban 910, Írországban 605, Portugáliában 400, Spanyolországban 260, Olaszországban pedig 170 bázispont volt. A vizsgált időszakban eleinte Görögország állt a piaci elemzők figyelmének középpontjában, ugyanis kételyek merültek fel azzal kapcsolatban, hogy képes lesz-e teljesíteni költségvetésihiány-céljait. Október elejétől azután Írországra terelődött a figyelem: a befektetőket egyre jobban aggasztotta a költségvetési teher, amelyet az ír kormány vállalt fel a pénzügyi szektor megsegítése érdekében. Bár november 28-án bejelentették, hogy megállapodás született az Írországnak nyújtandó pénzügyi segély-csomagról, a piaci hangulat tovább romlott. Ismét kiszélesedtek az ír szuverén kötvényszpredek, de november 30. és december 1. között már érzékelhető csökkenést mutattak. Más euroövezeti szuverén kötvénykibocsátók szpredjei is hasonló mintát követtek.

Az augusztus végi szintekhez képest csekély mértékben emelkedtek a vizsgált időszakban a tízéves azonnali kiegyenlítő inflációs ráták, míg a megegyező középtávú, ötéves inflációhoz kötött ráta és a vonatkozó kockázati prémium jelentősebben, 20 bázisponttal növekedett (lásd a 23. ábrát). December 1-jén az ötéves és a tízéves azonnali kiegyenlítő inflációs ráta egyenként 1,6% és 1,8%-on állt. Az azonnali kiegyenlítő inflációs ráta görbéjének ez a mérsékelt ellaposodása az öt év távlatára mért ötéves határidős kiegyenlítő inflációs ráta kismértékű, 10 bázispontnyi csökkenését tükrözte, amely ezzel 2,0%-on állt. Ugyanazon a napon az inflációval kiigazított swapkamatok által implikált megfelelő mutató enyhén magasabban, 2,2%-on állt.

A befektetők várakozása az euroövezeti rövid lejáratú kamatok és a kapcsolódó kockázati prémiumokat illetően augusztus végéhez képest minden időszakon felfelé mozdult el, míg az azonnali határidős ráták növekedése a lejáratú struktúra hosszabbik végén vált hangsúlyosabbá (24. ábra).

A nem pénzügyi vállalatok által kibocsátott befektetési minősítésű vállalatikötvény-szpredek viszonylag stabil szinteken maradtak a tárgyidőszak első két hónapja alatt, míg november eleje óta időnként megnövekedtek kissé. Tehát a szuverén adósságpiacokon tapasztalható kiújuló feszültségek potenciálisan hátrányos átgűrűzése a nem pénzügyi vállalatok piaci finanszírozási feltételeire a jelek szerint nem következett be. A pénzügyi vállalatok által kibocsátott kötvényszpredek sem változtak jelentősen a vizsgált időszak egészét tekintve. Novemberben azonban a bankok szuverén adósságállománynak való kitétsége feletti befektetői aggodalmak hatására érzékelhetően megnövekedtek a szpredek.

2.5 RÉSZVÉNYPIACOK

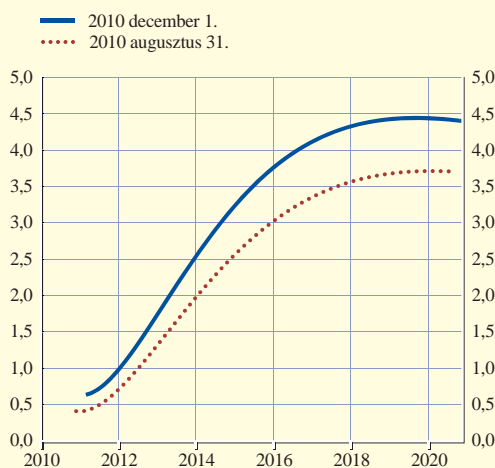
Az elmúlt három hónapban összességében emelkedtek a széles bázisú részvényárindexek mind az euroövezetben, mind az Egyesült Államokban. Ezt a változást az euroövezetben a robusztus tényleges és várt vállalati jövedelemnövekedés, valamint az összességében pozitív makrogazdasági hírek segítették elő. Az euroövezeti szuverén adósságpiacokon kiújuló feszültségek azonban feltehetőleg kedvezőtlen hatást gyakoroltak a részvényárakra. Ezzel összhangban november folyamán érzékelhetően emelkedtek az euroövezeti részvényárak. A hátrányos hatások nagyságrendje igen nagy különbségeket mutatott az egyes euroövezeti országokban és szektorokban, és a bankrendszert érintette a legsúlyosabban. Bár a vizsgált időszak legnagyobb részében mérséklődött az euroövezeti részvénypiaci bizonytalanság, az utóbbi hetek hirtelen felerősödő bizonytalanságról tanúskodnak.

2010. augusztus vége és december 1. között az euroövezeti és az egyesült államokbeli, a Dow Jones EURO STOXX, illetve a Standard & Poor's 500 indexszel mért részvényárfolyamok egyenként 6% és 15%-kal nőttek (lásd a 25. ábrát). Míg kora novemberig az Atlanti-óceán mindkét partján emelkedő tendenciát mutattak a széles bázisú részvényárindexek, azóta érzékelhető csökkenésen mentek keresztül, különösen az euroövezetben. Az euroövezeti és amerikai részvénypiacokkal ellentétben, a japán Nikkei 225 index erőteljesen emelkedett novemberben, és összességében 13%-os növekedéssel zárta a tárgyidőszakot.

Az euroövezetben a vizsgált időszak elején enyhült, majd november végén észrevehetően megugrott az opciók implikált volatilitásával mért rövid távú részvénypiaci bizonytalanság (lásd a 26. ábrát). Ezzel szemben az Egyesült Államokban mérsékelten maradt a részvénypiaci volatilitása.

24. ábra: Az euroövezet egynapos implikált határidős ügyleteinek kamatlábai

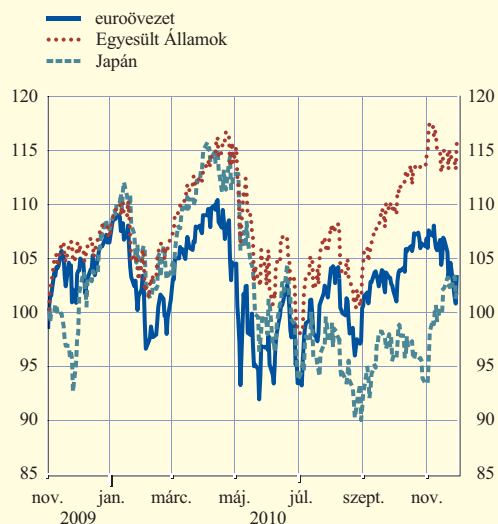
(évenkénti százalékok, napi adatok)

Források: EKB, EuroMTS (alapadatok) és Fitch rating (minősítés).
Megjegyzés: A piacon megfigyelt kamatlábak futamidő-szerkezetéből származó implikált határidős hozamgörbe a rövid lejáratú kamatlábakra vonatkozó jövőbeni szintekkel kapcsolatos piaci várakozásokat tükrözi. Az említett implikált határidős hozamgörbék számítására használt módszert az EKB honlapján az „Euroövezeti hozamgörbe” című rész mutatja be. A becslés során használt adatok az euroövezeti AAA minősítésű államkötvényhozamokra vonatkoznak.

25. ábra: Tőzsdeiárfolyam-indexek

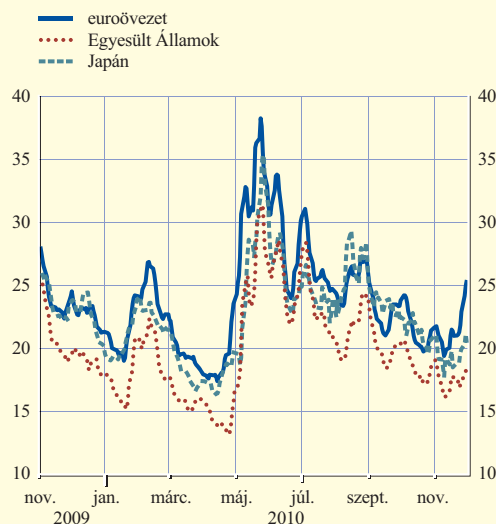
(index: 2009. szeptember 1. = 100; napi adatok)

Források: Reuters és Thomson Financial Datastream.
Megjegyzés: Az alkalmazott indexek a Dow Jones EURO STOXX euroövezetre vonatkozó bővített indexe, a Standard & Poor's 500 Egyesült Államokra vonatkozó indexe, valamint a Nikkei 225 Japánra vonatkozó indexe.

26. ábra: Implikált tőzsdei volatilitás

(évenkénti százalékok; a napi adatok ötnapos mozgó átlagai)

Forrás: Bloomberg.
Megjegyzés: Az implikált volatilitási idősor a tőzsdei árfolyamok százalékos változásainak várható rendes eltérését tükrözi maximum háromhavi időszakon keresztül a tőzsdeiárfolyam-indexekre vonatkozó opciós árfolyamokban megjelenítve. Azok a részvényindexek, amelyekre az implikált volatilitások vonatkoznak, a Dow Jones EURO STOXX euroövezetre vonatkozó bővített indexe, a Standard & Poor's 500 Egyesült Államokra vonatkozó indexe, valamint a Nikkei 225 Japánra vonatkozó indexe.

Az egyesült államokbeli részvénytőzsi folyamatokat vegyes, de összességében nézve pozitív gazdasági adatok vezérelték az utóbbi hónapokban, főként a tőzsdén jegyzett vállalatok harmadik negyedévi nyereségadatainak közzététele kapcsán. Ugyanakkor a befektetők bizonytalansága az Egyesült Államok gazdasági fellendülésének fenntarthatóságával, illetve a Szövetségi Tartálékrendszer mennyiségi lazításának időzítésével, mértékével és természetével kapcsolatban kedvezőtlenül hathatott a részvénytőzsi értékelésekre.

Az euroövezetben a részvényárakat támogatta a gazdasági fellendülés, valamint az általánosan kedvező bizalmi indikátorok és gazdasági adatközlések által gerjesztett pozitív lendület. Ugyanakkor a megugró hosszú lejáratú kamatlábak feltehetőleg kedvezőtlenül befolyásolták a részvényárakat. Sőt az egyes euroövezeti szuverén adósságpiacokon október közepétől kiéleződő feszültségek nyomán romlott a piaci résztvevők – köztük a részvénytőzsi befektetők – megítélése és kockázatkerülő magatartása. A banki részvényárakra különösen hátrányos hatást gyakorolt a befektetők aggodalma az euroövezeti bankok szuverén adósságállománynak való kitettsége felett. Az október második felében rögzített csúcsokról meredeken estek, és december 1-jére 15%-ra csökkentek az euroövezeti banki részvényárak. A vizsgált időszak egészét tekintve a pénzügyi szektor részvényei szenvedték el a legnagyobb veszteségeket (lásd a 3. táblázatot). Ezzel éles ellentétben, az alapanyagok, fogyasztási cikkek, ipari és technológiai szektorok vállalati részvényárai 13–21%-os növekedést könyvelhettek el. Mindez arra vall, hogy miközben a szuverén adósságpiac nyugtalansága feltehetőleg kihatott a pénzügyi szektor nyereségvárakozásaira és a részvénykockázati prémiumokra, a vállalati szektorok többségénél a részvénytőzsi befektetők továbbra is meglehető-

3. táblázat: Árfolyamváltozások a Dow Jones EURO STOXX gazdasági szektor indexeiben

(az árváltozások az időszak végén érvényes árak százalékában vannak megadva)

	EURO STOXX	Alap- anyagok	Fogy. szolgálta- tások	Fogy. cikkek	Olaj és gáz	Pénzügy	Egész- ségügy	Ipar	Techno- lógia	Távközlés	Köz- művek
A szektor részesedése a piac tőkésítésében (az időszak végén érvényes adatok)	100,0	10,1	7,1	15,6	7,0	22,1	4,0	14,3	4,5	7,1	8,3
Árváltozások (az időszak végén érvényes adatok)											
2009. III. n.év	20,7	21,8	14,9	15,8	7,3	32,4	14,2	26,4	13,6	14,7	14,9
2009. IV. n.év	2,1	15,3	3,3	9,0	6,8	-5,5	7,7	3,8	-3,9	2,0	0,3
2010. I. n.év	0,8	1,6	6,8	3,5	-1,7	-2,6	4,0	4,1	16,0	-4,5	-3,3
2010. II. n.év	-11,1	-8,3	-7,2	3,1	-13,4	-17,6	-7,5	-7,1	-17,3	-12,1	-18,3
2010. III. n.év	7,3	9,0	11,1	8,0	5,3	8,2	-0,2	5,6	3,2	12,8	4,9
2010. október	3,7	5,2	2,8	2,8	3,5	2,3	1,8	4,5	5,1	6,0	5,8
2010. november	-5,2	3,4	-3,9	1,5	-4,0	-14,4	-4,5	0,8	-3,2	-10,8	-7,3
2010. augusztus 31-től											
2010. december 1-jéig	6,3	21,5	7,0	17,5	4,3	-6,4	4,7	16,2	13,1	-2,5	0,7

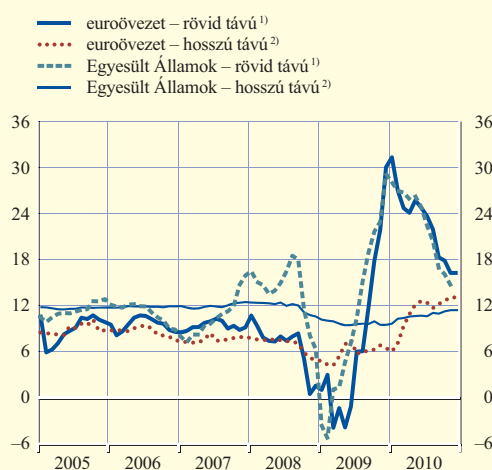
Források: A Thomson Financial Datastream és az EKB számításai.

sen kedvező kilátásokat áraztak be. A részvénypiaci folyamatok nem csupán az egyes szektorok, de az egyes euroövezeti országok között is egyre nagyobb különbségeket mutattak. Ez különösen október végétől volt nyilvánvaló az időszak folyamán, amikor a banki részvényárak esése Görögországban és Írországban többszöröse volt a Franciaországban és Németországban tapasztalható csökkenésnek.

Az euroövezeti részvényárakat továbbra is robusztus jövedelemnövekedési ráták támogatták. Szeptemberben, októberben és novemberben a tényleges, egy részvényre eső éves jövedelmek átlag 25% körül alakultak. Szektorális szemszögből tekintve szinte mindegyik iparág pozitív jövedelemnövekedést tudott felmutatni. Előre tekintve, a 2010 elején megfigyelt csúcshoz képest tovább mérséklődtek a tőzsdén jegyzett euroövezeti vállalatok rövid távú jövedelemvárakozásai (lásd a 27. ábrát), bár novemberben még ezzel együtt is robusztus, 16% körüli szinteken álltak. Ami az egy részvényre eső rövid távú amerikai nyereségvárakozásokat illeti, novemberben csak kevésbé maradtak el euroövezeti társaiktól. Hosszabb távra kitekintve, a piaci elemzők várakozása az euroövezeti tőzsdén jegyzett vállalatok egy részvényre eső nyereségnövekedéséről a következő 3-5 éves időszakra vonatkozóan stabilan 13% körül állt az elmúlt három hónapban, amely kissé magasabb az Egyesült Államok megfelelő adatainál.

27. ábra: Az egy részvényre eső vállalati jövedelmek várható növekedése az Egyesült Államokban és az euroövezetben

(éves százalékos változások; havi adatok)

Források: Thomson Financial Datastream és EKB-számítások. Megjegyzés: Az euroövezetre vonatkozó Dow Jones EURO STOXX index és az Egyesült Államokra vonatkozó Standard & Poor's 500 index.

1) A „rövid táv” az elemzőknek a következő 12 hónapra vonatkozó jövedelemvárakozásait jelenti (éves növekedési ütemek).
2) A „hosszú táv” az elemzőknek a következő 3-5 évre vonatkozó jövedelemvárakozásait jelenti (éves növekedési ütemek).

2.6 A NEM PÉNZÜGYI VÁLLALATOK PÉNZMOZGÁSAI ÉS PÉNZÜGYI HELYZETE

2010 harmadik negyedévében csökkent az euroövezetbeli nem pénzügyi vállalatok finanszírozásának reálköltsége. Ennek fő oka a piaci alapú finanszírozás költségeinek csökkenése volt. Októberben és novemberben azonban a növekvő államkötvényhozamok és a szélesedő szpredek hatására megtorpant a piacról történő hitelfinanszírozás és a részvények reálköltségének csökkenése. Ami a pénzügyi mozgásokat illeti, a harmadik negyedévben tovább gyorsult, bár a negatív tartományban maradt a nem pénzügyi vállalatok hitelfelvételének éves növekedési üteme, ami arra utal, hogy a hiteldinamika 2010 folyamán fordulópontjához érkezett. Az euroövezeti vállalatok külső finanszírozási igényének zömét a vizsgált időszakban fedezte a piacról történő hitelfinanszírozás. Élénk maradt, de a harmadik negyedévben további mérséklődést mutatott a nem pénzügyi vállalatok hitelviszonyt megtestesítő értékpapír-kibocsátása.

FINANSZÍROZÁSI FELTÉTELEK

Az euroövezet nem pénzügyi vállalati szektora külső finanszírozásának reálköltsége – amelynek számítása a különböző finanszírozási források költségének a kintlévőség alapján megállapított, az értékelés hatásával kiigazított súlyozásával történik – mintegy 10 bázisponttal csökkent 2010 harmadik negyedévében, és 2010 októberében nagyjából változatlan, 3,61%-os szinten állt (lásd a 28. ábrát).

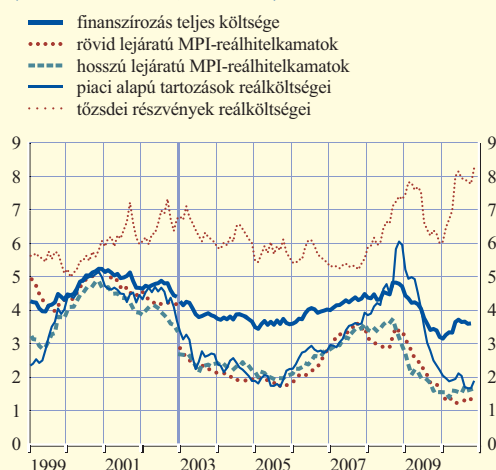
A finanszírozás teljes költségének alakulását a piaci alapú finanszírozás reálköltségének csökkenése vezérelte. Az októberig terjedő négy hónap alatt egyenként 36 és 44 bázisponttal csökkent a részvények és a piacról történő hitelfinanszírozás reálköltsége a 2010. június végén megfigyelt szintekhez képest. A részvénykibocsátások költségének historikusan magas szintekről történő csökkenését, valamint a piacról történő hitelfinanszírozás költségének csökkenését a 2010 második negyedéve alatt tapasztalható piaci feszültségek enyhülése idézte elő. A banki hitelkamatok alakulása a vizsgált időszakban arra utal, hogy lassan megszűnik az EKB múltbeli alapkamat-csökkentéseinek fokozatos áthárítása a bankok lakossági ügyfeleire. Az MPI-k rövid reálkamatai 9, hosszú reálkamatai pedig 8 bázisponttal emelkedtek 2010 júniusa és októbere között.

Hosszabb perspektívában szemlélve, a 2010 októberéig terjedő négy hónap alatt az euroövezeti nem pénzügyi vállalatok finanszírozásának reálköltsége az 1999 óta tapasztalt legalacsonyabb szintek közelében maradt minden finanszírozási összetevő esetében, kivéve a részvények reálköltségét, amely továbbra is historikusan magas szinteken áll.

2010 júniusa és októbere között emelkedtek a nem pénzügyi vállalatok részére nyújtott új MPI-hitelek nominális kamatai a rövidebb lejáratokon, illetve kisebb mértékben a hosszabb lejáratokon is (lásd a 4. táblázatot). Az MPI-k kamatainak 2008 novem-

28. ábra: Az euroövezet nem pénzügyi vállalatainak külső finanszírozási reálköltségei

(évenkénti százalékok, havi adatok)

Források: EKB-, Thomson Financial Datastream-, Merrill Lynch- és Consensus Economics-előrejelzések.

Megjegyzés: A nem pénzügyi vállalatok külső finanszírozásának reálköltségei a bankhitelek költségeinek súlyozott átlagából, a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok költségeiből és a részvények költségeiből számítódnak, fennálló tartozásaik alapján és az inflációs várakozásokkal csökkentve (lásd a Havi jelentés 2005. márciusi számának 4. keretes írását). A harmonizált MPI-hitelkamatok bevezetése 2003 elején a statisztikai sor megtörését eredményezte. Előfordulhat, hogy (az EKB/2001/18 rendeletet módosító) EKB/2008/32 és EKB/2009/7 rendeletek végrehajtásából eredő módszertani változások következtében 2010 júniusától kezdődően az adatok nem teljesen vethetők össze a korábbi adatokkal.

4. táblázat: A nem pénzügyi vállalatoknak nyújtott új hitelekre vonatkozó MPI-kamatok

(évenkénti százalékok, bázispont)

							Változás bázispontban 2010 októberéig ¹⁾		
	2009. III. n.év	2009. IV. n.év	2010. I. n.év	2010. II. n.év	2010. szept.	2010. okt.	2009. júl.	2010. júl.	2010. szept.
MPI-k hitelkamatai									
Nem pénzügyi vállalatoknak nyújtott banki folyószámlahitelek	4,25	4,06	3,98	3,70	3,80	3,82	-52	13	2
Nem pénzügyi vállalatoknak 1 millió euro összeghatárig nyújtott hitelek									
változó kamatozású, legfeljebb egyéves kamatfixálású	3,36	3,28	3,24	3,25	3,34	3,44	-12	17	10
5 éven túli eredeti lejáratú	4,16	3,96	4,00	3,80	3,78	3,80	-52	-15	2
Nem pénzügyi vállalatoknak 1 millió euro összeghatár felett nyújtott hitelek									
változó kamatozású, legfeljebb egyéves kamatfixálású	2,06	2,19	1,99	2,17	2,26	2,34	-3	8	8
5 éven túli eredeti lejáratú	3,64	3,58	3,44	3,37	3,51	3,45	-45	26	-6
Tájékoztató adatok									
Három hónapos pénzügyi kamatlábak	0,77	0,71	0,64	0,73	0,88	1,00	2	15	12
Kétéves államkötvények hozamai	1,28	1,39	1,40	1,84	1,85	1,62	23	-21	-23
Hétéves államkötvények hozamai	3,11	2,99	2,82	2,39	2,12	2,18	-107	-18	6

Forrás: EKB.

1) A kerekítések miatt a részösszegek nem feltétlenül adják ki a végösszeget.

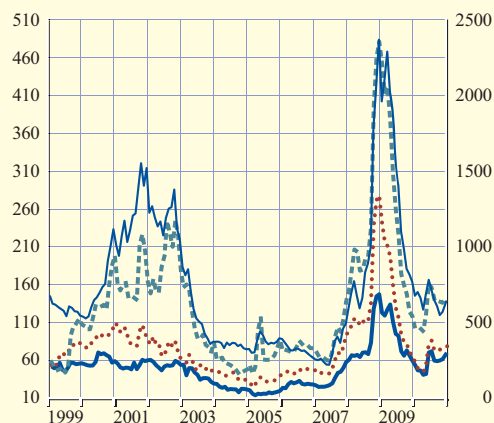
bere óta tartó csökkenése tehát mérséklődni látszik, és az EKB irányadó kamatában végrehajtott csökkenések érvényesítése a banki hitelkamatokban valószínűleg befejeződött. A rövid lejáratokon emelkedő hitelkamatok feltehetőleg a pénzügyi kamatok nemrégiben bekövetkezett emelését tükrözik, ezek a kamatok ugyanis rendszerint befolyásolják a bankok által nyújtott rövid lejáratú finanszírozás költségeit. Az euroövezetről készült legutóbbi banki hitelezési felmérés azt jelzi, hogy bár 2010 harmadik negyedében a bankok piaci finanszírozáshoz való hozzájárulása és likviditási pozíciója javult valamelyest, ezek a tényezők továbbra is hozzájárultak a vállalkozásoknak nyújtott hitelekre alkalmazott hitelezési standardok szigorításához.

2010 harmadik negyedében és októberében a piacról történő hitelfinanszírozás költségének csökkenése mögött – főként az alacsonyabb besorolású kötvények esetében – a vállalati- és államkötvényhozamok közötti szpred szűkülése áll (lásd a 29. ábrát). A szpredek mérséklődését a pénzügyi piacok feszültségeinek oldódása is támogatta. Októberben és novemberben azonban megtorpant ez a kedvező tendencia. Ekkor ugyanis a nem pénzügyi vállalatok kötvényhozamainak alakulása már az államkötvényhozamok alakulását tükrözte, ami megemelte mind a piacról történő hitelfinanszírozás, mind a részvénykibocsátás reálköltségét.

29. ábra: A nem pénzügyi vállalatok vállalati kötvényeinek különbözetei

(bázispontban; havi átlagok)

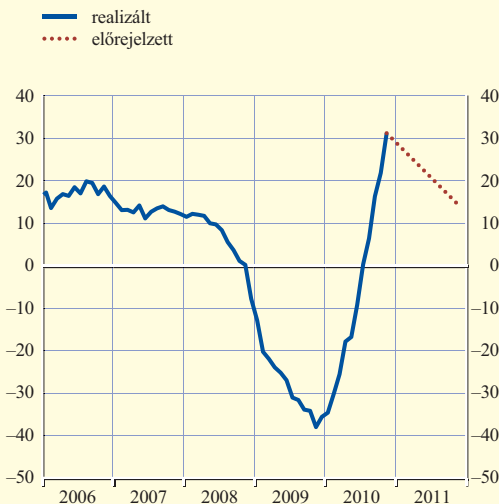
- euróban denominált, nem pénzügyi, AA minősítésű vállalatok (bal skála)
- euróban denominált, nem pénzügyi, A minősítésű vállalatok (bal skála)
- euróban denominált, nem pénzügyi, BBB minősítésű vállalatok (bal skála)
- euróban denominált, magas hozamú kötvények (jobb skála)

Források: Thomson Financial Datastream és EKB-számítások.
Megjegyzés: A nem pénzügyi vállalati kötvények árfolyam-különbségeit az AAA minősítésű államkötvényekéivel összehasonlítva számoljuk ki.

30. ábra: Euroövezeti, tőzsdén jegyzett nem pénzügyi vállalatok egy részvényre jutó nyeresége

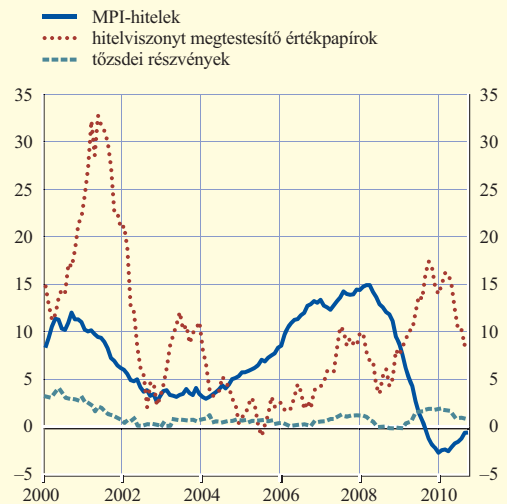
(éves százalékos változások; havi adatok)

Források: Thomson Financial Datastream és EKB-számítások.

31. ábra: Nem pénzügyi vállalatok külső finanszírozása instrumentumok szerinti bontásban

(éves százalékos változások)

Forrás: EKB.

Megjegyzés: A tőzsdei részvények euróban vannak meghatározva.

PÉNZMOZGÁSOK

Az euroövezeti nem pénzügyi vállalatok nyereségességének legtöbb mutatószáma további javulást jelez 2010 második negyedében. A tőzsdén jegyzett, euroövezeti, nem pénzügyi vállalatok egy részvényre jutó nyereségének éves növekedési üteme 2010 harmadik negyedében erőteljesen pozitív maradt, és októberben elérte a 31,2%-ot (lásd a 30. ábrát). Előre tekintve, a piaci szereplők a nyereség további javulását várják jövőre is.

Ami a külső finanszírozást illeti, az MPI-k nem pénzügyi vállalatok részére nyújtott hitelállománya 2010 harmadik negyedében kevésbé markáns szűkülést mutatott, a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kibocsátása pedig – bár továbbra is növekszik – valamelyest veszített lendületéből (lásd a 31. ábrát). Ezzel szemben tovább hanyatlott a nem pénzügyi vállalatok által kibocsátott tőzsdei részvények éves növekedési üteme. Bár továbbra is élénk maradt a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kibocsátása, a július és szeptember közötti időszakban a mérséklődés jeleit mutatta. A negyedév vége felé lassult, de pozitív maradt a hosszú lejáratú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kibocsátásának éves növekedési üteme. Eközben a rövid lejáratú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kibocsátásának éves növekedési üteme a negyedév végén is negatív maradt.

A bankok nem pénzügyi vállalatoknak nyújtott hitelei kevésbé negatív, $-0,6\%$ -os éves növekedést könyvelhettek el 2010 harmadik negyedében (lásd az 5. táblázatot), s ez a szint októberben sem változott. A nem pénzügyi vállalatok rövid lejáratú (éven belüli) hitelfelvételének 2009 márciusában kezdődő markáns csökkenése immár a harmadik egymást követő negyedévben mérséklődött, míg az öt éven túli lejáratú hitelek éves növekedése kissé visszaesett, és $2,7\%$ -ot ért el. Empirikus tapasztalatok azt mutatják, hogy a nem pénzügyi vállalatoknak nyújtott hitelek rendszerint jelentős késéssel követik a konjunktúraciklust. A nem pénzügyi vállalatok részére nyújtott hitelek mérsékeltebb éves csökkenése azt jelzi, hogy 2010 folyamán fordulóponthoz közeledett. Ugyanakkor a közvetlenül a piacról történő finanszírozással történő helyettesítés, valamint a belső finanszírozás nagyobb mértékű rendelkezésre állása feltehetőleg visszafogta a nem pénzügyi vállalatok részére nyújtott banki hitelezés fellendülését.

5. táblázat: A nem pénzügyi vállalatok finanszírozása

(százalékos változások, negyedév végi adatok)

	Éves növekedési ütem				
	2009. III. n.év	2009. IV. n.év	2010. I. n.év	2011. II. n.év	2012. III. n.év
MPI-hitelek	-0,2	-2,2	-2,4	-1,7	-0,6
Legfeljebb egyéves	-10,2	-13,2	-11,2	-9,9	-6,4
1–5 év közötti	2,0	-2,0	-4,2	-3,9	-2,0
5 éven túli	4,6	3,7	3,0	3,3	2,7
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	16,1	14,7	16,2	12,3	8,6
Rövid lejáratú	-27,3	-40,7	-24,1	-15,9	-13,6
Hosszú lejáratú, amelyből ¹⁾	24,8	26,3	22,8	16,0	11,2
fix kamatozású	32,8	34,1	27,2	19,2	13,9
változó kamatozású	-4,7	-4,0	0,0	-1,3	-1,7
Kibocsátott tőzsdei részvények	1,8	1,8	1,8	1,0	0,9
Tájékoztató adatok²⁾					
Összes finanszírozás	2,0	1,2	1,6	1,6	-
Nem pénzügyi vállalatoknak nyújtott hitelek	2,1	0,5	0,8	1,0	-
Biztosítástechnikai tartalékok ³⁾	0,8	0,9	1,1	1,2	-

Források: EKB, Eurostat és az EKB számításai.

Megjegyzés: A táblázatban szereplő adatok (a tájékoztató adatok kivételével) a pénzügyi és banki statisztikákból, valamint az értékpapír-kibocsátási statisztikákból származnak. A pénzügyi számlákban szereplő adatoktól való csekély eltérések főként az értékelési módszer eltéréseiből fakadnak.

1) A rögzített és a változó kamatok nem összesíthetők hosszú lejáratú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapíradatok összegévé, mivel a hitelviszonyt megtestesítő, kamatszervény nélküli, hosszú lejáratú értékpapírok, amelyek tartalmazzák az értékelési hatásokat, nem szerepelnek itt.

2) Az itt szereplő adatok a pénzügyi számlák statisztikájából származnak. A nem pénzügyi vállalatok teljes finanszírozásába beletartoznak a hitelek, a kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, a kibocsátott tőzsdei részvények, a biztosítástechnikai tartalékok, egyéb tartozások és pénzügyi derivatívák. A nem pénzügyi vállalatoknak nyújtott hitelek közé tartoznak az MPI-k és egyéb pénzügyi vállalatok által nyújtott hitelek.

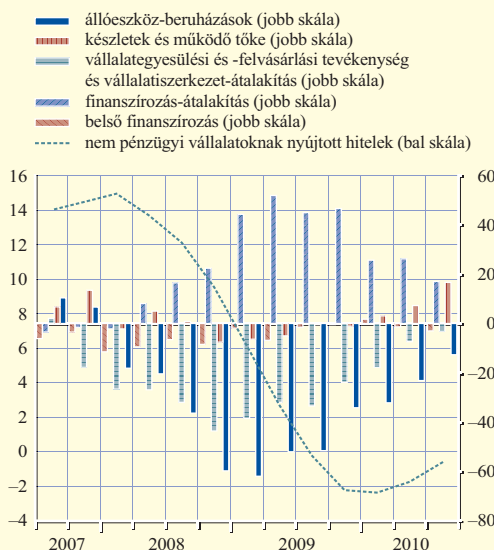
3) Magában foglalja a nyugdíjalap-tartalékokat.

Az euroövezeti banki hitelezésre vonatkozó legutóbbi felmérés adatai szerint 2010 harmadik negyedévében erősödött a keresleti oldal tényezőinek hatása a nem pénzügyi vállalatok hitelkeresletére. Ilyen tényező például a készletek, a működő tőke, illetve az állóeszköz-beruházások megnövekedett finanszírozási igénye (lásd a 32. ábrát). Ugyanakkor a felmérés eredménye szerint csökken a vállalatoknak nyújtott hitelek feltételeinek nettó szigorodása, mivel a bankok könnyebben tudnak finanszírozáshoz és likviditáshoz jutni. Ez kiegyenlíti az előző negyedévben, a kiéleződő pénzügyi feszültségek közepette megfigyelhető fokozottabb szigorítás hatását. Míg az euroövezet egészében folytatódik a hitelezési feltételek normalizálódása, egyes országokban továbbra is visszafogott a hitelezés. Előfordulhat, hogy a hitelkereslet élénkülése még inkább súlyosbítja a viszonylag szigorú hitel-feltételek lehetséges hatását a hitelkínálatra.

A nem pénzügyi vállalatok rendszerint negatív finanszírozási rése (vagy nettó hitelfelvétel) – azaz a reálfelvetések és a belső források (bruttó megtakarítások) összegének különbsége – a négy

32. ábra: A hitelek növekedése és a nem pénzügyi vállalatok hitelek iránti keresletéhez hozzájáruló tényezők

(éves százalékos változások; nettó százalék)

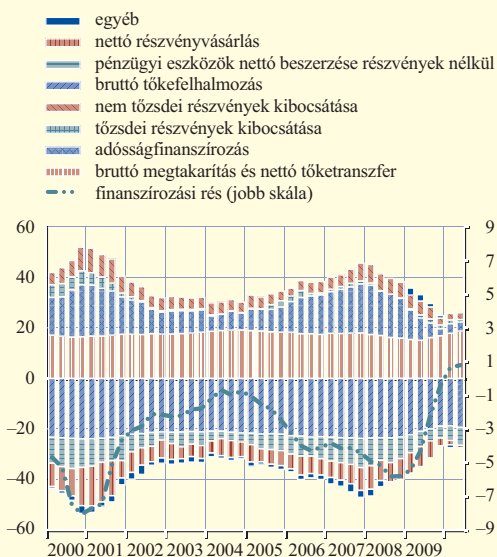

Forrás: EKB.

Megjegyzés: A nettó százalékok azon bankok százalékos aránya, amelyek arról számoltak be, hogy az adott tényező a kereslet növekedéséhez járult hozzá, és azok százalékos aránya közötti különbségre vonatkozik, amelyek arról számoltak be, hogy annak csökkenéséhez járult hozzá.

33. ábra: A nem pénzügyi vállalatok megtakarításai, finanszírozása és befektetései

(négy negyedéves változások összesen; a bruttó hozzáadott érték százalékában)

Forrás: Euroövezeti számlák.
Megjegyzés: Az adósság fogalmába tartoznak a hitelek, a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok és nyugdíjalapi tartalékok. Az „Egyéb” fogalmába tartoznak a derivatívok, egyéb nettósított szállítói kötelezettségek/vevőkövetelések és kiigazítások. Vállalatok közötti nettósított hitelek. A finanszírozási rés a nettó hitelfelvételi pozícióhoz viszonyított aránya, amely hozzávetőleg azonos a bruttó megtakarítás és a bruttó tőkefelhalmozás közötti különbséggel.

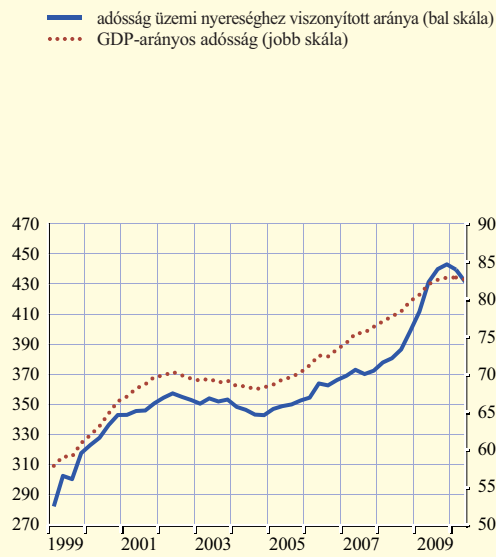
negyedév összesített változása alapján 2010 első felében pozitívba fordult. A 33. ábrán látható, hogy – a 2010 második negyedévéig rendelkezésre álló euroövezetbeli számviteli kimutatások adatai alapján – milyen összetevőkből állnak az euroövezetbeli vállalkozások megtakarításai, finanszírozása és beruházásai. Amint az ábrából kitűnik, 2010 második negyedévében a vállalati reálberuházások (bruttó állóeszköz-felhalmozás) nagyságrendje megegyezett a belső források növekedésével, miközben drasztikusan csökkent a külső finanszírozás növekedése. Ugyanakkor nagyjából változatlan, stabil szinten álltak a nettó pénzügyeszköz-vásárlások – köztük a részvényvásárlások.

PÉNZÜGYI HELYZET

2010 második negyedévében a nem pénzügyi vállalatok eladósodottsága összességében változatlanul magas szinteken állt: adósságuk GDP-hez viszonyított aránya 83%, bruttó üzemi nyereséghez viszonyított aránya pedig 430% volt (lásd a 34.

34. ábra: A nem pénzügyi vállalatok adósságrátája

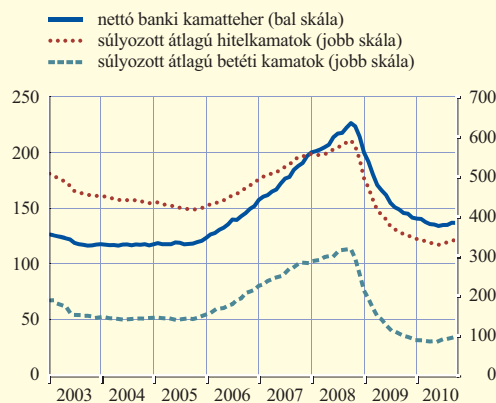
(százalékban)

Források: EKB, Eurostat és EKB-számítások.
Megjegyzés: Az adósságot a negyedéves európai ágazati számviteli adatok alapján kell jelenteni. Idetartoznak a hitelek, a kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok és a nyugdíjalapi tartalékok.

35. ábra: A nem pénzügyi vállalatok nettó banki kamatterhei

(bázispont)

Forrás: EKB.
Megjegyzés: A nettó banki kamatterhek a nem pénzügyi vállalatokra meghatározott súlyozott átlagú hitelkamatok és súlyozott átlagú betéti kamatok különbsége a fennálló tartozás alapján.

ábrát). A 2009-ben és 2010 első felében tapasztalt enyhe csökkenést követően 2010 harmadik negyedévében és októberben mérsékeltek maradtak a nem pénzügyi vállalatok kamatterhei (lásd a 35. ábrát).

Általánosságban megállapítható, hogy az alacsonyabb külső finanszírozási pénzmozgások, valamint a belső finanszírozási források 2009 második fele óta tartó növekedése azt jelzi, hogy a ciklikus fellendülésre való tekintettel a vállalatok javítottak pénzügyi helyzetükön, csökkentették mérlegük sérülékenységét, és ezzel pénzügyi rugalmasságra tettek szert. Az adósság szintje és a kapcsolódó kamatterhek azonban arra utalhat, hogy továbbra is tere van a pénzmozgás élénkülésével kísért mérlegátstrukturálásnak.

2.7 A HÁZTARTÁSOK PÉNZMOZGÁSAI ÉS PÉNZÜGYI POZÍCIÓJA

2010 harmadik negyedévében a háztartások pénzügyi helyzetét a banki hitelkamatok mérsékelt emelkedése jellemezte. Két év óta először, a bankok nem jelezték a háztartások részére nyújtott hitelek feltételeinek újabb nettó szigorítását. A harmadik negyedévhez képest októberben kissé felgyorsult az MPI-k háztartási hitelkihelyezéseinek éves növekedési üteme. Ez a lakásvásárlási hitelek havi állományváltozásában bekövetkező jelentős növekedésnek tulajdonítható. Összességében nézve, 2010 júniusa óta a háztartási hitelkihelyezések éves növekedési üteme alacsony szinteken stabilizálódott. A háztartások jövedelemarányos törlesztőrészlete csekély mértékben növekedett, kamattörlesztési terhei pedig nagyjából változatlanok.

FINANSZÍROZÁSI FELTÉTELEK

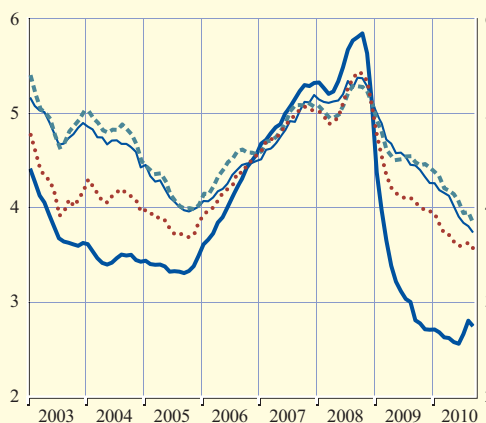
A 2008 harmadik negyedéve óta tapasztalható folyamatos csökkenés után először, 2010 harmadik negyedévében szerény növekedést mutattak az euroövezeti háztartások finanszírozási költségei. Az új folyósítású, háztartásoknak nyújtott MPI-hitelek kamatai júniustól szeptemberig eltérő mértékben ugyan, de valamennyi kategóriában növekedtek. Az új folyósítású fogyasztási hitelek és egyéb hitelkategóriák esetén az MPI-k jelentősebben megemelték a kamatokat, mint az új lakásvásárlási hiteleknél. A lakáscélú hitelek esetében a kamatemelés oka az volt, hogy nőttek a rövid időre (azaz a változó kamatozású, legfeljebb egy évre rögzített induló kamattal) rögzített induló kamattal hitelek kamatai, miután a hosszabb időre rögzített induló kamatozású hitelek kamatlábai tovább csökkentek (lásd a 36. ábrát). Ennek következtében szűkült valamelyest a kétféle hitelkamat közötti jelentős pozitív szpred, és az összes új folyósítású hitel állományán belül csökkent a rövid időre rögzített induló kamattal hitelek részaránya (bár ez az érték szeptemberben is 35%-ot tett ki, tehát magas maradt). Az MPI-k által újonnan folyósított lakásvásárlási hitelek legújabb változásai az összehasonlítható piaci kamatok változásait tükrözték, tekintettel arra, hogy a két kamatláb közötti szpred stabil értékeken áll.

Az MPI-k új folyósítású, a háztartások részére nyújtott fogyasztási hiteleinek kamatai júniusban jelentősen csökkentek, majd júliusban valamelyest magukhoz tértek, augusztusban és szeptemberben

36. ábra: A háztartásoknak nyújtott lakásvásárlási hitelek MPI-kamatai

(évenkénti százalék; költségek nélkül; új szerződésekre vonatkozó kamatok)

- változó kamatozású, legfeljebb egy évre rögzített induló kamattal
- egytől öt évre rögzített induló kamatozású
- öttől tíz évre rögzített induló kamatozású
- tíz évnél hosszabb időre rögzített induló kamatozású

Forrás: EKB.

pedig stabil szinteken maradtak. Ezeket a változásokat leginkább a rövid időre előre rögzített kezdeti kamatozású hitelkamatok alakulása határozta meg, ezek ugyanis szintén meredeken estek júniusban, majd ezt követően valamelyest magukhoz tértek. A hosszabb időszakra rögzített kezdeti kamatozású hitelek kamatai, amelyek nem mutattak markáns csökkenést júniusban, a harmadik negyedév alatt alig növekedtek. A legfeljebb egy évre rögzített induló kamatozású hitelek kamata és az összehasonlítható piaci kamatláb közötti szpred júniustól szeptemberig csekély mértékben növekedett ugyan, de jóval a májusban megfigyelt szint alatt maradt. Ugyancsak növekedett a legalább öt évre előre rögzített induló kamatozású hitelek kamata és az összehasonlítható piaci kamatláb közötti szpred.

A 2010. októberi hitelezési felmérés eredményei azt mutatják, hogy 2010 harmadik negyedévében a bankok – két év óta először – nem szigorították tovább a hitelezési feltételeket a háztartások részére nyújtott hitelek tekintetében. Ami a lakáscélú hitelekkel illeti, a hitelezési feltételek nettó szigorításához a válaszadó bankok szerint kevésbé járultak hozzá az általános gazdasági kilátások, illetve a bank saját forrásköltségeivel és mérlegkorlátaival kapcsolatos tényezők. A lakáspiaci kilátások sem járultak hozzá a hitelezési standardok további nettó szigorításához. Ugyanakkor a bankok jelezték, hogy bár a lakáscélú hitelek iránti nettó kereslet pozitív volt 2010 harmadik negyedévében, az előző negyedévi szintnél sokkal gyengébbnek bizonyult, ami a lakáspiaci kilátások kevésbé pozitív és a fogyasztói bizalom erősebben negatív hozzájárulásának eredménye. Az év harmadik negyedévében csökkent a fogyasztási és egyéb hitelek iránti nettó kereslet, amelynek okát a bankok abban látják, hogy a háztartások kevesebbet költenek fogyasztási cikkekre.

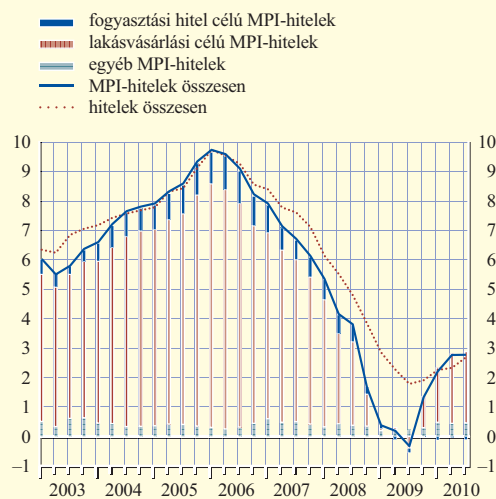
PÉNZMOZGÁSOK

2010 második negyedévében (a legutóbbi időszakban, amelyre vonatkozóan euroövezeti integrált számviteli kimutatások állnak rendelkezésre) változatlanul 2,3%-on állt a háztartásoknak nyújtott összes hitel éves növekedési üteme az előző két negyedévben tapasztalható szerény növekedés után. Ez azonban elfedi a tényt, hogy meredeken visszaesett (az előző negyedévi 2,7%-ról 0,3%-ra) a nem MPI-k háztartási hitelkihelyezéseinek éves növekedési üteme. A háztartásoknak nyújtott nem MPI-hitelek éves növekedési üteme az elmúlt három negyedévben összességében 14 százalékponttal csökkent. Ezt a visszaesést a 2010 második negyedévében megfigyelhető visszafogott értékpapírosítási tevékenység váltotta ki, illetve az, hogy az MPI-k 2009 végén és 2010 elején visszavásároltak néhány korábban értékpapírosított hitelt. Az MPI-hitelekre és az értékpapírosítási tevékenységre vonatkozó adatok azt jelzik, hogy a háztartásoknak nyújtott összes hitel éves növekedési üteme 2010 harmadik negyedévében mintegy 2,7%-ra emelkedett (lásd a 37. ábrát).

2010 októberében elhanyagolható mértékű gyorsulást mutatott az MPI-k háztartási hitelkihelyezései-

37. ábra: A háztartások részére nyújtott hitelek összesen

(éves százalékos változások; hozzájárulás százalékpontban; negyedév végi adatok)

Forrás: EKB.

Megjegyzés: Az összes hitel magában foglalja az összes intézményi szektor által a háztartásoknak nyújtott hiteleket, beleértve a külföldet is. 2010 harmadik negyedévére vonatkozóan a háztartásoknak nyújtott összes hitelt a pénzügyi és banki statisztikában jelentett tranzakciók alapján becsülték meg. Az MPI-hitelek és az összes hitel között a növekedési ütem számítása tekintetében jelentkező különbségekkel kapcsolatos információkat lásd a vonatkozó módszertani megjegyzésben.

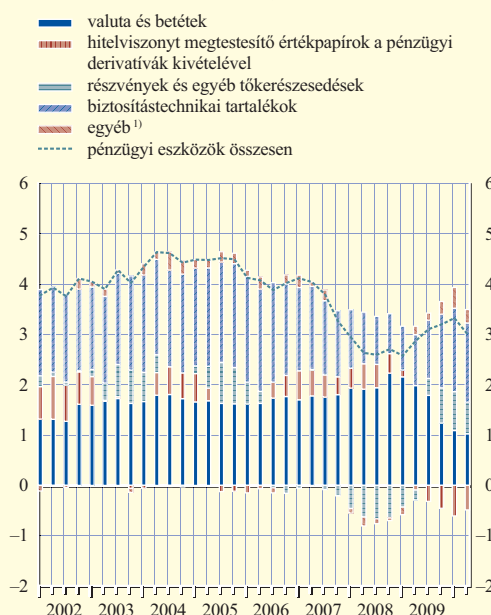
nek éves növekedési üteme, amely 2,9%-on állt szemben a második negyedévi 2,5%-kal és a harmadik negyedévi 2,8%-kal. A legújabb fejlemények a háztartások hitelfelvételi dinamikájának stabilizálódását jelzik. Bár az elmúlt hónapokban kissé erősödött az értékpapírosítási tevékenység, ez továbbra sem befolyásolja számottevően a háztartási hitelek növekedésének alakulását. Az MPI-k háztartási hitelkihelyezéseit érintő legújabb változások visszafogottnak tűnnek ahhoz képest, hogy egyes országokban kezdenek magukhoz térni a lakásárak, és általában javult a fogyasztói bizalom. Ezért valószínű, hogy a háztartások eladósodottságának rekord méretű szintje és a szigorú hitelzési feltételek visszafogják a hitel növekedést.

Az MPI-k háztartásoknak nyújtott hitelein belül a lakásvásárlási hitelek éves növekedési üteme októberben 3,6%-ra nőtt a harmadik negyedévben megfigyelt 3,4%-ról. Az októberi növekedés mögött számottevő pozitív havi állományváltozás állt. Ezzel szemben gyengült a fogyasztási hitelek éves növekedési üteme (a harmadik negyedévi $-0,6\%$ -ról októberben $-0,8\%$ -ra esett vissza). Abból, hogy a fogyasztási hitelek gyengülését az utóbbi hónapokban a nem élelmiszerárak kiskereskedelmi forgalmának növekedései kísérik, arra lehet következtetni, hogy a háztartások nem hitelekkel, hanem likvid betétekből finanszírozzák tartós fogyasztási cikkek-vásárlásaikat. A roncsautó program kifizetésével visszaeső gépjármű-értékesítések ugyanakkor a fogyasztási hitelek iránti kereslet csökkenését jelezhetik.

Az euroövezetbeli háztartási szektor mérlegének eszközoldalát szemügyre véve, az előző négy negyedév folyamatos növekedése után 2010 második negyedévében 3,0%-ra csökkent az összes pénzügyi befektetés éves növekedési üteme az előző negyedévi 3,3%-ról (lásd a 38. ábrát). Ugyanakkor valamelyest mérséklődtek az elmúlt negyedévekben egyértelműen megfigyelhető portfólióátrendeződések a hosszabb lejáratú és kockázatosabb eszközök felé. A negyedéves állományváltozások a második negyedévben a devizába és a betétekbe történő befektetések preferenciáját jelzik. Ez a fejlemény összefügg a hozamgörbe enyhe ellaposodásával és azzal, hogy a szuverén adósságpiacon uralkodó feszültségek tavaly tavasszal tapasztalható elmélyülése fokozhatta a bizonytalanságot a gazdasági fellendülés erőteljességét illetően. Ezzel szemben az előző negyedévhez képest jelentősen csökkentek a biztosítási és nyugdíjtermékek, valamint a részvény- és egyéb tőkerészesedések negyedéves beáramlásai. Ennek következtében a 2008 vége óta tapasztalható folyamatos növekedést megszakítva, 2010 második negyedévében enyhén visszaesett a fenti eszközök hozzájárulása az összes pénzügyi befektetés éves növekedéséhez. Ezekről a változásokról függetlenül, változatlanul a biztosítási és nyugdíjtermékek járulnak hozzá legerőteljesebben az összes pénzügyi befektetés növekedéséhez. A második negyedévben már a háztartások sem csökkentették tovább hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokból kialakított közvetlen állományait. Ezért az ilyen típusú instrumentumokba történő befektetések hozzájárulása az előző negyedévihez képest kevésbé negatív.

38. ábra: A háztartások pénzügyi befektetései

(éves százalékos változások; hozzájárulás százalékpontban)

Források: EKB és Eurostat.

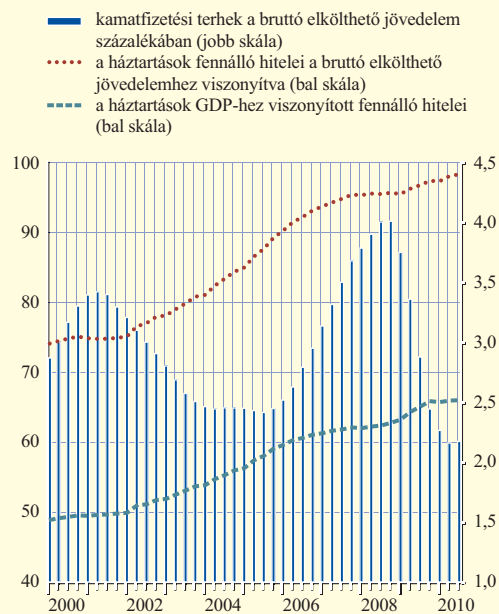
1) Idetartoznak a hitelek és egyéb vevőkövetelések.

PÉNZÜGI POZÍCIÓ

Követve az előző negyedévekben is megfigyelhető enyhe emelkedő tendenciát, 2010 harmadik negyedévében szerény növekedés után 98,5%-ot tett ki a háztartások eladósodottsága a felhasználható jövedelem arányában (lásd a 39. ábrát). Ez azzal függ össze, hogy mérsékelten pozitív szinten stabilizálódott a háztartások hitelfelvétele, és az utóbbi negyedévekben megfigyelhető gazdasági fellendülés ellenére visszafogott maradt a felhasználható jövedelem növekedési üteme. A háztartások GDP-arányos eladósodottsága a becslések szerint nagyjából változatlan maradt a harmadik negyedévben, ami azt jelzi, hogy a gazdasági konjunktúra összességében erőteljesebb ciklikus felívelést mutat, mint a háztartások jövedelme. A becslések szerint a 2008 vége óta tapasztalható folyamatos csökkenéssel szemben nem változtak említésre méltóan a háztartási szektor kamatterhei, amelyek a harmadik negyedévben 2,2%-ot tettek ki. A háztartási eladósodottság növekedéseinek kamatterheket növelő hatását – a legutóbbi időkig – bőségesen ellensúlyozták a csökkenő kamatlábak. Ezt a hatást azonban tompította a kamatlábak nemrégiben megfigyelhető ellentétes irányú változása, amely a kamatterhek stabilizálódásához vezetett.

39. ábra: Háztartások fennálló hitelei és kamatfizetései

(százalékban)

Források: EKB és Eurostat.

Megjegyzés: A háztartások fennálló hitelei magukban foglalják az összes intézményi szektor által a háztartásoknak nyújtott hiteleket, beleértve a külföldet is. A kamatfizetések nem tartalmazzák a háztartások által fizetett teljes finanszírozási költséget, mivel nem tartalmazzák a pénzügyi szolgáltatások díjait. A ki-mutatott utolsó negyedéves adatok részben becslésen alapulnak.

3. AZ ÁRAK ÉS A KÖLTSÉGEK

Az Eurostat gyorsbecslése szerint az euroövezeti éves HICP-infláció 1,9% volt 2010 novemberében, vagyis az októberi értékhez viszonyítva nem történt változás. A következő néhány hónap során a HICP a jelenlegi értékek közelében marad, majd jövőre ismét mérséklődik. Összességében az infláció várhatóan mérsékelt marad a következő időszakban. A közép- és hosszú távú inflációs várakozások továbbra is mozdulatlanok, összhangban a Kormányzótanács céljával, hogy az inflációt alacsonyan, ugyanakkor 2% közelében tartsa középtávon. Ez a becslés tükröződik az EKB szakértőinek az euroövezetre vonatkozó 2010. decemberi makrogazdasági előrejelzéseiben is, amelyek szerint az éves HICP-infláció 2010-ben a 1,5% és 1,7% közötti tartományban, 2011-ben 1,3% és 2,3%, míg 2012-ben 0,7% és 2,3% között alakul. Az árak alakulásának kockázatai nagyjából kiegyensúlyozottak.

3.1 FOGYASZTÓI ÁRAK

Az Eurostat gyorsbecslése szerint az euroövezeti éves HICP-infláció, a piaci várakozásoknak megfelelően, az októberi értékhez viszonyítva változatlan szinten, 1,9%-on maradt 2010. novemberben. Hosszabb távlatban szemlélve megállapítható, hogy a HICP-infláció egyenletesen nőtt 2009 nyara óta a negatív tartományból valamivel 2% alá az utóbbi hónapokban. Az infláció emelkedésének oka, részben az élelmiszer- és energiaárakból eredő, felfelé mutató bázishatás, részben a legtöbb összetevőben tapasztalt erőteljesebb dinamika volt. Figyelemre méltó fejleménye volt az utóbbi hónapoknak, hogy az olajárak az előző évi szintet jócskán meghaladóan emelkedtek, továbbá, hogy az energián kívüli nyersanyagok árának éves változása meghaladta az 50%-ot. Ennek következtében a rendszeren belüli nyomás emelkedett, ami viszont az ipari termelői árak jelentős megugrásához vezetett.

A HICP alakulásának részletesebb elemzése azt jelzi, hogy a HICP-energiaárak éves változása 8,5% volt októberben azt követően, hogy 2010 márciusa óta egy 6–9%-os tartományban mozgott. Az energiaárak e magasabb szintje felfelé irányuló bázishatást és a 2010 elején megugró olajárakat tükrözi. Az energiakomponensen belüli magasabb infláció volt tapasztalható az olaj árához közvetlenül kapcsolódó tételekben, azaz a folyékony üzemanyagok és a személyszállítás árában. A háztartási gáz ára emelkedett a 2009. év végi mélypontról, mivel – jellemzően – az a folyékony üzemanyagok és a sze-

6. táblázat: Az árak alakulása

(eltérő jelzés hiányában százalékban kifejezett éves változás)

	2008	2009	2010. jún.	2010. júl.	2010. aug.	2010. szept.	2010. okt.	2010. nov.
A harmonizált fogyasztóiár-index (HICP) és összetevői								
Teljes index ¹⁾	3,3	0,3	1,4	1,7	1,6	1,8	1,9	1,9
Energia	10,3	-8,1	6,2	8,1	6,1	7,7	8,5	,
Feldolgozatlan élelmiszerek	3,5	0,2	0,9	1,9	2,4	2,5	2,4	,
Feldolgozott élelmiszerek	6,1	1,1	0,9	0,9	1,0	1,0	1,2	,
Iparcikkék energia nélkül	0,8	0,6	0,4	0,5	0,4	0,6	0,7	,
Szolgáltatások	2,6	2,0	1,3	1,4	1,4	1,4	1,3	,
Egyéb árindexek								
Ipari termelői árak	6,1	-5,1	3,1	4,0	3,6	4,3	4,4	,
Olajárak (hordónkénti euroár)	65,9	44,6	62,2	58,9	59,9	59,8	60,2	63,1
Termékek árak energia nélkül	2,0	-18,5	51,1	56,8	51,5	58,7	50,9	51,5

Források: Az Eurostat, EKB és a Thomson Financial Datastream adatain alapuló EKB-számítások.

Megjegyzés: az energián kívüli termékárindex súlyozása a 2004–2006 közötti időszak euroövezetbeli importjának szerkezetére alapján történt.

1) A 2010. augusztusi HICP-infláció az Eurostat gyorsbecslésén alapul.

mélyszállítás árához hasonlóan alakul, viszont késéssel követi. Az elektromos energia ára ugyancsak fokozatosan nőtt az év eleje óta. Előre tekintve és figyelembe véve a határidős olajár-kontraktusokat, továbbá, hogy az utóbbi hónapokban a nyersolaj ára a hordónkénti 60 euro körül mozgott, az energiaárak inflációja várhatóan továbbra is magas lesz 2010 végén és 2011 elején; ezt követően, 2011 további részében csökken, főként az olajárak 2010 elején megfigyelt erőteljes megugrásához köthető, túlnyomórészt lefelé mutató bázishatások miatt – az olaj és a gáz importárának a fogyasztói energia árára gyakorolt esetleges további, meglehetősen jelentkező fölfelé mutató hatásai dacára.

Az élelmiszerárak (beleértve az alkoholt és a dohánytermékeket is tartalmazó) HICP-inflációját, az éves növekedési ütem a 2009. októberi, historikusan alacsonynak mondható $-0,4\%$ -ról $1,7\%$ -ra emelkedett 2010 novemberében. A komponenseket tekintve, a feldolgozatlan élelmiszerek ára $2,4\%$ körül volt az utóbbi hónapokban, a feldolgozott élelmiszerek (többek között, a kenyér és gabonatermékek, a tejtermékek, az olaj és a zsír) ára $0,2$ százalékponttal nőtt októberben, jelenleg $1,2\%$. Egy fontos tényező, amely az euroövezeti HICP-élelmiszerárakat az utóbbi negyedévekben alakította, az élelmiszerárakban egy éve megfigyelt jelentős csökkenéssel összefüggő felfelé mutató bázishatás volt. A feldolgozatlan élelmiszerek komponensének (főleg a gyümölcs- és zöldségfélék) árát viszont, amely jelentősen megugrott ez év májusa óta, a kedvezőtlen időjárás befolyásolta. Az élelmiszer-nyersanyagok, például búza, kukorica, szója, cukor és kávé ára jelentősen megnőtt a nemzetközi piacokon 2009 eleje óta és – euróban kifejezve is – rekordmagasságokba szökött az utóbbi hónapokban. Az ellátás – főleg a kedvezőtlen időjárást és a feltörekvő piacok e nyersanyagok iránti, az ottani emelkedő jövedelmekkel összefüggésbe hozható, növekvő keresletét tükröző – zavarai, hozzájárultak az élelmiszer-nyersanyagok árában tapasztalt meredek növekedéshez.

Mindeddig kevés jel utal arra, hogy az élelmiszer-nyersanyagok magasabb ára átgyűrűzött az euroövezeti fogyasztói árakba. A dohányon kívüli feldolgozott élelmiszerek, amelyeket a leginkább befolyásolnak a nyersanyagárak ingadozásai, mindössze $0,3\%$ -os éves átváltozási ütemet mutattak októberben, amely jócskán alatta maradt az 1999 óta megfigyelt $1,8\%$ -os átlagnak. Korlátozott mértékű átgyűrűző hatásra utal, hogy az élelmiszer-nyersanyagoknak az EU belső piacán kialakult ára nem tükrözi teljes mértékben a nemzetközi áralakulásokat. További korlátozó tényező, hogy a tej ára, amely a sajt és a tojás árával együtt, a feldolgozott élelmiszerek összes HICP-tételének csaknem egyötödét jelenti, nyomott maradt 2010-ben, ellentétben a 2007-ben és 2008-ban tapasztalt jelentős növekedéssel. Ezen túlmenően az élelmiszer-nyersanyagok árának sokkja először rendszerint a termelői árakban jelentkezik, csak ezt követően tükröződik a kiskereskedői, majd a fogyasztói árakban. Mindeddig csak tesztszintű bizonyíték jelzi, hogy az élelmiszer-nyersanyagok ára már jelentkezik a termelői árakban, amelyek éves növekedési üteme a júliusi $0,3\%$ -ról szeptemberben $2,1\%$ -ra nőtt. A nyomás, az áremelkedés dacára, mérsékelt maradt a 2007-ben tapasztalt megugráshoz viszonyítva, ami azt jelzi, hogy az élelmiszer-nyersanyagok magasabb árából eredő rendszerbeli nyomás továbbra is viszonylag korlátozott. Előre tekintve, várható, hogy az élelmiszer-nyersanyagok árában a közelmúltban bekövetkezett növekedés valamennyire megjelenik az élelmiszerek fogyasztói árában, ám ez az átgyűrűzés valószínűleg szerény mértékű lesz. Ami a feldolgozatlan élelmiszerek árának éves változási ütemét illeti, várhatóan fokozatosan mérséklődik a következő negyedévtől kezdve annak köszönhetően, hogy a kedvezőtlen időjárás gyümölcs- és zöldségárakra gyakorolt hatása lecseng.

Ha eltekintünk az élelmiszer- és energiatételektől, amelyek a HICP-kosár nagyjából 30% -át jelentik, a HICP változásának éves üteme tovább emelkedett októberben, a mélypontnak számító áprilisi $0,8\%$ -ról $1,1\%$ -ra. Az „alapinfláció” e mutatójának, amelyet elsődlegesen hazai tényezők, például a bérek, a profitmarzsok és az indirekt adók határoznak meg, két fő tétele van: az energia nélküli ipari termékek és a szolgáltatások.

Az energia nélküli ipari termékek inflációja nőtt 2010 második és harmadik negyedévében azt követően, hogy az év elején nagyon alacsony szintre csökkent. Az energia nélküli ipari termékek ára éves változásának üteme 0,7% volt 2010. októberben az első negyedévben mért 0,1%-hoz viszonyítva. Az energia nélküli ipari termékek inflációja, amelynek üteme megközelítette az 1999–2008-as 0,8%-os szintet, az indirektadó-emeléseket, a gyengébb euroárfolyam késéssel jelentkező átgyűrűzését és a nyersanyagár-emelkedés közvetett hatását tükrözte. Ugyanakkor e komponens árdinamikáját fékezte az alacsony, bár javuló kereslet és a mérsékelt bérnövekedés.

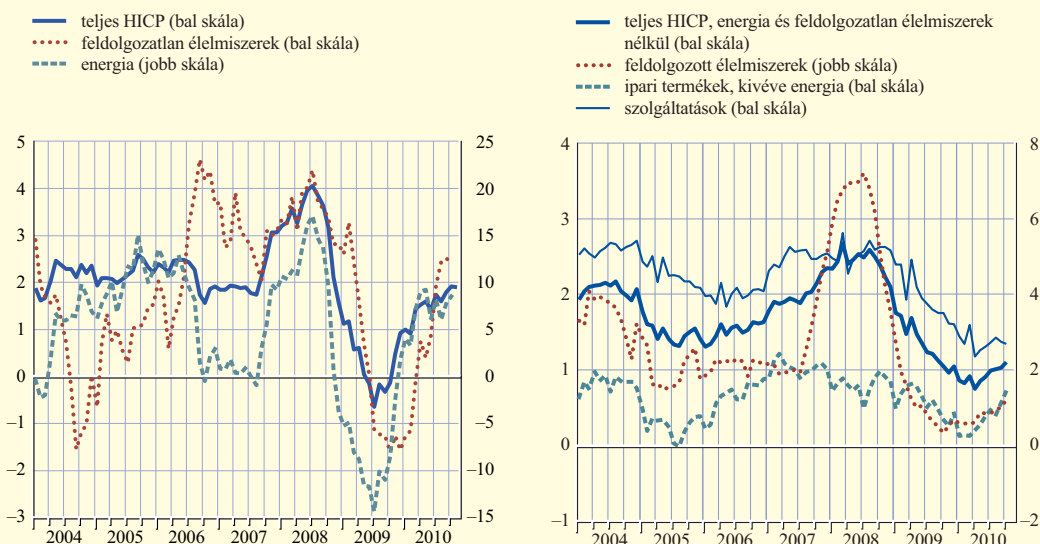
Az energia nélküli ipari termékek magasabb inflációja főként a tartós fogyasztási cikkek (autó, bútor, műszaki cikkek stb.) és a féltartós termékek (ruházati cikkek, textília, könyv stb.) 2010 elejétől mért magasabb hozzájárulását tükrözi. A tartós termékek árának éves változási üteme a 2010. júliusi és augusztusi nulla értékről szeptemberben és októberben kevéssel 0,5%-ra nőtt. Ez a fejlemény nagyrészt a gépkocsiar-változások éves ütemének volt tulajdonítható, amely – 2009 tavasza óta először – 2010 júliusában pozitívba fordult. A gépkocsik ára tovább nőtt éves szinten és 0,7%-on állt októberben. Az áremelkedés nagyrészt normalizálódást jelez a tavalyi, a gépkocsi-értékesítések fellendítését célzó árcsökkentéseket követően. A gépkocsik árának utóbbi hónapok során tapasztalt emelkedése több mint ellensúlyozta egyes szórakoztatóelektronikai termékek árának folyamatos csökkenését. A féltartós termékek árának éves növekedési üteme csökkent a harmadik negyedévben, amikor a ruházati cikkek árát a szezonális leértékelések határozták meg. Októberben azonban a féltartós termékek inflációja 0,7%-ra nőtt, ami a bázishatásokat és bizonyos tételek, például a lábbelik, videojátékok, gyermekjátékok és a gépjármű-pótalkatrészek árának növekedését tükrözte. A nem tartós termékek (vízellátás, gyógyszeripari termékek, újságok stb.) inflációja 1% körül mozgott az év során, ami azt jelzi, hogy sok tétel árának éves változása csökkenő vagy stabil tendenciájú. Októberben e részkomponens éves változási üteme 1,3%-ra nőtt.

Előre tekintve, az energián kívüli ipari termékek inflációjának rendelkezésre álló legfontosabb mutatói, például a(z) élelmiszert és dohányt nem tartalmazó) fogyasztási cikkek termelői árának, valamint a(z) élelmiszert és dohányt nem tartalmazó) fogyasztási cikkek importárainak alakulása továbbra is mérsékelt rendszerbeli nyomás jelenlétére utalnak, továbbá arra, hogy a külső árnyomások, az árfolyammozgások és a magasabb iparinyersanyag-árak miatt, megnöttek. Összességükben ezek az alakulások, a hazai kereslet fokozatos javulásának kilátásait is figyelembe véve, azt jelzik, hogy a következő hónapokban az energia nélküli ipari termékek inflációja a jelenlegi szinten alakul majd.

A szolgáltatások árának inflációjára vonatkozó adatok megerősítik, hogy a 2008 második felében és a 2009-ben megfigyelt lefelé mutató tendencia megtorpan. 2010-ben a szolgáltatások ára változásának éves üteme stabil maradt, 1,3-1,4% között mozgott; kivételt csak a márciusi és áprilisi rövid távú volatilitás jelentett, amely a húsvét időpontjához kötődő naptári hatást tükrözte. E HICP-komponens eddigi 2010-es átlagos inflációja 1,4%, ami egyértelműen alacsonyabb a 1999 óta tapasztalt 2,2%-os átlagnál, és ami viszonylag gyenge keresletet és alacsony bérnyomást tükröz. A szolgáltatások részkomponenseit tekintve, a rekreációs és személyi szolgáltatások árának éves változási üteme az utóbbi hónapokban elmozdult az áprilisi mélypontról és októberben 1,3% volt. Ezeknek az emelkedő tendenciáknak a háttérben javuló fogyasztói kereslet és bizalom áll. Ezzel ellentétben a szállítási szolgáltatások árának éves változási üteme mérséklődött az utóbbi hónapokban: a júliusi 2,7%-ról októberben 1,9%-ra csökkent. A lakáspiaci részkomponensben és főleg a bérleti díjakban további mérsékelt csökkenés volt tapasztalható (az előző negyedévi 1,7%-ról 1,6%-ra csökkent), ami folyamatos, de korlátozott, a lakásárak korábbi csökkenéséből eredő lefelé mutató hatást jelzi (lásd a 4. keretes írást a lakásárak közelmúltbeli alakulásáról). A távközlési szolgáltatások árának éves változási üteme októberben -1,1% volt, azaz valamennyivel a 2010-ben tapasztalt -0,8%-os átlag alatt, de az 1999 óta mért

40. ábra: A HICP-infláció összetétele: főbb komponensek

(éves változás, százalék; havi adatok)

Forrás: Eurostat.

átlagos $-2,5\%$ -os értéke fölött alakult. A következő hónapokban a szolgáltatások inflációja várhatóan fokozatosan nő a javuló fogyasztói keresletnek és munkaerő-piaci feltételeknek köszönhetően. További felfelé mutató nyomás alakulhat ki a nyersanyagárak és, bizonyos euroövezeti országokban, a közvetett adók és a hatósági árak közelmúltbeli emelkedése miatt.

4. keretes írás

AZ EUROÖVEZETI LAKÁSPIC LEGFRISSEBB FEJLEMÉNYEI

Az elmúlt évtized során az euroövezeti lakóingatlan-árak erőteljes ciklikus dinamikát mutattak. A 2006-ig tartó jelentős éves szintű áremelkedéseket a növekedés egyenletes lassulása követte az elmúlt években, amely 2009-ben a piac beszűkülésében csúcsosodott ki, majd 2010 első két negyedévében enyhe növekedés volt tapasztalható. A 2010. évre vonatkozó adatok kiadását követően az Eurosystem megkezdte az euroövezetre vonatkozó lakóingatlanár-index összeállítását negyedéves gyakorisággal.^{1, 2}

1 A Németországra vonatkozó negyedéves adatok becslése 7 nagyvárosban összegyűjtött, lakásokra vonatkozó korrigált korai árjelzések alapján készült. Olaszország vonatkozásában a Banca d'Italia féléves lakóingatlanár-mutatóját átalakították egy negyedéves mutatóvá, egy kapcsolódó negyedéves indikátorváltozóra hivatkozva. Ezen becslések nagyfokú statisztikai bizonytalanságából adódóan az előbb említett két ország vonatkozásában nem publikálnak negyedéves adatokat, azokat csak az euroövezeti aggregátum kiegészítéseként használják fel. A negyedéves euroövezeti mutató – az euroövezeti országok nemzeti adataival egyetemben – hozzáférhető az EKB honlapján található Statisztikai Adattárházon keresztül (<http://www.ecb.europa.eu>). Általánosabban szólva azt is meg kell jegyezni, hogy meglehetősen nagyfokú bizonytalanság övezi az EKB negyedéves lakóingatlanár-indexét, különös tekintettel a fedezet, minőségi korrekció és reprezentativitás vonatkozásában.

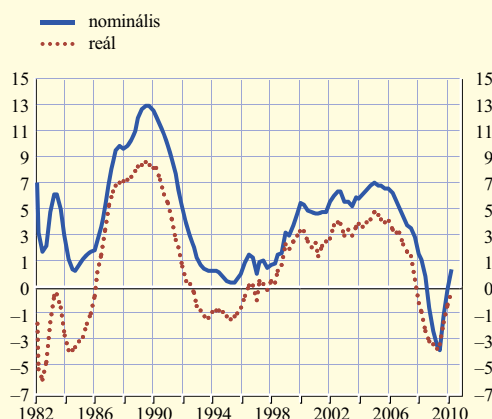
2 Egy közelmúltban készített Eurostat-kutatás egy kísérleti lakásár-indexet tartalmaz (http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/hicp/documents/Tab/Tab/METH-HPI_Research_paper_2010-12.pdf) az euroövezetre vonatkozóan, amely a tulajdonos által lakott lakásra vonatkozó folyamatban lévő kísérleti projekt által produkált adatokat használja fel, kiegészítve a Eurosystem adataival. míg az Eurostat által publikált lakásárindex lényegében megegyezik a Eurosystem lakóingatlanár-mutatójával, rövid távon némi eltérés mutatkozik. Az Eurosystem lakóingatlanár-mutató vonatkozásában elért nagyfokú gyűjtési és publikációs standardok miatt az EKB továbbra is gyűjteni fogja ezt a mutatót.

A jelen keretes írás ennek a negyedéves indexnek az alapján tekinti át a legfrissebb fejleményeket az ingatlanárak terén, és vizsgálja meg a különböző lakáskínálati és -keresleti tényezőket.³

A legfrissebb adatok alapján az euroövezeti lakásárak 2010 első és második negyedévében 0,3 és 1,8%-kal nőttek éves összehasonlításban [lásd az A) ábrát], szemben a 2009-ben elkönyvelt közel 3%-os éves zsugorodással. Az 1999 és 2006 között tapasztalt erőteljes árnövekedést követően az euroövezeti lakásárak 2007 és 2008 között jelentősen enyhülni kezdtek, majd zuhantak 2009-ben és 2009 harmadik negyedévében érték el mélypontjukat. 2010 eleje óta a lakóingatlanárak fokozatosan emelkedtek. Azonban ez a folyamat eltérő fejleményeket takar a különböző euroövezeti országokban (lásd a táblázatot), ahol néhány ország – úgy mint, Írország, Görögország, Spanyolország, Hollandia, Szlovákia és Észtor-

A) ábra: Euroövezeti lakóingatlanárak

(éves százalékos változás; negyedéves adatok)

Forrás: Nemzeti adatokon alapuló EKB-számítások. Az utolsó megfigyelés 2010 második negyedévére vonatkozik.

Megjegyzések: A lakóingatlanárak valós növekedését úgy kapjuk meg, hogy levonjuk az éves HICP-inflációt a nominális lakóingatlanár-növekedésből. Lásd az 1. számú lábjegyzetet a nominális index összeállítására vonatkozóan.

(Nominális) lakóingatlanárak az euroövezeten belül

(éves százalékos változások)

	Súlyozott (százalék)	2008	2009	2009		2010	2009				2010		
				I. félév	II. félév		I. félév	I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év	I. n.év	II. n.év
Belgium ¹⁾	3,8	4,9	-0,4	-0,6	-0,1	4,9	0,9	-2,2	-1,4	1,2	3,8	6,0	5,6
Németország ²⁾	26,7	1,0	0,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Írország ²⁾	1,8	-9,1	-13,7	-11,3	-16,1	-17,9	-11,0	-11,6	-13,8	-18,5	-18,9	-17,0	-14,8
Görögország ³⁾	2,6	1,7	-3,7	-2,9	-4,6	-3,3	-3,3	-2,5	-5,1	-4,0	-1,8	-4,7	-4,3
Spanyolország ²⁾	11,7	-1,5	-6,7	-7,6	-5,7	-1,9	-7,6	-7,7	-7,0	-4,4	-2,9	-1,0	-
Franciaország ¹⁾	21,6	1,2	-7,1	-8,1	-6,2	3,9	-6,9	-9,3	-7,9	-4,4	1,6	6,2	8,6
Olaszország ²⁾	16,9	2,6	-0,4	-0,2	-0,6	-0,3	-	-	-	-	-	-	-
Ciprus ^{2),4)}	0,2	13,0	-6,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Luxemburg ²⁾	0,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Málta ²⁾	0,1	-2,7	-5,0	-7,9	-2,0	2,4	-9,9	-6,0	-2,5	-1,4	4,5	0,5	-
Hollandia ¹⁾	6,3	2,9	-3,3	-1,5	-5,1	-3,2	-0,3	-2,8	-5,1	-5,0	-4,3	-1,9	-0,6
Ausztria ^{2),5)}	3,1	1,2	3,6	4,6	2,6	5,5	4,3	4,9	3,4	1,9	5,7	5,3	5,0
Portugália ²⁾	1,8	3,9	0,4	1,5	-0,7	1,4	2,7	0,3	-0,8	-0,6	1,3	1,6	-
Szlovénia ¹⁾	0,4	3,1	-8,2	-8,4	-8,0	2,6	-7,1	-9,8	-10,9	-5,0	1,1	4,1	-
Szlovákia ¹⁾	0,7	22,1	-11,1	-8,9	-13,3	-6,0	-4,3	-13,4	-14,3	-12,3	-8,3	-3,7	-1,3
Finnország ¹⁾	1,9	0,6	-0,3	-4,5	4,1	10,9	-5,5	-3,6	0,4	7,9	11,4	10,3	7,8
Észtorország ⁶⁾	-	-	-	-	-	-4,5	-	-	-	-	-8,2	-0,5	-
Euroövezet	100,0	1,3	-2,9	-3,1	-2,7	1,0	-2,6	-3,7	-3,9	-1,5	0,3	1,8	-

Forrás: Nemzeti források és EKB-számítások.

Megjegyzések: A súlyozások a 2009-es nominális GDP-n alapulnak. A Németországra és Olaszországra vonatkozó negyedéves adatokat nem jelentik az indexek felépítésében meglévő nagyfokú statisztikai bizonytalanság miatt (lásd 1. számú lábjegyzetet).

1) Meglévő lakóhelyek (lakóházak és lakások); teljes országra vonatkozóan.

2) Az összes lakóhely (új és meglévő lakóházak és lakások); teljes országra vonatkozóan.

3) Összes lakás; teljes országra vonatkozóan.

4) A Ciprusi Nemzeti Bank az ingatlanárindexet több pénzintézettől kapott ingatlan-értékbecslések és a lakáspiacra vonatkozó egyéb mutatók felhasználásával becsüli meg.

5) Több mint 2000 adat csak Bécs vonatkozásában.

6) Meglévő lakások; teljes országra vonatkozóan.

3 az EKB 2006. februári *Havi jelentésének* „Assessing house price developments in the euro area” című cikke részletes áttekintést nyújt a lakáskínálati és -keresleti mutatókról.

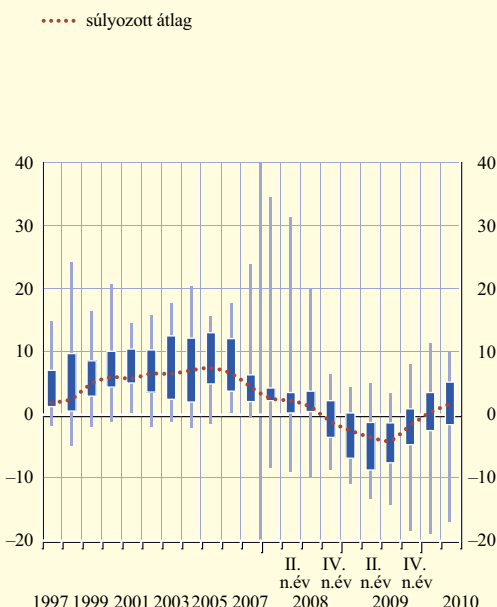
szág – továbbra is csökkenő lakásárakat regisztrált 2010 második negyedévében (éves szinten). 2010 második negyedévében a legjelentősebb éves lakásár-növekedést Belgiumban, Franciaországban és Finnországban tapasztalták, amelyet egyes jelentős lakóövezetekben (úgy mint a brüsszeli, párizsi és helsinki régiókban) megvalósuló fejlesztések vezéreltek.

A fent említett földrajzi szórás visszaigazoltnak tűnik, ha figyelembe vesszük az euroövezeti országokban tapasztalt lakásár-változások maximumtól minimum szintig történő szóródását, amely 2007. óta magas szinten maradt [lásd a B) ábrát]. Ezen túlmenően, ez a lakásárak némiképp heterogénebb alakulására utal a kezdeti mérséklődő szakaszok során, amelyet egyes országokban visszafogott csökkenés, míg más országokban erőteljes zuhanás vagy növekedés jellemez. Ugyanakkor a lakásárak alakulásának országokon átnyúló heterogenitása az idő előrehaladtával tartósan tűnik, amit az interkvartilis sávok meglehetősen hasonló mértéke is jelez (ahol a lakásármegoszlás 50%-a koncentrálódik). A lakáspiaci fejlemények felmérésére alkalmazott eszközarázasi megközelítés arra enged következtetni, hogy a lakásárak még mindig viszonylag magasak az euroövezetben összességében, valamint több euroövezeti országra jellemző lakbér viszonylatában, ami alapján az euroövezeti lakásárindex HICP-index lakbér összetevőjéhez viszonyított aránya továbbra is némiképp magas az egy évtizeddel korábbi szinthez képest⁴ [lásd a C) ábrát]. Mindezek alapján az euroövezetre vonatkozó index némiképp csökkent 2009 folyamán, majd 2010 első félévében további stabilizáció jeleit mutatta.

4 Ez azonban nem egy túlértékelési mutató, amely a lakásár-bérleti díj mutató hosszú távú átlagainak az összevetését tenné szükségessé.

B) ábra: A lakóingatlanárak euroövezetben tapasztalt növekedési ütemének szórása

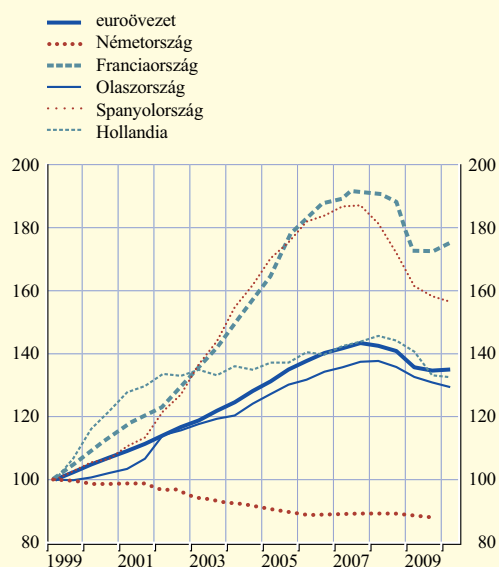
(éves százalékos változás; maximum, minimum, interkvartilis sáv és súlyozott átlag; negyedéves adatok)

Forrás: Nemzeti adatokon alapuló EKB-számítások. Az utolsó megfigyelés 2010 második negyedévére vonatkozik. Megjegyzések: Az interkvartilis sáv (amelyet a kék oszlopok jelölnek) a szórási sáv 25%-a és 75%-a közé esik.

C) ábra: Lakásár/lakbérhozam mutató az euroövezetben és a különböző euroövezeti országokban

(index: 1999 = 100; százalékok; kétéves adatok)

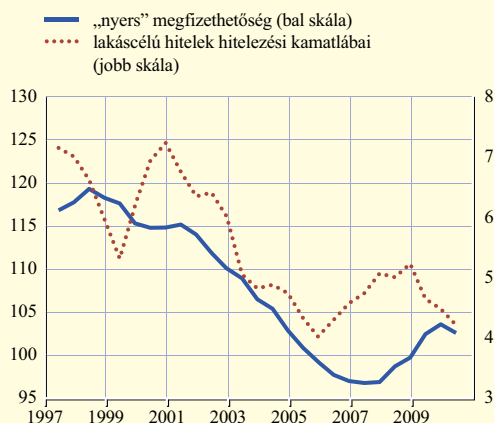
Forrás: Eurostat és EKB-számítások.

A lakásárak legfrissebb tendenciáit a zsugorodó lakáskínálat és a -kereslet visszafogott alakulása jellemezte. 2010 első félévében az euroövezeti lakáskeresleti feltételek általában tovább javultak, annak köszönhetően, hogy szétoszlottak a hitelfelvétel előtt álló akadályok. Konkrétabban, a lakás megfizethetőségének gyakran említett alapvető mutatója, nevezetesen a háztartások nominális rendelkezésre álló jövedelme, valamint a nominális lakásárindex mutató (a megfizethetőség „nyers” mutatója) jóllehet 2010 első felében enyhén csökkent (a pozitív lakásár-infláció következtében), összességében azonban 2007 vége óta növekedett [lásd a D) ábrát]. Általánosabb kitekintésben, e nyers mutató alapján a lakások megfizethetősége továbbra is kb. 10%-kal alacsonyabb az 1999. évi szintnél. Azonban a háztartások számára lakásvásárlási célra nyújtott hitelek nominális kamatlábainak csökkenése következtében a hitelfelvétel feltételeinek további javulása 2010 első félévében a keresleti feltételek javulásához vezetett. Ráadásul az EKB banki finanszírozásra vonatkozó legfrissebb felmérése azt mutatja, hogy – több mint 2 éve most először – a háztartásoknak lakásvásárlás céljából nyújtott hitelekhez kapcsolódóan a hitelképességi standardok nem szigorodtak nettó módon tovább 2010 harmadik negyedévében (a 2010 első és második negyedévi 10%-hoz viszonyítva 0% volt). Ennek fényében a háztartások számára lakásvásárlás céljából nyújtott hitelek éves növekedési üteme az euroövezetben továbbra is egyenletesen növekedett, és a 2009 szeptemberében tapasztalt $-0,6\%$ -os mélypontról 2010 októberére elérte a $3,6\%$ -ot. Jóllehet ez a tényező javuló lakáspiaci kilátásokat jelez, az ilyen hitelek éves növekedési rátája sokkal visszafogottabb, mint a 2006 közepén végbement legutóbbi lakásár-ciklus csúcspontján tapasztalt növekedés, amikor az meghaladta a 12% -ot.

A kínálati oldalon a reál lakóingatlan-beruházások zsugorodása tovább enyhült és éves összehasonlításban 2010 második negyedévében elérte a -4% -ot, a 2009 első negyedévében elkönyvelt -12% -kal szemben [lásd az E) ábrát]. Előre tekintve, a 2010 harmadik negyedévére vonatkozóan rendelkezésre álló indikátorok az euroövezeti kivitelezési teljesítmény tekintetében a lakóingatlan-beruházások gyenge kilátásait, valamint az euroövezeti országok heterogenitásának fokozódását jelzik. Mindazonáltal a lakóingatlan-beruházásokat pár hónappal előrejelző építési engedélyek a lakóingatlan-beruházások javuló kilátásaira utalhatnak.

D) ábra: „Nyers” lakásmegfizethetőség és hitelfelvételi kondíciók

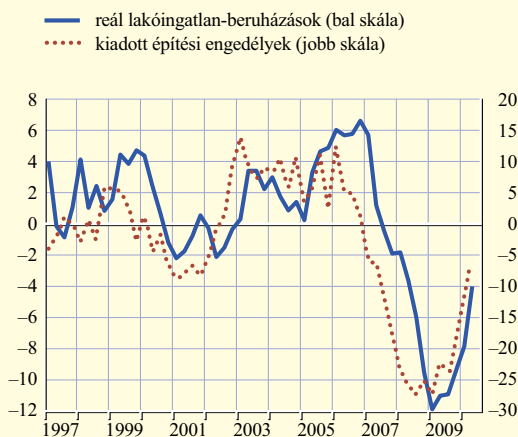
(index: 2005 = 100; százalékok)

Források: Eurostat és EKB számítások.
Megjegyzések: A lakásvásárlási célú hitelek euroövezeti hitelezési kamatlábai 5 éven túli és 10 évig terjedő futamidőkre vonatkoznak. A lakásmegfizethetőség „nyers” mutatójának meghatározása: a háztartások nominális rendelkezésre álló jövedelmének és a nominális lakásárindexnek az aránya (jövedelem-ár mutató).

E) ábra: Az euroövezeti lakóingatlan-beruházások és kiadott építési engedélyek

(éves százalékos változás)

Források: Eurostat és EKB számítások.

Összességében, a lakáskínálat és -kereslet terén tapasztalt fejlemények arra utalnak, hogy a 2009-ben megtapasztalt nominális euroövezeti lakásárscsökkenés megállt 2010 első két negyedévében. Mégis, a várakozások szerint a lakásépítési tevékenység és a lakásárak növekedése továbbra is visszafogottabb dinamikát fog mutatni a 2009 előtti fejleményekhez képest, mivel néhány euroövezeti országban továbbra is szükséges lesz bizonyos korrekciók elvégzése a múltbéli mértéktelenségek korrigálása végett.

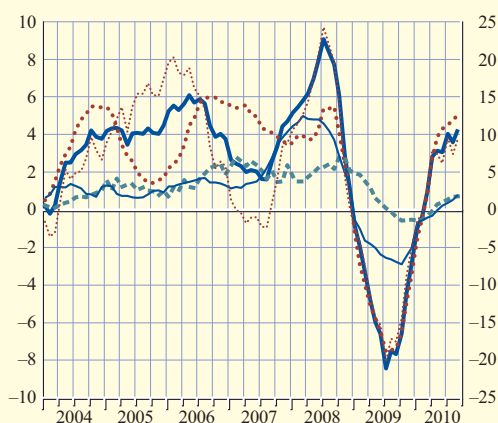
3.2 IPARI TERMELŐI ÁRAK

Az ellátási láncban jelentkező nyomás nőtt 2010-ben. 2010 harmadik negyedévében (az építőipari árakat nem tartalmazó) ipari termelői árak éves változási üteme 4% körül stabilizálódott a 2009 nyarán tapasztalt mélypont utáni megugrást követően. A rendelkezésre álló adatok októberre az ipari termelői árak szélesebb bázisú, kismértékű növekedését jelzik. A teljes index az energia, a félkész termékek, fogyasztási cikkek és beruházási javak árából tevődik össze (lásd a 41. ábrát). A teljes index 2009 nyara óta tartó felfelé mutató trendje mögött elsősorban az energia- és a közbensőtermék-komponens húzódik meg, és a felfelé irányuló bázishatások, továbbá az olaj és az egyéb nyersanyagok árában ugyanezen időszak óta tapasztalható növekedés együttes érvényesülését tükrözi. Az élelmiszerek és a mezőgazdasági áruk mellett az ipari nyersanyagok és a fémek esetén is masszív áremelkedés volt tapasztalható, ami, bizonyos mértékig, a globális kereslet megélénkülését tükrözi. 2010 harmadik negyedévében az energia- és a közbensőtermék-komponens éves változási üteme hozzávetőleg háromszorosa volt az 1991 óta mért átlagának. A fogyasztási javak ára fokozatosan emelkedett 2009 ősze óta csakúgy, mint a beruházási javaké ez év elejétől kezdve; azonban 2010 harmadik negyedévében mindkét komponens éves változási üteme historikus átlaguk alatt volt. E két komponens fokozatos „magára találása”, részben, az euroövezetben gyártott fogyasztási és beruházási javak iránti magasabb

41. ábra: Az ipari termelői árak összetétele

(éves változás, százalék; havi adatok)

- ipar építőipar nélkül összesen (bal skála)
- félkész termékek (bal skála)
- tökejavak (bal skála)
- fogyasztási cikkek (bal skála)
- energia (jobb skála)

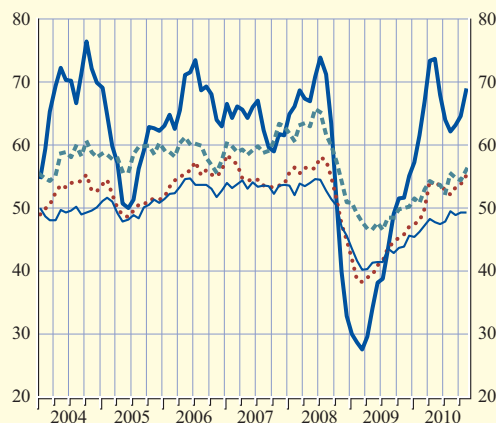

Források: Eurostat és az EKB számításai.

42. ábra: Termelői input- és outputár-felmérések

(diffúziós indexek, havi adatok)

- feldolgozóipar; inputárak
- feldolgozóipar; felszámított árak
- szolgáltatások; inputárak
- szolgáltatások; felszámított árak

Forrás: Markit.

Megjegyzés: Az 50 feletti indexérték áremelkedést, míg az 50 alatti érték árcsökkenést jelez.

keresletet tükrözi. A fogyasztási javak komponensen belül a nem tartós cikkek éves változási üteme csak ez év júniusában lépett át a pozitív tartományba, részben az élelmiszer-nyersanyagok árának emelkedése miatt emelkedő élelmiszerárak miatt, azonban az élelmiszert és a dohányárut nem tartalmazó fogyasztási javak kissé negatívak voltak 2010 harmadik negyedévében.

A termelői lánc árnyomására vonatkozó felmérési adatok – a negyedik negyedév első két hónapjában – továbbra is felfelé irányuló nyomást jeleznek, azonban nagyobb mértékben inkább a feldolgozóipari ágazatban, mint a szolgáltatások szektorában (lásd a 42. ábrát). Ami a Beszerzési Menedzserek Indexét (PMI) illeti, a feldolgozóipari szektor árainak indexe novemberben a gazdasági fellendülés kezdete óta mért legmagasabb értéket érte el (jóval a „nincs változás”-t jelző 50 felett), ami azt jelzi, hogy a nyersanyagok és tömegáruk magasabb ára miatti inputköltség-növekedés, bizonyos mértékben, áthárítható volt a fogyasztókra. Ezzel szemben a szolgáltatóipari értékesítésiár-index stabil – csak kevéssel historikus 50-es átlaga alatt – maradt, ami általában stabil árakra utal. Hogy a feldolgozóipari és szolgáltatás-szektor-beli indexértékek magasabbak az inputárak, mint az outputárak esetén, azt jelzik, hogy a vállalatok csak nehezen tudják áthárítani a magasabb inputárakat.

3.3 MUNKABÉRKÖLTSÉG-MUTATÓK

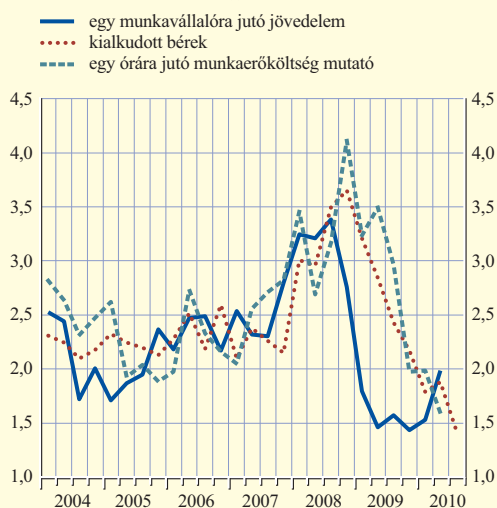
Az euroövezeti munkaerőköltségek csökkenése 2010 első felében mélypontra süllyedt (lásd a 43. ábrát és a 7. táblázatot), amint az euroövezeti munkaerő-piaci feltételek elmúlt hónapokban stabilizálódtak.

A munkaerőköltségek csökkenésének általánosnak mondható mélypontja ellenére, a kialakult bérek, amelyek jelenleg – a 2010 októberéig tartó időszakra vonatkozóan – az egyetlen rendelkezésre álló mutatót jelentik, csökkentek a harmadik negyedévben, és éves változási rátájuk, az adatsor 1990-es kezdete óta, most volt a legalacsonyabb. A kialakult bérek euroövezeti mutatója 1,4%-ra lassult, ami 0,5 százalékpontos csökkenést jelent a második negyedévihez viszonyítva. Azonban ez a mutató késéssel követi a munkaerőköltség többi mutatóját a szerződéses bérmegállapodások 1,5 éves átlagos időtartama miatt. Előre tekintve valószínű, hogy a kialakult bérek növekedésének éves változási üteme emelkedni kezd, azonban csak mérsékelt. A fizetések várható, valamelyest magasabb növekedése a folytatódó gazdasági fellendülésre és a fizetések elmúlt évekbeli gyenge növekedésének ellensúlyozására vonatkozó várakozásokat tükrözi.

A munkaerőköltségek második negyedévi alakulását jelentősen befolyásolta a ledolgozott munkaórák száma. Erőteljesen megnőtt az egy munkavállalóra eső ledolgozott órák száma a második negyedévben, aminek háttérben konjunkturális javulás állt. Az egy munkavállalóra eső ledolgozott órák számának növekedése miatt csökkent az egy munkaóra jutó munkaerőköltség mutatója (kizárólag a piacgazdaságra vonatkozóan), mivel a munkavállalók anélkül dolgoztak hosszabb ideig, hogy ez szükségszerűen befolyásolta volna összjövendelmüket a különféle

43. ábra: Néhány munkaerőköltség-mutató

(éves százalékos változás; negyedéves adatok)

Források: Eurostat, nemzeti adatok és az EKB számításai.

7. táblázat: A munkaerőköltség-mutató

(eltérő jelzés hiányában százalékban kifejezett éves változás)

	2008	2009	2009. III. n.év	2009. IV. n.év	2010. I. n.év	2010. II. n.év	2010. III. n.év
Kialkudott bérek	3,3	2,7	2,4	2,2	1,8	1,9	1,4
Egy munkaóra jutó munkaerőköltség	3,4	2,9	2,9	2,0	1,9	1,6	.
Egy munkavállalóra eső jövedelem	3,1	1,6	1,6	1,4	1,5	2,0	.
<i>Ebből:</i>							
A munkaerő termelékenysége	-0,3	-2,3	-1,8	0,0	2,1	2,7	.
Fajlagos munkaerőköltség	3,5	3,9	3,5	1,4	-0,5	-0,6	.

Források: Eurostat, nemzeti adatok és az EKB számításai.

rendszerek, így a rugalmas munkaidő és az államilag támogatott rövidebb munkaidő rendszerének, összefüggésében, különösen az iparban. Ebben a környezetben az egy munkaóra jutó munkaerőköltség éves növekedése az euroövezetben az előző negyedévi 1,9%-ról 1,6%-ra csökkent 2010 második negyedévében, ami az egy munkaóra jutó munkaerőköltségre vonatkozó adatsor 2001-es indulása óta a legalacsonyabb mértékű növekedés. Ugyanakkor a munkavállalónkénti jövedelem éves növekedési üteme 2%-ra erősödött a második negyedévben az első negyedévi 1,5%-ról. Ennek oka, hogy nőtt az egy munkavállalóra első ledolgozott órák száma és az órabér.

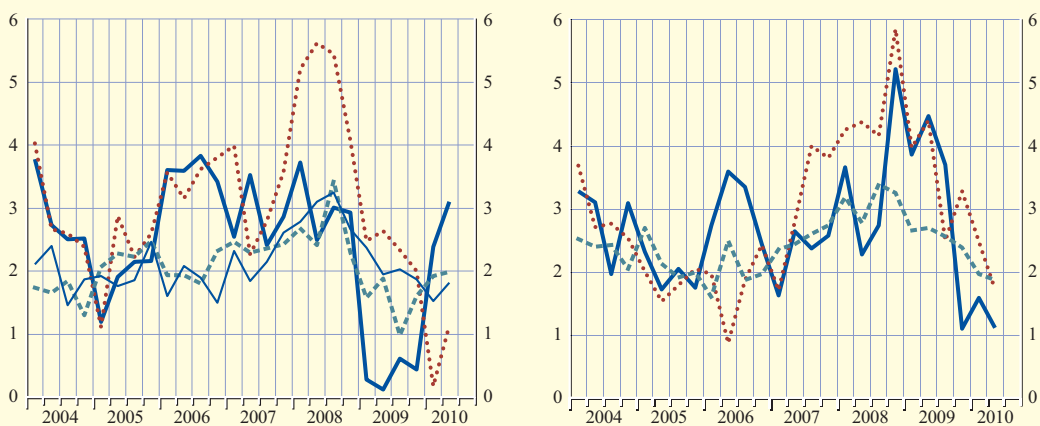
Az egyes szektorokra lebontva elmondható, hogy az egy munkaóra jutó munkaerőköltség csökkenése 2010 második negyedévében kifejezettebb volt az iparban és az építőiparban, mint a szolgáltatási szektorban; ezzel ellentétben az egy munkavállalóra eső jövedelmek növekedését 2010 második negyedévében nagymértékben az ipari szektor alakulásai befolyásolták. E fejlemények közös mozgatórugója a ledolgozott munkaórák számának az ipari szektorban bekövetkezett viszonylag erőteljes növekedése volt egy folyamatos gazdasági fellendüléssel jellemezhető környezetben.

44. ábra: A munkaerő költségének szektoronkénti alakulása

(éves százalékos változás; negyedéves adatok)

— ipar (építőipar nélkül), CPE
 építőipar, CPE
 - - - - piaci szolgáltatások, CPE
 — szolgáltatások, CPE

— ipar (építőipar nélkül) óránkénti LCI
 építőipar, óránkénti LCI
 - - - - piaci szolgáltatások, óránkénti LCI

Források: Eurostat és az EKB számításai.
 Megjegyzés: CPE = egy munkavállalóra jutó jövedelem; LCI = munkaköltségindex.

A munkaerő termelékenységének egy főre eső éves növekedési üteme tovább erősödött 2010 második negyedévében, és 2,6%-on állapodott meg. Az euroövezeti termelékenység folyamatos javulása azt tükrözi, hogy a foglalkoztatás késve alkalmazkodik a kibocsátás növekedésének alakulásához. A munkaerő termelékenységének növekedési üteme meghaladta a munkavállalónkénti jövedelemének növekedési ütemét már két egymást követő negyedévben. Ennek következtében a fajlagos munkaerőköltség éves növekedési üteme ismét negatív (-0,6%) volt a második negyedévben. A fajlagos munkaerőköltség folyamatos csökkenése várhatóan kedvezően hat a vállalatok profitmarzsára, amelyet rendkívül kedvezőtlenül befolyásolt 2009-ben a gazdasági recesszió.

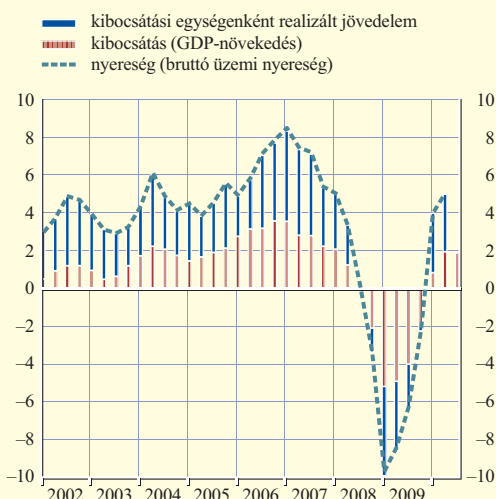
Előre tekintve, a munkaerő termelékenysége, párhuzamosan a foglalkoztatás fellendülésével, várhatóan tovább emelkedik, azonban mérsékelt ütemben. Ez, a munkavállalónkénti jövedelem továbbra is mérsékelt, de fokozatosan növekvő ütemével kombinálva, várhatóan az euroövezeti vállalatok fajlagos munkaerőköltségének mérsékelt visszaerősödését eredményezi majd. A munkaerőköltség oldaláról jelentkező nyomások azonban – középtávon, a munkapiaci körülményekben fokozatosan bekövetkező javulás tükrében – valószínűleg korlátok között tarthatók.

3.4 A VÁLLALATI NYERESÉGEK ALAKULÁSA

A 2008–2009. évi recesszió alatt a vállalati nyereség jelentősen visszaesett a munkaerőköltségek rugalmassága és a vállalatok termelékenységének a foglalkoztatottság – a korábbi ciklikus visszaesésekkel összevetve – kevésbé jelentős alkalmazkodásával összefüggő gyengülése miatt. Miután 2008 végét követően 5 negyedéven keresztül folyamatosan csökkent (lásd a 45. ábrát), a vállalati nyereség 2010 első és második negyedévében stabil 4, illetve 5%-os év-év alapú növekedést ért el, tehát folytatódott a mélypontot követő élénkülés. E növekedés hátterében a konjunktúra bővülése (volumen) és a magasabb egységnyi profit (egységnyi kibocsátásra jutó marzs) áll, amire kedvező hatással volt a fajlagos munkaerőköltség növekedésének mérséklődése.

45. ábra: Euroövezeti jövedelemnövekedés felbontása kibocsátás és kibocsátási egységenként realizált jövedelem szerint

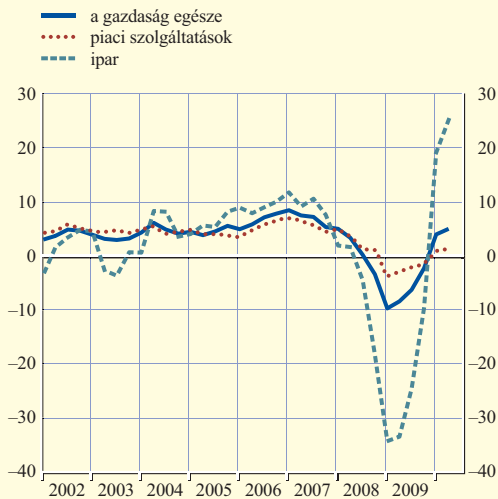
(éves százalékos változás; negyedéves adatok)

Források: Eurostat és az EKB számításai.

46. ábra: Euroövezeti jövedelemnövekedés főbb tevékenységi ágak szerint

(éves százalékos változás; negyedéves adatok)

Források: Eurostat és az EKB számításai.

A nyereségesség jelentős mértékben emelkedett 2010 első felében a 2009-es masszív csökkenést követően, és az év-év alapon mért érték meghaladta a 25%-ot a második negyedévben (lásd a 46. ábrát). Ez annak köszönhető, hogy a szektor nyereségessége erőteljesebb ciklikus mintát követ, mint a gazdaság egésze. Azonban, a közelmúltbeli emelkedés ellenére, az ipari nyereségesség szintje 2010 második negyedévében továbbra is viszonylag alacsony, a 2005 közepén mért szint közelében maradt. A piaci szolgáltatások nyeresége is tovább nőtt (1,3%-kal) év-év alapon a második negyedévben, miután 2009-ben négy egymást követő negyedéven keresztül csökkent.

Előre tekintve, a javuló keresleti feltételek és a termelékenység várt ciklikus emelkedése várhatóan – a korábbi ciklikus fellendülések idején tapasztaltakhoz hasonlóan – segíti, hogy tovább folytatódjék a profit növekedése, azonban a bizonytalanság továbbra is igen magas.

3.5 INFLÁCIÓS KILÁTÁSOK

A következő néhány hónapban a HICP-infláció üteme a jelenlegi szint körül mozog majd, jövőre pedig mérséklődni fog. Összességében az infláció a következő időszakban várhatóan mérsékelt marad. A közép- és hosszú távú inflációs várakozások továbbra is mozdulatlanok, összhangban a Kormányzótanács céljával, hogy az inflációt alacsonyan, ugyanakkor 2% közelében tartsa középtávon.

Ez a becslés is tükröződik az EKB szakértőinek az euroövezetre vonatkozó 2010. decemberi makrogazdasági előrejelzéseiben is, amelyek szerint az éves HICP-infláció 2010-ben a 1,5% és 1,7% közötti tartományban, 2011-ben 1,3% és 2,3%, míg 2012-ben 0,7% és 2,3% között alakul (lásd a 6. fejezetet). Az EKB szakértőinek az euroövezetre vonatkozó, 2010. szeptemberi makrogazdasági előrejelzéseivel összehasonlítva, a 2010. évi sáv változatlan, a 2011. évi azonban kissé magasabb. Nemzetközi szervezetektől rendelkezésre álló előrejelzések lényegében hasonló képet festenek.

Az árak alakulásának kockázatai nagyjából kiegyensúlyozottak. A felfelé mutató kockázatok főként az energia és az energián kívüli nyersanyagok árának alakulásához kapcsolódnak. Ezenkívül a közvetett adók és a szabályozott árak emelkedései a jelenleg vártnál nagyobbak lehetnek az elkövetkező években szükséges fiskális konszolidáció miatt. Ugyanakkor a hazai árak és költségalakulások kockázatai várhatóan továbbra is a megfelelő szinten tarthatók.

4. A KIBOCSÁTÁS, A KERESLET ÉS A MUNKAERŐPIAC ALAKULÁSA

Az euroövezeti konjunktúra erősödik 2009 közepe óta. A második negyedévben tapasztalt rendkívül erős növekedést követően, az euroövezeti reál-GDP, negyedéves alapon, 0,4%-kal nőtt 2010 harmadik negyedévében. Közelmúltbeli adatok és felmérések eredményei általában alátámasztják azt a véleményt, hogy a gazdasági fellendülést mozgató pozitív impulzus továbbra is működik, továbbá folyamatos GDP-növekedést jeleznek ez év utolsó negyedévében. A folyamatos, globális szintű fellendülés és ennek az euroövezeti export iránti keresletre gyakorolt hatása várhatóan továbbra is kedvezően hat az euroövezet gazdaságára. Az üzleti bizalom továbbra is viszonylag magas és magánszektor hazai kereslete is, minden valószínűség szerint, egyre jobban hozzájárul majd a növekedéshez, amit támogat az alkalmazkodó monetáris politikai irányultság és a pénzügyi rendszer működésének helyreállítása érdekében elfogadott intézkedéssorozat. Azonban a különböző szektorok folyamatos mérlegalkalmazkodása várhatóan viszszafojga a gazdasági fellendülés ütemét.

Ez az értékelés összhangban áll az eurorendszer szakértőinek euroövezeti makrogazdasági prognózisában foglaltakkal, amelyek szerint a reál-GDP éves növekedése 1,6% és 1,8% között lesz 2010-ben, 0,7% és 2,1% 2011-ben és 0,6% és 2,8% 2012-ben. A továbbra is jelentős bizonytalanságok miatt a gazdasági kilátások kockázatai lefelé irányulnak.

4.1 A REÁL-GDP ÉS KERESLETI ÖSSZETEVŐI

Az Eurostat gyorsbecslése szerint az euroövezeti reál-GDP, negyedéves alapon, 0,4%-kal nőtt a második negyedévi 1%-os emelkedést követően (lásd a 47. ábrát). E fejlemény fő oka a hazai kereslet és a nettó export kismértékű hozzájárulása. Ezzel szemben a készletek hozzájárulásának értéke nulla volt. A rendelkezésre álló mutatók tanúsága szerint a fellendülés mögöttes pozitív impulzusa töretlen marad.

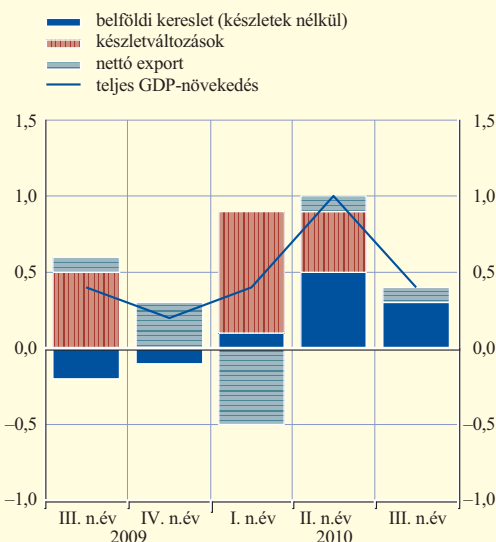
MAGÁNFOGYASZTÁS

Míg 2009 második felében elindult az euroövezeti konjunktúra fellendülése, a magánfogyasztás alacsony maradt a 2008 végén és a 2009 elején tapasztalt utolsó gazdasági visszaesés mélypontján mért komoly csökkenést követően. 2010 harmadik negyedévében a magánfogyasztás 0,3%-kal nőtt negyedév-negyedév alapon, az első, illetve a második negyedévi 0,3%, illetve 0,2% után. Ennek következtében a fogyasztás „ledolgozta” a recesszió alatti kiesés hozzávetőleg felét. A legfrissebb mutatók a fogyasztói költés további emelkedését jelzik 2010 negyedik negyedévében. A fogyasztás növekedése országoként eltérő volt 2010 harmadik negyedévében. Egyes országokban erőteljes pozitív értéket ért el, máshol negatív volt, részben az áfa emelkedéséhez köthetően.

A háztartások bevételeire és elővigyázatosságból képzett megtakarításaira gyakorolt hatásuk révén főként a munkaerő-piaci alakulások okozták, hogy a fogyasztás növekedése a gazdasági fellendülés kezdete óta igen renyhe volt. Mivel a munkaerőpiacok 2010 eleje óta stabilizálódnak, a munkavállalók nominálbére is nőtt, ami kedvezően befolyásolta a fogyasztást. A munkavállalók nominálbérenek a

47. ábra: A reál-GDP növekedése és összetevői

(negyedéves növekedési ráta és negyedéves hozzájárulás százalékpontban; szezonális kiigazítással)

Források: Eurostat és az EKB számításai.

magánfogyasztás deflátorával mért emelkedését azonban ellensúlyozta az infláció. Ami a háztartások jövedelmének különböző komponenseit illeti, a bruttó működési többlet és a vegyes jövedelmek háztartásokhoz mért arányának hozzájárulása kevésbé volt negatív 2010 első félévében, mint korábban; ezzel szemben a nettó szociális juttatások és társadalombiztosítási járulékok összjövedelemre gyakorolt hatása kevésbé volt pozitív (lásd az „Integrated euro area accounts for the second quarter of 2010” című keretes írást a *Havi jelentés* 2010. novemberi számában). Összességében, a 2009-ben tapasztalt zuhanás után, a nominális jövedelem kezdett „magához térni” 2010 első felében, bár, reálértékben, továbbra is a negatív tartományban van.

A fogyasztás visszafogott növekedésének oka a pénzügyi vágyon 2008–2009-i erőteljes apadása volt, amelynek megtakarításokra gyakorolt hatása áthúzódott 2010-re is. A lakásárak 2009. évi csökkenése ugyancsak kedvezőtlenül hatott a fogyasztásra, a lakásállomány értékére gyakorolt hatásán keresztül. Azonban, minden jel arra utal, hogy mind a pénzügyi, mind a lakásvágyon nőtt 2010 első félévében (lásd még a „Az euroövezeti lakáspiac legfrissebb fejleményei” című keretes írás 3. szakaszát).

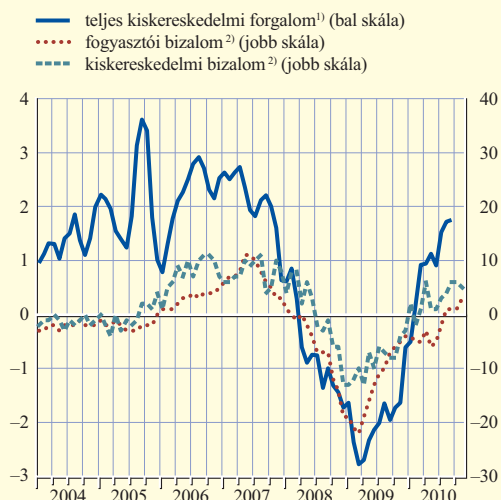
Ami még e tényezőket illeti, a fogyasztási hitel elérhetősége fontos mutatója a fogyasztói költési magatartásnak. Az EKB legutóbbi hitelezési felmérése azt jelzi, hogy nem következett be további szigorítás a fogyasztási hitelek feltételeiben, és a bankok a hitelezési feltételek kisebb mértékű nettó könnyítésére számítanak az utolsó negyedévben több mint két év folyamatos szigorítást követően (lásd még „The results of the October 2010 bank lending survey for the euro area” című keretes írást a *Havi jelentés* novemberi számában).

Végül pedig, általában a gazdasági helyzetet és konkrétan a foglalkoztatási kilátásokat övező bizonytalanság is azt eredményezte, hogy a fogyasztók visszafogták költéseiket az elmúlt negyedévekben. Ez tükröződött a Bizottság fogyasztói bizalomra vonatkozó felmérési mutatójában, amely erőteljes csökkenést mutatott 2009 elejéig (lásd a 48. ábrát), ami a megtakarítások arányának emelkedéséhez vezetett. Azóta azonban folyamatosan nő a fogyasztói bizalom és 2010 harmadik negyedévében hosszú távú átlaga körül alakult, ami miatt, 2010 első és második negyedévében is, csökkent a megtakarítások aránya. A fogyasztói bizalom változatlan maradt októberben és tovább erősödött novemberben. Bár ez az alakulás várhatóan ösztönzi a fogyasztói költést, a fontosabb vásárlások mutatója, amely erősebb korrelációt mutat az euroövezeti év-év alapú fogyasztási növekedéssel, a novemberi emelkedés ellenére továbbra is alacsony szinten áll.

Ami a mennyiségi adatok legutóbbi alakulásait illeti, a kiskereskedelmi értékesítések 0,5%-kal nőttek negyedéves alapon 2010 harmadik negyedévében, a második negyedévi 0,1%-os emelkedést követően (lásd a 48. ábrát). Az újonnan regisztrált személygépkocsik száma 0,2%-kal csökkent a harmadik negyedévben és 7,2%-kal hónap-hónap alapon októberben. A két mutató együtt azt jelzi,

48. ábra: Kiskereskedelmi forgalom, kiskereskedelmi és fogyasztói bizalom

(havi adatok)

Források: az Európai Bizottság üzleti és fogyasztói felmérései és Eurostat.

Megjegyzés: 2010 májusától az Európai Bizottság üzleti felméréseinek adatai a Nace Rev. 2 besorolásokra vonatkoznak.

1) Éves százalékos változások; három hónapos mozgóátlagok; munkanapokkal kiigazítva. Üzemenyag nélkül.

2) Százalékos egyensúlyok; szezonálisan és középértékre igazítva.

hogy a kiskereskedelmi értékesítések, ideértve a személygépkocsi-értékesítéseket is, 0,4%-kal nőtt 2010 harmadik negyedévében, a második negyedévében tapasztalt 0,7%-os csökkenést követően. Azonban a Beszerzési Menedzserek Indexe (angol rövidítése: PMI) a kiskereskedelmi értékesítésekre vonatkozóan valamennyivel alacsonyabb növekedési ütemet mutat a negyedik negyedév elején.

BERUHÁZÁSOK

Az euroövezeti bruttó állóeszköz-felhalmozás – 2008 második negyedévéétől 2010 első negyedévéig – nyolc egymást követő negyedéven keresztül csökkent. Azóta a magánberuházások emelkednek, a növekedési ütem erőteljes volt 2010 második negyedévében, nulla a harmadikban. Azonban, úgy tűnik, a második negyedévi erőteljes eredményeket, egyes országokban, jelentősen befolyásolták átmeneti tényezők, különösen az építkezési beruházások elhalasztása az első negyedévében a kedvezőtlen időjárási körülmények miatt, továbbá a harmadik negyedévében befejeződött költségvetési ösztönző programok hatása.

A beruházások 2010 harmadik negyedévi bontását még nem hozták nyilvánosságra. A rendelkezésre álló adatok azt jelzik, hogy az építőipari beruházás továbbra is visszafogott, aminek oka a lakáspiac alkalmazkodása több euroövezeti országban. Az építőipari termelés csökkent 2010 harmadik negyedévében, 3,2%-kal negyedév-negyedév alapon, a második negyedévi pozitív növekedés után, ami részben a korábban említett átmeneti hatásnak tulajdonítható. Azonban az építési engedélyek száma kedvezőbb kilátásokat jelez a lakáspiaci beruházásokkal kapcsolatban a következő hónapokban (lásd még „Az euroövezeti lakáspiac legfrissebb fejleményei” című keretes írás 3. szakaszát). Az Európai Bizottság felmérése és a PMI azt mutatja, hogy az építőipari ágazat konjunktúrája továbbra is visszafogott, bár a következő negyedévekre vonatkozó várakozások kedvezőbbek.

Ami a nem építőipari beruházásokat illeti, amelyek főleg áruk és szolgáltatások előállítására szánt eszközökbe történő beruházások, a keresletre vonatkozó alacsony várakozások, a negatív jövedelem-növekedés és a szigorú hitelezési feltételek mind kedvezőtlenül hatottak a beruházásokra a visszaesés alatt és erőteljes csökkenést eredményeztek 2008 végén és 2009 elején. 2009 közepe óta azonban a nem építőipari beruházások csökkenése sokkal kisebb volt, aminek oka a teljes konjunktúra erősödése és a kevésbé szigorú finanszírozási feltételek voltak. Azonban a mérlegek folyamatos átrendezése egyes szektorokban és az alacsony kapacitáskihasználtság valószínűleg továbbra is hűteni fogja a beruházásokat. A beruházási javak ipari termelésének negyedév-negyedév alapon mért növekedési üteme, amely jó előrejelzést adja a jövőbeli nem építőipari beruházásoknak, magas volt a harmadik negyedévében, igaz, alacsonyabb, mint a második negyedévében. A feldolgozóipari bizalom igen magasan állt 2010 harmadik negyedévében, és októberben és novemberben is pozitív jelzéseket adott. Az Európai Bizottság felmérése szerint a kapacitáskihasználtság, a júliusi értékkel összehasonlítva, tovább erősödött októberben, azonban továbbra is alacsony szinten maradt. Nőtt azoknak a válaszadóknak a száma, akik a berendezés-, hely- és munkaerőhiányból fakadó, kínálati oldali szűköségről számolnak be. Bár az elégtelen kereslet – az utolsó felméréshez viszonyítva – továbbra is a kevésbé fontos tényezők közé tartozik a termelést korlátozó tényezők között, ugyanakkor még mindig viszonylag magas szinten alakul. Ami a hitelezési feltételeket illeti, a legutóbbi banki hitelezési felmérés szerint, csökkent azon bankok nettó százalékos aránya, amelyek a vállalkozásoknak nyújtott hitelekre és hitelkeretekre vonatkozó hitelezési feltételek szigorításáról számoltak be. 2010 harmadik negyedévében azonban pozitív maradt (lásd „The results of the October 2010 bank lending survey for the euro area” című keretes írást a *Havi jelentés* 2010. novemberi számában). Összességükben tekintve, a nem építőipari beruházások várhatóan visszafogottak maradnak a negyedik negyedévében a hazai kereslet növekedésére vonatkozó viszonylag gyenge kilátások, a finanszírozás szűkösége, a nagyfokú bizonytalanság és a tartalékkapacitás folyamatosan viszonylag magas szintje miatt.

A Európai Bizottság két évente végzett felmérése októberre és novemberre vonatkozóan ugyancsak gyenge beruházási aktivitást jelez 2010 második felében, de kedvezőbb kilátásokat 2011-re; a kedvező várakozások a beruházási javak termelőinek várakozásai. A beruházások, a vonatkozó előrejelzések szerint, általában változatlan szinten alakulnak, a fogyasztási javak kissé csökkennek a közbeső termékek termelői vonatkozásában.

Összefoglalva, az aggregált beruházások várhatóan visszafogottak maradnak a negyedik negyedévben, majd mérsékelten nőnek 2011-ben. Bár a finanszírozás reálköltsége alacsony az alkalmazkodó monetáris politikai irányultság miatt, a beruházások növekedését a következő hónapok során várhatóan visszafogja a költségvetési ösztönzők megszüntetése, a folytatódó mérlegalkalmazkodás és a nagyfokú bizonytalanság.

ÁLLAMI FOGYASZTÁS

Az állami fogyasztás jótékonyan hatott a konjunktúrára a gazdasági visszaesés időszakába, mivel az állami fogyasztás több tételét is érintetlenül hagyták a ciklikus alakulások és mivel, bár kisebb mértékben, az euroövezeti kormányok keresletmegőrző intézkedéseket fogadtak el. Általában véve a kormányzati fogyasztás mérsékeltebb volt az elmúlt időszakban, jelenleg pedig továbbra is jelentős mértékű volatilitásnak van kitéve. Az a lendület, amelyet a kormányzati fogyasztás ad a hazai keresletnek, várhatóan mérséklődik a közeljövőben, ami több euroövezeti ország várt költségvetési konszolidációs törekvéseit tükrözi.

KÉSZLETEK

Amint a recesszió elérte az euroövezetet, a vállalatok készleteik csökkentésével reagáltak. Ezt a ciklikus szempontból normálisnak tekinthető fejleményt megerősítette, hogy a nagyobb hitelszűke miatt, fokozottabb figyelmet kapott a pénzeszközkezelés. Amint a kereslet fokozatosan visszaállt, a készletleépítés üteme lassult, ami pozitívan vagy nulla értékben járult hozzá a GDP növekedéséhez 2009 harmadik negyedéve óta. A kumulált hozzájárulás ezekben a negyedévekben, amelynek értéke 1,5 százalékpont, megfelel a 2009 első felében tapasztalt kumulált negatív kibocsátásnak. Ezek az alakulások, többé-kevésbé, a GDP növekedésében bekövetkezett éles csökkenést tükrözték, amelyet most ciklikus fellendülés követ.

Ezzel a fellendüléssel összhangban, az erősödő keresletre vonatkozó várakozások mellett, a készletváltozások jelentősen, 0,8 százalékponttal járultak hozzá a negyedéves GDP-növekedéshez 2010 első negyedévében, szemben a második, illetve a harmadik félévi alacsonyabb, 0,2 százalékpont, illetve nulla értékkel. Előre tekintve, a historikusan alátámasztható felmérések azt jelzik, hogy a készleteket alacsony szinten tartják, ami viszont semleges hozzájárulást vetít előre az euroövezeti GDP-növekedéshez az előttünk álló negyedévekben. Van azonban némi, a készletek becslésének módszeréhez kapcsolódó statisztikai bizonytalanság is.

KERESKEDELEM

A 2008 végi és 2009 eleji erőteljes csökkenést, és egy további, bár mérsékeltebb, 2009 második negyedévi visszaesést követően az export és az import, negyedéves alapon mérve, egyaránt nőtt 2009 közepe óta. Ez az élénkülés széles bázisú volt és minden fontos termék kategóriát érintett. Különösen a közbeső termékek kivitele és behozatala, amelyek a kereskedelmi forgalom korábbi csökkenésének fő mozgatórugói voltak, mutatott erőteljes növekedéseket.

Az euroövezeti külkereskedelem tovább erősödött 2010 harmadik negyedévében; a növekedés motorja a globális gazdaság fellendülése és az euroövezeti konjunktúra megélénkülése volt. Azonban a növekedési ütem nem volt annyira erős, mint az év első felében, ami összhangban állt a globális kereslet mérséklődésével. Az export negyedév-negyedév alapú növekedése erőteljesebb volt az év harmadik negyedévében, mint az exporté, aminek következtében a nettó kereskedelem pozitívan, 0,1 százalékponttal járult hozzá a GDP növekedéséhez 2010 harmadik negyedévében, hasonlóan a második negyedévihez.

Előre tekintve, a globális gazdaság – és különösen a feltörekvő piacok – növekedése várhatóan pozitív marad, bár kevésbé erőteljes, mint az év első felében. Mivel az euroövezeti fellendülés várhatóan mérsékelt és kevésbé dinamikus lesz, mint a globális konjunktúráé, az import növekedése valamivel renyhébbnek bizonyulhat az exporténál. Következésképpen az elkövetkező negyedévekben a nettó kereskedelem valószínűleg pozitívan járul hozzá az euroövezeti GDP-növekedéshez.

4.2 A KIBOCSÁTÁS, A KÍNÁLAT ÉS A MUNKAERŐPIAC ALAKULÁSA

A hozzáadott érték szempontjából az euroövezeti fellendülés eleinte erősebb volt az ipari szektorban, a szolgáltatások szektorának növekedése viszont gyenge maradt. Ugyanakkor a szolgáltatási szektor 2010-ben erőre kapott és, negyedéves alapon, ugyanakkora összeggel járult hozzá a hozzáadott érték teljes növekedéséhez, mint az ipari szektor. A hozzáadott érték az építőiparban visszafogott maradt, némi volatilitás volt megfigyelhető átmeneti, az időjáráshoz kötődő hatások miatt 2010 első és második negyedévében. A teljes hozzáadott érték 0,3%-kal nőtt 2010 harmadik negyedévében, a megelőző negyedév 0,8%-os növekedési ütemével összehasonlítva. A közelmúltbeli növekedés dacára a hozzáadott értékben, a válság miatt jelentkező veszteség több mint fele továbbra is fennáll, mivel a hozzáadott érték mindössze 2,3%-kal nőtt a konjunktúra 2009 második negyedévében megfigyelt mélypontja óta. Felmérési adatok arra utalnak, hogy 2010 negyedik negyedévében a hozzáadott érték tovább nő.

Az euroövezeti munkaerőpiacon stabilizálódtak a feltételek (a munkaerőpiacról szóló fejezetet lásd az alábbiakban). A 2009-es erőteljes csökkenés után a foglalkoztatottság növekedése és a munkanélküliségi ráta eléggé stabil az év eleje óta.

SZEKTORONKÉNTI KIBOCSÁTÁS

Öt egymást követő negyedévi negatív növekedés után az (építőipar nélkül figyelembe vett) ipari szektor hozzáadott értéke emelkedni kezdett 2009 harmadik negyedévében és, negyedév-negyedév alapon, 0,1%-kal nőtt 2010 harmadik negyedévében, az előző negyedévi 2,0% után. Az ipari termelés minden főbb ágazatban nőtt, különösen a beruházási javak szektorában (lásd a 49. ábrát). Azonban az összes ipari csoport növekedési üteme alacsonyabb volt 2010 harmadik negyedévében, mint a megelőző negyedévben. Az elmúlt öt negyedévben tapasztalt folyamatos növekedés dacára az (építőipar nélkül figyelembe vett) ipari szektor hozzáadott értéke a recesszió alatti kibocsátási veszteség kevesebb mint felét „dolgozta le”. Az Európai Bizottság felmérése szerint a kapacitáskihasználtság a júliusi értékkel összehasonlítva, erősödött októberben. A kínálati oldal miatti termelési korlátok emelkedéséről szóló adatok az ipari konjunktúra nyári erősödését jelzik; ugyanakkor az elégtelen kereslet, bár július és október között kisebb mértékű lett, továbbra is magas. Az ipari szektor alacsonyabb növekedési üteme 2010 harmadik negyedévében összefügghetett a személygépkocsi-gyártással, amely gyorsan „magához tért” 2010 közepe előtt, és jócskán meghaladta az aggregált személygépkocsi-értékesítések szintjét. Ennek következtében a személygépkocsi-gyártás várhatóan alacsonyabban alakult 2010 harmadik negyedévében (lásd még „Az euroövezeti és a globális autóipar fejleményei” című keretes írást).

AZ EUROÖVEZETI ÉS A GLOBÁLIS AUTÓIPAR FEJLEMÉNYEI

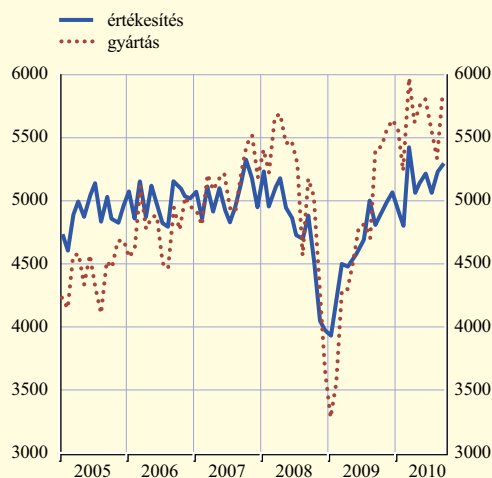
Annak ellenére, hogy a gépjárművásárlások a személyes fogyasztásnak csak csekély részét (az euroövezetben mindössze 5%-át) teszik ki, a teljes gépjárműszektor – ami magában foglalja a beszállító ágazatokat, kereskedőket stb. – jóval nagyobb szerepet játszik az összes hozzáadott érték létrehozatalában. Ily módon a gépkocsik értékesítése és gyártása meglehetősen szorosan követte a ciklikus üzleti ingadozásokat, amint azt az összkeresletre vonatkozó mérés is bizonyította. Ugyanakkor a közelmúltban, a számos euroövezetbeli és azon kívüli ország által életbe léptetett (vagy még mindig érvényben levő) különféle, gépjárművásárlást ösztönző fiskális programok következtében a gépkocsivásárlások és a növekedés közötti korreláció torzult. Ez a keretes írás ennek tükrében vizsgálja felül a járműgyártás és -vásárlás közelmúltbeli fejleményeit az euroövezetben és globális szinten.

Gépjármű-értékesítés az euroövezetben és globális szinten

2008-ban és 2009-ben a gépjárműipart, sok más ágazathoz hasonlóan, súlyosan érintette a világméretű pénzügyi válság. Olyannyira, hogy a globális gépjármű-értékesítések csaknem 25%-ot zuhantak a 2008. áprilisi csúcserősséghez képest, mire 2009 januárjában elérték mélypontjukat [lásd az A) ábrát], miután világszerte szigorodtak a finanszírozási feltételek, a háztartások nettó vagyona jelentősen csökkent, a bizonytalanság a tetőfokára hágott és a munkaerőpiacok összezsugorodtak. Noha eredetileg az Egyesült Államok állt az összeomlás középpontjában, a világgazdasági dekonjunktúra más országokat is sújtott, ideértve az euroövezetbe tartozókat is. 2009 januárjában az értékesítések új személygépkocsi forgalomba helyezésével mért száma több mint 25%-kal volt alacsonyabb, mint az azt megelőző, 2008. áprilisi csúcserősség [lásd a B) ábrát], azaz híven tükrözte a globális helyzetet.¹

A) ábra: Globális gépjármű-értékesítés és -gyártás

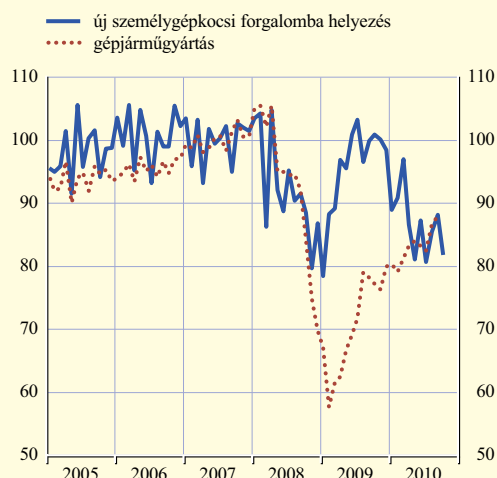
(ezer darabban; havi adatok)

Források: Haver Analytics, a CEIC és az EKB számításai
Megjegyzés: A legújabb megfigyelések 2010 szeptemberére vonatkoznak.

B) ábra: Új személygépkocsi forgalomba helyezés és gyártása az euroövezetben

(index: 2007 = 100; havi adatok)

Források: ACEA és Eurostat.
Megjegyzés: Az új személygépkocsi forgalomba helyezésekre vonatkozó legújabb megfigyelések 2010. októberi, míg a gyártásra vonatkozók 2010. szeptemberi adatok.

¹ A haszongépjármű-értékesítést, amelyet ez a keretes írás nem tárgyal részleteiben, még ennél is keményebben sújtotta a világgazdasági válság.

Az egész világra kiterjedő beszállítói lánc miatt ez az ipari gyártás egészére nézve világszerte súlyos továbbgyűrűző hatást gyakorolt, mivel a gépjárműgyártás számos országban fontos szerepet játszik a gyáriparban. Erre válaszul néhány országban az autóiipar széles körű, kiemelt kormányzati támogatásban részesült, járműcsereprogramok és hatalmas állami segélycsomagok révén. Ezeknek az ösztönző intézkedéseknek köszönhetően az értékesítés mind az euroövezetben, mind pedig világszerte gyorsan fellendült. A fejlett és feltörekvő piacok közötti megoszlás is ugyanezt tükrözi [lásd a C) ábrát]. Ugyanakkor, noha a feltörekvő gazdaságokban a gépjármű-értékesítések szintje már meghaladta a válság előtti értékeket, a fejlett országokban továbbra is az alatt maradt.²

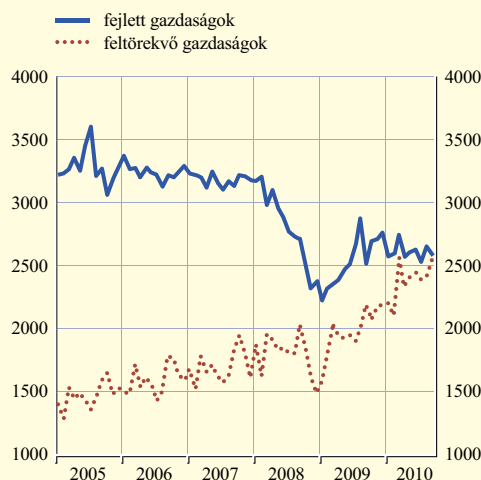
Az euroövezetbeli és a globális gépjárműipar

A gépkocsik iránti igény és a gépkocsigyártás mértékének összehasonlításából is érdekes következtetések vonhatók le.³ A gyártás némi lemaradással reagált a kereslet 2008. évi zsugorodására világszerte csakúgy, mint az euroövezetben. Mégis, globális kínálat visszafogása után 2009 elejére a kibocsátás szintje jóval az egy évvel azelőtti alatt állt. A termelés lassabb ütemben növekedett, mint az értékesítés, ami arra utal, hogy ez alatt az időszak alatt jelentős készletfelszámolási folyamatok mentek végbe. Az euroövezetben a gyártott és forgalomba helyezett személygépkocsik számában fennálló különbség nem fordítható le egy az egyben készletmozgásként, mivel itt a gyártás nagy része exportcélú. Mindazonáltal a készletfelszámolás tényét a globális fejlemények és tapasztalat is igazolja, továbbá az, hogy a hanyatlás időszakában alkalmazott hitelmegszorítások készleteik csökkentésére kényszerítették a vállalatokat, likviditásuk és cash flowjuk biztosítása érdekében.

A támogatási csomagoknak és a gépjármű-értékesítés nekik köszönhető felfutásának eredményeként hamarosan a gyártás volumene is növekedni kezdett. Amint azt az A) ábra is mutatja, noha 2009 elején a gyártási volumen hirtelen a tényleges értékesítési volumen alá zuhant (ami a készletek kimerülését eredményezte), ezt gyors felépülés követte, s ma már jóval meghaladja az összes gépjármű-értékesítés mértékét. 2010 közepén a globális gépjárműgyártás csaknem 10%-kal haladta meg a globális gépjármű-értékesítés szintjét.⁴ A gyártás az euroövezetben hasonlóan gyors növekedést mutat 2009 óta, ami jórészt az elsősorban a feltörekvő gazdaságok által támasztott keresletnek tulajdonítható.

C) ábra: Gépjármű-értékesítés a fejlett és feltörekvő gazdaságokban

(ezer darab; havi adatok)

Források: Haver Analytics, a CEIC és az EKB számításai.
Megjegyzés: A legújabb megfigyelések 2010 szeptemberére vonatkoznak.

² További tájékoztatás található az ACEA (Európai Gépjárműgyártók Szövetsége) honlapján <http://www.acea.be/index.php>, valamint a *Havi jelentés* 2009. októberi számának „A gépjárműcsere-programok hatása az euroövezeti országokban” („The effects of vehicle scrapping schemes across eurozone countries”) című keretes írásban.

³ Az euroövezeti gyártásra vonatkozó adatsorok tartalmazzák a gépjárművek, pótkocsik és félpótkocsik, adatait is, ezért nem vehetők össze teljesen az új forgalomba helyezések számával.

⁴ Az elemzés nem végezhető el az euroövezet vonatkozásában, mivel a gyártási adatokat index formában teszik közzé.

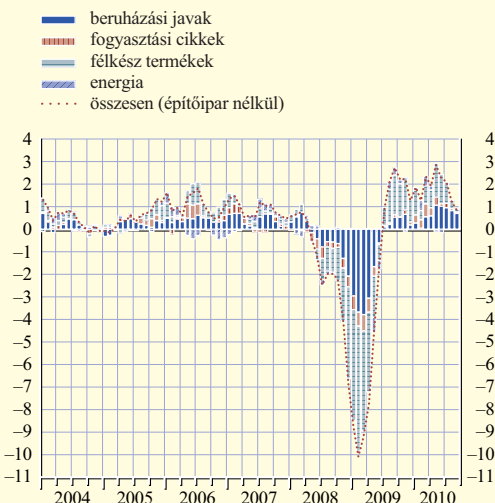
Rövid távú kilátások

Az euroövezetben a gépjármű-értékesítések növekedésének és a GDP zsugorodásának a 2009 végéig tapasztalható tendenciája valószínűleg 2010-ben megfordult. Míg a GDP javulásának folytatódása várható, a gépkocsivásárlások száma csökken, ami a fiskális ösztönző programok kifizetését tükrözi. Becslések szerint az euroövezetben a forgalomba helyezett gépjárművek száma 2010-ben mintegy 10%-kal csökken (a 2010 októberéig gyűjtött adatok alapján), szemben a több mint 3%-os növekedéssel 2009-ben. Ugyanakkor a GDP a várakozások szerint 1,6% és 1,8% közötti emelkedést mutat (a legfrissebb Eurosystem-előrejelzések szerint), szemben a 2009. évi 4,1%-os zsugorodással. Előre tekintve, a gépjármű-értékesítésben bekövetkezett legújabb fejlemények mind az euroövezetben, mind pedig más fejlett gazdaságokban az elkövetkező hónapokban stabilizációt sejtetnek, míg a feltörekvő piacokon a gépjármű-értékesítés marad erős.

Előre tekintve, az ipar beérkezett új megrendelése, amelyek várhatóan megjelennek a termelésben is, tovább erősödtek 2010 harmadik harmadában, azonban a megelőző negyedévinél lassúbb ütemben. Továbbá az üzleti felmérések arra utalnak, hogy 2010 utolsó negyedévének elején pozitív maradt a növekedés az ipari szektorban (lásd az 50. ábrát). A PMI euroövezeti gyártószektorra vonatkozó outputindex nőtt októberben és novemberben is. Jelenleg a harmadik negyedévben megfigyelt szinten áll és pozitív növekedési ütemet jelez. Az Európai Bizottság üzleti felmérése szerint a gyártóüzemi bizalom tovább erősödött októberben és novemberben egyaránt.

49. ábra: Az ipari termelés növekedésének összetevői

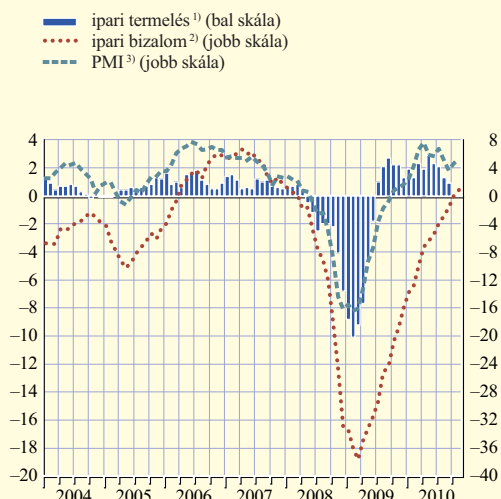
(növekedési ráta és hozzájárulás százalékpontban; havi adatok; szezonális kiigazítással)

Források: Eurostat és az EKB számításai.
Megjegyzés: Az adatok kiszámítása három hónapos mozgóátlagokként történt a három hónappal korábbi megfelelő átlaghoz képest.

50. ábra: Ipari termelés, ipari bizalom és a PMI

(havi adatok; szezonális kiigazítással)

Források: Eurostat, az Európai Bizottság üzleti és fogyasztói felmérései, Markit és az EKB számításai.
Megjegyzés: A felmérések adatai a feldolgozóiparra vonatkoznak. 2010 májusától az Európai Bizottság üzleti felméréseinek adatai a Nace Rev. 2 besorolásokra vonatkoznak.
1) Háromhavi százalékos változások az előző három hónapoz képest.
2) Százalékos mérlegek.
3) Beszerzésimenedzser-index; eltérések az 50-es indexértéktől.

Az építőipari konjunktúra 0,6%-kal csökkent 2010 harmadik negyedévében, jelenleg több mint 10%-kal alacsonyabb a recesszió előtti (vagyis a 2008 első negyedéves) szintnél. A 2010 első két negyedévében tapasztalt volatilitástól eltekintve, az építőipari konjunktúra összességében gyenge a lakásárak csökkenését követő, számos euroövezeti országban megfigyelhető lakáspiaci alkalmazkodás miatt. Ami a felméréseket illeti, mind az Európai Bizottság felmérése, mind a PMI azt jelzi, hogy az építőipari ágazatot további gyengélkedés sújtja a harmadik negyedévet követően is, azonban erősödni fog a korábbi rendkívül negatív alakulásokhoz viszonyítva.

A szolgáltatássector konjunktúrája sokkal kevésbé érzékeny a ciklikus alakulásokra, mint a gyártó- vagy az építőipari szektoré. A szolgáltatások hozzáadott értéke 0,5%-kal nőtt 2010 harmadik negyedévében, ami némi csökkenést jelent a 2010. év második negyedévében mért 0,6%-kal összevetve. A szolgáltatássector hozzáadott értéke tehát teljes mértékben ellensúlyozta a recesszió alatt megfigyelhető csökkenést. A főbb szolgáltatói alszektorokra vonatkozó információk azt mutatják, hogy – a 2008 végén és 2009 elején bekövetkezett meredek zuhanások után – a hozzáadott érték mindhárom alszektorban nőtt. Előre tekintve, a legfrissebb felmérések adatai szerint a szolgáltatássector tovább nőtt 2010 utolsó negyedévében: a szolgáltatássectorra vonatkozóan mind a PMI, mind az Európai Bizottság felmérési mutatója nőtt novemberben az októberi alakulásokkal összehasonlítva.

MUNKAERŐPIAC

Bár az euroövezeti foglalkoztatottság ellenállónak bizonyult végig a válság során, a mostani fellendülés időszakában csak gyengén emelkedik; a mutatók azonban a munkapiacok egyértelmű stabilizálódását mutatják. Mivel a foglalkoztatottság recesszió alatti alkalmazkodásának nagy része, sok országban, az egy munkavállalóra jutó ledolgozott munkaórák, nem pedig a létszám csökkentése révén valósult meg, egy kedvezőbb munkapiacra utaló jelek is láthatóbbak a ledolgozott munkaórák tekintetében, amelyekben év eleje óta szerény növekedés volt észlelhető. Azonban a ledolgozott munkaórák és a foglalkoztatottak száma is jóval a gazdasági visszaesés kezdetekor mért értékek alatt marad. Összességében tehát a foglalkoztatottság hanyatlása a csúcstól a mélypontig a legnagyobb (az építőipar nélkül figyelembe vett) ipari ágazatban és az építőiparban volt a legnagyobb mértékű; ezzel szemben a szolgáltatássectorban sokkal kevésbé csökkent a foglalkoztatottság ugyanezen időszakban.

A munkapiaci feltételek tovább stabilizálódtak az elmúlt hónapokban. A *Havi jelentés* előző száma óta nincsenek új foglalkoztatási adatok, de a legutóbbi adatközlések azt jelzik, hogy a foglalkoztatottságban, negyedéves alapon, nem következett be változás 2010 első és második félévében. Ez a fejlemény – azaz, hogy az ipari és az építőipari szektor (most már csökkenő) veszteségeit ellensúlyozza a szolgáltatássector-beli foglalkoztatottság szerény növekedése – jelentős javulást mutat a korábbi negyedévekben megfigyelt erőteljes csökkenésével összehasonlítva (lásd a 8. táblázatot). Szektorszinten (az építőipar nélkül figyelembe vett) feldolgozóipari foglalkoztatottság, negyedév-negyedév alapon, tovább csökkent, nyolc egymást követő negyedévben. Azonban a csökkenés üteme fokozatosan lassult a negyedév-negyedév alapon mért csúcstól, azaz a 2009 második negyedévében mért csaknem –2,0%-ról. Az építőipari foglalkoztatottság is csökkent 2010 második negyedévében, azonban sokkal kisebb mértékben, mint az első negyedévben, amiben a szokatlanul kedvezőtlen időjárás hatása volt megfigyelhető. Ha figyelmen kívül hagyjuk e rövid távú volatilitást, a foglalkoztatottság csökkenésének üteme az építőiparban ugyancsak fokozatosan csökkent a 2009 első negyedévében tapasztalt csúcstól. Ezzel szemben a szolgáltatási foglalkoztatottság 2009 utolsó negyedévében már nem hanyatlott, sőt 2010 első és második negyedévében nőtt. A foglalkoztatottság újbóli csökkenését a kereskedelem és a szállítás-közlekedési alszektorban ellensúlyozza a többi alszektor folyamatos növekedése, így például a pénzügyi és az üzleti ágazatban a foglalkoztatás további növekedését lehet tapasztalni.

8. táblázat: A foglalkoztatás növekedése

(szezonálisan kiigazított százalékos változások, a megelőző időszakhoz képest)

	Éves növekedési ütem		Negyedéves növekedési ütem				
	2008	2009	2009. II. n.év	2009. III. n.év	2009. IV. n.év	2010. I. n.év	2010. II. n.év
A gazdaság egésze	0,8	-1,9	-0,6	-0,5	-0,2	0,0	0,0
<i>ebből:</i>							
Mezőgazdaság és halászat	-1,8	-2,5	-1,1	-1,0	0,5	0,2	-0,9
Ipar	-0,7	-5,7	-1,8	-1,6	-1,0	-0,9	-0,4
Építőipar nélkül	0,0	-5,3	-1,9	-1,7	-1,1	-0,8	-0,5
Építőipar	-2,1	-6,5	-1,6	-1,4	-0,5	-1,2	-0,4
Szolgáltatások	1,4	-0,5	-0,1	-0,1	0,0	0,3	0,2
Kereskedelem és szállítás	1,2	-1,7	-0,5	-0,4	-0,4	0,0	-0,2
Pénzügyi és üzleti szféra	2,1	-2,1	-0,6	-0,4	0,2	0,5	0,7
Államigazgatás ¹⁾	1,2	1,4	0,4	0,2	0,3	0,5	0,2

Források: Az Eurostat és az EKB számításai.

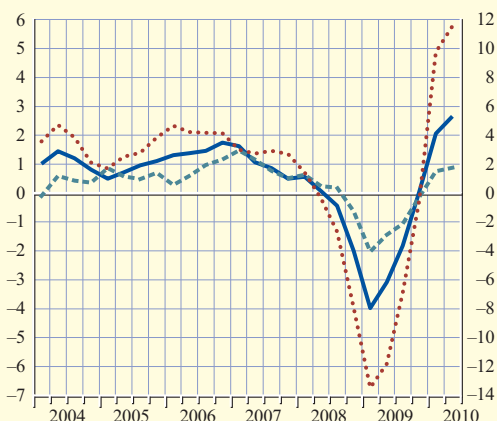
1) Magában foglalja az oktatást, az egészségügyi és egyéb szolgáltatásokat.

Az összes ledolgozott munkaóra vonatkozó adatok erőteljesebb csökkenést mutatnak 2009-ben, a legnagyobb zuhanást 2009 első negyedévében szenvedték el a szektorok. A ledolgozott munkaórák száma, negyedév-negyedév alapon, csökkent öt egymást követő negyedévben, majd 2009 utolsó negyedévében stabilizálódott és valamelyest nőtt 2010 első két negyedévében. A szektorok alakulásai elhúzódóbb csökkenést mutatnak az ipari ágazatban, mint a szolgáltatászektorban. 2010 második negyedévében, a mezőgazdaság és a halászat kivételével, minden alszektor hozzájárult a ledolgozott munkaórák számának növekedéséhez; a legerőteljesebb növekedés az (építőipar nélkül figyelembe vett) ipari, pénzügyi és üzleti szektorban volt.

51. ábra: Munkatermelékenység

(éves százalékos változások)

— a gazdaság egésze (bal skála)
 ipar (az építőipar nélkül; jobb skála)
 - - - szolgáltatások (bal skála)

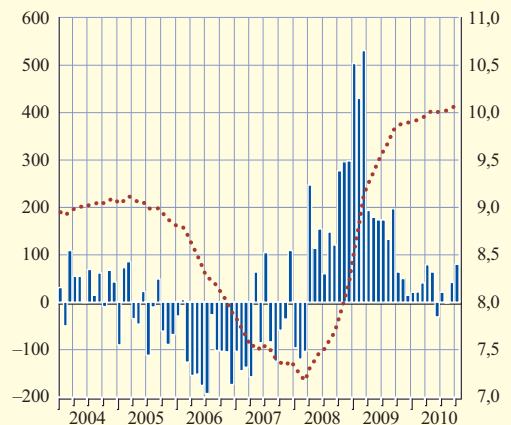

Források: Eurostat és az EKB számításai.

52. ábra: Munkanélküliség

(havi adatok; szezonális kiigazítással)

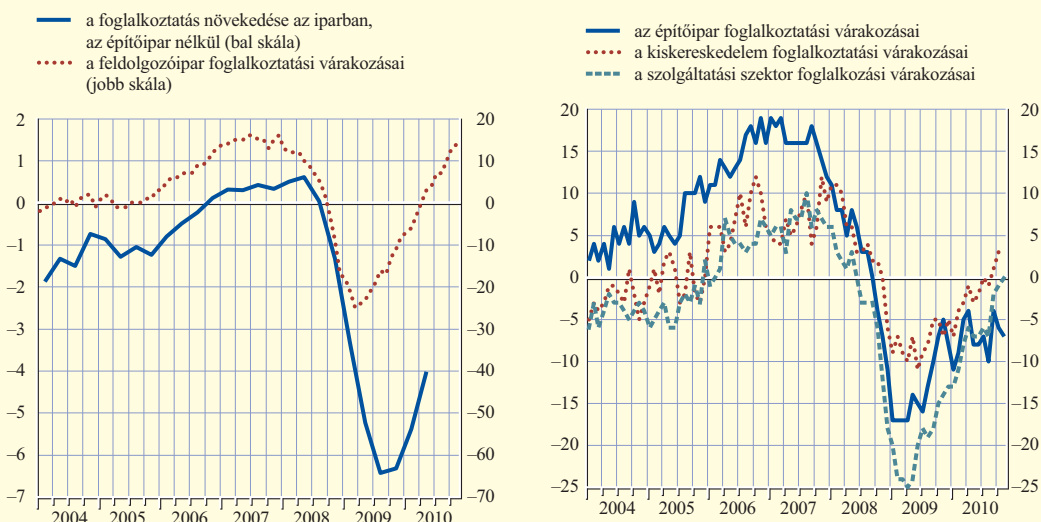
— havi változás ezer főben (bal skála)
 a munkaerő százaléka (jobb skála)

Forrás: Eurostat.

53. ábra: A foglalkoztatás növekedése és a foglalkoztatással kapcsolatos várakozások

(éves változás, százalék; százalékos egyenleg; szezonálisan kiigazított adatok)

Források: Eurostat és az Európai Bizottság üzleti és fogyasztói felmérései.
Megjegyzés: A százalékos egyenlegek átlaggal korrigáltak. 2010 májusától az Európai Bizottság üzleti felméréseinek adatai a Nace Rev. 2 besorolásokra vonatkoznak.

Az euroövezeti kibocsátás növekedésének fellendülése, amelyhez a foglalkoztatottság csökkenése kapcsolódott, 2009 második negyedéve óta eredményezi a termelékenység növekedését. A GDP erőteljes növekedése 2010 második negyedévében, amelyhez stabil foglalkoztatás társult, elmaradt a termelékenység 2009 ugyanezen negyedévében tapasztalt alacsony szintről elrugaszkodó, 2,6%-os növekedésétől (lásd az 51. ábrát). Az egy órára eső termelékenység alakulása hasonló mintát rajzol. Az egy órára eső termelékenység különösen 2010 második felében nőtt és, év-év alapon, 1,8%-ot tett ki. Az egy órára eső termelékenység alacsonyabb ütemű növekedése, az egy munkavállalóra eső termelékenység növekedési ütemével összehasonlítva, az egy személyre eső ledolgozott munkaórák számában bekövetkezett növekedést tükrözi, éves alapon.

Az euroövezeti munkanélküliségi ráta erőteljesen, a 2008. márciusi 7,2%-ról 2009 novemberében 9,9%-ra emelkedett; azóta azonban a stabilizálódás jeleit mutatja és 10,0% körüli értéken áll (októberben 10,1% volt). A legfrissebb munkaerő-piaci adatok is általános stabilizálódást jeleznek az euroövezeti munkaerőpiac egészén, bár a munkanélküliségi ráta továbbra is magas (lásd az 52. ábrát), és a munkaerőpiac alakulása eltérő az egyes euroövezeti országokban (lásd „A munkanélküliség közelmúltbeli alakulása az euroövezetben” című keretes írást). A foglalkoztatottságra vonatkozó, korábban nagyon alacsony szinten álló várakozások javultak majdnem minden szektorban, ami további stabilizálódásra utal az előttünk álló időszakban (lásd az 53. ábrát).

A MUNKANÉLKÜLISÉG KÖZELMÚLTBELI ALAKULÁSA AZ EUROÖVEZETBEN

Ez a keretes írás az euroövezet egésze, illetve néhány kiválasztott euroövezetbeli ország munkanélküliségi helyzetében 2008 óta tapasztalt fejleményekkel foglalkozik az Európai Unió Munkaerő-felmérésének (LFS) adatai alapján. Az A) ábra euroövezetbeli országok 2010 második negyedévében (az LFS rendelkezésére álló legfrissebb negyedéves adatok), valamint a legutóbbi visszaesést közvetlen megelőző időszakban regisztrált munkanélküliségi rátáit mutatja be. A munkanélküliségi mutató a 2007 utolsó negyedévében regisztrált 7,6%-os színtről 2010 második negyedévére 10,0%-ra – az 1998 harmadik negyedéve óta a legmagasabb értékre – nőtt.

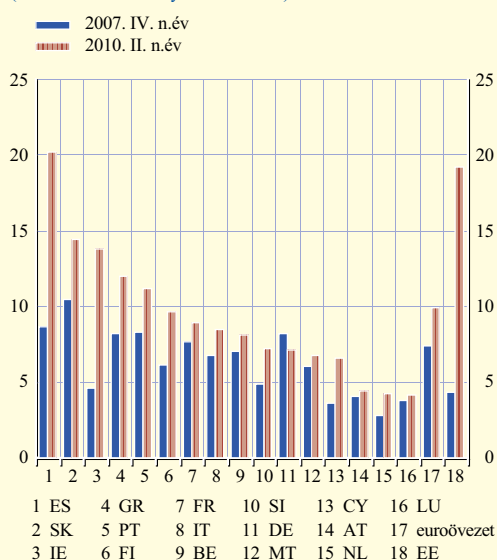
Az egyes országok szintjén Spanyolország és Írország munkanélküliségi rátái mutatják a legmagasabb mértékű emelkedést, elsősorban az építőipari szektorban végrehajtott kiigazítások miatt. Az euroövezetbeli országok között ez a két ország regisztrálta a legmagasabb munkanélküliségi mutatókat (2010 második negyedévében 20% illetve 14%), Szlovákiával (14,4%), Görögországgal (12%) és Portugáliával (11%) együtt. Ebben a csoportban Spanyolország, Görögország és Szlovákia esetében a munkanélküliség emelkedéséhez az aktivitási ráta kismértékű növekedése is hozzájárult, míg Írországban (a kibocsátás drasztikus csökkenését jelezve) a munkaerő-kínálat erőteljesen, Portugáliában pedig kisebb mértékben visszaesett.

Ugyanakkor számos euroövezetbeli országban a munkanélküliségi ráta csak enyhe növekedést mutat. Például a 2007 utolsó negyedévtől 2010 második negyedévéig tartó időszakban Olaszországban mindössze 2 százalékponttal (8,5%-ra), Franciaországban és Belgiumban pedig 1 százalékponttal (8,9%-ra illetve 8,2%-ra) nőtt a munkanélküliségi ráta. Ezekben az országokban a válság foglalkoztatásra gyakorolt hatásának csillapítása számos tényezőnek, többek között a munkaerő-kínálat csökkenésének – ami részben az dolgozók egyre nagyobb elbizonytalanodását jelzi –, valamint a részmunkaidős foglalkoztatás számottevő felfutásának köszönhető.

Ugyanakkor Németország kivételnek számít, mivel itt a munkanélküliségi ráta emelkedés helyett csökkent a vizsgált időszakban. A foglalkoztatottság – nem csupán a többi euroövezetbeli országgal, hanem a korábbi gazdasági visszaeséssel való összehasonlításban is – kedvezőbb alakulása Németországban elsősorban annak köszönhető, hogy az aktivitás drámai visszaesésére a foglalkoztatottak munkaidejének csökkentésével, nem pedig a foglalkoztatás visszafogásával reagált. Másfelől ezt egyrészt a kormány rövidített munkaidőt támogató intézkedései („Kurzarbeit”), másrészt a munkavégzés beosztásának (például egyéni munkaidő-elszámolások) nagyobb fokú rugalmassága is elősegítette. Ezen

A) ábra: A teljes euroövezet és az euroövezetbeli országok munkanélküliségi rátáinak alakulása

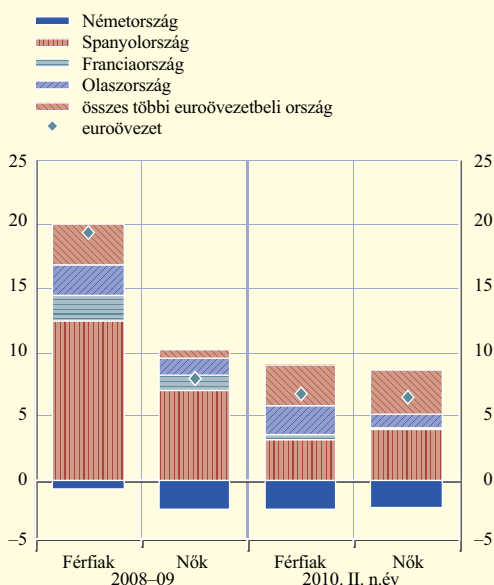
(a munkaerő-állomány százalékában)

Forrás: Európai Unió Munkaerő-felmérése
Megjegyzés: Az országokat 2010 második negyedévi munkanélküliségi rátájuk mértéke szerint rangsoroltuk. (Észtország külön kerül bemutatásra.)

B) ábra: Az euroövezetbeli munkanélküliség
növekedése nemek szerint

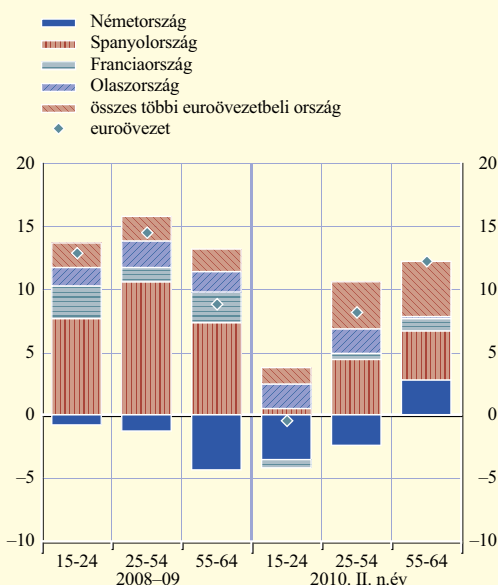
(éves százalékos változások; százalékpontban)

Források: Eurostat és az EKB számításai
Megjegyzések: Az oszlopok az egyes országok százalékpontban kifejezett hozzájárulására utalnak. A 2008–2009-re vonatkozó adatok a kétéves időszak átlagos éves százalékpontban kifejezett változását mutatják.

C) ábra: Az euroövezetbeli munkanélküliség
növekedése korcsoportok szerint

(éves százalékos változások; százalékpontban)

Források: Eurostat és az EKB számításai
Megjegyzések: Az oszlopok az egyes országok százalékpontban kifejezett hozzájárulására utalnak. A 2008–2009-re vonatkozó adatok a kétéves időszak átlagos éves százalékpontban kifejezett változását mutatják.

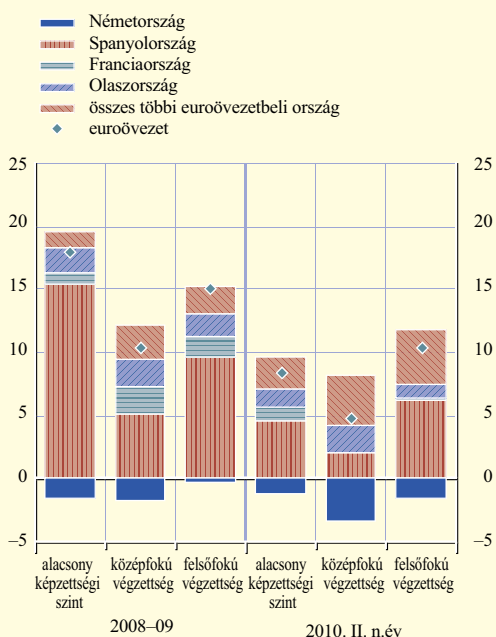
túlmenően a munkabérek viszonylag alacsony szintű növekedése a nyereségesség javulásával párosulva az ideiglenes munkavállalók megtartása irányába hatott, különösen azokban a szektorokban, amelyek korábban súlyos munkaerőhiánnyal küszködtek. Ezzel egy időben Németországban nőtt az aktív munkavállalók száma, elsősorban a munkaerőpiacra lépő nők miatt.

A 2008–2009. évi visszaesés meghatározott társadalmi-gazdasági csoportokat viszonylag erőteljesebben sújtott [lásd a B), C) és D) ábrát].¹ Az átlagosan évi 14%-os munkanélküliség növekedés összesített adata elfedi azt a tény, hogy a férfiak között több mint 19%-kal, a nők között pedig 8%-kal nőtt a munkanélküliség az euroövezetbeli országokban. Mindemellett ebben az időszakban a munkaerőpiac zsugorodása elsősorban a fiatal munkavállalókat (ezen korcsoportban a munkanélküliség 13%-kal nőtt), valamint a 25–54 éves korosztályt érintette (15%). Végezetül a legalacsonyabb képzettségű dolgozók körében volt tapasztalható a legnagyobb mértékű állásvesztés, ebben a csoportban a munkanélküliség 18%-kal emelkedett. Minden csoport vonatkozásában elmondható, hogy az euroövezetbeli munkaerő-piaci helyzet 2008–2009-es időszakban bekövetkezett jelentős romlása jobbra a spanyolországi fejleményekre vezethető vissza, noha, ha kisebb mértékben is (Németország kivételével), ehhez a többi euroövezetbeli ország munkanélküliségi mutatóinak emelkedése is hozzájárult. A legfrissebb LFS-adatok arra utalnak, hogy az idén 2010 második negyedévéig némi javulás tapasztalható valamennyi fent említett csoportnál.

¹ A fenti fejleményeket magyarázó legfőbb tényezők részletes ismertetése az EKB 2009. szeptemberi *Havi jelentésének* „Az euroövezetbeli foglalkoztatás közelmúltbeli visszaesésének összetétele” (The composition of the recent decline in employment in the euro area) című keretes írásában olvasható.

D) ábra: A munkanélküliség növekedése az euroövezetbeli országokban végzettségi szint szerint

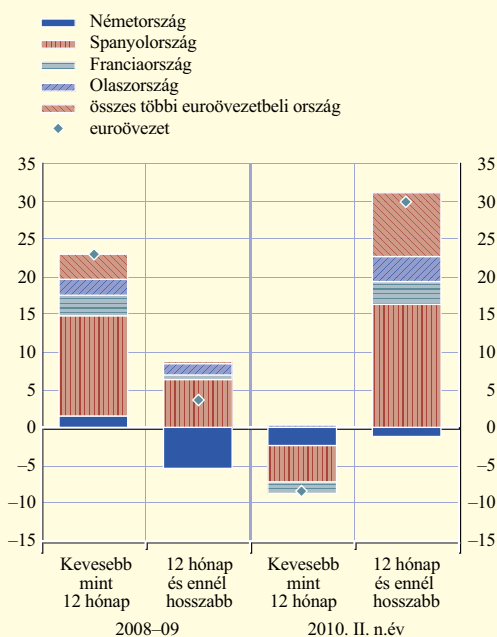
(éves százalékos változások; százalékpontban)

Források: Eurostat és az EKB számításai
Megjegyzések: Az oszlopok az egyes országok százalékpontban kifejezett hozzájárulására utalnak. A 2008–2009-re vonatkozó adatok a kétéves időszak átlagos éves százalékpontban kifejezett változását mutatják.

E) ábra: A munkanélküliség időtartamának növekedése az euroövezetbeli országokban

(éves százalékos változások; százalékpontban)

Forrás: Eurostat és az EKB számításai
Megjegyzések: Az oszlopok az egyes országok százalékpontban kifejezett hozzájárulására utalnak. A 2008–2009-re vonatkozó adatok a kétéves időszak átlagos éves százalékpontban kifejezett változását mutatják.

Az E) ábra a munkanélküliség időtartamának jelentős meghosszabbodását mutatja: azon munkanélküliek száma, akik egy évig vagy azt meghaladó ideig nem találtak munkát, 30%-kal nőtt 2010 második negyedévére, míg a 2008–2009-es időszakban számuk átlagosan 4%-kal emelkedett. A hosszú távú munkanélküliség aggodalomra ad okot, és a strukturális munkanélküliség folytatódó elmélyülésének megakadályozása hatékony foglalkoztatás-politikai lépéseket követel. Olyan politikákra, amelyek a bérek mérséklését és rugalmatlanságuk csökkentését ösztönzik, és amelyeket olyan aktív foglalkoztatási politikák támogatnak, amelyek a képzettségnek megfelelő munkahely hatékonyabb megtalálása révén elősegítik a munkaerő-piaci átmenetet, valamint olyan reformok, amelyek erősítik a hosszú ideig nem foglalkoztatott munkaerő-piacon tartását, csökkentik a strukturális munkanélküliséget valamint az emberi tőke munkanélküli-időszakok időtartama miatti erodálását.

4.3 KONJUNKTURÁLIS KILÁTÁSOK

Előre tekintve, a legutóbbi adatközlések és felmérések általában megerősítik azt az értékelést, amely szerint az euroövezeti fellendülés mögöttes pozitív lendülete megmarad. A folyamatos, globális szintű fellendülés és ennek az euroövezeti export iránti keresletre gyakorolt hatása várhatóan továbbra is kedvezően hat az euroövezet gazdaságára. A magánszektor hazai kereslete is, minden valószínűség szerint, egyre inkább hozzájárul majd a növekedéshez, amit támogat az alkalmazkodó monetáris politikai irányultság és a pénzügyi rendszer működésének helyreállítása érdekében elfogadott intézkedéssorozat. Azonban a különböző szektorok folyamatos mérlegalkalmazkodása várhatóan visszafogja a gazdasági fellendülés ütemét.

Ez az értékelés összhangban áll az eurorendszer szakértőinek 2010. decemberi euroövezeti makrogazdasági prognózisában foglaltakkal, amelyek szerint a reál-GDP éves növekedése 1,6% és 1,8% között lesz 2010-ben, 0,7% és 2,1% 2011-ben és 0,6% és 2,8% 2012-ben. Összehasonlítva az eurorendszer szakértőinek 2010. szeptemberi euroövezeti makrogazdasági prognózisában foglaltakkal, a reál-GDP-növekedés tartománya szűkebb lett az idén és a szeptemberi tartomány felső szélé felé mozdult el; ezzel szemben a 2011-es tartomány valamelyest szűkebb. A továbbra is jelentős bizonytalanságok miatt a gazdasági kilátások kockázatai lefelé irányulnak. Egyrészt a nemzetközi kereskedelem valószínűleg a vártnál erőteljesebben teljesít majd, így kedvezni fog az euroövezeti exportnak. Ezenkívül az üzleti bizalom szintje továbbra is viszonylag magas az euroövezetben. Másrészt lefelé irányuló kockázat kapcsolódik a pénzügyi piacok bizonyos szegmenseiben megfigyelhető feszültségekhez és lehetséges átgyűrűződésükhöz az euroövezeti reálgazdaságba. További lefelé irányuló kockázat társul az olaj és egyéb nyersanyagok árának újbóli emelkedéséhez, a protekcionista nyomásokhoz és a globális egyensúlytalanságok szabálytalan korrekciójának lehetőségéhez.

5. FISKÁLIS FOLYAMATOK

Az Európai Bizottság 2010. őszi gazdasági előrejelzése szerint az összesített euroövezetbeli államháztartásihiány-mutatók idén stabilizálódnak, 2011-ben és 2012-ben pedig már a költségvetési-hiány-mutatók csökkenése valószínűsíthető. Néhány országban a vártnál kedvezőbb költségvetési fejlemények figyelhetők meg, más országok fiskális helyzetének fenntarthatósága és a kedvezőtlen piaci hatásokkal szembeni sebezhetőségük továbbra is komoly aggodalomra ad okot. Ilyen környezetben valamennyi országnak egyértelműen arra kell törekednie, hogy fenntartsa és erősítse a közbizalmat abban, hogy a kormányok elkötelezettek az államháztartás egyensúlyi pályára történő visszatérése, a kamatlábak részét képező kockázati prémium csökkentése és a középtávon is fenntartható gazdasági növekedés mellett. Ehhez elengedhetetlen, hogy valamennyi euroövezetbeli ország a kiadási oldalra összpontosító, több évre szóló, ambiciózus és hiteles konszolidációs stratégiát folytasson, és maradéktalanul foganatosítsa a tervezett korrekciós intézkedéseket. A 2011. évtől kezdődően a kormányoknak a költségvetési tervben részletesen meg kell határozniuk a szükséges fiskális korrekciós intézkedéseket, készen állva arra, hogy a bejelentett fiskális céloktól való bármilyen eltérést kiigazítsák.

FISKÁLIS FOLYAMATOK 2010-BEN

Az államháztartási kilátások arra utalnak, hogy 2010-ben a költségvetési egyenlegek stabilizálódnak az euroövezetben, noha e tekintetben az egyes országok között némi eltérés lesz tapasztalható. Az Európai Bizottság 2010. november 29-én közzétett őszi gazdasági előrejelzése szerint az euroövezetbeli átlagos általános költségvetésihiány-mutató 2010-ben a 2009-es szinten marad, és a GDP 6,3%-át teszi ki, ami a 2008. és 2009. években megfigyelt nagymérvű romlásának végét jelzi (lásd a 9. táblázatot). A hiányszintek várhatóan a Bizottság 2010. tavaszi előrejelzésében foglaltaknál némileg alacsonyabbak lesznek, mind az euroövezet egésze, mind pedig az egyes országok vonatkozásában. Például a hiány összege Németország, Luxemburg, Ciprus és Portugália esetében a GDP több mint egy százalékpontos mértékével alacsonyabb lesz az előre jelezettnél, bár az utóbbi két ország igen magas értékekről indult, és Portugáliában ez az eredmény főként egy széles egyszeri intézkedésnek köszönhető. A tavaszi előrejelzésben jóval magasabb hiány várható Írországban (a kivételes mértékű tőkeátutalások következtében), Görögország (elsősorban a 2009. évi költségvetési hiány fölfelé történt statisztikai kiigazítása és a vártnál alacsonyabb bevételek miatt) és Szlovákiában (a vártnál alacsonyabb bevételek miatt). Előreláthatóan az idén Luxemburg lesz az egyetlen euroövezetbeli ország, amelyik a GDP 3%-ánál alacsonyabb összegű hiányt könyvelhet el.

A Bizottság előrejelzése szerint az euroövezetben az államadósság GDP-hez viszonyított aránya átlagosan a 2009. évi 79,1%-ról 84,1%-ra nő 2010-ben, elsősorban a hiányok magas összege, illetve kisebb mérték-

9. táblázat: Fiskális folyamatok az euroövezetben

(a GDP százalékában)

	2008	2009	2010	2011	2012
a) Összes bevétel	44,9	44,5	44,4	44,8	44,8
b) Összes kiadás	46,8	50,7	50,8	49,4	48,7
ebből:					
c) Kamatkiadás	3,0	2,8	2,9	3,0	3,2
d) Elsődleges kiadások (b-c)	43,9	47,9	47,9	46,4	45,5
Költségvetési egyenleg (a-b)	-2,0	-6,3	-6,3	-4,6	-3,9
Elsődleges költségvetési egyenleg (a-d)	1,0	-3,4	-3,5	-1,6	-0,8
Ciklikusan kiigazított költségvetési egyenleg	-2,6	-4,4	-4,9	-3,5	-3,2
Bruttó adósság	69,7	79,1	84,1	86,5	87,8
Tájékoztató adat: reál-GDP (százalékos változás)	0,4	-4,1	1,7	1,5	1,8

Forrás: Az Európai Bizottság 2010. őszi gazdasági előrejelzése és az EKB számításai.

Megjegyzés: A kerekítések miatt a részösszegek nem feltétlenül adják ki a végösszeget. Az adatok minden évben tartalmazzák Észtországot.

ben a pénzügyi szektornak és Görögországnak nyújtott támogatások következtében. A 17 euroövezetbeli országból 12-ben az adósságráta meghaladja a GDP 60%-ának megfelelő referenciaértéket; Görögország és Olaszország államadóssága pedig jóval a GDP 100%-a feletti.

Annak ellenére, hogy Írországnak a kormány széles körű erőfeszítéseket tett a költségvetés konszolidálására és a pénzügyi és gazdasági válság államháztartásra gyakorolt utóhatásainak kivédésére, a bankszektor súlyos szerkezeti problémái és a gyenge fiskális helyzet együttesen már erősen megkérdőjelezi az adósságállomány fenntarthatóságát. Emiatt 2010. november 21-én az ír kormány hivatalosan külső segítséget kért (lásd a 7. keretes írást). November 28-án az Eurogroup és az ECOFIN miniszterei egyetértettek abban, hogy a nyújtandó pénzügyi támogatás egyben garancia az euroövezet és az egész Európai Unió pénzügyi stabilitásának megőrzésére. Az EU–IMF közös korrekciós programja a bankszektor átalakítására tett mélyreható intézkedésekre és egy négyéves fiskális korrekciós és szerkezeti reformtervezetre épül, amelyet az ír hatóságok november 24-én tettek közzé, emellett részletes intézkedéseket tartalmaz az ír államháztartás fenntarthatóságába vetett bizalom helyreállítására. A konszolidációs intézkedések értéke összességében 15 milliárd eurót tesz ki a 2011-től 2014-ig terjedő időszakban, ebből 6 milliárd euro 2011-ben lép hatályba, és kétharmada kiadásokra, egyharmada pedig a bevételekre vonatkozik. A költségvetési hiánynak a GDP 3%-ára történő csökkentésére meghatározott határidő 1 évvel – 2015-ig – meghosszabbodott.

Ami a görögországi legutóbbi fejleményeket illeti, 2010. november 23-án a Bizottság, az EKB és az IMF közös nyilatkozatot adott ki a Második felülvizsgálatáról. Az összesített értékelés szerint a korrekciós program többé-kevésbé a tervezettnél megfelelően megy végbe (a program a *Havi jelentés* 2010. májusi számának „The Greek economic and financial adjustment programme” című keretes írásában olvasható). Tekintettel a vártnál alacsonyabb adóbevételekből és a 2009. évi adatok kiigazításából fakadó további fiskális nyomásra, új intézkedések megállapítására került sor az adóalap kiszélesítésére, a fölösleges kiadások megszüntetésére, elsősorban a közegészségügyben, az állami vállalatoknál és az adóügy területén. A kormány ezeknek a további erőfeszítéseknek a révén igyekszik teljesíteni a GDP 7,5%-ának megfelelő hiánycélt 2011-ben, és leszorítani a hiányt a GDP 3%-a alá 2014-re. November 28-án az Eurogroup miniszterei megállapodtak abban, hogy sürgősen felülvizsgálják, szükséges-e a Görögországnak és Írországnak nyújtott segélyek lejáratának összehangolása, azaz a már meglévő megállapodások lejáratának meghosszabbítása.

A KÖLTSÉGVETÉS ALAKULÁSÁT MEGHATÁROZÓ TÉNYEZŐK 2010-BEN

Az euroövezetbeli átlagos hiányráta 2010. évi stabilizálása időben egybeesik a gazdasági fellendüléssel, amint azt az 54a ábra is mutatja. Az Európai Bizottság szerint 2007 óta először 2010-ben fordul elő, hogy a hiány ciklikus összetevője alacsonyabb hiányösszeghez vezetett (lásd az 54b ábrát). Ezt ellensúlyozza a ciklikusan kiigazított költségvetési egyenleg becsült romlása, amelyet azonban torzít az ír ciklikusan kiigazított hiányban a bankok újratőkésítése miatt bekövetkezett nagymértékű emelkedés. A Bizottság mérése szerint a kivételes tételekkel történt kiigazítást követően a szerkezeti egyensúly romlása csak korlátozott mértékű. Mindemellett a strukturális költségvetési egyensúlyra vonatkozó becslések kiemelt óvatossággal kezelendők a bizonytalanság jelenlegi magas szintje miatt, elsősorban a becsült kibocsátás növekedésének vonatkozásában.

A bevételi és kiadási növekedési ráták közötti szakadék nominális értékben máris jelentősen csökkent 2010 első két negyedében, és 2010 végére zárulni látszik (lásd az 55a ábrát). A bevételi oldalon nominális bevételnövekedés ugrásszerű növekedése 2010-ben elsősorban a 2009. évi erős csökkenést követő kiemelkedő bevételeket tükrözi. A kiadási oldalon a nominális összeg mérséklődését a 2008 végétől bevezetett fiskális gazdaságélénkítő intézkedések kifizetése magyarázza, illetve azok az új fiskális konszolidációs intézkedések, amelyek ellensúlyozzák a szociális kiadások, a tőkeáramlás és a kamatfizetések még mindig viszonylag erőteljes strukturális növekedését. A kiadások visszafogása különösen hangsúlyos az

állami beruházások és a közalkalmazottak javadalmazása terén, és egyrészt elbocsátásokban és a bérek befagyasztásában, illetve néhány országban akár a bérek csökkentésében is megnyilvánul. A GDP százalékában kifejezve, valószínűsíthető, hogy mind a költségvetési összbevétel, mind pedig a költségvetési összkiadás a 2009. évi 44,4%-hoz képest nagyjából változatlan szinten marad és a GDP 50,8%-át teszi majd ki (lásd az 55b ábrát).

A FISKÁLIS POLITIKÁK KILÁTÁSAI 2011-RE ÉS 2012-RE

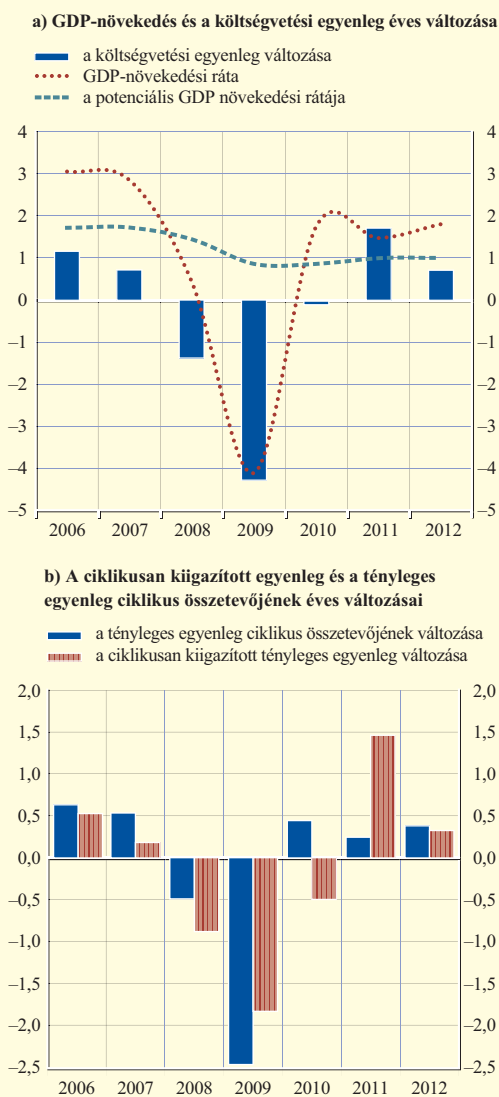
Az Európai Bizottság előrejelzése szerint az euroövezetbeli átlagos hiánymutató 2011-ben a GDP 4,6%-ára, 2010-ben pedig a GDP 3,9%-ára csökken, azzal a szokásos feltételezéssel, hogy nem következik be változás a politikákban. Ez jelentős javulást jelent a 2010. tavaszi előrejelzéshez képest, és elsősorban a kiadásokra vonatkozó konszolidációs intézkedések azóta tett bejelentéséből vagy részletes kidolgozásából ered, főként a 2011. évi költségvetésekben. Amennyiben a reál-GDP-növekedése a valószínűsíthető közeli lesz 2011-ben, a gazdasági ciklus hatása kedvezőnek, bár csekélynek mondható, így az euroövezetbeli hiánymutató 2011. évi csökkenése nagyrészt strukturálisnak tekinthető (lásd az 54. ábrát). 2012-ben a gazdasági ciklus és a ciklikusan kiigazított egyenleg várhatóan csaknem azonos mértékben járul hozzá a hiány csökkenéséhez.

Az euroövezetben a GDP költségvetési bevételhez viszonyított aránya az előrejelzések szerint enyhén, 44,8%-ra növekszik 2011-ben, és változatlan marad 2012-ben, míg a GDP költségvetési kiadásokhoz viszonyított aránya az euroövezetben 2012-re fokozatosan 48,7%-ra csökken (lásd az 55b ábrát). Ez részben a további fiskális élénkítő intézkedéseknek tudható be, amelyek elsősorban az állami beruházásokat érintik, de ugyanilyen mértékben az – elsősorban a köztisztviselők és foglalkoztatásának visszafogására irányuló – konszolidációs intézkedéseknek is. Ennek megfelelően 2011-ben és 2012-ben az euroövezetben a költségvetési bevételek valószínűleg gyorsabb ütemben növekednek, mint a költségvetési kiadások (lásd az 55a ábrát).

A várakozások szerint öt euroövezetbeli ország, Németország, Észtország, Luxemburg, Málta és Finnország könnyvelhet majd el a GDP 3%-nak megfelelő referenciaértékkel megegyező vagy az alatti költségvetési hiányt 2011-ben. 2012-ben már valószínűleg Hollandia is felsorakozik mögéjük, míg Málta, ahol a hiánycél meghaladja a GDP 3%-át, már nem tartozik majd ebbe a kategóriába.

54. ábra: A költségvetési folyamatokat befolyásoló tényezők az euroövezetben

(a GDP százalékpontos arányában; százalékos változások)

Források: Az Európai Bizottság 2010. őszi gazdasági előrejelzése és az EKB számításai.
Megjegyzés: Az adatok minden évben tartalmazzák Észtországot.

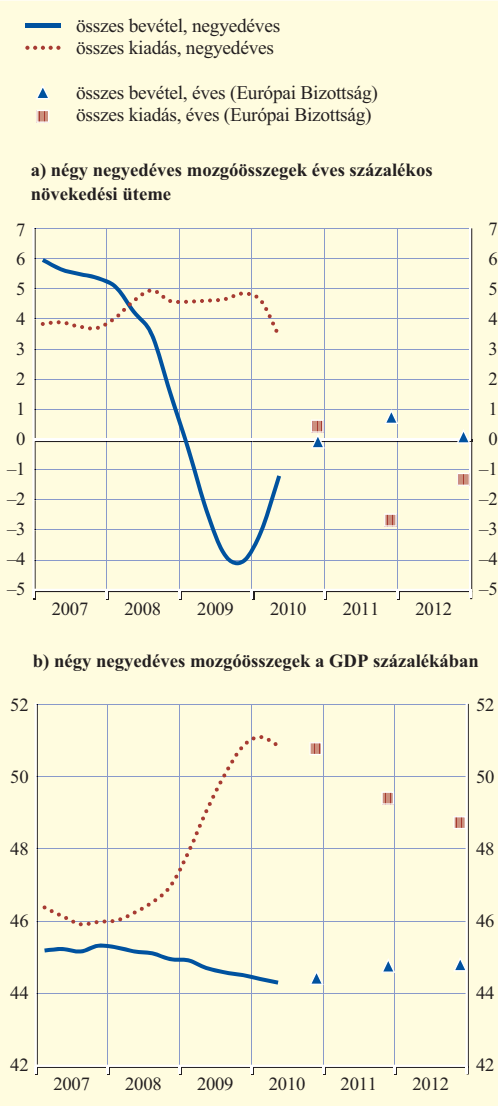
Az Európai Bizottság szerint az államadóssági mutatók valószínűleg valamennyi euroövezetbeli országokban tovább nőnek 2011-ben, és Németország és Olaszország kivételével szinte minden euroövezetbeli országban 2012-ben is. 2012-ben az euroövezetbeli átlagos adósságmutató a GDP 87,8%-át teszi ki, míg négy euroövezetbeli ország, Belgium, Írország, Görögország és Olaszország várhatóan a GDP 100%-át is meghaladó, rekordösszegű adósságmutatót könyvelhet majd el.

Összességében, a Bizottság előrejelzéseiben jelzett kockázatok nagyjából kiegyensúlyozzák egymást. A kedvező hatású kockázatok közé tartozik a nagymértékű hiány csökkentését célzó további konszolidációs intézkedések potenciális foganatosítása néhány országban, főként 2012-ben, továbbá a bevételi oldal jelentős hiányának valószínű megfordulása – ennek teljes összege 2008-ban és 2009-ben meghaladta a GDP 1%-át. Másrészt azonban három kulcsfontosságú kockázat érvényesül. Először, a már bejelentett konszolidációs intézkedések sikeres bevezetése nem garantálható, tekintettel a velük szembeni esetleges erős ellenállásra. Másodszor, fennáll annak a kockázata, hogy a vártnál magasabb finanszírozási költségek felfelé ható nyomást gyakorolnak az állami kamatkiadásokra. Végezetül pedig néhány országnak a pénzintézeteknek nyújtott támogatásból fakadó függő kötelezettségekből, valamint a korábbi pénzügyi mentőcsomagokból származó veszteségekből fakadó kockázatokkal találhatja szembe magát.

FISKÁLIS POLITIKAI MEGFONTOLÁSOK

Tekintettel arra, hogy számos ország fiskális helyzete továbbra is jelentős bizonytalanságot hordoz, fenn kell tartani a fiskális konszolidáció ütemét, illetve fel kell azt gyorsítani azokban az országokban, amelyekben a makrogazdasági kilátások javulást mutatnak. Úgy tűnik, hogy 2010-re a túlzotthiány-eljárásba (EDP) bevont valamennyi ország többé-kevésbé meg tud majd felelni, vagy felül is múlja majd az ECOFIN Tanács ajánlásai alapjául szolgáló hiány-előrejelzéseket, ami legalábbis részben a kedvezőbbre forduló makrogazdasági környezetnek köszönhető. 2011-től kezdődően az első bizakodásra okot adó lépés a 2011-es költségvetésekben meghatározott fiskális konszolidáció. Ugyanakkor a jelenlegi fiskális kihívások mértéke több éven átívelő, ambiciózus konszolidációs programot igényel a legtöbb országtól. Számos országban garantálnak látszik többek között a válság folyamán erősen megnövekedett kiadási ráták és a strukturális kiadások erőteljes megnyirbálása, ideértve az állami szektor méretének és az államháztartás minőségének szisztematikus felülvizsgálatát. A hiteles és átfogó reformstratégia előse-

55. ábra: Negyedéves euroövezeti államháztartási statisztikák és prognózisok

Források: Az EKB számításai, az Eurostat és a tagországok adatai, valamint az Európai Bizottság 2010. őszi gazdasági előrejelzése alapján.

Megjegyzés: Az ábrákon az összbevételek és az összkidadások alakulása látható négy negyedéves mozgóösszegek formájában a 2007 első és 2010 második negyedéve közötti időszakban, továbbá az Európai Bizottság 2010. őszi éves gazdasági előrejelzése 2010-re és 2011-re vonatkozóan.

gíti a piac bizalmának megtartását is, ami kiemelkedő fontossággal bír azoknak az országoknak az esetében, amelyek pénzügyi piacok folytatódó vizsgálódásainak keresztüzében állnak.

A Szerződésben és a Stabilitási és növekedési paktumban a fiskális politikára vonatkozó rendelkezések kulcsfontosságú útmutatók a döntéshozók számára csakúgy, mint a közvélemény és a pénzügyi piacok EMU fiskális politikáiba vetett bizalmának megerősítésében. A kormányoknak szigorúan be kell tartaniuk az ECOFIN Tanácsának ajánlásaiban meghatározott határidőket és célokat, foganatosítaniuk kell valamennyi tervezett intézkedést, és készen kell állniuk további intézkedések meghozatalára, amennyiben ez a cél teljesítése érdekében szükségessé válik. Ezzel összefüggésben megemlítenéd, hogy a már bejelentett, azonban még pontosításra szoruló intézkedéseket nagyobb részletességgel be kell mutatni. Ezen túlmenően azoknak az országoknak, amelyek már a makrogazdasági környezet javulását tapasztalják, ezt a lehetőséget fel kell használniuk arra, hogy jelentős mértékű hiányszámukat már a túlzott-hiány-eljárás (EDP) során meghatározott határidők előtt orvosolják. Előre tekintve, az országoknak arra kell törekedniük, hogy mielőbb megvalósítsák középtávú költségvetési céljaikat, s így kedvezőtlen fordulat esetén megfelelő helyzetben legyenek a költségvetés romlásának kezelésére.

A kiegyensúlyozott fiskális pozíciók helyreállításán túlmenően az EU fiskális keretrendszerének megerősítésére is szükség van a fiskális fenntarthatóság biztosításához. Az Európai Tanácshoz benyújtott zárójelentésében Herman Van Rompuy, a munkacsoport elnöke a megfelelő irányba tett lépésként javaslatokat tett a fiskális keretrendszer EU-szintű erősítésére. Számos hasznos javaslat született a fiskális fegyelem szigorítására, többek között nagyobb hangsúlyt kell kapnia az államadósság mértékére vonatkozó követelménynek, a jó hírnevet érintő, politikai és pénzügyi jellegű szankcióknak, a fordított szavazati eljárásnak, az hazai fiskális keretrendszerek megerősítésének, valamint a statisztikák minőségi javulásának. Ugyanakkor a javaslatok nem tartalmazzák azt, milyen intézkedéseket tart szükségesnek az EKB az euroövezet lehető legoptimálisabb működésének biztosításához. A munkacsoport ajánlásait új rendeletek és egy új etikai kódex is tartalmazza majd. Létfonosságú, hogy ezek a jogi aktusok olyan módon legyenek megfogalmazva, hogy egyértelmű szabályokat fektessenek le és ösztönözzenek ezek betartására.

Összességében, alapvető fontosságú az erős politikai elkötelezettség a makrogazdasági egyensúlyhiány és a bankszektor gyengeségeinek orvoslására, továbbá az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságára irányuló fiskális kiigazítások és szerkezeti reformok mellett, miután ez a várakozások alapja. Figyelembe véve a nehézséggel küzdő euroövezetbeli országoknak (lásd a 7. keretes írást) nyújtott jelenlegi pénzügyi intervenciókat, a pénzügyi feltételekben rejlő további kockázatok kivédése érdekében alapvető fontosságú, hogy valamennyi ország visszanyerje és fenn is tartsa szilárd fiskális helyzetét.

7. keretes írás

ÚJABB FEJLEMÉNYEK AZ EU PÉNZÜGYI STABILITÁSI MEGÁLLAPODÁSOK TERÉN

A pénzügyi válság a gazdasági és pénzügyi nehézségekkel küzdő európai uniós és euroövezetbeli országoknak nyújtott pénzügyi segélykeret fokozatos megerősítéséhez vezetett. Ez a keretes írás áttekintést ad az EU pénzügyi stabilitást célzó megállapodásairól és beszámol a legújabb fejleményekről.

Az fizetésimerleg-hiánnyal küzdő, euroövezeten kívüli EU-tagországok a Középtávú Pénzügyi Támogatáscsomag (MTFA) keretében kaphatnak támogatást az Európai Uniótól. Tekintettel a pénzügyi válságra, az MFTA finanszírozási kapacitása 2008 decemberében 12 milliárd euróról 25 milliárd euróra, majd 2009 májusában 50 milliárd euróra emelkedett. Az MFTA keretében Lettország, Magyarország és Románia számára a válság kezdete óta jóváhagyott összeg összesen 14,6 milliárd eurót tesz ki. A válságot megelő-

zően nem létezett hasonló hitelkeret az euroövezetbeli országok számára, tekintettel arra, hogy a monetáris uniós tagság önmagában megváltoztatja a fizetési mérleg finanszírozására vonatkozó korlátozásokat.

2010 elején a görög államkötvények hozamai ugrásszerűen megnöttek, így megnehezítették a görög kormány számára rövid távú finanszírozási igényeinek piacról történő fedezését; mindez fenyegető veszélyt jelentett az euroövezet pénzügyi stabilitására. Válaszlépként május 2-án az euroövezetbeli országok, az IMF-fel karöltve, egy három évre szóló pénzügyi támogatási programot léptettek életbe Görögország megsegítésére.¹ A program keretében az euroövezetbeli országok 80 milliárd euro összegű kétoldalú hitelekkel, az IMF Készenléti Alapja pedig legfeljebb 30 milliárd euro összegű hitelt nyújtott. A hitelek folyósításának feltétele az Európai Bizottság és az IMF, valamint az EKB által közösen megvitatott gazdasági és pénzügyi korrekciós program görög hatóságok általi életbeléptetése volt.²

Mindezek ellenére, 2010 májusában az euroövezetbeli pénzpiacokon tovább nőtt a feszültség. Május 9-én az EU-tagországok két pénzügyi stabilitási csomag létrehozásában állapodtak meg, hogy pénzügyi támogatást nyújthassanak a súlyos gazdasági vagy pénzügyi zavarokkal küzdő európai uniós és euroövezetbeli országok részére.

Először az ECOFIN Tanácsa rendeletet hozott (407/2010 sz.) az Európai Pénzügyi Stabilizációs Mechanizmus (EFSM) létrehozásáról, amely lehetővé teszi az Európai Bizottság számára, hogy 60 milliárd euro összegig kölcsönt nyújtson az EU nevében az önhibájukon kívül kivételes körülményekkel szembenező tagországok számára. E célból nem volt szükség az EU összköltségvetési plafonjának emelésére. Az EFSM működését félévente felülvizsgálják.

Másodszor, az euroövezetbeli országok kormányközi alapon Európai Pénzügyi Stabilizációs Eszközt (EFSF) hoztak létre. Az EFSF korlátozott felelősségű társaságként jött létre, és felhatalmazást nyert adósságpapírok kibocsátására, amelyekre az euroövezetbeli országok összesen 440 milliárd euróig arányos kezességet vállalnak, így kívánva finanszírozni a pénzügyi nehézségekkel küzdő euroövezetbeli országoknak nyújtandó hitelekkel. EFSF által kibocsátandó adósságpapírokra várhatóan mindhárom adósságminősítő szervezet a legmagasabb besorolást (AAA) állapít majd meg. Az EFSF átmeneti jellegű eszköz, amely 2013 júniusáig marad életben.

Az EFSM és az EFSF által nyújtott valamennyi hitel igénybevétele szigorú politikai feltételekhez kötött, és az IMF-fel folytatott közös programhoz kapcsolódik, amely a várakozások szerint minden egyes program esetében legfeljebb 50%-kal egészíti ki az Európai Unió, illetve az euroövezetbeli hozzájárulásokat.

Válaszul a pénzpiacok ismételt zavaraira, amelyek az EU és az egész euroövezet pénzügyi stabilitását fenyegették, az ír hatóságok november 21-i kérésére az Eurogroup és az ECOFIN miniszterei 2010. november 28-án egyhangúan úgy döntöttek, hogy pénzügyi segítséget nyújtanak Írország számára. A pénzügyi segélycsomagból Írország legfeljebb 50 milliárd eurót fordíthat a költségvetési hiány és 35 milliárd eurót a bankrendszer finanszírozására. A csomaghoz az EFSM 22,5 milliárd euróval, az EFSF 17,7 milliárd euróval az IMF pedig 22,5 milliárd euróval járult hozzá. Az EU hozzájárulása a későbbiek során dán, svéd és angol kétoldalú hitelekkel is tartalmaz, összesen 4,8 milliárd összegben; így az EU és az IMF finanszírozási aránya 2:1 lesz. A bankszektort támogató intézkedések finanszírozásának felét (17,5 milliárd euro) az ír hatóságok állják. A pénzügyi segítségnyújtás alapfeltétele az Európai Bizottság és az IMF, valamint az EKB által közösen kialakított korrekciós program, amelynek célja az ír bankrendszer

¹ Szlovákia úgy döntött, hogy nem vesz részt a programban.

² Lásd a *Havi jelentés* 2010. májusi számának „The Greek economic and financial adjustment program” című keretes írását

megszilárdítása, az ország fenntartható fiskális pályára terelése és növekedést ösztönző szerkezeti reformok életbe léptetése.

Ugyancsak 2010. november 28-án döntöttek az euroövezetbeli országok egy állandó Európai Stabilizációs Mechanizmus (ESM) létrehozásáról, amelynek feladata az euroövezetbeli pénzügyi stabilitás garantálása lesz a meglévő EFSF 2013. júniusi lejáratát követően. Ez a döntés azután született, hogy október 28–29-én az EU állam- és kormányfői megállapodtak egy olyan mechanizmus létrehozásában, amely kiegészíti a megerősített gazdaságirányítás új keretét és jelentősen csökkenti a jövőbeli válságok kialakulásának lehetőségét. Az ESM az EFSF-en alapul majd, és szigorú feltételek alapján, és mindössze az IMF által megelőzött elsőbbségi hitelezői státussal nyújt pénzügyi segélycsomagokat az euroövezetbeli országoknak. Az IMF politikájával összhangban álló szabályok kerülnek majd bevezetésre a privát szektorbeli hitelező egyedi részvételére. Az Eurogroup minisztereinek egyhangú döntést kell hozniuk a segítségnyújtásról, egy, az adósságállomány fenntarthatóságára vonatkozó elemzés alapján, amelyet az eljárás kezdetén az Európai Bizottság és az IMF, valamint az EKB közösen végez el. A fizetőképességnek minősített országok esetén a privát szektort arra ösztönzik, hogy a nemzetközi szabályok szerint és az IMF gyakorlataival teljes összhangban tartsák meg kitettségeiket. Abban a nem várt esetben, ha valamely ország fizetéseképtelenné minősülne, az adósság fenntarthatóságának helyreállítása érdekében köteles átfogó szerkezetátalakítási programról szóló tárgyalásokba fogni magánszemély hitelezőivel, ahogyan azt az IMF gyakorlata is megkívánja. Ezt a folyamatot a szabványosított és egyforma, kollektív fellépésről szóló klauzulák (CACs) bevezetése is elősegíti, amelynek feltételei valamennyi újonnan kibocsátott euroövezetbeli államkötvényen feltüntetésre kerülnek 2013 júniusától. A keret általános hatékonyságát a Bizottság 2016-ban értékeli ki, az EKB-val közösen. Az Európai Tanács elnöke, Herman van Rompuy idén decemberben javaslatot nyújt be az Európai Tanácshoz a Szerződés kismértékű módosításáról oly módon, hogy az tükrözze a fenti döntést.

6. AZ EURORENDSZER SZAKÉRTŐINEK MAKROGAZDASÁGI PROGNÓZISA AZ EUROÖVEZETRŐL

Az eurorendszer szakértői a 2010. november 19-ig rendelkezésükre álló információk alapján elkészíteték az euroövezet makrogazdasági folyamatainak prognózisát.¹ A reál-GDP éves átlagos növekedése a világszerte tapasztalható fellendülésnek és a belföldi kereslet egyre jelentősebb támogatásának köszönhetően 1,6% és 1,8% között lesz 2010-ben; 0,7% és 2,1% között 2011-ben; és 0,6% és 2,8% között 2012-ben. A prognózis szerint az éves átlagos HICP-infláció rövid távon a jelenlegi szint közelében marad, elsősorban a nyersanyagárakkal összefüggő külső inflációs nyomás hatására. A későbbiekben az importált infláció mérséklődésével várhatóan némileg felerősödik a belföldi inflációs nyomás, összhangban a konjunktúra fokozatos javulásával. A teljes HICP átlagos növekedési üteme 2010-ben 1,5% és 1,7%; 2011-ben 1,3% és 2,3%; 2012-ben pedig 0,7% és 2,3% közé valószínűsíthető.

8. keretes írás

A KAMATOKRA, ÁRFOLYAMOKRA, NYERSANYAGÁRAKRA ÉS A FISKÁLIS POLITIKÁRA VONATKOZÓ TECHNIKAI FELTEVÉSEK

A kamatokra és a nyersanyagárakra vonatkozó technikai feltevések a 2010. november 11. időponttal záruló időszak piaci várakozásain alapulnak.¹ A rövid lejáratú kamatokra vonatkozó feltevés pusztán technikai jellegű. Utóbbi kamatot a három hónapos EURIBOR alapján mérjük, a piaci várakozásokat pedig a határidős hozamok alapján számítjuk. A módszertan alapján a rövid lejáratú átlagos kamatszint 2010-ben 0,8%; 2011-ben 1,4%; 2012-ben pedig 1,7% lesz. Az euroövezet tízéves lejáratú államkötvényeinek nominális hozamára vonatkozó piaci várakozás értéke 2010-ben átlagosan 3,5%, amely 2011-ben 4,0%-ra, 2012-ben pedig 4,3%-ra emelkedik. Az alapprognózisban figyelembe vesszük, hogy a közelmúltban tovább normalizálódott a finanszírozási helyzet, és azzal a feltevéssel élünk, hogy az említett kamatokhoz viszonyított banki hitelkamatfelárak összességében stabilak maradnak. Az előrejelzési időszak során a hitelkínálati feltételek fokozatos enyhülésére számítunk. A nyersanyagárakat illetően, az adatgyűjtés zárónapja előtti kétéves periódus határidős tőzsdei árfolyamait alapul véve 2010-re 79,5 USA-dolláros; 2011-re 88,6 USA-dolláros; 2012-re pedig 90,7 USA-dolláros éves átlagos hordónkénti olajár prognosztizálható. A nem energijellegű nyersanyagok USA-dollárban kifejezett ára a feltevés szerint 2010-ben 40,6%-kal; 2011-ben 19,2%-kal; 2012-ben pedig 2,3%-kal emelkedik.

A bilaterális árfolyamok a feltevés szerint az adatgyűjtés zárónapját megelőző tíz munkanapon uralkodó átlagos szinten maradnak az előrejelzési időszakban. Ebből az következik, hogy az USD/EUR árfolyam 2010-ben 1,34, 2011-ben és 2012-ben pedig 1,39 lesz; az euro effektív árfolyama 2010-ben átlagosan 5,9%-kal leértékelődik, amelyet enyhe, 0,8%-os felértékelődés követ 2011-ben.

A fiskális politikai feltevések az euroövezet tagországainak 2010. november 19-én rendelkezésre álló költségvetési terveit veszik alapul. A feltevések figyelembe veszik a nemzeti parlamentek által elfogadott összes fiskális politikai intézkedést, illetve a kormány által részletesen kidolgozott minden olyan intézkedést, amelyet a jogalkotók nagy valószínűséggel elfogadnak.

¹ A kőolaj- és élelmiszerárakra vonatkozó feltevéseket az előrejelzési időszak végéig érvényes tőzsdei határidős (futures) árakból számoltuk. A többi nyersanyag esetében az a feltevés, hogy az árak 2011 negyedik negyedévéig a határidős tőzsdei árakat követik, ezután pedig a világgazdasági konjunktúrával összhangban alakulnak.

¹ Az eurorendszer szakértőinek makrogazdasági prognózisát az EKB és az euroövezeti nemzeti központi bankok szakértői közösen készítik. Évente két ízben összeállított anyagot a Kormányzótanács beépíti a gazdasági folyamatokat és árstabilitási kockázatokat áttekintő helyzetértékelésébe. Az alkalmazott eljárásokról és módszerekről bővebben az EKB honlapján az „Útmutató az eurorendszer makrogazdasági szakértői prognózisának készítéséhez” című 2001. júniusi kiadványban olvashatunk. A prognózist övező bizonytalanság miatt az egyes változókra vonatkozó eredmények sávosan vannak feltüntetve. A sávokat többéves időszak prognózisai és tényleges adatai közötti különbség alapján határozzák meg. A sávszélesség az eltérések átlagos abszolút értékének kétszerese. Az alkalmazott módszert, amely rendkívüli események miatti korrekciót is magában foglal, az „Új eljárás az eurorendszer és az EKB szakértői prognózisának sávok számítására” című 2009. decemberi kiadvány ismerteti, amely szintén megtalálható az EKB honlapján.

NEMZETKÖZI KÖRNYEZET

A világgazdaság továbbra is fellendülőben van, ám a készletciklus és a fiskális élénkítő intézkedéscsomagok korábbi támogató hatásának lecsengésével a folyamat némileg veszít lendületéből. Az előrejelzési időszakban a világgazdaság növekedése fokozatosan élénkül, a folyamatot a mérlegkorrekciók folytatódása és a finanszírozási feltételek javulása támogatja. Az időszak során a növekedés motorjai továbbra is elsősorban a dinamikus feltörekvő piacok lesznek. A nagyobb fejlett gazdaságokban ugyanakkor várhatóan folytatódik a munkaerőpiac gyengélkedése, ami visszafogja a növekedést. Összességében a világgazdaság növekedése a legtöbb recesszió utáni időszakkal összehasonlítva továbbra is igen visszafogott lesz. A világ reál-GDP-je – az euroövezetet nem számítva – 2010-ben 5,3%-kal; 2011-ben 4,3%-kal; 2012-ben pedig 4,7%-kal emelkedik a prognózis szerint. Az euroövezet exportpiacainak növekedése 2010-ben 11,3%-ra; 2011-ben 7,2%-ra; 2012-ben pedig 7,2%-ra becsülhető.

REÁL-GDP-NÖVEKEDÉSI PROGNÓZIS

A reál-GDP 2010 második negyedévének erőteljes növekedését követően a harmadik negyedévben 0,4%-kal bővült. A rendelkezésre álló adatok alapján a nettó export pozitív irányba befolyásolta a növekedést, miközben a belföldi kereslet is élénkül, jóllehet az előző negyedévekhez képest visszafogottabb ütemben. 2010 utolsó negyedévében a növekedés várhatóan szintén elmarad majd az év első felében regisztrált ütemtől, aminek hátterében a fiskális élénkítésből, a készletciklusból és a kereskedelem magára találásából eredő élénkítő hatás lecsengése áll. A prognózis szerint tovább folytatódik az exportvezérelt fellendülés, amelyben fokozatosan a belföldi kereslet is egyre nagyobb szerephez jut. A kiegyensúlyozottabb konjunktúra a monetáris politika alkalmazkodó jellegét, valamint a pénzügyi rendszer működésének normalizálására irányuló komoly erőfeszítéseket tükrözi. A múlt bankválságainak tapasztalatából kiindulva azonban csak visszafogott fellendülés prognosztizálható. Több ágazatban is mérlegkorrekcióra van szükség, ami lehúzza az euroövezet növekedési kilátásait. A reál-GDP éves növekedési üteme várhatóan 1,6% és 1,8% között alakul 2010-ben, 0,7% és 2,1% között 2011-ben és 0,6% és 2,8% között 2012-ben.

A GDP belföldi komponensein belül a magánfogyasztás visszafogottan bővül 2010-ben, majd fokozatosan élénkül az előrejelzési időszak során. A foglalkoztatási helyzet javulásával párhuzamosan várhatóan emelkedni fognak a munkajövedelmek, a munkaerő-piac magára találása és a bizonytalanság csökkenése pedig, a bizalom javulásán keresztül, a háztartások megtakarítási rátájának csökkenését vetíti előre. A konjunktúra és a foglalkoztatás fokozatos javulása miatt a kezdeti időszakokra a munkanélküliségi ráta stabilizálódása, 2012-re pedig csökkenése prognosztizálható.

10. táblázat: Az euroövezet makrogazdasági prognózisa

(átlagos éves változás, százalék) ^{1),2)}

	2009	2010	2011	2012
HICP	0,3	1,5 – 1,7	1,3 – 2,3	0,7 – 2,3
Reál-GDP	-4,1	1,6 – 1,8	0,7 – 2,1	0,6 – 2,8
Magánsektor fogyasztása	-1,1	0,6 – 0,8	0,4 – 1,4	0,5 – 2,3
Államháztartás fogyasztása	2,4	0,5 – 1,3	-0,8 – 0,6	-0,4 – 1,0
Bruttó állóeszköz-felhalmozás	-11,3	-1,4 – -0,6	-0,5 – 3,1	0,1 – 5,3
Kivitel (árúk és szolgáltatások)	-13,1	9,9 – 11,7	3,7 – 8,7	2,5 – 8,7
Behozatal (árúk és szolgáltatások)	-11,8	8,2 – 9,8	2,6 – 7,6	2,3 – 8,1

1) A reál-GDP-re és elemeire vonatkozó prognózis munkanaphatással kiigazított adatokon alapul. A kiviteli és a behozatali prognózis az euroövezeten belüli kereskedelmet is magában foglalja.

2) Az euroövezet 2011-re vonatkozó prognózisa Észtországot is magában foglalja. A 2011-re számított éves átlagos százalékos változások kiszámításakor az euroövezet 2010-es országösszetételét már Észtországgal együtt vesszük figyelembe.

A kihasználatlan kapacitások fokozatos leépülésével, a keresleti kilátások megszilárdulásával, a finanszírozási feltételek lazulásával és a bizonytalanság csökkenésével párhuzamosan várhatóan folytatódik a nem lakáscélú magánberuházások lassú fellendülése. Noha a lakáscélú beruházások kismértékű növekedése prognosztizálható, ütemük – az egyes országokban még mindig zajló ingatlanpiaci kiigazítások visszaható hatása miatt – továbbra is visszafogott lesz. A több euroövezeti országban bejelentett fiskális konszolidációs csomagoknak megfelelően a kormányzati beruházások reálértéke várhatóan alacsony lesz az előrejelzési időszakban.

Az export a 2010 első három negyedét jellemző erőteljes felfutást követően várhatóan tovább bővül, bár kissé lassabb ütemben. Az exportot az egész időszak során a külföldi kereslet, kezdetben pedig a nagyobb árversenyképesség húzza majd. Az import bővülési üteme a 2010-es magas szintről várhatóan szintén némileg lelassul 2011–12-ben. A nettó export összességében véve pozitívan, noha csökkenő mértékben járul hozzá a GDP növekedéséhez.

Az előrejelzési időszakban a potenciális növekedés várhatóan kissé – bár csak mérsékelt ütemben – magára talál, ami jórészt a válság hatásának tudható be. Ezek a szerény kilátások a strukturális munkanélküliség emelkedéséből, az alacsonyabb aktivitási rátából és a gyengébb beruházási teljesítményből adódnak. A hatások ereje azonban igen bizonytalan, ráadásul a potenciális növekedési prognózist és a belőle számítható kibocsátási rést a szokásosnál is nagyobb bizonytalanság övezi. Mindazonáltal az időszak folyamán a kibocsátási rés szűkülésére lehet számítani.

ÁR- ÉS KÖLTSÉGPROGNÓZIS

A prognózis szerint a teljes HICP-infláció 2% közelében marad 2011 elejéig, jórészt a kőolaj- és az élelmiszerárak emelkedéséből adódóan. A későbbiekben – az importált infláció mérséklődésével párhuzamosan – kissé felerősödhet a belföldi inflációs nyomás, ami a konjunktúra fokozatos javulását tükrözi. A teljes HICP átlagos növekedési üteme 2010-ben 1,5% és 1,7%; 2011-ben 1,3% és 2,3%; 2012-ben pedig 0,7% és 2,3% közé valószínűsíthető. Az élelmiszereket és energiát nem tartalmazó HICP növekedési üteme várhatóan fokozatosan élénkül a teljes előrejelzési időszakban, ami azt tükrözi, hogy javuló munkaerő-piaci feltételek mellett lassan emelkedik a fajlagos munkaköltség növekedési üteme.

Ezen belül, miután a külső inflációs nyomás 2010-ben – a nyersanyagárak újbóli megemelkedéséből és az euro múltbeli leértékeléséből adódóan – erőteljesen megnőtt, az előrejelzési időszakban csökkenésre lehet számítani. Az euroövezeten belüli inflációs nyomással összefüggésben, az egy órára eső munkajövedelem szerény mértékben növekszik 2010-ben, majd a későbbiekben a munkaerő-piaci feltételek javulásával dinamikusabbá válhat a növekedés. Mindez mind az állami, mind a magánszférára igaz, jóllehet előbbire némileg kisebb mértékben, ami egyfelől a fiskális konszolidációt tükrözi, másfelől azt, hogy az állami szférában a jövedelmek általában lassabban alkalmazkodnak a gazdasági visszaeséshez. A munkatermelékenység dinamikus ciklikus fellendülése alapján a prognosztizált bérpálya 2010-re a fajlagos munkaköltség nagymértvű csökkenését vetíti előre, a későbbiekben pedig – a kedvező versenyképességi folyamatok stabilizálódásával, valamint a bérek további növekedésével – szerény ütemű emelkedése várható. A profitráták – a válság alatti komoly esést követően – tovább növekednek az előrejelzési időszakban. A már bejelentett intézkedések alapján az feltételezhető, hogy az időszak folyamán a közvetett adók enyhén emelik a HICP-inflációt.

ÖSSZEVETÉS A 2010. SZEPTEMBERI PROGNÓZISSAL

A reál-GDP-növekedésre vonatkozó sáv némileg összeszűkült és a 2010 szeptemberi *Havi jelentésben* publikált sáv felső szélé felé toldott. A 2011-es sáv szintén némileg szűkebb lett a szeptemberben közöltettnél. A 2010-es HICP-inflációra vonatkozó előrejelzési sáv nem változott, míg a 2011-es egy kicsivel magasabb az előző prognózisénál.

11. táblázat: Összevetés a 2010. szeptemberi prognózissal

(átlagos, éves, százalékos változás)

	2010	2011
Reál-GDP – 2010. szeptember	1,4 – 1,8	0,5 – 2,3
Reál-GDP – 2010. december	1,6 – 1,8	0,7 – 2,1
HICP – 2010. szeptember	1,5 – 1,7	1,2 – 2,2
HICP – 2010. december	1,5 – 1,7	1,3 – 2,3

9. keretes írás

MÁS INTÉZMÉNYEK ELŐREJELZÉSEI

Számos nemzetközi szervezet és magánszektorbeli intézmény is készít előrejelzést az euroövezetről, amelyek azonban közvetlenül sem egymással, sem az eurorendszer szakértőinek makrogazdasági prognózisával nem vehetők össze, mivel különböző időpontokban véglegesítik őket. Ezenkívül a fiskális, pénzügyi és külgazdasági változókra – például a kölajárakra és egyéb nyersanyagárakra – vonatkozó feltevéseket eltérő (részben meg nem határozott) módszerekkel alakítják ki. Végül a munkanapok szerinti kiigazítás módszere is eltér a különféle előrejelzésekben (lásd a táblázatot).

A más intézményektől jelenleg rendelkezésre álló előrejelzések szerint az euroövezet reál-GDP-je 2010-ben 1,6% és 1,7% közötti; 2011-ben 1,4% és 1,7% közötti; 2012-ben pedig 1,6% és 2,0% közötti ütemben nő. Valamennyi előrejelzés az eurorendszer szakértői által prognosztizált tartományokba esik.

A más intézmények inflációs előrejelzései szerint az éves átlagos HICP-infláció 2010-ben 1,5% és 1,6%; 2011-ben 1,3% és 1,8%; 2012-ben pedig 1,2% és 1,7% között lesz. Az inflációs előrejelzések is megfelelnek az eurorendszer szakértői prognózisában szereplő sávoknak.

Az euroövezeti reál-GDP-növekedésre és HICP-inflációra vonatkozó előrejelzések összehasonlítása

(átlagos, éves, százalékos változás)

	A megjelenés dátuma	GDP-növekedés			HICP-infláció		
		2010	2011	2012	2010	2011	2012
IMF	2010. október	1,7	1,5	1,8	1,6	1,5	1,5
Hivatásos előrejelzők felmérése (SPF)	2010. október	1,6	1,5	1,7	1,5	1,5	1,6
A Consensus Economics előrejelzései	2010. november	1,6	1,4	1,6	1,5	1,6	1,5
OECD	2010. november	1,7	1,7	2,0	1,5	1,3	1,2
Európai Bizottság	2010. november	1,7	1,5	1,8	1,5	1,8	1,7
Az eurorendszer szakértői prognózisa	2010. december	1,6 – 1,8	0,7 – 2,1	0,6 – 2,8	1,5 – 1,7	1,3 – 2,3	0,7 – 2,3

Forrás: Az Európai Bizottság gazdasági előrejelzése, 2010. ősz; A Nemzetközi Valutaalap világgazdasági előrejelzése, 2010. október; az OECD 2010. novemberi gazdasági előrejelzése; a Consensus Economics előrejelzései; az EKB hivatásos előrejelző intézményekkel készített felmérése (SPF).

Megjegyzések: Az EKB szakértőinek makrogazdasági prognózisa és az OECD előrejelzései egyaránt munkanappal igazított éves növekedési ütemek, ezzel szemben az Európai Bizottság és az IMF növekedési adatai nincsenek az éves munkanapszám szerint korrigálva. A többi előrejelzés nem közli, hogy munkanap szerint kiigazított adatok szerepelnek-e benne vagy sem.

7. AZ ÁRFOLYAM ÉS A FIZETÉSI MÉRLEG ALAKULÁSA

7.1 ÁRFOLYAMOK

Az euro nomináleffektív árfolyamának 2010 első féléve során tapasztalat leértékelődése június közepén irányt váltott. Az euro tovább erősödött szeptember és október folyamán, azonban novemberben részben veszített korábban megerősödött pozíciójából.

EFFEKTÍV EUROÁRFOLYAM

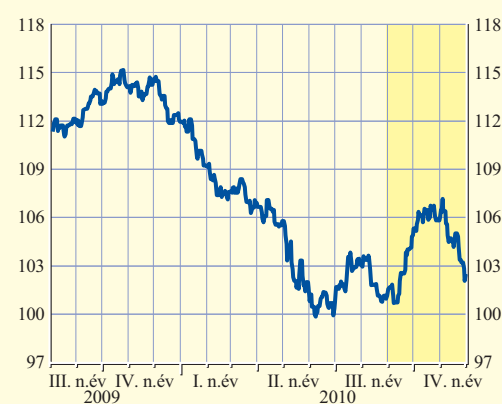
A 2009. év folyamán tapasztalat felértékelődést követően a 2010 első felében megfigyelt euro nomináleffektív árfolyam-leértékelődés június közepén irányt váltott. Míg az euro felfelé irányuló pályát követett szeptemberben és októberben, novemberben némiképp veszített ebből a felértékelődésből (lásd az 56. ábrát). 2010. december 1-jén az euroövezet 21 legfontosabb kereskedelmi partnerének valutáihoz mért nomináleffektív euroárfolyam 1,3%-kal volt magasabb, mint augusztus végén, de még így is 8,2%-kal maradt el a 2009. évi átlagos szintjétől. Az elmúlt három hónap során az euro felértékelődése általános volt az összes főbb valuta viszonylatában és azt főként az amerikai dollár/euro árfolyam alakulása befolyásolta. A vizsgált időszakban az amerikai dollárral és a japán jennel szembeni kétoldalú euro árfolyamok implikált volatilitása mind rövid, mind hosszú távon nőtt.

Az euroövezet nemzetközi ár- és költség-versenyképességének mutatóit tekintve, 2010 októberében az euro reáleffektív árfolyama – a fogyasztói árak alapján – átlagosan 5,7%-kal volt a 2009. évi átlagos szintjénél alacsonyabb (lásd az 57. ábrát). Mivel 2009 és 2010 során a relatív árak alakulása meglehetősen visszafogott volt, az euro reáleffektív árfolyama viszonylag szorosan követte a nomináleffektív árfolyamot.

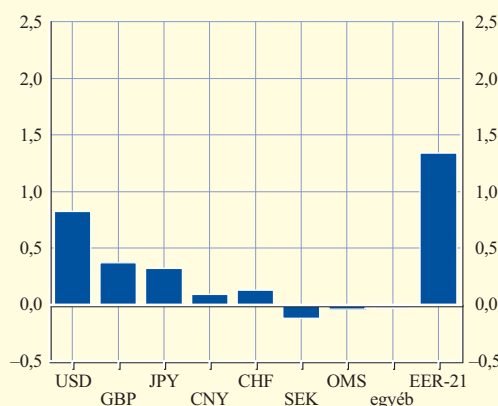
56. ábra: Az effektív euroárfolyam (EER-21) és összetevői¹⁾

(napi adatok)

Index: 1999. I. n.év = 100

Hozzájárulások az EER-21 változásaihoz²⁾
2010. augusztus 31-től december 1-jéig
(százalékpontban)

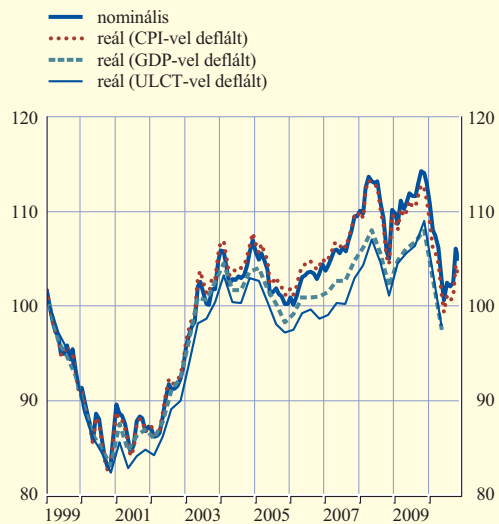
Forrás: EKB.

1) A mutató felfelé történő elmozdulása az euro felértékelődését jelenti az euroövezet 21 legfontosabb kereskedelmi partnerének (beleértve az összes euroövezeten kívüli EU-tagállamot) valutájához képest.

2) Az EER-21 változásaihoz való hozzájárulásokat az euroövezet hat legjelentősebb kereskedelmi partnerének valutájához viszonyítva mutatjuk be. A „többi tagállam” kategória (OMS) a nem euroövezeti tagállamok valutáinak halmozott hozzájárulására utal (az angol font és a svéd korona kivételével). Az „egyéb” kategória az euroövezetnek az EER-21 indexben szereplő hat további kereskedelmi partnere valutáinak összesített hozzájárulását mutatja. Az árfolyammozgásokat az EER-21 indexben szereplő teljes kereskedelmi súlyok segítségével határoztuk meg.

57. ábra Az euro nominális és reálieffektív árfolyamai (EER-21)¹⁾

(havi/negyedéves adatok; index: 1999. I. n.év = 100)

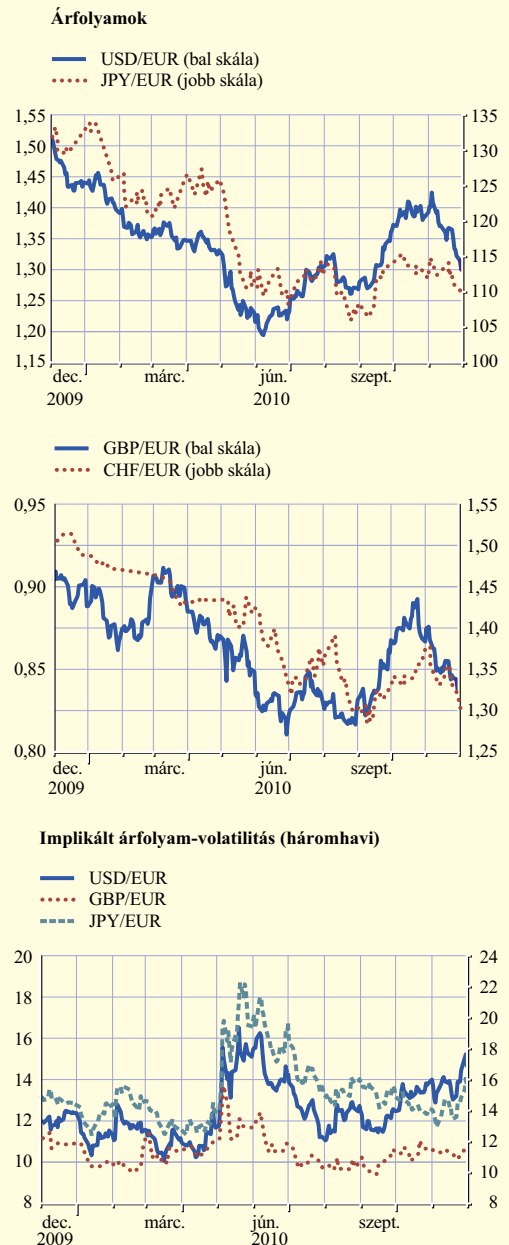
Forrás: EKB.
1) Az EER-21 mutató felfelé való elmozdulása az euro felértékelődését jelenti. A legutolsó havi adatok 2010 novemberére vonatkoznak.
A GDP-n és az ULCT-n alapuló reálieffektív euroárfolyam (EER-21) esetében – amely részben becslésekre támaszkodik – a legutolsó adatgyűjtés időpontja 2010 második negyedéve.

USA DOLLÁR/EURO

A 2010 eleje óta tartó erős leértékelődési folyamatot követően az euro árfolyama június közepe és november eleje között jelentős erősödést könyvelhetett el az amerikai dollárral szemben. Az EUR/USD árfolyam felértékelődése főként az FOMC további kvantitatív lazítási intézkedések megvalósítására vonatkozó döntését megelőző és azt követő piaci várakozásoknak tudható be. Az elmúlt hetekben az euro ismét enyhén leértékelődött, melynek háttérében a befektetők megújuló kockázatkerülése áll, annak következtében, hogy az euroövezet egyes piaci szegmenseiben megnövekedtek a pénzügyi feszültségek. A 2010. december 1-jéig tartó három hónap során – összesítve az augusztus végén érvényes árfolyammal – az euro összességében 3,4%-kal erősödött az amerikai dollárral szemben (lásd az 58. ábrát), így december 1-jén 1,31 dollárt kértek 1 euróért. Ez azonban mintegy 5,9%-kal marad el a 2009-es év euro/dollár árfolyam átlagától. Ugyanebben az időszakban az USD/EUR árfolyam implikált volatilitása nőtt (lásd az 58. ábrát). Az elérhető (legfeljebb egyéves) opciós szerződések teljes horizontján bekövetkezett volatilitásnövekedés arra utal, hogy a piaci szereplők középtávon a piaci bizonytalanság erősödésére számítanak. Az implikált volatilitás megnövekedése háttérében nagy valószínűséggel részben az amerikai kormány döntéseit körülvevő bizonytalanság, részben pedig némely

58. ábra: Az árfolyamok alakulása és az implikált volatilitás

(napi adatok)

Források: Bloomberg és EKB.

euroövezetbeli ország államháztartási kilátásait övező piaci aggodalmak állnak.

JEN/EURO

A 2010. december 1-jéig tartó három hónap során az euro felértékelődött a japán jennel szemben, így megfordult a 2010 eleje óta tapasztalt leértékelődési folyamat. Az euro ezen időszak során tapasztalt felértékelődése valószínűleg a kvantitatív lazítási intézkedésekre vonatkozó várakozásoknak tudható be. Ennek ellenére az euroövezet pénzügyi piacainak közelmúltban tapasztalt megnövekedett feszültsége ismét enyhébb leértékelődést eredményezett. December 1-jén az euro 110,4 JPY-en állt, vagyis 3,1%-kal erősebben, mint augusztus végén, de még mindig 15,3%-kal 2009. évi átlaga alatt. Ugyanezen időszakban a JPY/EUR árfolyam implikált volatilitása enyhén megnőtt (lásd az 58. ábrát).

AZ EU-TAGÁLLAMOK VALUTÁI

Az elmúlt három hónapban az ERM-II-ben részt vevő valuták lényegében stabilak maradtak az euróval szemben, átváltásuk középárfolyamukon vagy annak közelében zajlott (lásd az 59. ábrát). Ugyanakkor a lett lat az egyoldalúan megállapított $\pm 1\%$ -os ingadozási sáv gyenge oldalán maradt.

Ami az ERM-II-ben részt nem vevő EU-tagállamok valutáit illeti, az elmúlt három hónapban az euro 1,8%-kal felértékelődött az angol fonttal szemben, és december 1-jén 0,84 GBP-n jegyezték. Ugyanakkor a GBP/EUR árfolyam implikált volatilitása enyhén megnövekedett (lásd az 58. ábrát). Ugyanabban az időszakban az euro 2,5%-kal gyengült a magyar forinttal szemben, azonban 0,5%-os erősödést mutatott a cseh koronával, illetve 0,2%-os erősödést produkált a lengyel zlotyival szemben.

EGYÉB VALUTÁK

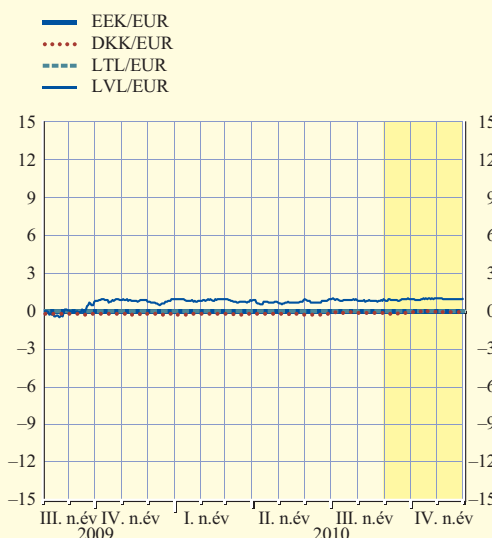
Az euro erősödött a svájci frankkal szemben, az elmúlt három hónap során mintegy 1,9%-kal, így december 1-jén 1,32 CHF-en állt. Ugyanezen időszakban a kínai jüannal és a hongkongi dollárral szembeni euroárfolyam lényegében az USD/EUR árfolyammal összhangban felértékelődött. A lényeges áruvalutákkal szemben az euro leértékelődött; a kanadai dollár tekintetében a leértékelődés 1,0% volt, míg az ausztrál dollár vonatkozásában a gyengülés még erőteljesebb, 4,8% mértékűre tehető.

7.2 FIZETÉSI MÉRLEG

Az év első feléhez viszonyítva 2010 harmadik negyedében az euroövezeten kívüli árkereskedelem növekedése lelassult. Az euroövezet 12 havi kumulált folyófizetésimérleg-hiánya szeptemberben 46,3 milliárd euróra (az euroövezet GDP-jének kb. 0,5%-ára) szűkült az egy évvel korábbi 91,0 milliárd euro hiányhoz képest. A pénzügyi mérlegben a portfóliobefektetések alacsonyabb nettó beáramlásai a közvetlen-tőke- és portfólió-befektetések együttes nettó beáramlásainak csökkenéséhez vezetett, és így a szeptemberig tartó egy évben 72,7 milliárd eurót tettek ki kumulált alapon.

59. ábra: Az ERM-II-ben szereplő valuták árfolyamai

(napi adatok; eltérés a középárfolyamtól százalékpontban)

Forrás: EKB.

Megjegyzés: Az euróval szembeni középárfolyamtól való pozitív vagy negatív eltérés azt mutatja, hogy a valuta az ingadozási sáv gyenge vagy erős oldalán van-e. A dán korona ingadozási sávja $\pm 2,25\%$, míg más valutákra a standard $\pm 15\%$ -os ingadozási sáv vonatkozik.

KÜLKERESKEDELEM ÉS FOLYÓ FIZETÉSI MÉRLEG

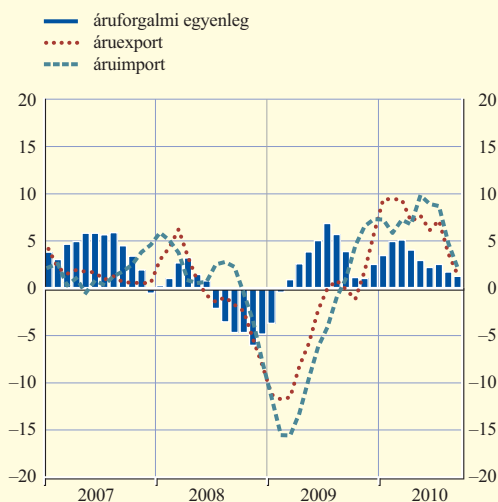
A 2010 elejére jellemző erős kezdés után az euroövezeten kívüli árukereskedelelem tovább bővült a harmadik negyedévben is, jóllehet, a növekedés mértéke lassult. A fizetésimérleg-adatok szerint az euroövezeten kívüli áruexport értéke 2010 harmadik negyedévében 1,4%-os ütemben nőtt, szemben az előző negyedéves 6,1%-os növekedéssel (lásd a 60. ábrát és a 12. táblázatot). Míg az exportárak növekedése visszafogottabb volt az importárak növekedéséhez képest, amely feltehetően az euroövezetbeli exportőrök előnyére szolgált. A gazdasági tevékenység globális lelassulása és az ideiglenes hatással bíró tényezők – mint például a fiskális ösztönző csomagok és a készletciklus – fokozatos gyengülése minden bizonnyal hozzájárult a bővülés ütemének csökkenéséhez.

Az euroövezeten kívüli árukereskedelelem földrajzi bontásából kivehető, hogy az előző negyedévhez képest mérséklődött az Ázsiába és az Egyesült Államokba irányuló árukivitel növekedése, az OPEC tagországaiba és az Egyesült Királyságba irányuló árukivitel mértéke bővült, míg az egyéb EU-tagállamokba irányuló árukivitel lényegében változatlan szinten maradt (lásd a 61. ábrát).

Az euroövezeten kívüli árukivitel mértékében a harmadik negyedév során tapasztalt bővülés elsősorban az exportvolumenek emelkedésének tudható be, miközben az exportárak csak visszafogott mértékben növekedtek. Az euroövezeten kívüli árukiviteli volumenek földrajzi bontásából az egyes kiválasztott termékkategóriák vonatkozásában az látható, hogy az előző negyedévben megfigyelt növekedési ütemhez képest lassult a beruházási javak és a fogyasztási cikkek exportjának növekedési mértéke, míg a félkész termékek exportjának növekedési üteme stabilizálódott.

60. ábra: Euroövezeten kívüli árukereskedelelem

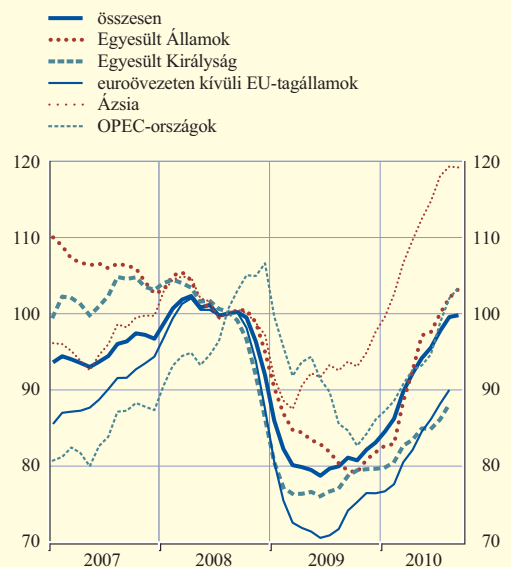
(háromhavi százalékos változások az előző három hónapoz képest; az áruforgalmi egyenlegre vonatkozóan, milliárd euro és háromhavi mozgóátlag; havi adatok; munkanapokkal és szezonálisan kiigazítva)

Forrás: EKB.

61. ábra: Euroövezeten kívüli exportértékek egyes kereskedelmi partnerek felé

(indexek: 2008. III. n.év = 100; szezonálisan kiigazított háromhavi mozgóátlagok)

Források: EKB-számítások és Erostat.

Megjegyzés: A legutolsó megfigyelések 2010 szeptemberére vonatkoznak, kivéve az euroövezeten kívüli EU-tagállamok, valamint az Egyesült Királyság esetében (2010. augusztus). Az euroövezeten kívüli EU-tagállamok aggregátuma nem tartalmazza Dániát, Svédországot, illetve az Egyesült Királyságot.

12. táblázat: Az euroövezet fizetési mérlegének főbb tételei

(eltérő utalás hiányában szezonálisan kiigazított adatok)

				Háromhavi átlag			12 havi kumulált adatok	
	2010 aug.	2010 szept.	2009. IV. n.év	2010 I. n.év	2010 II. n.év	2010 III. n.év	2009. III. n.év	2010. III. n.év
<i>milliárd euro</i>								
Folyó fizetési mérleg	-6,9	-13,1	-3,3	-0,6	-3,3	-8,3	-91,0	-46,3
Áruforgalmi egyenleg	0,2	1,8	2,5	5,1	2,2	1,3	15,0	33,4
Export	131,0	130,2	111,2	121,7	129,2	131,0	1,320,5	1,479,1
Import	130,8	128,4	108,7	116,6	126,9	129,7	1,305,5	1,445,7
Szolgáltatások egyenlege	1,8	1,8	3,3	2,8	3,3	1,9	31,5	34,3
Export	41,0	41,1	39,3	40,6	42,5	41,2	478,7	491,0
Import	39,2	39,2	36,0	37,8	39,1	39,3	447,2	456,8
Bevétel egyenlege	-1,3	-5,5	-2,1	0,8	-0,4	-2,5	-40,4	-12,6
Folyó átutalások egyenlege	-7,6	-11,3	-7,0	-9,4	-8,4	-9,0	-97,1	-101,3
Pénzügyi mérleg¹⁾	10,4	12,6	-4,0	7,4	15,5	9,3	64,6	84,5
Nettó közvetlentőke- és portfóliobefektetések együtt	0,5	7,0	14,1	-7,9	21,4	-3,4	207,1	72,7
Nettó közvetlen befektetések	-11,1	-9,6	3,9	-13,4	-12,5	-7,1	-159,5	-87,4
Nettó portfóliobefektetések	11,5	16,5	10,2	5,5	33,9	3,7	366,6	160,2
Részvénytőke	25,5	-10,6	-1,1	-12,0	3,9	7,2	36,7	-6,3
Adósságinstrumentumok	-14,0	27,2	11,4	17,6	30,0	-3,5	329,9	166,4
Kötvények és kötelezvények	-22,3	33,7	-1,6	8,0	31,0	-7,7	126,3	89,1
Pénzpiaci eszközök	8,3	-6,6	13,0	9,6	-1,0	4,2	203,6	77,4
Nettó egyéb befektetések	7,6	7,7	-21,0	15,5	-8,4	13,3	-157,6	-1,7
<i>Százalékos változás az előző időszakhoz képest</i>								
Áruk és szolgáltatások								
Export	-0,7	-0,4	4,8	7,8	5,7	0,3	-14,6	9,5
Import	0,4	-1,4	5,6	6,7	7,6	1,8	-15,2	8,5
Áruk								
Export	-0,5	-0,6	5,8	9,4	6,1	1,4	-17,2	12,0
Import	0,7	-1,8	7,3	7,2	8,9	2,2	-18,4	10,7
Szolgáltatások								
Export	-1,4	0,1	2,2	3,3	4,5	-2,9	-6,6	2,6
Import	-0,4	-0,1	0,7	4,9	3,5	0,4	-4,4	2,1

Forrás: EKB.

Megjegyzés: A kerekítések miatt a részösszegek nem feltétlenül adják ki a végösszeget.

1) A számadatok egyenlegekre (nettó mozgások) vonatkoznak. A pozitív (negatív) előjel nettó beáramlást (kiáramlást) jelent. Nincs szezonálisan kiigazítva.

Az euroövezeten kívüli áruimport értékének növekedése szintén lelassult 2010 harmadik negyedében, és jelenleg 2,2%-on áll az előző negyedév 8,9%-os értékéhez viszonyítva (lásd a 12. táblázatot). Az euroövezeten kívüli áruimport bővülését részben a hazai kereslet, valamint az export által az importált inputok iránt támasztott kereslet alapozta meg. Az áruimport bővülése főként az importáraknak köszönhető, amely hozzájárult a növekedéshez, jóllehet, egy lassabb ütemben. Ezzel szemben az importárakra részben a nyersanyagárak alakulása gyakorolt hatást. Az euroövezeten kívüli import növekedési ütemének lelassulása feltehetően az euroövezet belföldi keresletnövekedésének a lassulását tükrözi. Az euroövezeten kívüli importértékek negyedéves növekedésének 2010 harmadik negyedében tapasztalt lassulása volt megfigyelhető az OPEC tagországaiból, Ázsiából és az euroövezeten kívüli EU-tagállamokból érkező áruimportok vonatkozásában, míg az Egyesült Királyságból érkező áruk iránt mutató kereslet változatlan szinten maradt az euroövezeten belül.

A szolgáltatáskereskedelem vonatkozásában az euroövezeten kívüli exportértékek 2010 harmadik negyedében negatív növekedést produkáltak az előző negyedévhez képest. A szolgáltatások kivételének értéke 2,9%-kal zsugorodott, a második negyedévben elkönyvelt 4,5%-os emelkedéssel

szemben. A szolgáltatások behozatalának értéke negyedéves viszonylatban 0,4%-kal bővült, amely az előző negyedévhez képest mintegy 3 százalékponttal marad el (lásd a 12. táblázatot).

Abból adódóan, hogy az import növekedése erőteljesebb volt az export növekedésénél, az előző negyedévhez viszonyítva az áruk és szolgáltatások kereskedelmi többlete összességében csökkent 2010 harmadik negyedévében, míg az áruk és szolgáltatások 12 havi kumulált kereskedelmi többlete növekedett. A termékek és a szolgáltatások egyenlegének többletében az elmúlt 12 hónap során tapasztalt bővülés az euroövezet főbb kereskedelmi partnereinek 2009 második felére és 2010 első felére során megnövekedett keresletének tulajdonítható. A termék és szolgáltatási mérleg kumulált többletének ezen javulása – amely társult a jövedelem egyenleg hiányának csökkenésével, valamint a folyó átutalási mérleg hiányának enyhe növekedésével – alacsonyabb folyófizetésimérleg-hiányt eredményezett az 1 évvel korábbi szinthez képest (lásd a 62. ábrát). Az év elejétől szeptemberig a kumulált folyófizetésimérleg-hiány komoly csökkenést regisztrált, amelynek következtében 46,3 milliárd euróra (a GDP mintegy 0,5%-ára) zsugorodott szemben az egy évvel korábbi 91,0 milliárd euro hiánnyal (lásd a 12. táblázatot).

A jövő vonatkozásában a rendelkezésre álló felmérések és mutatók azt sugallják, hogy rövid távon folytatódik az euroövezeten kívülre irányuló áruexport növekedése. Ugyan a 2010 novemberéig rendelkezésre álló, az euroövezeti feldolgozóipari ágazat új exportmegrendeléseinek beszerzési menedzser-indexe (PMI) októberhez képest némiképp csökkent, de jóval a bővülés/zsugorodás 50-es küszöbe felett állt. Azonban abból adódóan, hogy az év első hat hónapjához viszonyítva a globális gazdasági tevékenység vesztett lendületéből, tovább lassulhat a kereskedelem talpra állási folyamata.

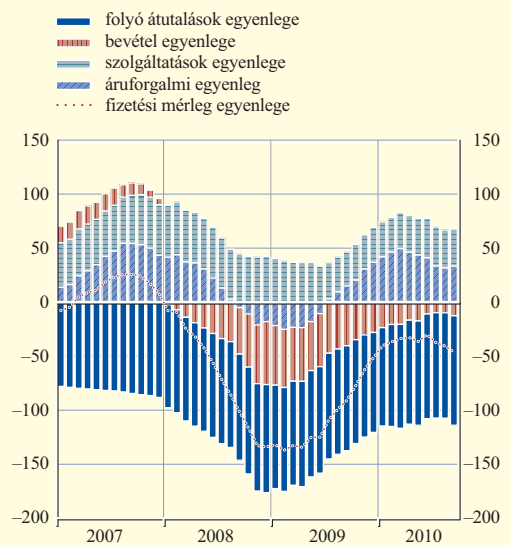
A PÉNZÜGYI MÉRLEG

2010 első három negyedévében az euroövezet átfogó pénzügyi mérlege lényegében stabil maradt, míg a közvetlentőke- és portfólióbefektetések együttes nettó beáramlását némiképp ellensúlyozták az egyéb befektetések nettó mozgásai. Az egyes befektetési kategóriákat külön vizsgálva azonban az rajzolódik ki, hogy a vizsgált időszakban a befektetők magatartásában némi változás állt be, reagálva a pénzügyi piacokon tapasztalt feszültségekre. Míg a nettó közvetlentőke-kiáramlások fokozatosan csökkentek, a befektetők magatartásában beállt változások elsősorban a portfólió- és egyéb befektetési mérlegek változó alakulásában tükröződtek (lásd 12. a táblázatot).

Ami a közvetlentőke-befektetéseket illeti, a 2010 első negyedévében beindult nettó kiáramlási folyamat folytatódott az év harmadik negyedévében is, amelyet főként a közvetlentőke-befektetés nagyobb mértékű kiáramlása vezérelt. Azonban e lendület valamelyest megtorpant, mivel az alaptőke-befektetések továbbra is gyenge szinten maradtak. Ráadásul, ahogy az általános gazdasági fejlemények fokozatosan stabilizálódtak, az euroövezetbeli cégek mérsékelték hitelezésüket a külföldön működő kapcsolt vállalkozásaik számára.

62. ábra: A folyó fizetési mérleg főbb tételei

(milliárd euróban; 12 havi kumulált állományváltozások; havi adatok; munkanapokkal és szezonálisan kiigazítva)

Forrás: EKB.

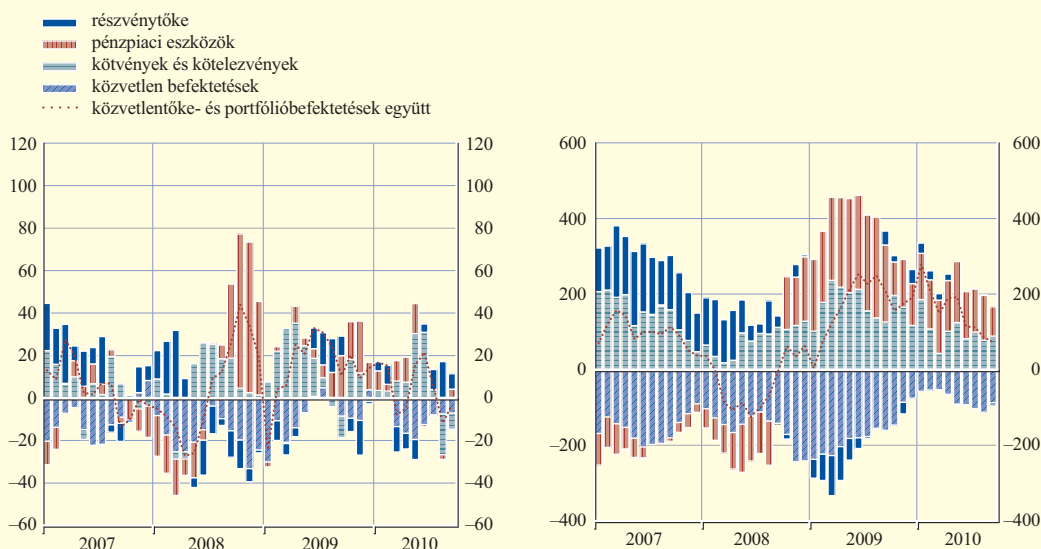
Ami a portfólióbefektetéseket illeti, a negyedéves eredmények volatilitása meghaladta a közvetlentőke-befektetéseket. A portfólióbefektetések nettó beáramlása 2010 harmadik negyedévében erőteljesen csökkent, annak ellenére, hogy 2010 második negyedévében épp ellenkezőleg erőteljes növekedést produkált. Az instrumentumonkénti bontás azt mutatja, hogy ezeket az erős mozgásokat az adósságinstrumentumok vezérelték, amelyek vonatkozásában jelentősen megnövekedtek a nettó beáramlások a második negyedévben, majd ezt követően a harmadik negyedév során ezt a tendenciát nettó kiáramlás váltotta fel (lásd a 63. ábrát és a 12. táblázatot). Ezzel szemben a részvényekbe történő portfólióáramlások továbbra is pozitívak maradtak a harmadik negyedévben azt követően, hogy a második negyedévben nettó beáramlás volt tapasztalható. Végezetül az egyéb befektetésekre történő áramlások szintén változékonynak bizonyultak, negyedévről negyedévre ingadozva.

A fejleményeket részletesebben elemezve azt látjuk, hogy 2010 második negyedévében a részvényekbe történő nettó kiáramlást felváltó nettó beáramlás elfedte a külföldi vállalatokba való részesedések felszámolását, illetve az euroövezeti rezidensek befektetéseinek hazatelepítését jelentő folyamatot. Ezeket a fejleményeket a megnövekedett pénzügyi feszültségek, valamint a második negyedév során tapasztalt csökkenő és volatilis részvényi árak fényében kell értelmezni, ami valószínűleg megerősítette a befektetők hazai papírok iránti elfogultságát. Ezzel szemben, mivel a harmadik negyedévben a pénzügyi feszültségek enyhültek, a részvénybefektetésekre történő nettó beáramlások növekedése a nem rezidensek által eszközölt befektetéseknél volt köszönhető, amelyet valószínűleg az euroövezetben működő cégek kedvezőbb profitvárakozásai vezérelhettek. Időközben az euroövezeti adósságinstrumentumokba történő befektetések nettó beáramlása – leginkább az általános államkötvények és állampapírok euroövezeten kívüli rezidensek általi nettó vásárlása – jelentősen megnövekedett a második negyedévben. Ez a fejlemény összecseng a befektetők ezen időszakban tapasztalt kockázatelkerülésének ismételt növekedésével. A harmadik negyedévben azonban, amikor is csillapodtak a pénzügyi feszültségek, az euroövezeti adósságinstrumentumokba történő befektetések nettó kiáramlásra váltottak. Ez a váltás azt tükrözte, hogy valamelyest normalizálódtak az euroövezeten kívüli rezidensek befektetései az euroövezeti

63. ábra: A pénzügyi mérleg főbb tételei

(milliárd euróban; nettó állományváltozások; háromhavi mozgóátlagok; havi adatok)

(milliárd euróban; 12 havi kumulált nettó állományváltozások; havi adatok)

Forrás: EKB.

kötvényekbe és papírokba, valamint az euroövezeti rezidensek fokozottan fektettek be külföldi kötvényekbe és állampapírokba.

Hosszabb távot tekintve, a közvetlentőke- és portfólióbefektetések együttes egyenlegébe történő nettó beáramlás számottevően csökkent és 72,7 milliárd euróra esett vissza a 2010 szeptemberéig tartó 12 hónapban, szemben az egy évvel korábbi 207,1 milliárd euróval. Ez a csökkenés a portfólióbefektetések alacsonyabb nettó beáramlásának volt tulajdonítható (lásd a 12. táblázatot). A portfólióbefektetéseket instrumentumonként vizsgálva megállapítható, hogy a csökkenés elsősorban az adósság-instrumentumok nettó beáramlásában bekövetkezett nagyfokú csökkenésének köszönhető, amelyet csak tovább fokozott a nettó kiáramlásokra történő átváltás a részvények terén (lásd a 63. ábrát és a 12. táblázatot). Mindent egybevetve, a 2010 szeptemberéig tartó 1 év vonatkozásában a határon átnyúló pénzügyi tranzakciók alakulását továbbra is erősen befolyásolja, hogy az adósságinstrumentumokba történő nettó beáramlások szintje – a pénzügyi válság idején elért csúcshoz viszonyítva – normalizálódni látszik, valamint, hogy az euroövezetben mind a rezidensek, mind a nem rezidensek részéről ismét erős érdeklődés mutatkozik a részvénybefektetések iránt, amely folyamat 2009 második felében kezdődött.

AZ EUROÖVEZET STATISZTIKAI ADATAI

TARTALOM¹⁾

AZ EUROÖVEZET STATISZTIKAI ADATAINAK ÁTTEKINTÉSE

Az euroövezet gazdasági mutatóinak összefoglalása

S5

I MONETÁRIS STATISZTIKA

- 1.1 Az eurorendszer konszolidált pénzügyi kimutatása S6
- 1.2 Irányadó EKB-kamatok S7
- 1.3 Az eurorendszer tendereljárásokon elosztott monetáris politikai műveletei S8
- 1.4 A kötelező tartalék és a likviditás statisztikai adatai S9

2 MONETÁRIS MÉRLEGEK, BEFEKTETÉSI ALAPOK MÉRLEGEI

- 2.1 Az euroövezeti MPI-k összesített mérlege S10
- 2.2 Az euroövezeti MPI-k konszolidált mérlege S11
- 2.3 Monetáris statisztikák S12
- 2.4 MPI-hitelek bontása S14
- 2.5 Az MPI-knél tartott betétek bontása S17
- 2.6 MPI-értékpapír-állomány bontása S20
- 2.7 Kiválasztott MPI-mérlegtételek újraértékelése S21
- 2.8 Egyes MPI-mérlegtételek devizanemek szerinti megoszlása S22
- 2.9 Az euroövezet befektetési alapjainak összevont mérlege S24
- 2.10 Befektetési alapok által tartott értékpapírok az értékpapírok kibocsátói szerinti bontásban S25

3 EUROÖVEZETI SZÁMLÁK

- 3.1 Integrált gazdasági és pénzügyi számlák intézményi szektoronként S26
- 3.2 Az euroövezet nem pénzügyi számlái S30
- 3.3 Háztartások S32
- 3.4 Nem pénzügyi vállalatok S33
- 3.5 Biztosítók és nyugdíjpénztárak S34

4 PÉNZÜGYI PIACOK

- 4.1 Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kibocsátása eredeti lejárat, a kibocsátó székhelye és pénznemek szerinti csoportosításban S35
- 4.2 Az euroövezetbeli rezidensek által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok a kibocsátó ágazati besorolása és eszköztípus szerint S36
- 4.3 Az euroövezetbeli rezidensek által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír-állomány növekedése S38
- 4.4 Az euroövezetbeli rezidensek által kibocsátott, tőzsdén jegyzett részvények S40
- 4.5 Euroövezeti rezidensek MPI-knél elhelyezett, euróban denominált betéteinek és az általuk az MPI-ktől felvett, euróban denominált hitelek kamatlábai S42
- 4.6 Pénzpiaci kamatok S44
- 4.7 Euroövezeti hozamgörbék S45
- 4.8 Tőzsdeindexek S46

5 ÁRAK, KIBOCSÁTÁS, KERESLET ÉS MUNKAERŐPIACOK

- 5.1 HICP, egyéb árak és költségek S47
- 5.2 Kibocsátás és kereslet S50
- 5.3 Munkaerőpiacok S54

1) További információért forduljon hozzánk a statistics@ecb.europa.eu címen. Hosszabb távú, illetve részletesebb adatok az EKB honlapján, az EKB statisztikai adattárház részben (<http://sdw.ecb.europa.eu>) találhatóak.

6	ÁLLAMHÁZTARTÁSI PÉNZÜGYEK	
6.1	Bevétel, kiadás, egyenleg	S56
6.2	Adósság	S57
6.3	Az adósság változása	S58
6.4	Negyedéves bevétel, kiadás és egyenleg	S59
6.5	Negyedéves adósság és az adósság változása	S60
7	KÜLFÖLDI MŰVELETEK ÉS POZÍCIÓK	
7.1	A fizetési mérleg összefoglalója	S61
7.2	Folyó fizetési mérleg és tőkemérleg	S62
7.3	Pénzügyi mérleg	S64
7.4	A fizetési mérleg monetáris bemutatása	S70
7.5	Áruforgalom	S71
8	ÁRFOLYAMOK	
8.1	Effektív árfolyamok	S73
8.2	Bilaterális árfolyamok	S74
9	AZ EUROÖVEZETEN KÍVÜLI GAZDASÁGI FOLYAMATOK	
9.1	Gazdasági és pénzügyi folyamatok az EU egyéb tagállamaiban	S75
9.2	Gazdasági és pénzügyi folyamatok az Egyesült Államokban és Japánban	S76
	ÁBRÁK JEGYZÉKE	S77
	TECHNIKAI MEGJEGYZÉSEK	S79
	ÁLTALÁNOS MEGJEGYZÉSEK	S85

Jelmagyarázat a táblázatokhoz

-	az adat nem létezik vagy nem értelmezhető
.	az adat még nem áll rendelkezésre
...	nulla vagy elhanyagolható
milliárd	10 ⁹
(p)	előzetes adat

AZ EUROÖVEZET STATISZTIKAI ADATAINAK ÁTTEKINTÉSE

Az euroövezet gazdasági mutatóinak összefoglalása

(eltérő jelzés hiányában éves változás, százalék)

1. Monetáris folyamatok és kamatlábak¹⁾

	M1 ²⁾	M2 ²⁾	M3 ^{2),3)}	M3 ^{2),3)} háromhavi mozgóátlag (középre igazított)	MPI-hitelek az euroövezetbeli rezidensek részére, kivéve az MPI-eket és az állam- háztartást ²⁾	Nem pénzügyi és nem monetáris pénzügyi vállalatok által euróban kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok ²⁾	Háromhavi kamat (EURIBOR; éves %; az időszakra vonatkozó átlagadatok)	Tízéves azonnali kamatláb (éves %; időszak vége) ⁴⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8
2008	2,4	9,6	9,7	-	9,5	19,4	4,64	3,69
2009	9,5	4,8	3,3	-	1,6	23,4	1,22	3,76
2009. IV. n.év	12,3	2,2	0,3	-	-0,6	18,6	0,72	3,76
2010. I. n.év	11,3	1,7	-0,2	-	-0,4	8,4	0,66	3,46
2010. II. n.év	10,3	1,4	-0,1	-	0,2	4,4	0,69	3,03
2010. III. n.év	7,9	1,8	0,7	-	0,9	2,3	0,87	2,67
2010. jún.	9,2	1,4	0,2	0,1	0,4	2,3	0,73	3,03
2010. júl.	8,2	1,5	0,2	0,5	0,7	1,9	0,85	3,01
2010. aug.	7,8	2,1	1,2	0,8	1,2	2,6	0,90	2,48
2010. szept.	6,2	2,0	1,1	1,1	1,2	2,3	0,88	2,67
2010. okt.	4,9	2,1	1,0	.	1,4	.	1,00	2,86
2010. nov.	1,04	3,11

2. Fizetési mérleg, kibocsátás, kereslet és munkaerőpiacok

	HICP ¹⁾	Ipari termelői árak	Egy munkaóra ra jutó költségek	Reál-GDP (szezonalisan kiigazított adatok)	Az építőiparon kívüli ipari termelés	Kapacitás- kihasználtság a feldolgozó- iparban, %	Foglalkoztatás (szezonalisan kiigazított adatok)	Munkanélküliség (a munkaerő szálmájában; szezonalisan kiigazított adatok)
	1	2	3	4	5	6	7	8
2008	3,3	6,1	3,4	0,4	-1,8	81,8	0,8	7,5
2009	0,3	-5,1	2,9	-4,1	-14,9	71,1	-1,9	9,4
2010. I. n.év	1,1	-0,1	1,9	0,8	4,7	73,9	-1,2	9,9
2010. II. n.év	1,5	3,0	1,6	2,0	9,0	76,3	-0,7	10,0
2010. III. n.év	1,7	4,0	.	1,9	6,9	77,4	.	10,0
2010. jún.	1,4	3,1	-	-	8,3	-	-	10,0
2010. júl.	1,7	4,0	-	-	7,2	77,2	-	10,0
2010. aug.	1,6	3,6	-	-	8,4	-	-	10,0
2010. szept.	1,8	4,3	-	-	5,5	-	-	10,0
2010. okt.	1,9	.	-	-	.	77,6	-	10,1
2010. nov.	1,9	.	-	-	.	-	-	.

3. Fizetési mérleg, tartalék eszközök és árfolyamok

(eltérő jelzés hiányában milliárd euro)

	Fizetési mérlegek (nettó tranzakciók)			Tartalék eszközök (időszak végi pozíciók)	Nettó nemzet- közi befektetési pozíció (a GDP százalékában)	Bruttó külső adósság (a GDP százalékában)	Az euro effektív árfolyama: EER-21 ⁵⁾ (index, 1999. I. n.év = 100)		USD/EUR árfolyam
	Folyó fizetési mérlegek és tőkemérlegek	Áruk	Közvetlentőke- és portfólióbefektetések együtt				Nominális	Reál (fogyasztói- ár-index CPI)	
2008	-124,2	-18,3	5,3	374,2	-17,7	118,2	110,5	110,1	1,4708
2009	-43,7	39,4	15,9	462,4	-16,2	116,4	111,7	110,6	1,3948
2009. IV. n.év	12,7	19,9	14,1	462,4	-16,2	116,4	113,8	112,2	1,4779
2010. I. n.év	-19,3	2,7	-7,9	498,7	-14,7	120,4	108,7	106,9	1,3829
2010. II. n.év	-21,3	3,9	21,4	583,3	-12,4	123,7	103,1	101,8	1,2708
2010. III. n.év	-15,1	6,7	-3,4	552,2	.	.	102,3	100,9	1,2910
2010. jún.	1,1	3,9	-18,0	583,3	.	.	100,7	99,4	1,2209
2010. júl.	4,9	7,6	-17,5	535,6	.	.	102,5	101,1	1,2770
2010. aug.	-10,3	-4,3	0,5	573,2	.	.	102,1	100,7	1,2894
2010. szept.	-9,7	3,4	7,0	552,2	.	.	102,5	100,9	1,3067
2010. okt.	.	.	.	555,6	.	.	106,1	104,3	1,3898
2010. nov.	104,8	103,0	1,3661

Források: EKB, Európai Bizottság (Eurostat és Economic and Financial Affairs DG) és Reuters.

Megjegyzés: bővebb információ az adatokról ennek a résznek egy későbbi táblázatában található.

1) Az adatok az euroövezet változó összetételére utalnak. Bővebb információk az Általános megjegyzések című részben olvashatók.

2) A havi adatok éves százalékos változásai a hónap végére vonatkoznak, míg a negyedéves és éves adatoké az adott időszak átlagának éves változására. Bővebb információt a Technikai megjegyzések című fejezet tartalmaz.

3) Az M3 és összetevői nem tartalmazzák az euroövezeten kívüli rezidensek tulajdonában levő, pénzügyi alapok által kibocsátott befektetési jegyeket és a legfeljebb két éves lejáratú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat.

4) AAA minősítésű euroövezeti központi kormányzati kötvények hozamgörbéi alapján. További információ a 4.7 fejezetben található.

5) A kereskedelmi partnerek csoportjainak meghatározását és további részleteket lásd az Általános megjegyzések című fejezetben.

MONETÁRIS STATISZTIKA

I.1 Az eurorendszer konszolidált pénzügyi kimutatása (míllió euro)

1. Eszközök

	2010. nov. 5.	2010. nov. 12.	2010. nov. 19.	2010. nov. 26.
Aranykészletek és aranykövetelések	334 412	334 409	334 412	334 411
Euroövezeten kívüli rezidensekkel szembeni, devizában denominált követelések	220 253	219 603	220 299	220 004
Euroövezetbeli rezidensekkel szembeni, devizában denominált követelések	23 709	23 825	23 418	24 254
Euroövezeten kívüli rezidensekkel szembeni, euróban denominált követelések	19 040	19 351	19 708	19 859
Euróban denominált hitelnyújtás euroövezetbeli hitelintézetek részére	528 871	515 799	515 548	523 184
Irányadó refinanszírozó műveletek	178 350	175 035	186 033	177 103
Hosszabb lejáratú refinanszírozási műveletek	350 386	326 098	326 098	345 226
Finomszabályozó repoműveletek	0	12 552	0	0
Strukturális repoműveletek	0	0	0	0
Aktív oldali rendelkezésre állás	131	2 112	3 415	852
Pótfedezeti felhívással kapcsolatos hitelek	4	2	2	3
Euroövezetbeli hitelintézetekkel szembeni egyéb, euróban denominált követelések	28 353	28 265	28 794	31 607
Euroövezetbeli rezidensek által kibocsátott, euróban denominált értékpapírok	438 665	440 691	444 025	446 511
Monetáris politikai célból tartott értékpapírok	125 028	126 101	126 773	128 121
Egyéb értékpapírok	313 637	314 590	317 252	318 391
Euróban denominált államadósság	34 977	34 977	34 977	34 977
Egyéb eszközök	258 073	262 059	267 207	281 153
Eszközök összesen	1 886 353	1 878 979	1 888 388	1 915 961

2. Források

	2010. nov. 5.	2010. nov. 12.	2010. nov. 19.	2010. nov. 26.
Forgalomban lévő bankjegyek	816 309	814 499	812 762	814 043
Euróban denominált kötelezettségek euroövezetbeli hitelintézetekkel szemben	335 262	329 321	316 159	316 710
Folyószámlák (beleértve a kötelező tartalékot)	190 008	245 061	222 228	196 884
Betéti lehetőség	81 733	20 209	28 900	53 776
Lekötött betétek	63 500	64 000	65 000	66 000
Finomszabályozó repoműveletek	0	0	0	0
Pótfedezeti felhívással kapcsolatos betétek	21	50	30	51
Euroövezetbeli hitelintézetekkel szembeni egyéb, euróban denominált kötelezettségek	3 001	3 911	4 023	5 020
Kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0
Euroövezetbeli rezidensekkel szembeni egyéb, euróban denominált kötelezettségek	87 085	84 532	107 963	118 727
Euroövezeten kívüli rezidensekkel szembeni, euróban denominált kötelezettségek	41 884	40 775	40 992	42 608
Euroövezetbeli rezidensekkel szembeni, devizában denominált kötelezettségek	1 354	820	859	1 008
Euroövezeten kívüli rezidensekkel szembeni, devizában denominált kötelezettségek	11 718	12 052	12 242	13 134
Az IMF által elosztott különleges lehívási jogok ellentételezése	53 665	53 665	53 665	53 665
Egyéb kötelezettségek	161 145	164 473	164 794	176 116
Átértékelési számlák	296 740	296 740	296 740	296 740
Saját tőke	78 191	78 191	78 189	78 189
Források összesen	1 886 353	1 878 979	1 888 388	1 915 961

Forrás: EKB.

1.2 Irányadó EKB-kamatok

(éves százalékszintek, a változások százalékpontban kifejezve)

Érvényesség kezdete ¹⁾	Betéti lehetőség		Irányadó refinanszírozási műveletek			Aktív oldali rendelkezésre állás	
			Rögzített kamatú tenderek	Változó kamatú tenderek	Változás	Szint	Változás
	Szint	Változás	Rögzített kamat	Minimális ajánlati ár			
	1	2	3	4	5	6	7
1999. jan. 1.	2,00	-	3,00	-	-	4,50	-
4. ²⁾	2,75	0,75	3,00	-	...	3,25	-1,25
22.	2,00	-0,75	3,00	-	...	4,50	1,25
ápr. 9.	1,50	-0,50	2,50	-	-0,50	3,50	-1,00
nov. 5.	2,00	0,50	3,00	-	0,50	4,00	0,50
2000. febr. 4.	2,25	0,25	3,25	-	0,25	4,25	0,25
márc. 17.	2,50	0,25	3,50	-	0,25	4,50	0,25
ápr. 28.	2,75	0,25	3,75	-	0,25	4,75	0,25
jún. 9.	3,25	0,50	4,25	-	0,50	5,25	0,50
28. ³⁾	3,25	...	-	4,25	...	5,25	...
szept. 1.	3,50	0,25	-	4,50	0,25	5,50	0,25
okt. 6.	3,75	0,25	-	4,75	0,25	5,75	0,25
2001. máj. 11.	3,50	-0,25	-	4,50	-0,25	5,50	-0,25
aug. 31.	3,25	-0,25	-	4,25	-0,25	5,25	-0,25
szept. 18.	2,75	-0,50	-	3,75	-0,50	4,75	-0,50
nov. 9.	2,25	-0,50	-	3,25	-0,50	4,25	-0,50
2002. dec. 6.	1,75	-0,50	-	2,75	-0,50	3,75	-0,50
2003. márc. 7.	1,50	-0,25	-	2,50	-0,25	3,50	-0,25
jún. 6.	1,00	-0,50	-	2,00	-0,50	3,00	-0,50
2005. dec. 6.	1,25	0,25	-	2,25	0,25	3,25	0,25
2006. márc. 8.	1,50	0,25	-	2,50	0,25	3,50	0,25
jún. 15.	1,75	0,25	-	2,75	0,25	3,75	0,25
aug. 9.	2,00	0,25	-	3,00	0,25	4,00	0,25
okt. 11.	2,25	0,25	-	3,25	0,25	4,25	0,25
dec. 13.	2,50	0,25	-	3,50	0,25	4,50	0,25
2007. márc. 14.	2,75	0,25	-	3,75	0,25	4,75	0,25
jún. 13.	3,00	0,25	-	4,00	0,25	5,00	0,25
2008. júl. 9.	3,25	0,25	-	4,25	0,25	5,25	0,25
okt. 8.	2,75	-0,50	-	-	-	4,75	-0,50
9. ⁴⁾	3,25	0,50	-	-	-	4,25	-0,50
15. ⁵⁾	3,25	...	3,75	-	-0,50	4,25	...
nov. 12.	2,75	-0,50	3,25	-	-0,50	3,75	-0,50
dec. 10.	2,00	-0,75	2,50	-	-0,75	3,00	-0,75
2009. jan. 21.	1,00	-1,00	2,00	-	-0,50	3,00	...
márc. 11.	0,50	-0,50	1,50	-	-0,50	2,50	-0,50
ápr. 8.	0,25	-0,25	1,25	-	-0,25	2,25	-0,25
máj. 13.	0,25	...	1,00	-	-0,25	1,75	-0,50

Forrás: EKB.

1999. január 1. és 2004. március 9. között a dátum a betéti és az aktív oldali rendelkezésre állásra vonatkozik. Az irányadó refinanszírozási műveletek esetében a kamatváltozás a feltüntetett időpontot követő első művelet időpontjától érvényes. A 2001. szeptember 18-i változás ugyanettől a naptól érvényes. 2004. március 10-től kezdve az időpont mind a betéti rendelkezésre állásra, mind az aktív oldali rendelkezésre állásra, valamint az irányadó refinanszírozási műveletekre vonatkozik (ahol a változások a Kormányzótanács döntését követő irányadó refinanszírozási művelet időpontjától érvényesek), egyéb jelzés hiányában.
1998. december 22-én az EKB bejelentette, hogy 1999. január 4. és 21. között kivételes intézkedésként egy 50 bázispontos szűk folyosót alkalmaz aktív oldali és a betéti lehetőség között azzal a céllal, hogy a piaci szereplők részére elősegítse az új monetáris rendszerhez való áttérést.
2000. június 8-án az EKB bejelentette, hogy a 2000. június 28-án kiegyenlített művelettel kezdődően az eurorendszer irányadó refinanszírozó műveleteit változó kamatú tenderekként kezeli. A minimális ajánlati ár az a minimális kamat lesz, amelyen a partnerek megteszik ajánlatukat.
2008. október 9-től az EKB 200 bázisponttól 100 bázispontra csökkentette a jegybanki rendelkezésre állás folyosóját az irányadó refinanszírozási műveletek kamatlába körül. A rendelkezésre állás folyosóját 2009. január 21-től visszaállították 200 bázispontra.
2008. október 8-án az EKB bejelentette, hogy az október 15-én elszámolandó művelettel kezdve a heti irányadó refinanszírozási műveletek végrehajtására egy rögzített kamatú tenderejjel kerül sor, ahol a teljes elosztás az irányadó refinanszírozási műveletek kamatlábán történik. Ez a változás hatálytalanította a korábbi (ugyanaznap meghozott) döntést, amely a változó kamatú tenderekként lefolytatott irányadó refinanszírozási műveletek minimális ajánlati kamatlábjának 50 bázispontos csökkentéséről szólt.

1.3 Az eurorendszer tendereljárásokon elosztott monetáris politikai műveletei^{1), 2)} (millió euro, kamatok az éves százalékok arányában)

1. Irányadó és hosszabb távú refinanszírozási műveletek³⁾

Elszámolás napja	Ajánlatok (összege)	A műveletekben részt vevő felek száma	Elosztás (összege)	Rögzített kamatú tendereljárások	Változó kamatú tendereljárások			(...) napig érvényes
				Rögzített kamat	Minimális ajánlati ár	Aktív oldali kamat ⁴⁾	Súlyozott átlagkamat	
1	2	3	3	4	5	6	7	8
Irányadó refinanszírozó műveletek								
2010. aug. 18.	155 227	109	155 227	1,00	-	-	-	7
25.	150 315	112	150 315	1,00	-	-	-	7
szept. 1.	153 060	111	153 060	1,00	-	-	-	7
8.	153 655	111	153 655	1,00	-	-	-	7
15.	151 574	105	151 574	1,00	-	-	-	7
22.	153 771	109	153 771	1,00	-	-	-	7
29.	166 361	129	166 361	1,00	-	-	-	7
okt. 6.	197 049	148	197 049	1,00	-	-	-	7
13.	185 984	145	185 984	1,00	-	-	-	7
20.	184 030	151	184 030	1,00	-	-	-	7
27.	183 439	190	183 439	1,00	-	-	-	7
nov. 3.	178 350	144	178 350	1,00	-	-	-	7
10.	175 035	146	175 035	1,00	-	-	-	7
17.	186 033	177	186 033	1,00	-	-	-	7
24.	177 103	165	177 103	1,00	-	-	-	7
dec. 1.	179 694	163	179 694	1,00	-	-	-	7
Hosszabb lejáratú refinanszírozó műveletek								
2010. jún. 16.	31 603	23	31 603	1,00	-	-	-	28
júl. 1.	131 933	171	131 933	1,00	-	-	-	91
14.	49 399	34	49 399	1,00	-	-	-	28
29.	23 166	70	23 166	1,00	-	-	-	91
aug. 11.	39 148	36	39 148	1,00	-	-	-	28
26.	19 083	49	19 083	1,00	-	-	-	91
szept. 8.	37 903	27	37 903	1,00	-	-	-	35
30.	104 009	182	104 009	1,00	-	-	-	84
okt. 13.	52 236	34	52 236	1,00	-	-	-	28
28. ⁵⁾	42 475	132	42 475	1,00	-	-	-	91
nov. 10.	63 618	44	63 618	1,00	-	-	-	28
25. ⁵⁾	38 211	189	38 211	1,00	-	-	-	91

2. Egyéb tenderműveletek

Elszámolás napja	Művelet típusa	Ajánlatok (összege)	A műveletben részt vevő felek száma	Elosztás (összege)	Rögzített kamatú tendereljárások	Változó kamatú tendereljárások				(...) napig érvényes
					Rögzített kamat	Minimális ajánlati ár	Maximális ajánlati ár	Aktív oldali kamat ⁴⁾	Súlyozott átlagkamat	
1	2	3	3	4	5	6	7	8	9	10
2010. szept. 22.	Lekötött betétek beszedése	90 407	59	61 500	-	-	1,00	0,36	0,34	7
29.	Lekötött betétek beszedése	71 213	44	61 500	-	-	1,00	0,75	0,38	7
30.	Repók	29 443	50	29 443	1,00	-	-	-	-	6
okt. 6.	Lekötött betétek beszedése	114 184	77	63 500	-	-	1,00	0,50	0,42	7
12.	Lekötött betétek beszedése	110 844	143	108 993	-	-	1,00	0,80	0,76	1
13.	Lekötött betétek beszedése	103 101	59	63 500	-	-	1,00	0,75	0,60	7
20.	Lekötött betétek beszedése	103 927	67	63 500	-	-	1,00	0,75	0,66	7
27.	Lekötött betétek beszedése	90 999	53	63 500	-	-	1,00	0,74	0,67	7
nov. 3.	Lekötött betétek beszedése	90 877	61	63 500	-	-	1,00	0,62	0,57	7
9.	Lekötött betétek beszedése	148 480	147	148 378	-	-	1,00	0,80	0,78	1
10.	Lekötött betétek beszedése	72 702	50	64 000	-	-	1,00	0,80	0,68	7
11.	Repók	12 552	23	12 552	1,00	-	-	-	-	6
17.	Lekötött betétek beszedése	80 760	61	65 000	-	-	1,00	0,73	0,63	7
24.	Lekötött betétek beszedése	91 432	60	66 000	-	-	1,00	0,51	0,45	7
dec. 1.	Lekötött betétek beszedése	77 700	52	67 000	-	-	1,00	0,48	0,41	7

Forrás: EKB.

- 1) Az elosztott, de ki nem egyenlített műveletek miatt az itt szereplő összegek kissé eltérhetnek az 1.1 táblázatban szereplő adatoktól.
- 2) 2002 áprilisától a megosztott tenderműveletek (azaz az egyhetes lejáratú olyan műveletek, amelyek standard tendereljárásaként működnek az irányadó refinanszírozási műveletekkel párhuzamosan) irányadó refinanszírozási műveleteknek számítanak. Az áprilisi megelőzően végbement megosztott tenderműveletek adatait az 1.3.2 táblázat tartalmazza.
- 3) 2000. június 8-án az EKB bejelentette, hogy a 2000. június 28-án kiegyenlített művelettel kezdődően az eurorendszer irányadó refinanszírozási műveleteit változó kamatú tenderként kezeli. A minimális ajánlati kamatláb az a minimális kamat lesz, amelyen a partnerek megegyeznek ajánlataikat. 2008. október 8-án az EKB bejelentette, hogy a 2008. október 15-én elszámolandó művelettel kezdődően a heti irányadó refinanszírozási műveleteket rögzített kamatú tender formájában fogják lebonyolítani, vagyis a teljes összegre az irányadó refinanszírozási művelet kamatlába lesz érvényes. 2010. március 4-én az EKB úgy határozott, hogy a rendszeres három hónapos, hosszabb lejáratú refinanszírozási műveletekben a 2010. április 28-án kiosztandó és 2010. április 29-én elszámolandó művelettel kezdődően visszatér a változó kamatú tendereljárásokhoz.
- 4) A likviditásnyújtó (-elvonó) műveletek esetében az aktív oldali rendelkezésre állás arra a legalacsonyabb (legmagasabb) kamatra vonatkozik, amelyen az ajánlatokat elfogadták.
- 5) Az utolsó egyéves, hosszabb lejáratú refinanszírozási műveletben (elszámolására 2009. december 17-én került sor), a hat hónapos, hosszabb lejáratú refinanszírozási műveletekben (elszámolásukra 2010. április 1-jén és május 13-án került sor), valamint a három hónapos, hosszabb lejáratú refinanszírozási műveletekben (elszámolásukra 2010. október 28-án és november 25-én került sor) a kamatlábat, amelynek alkalmazásával valamennyi ajánlatot kielégítették, indexálták az irányadó refinanszírozási műveleteknek a művelet időtartama alatti átlagos minimális ajánlati kamatlábhoz.

1.4 A kötelező tartalék és a likviditás statisztikai adatai

(milliárd euro, eltérő jelzés hiányában napi pozíciók az időszakra vonatkozó átlagok; kamatok éves százalékos arányban)

1. Hitelintézetek tartalékalapjai a tartalékolási előírásoknak megfelelően

Tartalékalap az alábbi időpontokban: ¹⁾	Összesen	Kötelezettségek, melyekre 2%-os tartalékolási együtthatót alkalmaztak		Kötelezettségek, melyekre 0%-os tartalékolási együtthatót alkalmaztak		
		Egynapos betétek és legfeljebb kétéves lejáratú vagy felmondási idejű betétek	Legfeljebb kétéves lejáratú kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	2 éven túli lejáratú vagy felmondási idejű betétek	Repók	Két évnél hosszabb lejáratú kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok
	1	2	3	4	5	6
2008	18 169,6	10 056,8	848,7	2 376,9	1 243,5	3 643,7
2009	18 318,2	9 808,5	760,4	2 475,7	1 170,1	4 103,5
2010. máj.	19 045,5	9 996,2	746,7	2 600,7	1 411,7	4 290,0
jún.	19 018,2	9 998,7	721,2	2 586,9	1 314,3	4 397,2
júl.	18 966,5	9 918,6	703,0	2 594,9	1 344,0	4 405,9
aug.	19 138,1	10 019,3	707,4	2 618,7	1 366,2	4 426,5
szept.	18 836,5	9 944,2	670,0	2 566,5	1 307,2	4 348,6

2. Tartalékolás

Tartalékolási periódus záró időpontja	Kötelező tartalék	Hitelintézetek elszámolási számlái	Túltartalékolás	Alultartalékolás	Kötelező tartalék után fizetendő kamat
	1	2	3	4	5
2008	217,2	218,7	1,5	0,0	3,25
2009	210,2	211,4	1,2	0,0	1,00
2010. júl. 13.	213,0	214,4	1,4	0,0	1,00
aug. 10.	214,3	215,7	1,4	0,0	1,00
szept. 7.	213,9	215,3	1,4	0,0	1,00
okt. 12.	211,9	213,1	1,2	0,0	1,00
nov. 9.	214,0	215,2	1,2	0,0	1,00
dec. 7.	211,8

3. Likviditás

Tartalékolási periódus záró időpontja	Likviditásnyújtó tényezők					Likviditásszűkítő tényezők					Hitelintézetek elszámolási számlái	Bázispénz
	Az eurorendszer monetáris politikai műveletei											
	Az eurorendszer nettó eszközei arányban és devizában	Írányadó refinanszírozó műveletek	Hosszabb lejáratú refinanszírozó műveletek	Aktív oldali rendelkezésre állás	Egyéb likviditásnyújtó műveletek ²⁾	Betéti rendelkezésre állás	Egyéb likviditásszűkítő műveletek ³⁾	Forgalomban lévő készpénz	Központi kormány betétei az eurorendszerben	Egyéb tényezők (nettó)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2008	580,5	337,3	457,2	2,7	0,0	200,9	4,9	731,1	107,8	114,3	218,7	1 150,7
2009	407,6	55,8	593,4	0,7	24,6	65,7	9,9	775,2	150,1	-130,2	211,4	1 052,3
2010. jún. 15.	462,4	110,0	706,7	0,3	86,9	288,8	34,1	806,2	123,1	-98,4	212,5	1 307,5
júl. 13.	500,9	167,5	573,2	0,3	140,2	230,4	54,4	813,0	126,5	-56,5	214,4	1 257,8
aug. 10.	543,4	185,4	432,2	0,1	121,4	96,7	67,5	819,3	95,2	-11,8	215,7	1 131,7
szept. 7.	543,2	153,1	435,0	0,6	121,8	83,7	66,9	816,0	86,8	-15,0	215,3	1 115,0
okt. 12.	531,3	164,5	392,6	0,7	128,3	68,8	64,8	814,1	96,4	-39,8	213,1	1 096,1
nov. 9.	511,3	183,0	340,0	0,8	124,5	41,9	68,8	813,5	92,1	-72,0	215,2	1 070,7

Forrás: EKB.

- 1) Időszak végén.
- 2) Tartalmazza az eurorendszer fedezett kötvényszárlási programja keretében nyújtott likviditást és az eurorendszer értékpapír-piaci programját.
- 3) Beleértve az eurorendszer devizaswapműveleteinek eredményeként elvont likviditást.
További információkért lásd: <http://www.ecb.europa.eu/mopo/liq/html/index.en.html>.

MONETÁRIS MÉRLEGEK, BEFEKTETÉSI ALAPOK MÉRLEGEI

2.1 Az euroövezeti MPI-k összesített mérlege¹⁾ (milliárd euro, időszak végi állományok)

1. Eszközök

	Összesen	Az euroövezetbeli rezidenseknek nyújtott hitelek				Az euroövezetbeli rezidensek által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok				Pénzügyi alap részvényei/befektetési jegyei ²⁾	Az euroövezetbeli rezidensek által kibocsátott részvények, egyéb részesedések	Külföldi követelések	Tárgyi eszközök	Egyéb eszközök
		Összesen	Államháztartás	Egyéb euroövezetbeli rezidensek	MPI-k	Összesen	Államháztartás	Egyéb euroövezetbeli rezidensek	MPI-k					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Az eurorendszerben														
2008	2 982,9	1 803,0	20,6	0,6	1 781,8	362,3	319,5	3,3	39,4	-	14,4	484,7	8,6	309,9
2009	2 829,9	1 475,6	19,5	0,7	1 455,4	451,7	368,3	7,5	75,9	-	16,5	556,7	8,5	321,0
2010. II. n.év	3 390,3	1 822,1	18,8	0,9	1 802,4	535,8	425,7	9,7	100,4	-	15,8	670,0	8,6	338,1
III. n.év	3 024,2	1 459,0	18,5	0,9	1 439,6	550,3	439,5	9,6	101,2	-	16,7	645,7	8,7	343,8
2010. júl.	3 104,2	1 569,6	18,7	0,9	1 550,0	537,9	428,7	9,6	99,6	-	16,1	620,2	8,6	351,8
aug.	3 101,4	1 529,1	18,7	0,9	1 509,5	544,8	434,2	9,7	100,9	-	16,6	664,0	8,7	338,2
szept.	3 024,2	1 459,0	18,5	0,9	1 439,6	550,3	439,5	9,6	101,2	-	16,7	645,7	8,7	343,8
okt. ³⁾	3 028,1	1 449,8	18,5	0,9	1 430,4	559,3	448,8	9,7	100,8	-	17,0	643,6	8,7	349,7
Eurorendszeren kívüli MPI-k														
2008	31 830,5	18 050,8	968,3	10 774,8	6 307,7	4 628,1	1 245,4	1 406,4	1 976,3	98,7	1 196,7	4 746,6	211,7	2 897,9
2009	31 144,9	17 702,3	1 001,5	10 783,3	5 917,5	5 060,7	1 483,2	1 497,2	2 080,3	85,1	1 235,1	4 251,7	220,7	2 589,2
2010. II. n.év	32 577,9	18 266,0	1 068,0	10 989,2	6 208,8	5 105,7	1 573,8	1 506,1	2 025,8	67,3	1 228,3	4 572,9	221,4	3 116,4
III. n.év	32 075,4	17 888,1	1 068,9	10 977,8	5 841,3	5 067,5	1 566,1	1 531,9	1 969,5	62,6	1 244,1	4 385,7	220,0	3 207,3
2010. júl.	32 077,3	18 051,6	1 056,8	10 973,5	6 021,3	5 090,1	1 572,4	1 526,3	1 991,3	64,7	1 229,6	4 428,6	219,6	2 993,1
aug.	32 656,6	18 011,1	1 064,4	10 971,6	5 975,1	5 102,8	1 566,7	1 528,6	2 007,4	64,8	1 241,7	4 571,5	219,4	3 445,4
szept.	32 075,4	17 888,1	1 068,9	10 977,8	5 841,3	5 067,5	1 566,1	1 531,9	1 969,5	62,6	1 244,1	4 385,7	220,0	3 207,3
okt. ³⁾	31 855,5	17 814,3	1 147,2	10 951,3	5 715,8	5 093,5	1 649,1	1 505,4	1 939,0	61,4	1 251,1	4 332,7	220,5	3 081,9

2. Források

	Összesen	Forgalomban lévő készpénz	Az euroövezetbeli rezidensek által elhelyezett betétek				Pénzügyi alap részvényei/befektetési jegyei ²⁾	Kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok ⁴⁾	Jegyzett tőke és tartalékok	Külföldi tartozások	Egyéb források
			Összesen	Központi kormányzat	Egyéb államháztartási / egyéb euroövezetbeli rezidensek	MPI-k					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Az eurorendszerben											
2008	2 982,9	784,7	1 247,2	68,8	16,6	1 161,7	-	0,1	273,8	378,3	298,9
2009	2 829,9	829,3	1 192,3	102,6	22,1	1 067,6	-	0,1	320,9	140,0	347,4
2010. II. n.év	3 390,3	835,4	1 631,0	137,2	21,4	1 472,4	-	0,1	413,5	142,5	367,9
III. n.év	3 024,2	837,0	1 293,8	89,2	10,6	1 194,0	-	0,0	403,6	131,3	358,5
2010. júl.	3 104,2	844,1	1 370,3	102,8	11,9	1 255,5	-	0,1	396,5	137,2	356,0
aug.	3 101,4	837,5	1 344,7	97,0	8,6	1 239,1	-	0,1	424,6	135,9	358,7
szept.	3 024,2	837,0	1 293,8	89,2	10,6	1 194,0	-	0,0	403,6	131,3	358,5
okt. ³⁾	3 028,1	838,7	1 294,5	100,6	12,6	1 181,3	-	0,0	406,2	130,7	357,9
Eurorendszeren kívüli MPI-k											
2008	31 830,5	-	16 742,2	190,8	9 699,5	6 852,0	825,0	4 838,9	1 767,6	4 401,5	3 255,4
2009	31 144,9	-	16 470,9	144,1	10 044,8	6 282,0	732,6	4 908,5	1 921,2	4 097,3	3 014,3
2010. II. n.év	32 577,9	-	17 012,9	167,6	10 300,5	6 544,7	670,9	4 979,5	2 004,2	4 460,6	3 450,0
III. n.év	32 075,4	-	16 597,9	176,2	10 316,6	6 105,0	651,8	4 900,4	2 016,4	4 304,4	3 604,4
2010. júl.	32 077,3	-	16 763,2	179,5	10 280,5	6 303,2	659,5	4 927,8	2 008,9	4 350,0	3 368,0
aug.	32 656,6	-	16 728,1	165,2	10 304,5	6 258,5	674,8	4 955,8	2 018,6	4 495,2	3 784,1
szept.	32 075,4	-	16 597,9	176,2	10 316,6	6 105,0	651,8	4 900,4	2 016,4	4 304,4	3 604,4
okt. ³⁾	31 855,5	-	16 544,7	243,1	10 323,2	5 978,5	636,0	4 857,7	2 029,1	4 327,5	3 460,4

Forrás: EKB.

- 1) Az adatok az euroövezet változó összetételére utalnak. Bővebb információk az Általános megjegyzések című részben olvashatók.
- 2) Az euroövezet rezidensei által kibocsátott összegek. A nem euroövezeti rezidensek által kibocsátott összegeket a külföldi követelések tartalmazzák.
- 3) Euroövezeti rezidensek által tartott összegek.
- 4) A legfeljebb két évvel lejáratott kibocsátott és nem euroövezeti rezidensek által tartott összegeket a külföldi adósságok tartalmazzák.

2.2 Az euroövezeti MPI-k konszolidált mérlege¹⁾
(milliárd euro, időszak végi állományok, az időszak tranzakciói)

1. Eszközök

	Összesen	Az euroövezetbeli rezidenseknek nyújtott hitelek			Az euroövezetbeli rezidensek által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok			Az euroövezetbeli rezidensek által kibocsátott részvények / egyéb részesedések	Külföldi követelések	Tárgyi eszközök	Egyéb eszközök
		Összesen	Államháztartás	Egyéb euroövezetbeli rezidensek	Összesen	Államháztartás	Egyéb euroövezetbeli rezidensek				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Záróállományok											
2008	24 121,3	11 764,3	988,9	10 775,5	2 974,7	1 564,9	1 409,8	784,8	5 231,4	220,3	3 146,0
2009	23 861,6	11 804,9	1 020,9	10 784,0	3 356,2	1 851,5	1 504,6	812,1	4 808,4	229,2	2 850,8
2010. II. n.év	25 252,7	12 076,8	1 086,7	10 990,1	3 515,2	1 999,4	1 515,8	783,1	5 242,8	230,0	3 404,6
III. n.év	25 172,0	12 066,2	1 087,5	10 978,7	3 547,1	2 005,6	1 541,6	797,7	5 031,4	228,7	3 500,9
2010. júl.	24 943,6	12 049,9	1 075,5	10 974,4	3 537,0	2 001,1	1 535,9	785,0	5 048,8	228,2	3 294,7
aug.	25 588,5	12 055,6	1 083,1	10 972,5	3 539,3	2 001,0	1 538,3	796,0	5 235,5	228,1	3 734,0
szept.	25 172,0	12 066,2	1 087,5	10 978,7	3 547,1	2 005,6	1 541,6	797,7	5 031,4	228,7	3 500,9
okt. ^(p)	25 122,3	12 118,0	1 165,7	10 952,3	3 613,0	2 097,9	1 515,1	804,0	4 976,3	229,2	3 382,0
Tranzakciók											
2008	1 694,1	598,2	12,8	585,4	499,5	90,0	409,5	-56,4	-73,8	-3,0	730,8
2009	-645,1	20,1	34,2	-14,1	365,1	269,8	95,3	12,6	-465,4	7,8	-586,0
2010. II. n.év	519,1	135,8	36,1	99,8	51,9	69,8	-17,9	-2,0	-55,8	2,7	386,4
III. n.év	179,1	45,1	1,3	43,8	21,6	-0,2	21,8	10,0	5,2	-1,4	98,7
2010. júl.	-145,1	-3,0	-11,0	7,9	14,6	-2,6	17,1	-3,2	-40,1	-1,8	-111,5
aug.	534,9	T-1,1	7,3	-8,4	-5,4	-7,6	2,1	12,7	91,9	-0,3	437,2
szept.	-210,7	49,2	5,0	44,3	12,5	9,9	2,6	0,5	-46,6	0,7	-227,0
okt. ^(p)	-23,8	59,2	78,2	-18,9	68,9	95,3	-26,4	4,1	-35,4	0,5	-121,1

2. Források

	Összesen	Forgalomban lévő készpénz	A központi kormányzat betét-állománya	Egyéb államháztartási betétek / egyéb euroövezetbeli rezidensek betétei	Pénzpiaci alap részvényei/befektetési jegyei ²⁾	Kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő, értékpapírok ³⁾	Jegyzett tőke és tartalékok	Külföldi tartozások	Egyéb források	MPI-közi kötelezettségek többlete az MPI-közi eszközök felett
Záróállományok										
2008	24 121,3	722,7	259,6	9 716,1	726,3	2 823,3	1 615,1	4 779,8	3 554,2	-75,8
2009	23 861,6	769,9	246,7	10 066,9	647,5	2 752,4	1 802,6	4 237,3	3 361,7	-23,3
2010. II. n.év	25 252,7	785,4	304,8	10 321,9	603,6	2 853,5	1 956,7	4 603,1	3 817,9	5,8
III. n.év	25 172,0	786,8	265,5	10 327,2	589,2	2 829,7	1 956,9	4 435,7	3 962,9	18,1
2010. júl.	24 943,6	793,9	282,2	10 292,4	594,7	2 837,0	1 944,7	4 487,2	3 724,0	-12,5
aug.	25 588,5	787,9	262,1	10 313,1	610,1	2 847,6	1 980,9	4 631,1	4 142,8	13,0
szept.	25 172,0	786,8	265,5	10 327,2	589,2	2 829,7	1 956,9	4 435,7	3 962,9	18,1
okt. ^(p)	25 122,3	789,1	343,7	10 335,8	574,6	2 817,9	1 971,1	4 458,2	3 818,4	13,6
Tranzakciók										
2008	1 694,1	83,3	106,0	700,9	29,8	-32,7	138,5	91,7	595,4	-18,7
2009	-645,1	45,8	-4,4	289,4	-12,5	-56,5	143,2	-591,3	-502,9	44,1
2010. II. n.év	519,1	16,9	37,3	139,7	-28,8	-33,5	45,6	-45,6	357,0	30,3
III. n.év	179,1	1,3	-39,5	40,2	-14,6	20,0	19,9	25,0	125,7	1,0
2010. júl.	-145,1	8,4	-22,6	-16,2	-8,9	10,8	16,9	-9,6	-100,8	-23,0
aug.	534,9	-6,0	-20,2	18,7	15,3	-4,6	5,7	87,6	410,4	28,0
szept.	-210,7	-1,2	3,4	37,7	-20,9	13,8	-2,7	-53,0	-183,9	-4,0
okt. ^(p)	-23,8	2,2	78,0	7,6	-14,6	-7,4	10,6	50,9	-143,6	-7,6

Forrás: EKB.

- 1) Az adatok az euroövezet változó összetételére utalnak. Bővebb információk az Általános megjegyzések című részben olvashatók.
- 2) Euroövezeti rezidensek által tartott összegek.
- 3) A legfeljebb két éves lejáratú kibocsátott és nem euroövezeti rezidensek által tartott összegeket a külföldi adósságok tartalmazzák.

2.3 Monetáris statisztikák¹⁾

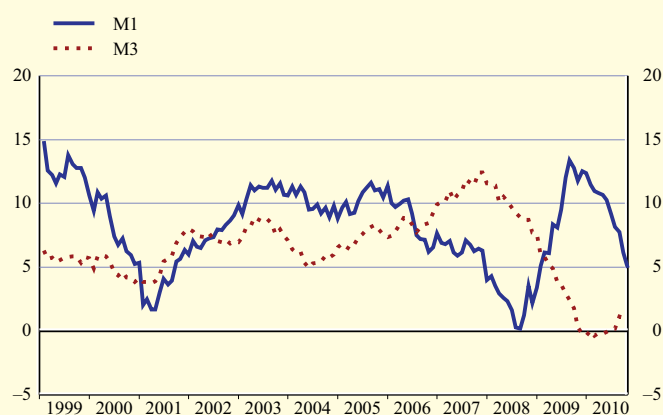
(milliárd euro és éves növekedési ütemek; szezonálisan igazított adatok; időszak végi állományok és növekedési ütemek; időszak alatti tranzakciók)

1. Monetáris aggregátumok²⁾ és ellenpárok

	M3				M3 három-havi mozgólánc (középre igazított)	M3-hosszabb lejáratú forrásai	Az államháztartásnak nyújtott hitel	Egyéb euroövezetbeli rezidensekkel szembeni követelések			Nettó külföldi követelések ³⁾			
	M2		M3-M2	5				6	7	8		Hitelek		Memo tétel: Eladással és értékpapírosítással kiigazított hitelek ⁴⁾
	M1	M2-M1										9	10	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
Záróállományok														
2008	3 980,6	4 040,7	8 021,4	1 371,5	9 392,9	-	6 281,8	2 575,5	12 969,6	10 779,9	-	431,9		
2009	4 492,3	3 696,0	8 188,3	1 145,9	9 334,2	-	6 757,2	2 898,4	13 091,0	10 782,2	-	551,0		
2010. II. n.év	4 659,4	3 641,9	8 301,3	1 128,6	9 429,9	-	7 142,4	3 062,4	13 250,8	10 962,7	-	645,6		
III. n.év	4 684,7	3 696,3	8 381,0	1 119,9	9 500,9	-	7 146,1	3 100,5	13 327,4	10 967,0	-	600,8		
2010. júl.	4 689,5	3 642,2	8 331,7	1 103,5	9 435,2	-	7 113,1	3 068,3	13 280,5	10 951,6	-	564,8		
aug.	4 736,0	3 672,4	8 408,4	1 115,1	9 523,4	-	7 183,7	3 095,4	13 364,7	11 007,4	-	608,3		
szept.	4 684,7	3 696,3	8 381,0	1 119,9	9 500,9	-	7 146,1	3 100,5	13 327,4	10 967,0	-	600,8		
okt. ⁵⁾	4 690,8	3 714,8	8 405,6	1 068,9	9 474,6	-	7 160,0	3 262,6	13 289,7	10 960,0	-	501,3		
Tranzakciók														
2008	130,6	484,8	615,4	47,8	663,2	-	252,4	103,0	926,9	581,1	736,9	-166,4		
2009	495,6	-368,3	127,3	-157,8	-30,5	-	421,3	308,1	84,4	-20,4	19,7	125,5		
2010. II. n.év	75,3	-25,9	49,4	21,5	70,9	-	3,7	83,0	27,2	67,4	73,3	-16,0		
III. n.év	35,4	66,8	102,1	-13,9	88,2	-	84,5	32,3	123,1	59,5	84,1	-20,6		
2010. júl.	35,3	4,6	39,9	-27,4	12,5	-	32,6	2,0	45,2	12,6	27,5	-33,1		
aug.	44,6	31,3	75,9	11,1	87,0	-	24,2	19,3	79,0	49,3	54,2	5,0		
szept.	-44,5	30,9	-13,7	2,3	-11,3	-	27,7	11,0	-1,1	-2,3	2,4	7,6		
okt. ⁵⁾	7,7	19,4	27,2	-55,2	-28,1	-	15,4	164,9	-32,3	0,5	8,3	-108,2		
Növekedési ütemek														
2008	3,4	13,7	8,3	3,6	7,6	7,1	4,2	4,2	7,7	5,7	7,1	-166,4		
2009	12,4	-9,1	1,6	-11,6	-0,3	-0,2	6,7	11,9	0,6	-0,2	0,2	125,5		
2010. II. n.év	9,2	-7,0	1,4	-7,7	0,2	0,1	3,9	8,6	0,0	0,4	0,3	39,2		
III. n.év	6,2	-2,8	2,0	-5,3	1,1	1,1	3,2	7,3	0,9	1,2	1,3	-4,3		
2010. júl.	8,2	-5,9	1,5	-8,4	0,2	0,5	3,9	8,0	0,5	0,7	0,8	-0,3		
aug.	7,8	-4,4	2,1	-5,0	1,2	0,8	3,4	7,6	1,0	1,2	1,3	-25,5		
szept.	6,2	-2,8	2,0	-5,3	1,1	1,1	3,2	7,3	0,9	1,2	1,3	-4,3		
okt. ⁵⁾	4,9	-1,2	2,1	-7,4	1,0	.	3,4	12,0	1,0	1,4	1,6	-100,9		

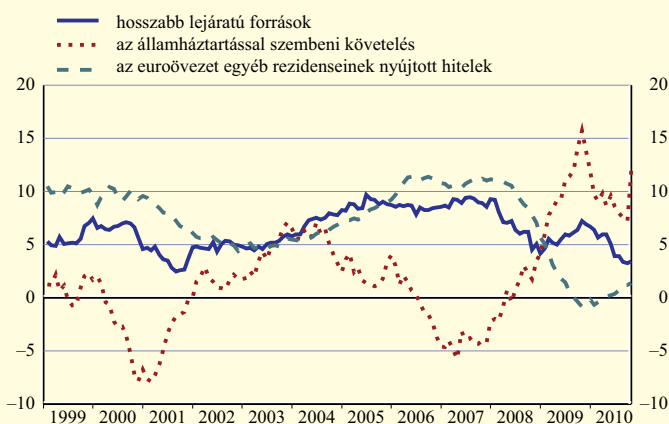
1. ábra: Monetáris aggregátumok¹⁾

(szezonálisan igazított éves növekedési ütemek)

2. ábra: Ellenpárok¹⁾

(szezonálisan igazított éves növekedési ütemek)

Forrás: EKB.

- 1) Az adatok az euroövezet változó összetételére utalnak. Bővebb információk az Általános megjegyzések című részben olvashatók. Kiválasztott tételekre vonatkozó havi és egyéb rövid távú növekedési ütemeket lásd: <http://www.ecb.europa.eu/stats/money/aggregates/aggr/html/index.en.html>.
- 2) Az MPI-k és a központi kormányzat (posta, államkincstár stb.) nem MPI-szektorbeli euroövezeti rezidensekkel – kivéve a központi kormányzatot – szembeni monetáris kötelezettségei. Az M1, M2 és M3 definícióját lásd a Fogalomtárban.
- 3) A „növekedési ütemek” részben szereplő értékek a jelzett időszakokkal végződő 12 hónapban lebonyolított tranzakciók összegeit jelentik.
- 4) Hitelek MPI-mérlegből történő kivételével kiigazítva eladásuk vagy értékpapírosításuk miatt.

2.3 Monetáris statisztikák¹⁾

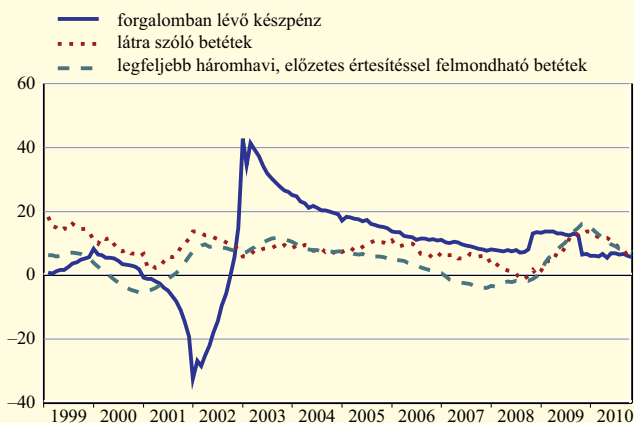
(milliárd euro és éves növekedési ütemek; szezonálisan igazított adatok; időszak végi állományok és növekedési ütemek; időszak alatti tranzakciók)

2. A monetáris aggregátumok és a hosszabb lejáratú források összetevői

	Forgalomban lévő készpénz	Látra szóló betétek	Legfeljebb kétéves lejáratú betétek	Legfeljebb háromhavi felmondható betétek	Repók	Pénzpiaci alapok befektetési jegyei	Legfeljebb kétéves lejáratú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Két éven túli lejáratú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Három hónapon túli felmondható betétek	Két éven túli lejáratú betétek	Saját tőke és tartalékok
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Záróállományok											
2008	710,4	3 270,2	2 472,2	1 568,6	350,2	755,2	266,1	2 569,3	121,6	1 987,1	1 603,8
2009	755,1	3 737,2	1 890,6	1 805,4	340,2	673,8	131,9	2 632,9	131,9	2 203,0	1 789,4
2010. II. n.év	784,9	3 874,5	1 797,1	1 844,9	401,8	604,0	122,7	2 716,5	128,1	2 340,4	1 957,4
III. n.év	791,2	3 893,5	1 804,8	1 891,5	397,6	594,3	128,0	2 700,4	122,4	2 371,5	1 951,8
2010. júl.	782,2	3 907,3	1 784,5	1 857,7	390,2	585,8	127,5	2 694,1	126,1	2 347,8	1 945,0
aug.	791,7	3 944,3	1 795,5	1 876,9	387,8	600,4	126,9	2 710,5	125,2	2 364,0	1 984,0
szept.	791,2	3 893,5	1 804,8	1 891,5	397,6	594,3	128,0	2 700,4	122,4	2 371,5	1 951,8
okt. ^(p)	790,4	3 900,4	1 811,0	1 903,8	382,4	579,8	106,7	2 708,4	119,7	2 363,4	1 968,5
Tranzakciók											
2008	83,6	47,0	464,3	20,5	47,0	32,9	-32,2	0,7	0,7	114,7	136,2
2009	43,4	452,2	-605,7	237,4	-10,1	-13,3	-134,3	77,7	8,9	193,4	141,3
2010. II. n.év	9,6	65,6	-42,5	16,6	60,0	-25,5	-13,0	-36,5	-1,9	-5,8	47,9
III. n.év	6,3	29,1	20,0	46,8	-3,9	-9,9	0,0	33,0	-2,4	39,9	14,0
2010. júl.	-2,8	38,1	-8,4	13,0	-11,5	-18,2	2,4	7,2	-0,9	9,8	16,5
aug.	9,5	35,1	12,1	19,1	-2,5	14,5	-0,8	1,5	0,3	14,2	8,3
szept.	-0,5	-44,1	16,2	14,7	10,1	-6,2	-1,6	24,4	-1,7	15,9	-10,8
okt. ^(p)	-0,9	8,6	7,1	12,4	-19,3	-14,5	-21,4	12,5	-1,5	-8,6	13,1
Növekedési ütemek											
2008	13,3	1,5	23,3	1,3	15,3	4,7	-10,7	0,0	0,5	6,1	9,3
2009	6,1	13,8	-24,3	15,1	-2,8	-1,9	-50,2	3,0	7,2	9,7	8,7
2010. II. n.év	6,9	9,6	-19,4	9,1	16,7	-13,6	-32,0	1,5	0,6	4,3	7,3
III. n.év	6,0	6,2	-12,1	7,9	21,3	-15,3	-16,2	1,4	-3,9	3,2	6,7
2010. júl.	6,6	8,5	-17,4	8,3	17,9	-16,6	-26,0	1,2	-1,2	4,0	8,2
aug.	6,7	8,0	-15,0	8,2	24,0	-14,7	-19,5	0,4	-1,8	3,9	7,6
szept.	6,0	6,2	-12,1	7,9	21,3	-15,3	-16,2	1,4	-3,9	3,2	6,7
okt. ^(p)	5,8	4,8	-8,9	7,3	22,7	-16,9	-25,3	2,0	-5,9	2,8	7,1

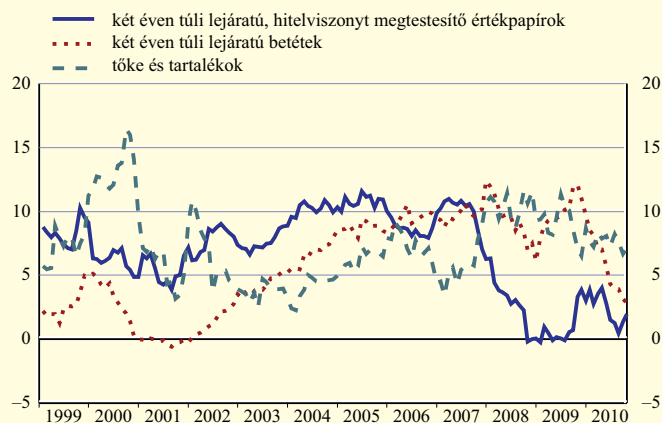
3. ábra: A monetáris aggregátumok összetevői¹⁾

(szezonálisan igazított éves növekedési ütemek)

4. ábra: Hosszabb lejáratú pénzügyi kötelezettségek összetevői¹⁾

(szezonálisan igazított éves növekedési ütemek)

Forrás: EKB.

1) Az adatok az euroövezet változó összetételére utalnak. Bővebb információk az Általános megjegyzések című részben olvashatók.

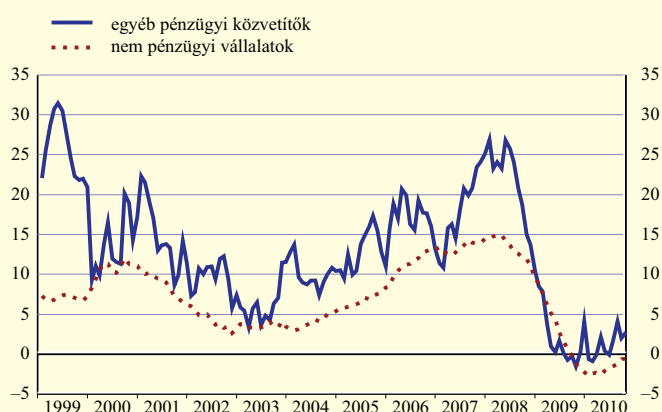
2.4 MPI-hitelek bontása^{1), 2)}

(miliárd euro és éves növekedési ütemek; szezonálisan igazított adatok; időszak végi állományok és növekedési ütemek; időszak alatti tranzakciók)

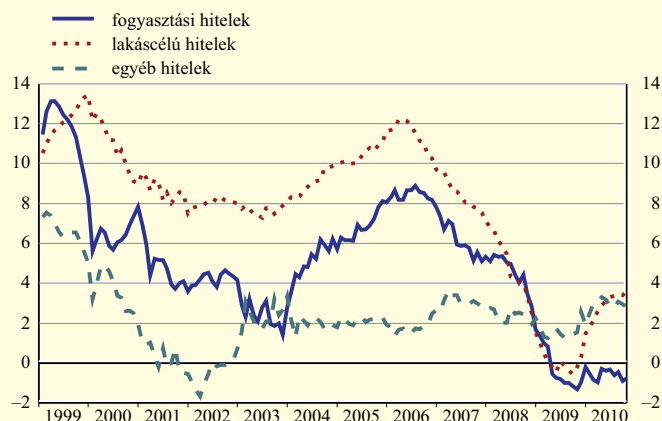
1. Pénzügyi közvetítők, nem pénzügyi vállalatok és háztartások részére nyújtott hitelek

	Biztosítók és nyugdíj-pénztárak	Egyéb pénzügyi közvetítők ³⁾	Nem pénzügyi vállalatok			Háztartások ⁴⁾				
	Összesen	Összesen	Összesen	Legfeljebb 1 éves lejáratú	1 éven túli, legfeljebb 5 éves lejáratú	5 éven túli lejáratú	Összesen	Fogyasztási hitel	Lakáscélú hitelek	Egyéb hitelek
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Záróállományok										
2008	104,9	971,7	4 821,3	1 381,1	960,9	2 479,3	4 882,0	632,4	3 483,0	766,6
2009	90,0	1 058,5	4 684,9	1 185,4	936,8	2 562,8	4 948,7	631,4	3 543,3	774,1
2010. II. n.év	86,2	1 096,5	4 691,8	1 138,7	921,7	2 631,4	5 088,2	644,4	3 631,9	811,9
2010. III. n.év	92,5	1 065,7	4 700,2	1 136,1	924,6	2 639,5	5 108,5	639,3	3 653,2	816,0
2010. júl.	91,3	1 109,9	4 662,6	1 121,9	913,9	2 626,8	5 087,9	641,1	3 637,0	809,8
aug.	96,0	1 121,1	4 683,4	1 129,1	915,9	2 638,4	5 106,8	642,7	3 650,0	814,2
szept.	92,5	1 065,7	4 700,2	1 136,1	924,6	2 639,5	5 108,5	639,3	3 653,2	816,0
okt. ⁴⁾	93,8	1 059,2	4 681,5	1 130,0	917,5	2 634,0	5 125,5	638,1	3 671,2	816,3
Tranzakciók										
2008	-3,7	86,9	418,3	86,8	119,6	211,8	79,6	10,4	52,2	16,9
2009	-13,5	35,9	-107,4	-181,2	-19,0	92,8	64,7	-1,2	51,3	14,6
2010. II. n.év	-0,4	34,1	-2,6	-28,3	2,2	23,6	36,3	0,4	31,9	3,9
2010. III. n.év	6,5	11,4	18,6	5,2	2,7	10,8	22,9	-2,6	20,9	4,6
2010. júl.	5,2	18,9	-15,7	-11,7	-5,0	1,1	4,2	-2,2	7,1	-0,7
aug.	4,6	15,0	16,7	5,8	1,7	9,2	13,0	1,4	7,8	3,8
szept.	-3,3	-22,4	17,7	11,1	5,9	0,6	5,7	-1,8	6,0	1,5
okt. ⁴⁾	1,3	-2,4	-13,0	-4,2	-5,4	-3,3	14,5	-0,7	14,6	0,6
Növekedési ütemek										
2008	-3,5	10,0	9,5	6,8	13,9	9,4	1,7	1,7	1,5	2,3
2009	-13,0	3,6	-2,2	-13,1	-2,0	3,7	1,3	-0,2	1,5	1,9
2010. II. n.év	-12,7	-0,3	-1,7	-9,9	-4,0	3,3	2,8	-0,3	3,3	2,8
2010. III. n.év	0,0	2,1	-0,6	-6,4	-2,0	2,7	2,8	-0,9	3,4	2,9
2010. júl.	-1,7	1,5	-1,5	-8,5	-4,0	2,8	2,8	-0,6	3,4	2,8
aug.	6,4	4,0	-1,2	-8,2	-3,3	2,9	2,9	-0,5	3,4	3,1
szept.	0,0	2,1	-0,6	-6,4	-2,0	2,7	2,8	-0,9	3,4	2,9
okt. ⁴⁾	6,0	2,8	-0,6	-5,6	-2,0	2,3	2,9	-0,8	3,6	2,8

5. ábra: Egyéb pénzügyi közvetítők és nem pénzügyi vállalatok részére nyújtott hitelek²⁾ (éves növekedési ütem; szezonális kiigazítás nélkül)

6. ábra: Háztartások részére nyújtott kölcsönök²⁾ (éves növekedési ütem; szezonális kiigazítás nélkül)

Forrás: EKB.

1) Az MPI-sektor az eurorendszer nélkül; a szektoronkénti osztályozás az ESA 95-ön alapul.

2) Az adatok az euroövezet változó összetételére utalnak. Bővebb információk az Általános megjegyzések című részben olvashatók.

3) Befektetési alapokkal együtt.

4) A háztartásokat segítő nonprofit intézményeket beleértve.

2.4 MPI-hitelek bontása^{1), 2)}

(milliárd euro és éves növekedési ütemek; szezonálisan igazított adatok; időszak végi állományok és növekedési ütemek; időszak alatti tranzakciók)

2. Pénzügyi közvetítők és nem pénzügyi vállalatok részére nyújtott hitelek

	Biztosítók és nyugdíjpénztárak				Egyéb pénzügyi közvetítők ³⁾				Nem pénzügyi vállalatok			
	Összesen	Legfeljebb 1 éves lejáratú	1 éven túli, legfeljebb 5 éves lejáratú	5 éven túli lejáratú	Összesen	Legfeljebb 1 éves lejáratú	1 éven túli, legfeljebb 5 éves lejáratú	5 éven túli lejáratú	Összesen	Legfeljebb 1 éves lejáratú	1 éven túli, legfeljebb 5 éves lejáratú	5 éven túli lejáratú
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Záróállományok												
2009	80,3	57,4	7,0	15,9	1 051,6	592,9	185,8	272,9	4 691,3	1 181,3	937,2	2 572,8
2010. II. n.év	90,4	68,9	5,7	15,8	1 107,0	590,3	216,9	299,9	4 700,1	1 150,8	921,6	2 627,7
III. n.év	93,6	73,4	5,8	14,5	1 078,8	585,7	201,2	291,9	4 690,0	1 133,4	922,4	2 634,2
2010. aug.	96,2	75,2	5,0	16,0	1 098,8	585,1	213,0	300,7	4 671,0	1 120,7	914,4	2 635,9
szept.	93,6	73,4	5,8	14,5	1 078,8	585,7	201,2	291,9	4 690,0	1 133,4	922,4	2 634,2
okt. ⁶⁾	95,0	74,3	5,8	15,0	1 053,8	557,8	200,6	295,4	4 671,6	1 124,6	916,8	2 630,3
Tranzakciók												
2009	-11,9	-11,8	0,9	-0,9	39,3	24,5	7,5	7,4	-106,8	-181,1	-18,8	93,1
2010. II. n.év	4,3	4,6	-0,2	-0,1	37,0	25,8	7,4	3,8	9,2	-12,9	0,9	21,2
III. n.év	3,4	4,6	0,2	-1,4	14,0	5,6	2,4	6,0	0,3	-9,6	0,6	9,3
2010. aug.	1,6	1,7	-0,4	0,3	-1,0	-3,2	-1,9	4,1	-13,8	-15,6	-2,2	3,9
szept.	-2,4	-1,7	0,8	-1,6	13,0	10,3	4,9	-2,2	19,9	16,8	5,3	-2,2
okt. ⁶⁾	1,4	0,9	0,0	0,6	-20,8	-24,5	0,3	3,4	-12,7	-7,1	-4,0	-1,7
Növekedési ütemek												
2009	-13,0	-17,1	14,2	-4,7	4,1	4,3	4,4	3,1	-2,2	-13,2	-2,0	3,7
2010. II. n.év	-12,4	-13,9	-28,4	3,9	-0,1	-1,6	-2,8	5,3	-1,7	-9,9	-3,9	3,3
III. n.év	0,3	3,9	-25,2	-3,5	2,0	1,6	-1,1	4,9	-0,6	-6,4	-2,0	2,7
2010. aug.	6,4	11,2	-35,6	6,5	4,1	5,6	-3,3	5,6	-1,2	-8,1	-3,3	2,9
szept.	0,3	3,9	-25,2	-3,5	2,0	1,6	-1,1	4,9	-0,6	-6,4	-2,0	2,7
okt. ⁶⁾	6,1	12,5	-27,6	-3,7	2,7	1,9	-0,1	5,8	-0,6	-5,6	-2,1	2,3

3. Háztartások részére nyújtott kölcsönök⁴⁾

	Összesen	Fogyasztási hitel				Lakáscélú hitelek				Egyéb hitelek			
		Összesen	Legfeljebb 1 éves lejáratú	1 éven túli, leg- feljebb 5 éves lejáratú	5 éven túli lejáratú	Összesen	Legfeljebb 1 éves lejáratú	1 éven túli, leg- feljebb 5 éves lejáratú	5 éven túli lejáratú	Összesen	Legfeljebb 1 éves lejáratú	1 éven túli, leg- feljebb 5 éves lejáratú	5 éven túli lejáratú
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Záróállományok													
2009	4 960,1	633,4	135,9	195,1	302,4	3 551,7	15,0	60,8	3 475,9	775,0	146,8	87,7	540,5
2010. II. n.év	5 091,6	647,7	146,9	192,2	308,6	3 626,8	14,1	56,4	3 556,4	817,1	151,5	86,6	578,9
III. n.év	5 115,3	641,2	142,9	188,4	310,0	3 657,4	14,7	58,8	3 583,9	816,7	146,4	87,0	583,3
2010. aug.	5 105,6	643,2	144,5	191,1	307,7	3 649,8	14,7	57,3	3 577,7	812,6	144,7	86,5	581,4
szept.	5 115,3	641,2	142,9	188,4	310,0	3 657,4	14,7	58,8	3 583,9	816,7	146,4	87,0	583,3
okt. ⁶⁾	5 130,8	640,5	142,7	188,0	309,8	3 675,0	14,6	59,0	3 601,4	815,3	143,6	86,4	585,2
Tranzakciók													
2009	65,2	-1,2	-1,4	-4,3	4,6	51,6	-2,6	-8,2	62,4	14,7	-7,3	-0,8	22,8
2010. II. n.év	49,1	5,9	1,7	-0,6	4,8	32,6	-0,7	-2,4	35,7	10,5	-4,3	-2,1	17,0
III. n.év	26,2	-4,0	-3,4	-3,4	2,7	30,0	0,2	2,4	27,4	0,2	-4,9	-0,4	5,5
2010. aug.	4,9	-1,7	0,4	-1,7	-0,4	4,7	0,2	0,2	4,4	1,9	-0,6	-0,3	2,9
szept.	13,7	-0,4	-1,4	-2,3	3,3	10,3	-0,1	1,5	8,9	3,8	1,7	-0,2	2,3
okt. ⁶⁾	13,1	-0,2	0,1	-0,4	0,2	14,3	-0,1	0,3	14,1	-1,1	-2,6	-0,4	1,9
Növekedési ütemek													
2009	1,3	-0,2	-1,0	-2,2	1,5	1,5	-14,9	-12,0	1,8	1,9	-4,7	-0,9	4,4
2010. II. n.év	2,8	-0,3	-2,2	-2,1	1,7	3,3	-11,2	-11,6	3,7	2,8	-7,5	-2,6	6,7
III. n.év	2,8	-0,9	-2,7	-3,7	1,8	3,4	-7,0	-5,1	3,6	3,0	-7,4	-2,9	6,8
2010. aug.	2,9	-0,5	-1,7	-2,2	1,2	3,4	-9,0	-10,3	3,8	3,1	-6,4	-2,6	6,6
szept.	2,8	-0,9	-2,7	-3,7	1,8	3,4	-7,0	-5,1	3,6	3,0	-7,4	-2,9	6,8
okt. ⁶⁾	2,9	-0,8	-1,8	-3,8	1,7	3,6	-6,9	-4,2	3,8	2,8	-7,4	-3,3	6,7

Forrás: EKB.

- 1) Az MPI-szektor eurorendszer nélkül; a szektoronkénti osztályozás az ESA 95-ön alapul.
- 2) Az adatok az euroövezet változó összetételére utalnak. Bővebb információk az Általános megjegyzések című részben olvashatók.
- 3) Befektetési alapokkal együtt.
- 4) A háztartásokat segítő nonprofit intézményeket beleértve.

2.4 MPI-hitelek bontása^{1), 2)}

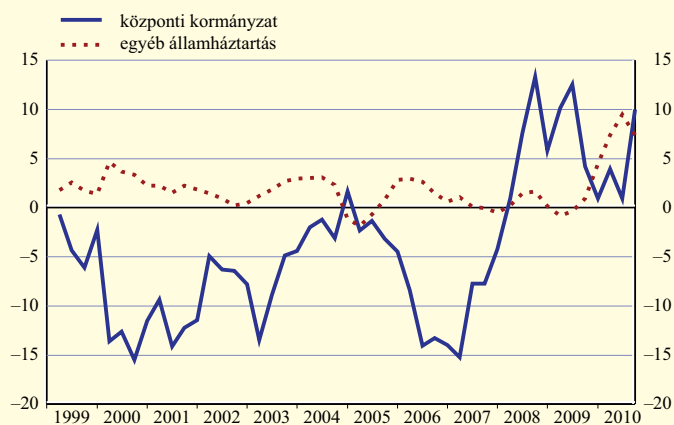
(milliárd euro és éves növekedési ütemek; szezonálisan igazított adatok; időszak végi állományok és növekedési ütemek; időszak alatti tranzakciók)

4. Az államháztartásnak és az euroövezeten kívül rezidenseknek nyújtott hitelek

	Államháztartás					Az euroövezeten kívüli rezidensek				
	Összesen	Központi kormányzat	Egyéb államháztartás			Összesen	Bankok ³⁾	Nem bankok		
			Tartományi/ tagállami kormányzat	Helyi önkormányzat	Társadalombiztosítási alapok			Összesen	Államháztartás	Egyéb
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Záróállományok										
2007	954,4	213,2	217,3	494,5	29,4	3 295,5	2 341,6	953,8	59,6	894,2
2008	968,3	227,0	209,8	509,3	22,2	3 242,4	2 278,8	963,6	57,5	906,1
2009. IV. n.év	1 001,5	229,1	209,8	528,8	33,8	2 821,7	1 914,9	906,8	46,1	860,7
2010. I. n.év	1 032,4	242,1	209,0	539,0	42,2	2 949,9	1 985,1	964,8	46,8	918,0
II. n.év	1 068,0	250,2	225,0	547,9	44,8	3 074,8	2 074,6	1 000,2	50,3	949,8
III. n.év ^(p)	1 068,9	257,1	223,2	544,2	44,5	2 950,9	1 995,9	955,1	51,8	903,2
Tranzakciók										
2007	-7,9	-4,4	-13,0	5,9	3,6	540,1	381,3	158,9	0,3	158,7
2008	13,7	12,5	-8,1	16,5	-7,2	-59,8	-86,0	26,1	0,3	25,8
2009. IV. n.év	10,2	-6,2	0,4	12,8	3,1	-3,8	11,4	-15,2	-1,4	-13,8
2010. I. n.év	30,4	12,6	-0,8	10,1	8,5	53,9	24,1	29,6	-0,6	30,2
II. n.év	36,9	9,4	15,9	9,0	2,6	-21,1	0,6	-22,7	-1,3	-21,4
III. n.év ^(p)	1,5	7,7	-1,9	-3,8	-0,3	-10,6	-13,2	2,5	4,3	-1,8
Növekedési ütemek										
2007	-1,2	-4,2	-5,6	1,3	13,8	18,6	18,5	18,8	0,5	20,2
2008	1,4	5,8	-3,7	3,3	-24,4	-1,5	-3,6	2,8	0,5	3,0
2009. IV. n.év	3,6	0,9	0,1	4,2	51,9	-11,7	-15,1	-4,1	-3,0	-4,2
2010. I. n.év	6,6	4,0	1,8	5,8	101,2	-3,2	-5,4	1,7	-4,7	2,1
II. n.év	7,4	1,0	9,1	7,0	56,8	-1,4	-1,7	-1,4	-5,4	-1,2
III. n.év ^(p)	8,0	10,0	6,5	5,4	45,1	0,9	1,3	-0,6	1,4	-0,7

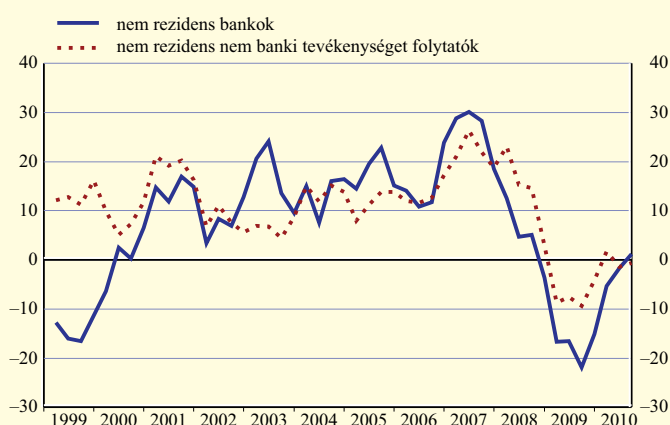
7. ábra: A kormányknak nyújtott hitelek²⁾

(éves növekedési ütem; szezonális kiigazítás nélkül)

8. ábra: Nem euroövezeti rezidensek részére nyújtott hitelek²⁾

(éves növekedési ütem; szezonális kiigazítás nélkül)

Forrás: EKB.

- 1) Az MPI-sektor az eurorendszer nélkül; a szektoronkénti osztályozás az ESA 95-ön alapul.
- 2) Az adatok az euroövezet változó összetételére utalnak. Bővebb információk az Általános megjegyzések című részben olvashatók.
- 3) A „bankok” kifejezést ebben a táblázatban az euroövezeten kívüli székhellyel rendelkező MPI-khez hasonló intézmények jelölésére használjuk.

2.5 Az MPI-knél tartott betétek bontása^{1), 2)}

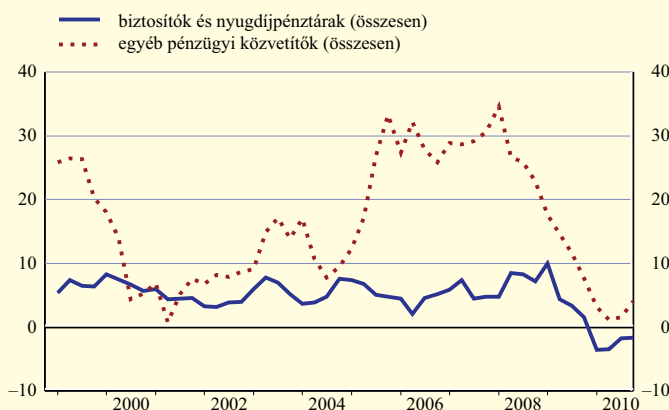
(milliárd euro, éves növekedési ütemek; szezonálisan igazított adatok; időszak végi állományok és növekedési ütemek; időszak alatti tranzakciók)

1. Pénzügyi közvetítők betétei

	Biztosítók és nyugdíjpénztárak						Egyéb pénzügyi közvetítők ³⁾							
	Összesen	Látra szóló	Lejárat		Felmondható		Repók	Összesen	Látra szóló	Lejárat		Felmondható		Repók
			Legfeljebb két év	Két éven túli	Legfeljebb három hónapon belül	Három hónapon túl				Legfeljebb két év	Két éven túli	Legfeljebb három hónapon belül	Három hónapon túl	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Záróállományok														
2008	761,4	84,3	114,2	537,2	1,1	1,5	23,1	1 802,4	319,9	420,4	852,9	12,3	0,1	197,0
2009	738,6	84,1	86,9	543,8	2,2	1,4	20,2	1 872,5	313,1	335,1	957,5	15,9	0,0	250,9
2010. II. n.év	740,7	95,5	84,6	536,2	2,3	0,3	21,8	2 074,1	367,8	297,7	1 059,7	9,1	0,2	339,6
III. n.év	734,3	89,4	89,3	532,7	2,6	0,3	20,1	2 076,9	373,5	300,8	1 053,3	8,6	0,7	339,9
2010. júl.	739,0	94,8	87,6	535,4	2,4	0,3	18,5	2 052,9	360,8	304,3	1 058,0	9,0	0,3	320,6
aug.	737,8	90,5	92,0	533,6	2,4	0,3	19,0	2 065,6	365,0	304,9	1 064,1	8,6	0,8	322,3
szept.	734,3	89,4	89,3	532,7	2,6	0,3	20,1	2 076,9	373,5	300,8	1 053,3	8,6	0,7	339,9
okt. ⁴⁾	729,2	89,8	85,4	529,7	2,6	0,3	21,4	2 060,5	367,5	319,9	1 046,0	8,9	0,7	317,5
Tranzakciók														
2008	69,2	12,4	42,8	12,2	-0,3	0,1	2,2	268,8	4,4	71,8	142,3	-0,3	-0,3	51,0
2009	-26,9	-1,0	-30,4	6,3	1,1	-0,1	-2,8	56,8	6,8	-93,6	85,8	3,7	0,0	54,0
2010. II. n.év	0,9	4,7	-0,2	-7,2	-0,2	2,2	1,5	72,3	33,9	-21,5	-0,7	-8,0	0,1	68,6
III. n.év	-5,6	-5,8	5,0	-6,7	0,3	3,3	-1,7	25,9	9,5	10,4	5,4	-0,5	0,5	0,6
2010. júl.	-1,1	-0,4	3,2	-1,8	0,1	1,1	-3,2	-14,7	-5,4	8,2	1,6	-0,1	0,0	-18,9
aug.	-1,8	-4,5	4,1	-2,9	0,0	1,1	0,4	14,3	4,0	3,3	5,3	-0,4	0,5	1,6
szept.	-2,8	-0,8	-2,3	-2,0	0,2	1,1	1,1	26,3	11,0	-1,1	-1,5	0,1	0,0	17,9
okt. ⁴⁾	-4,9	0,4	-3,7	-4,0	0,0	1,1	1,3	-19,3	-5,2	19,5	-6,9	-0,2	0,0	-26,6
Növekedési ütemek														
2008	10,0	17,3	59,9	2,3	-23,4	-	10,5	17,6	1,4	21,0	20,0	-2,4	-	34,6
2009	-3,5	-1,1	-26,4	1,2	96,8	-	-12,3	3,1	2,0	-22,0	10,0	30,0	-	27,4
2010. II. n.év	-1,7	7,0	-7,8	-3,2	33,3	-	14,3	1,6	6,8	-16,6	-1,5	-36,4	-	33,0
III. n.év	-1,7	2,8	2,9	-4,4	36,1	-	4,6	4,0	17,4	-13,3	-1,3	-41,2	-	34,1
2010. júl.	-1,7	5,7	-4,1	-3,5	30,0	-	9,6	3,3	14,6	-15,0	-1,4	-39,4	-	37,6
aug.	-2,0	-0,6	4,2	-4,1	30,4	-	1,3	5,1	20,2	-15,2	-0,5	-41,9	-	42,8
szept.	-1,7	2,8	2,9	-4,4	36,1	-	4,6	4,0	17,4	-13,3	-1,3	-41,2	-	34,1
okt. ⁴⁾	-2,7	-3,4	-1,5	-4,6	32,0	-	16,7	4,2	14,2	-8,3	-0,9	-47,8	-	33,9

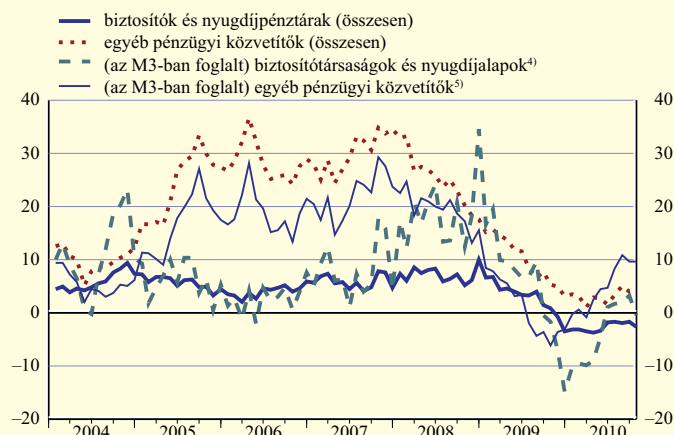
9. ábra: Betétek összesen ágazatok szerint²⁾

(éves növekedési ütemek)

10. ábra: Betétek összesen és M3-ban szereplő betétek ágazatok szerint²⁾

(éves növekedési ütemek)

Forrás: EKB.

- 1) Az MPI-szektor az eurorendszer nélkül; a szektoronkénti osztályozás az ESA 95-ön alapul.
- 2) Az adatok az euroövezet változó összetételére utalnak. Bővebb információk az Általános megjegyzések című részben olvashatók.
- 3) Beleértve a befektetési alapokat.
- 4) A 2., 3., 5. és 7. oszlopokban szereplő betétekre vonatkozik.
- 5) A 9., 10., 12. és 14. oszlopokban szereplő betétekre vonatkozik.

2.5 Az MPI-knél tartott betétek bontása^{1), 2)}

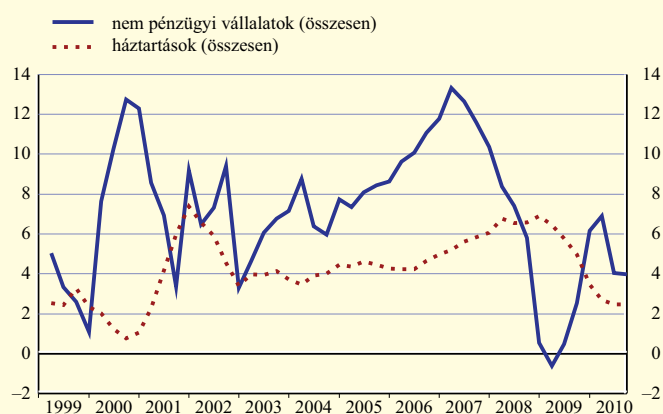
(milliárd euro és éves növekedési ütemek; szezonálisan igazított adatok; időszak végi állományok és növekedési ütemek; időszak alatti tranzakciók)

2. Nem pénzügyi vállalatok és háztartások betétei

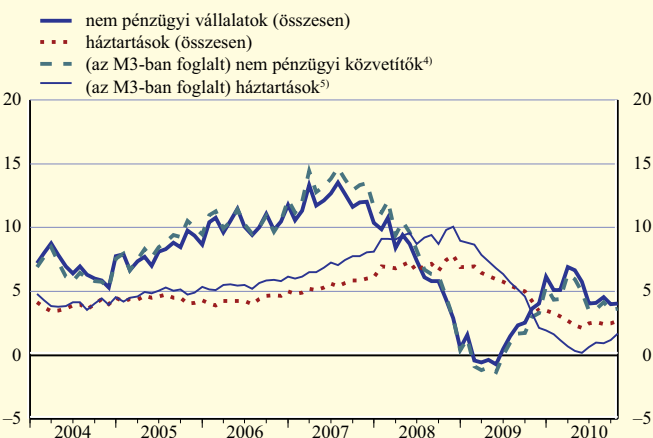
	Nem pénzügyi vállalatok						Háztartások ³⁾							
	Összesen	Látra szoló	Lejárat		Felmondható		Repók	Összesen	Látra szoló	Lejárat		Felmondható		Repók
			Legfeljebb két év	Két éven túli	Legfeljebb három hónapon belül	Három hónapon túl				Legfeljebb két év	Két éven túli	Legfeljebb három hónapon belül	Három hónapon túl	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Záróállományok														
2008	1 502,6	883,3	502,0	64,4	27,9	1,3	23,7	5 379,2	1 814,5	1 358,2	519,0	1 490,2	113,6	83,7
2009	1 603,1	1 001,1	434,5	80,7	68,7	1,7	16,3	5 601,8	2 157,0	996,5	607,1	1 680,2	123,7	37,3
2010. II. n.év	1 580,3	1 001,9	410,4	82,1	71,2	2,1	12,5	5 660,4	2 229,0	906,6	643,8	1 733,7	116,9	30,5
III. n.év	1 607,9	998,1	434,9	86,9	74,2	2,1	11,8	5 652,3	2 202,9	897,8	652,2	1 757,3	110,7	31,4
2010. júl.	1 578,5	989,4	419,3	83,9	72,2	2,1	11,6	5 675,4	2 239,0	900,3	646,9	1 742,9	114,7	31,6
aug.	1 599,0	995,0	431,2	84,4	74,4	2,1	11,9	5 660,3	2 209,4	901,5	650,3	1 754,1	113,0	31,9
szept.	1 607,9	998,1	434,9	86,9	74,2	2,1	11,8	5 652,3	2 202,9	897,8	652,2	1 757,3	110,7	31,4
okt. ⁴⁾	1 620,4	998,5	447,5	86,9	74,2	2,0	11,3	5 673,7	2 218,2	898,8	655,9	1 760,6	109,4	30,9
Tranzakciók														
2008	8,0	-5,1	13,5	3,2	-3,4	-0,3	0,0	347,5	28,7	336,2	-43,8	28,1	1,7	-3,4
2009	93,0	114,3	-70,1	15,1	40,8	0,4	-7,4	187,8	320,6	-371,5	85,9	190,5	8,6	-46,3
2010. II. n.év	3,7	19,1	-17,1	-0,5	2,0	0,3	-0,1	49,1	62,9	-30,3	11,9	16,3	-6,0	-5,6
III. n.év	34,8	0,3	27,4	5,0	2,9	0,0	-0,7	-4,9	-24,7	-7,1	8,4	23,7	-6,2	0,9
2010. júl.	1,8	-10,4	10,3	1,9	1,0	0,0	-1,0	16,9	10,8	-5,3	3,1	9,3	-2,1	1,1
aug.	18,8	4,7	11,3	0,4	2,2	0,0	0,3	-16,2	-30,1	0,7	3,4	11,1	-1,7	0,4
szept.	14,2	6,0	5,8	2,7	-0,3	0,0	-0,1	-5,5	-5,5	-2,5	1,9	3,3	-2,3	-0,5
okt. ⁴⁾	12,3	0,7	12,6	0,0	-0,6	0,0	-0,5	23,5	16,0	1,2	3,7	4,5	-1,3	-0,5
Növekedési ütemek														
2008	0,5	-0,6	2,9	5,4	-11,0	-16,2	0,0	6,9	1,6	33,0	-7,8	1,9	1,5	-3,9
2009	6,2	12,9	-13,9	23,1	146,6	28,3	-31,2	3,5	17,5	-27,1	16,5	12,8	7,5	-55,4
2010. II. n.év	4,1	9,2	-11,2	14,5	50,5	42,9	-36,2	2,5	10,4	-24,5	20,1	8,3	-2,2	-40,1
III. n.év	4,0	5,1	-2,4	12,0	33,7	38,8	-32,3	2,5	7,0	-18,2	16,3	7,6	-9,7	-27,2
2010. júl.	4,1	8,4	-8,9	13,7	41,3	42,1	-37,1	2,6	10,0	-22,9	18,8	8,0	-4,9	-38,0
aug.	4,5	7,1	-5,1	11,2	39,7	43,1	-28,0	2,5	8,3	-20,6	17,7	7,7	-6,9	-33,7
szept.	4,0	5,1	-2,4	12,0	33,7	38,8	-32,3	2,5	7,0	-18,2	16,3	7,6	-9,7	-27,2
okt. ⁴⁾	4,1	3,8	0,9	11,0	28,9	34,7	-25,3	2,7	6,1	-14,6	14,3	7,1	-12,6	-22,5

II. ábra: Betétek összesen ágazatok szerint²⁾

(éves növekedési ütemek)

12. ábra: Betétek összesen és M3-ban szereplő betétek ágazatok szerint²⁾ (éves növekedési ütemek)

Forrás: EKB.

1) Az MPI-szektor az eurorendszer nélkül; a szektoronkénti osztályozás az ESA 95-ön alapul.

2) Az adatok az euroövezet változó összetételére utalnak. Bővebb információk az Általános megjegyzések című részben olvashatók.

3) A háztartásokat segítő nonprofit szervezetekkel együtt.

4) A 2., 3., 5. és 7. oszlopokban szereplő betétekre vonatkozik.

5) A 9., 10., 12. és 14. oszlopokban szereplő betétekre vonatkozik.

2.5 Az MPI-knél tartott betétek bontása^{1), 2)}

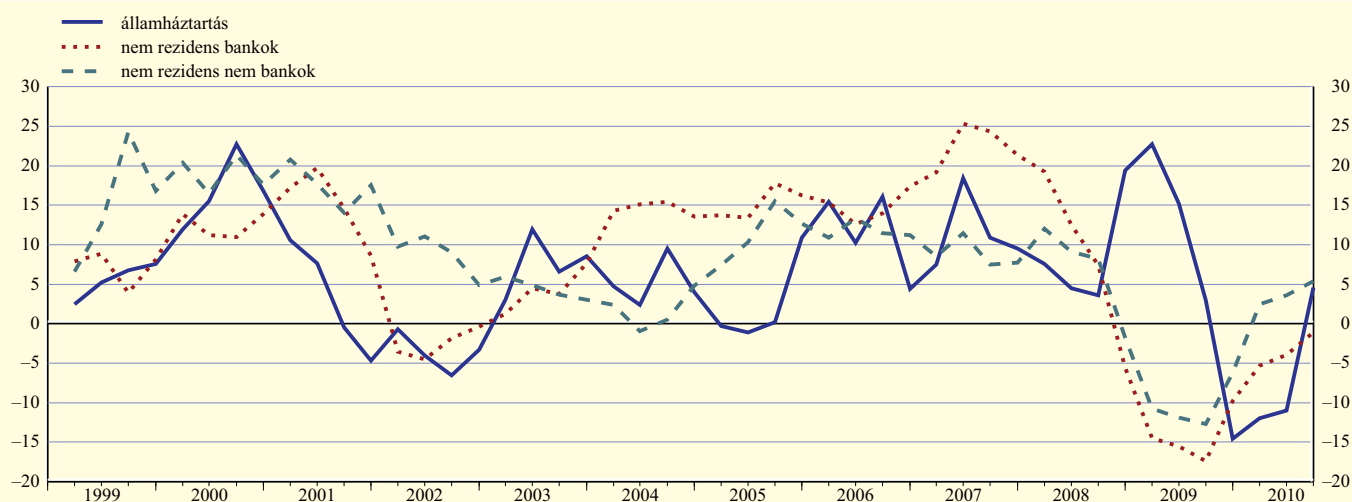
(milliárd euro és éves növekedési ütemek; szezonálisan igazított adatok; időszak végi állományok és növekedési ütemek; időszak alatti tranzakciók)

3. Az államháztartás és az euroövezeten kívüli rezidensek betétei

	Államháztartás					Euroövezeten kívüli rezidensek				
	Összesen	Központi kormányzat	Egyéb államháztartási területek			Összesen	Bankok ³⁾	Nem bankok		
			Tartományi/ tagállami kormányzat	Helyi önkormányzat	Társadalom- biztosítási alapok			Összesen	Államháztartás	Egyéb
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Záróállományok										
2007	373,5	126,8	58,8	107,7	80,2	3 859,6	2 951,8	907,7	143,1	764,6
2008	444,7	190,8	52,1	116,1	85,8	3 713,2	2 816,1	897,1	65,6	831,5
2009. IV. n.év	372,9	144,1	43,4	114,3	71,1	3 368,2	2 532,3	836,0	56,7	779,3
2010. I. n.év	397,6	166,2	50,4	108,4	72,6	3 543,2	2 638,6	904,7	66,8	837,9
II. n.év	412,7	167,6	54,5	113,8	76,8	3 699,6	2 696,7	1 003,0	46,7	956,2
III. n.év ^(p)	421,5	176,2	58,7	112,0	74,5	3 576,6	2 599,7	976,9	47,7	929,2
Tranzakciók										
2008	72,7	63,4	-6,5	8,7	7,1	-183,3	-165,8	-17,5	-36,8	19,3
2009	-64,8	-38,1	-8,7	-2,5	-15,5	-331,5	-275,6	-55,8	-4,5	-51,3
2009. IV. n.év	-30,1	-12,8	-7,7	-8,8	-0,9	-80,1	-55,9	-24,2	-2,7	-21,5
2010. I. n.év	24,6	22,1	7,0	-5,9	1,4	95,3	49,6	45,7	9,1	36,6
II. n.év	14,7	1,3	4,0	5,1	4,2	-9,9	-26,9	17,0	-2,3	19,3
III. n.év ^(p)	9,3	8,5	4,3	-1,7	-1,8	14,5	5,3	8,9	3,0	5,9
Növekedési ütemek										
2007	9,5	-2,4	29,9	10,6	16,9	17,9	21,3	7,7	15,8	6,3
2008	19,4	49,9	-11,0	8,1	8,8	-4,4	-5,6	-1,7	-25,6	2,7
2009. IV. n.év	-14,6	-19,9	-16,7	-2,1	-18,0	-8,8	-9,8	-6,2	-7,0	-6,2
2010. I. n.év	-12,0	-17,2	-0,1	-5,4	-13,3	-3,5	-5,3	2,4	12,0	1,7
II. n.év	-11,0	-20,6	11,5	-4,7	-6,0	-2,0	-4,0	3,6	7,0	3,3
III. n.év ^(p)	4,6	12,3	14,9	-9,2	4,1	0,7	-1,1	5,4	14,2	4,9

I3. ábra: A kormány és a nem euroövezeti rezidensek betétei²⁾

(éves növekedési ütem)

Forrás: EKB.

- 1) Az MPI-szektor az eurorendszer nélkül; a szektoronkénti osztályozás az ESA 95-ön alapul.
- 2) Az adatok az euroövezet változó összetételére utalnak. Bővebb információk az Általános megjegyzések című részben olvashatók.
- 3) A „bankok” kifejezést ebben a táblázatban az euroövezeten kívüli székhellyel rendelkező MPI-khez hasonló intézmények jelölésére használjuk.

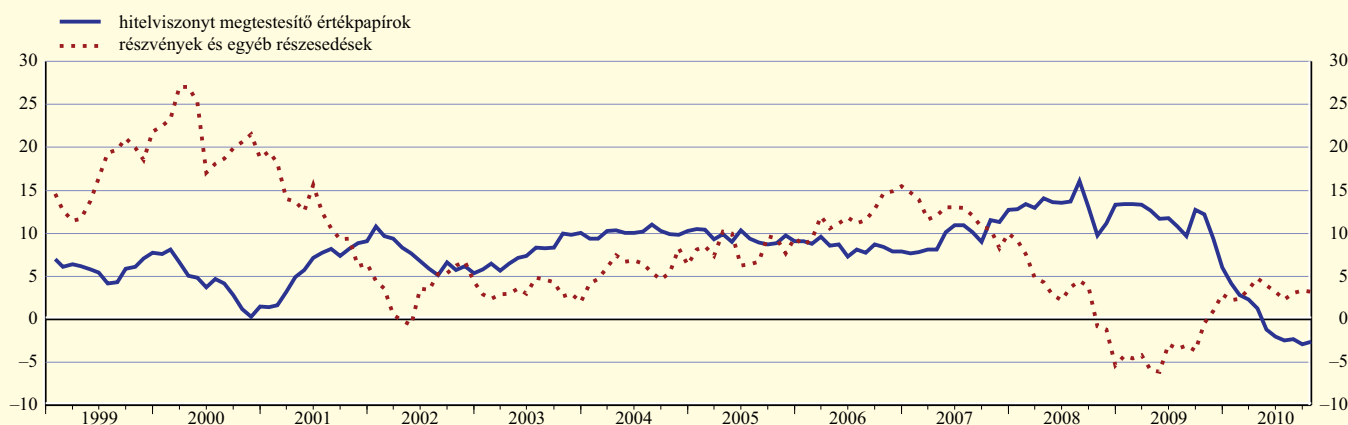
2.6 MPI-értékpapír-állomány bontása^{1), 2)}

(milliárd euro és éves növekedési ütemek; szezonálisan igazított adatok; időszak végi állományok és növekedési ütemek; időszak alatti tranzakciók)

	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok							Részvények és egyéb tulajdonosi követelések				
	Összesen	MPI-k		Államháztartás		Egyéb euroövezetbeli rezidensek		Euro-övezeten kívüli rezidensek	Összesen	MPI-k	Nem MPI-k	Euro-övezeten kívüli rezidensek
		Euro-övezetbeli	Euro-övezeten kívüli	Euro-övezetbeli	Euro-övezeten kívüli	Euro-övezetbeli	Euro-övezeten kívüli					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Záróállományok												
2008	5 854,5	1 884,0	92,3	1 226,1	19,3	1 355,3	51,2	1 226,5	1 472,8	421,8	775,0	276,1
2009	6 207,8	1 971,3	109,1	1 467,2	16,0	1 457,8	39,4	1 147,1	1 515,3	434,6	800,5	280,2
2010. II. n.év	6 305,3	1 908,5	117,2	1 555,3	18,5	1 477,6	28,5	1 199,7	1 523,4	456,1	772,2	295,1
III. n.év	6 208,5	1 864,0	105,5	1 548,4	17,7	1 501,7	30,2	1 141,0	1 534,7	458,3	785,8	290,6
2010. júl.	6 253,9	1 886,6	104,8	1 555,5	16,9	1 498,6	27,7	1 163,8	1 518,1	455,8	773,7	288,6
aug.	6 299,8	1 890,3	117,1	1 549,3	17,5	1 502,0	26,6	1 197,0	1 529,7	457,3	784,4	288,0
szept.	6 208,5	1 864,0	105,5	1 548,4	17,7	1 501,7	30,2	1 141,0	1 534,7	458,3	785,8	290,6
okt. ^(p)	6 188,4	1 830,8	108,2	1 634,2	14,9	1 477,8	27,6	1 094,9	1 545,5	459,3	791,8	294,4
Tranzakciók												
2008	695,6	213,8	5,8	38,3	1,9	389,8	19,0	26,9	-85,2	22,4	-56,9	-50,8
2009	354,5	83,6	16,6	230,6	-3,2	103,3	-12,0	-64,4	43,2	29,1	11,8	2,3
2010. II. n.év	-95,9	-54,2	-6,9	18,6	-0,4	-4,5	-14,8	-33,8	15,9	10,7	-2,0	7,2
III. n.év	-35,9	-46,4	-0,6	-13,4	0,0	16,7	5,2	2,7	9,6	2,1	9,5	-2,0
2010. júl.	-14,0	-24,1	-6,5	-3,5	-0,9	16,9	0,3	3,7	-8,5	-1,8	-3,2	-3,6
aug.	17,0	1,4	10,3	-11,8	-0,3	2,5	-0,4	15,4	14,6	3,7	12,1	-1,3
szept.	-38,9	-23,7	-4,4	1,9	1,2	-2,7	5,2	-16,5	3,6	0,2	0,6	2,8
okt. ^(p)	-6,4	-30,7	4,0	88,0	-2,6	-24,3	-2,1	-38,7	4,6	1,0	4,1	-0,4
Növekedési ütemek												
2008	13,4	12,8	8,0	3,2	9,9	39,9	57,3	2,2	-5,3	5,3	-6,8	-15,4
2009	6,0	4,4	17,6	18,7	-16,0	7,6	-23,2	-5,3	2,9	7,0	1,5	0,8
2010. II. n.év	-2,0	-4,8	-2,6	6,8	-23,0	-1,0	-49,7	-6,8	3,2	8,1	-0,8	7,2
III. n.év	-2,9	-6,9	-2,5	3,5	-15,5	0,5	-39,5	-6,6	3,3	6,3	0,4	7,1
2010. júl.	-2,4	-6,8	-8,8	6,0	-22,0	0,4	-49,6	-5,8	2,3	6,0	-0,3	4,0
aug.	-2,3	-6,6	1,2	5,2	-18,5	0,6	-49,6	-5,8	3,1	6,3	1,2	3,3
szept.	-2,9	-6,9	-2,5	3,5	-15,5	0,5	-39,5	-6,6	3,3	6,3	0,4	7,1
okt. ^(p)	-2,6	-7,4	1,1	8,4	-24,9	-1,0	-39,2	-8,9	3,2	6,1	0,6	6,4

14. ábra: MPI-k értékpapír-állományai²⁾

(éves növekedési ütem)

Forrás: EKB.

1) Az MPI-szektor az eurorendszer nélkül; a szektoronkénti osztályozás az ESA 95-ön alapul.

2) Az adatok az euroövezet változó összetételére utalnak. Bővebb információk az Általános megjegyzések című részben olvashatók.

2.7 Kiválasztott MPI-mérlegtételek újraértékelése^{1), 2)}
(milliárd euro)

1. Háztartásoknak nyújtott hitelek leírásai/értécsökkenései³⁾

	Fogyasztási hitelek				Lakáscélú hitelek				Egyéb hitelezések			
	Összesen	Legfeljebb 1 éves lejáratú	1 éven túli, legfeljebb 5 éves lejáratú	5 éven túli lejáratú	Összesen	Legfeljebb 1 éves lejáratú	1 éven túli, legfeljebb 5 éves lejáratú	5 éven túli lejáratú	Összesen	Legfeljebb 1 éves lejáratú	1 éven túli, legfeljebb 5 éves lejáratú	5 éven túli lejáratú
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2007	-4,2	-1,2	-1,4	-1,6	-2,7	-0,2	-0,2	-2,3	-6,9	-0,8	-2,3	-3,7
2008	-4,6	-1,1	-1,5	-1,9	-2,7	0,0	-0,2	-2,5	-6,7	-1,2	-2,3	-3,2
2009	-7,5	-1,8	-2,3	-3,4	-4,0	-0,1	-0,2	-3,7	-7,4	-1,6	-1,3	-4,5
2010. I. n.év	-1,9	-1,1	-0,6	-0,2	-1,1	0,0	0,0	-1,1	-2,3	-0,5	-0,3	-1,4
II. n.év	-1,6	-0,4	-0,4	-0,8	-1,1	0,0	0,0	-1,0	-1,9	-0,3	-0,4	-1,3
III. n.év	-1,9	-0,5	-0,5	-0,9	-0,7	0,0	0,0	-0,7	-1,2	-0,1	-0,2	-0,8
2010. júl.	-0,4	-0,1	-0,1	-0,2	-0,2	0,0	0,0	-0,2	-0,5	-0,1	-0,2	-0,3
aug.	-0,3	-0,1	-0,1	-0,1	-0,2	0,0	0,0	-0,2	-0,4	0,0	0,0	-0,3
szept.	-1,2	-0,3	-0,4	-0,6	-0,3	0,0	0,0	-0,3	-0,3	0,0	-0,1	-0,2
okt. ^(p)	-0,4	-0,2	-0,1	-0,1	-0,7	0,0	0,0	-0,7	-0,7	-0,1	-0,1	-0,5

2. Nem pénzügyi vállalatoknak és az euroövezeten kívüli rezidenseknek nyújtott hitelek leírása

	Nem pénzügyi vállalatok				Az euroövezeten kívüli rezidensek		
	Összesen	Legfeljebb 1 éves lejáratú	1 éven túli, legfeljebb 5 éves lejáratú	5 éven túli lejáratú	Összesen	Legfeljebb 1 éves lejáratú	Egy éven túli lejáratú
	1	2	3	4	5	6	7
2007	-12,5	-2,1	-5,4	-4,9	-5,1	-3,4	-1,7
2008	-17,8	-4,1	-9,1	-4,6	-6,6	-3,4	-3,2
2009	-35,4	-12,7	-12,5	-10,2	-6,9	-2,6	-4,2
2010. I. n.év	-11,4	-7,1	-4,0	-0,3	-1,0	-0,4	-0,6
II. n.év	-17,8	-5,5	-6,4	-6,0	-0,9	-0,4	-0,5
III. n.év	-10,3	-4,0	-2,8	-3,6	-0,4	-0,3	-0,2
2010. júl.	-3,5	-2,1	-0,4	-1,0	-0,2	-0,3	0,1
aug.	-2,7	-0,9	-0,9	-1,0	0,0	0,0	0,0
szept.	-4,1	-1,1	-1,4	-1,6	-0,2	0,1	-0,3
okt. ^(p)	-1,9	-0,4	-0,8	-0,6	-0,1	0,0	-0,2

3. Az MPI-k tulajdonában lévő értékpapírok átértékelődése

	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok								Részvények és egyéb részesedések			
	Összesen	MPI-k		Államháztartás		Egyéb euroövezetbeli rezidensek		Euro-övezeten kívüli rezidensek	Összesen	MPI-k	Nem MPI-k	Euro-övezeten kívüli rezidensek
		Euro-övezetbeli	Euro-övezeten kívüli	Euro-övezetbeli	Euro-övezeten kívüli	Euro-övezetbeli	Euro-övezeten kívüli					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2007	-14,2	-3,3	0,1	-0,3	-0,2	-3,2	-0,6	-6,7	27,6	3,8	11,7	12,1
2008	-60,4	-12,0	0,0	4,5	0,0	-19,0	-2,2	-31,7	-63,6	-9,2	-46,2	-8,2
2009	4,4	8,2	0,2	-0,8	-0,1	-0,8	0,8	-3,0	1,0	-5,9	3,4	3,5
2010. I. n.év	14,3	3,2	0,3	4,5	0,1	2,4	0,1	3,7	0,5	-1,0	-0,2	1,7
II. n.év	-12,4	-2,4	0,4	-8,9	0,5	-4,3	0,0	2,3	-14,6	-3,3	-7,3	-4,0
III. n.év	19,5	4,0	-0,1	6,5	0,3	5,7	-1,3	4,4	2,0	0,1	4,4	-2,4
2010. júl.	12,3	2,1	0,2	3,8	0,0	4,1	0,1	2,1	3,3	1,6	4,7	-3,0
aug.	9,8	2,3	-0,4	5,8	0,5	1,1	-1,4	2,0	-2,7	-2,2	-1,2	0,7
szept.	-2,6	-0,4	0,1	-3,0	-0,1	0,5	0,0	0,2	1,5	0,7	0,9	-0,2
okt. ^(p)	-3,2	-2,4	0,0	-2,1	0,0	0,4	0,0	1,0	1,1	-0,4	2,2	-0,7

Forrás: EKB.

1) Az MPI-ágazat az eurorendszer nélkül; a szektoronkénti osztályozás az ESA 95-ön alapul.

2) Az adatok az euroövezet változó összetételére utalnak. Bővebb információk az Általános megjegyzések című részben olvashatók.

3) Ideértve a háztartásokat segítő nonprofit intézményeket is.

2.8 Egyes MPI-mérlegtételek devizanemek szerinti megoszlása^{1), 2)}

(az összes százalékában; a záróállományok milliárd euróban; időszak végi adatok)

1. Betétek

	MPI-k ³⁾							Nem MPI-k						
	Az összes deviza záróállomány	Euro ⁴⁾	Eurón kívüli devizák				Az összes deviza záróállomány	Euro ⁴⁾	Eurón kívüli devizák					
			Összesen	USD	JPY	CHF			GBP	Összesen	USD	JPY	CHF	GBP
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Az euroövezet rezidenseinek betétei														
2007	6 083,9	92,0	8,0	4,8	0,4	1,2	1,0	9 063,4	95,8	4,2	2,2	0,4	0,1	0,5
2008	6 852,0	89,7	10,3	7,3	0,4	1,3	0,8	9 890,2	96,9	3,1	1,9	0,5	0,1	0,4
2009. IV. n.év	6 282,0	92,9	7,1	4,4	0,3	1,2	0,7	10 188,9	97,0	3,0	1,9	0,2	0,1	0,4
2010. I. n.év	6 222,1	93,0	7,0	4,1	0,3	1,2	0,8	10 201,5	97,0	3,0	2,0	0,2	0,1	0,4
II. n.év	6 544,7	92,4	7,6	4,5	0,3	1,2	0,9	10 468,1	97,0	3,0	2,0	0,2	0,1	0,4
III. n.év ^(p)	6 105,0	92,5	7,5	4,5	0,3	1,2	0,8	10 492,9	97,1	2,9	1,9	0,2	0,1	0,4
Az euroövezetben nem rezidensek betétei														
2007	2 951,8	47,0	53,0	33,5	2,9	2,4	11,0	907,7	50,1	49,9	32,9	1,6	1,8	9,9
2008	2 816,1	48,3	51,7	33,4	2,8	2,6	10,2	897,1	54,9	45,1	28,7	1,4	1,9	9,4
2009. IV. n.év	2 532,3	49,2	50,8	34,2	1,8	2,2	9,6	836,0	53,5	46,5	31,4	1,1	1,7	7,5
2010. I. n.év	2 638,6	50,1	49,9	32,9	2,2	2,2	9,4	904,7	54,9	45,1	31,9	1,1	1,3	6,1
II. n.év	2 696,7	52,9	47,1	30,8	2,1	1,6	9,5	1 003,0	55,2	44,8	31,7	1,1	1,4	6,5
III. n.év ^(p)	2 599,7	51,4	48,6	32,4	2,3	1,6	9,2	976,9	57,0	43,0	30,5	1,2	1,3	5,8

2. Az euroövezet MPI-jeinek hitelviszonyt megtestesítő értékpapírai

	Az összes deviza (záróállomány)	Euro ⁴⁾	Eurón kívüli devizák				
			Összesen	USD	JPY	CHF	GBP
	1	2	3	4	5	6	7
2007	4 925,0	81,5	18,5	9,2	1,7	1,8	3,4
2008	5 101,8	83,3	16,7	8,4	2,0	1,9	2,5
2009. IV. n.év	5 168,3	83,3	16,7	8,8	1,6	1,9	2,5
2010. I. n.év	5 284,2	82,5	17,5	9,5	1,6	1,8	2,5
II. n.év	5 244,3	81,6	18,4	10,0	1,8	2,0	2,5
III. n.év ^(p)	5 143,1	82,3	17,7	9,4	1,7	2,0	2,4

Forrás: EKB.

- 1) Az MPI-ágazat az eurorendszer nélkül; a szektoronkénti osztályozás az ESA 95-ön alapul.
- 2) Az adatok az euroövezet változó összetételére utalnak. További információ az Általános megjegyzésekben található.
- 3) Az euroövezeten kívüli rezidensek tekintetében az „MPI” kifejezés az euroövezetbeli MPI-khez hasonló intézményeket jelenti.
- 4) Ideértve az euro egyes nemzeti változataiban kifejezett tételeit is.

2.8 Egyes MPI-mérlegtételek devizanemek szerinti megoszlása^{1), 2)}
(az összes százalékában; a záróállományok milliárd euróban; időszak végi adatok)

3. Hitelek

	MPI-k ³⁾							Nem MPI-k						
	Az összes deviza záróállomány	Euro ⁴⁾	Eurón kívüli deviza				Az összes deviza záróállomány	Euro ⁴⁾	Eurón kívüli deviza					
			Összesen	USD	JPY	CHF			GBP	Összesen	USD	JPY	CHF	GBP
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Az euroövezet rezidenseinek nyújtott hitelek														
2007	5 792,5	-	-	-	-	-	11 102,4	96,2	3,8	1,8	0,2	1,0	0,6	
2008	6 307,7	-	-	-	-	-	11 743,1	95,9	4,1	2,1	0,3	1,1	0,4	
2009. IV. n.év	5 917,5	-	-	-	-	-	11 784,8	96,2	3,8	1,9	0,2	1,0	0,4	
2010. I. n.év	5 916,7	-	-	-	-	-	11 832,4	96,1	3,9	2,0	0,2	1,0	0,4	
II. n.év	6 208,8	-	-	-	-	-	12 057,2	95,8	4,2	2,2	0,3	1,0	0,4	
III. n.év ^(p)	5 841,3	-	-	-	-	-	12 046,8	96,0	4,0	2,0	0,2	1,1	0,4	
Az euroövezetben nem rezidensek betétei														
2007	2 341,6	48,2	51,8	28,8	2,3	2,4	12,7	953,8	40,8	59,2	41,3	1,2	3,7	8,3
2008	2 278,8	45,8	54,2	31,8	3,0	2,6	11,3	963,6	40,4	59,6	42,0	1,4	4,3	7,5
2009. IV. n.év	1 914,9	45,8	54,2	29,4	2,7	2,9	12,6	906,8	40,0	60,0	42,1	1,2	3,7	8,0
2010. I. n.év	1 985,1	46,6	53,4	29,8	2,6	3,0	11,2	964,8	40,2	59,8	42,5	1,3	3,4	7,5
II. n.év	2 074,6	46,5	53,5	29,8	2,8	3,0	12,0	1 000,2	39,2	60,8	43,3	1,4	3,4	7,7
III. n.év ^(p)	1 995,9	45,9	54,1	29,6	3,3	3,0	12,0	955,1	40,5	59,5	41,7	1,4	3,6	7,3

4. Hitelviszonyt megtestesítő értékpapír-állományok

	MPI-k kibocsátásában ³⁾							Nem MPI-k kibocsátásában						
	Az összes deviza záróállomány	Euro ⁴⁾	Eurón kívüli devizák				Az összes deviza záróállomány	Euro ⁴⁾	Eurón kívüli devizák					
			Összesen	USD	JPY	CHF			GBP	Összesen	USD	JPY	CHF	GBP
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Az euroövezet rezidenseinek nyújtott hitelek														
2007	1 739,8	95,2	4,8	2,4	0,3	0,3	1,5	2 209,3	97,7	2,3	1,4	0,2	0,1	0,5
2008	1 976,3	95,3	4,7	2,6	0,4	0,2	1,2	2 651,8	97,3	2,7	1,7	0,3	0,1	0,4
2009. IV. n.év	2 080,3	94,8	5,2	3,1	0,2	0,3	1,4	2 980,4	98,1	1,9	1,2	0,2	0,1	0,3
2010. I. n.év	2 092,8	94,6	5,4	3,2	0,2	0,3	1,4	3 033,9	98,1	1,9	1,2	0,2	0,1	0,3
II. n.év	2 025,8	94,2	5,8	3,5	0,2	0,3	1,5	3 079,9	98,5	1,5	0,8	0,2	0,1	0,4
III. n.év ^(p)	1 969,5	94,6	5,4	3,0	0,2	0,3	1,6	3 098,0	98,5	1,5	0,9	0,2	0,1	0,4
Az euroövezeten kívüli rezidenseknek nyújtott hitelek														
2007	582,0	53,9	46,1	27,3	0,7	0,4	14,4	651,6	35,8	64,2	39,3	4,5	0,8	12,6
2008	580,3	54,1	45,9	28,6	0,9	0,5	13,3	646,2	39,0	61,0	37,1	6,4	0,8	11,1
2009. IV. n.év	546,6	55,8	44,2	26,3	0,4	0,5	14,8	600,5	34,9	65,1	38,5	4,2	0,9	15,2
2010. I. n.év	561,8	55,3	44,7	28,0	0,4	0,5	14,8	611,4	32,9	67,1	39,9	4,2	0,9	14,9
II. n.év	558,9	53,4	46,6	27,4	0,5	0,9	15,2	640,7	28,8	71,2	43,7	4,6	0,6	15,1
III. n.év ^(p)	535,2	52,3	47,7	27,7	0,4	0,9	16,1	605,8	29,8	70,2	42,5	4,6	0,6	15,0

Forrás: EKB.

- 1) Az MPI-szektor az eurorendszer nélkül; a szektoronkénti osztályozás az ESA 95-ön alapul.
- 2) Az adatok az euroövezet változó összetételére utalnak. További információ az Általános megjegyzésekben található.
- 3) Az euroövezeten kívüli rezidensek tekintetében az „MPI” kifejezés az euroövezetbeli MPI-khez hasonló intézményeket jelenti.
- 4) Ideértve az euro egyes nemzeti változataiban kifejezett tételeit is.

2.9 Az euroövezet befektetési alapjainak összevont mérlege¹⁾

(milliárd euro, időszak végi állományok, tranzakciók az időszak folyamán)

1. Eszközök

	Összesen	Betétek és kölcsönök	Nem részvény értékpapírok	Részvények és egyéb részesedések (kivéve a befektetési alapok/pénzpiaci alapok befektetési jegyeit)	Befektetési alapok/pénzpiaci alapok befektetési jegyei	Nem pénzügyi eszközök	Egyéb követelések (ideértve a pénzügyi derivatívákat)
	1	2	3	4	5	6	7
Záróállományok							
2010. márc.	5 833,7	350,5	2 215,7	1 818,5	779,2	237,0	432,9
ápr.	5 901,4	367,1	2 235,3	1 823,8	793,4	238,8	442,9
máj.	5 863,2	378,7	2 265,0	1 751,4	785,5	240,0	442,7
jún.	5 844,3	384,9	2 271,0	1 718,8	791,3	242,4	435,9
júl.	5 904,2	381,3	2 287,8	1 757,7	796,4	243,4	437,6
aug.	5 978,1	382,5	2 357,3	1 744,9	804,0	245,7	443,8
szept. ^(p)	6 061,0	373,0	2 329,7	1 790,2	819,0	241,9	507,1
Tranzakciók							
2010. I. n.év	190,6	-3,7	69,2	34,9	31,1	21,1	38,1
II. n.év	8,4	26,6	5,4	-26,3	8,0	0,2	-5,5
III. n.év	129,4	-12,4	55,1	15,5	15,7	0,0	55,6

2. Források

	Összesen	Kapott hitelek és betétek	Befektetési alapok által kibocsátott befektetési jegyek			Egyéb források (ideértve a pénzügyi derivatívákat)
			Összesen	Euroövezeti rezidensek birtokában	Nem euroövezeti rezidensek birtokában	
	1	2	3	Befektetési alapok	6	7
Záróállományok						
2010. márc.	5 833,7	114,3	5 331,7	4 242,8	590,1	1 088,9
ápr.	5 901,4	124,0	5 389,1	4 269,3	597,2	1 119,8
máj.	5 863,2	125,5	5 330,8	4 209,3	584,0	1 121,4
jún.	5 844,3	125,9	5 319,0	4 181,0	584,9	1 138,0
júl.	5 904,2	124,9	5 387,7	4 247,0	595,3	1 140,7
aug.	5 978,1	124,0	5 455,4	4 286,9	601,5	1 168,5
szept. ^(p)	6 061,0	122,3	5 488,3	4 319,6	623,6	1 168,7
Tranzakciók						
2010. I. n.év	190,6	5,2	141,6	92,7	26,0	48,9
II. n.év	8,4	10,2	28,0	5,2	0,3	22,8
III. n.év	129,4	-5,4	70,1	48,6	21,1	21,5

3. Befektetési alapok által kibocsátott befektetési jegyek befektetési politika és az alap típusa szerinti bontásban

	Összesen	Alapok befektetési politika szerint					Alapok típusa szerint		Memo tétel: Pénzpiaci alapok	
		Kötvényalapok	Részvényalapok	Vegyes alapok	Ingtatlanalapok	Árfolyamfedezeti alapok	Egyéb alapok	Nyílt befektetési alapok		Zárt befektetési alapok
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Záróállományok										
2010. febr.	5 099,8	1 639,1	1 451,6	1 252,2	249,7	96,2	410,9	5 025,4	74,4	1 202,3
márc.	5 331,7	1 700,2	1 565,9	1 281,2	257,6	100,4	426,5	5 251,9	79,8	1 175,1
ápr.	5 389,1	1 725,0	1 580,1	1 293,8	257,3	102,5	430,4	5 309,1	80,0	1 182,8
máj.	5 330,8	1 740,9	1 510,5	1 289,3	255,9	107,5	426,7	5 248,7	82,1	1 190,4
jún.	5 319,0	1 749,9	1 487,0	1 291,4	252,3	107,4	431,0	5 236,1	82,9	1 167,0
júl.	5 387,7	1 766,5	1 520,6	1 305,5	255,8	104,3	435,0	5 305,3	82,4	1 142,7
aug.	5 455,4	1 820,8	1 509,3	1 329,6	256,3	104,8	434,6	5 372,9	82,4	1 179,8
szept. ^(p)	5 488,3	1 806,4	1 551,2	1 337,9	255,7	99,7	437,5	5 404,2	84,2	1 136,9
Tranzakciók										
2010. márc.	55,0	40,8	3,8	-4,8	2,7	3,7	8,8	52,0	3,0	-30,1
ápr.	31,5	14,2	2,5	11,0	1,5	0,0	2,3	31,2	0,2	-2,3
máj.	-12,2	-1,1	-16,3	2,6	-1,7	1,6	2,8	-13,9	1,7	-16,5
jún.	8,7	1,2	-4,9	4,1	1,0	0,2	7,0	8,1	0,6	-29,7
júl.	20,5	12,0	3,2	5,8	0,6	-0,5	-0,5	20,3	0,2	-5,6
aug.	30,4	17,4	3,7	10,0	-0,1	-1,3	0,7	30,7	-0,3	27,9
szept. ^(p)	19,2	12,2	-0,1	7,5	1,1	-1,2	-0,2	18,0	1,3	-17,8

Forrás: EKB.

1) Pénzpiaci alapok kivételével (amelyek e fejezet 3. táblázatának 10. oszlopában található memo tételként). További részletek az Általános megjegyzések című részben olvashatók.

2.10 Befektetési alapok¹⁾ által tartott értékpapírok az értékpapírok kibocsátói szerinti bontásban
(milliárd euro; időszak végi állományok; időszak alatti tranzakciók)

1. Nem részvény értékpapírok

	Összesen	Euroövezet						Külföld			
		Összesen	MPI-k	Államháztartás	Egyéb pénzügyi közvetítők	Biztosító-társaságok és nyugdíj-alapok	Nem pénzügyi vállalatok	Euroövezeten kívüli EU-tagállamok	Egyesült Államok	Japán	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Záróállományok											
2009. IV. n.év	2 084,4	1 410,0	385,7	684,4	187,7	5,6	146,6	674,4	199,6	259,4	16,2
2010. I. n.év	2 215,7	1 461,0	392,9	706,2	199,5	5,9	156,4	754,7	217,8	292,1	15,6
II. n.év	2 271,0	1 446,8	382,9	713,6	193,0	6,0	151,3	824,2	230,2	325,2	16,6
III. n.év ^(p)	2 329,7	1 476,5	385,1	727,5	210,2	6,5	147,2	853,2	242,0	328,1	16,8
Tranzakciók											
2010. I. n.év	69,2	25,5	0,6	9,5	8,9	-0,1	6,5	43,7	11,0	17,6	-1,5
II. n.év	5,4	-26,5	-11,8	-5,4	-3,2	0,6	-6,7	32,0	7,0	13,4	-1,4
III. n.év ^(p)	55,1	13,9	3,0	3,7	2,6	0,0	4,6	41,2	8,0	18,4	0,3

2. Részvények és egyéb részesedések (kivéve a befektetési alapok és a pénzügyi alapok befektetési jegyeit)

	Összesen	Euroövezet						Külföld			
		Összesen	MPI-k	Államháztartás	Egyéb pénzügyi közvetítők	Biztosító-társaságok és nyugdíj-alapok	Nem pénzügyi vállalatok	Euroövezeten kívüli EU-tagállamok	Egyesült Államok	Japán	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Záróállományok											
2009. IV. n.év	1 681,3	728,1	97,8	-	35,6	23,7	570,9	953,2	138,2	291,4	65,6
2010. I. n.év	1 818,5	750,8	95,1	-	36,3	28,3	590,9	1 067,7	148,6	329,9	75,8
II. n.év	1 718,8	672,1	74,3	-	34,6	24,0	539,1	1 046,7	141,6	315,1	79,0
III. n.év ^(p)	1 790,2	712,8	79,7	-	127,9	24,3	480,8	1 077,4	153,6	312,9	67,1
Tranzakciók											
2010. I. n.év	34,9	11,1	0,1	-	0,0	1,8	9,2	23,8	0,5	4,9	0,9
II. n.év	-26,3	-20,8	-7,9	-	-0,3	-1,2	-11,4	-5,5	-1,5	-4,8	3,9
III. n.év ^(p)	15,5	10,3	-0,7	-	11,5	0,4	-0,9	5,2	1,9	0,5	-7,5

3. Befektetési alapok/pénzügyi alapok befektetési jegyei

	Összesen	Euroövezet						Külföld			
		Összesen	MPI-k ²⁾	Államháztartás	Egyéb pénzügyi közvetítők ²⁾	Biztosító-társaságok és nyugdíj-alapok	Nem pénzügyi vállalatok	Euroövezeten kívüli EU-tagállamok	Egyesült Államok	Japán	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Záróállományok											
2009. IV. n.év	715,4	612,8	74,4	-	538,4	-	-	102,6	15,9	23,3	0,3
2010. I. n.év	779,2	660,9	70,8	-	590,1	-	-	118,3	18,4	34,8	0,6
II. n.év	791,3	662,3	77,4	-	584,9	-	-	129,0	19,0	36,4	0,4
III. n.év ^(p)	819,0	699,9	76,3	-	623,6	-	-	119,1	20,3	33,7	0,3
Tranzakciók											
2010. I. n.év	31,1	21,3	-4,7	-	26,0	-	-	9,8	1,3	9,9	0,2
II. n.év	8,0	5,7	5,5	-	0,3	-	-	2,3	0,9	-0,9	-0,2
III. n.év ^(p)	15,7	20,9	-0,1	-	21,1	-	-	-5,3	0,9	-0,9	0,0

Forrás: EKB.

1) Pénzügyi alapok kivételével. További részletek az Általános megjegyzések című részben olvashatók.

2) A befektetési alapok befektetési jegyeit (a pénzügyi alapok befektetési jegyein kívül) az egyéb pénzügyi közvetítők bocsátják ki. A pénzügyi alapok befektetési jegyeit az MPI-k bocsátják ki.

EUROÖVEZETI SZÁMLÁK

3.1 Integrált gazdasági és pénzügyi számlák intézményi szektoronként (miliárd euro)

Felhasználások	Euroövezet	Háztartások	Nem pénzügyi vállalatok	Pénzügyi vállalatok	Államháztartás	Külföld
2010. II. n.év						
Külföldi számlák						
Áruk és szolgáltatások exportja						512
<i>Kereskedelmi mérleg¹⁾</i>						-13
Jövedelemteremtési számla						
Bruttó hozzáadott érték (bázisárak)						
Adók a termékek szubvenciói nélkül						
Bruttó hazai termék (piaci árak)						
Munkavállalói jövedelem	1 131	114	715	55	247	
Egyéb adók a termelés szubvenciói nélkül	25	5	14	3	4	
Állóeszköz-felhasználás	352	96	197	12	47	
<i>Nettó működési többlet és vegyes jövedelem¹⁾</i>	560	285	239	36	0	
Elsődleges jövedelem felosztása számla						
Nettó működési többlet és vegyes jövedelem						
Munkavállalói jövedelem						5
Adók a termelés szubvenciói nélkül						
Tulajdonból származó jövedelem	904	34	462	339	69	107
Kamat	358	31	58	200	69	49
Egyéb tulajdonból származó jövedelem	545	2	404	139	0	58
<i>Nettó nemzeti jövedelem¹⁾</i>	1 929	1 674	-5	44	215	
Jövedelem másodlagos elosztása számla						
Nettó nemzeti jövedelem						
Folyó jövedelem-, vagyon- stb. adók	261	214	38	9	0	4
Társadalombiztosítási járulékok	421	421				1
Szociális juttatások a természetbeni juttatásokon kívül	452	2	17	33	401	1
Egyéb folyó transzferek	192	73	26	48	45	7
Nettó nem életbiztosítási díjak	46	33	11	1	1	1
Nem életbiztosítási kárigények	46			46		1
Egyéb	100	40	16	1	44	5
<i>Nettó rendelkezésre álló jövedelem¹⁾</i>	1 906	1 508	-57	50	406	
Jövedelemfelhasználási számla						
Nettó rendelkezésre álló jövedelem						
Végső fogyasztási kiadás	1 832	1 327			505	
Egyéni fogyasztási kiadás	1 636	1 327			309	
Közösségi fogyasztási kiadás	196				196	
Kiigazítás a háztartások nyugdíjbiztosítási alapok tartalékaiban levő nettó tőkéjének változásával	16	0	1	15	0	0
<i>Nettó megtakarítás/folyó fizetési mérleg¹⁾</i>	74	196	-58	35	-99	25
Tőkeszámla						
Nettó megtakarítás/folyó fizetési mérleg						
Bruttó tőkefelhalmozás	451	144	239	11	57	
Bruttó állóeszköz-felhalmozás	459	142	249	11	57	
Készletváltozások és beszerzések, levonva az értéktárgyak eladását	-8	2	-10	0	0	
Állóeszköz-felhasználás	0	-2	6	0	-4	0
Beszerzések, levonva a nem termelt, nem pénzügyi eszközök eladását	40	9	2	4	26	5
Tőkeátutalások	7	5	0	1		0
Tőkeadók	33	4	1	2	26	5
Egyéb tőkeátutalások	-23	151	-89	36	-120	23
<i>Nettó finanszírozási képesség (+)/nettó finanszírozási igény (-) (tőkemérlegből)¹⁾</i>	0	-44	44	0	0	0
Statisztikai eltérés	0,0	3,5	-3,5	0,0	0,0	0,0

Források: EKB és Eurostat.

1) Az egyenlegező tételek számításának részleteit lásd a Technikai megjegyzésekben.

3.1 Integrált gazdasági és pénzügyi számlák intézményi szektoronként (folyt.)
(milliárd euro)

Források	Euroövezet	Háztartások	Nem pénzügyi vállalatok	Pénzügyi vállalatok	Államháztartás	Külföld
2010. II. n.év						
Külföldi számlák						
Áruk és szolgáltatások importja						499
<i>Kereskedelmi mérleg</i>						
Jövedelemteremtési számla						
Bruttó hozzáadott érték (bázisárak)	2 068	500	1 165	106	298	
Adók a termékek szubvenciói nélkül	228					
Bruttó hazai termék (piaci árak) ²⁾	2 296					
Munkavállalói jövedelem						
Egyéb adók a termelés szubvenciói nélkül						
Állóeszköz-felhasználás						
<i>Nettó működési többlet és vegyes jövedelem</i>						
Elsődleges jövedelem felosztása számla						
Nettó működési többlet és vegyes jövedelem	560	285	239	36	0	
Munkavállalói jövedelem	1 133	1 133				3
Adók a termelés szubvenciói nélkül	254				254	-1
Tulajdonból származó jövedelem	886	290	218	347	30	125
Kamat	343	53	33	249	8	64
Egyéb tulajdonból származó jövedelem	543	237	185	98	22	60
<i>Nettó nemzeti jövedelem</i>						
Jövedelem másodlagos elosztása számla						
Nettó nemzeti jövedelem	1 929	1 674	-5	44	215	
Folyó jövedelem-, vagyon- stb. adók	264				264	1
Társadalombiztosítási járulékok	421	1	18	49	353	1
Szociális juttatások a természetbeni juttatásokon kívül	450	450				3
Egyéb folyó transferek	168	92	11	47	19	30
Nettó nem életbiztosítási díjak	46			46		1
Nem életbiztosítási kárigények	45	36	8	1	0	1
Egyéb	78	56	3	0	18	28
<i>Nettó rendelkezésre álló jövedelem</i>						
Jövedelemfelhasználási számla						
Nettó rendelkezésre álló jövedelem	1 906	1 508	-57	50	406	
Végző fogyasztási kiadás						
Egyéni fogyasztási kiadás						
Közösségi fogyasztási kiadás						
Kiigazítás a háztartások nyugdíjbiztosítási alapok tartalékaiban levő nettó tőkéjének változásával	16	16				0
<i>Nettó megtakarítás/folyó fizetési mérleg</i>						
Tőkeszámla						
Nettó megtakarítás/folyó fizetési mérleg	74	196	-58	35	-99	25
Bruttó tőkefelhalmozás						
Bruttó állóeszköz-felhalmozás						
Készletváltozások és beszerzések, levonva az értéktárgyak eladását						
Állóeszköz-felhasználás	352	96	197	12	47	
Beszerzések, levonva a nem termelt, nem pénzügyi eszközök eladását						
Tőkeátutalások	42	10	18	4	11	3
Tőkeadók	7				7	0
Egyéb tőkeátutalások	36	10	18	4	4	3
<i>Nettó finanszírozási képesség (+)/nettó finanszírozási igény (-)(tökemérlegből)</i>						
Statistikai eltérés						

Források: EKB és Eurostat.

2) Bruttó hazai termék = valamennyi hazai szektor bruttó hozzáadott értéke + a termékekre kivetett nettó adók (azaz a támogatásokkal csökkentett adók).

3.1 Integrált gazdasági és pénzügyi számlák intézményi szektoronként (folyt.)

(miliárd euro)

Eszközök	Euroövezet	Háztartások	Nem pénzügyi vállalatok	MPI-k	Egyéb pénzügyi közvetítők	Biztosítók és nyugdíj-pénztárak	Államháztartás	Külföld
2010. II. n.év								
Nyitómérleg, pénzügyi eszközök								
Pénzügyi eszközök összesen		18 400	16 871	32 611	13 683	6 703	3 410	15 939
Monetáris arany és SDR				340				
Kézpénz és betétek		6 436	1 812	9 493	1 943	854	661	3 806
Rövid lejáratú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok		44	167	631	293	391	27	835
Hosszú lejáratú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok		1 366	211	6 376	2 267	2 138	351	3 367
Hitelek		72	3 177	12 759	3 542	455	452	1 808
<i>ebből hosszú lejáratú</i>		55	1 767	9 863	2 605	328	364	.
Részvények és részesedések		4 351	7 568	2 067	5 409	2 399	1 303	5 488
Tőzsdei részvények		777	1 373	497	1 884	435	286	.
Tőzsdére be nem vezetett részvények és egyéb részesedések		2 129	5 810	1 243	2 759	475	862	.
Befektetési alapok befektetési jegyei		1 445	385	327	766	1 489	154	.
Biztosítástechnikai tartalékok		5 639	146	2	0	211	3	184
Egyéb eszközök és pénzügyi derivatívák		491	3 791	943	229	254	615	451
<i>Nettó pénzügyi vagyón</i>								
Pénzügyi számla, pénzügyi eszközökkel végrehajtott műveletek								
Pénzügyi eszközök tranzakciói összesen		151	90	736	121	49	119	105
Monetáris arany és SDR				0				0
Kézpénz és betétek		69	14	615	73	4	60	-10
Rövid lejáratú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok		-3	-10	-9	2	4	-1	-15
Hosszú lejáratú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok		3	6	-40	-45	33	9	83
Hitelek		-1	50	107	70	3	44	23
<i>ebből hosszú lejáratú</i>		-1	6	98	2	1	30	.
Részvények és részesedések		8	20	-24	15	6	10	18
Tőzsdei részvények		3	1	-7	-3	-1	1	.
Tőzsdére be nem vezetett részvények és egyéb részesedések		20	36	-3	7	0	3	.
Befektetési alapok befektetési jegyei		-15	-17	-13	11	7	5	.
Biztosítástechnikai tartalékok		59	-1	0	0	1	0	-1
Egyéb eszközök és pénzügyi derivatívák		16	11	87	6	-1	-3	6
<i>Nettó pénzügyi vagyón tranzakciók miatti változásai</i>								
Egyéb változások mérlege, pénzügyi eszközök								
Pénzügyi eszközök tranzakciói összesen		-223	-103	401	124	-32	-24	218
Monetáris arany és SDR				68				
Kézpénz és betétek		8	4	122	185	3	0	175
Rövid lejáratú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok		2	15	8	20	3	0	-6
Hosszú lejáratú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok		-31	13	102	61	16	-5	87
Hitelek		0	14	200	-59	0	0	-4
<i>ebből hosszú lejáratú</i>		0	3	137	-55	1	0	.
Részvények és részesedések		-184	-235	-86	-92	-59	-25	-46
Tőzsdei részvények		-70	-69	-50	-98	-25	-30	.
Tőzsdére be nem vezetett részvények és egyéb részesedések		-85	-169	-47	2	-9	9	.
Befektetési alapok befektetési jegyei		-28	3	10	4	-25	-4	.
Biztosítástechnikai tartalékok		-19	0	0	0	4	0	4
Egyéb eszközök és pénzügyi derivatívák		1	86	-14	9	2	5	8
<i>Nettó pénzügyi vagyón tranzakciók miatti változásai</i>								
Zárómérleg, pénzügyi eszközök								
Pénzügyi eszközök összesen		18 327	16 858	33 747	13 928	6 720	3 505	16 263
Monetáris arany és SDR				408				
Kézpénz és betétek		6 512	1 830	10 230	2 201	861	721	3 971
Rövid lejáratú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok		43	171	630	315	398	26	814
Hosszú lejáratú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok		1 339	230	6 438	2 282	2 187	354	3 537
Hitelek		71	3 240	13 066	3 553	459	496	1 828
<i>ebből hosszú lejáratú</i>		55	1 776	10 098	2 552	329	394	.
Részvények és részesedések		4 175	7 353	1 956	5 332	2 345	1 288	5 460
Tőzsdei részvények		709	1 306	440	1 784	409	257	.
Tőzsdére be nem vezetett részvények és egyéb részesedések		2 064	5 677	1 193	2 768	466	875	.
Befektetési alapok befektetési jegyei		1 402	370	323	781	1 470	156	.
Biztosítástechnikai tartalékok		5 678	146	2	0	216	3	188
Egyéb eszközök és pénzügyi derivatívák		509	3 888	1 016	244	255	617	465
<i>Nettó pénzügyi vagyón</i>								

Forrás: EKB.

3.1 Integrált gazdasági és pénzügyi számlák intézményi szektoronként (folyt.)
(milliárd euro)

Források	Euroövezet	Háztartások	Nem pénzügyi vállalatok	MPI-k	Egyéb pénzügyi közvetítők	Biztosítók és nyugdíj- pénztárak	Állam- háztartás	Külföld
2010. II. n.év								
Nyitómérleg, források								
Források összesen		6 636	25 689	31 750	13 598	6 764	8 440	14 400
Monetáris arany és SDR								
Kézpénz és betétek			29	22 169	23	0	225	2 559
Rövid lejáratú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok			317	724	70	11	993	273
Hosszú lejáratú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok			548	4 631	2 590	45	5 388	2 873
Hitelek	5 912	8 435			3 116	244	1 399	3 157
<i>ebből hosszú lejáratú</i>	5 558	5 891			1 709	83	1 198	.
Részvények és részesedések		12 498	2 887	7 582	515	6	5 091	
Tőzsdei részvények		3 590	544	202	179	0	.	.
Tőzsdére be nem vezetett részvények és egyéb részesedések	7	8 907	1 168	2 253	335	6	.	.
Befektetési alapok befektetési jegyei			1 175	5 127			.	.
Biztosítástechnikai tartalékok	34	336	64	1	5 750	1		
Egyéb eszközök és pénzügyi derivatívák	683	3 526	1 274	215	199	428		448
<i>Nettó pénzügyi vagyon¹⁾</i>	-1 199	11 764	-8 818	861	85	-61	-5 030	
Pénzügyi számla, pénzügyi eszközökkel végrehajtott műveletek								
Források tranzakciói összesen	44	135	681	128	61	240	82	
Monetáris arany és SDR								
Kézpénz és betétek			0	790	3	8	24	
Rövid lejáratú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok			1	-26	-1	0	-7	
Hosszú lejáratú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok			6	-81	-24	131	14	
Hitelek	47	36			106	4	31	
<i>ebből hosszú lejáratú</i>	48	32			22	47	.	
Részvények és részesedések		39	-45	43	1	0	14	
Tőzsdei részvények		11	0	0	0	0	.	
Tőzsdére be nem vezetett részvények és egyéb részesedések	0	28	4	10	1	0	.	
Befektetési alapok befektetési jegyei			-48	33			.	
Biztosítástechnikai tartalékok	0	1	0	0	58	0		
Egyéb eszközök és pénzügyi derivatívák	-3	51	44	1	-4	28	6	
<i>Nettó pénzügyi vagyon tranzakciók miatti változásai¹⁾</i>	-23	107	-45	54	-6	-13	-120	23
Egyéb változások mérlege, pénzügyi eszközök								
Források egyéb változásai összesen	15	-583	376	111	-44	-19	437	
Monetáris arany és SDR								
Kézpénz és betétek			0	382	0	0	114	
Rövid lejáratú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok			6	17	5	0	13	
Hosszú lejáratú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok			-6	35	133	-42	123	
Hitelek	12	-7			70	3	75	
<i>ebből hosszú lejáratú</i>	1	1			48	3	.	
Részvények és részesedések		-598	-92	-97	-36	0	95	
Tőzsdei részvények		-285	-98	-23	-28	0	.	
Tőzsdére be nem vezetett részvények és egyéb részesedések	0	-313	-34	-14	-7	0	.	
Befektetési alapok befektetési jegyei			40	-60			.	
Biztosítástechnikai tartalékok	0	0	0	0	-11	0		
Egyéb eszközök és pénzügyi derivatívák	3	22	34	-1	4	20	17	
<i>Nettó pénzügyi vagyon egyéb változásai¹⁾</i>	287	-238	480	24	14	-5	-219	
Zárómérleg, pénzügyi eszközök								
Források összesen	6 694	25 241	32 807	13 836	6 782	8 661	14 920	
Monetáris arany és SDR								
Kézpénz és betétek		30	23 341	26	0	232	2 697	
Rövid lejáratú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok		324	715	74	12	994	279	
Hosszú lejáratú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok		548	4 585	2 700	45	5 477	3 010	
Hitelek	5 971	8 464			3 292	248	3 264	
<i>ebből hosszú lejáratú</i>	5 607	5 924			1 779	84	1 248	
Részvények és részesedések		11 939	2 750	7 528	480	6	5 200	
Tőzsdei részvények		3 316	446	179	150	0	.	
Tőzsdére be nem vezetett részvények és egyéb részesedések	7	8 623	1 137	2 249	329	6	.	
Befektetési alapok befektetési jegyei			1 167	5 100			.	
Biztosítástechnikai tartalékok	34	337	64	1	5 797	1		
Egyéb eszközök és pénzügyi derivatívák	683	3 599	1 352	215	200	475	471	
<i>Nettó pénzügyi vagyon¹⁾</i>	-934	11 633	-8 382	940	92	-62	-5 155	

Forrás: EKB.

3.2 Az euroövezet nem pénzügyi számlái

(miliárd euro; négy negyedévi kumulált összegek)

Felhasználások	2006	2007	2008	2008. III. n.év– 2009. II. n.év	2008. IV. n.év– 2009. III. n.év	2009. I. n.év– 2009. IV. n.év	2009. II. n.év– 2010. I. n.év	2009. III. n.év– 2010. II. n.év
Jövedelemteremtési számla								
Bruttó hozzáadott érték (bázisárak)								
Adók a termékek szubvenciói nélkül								
Bruttó hazai termék (piaci árak)								
Munkavállalói jövedelem	4 074	4 259	4 436	4 440	4 431	4 424	4 426	4 442
Egyéb adók a termelés szubvenciói nélkül	128	136	133	124	118	113	108	101
Állóeszköz-felhasználás	1 253	1 319	1 383	1 396	1 397	1 398	1 396	1 398
<i>Nettó működési többlet és vegyes jövedelem¹⁾</i>	2 192	2 345	2 331	2 186	2 144	2 130	2 156	2 200
Elsődleges jövedelem felosztása számla								
Nettó működési többlet és vegyes jövedelem								
Munkavállalói jövedelem								
Adók a termelés szubvenciói nélkül								
Tulajdonból származó jövedelem	3 031	3 627	3 887	3 488	3 210	2 966	2 835	2 758
Kamat	1 653	2 079	2 320	2 043	1 821	1 622	1 509	1 446
Egyéb tulajdonból származó jövedelem	1 378	1 548	1 567	1 444	1 389	1 343	1 326	1 312
<i>Nettó nemzeti jövedelem¹⁾</i>	7 328	7 727	7 797	7 600	7 540	7 518	7 552	7 633
Jövedelem másodlagos elosztása számla								
Nettó nemzeti jövedelem								
Folyó jövedelem-, vagyon- stb. adók	1 029	1 113	1 123	1 068	1 038	1 013	1 012	1 019
Társadalombiztosítási járulékok	1 541	1 598	1 667	1 673	1 675	1 676	1 681	1 688
Szociális juttatások a természetbeni juttatásokon kívül	1 555	1 602	1 670	1 726	1 757	1 786	1 806	1 816
Egyéb folyó transferek	723	753	787	785	782	783	789	792
Nettó nem életbiztosítási díjak	180	184	188	186	184	182	182	182
Nem életbiztosítási kárigények	180	184	189	187	184	182	182	182
Egyéb	363	385	409	412	414	419	424	428
<i>Nettó rendelkezésre álló jövedelem¹⁾</i>	7 236	7 634	7 692	7 494	7 431	7 409	7 439	7 519
Jövedelemfelhasználási számla								
Nettó rendelkezésre álló jövedelem								
Végső fogyasztási kiadás	6 645	6 911	7 168	7 169	7 163	7 179	7 209	7 252
Egyéni fogyasztási kiadás	5 957	6 198	6 420	6 399	6 385	6 394	6 426	6 467
Közösségi fogyasztási kiadás	688	712	748	769	778	784	784	785
Külgazítás a háztartások nyugdíjbiztosítási alapok tartalékaiban levő nettó tőkéjének változásával	64	65	71	68	67	66	65	64
<i>Nettó megtakarítás¹⁾</i>	592	723	524	325	268	231	229	267
Tőkeszámla								
Nettó megtakarítás								
Bruttó tőkefelhalmozás	1 880	2 027	2 038	1 867	1 786	1 714	1 696	1 728
Bruttó állóeszköz-felhalmozás	1 858	1 992	2 019	1 892	1 829	1 782	1 758	1 761
Készletváltozások és beszerzések, levonva az értéktárgyak eladását	22	36	19	-25	-42	-68	-62	-34
Állóeszköz-felhasználás								
Beszerzések, levonva a nem termelt, nem pénzügyi eszközök eladását	0	-1	0	-1	-1	1	2	1
Tőkeátutalások	170	151	150	167	175	184	191	184
Tőkeadók	23	24	24	29	29	34	34	30
Egyéb tőkeátutalások	148	126	126	139	145	150	157	154
<i>Nettó finanszírozási képesség (+)/nettó finanszírozási igény (-) (tőkemérlegből)¹⁾</i>	-20	31	-121	-137	-111	-78	-63	-55

Források: EKB és Eurostat.

1) Az egyenlegező tételek számításának részleteit lásd a Technikai megjegyzésekben.

3.2 Az euroövezet nem pénzügyi számlái (folyt.)

(milliárd euro; négy negyedévi kumulált összegek)

Felhasználások	2006	2007	2008	2008. III. n.év– 2009. II. n.év	2008. IV. n.év– 2009. III. n.év	2009. I. n.év– 2009. IV. n.év	2009. II. n.év– 2010. I. n.év	2009. III. n.év– 2010. II. n.év
Jövedelemteremtési számla								
Bruttó hozzáadott érték (bázisárak)	7 647	8 060	8 283	8 145	8 091	8 065	8 087	8 141
Adók a termékek szubvenciói nélkül	915	960	946	911	900	893	893	905
Bruttó hazai termék (piaci árak) ²⁾	8 562	9 020	9 228	9 056	8 991	8 958	8 980	9 046
Munkavállalói jövedelem								
Egyéb adók a termelés szubvenciói nélkül								
Állóeszköz-felhasználás								
<i>Nettó működési többlet és vegyes jövedelem</i>								
Elsődleges jövedelem felosztása számla								
Nettó működési többlet és vegyes jövedelem	2 192	2 345	2 331	2 186	2 144	2 130	2 156	2 200
Munkavállalói jövedelem	4 082	4 267	4 443	4 446	4 438	4 430	4 432	4 449
Adók a termelés szubvenciói nélkül	1 055	1 104	1 085	1 042	1 028	1 023	1 019	1 022
Tulajdonból származó jövedelem	3 031	3 638	3 825	3 414	3 140	2 901	2 781	2 721
Kamat	1 624	2 040	2 263	1 978	1 754	1 553	1 443	1 391
Egyéb tulajdonból származó jövedelem	1 407	1 598	1 562	1 436	1 386	1 348	1 338	1 329
<i>Nettó nemzeti jövedelem</i>								
Jövedelem másodlagos elosztása számla								
Nettó nemzeti jövedelem	7 328	7 727	7 797	7 600	7 540	7 518	7 552	7 633
Folyó jövedelem-, vagyon- stb. adók	1 033	1 120	1 130	1 074	1 043	1 019	1 017	1 024
Társadalombiztosítási járulékok	1 540	1 598	1 667	1 672	1 674	1 675	1 680	1 688
Szociális juttatások a természetbeni juttatásokon kívül	1 547	1 593	1 662	1 718	1 750	1 778	1 799	1 808
Egyéb folyó transferek	635	662	682	680	677	676	678	681
Nettó nem életbiztosítási díjak	180	184	189	187	184	182	182	182
Nem életbiztosítási kárigények	177	182	185	183	181	179	179	179
Egyéb	278	296	308	311	312	316	316	320
<i>Nettó rendelkezésre álló jövedelem</i>								
Jövedelemfelhasználási számla								
Nettó rendelkezésre álló jövedelem	7 236	7 634	7 692	7 494	7 431	7 409	7 439	7 519
Végso fogyasztási kiadás								
Egyéni fogyasztási kiadás								
Közösségi fogyasztási kiadás								
Kiigazítás a háztartások nyugdíjbiztosítási alapok tartalékaiban levő nettó tőkéjének változásával	64	65	71	68	67	66	65	64
<i>Nettó megtakarítás</i>								
Tőkeszámla								
Nettó megtakarítás	592	723	524	325	268	231	229	267
Bruttó tőkefelhalmozás								
Bruttó állóeszköz-felhalmozás								
Készletváltozások és beszerzések, levonva az értéktárgyak eladását								
Állóeszköz-felhasználás	1 253	1 319	1 383	1 396	1 397	1 398	1 396	1 398
Beszerzések, levonva a nem termelt, nem pénzügyi eszközök eladását								
Tőkeátutalások	185	166	160	176	183	192	200	193
Tőkeadók	23	24	24	29	29	34	34	30
Egyéb tőkeátutalások	162	141	136	147	154	158	166	163
<i>Nettó finanszírozási képesség (+)/nettó finanszírozási igény (-) (tőkemérlegből)</i>								

Források: EKB és Eurostat.

2) Bruttó hazai termék = valamennyi hazai szektor bruttó hozzáadott értéke + a termékekre kivetett nettó adók (azaz a támogatásokkal csökkentett adók).

3.3 Háztartások

(milliárd euro; négy negyedévi kumulált adatok, időszak végi állományok)

	2006	2007	2008	2008. III. n.év- 2009. II. n.év	2008. IV. n.év- 2009. III. n.év	2009. I. n.év- 2009. IV. n.év	2009. II. n.év- 2010. I. n.év	2009. III. n.év- 2010. II. n.év
Jövedelem, megtakarítás és a nettó vagyon változásai								
Munkavállalói jövedelem (+)	4 082	4 267	4 443	4 446	4 438	4 430	4 432	4 449
Bruttó működési többlet és vegyes jövedelem (+)	1 420	1 493	1 539	1 514	1 498	1 489	1 491	1 498
Kapott kamatok (+)	264	310	347	305	273	245	228	219
Adott kamatok (-)	166	216	243	204	174	148	138	131
Egyéb tulajdonból származó kapott jövedelem (+)	749	808	820	776	754	740	731	723
Egyéb tulajdonból származó adott jövedelem (-)	10	10	10	10	10	10	10	10
Folyó jövedelem- és vagyonadók (-)	794	852	891	877	871	860	857	857
Nettó társadalombiztosítási járulékok (-)	1 537	1 594	1 663	1 668	1 670	1 671	1 676	1 683
Nettó szociális juttatások (+)	1 541	1 587	1 656	1 712	1 743	1 772	1 792	1 802
Kapott nettó folyó transzferek (+)	67	71	71	74	77	80	81	82
= Bruttó rendelkezésre álló jövedelem	5 617	5 865	6 069	6 069	6 059	6 066	6 075	6 090
Végső fogyasztási kiadás (-)	4 910	5 105	5 272	5 225	5 196	5 195	5 220	5 251
Nyugdíjpénztárak nettó vagyonának változásai (+)	64	64	71	68	66	65	65	63
= Bruttó megtakarítás	771	825	869	912	929	937	920	903
Állóeszköz-felhasználás (-)	346	368	385	388	388	388	386	386
Nettó kapott tőketranszferek (+)	19	12	1	9	14	12	10	9
Egyéb nettó vagyonváltozás (+)	2 615	1 490	-2 110	-2 173	-1 634	-253	909	970
= Nettó vagyon változásai	3 059	1 959	-1 625	-1 640	-1 080	308	1 453	1 496
Beruházás, finanszírozás és a nettó vagyon változásai								
Nem pénzügyi eszközök beszerzése (+)	609	645	639	596	573	556	546	546
Állóeszköz-felhasználás (-)	346	368	385	388	388	388	386	386
Pénzügyi befektetések fő tételei (+)								
Rövid lejáratú eszközök	321	428	453	261	145	-36	-103	-89
Késspénz és betétek	285	350	439	323	245	106	64	63
Pénzpiaci alapok befektetési jegyei	1	39	-10	-19	-22	-50	-86	-86
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok ¹⁾	35	38	24	-43	-78	-92	-81	-67
Hosszú lejáratú eszközök	298	133	42	208	362	531	585	555
Betétek	2	-35	-34	26	66	106	120	115
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	33	24	47	26	22	14	-23	-18
Részvények és részesedések	-27	-75	-108	-16	81	170	217	195
Tőzsdei részvények, tőzsdére be nem vezetett részvények és egyéb részesedések	-5	-3	24	49	89	95	103	96
Befektetési alapok befektetési jegyei	-22	-72	-132	-65	-8	75	114	99
Életbiztosítási és nyugdíjpénztári tartalékok	290	219	138	171	192	241	270	263
Finanszírozás fő tételei (-)								
Hitelek	412	372	215	130	103	111	131	136
<i>ebből euroövezetbeli MPI-ktől</i>	350	283	82	10	-16	63	74	102
Pénzügyi eszközök egyéb változásai (+)								
Nem pénzügyi eszközök	2 061	1 424	-626	-1 518	-1 638	-725	40	624
Pénzügyi eszközök	558	82	-1 505	-658	2	473	868	370
Részvények és részesedések	467	82	-1 275	-570	-129	251	504	126
Életbiztosítási és nyugdíjpénztári tartalékok	60	9	-261	-114	53	180	271	177
Egyéb nettó pénzforgalom (+)	-30	-12	-29	-11	-32	8	33	12
= Nettó vagyon változásai¹⁾	3 059	1 959	-1 625	-1 640	-1 080	308	1 453	1 496
Mérleg								
Nem pénzügyi eszközök (+)	25 641	27 342	26 970	26 034	26 411	26 413	26 995	26 817
Pénzügyi eszközök (+)								
Rövid lejáratú eszközök	4 814	5 269	5 806	5 863	5 799	5 762	5 717	5 760
Késspénz és betétek	4 463	4 852	5 323	5 426	5 394	5 462	5 434	5 498
Pénzpiaci alapok befektetési jegyei	255	293	324	315	313	244	233	214
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok ¹⁾	96	125	158	121	92	56	50	49
Hosszú lejáratú eszközök	11 871	12 058	10 500	10 689	11 241	11 510	11 768	11 634
Betétek	1 020	952	888	896	928	973	1 002	1 015
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 226	1 245	1 300	1 283	1 341	1 352	1 360	1 333
Részvények és részesedések	4 998	5 006	3 581	3 624	3 923	4 033	4 119	3 961
Tőzsdei részvények, tőzsdére be nem vezetett részvények és egyéb részesedések	3 565	3 627	2 596	2 593	2 830	2 861	2 906	2 773
Befektetési alapok befektetési jegyei	1 433	1 379	986	1 031	1 093	1 172	1 212	1 188
Életbiztosítási és nyugdíjpénztári tartalékok	4 627	4 855	4 732	4 885	5 050	5 152	5 287	5 325
Egyéb nettó eszközök (+)	246	226	204	211	194	205	191	210
Források (-)								
Hitelek	5 231	5 595	5 806	5 841	5 862	5 906	5 912	5 971
<i>ebből euroövezetbeli MPI-ktől</i>	4 560	4 831	4 906	4 904	4 921	4 961	4 947	5 105
= Nettó érték	37 341	39 300	37 675	36 954	37 784	37 983	38 759	38 450

Források: EKB és Eurostat.

1) MPI-k által kibocsátott, két évnél rövidebb lejáratú értékpapírok és más szektorok által kibocsátott, egy évnél rövidebb lejáratú értékpapírok.

3.4 Nem pénzügyi vállalatok

(milliárd euro; négy negyedévi kumulált adatok, időszak végi állományok)

	2006	2007	2008	2008. III. n.év– 2009. II. n.év	2008. IV. n.év– 2009. III. n.év	2009. I. n.év– 2009. IV. n.év	2009. II. n.év– 2010. I. n.év	2009. III. n.év– 2010. II. n.év
Pénzügyi számla, pénzügyi tranzakciók								
Bruttó hozzáadott érték (bázisárak) (+)	4 376	4 645	4 760	4 613	4 555	4 524	4 535	4 574
Munkavállalói jövedelem (-)	2 588	2 716	2 836	2 820	2 803	2 788	2 785	2 794
Egyéb adók a termelés szubvenciói nélkül (-)	74	80	77	70	65	62	57	50
= Bruttó működési többlet (+)	1 714	1 849	1 847	1 723	1 687	1 674	1 693	1 730
Állóeszköz-felhasználás (-)	703	738	774	781	781	782	781	781
= Nettó működési többlet (+)	1 012	1 111	1 074	942	906	892	912	950
Tulajdonból származó kapott jövedelem (+)	504	597	595	526	503	476	470	468
Kapott kamat	172	204	216	186	166	150	139	134
Egyéb tulajdonból származó kapott jövedelem	332	393	378	341	337	326	331	334
Fizetendő kamat és bérleti díjak (-)	287	354	404	359	323	291	269	257
= Nettó vállalkozói jövedelem (+)	1 229	1 354	1 264	1 110	1 086	1 078	1 113	1 160
Felosztott jövedelem (-)	927	988	1 024	975	934	912	898	892
Jövedelem és vagyon után fizetendő adók (-)	190	212	197	161	139	125	125	132
Kapott társadalombiztosítási járulékok (+)	75	64	66	68	68	69	70	70
Fizetendő szociális juttatások (-)	61	62	65	66	66	67	67	67
Egyéb nettó folyó fizetendő transzferek (-)	65	56	59	59	61	62	62	63
= Nettó megtakarítás	60	100	-14	-84	-45	-18	29	75
Befektetés, finanszírozás és megtakarítás								
Nem pénzügyi eszközök nettó beszerzése (-)	311	373	336	191	131	79	76	117
Bruttó állóeszköz-felhalmozás (+)	989	1 075	1 092	1 001	959	931	920	930
Állóeszköz-felhasználás (-)	703	738	774	781	781	782	781	781
Egyéb nem pénzügyi eszközök nettó beszerzése (+)	24	36	17	-29	-46	-70	-63	-33
Pénzügyi befektetések fő tételei (+)								
Rövid lejáratú eszközök	157	168	65	34	81	108	106	44
Készpénz és betétek	146	154	15	8	36	87	98	58
Pénzpiaci alapok befektetési jegyei	2	-19	30	35	41	40	5	-21
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok ¹⁾	10	33	21	-10	4	-19	3	6
Hosszú lejáratú eszközök	504	782	731	605	438	236	233	330
Betétek	33	-4	35	62	39	23	5	14
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-8	-27	-60	-2	-30	-16	-17	29
Részvények és részesedések	283	439	361	328	266	98	75	73
Egyéb (főként vállalkozói hitelek)	197	374	396	218	163	132	170	213
Egyéb nettó eszközök (+)	76	126	-15	-117	-59	-45	49	-3
Finanszírozás fő tételei (-)								
Adósság	685	900	748	405	263	127	173	164
ebből: hitelek euroövezetbeli MPI-ktől	444	539	396	133	0	-111	-100	-86
ebből: hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	38	38	56	78	90	82	101	78
Részvények és részesedések	231	382	306	310	291	189	183	168
Tőzsdei részvények	32	54	8	58	73	67	66	46
Tőzsdére be nem vezetett részvények és egyéb részesedések	198	328	299	252	217	122	118	122
Kapott nettó tőketranszferek (-)	72	68	74	77	78	79	77	78
= Nettó megtakarítás	60	100	-14	-84	-45	-18	29	75
Pénzügyi mérleg								
Pénzügyi eszközök								
Rövid lejáratú eszközök	1 674	1 826	1 905	1 921	1 970	2 010	1 988	1 982
Készpénz és betétek	1 367	1 507	1 537	1 549	1 577	1 631	1 601	1 611
Pénzpiaci alapok befektetési jegyei	183	159	185	215	222	206	198	181
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok ¹⁾	124	161	183	158	171	172	189	191
Hosszú lejáratú eszközök	10 119	11 117	9 522	9 670	10 343	10 583	10 945	10 842
Betétek	143	171	203	214	215	210	210	219
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	281	252	198	160	148	179	188	210
Részvények és részesedések	7 498	8 141	6 170	6 295	6 946	7 123	7 370	7 173
Egyéb (főként vállalkozói hitelek)	2 198	2 553	2 951	3 001	3 033	3 072	3 177	3 240
Egyéb nettó eszközök	314	358	422	440	418	422	440	465
Források								
Adósság	7 895	8 692	9 457	9 523	9 521	9 532	9 636	9 673
ebből: hitelek euroövezetbeli MPI-ktől	3 957	4 478	4 870	4 831	4 766	4 710	4 712	4 728
ebből: hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	675	680	738	772	816	816	865	872
Részvények és részesedések	13 173	14 367	10 775	10 853	11 926	12 253	12 498	11 939
Tőzsdei részvények	4 541	5 038	2 920	2 917	3 362	3 508	3 590	3 316
Tőzsdére be nem vezetett részvények és egyéb részesedések	8 632	9 330	7 855	7 936	8 564	8 745	8 907	8 623

Források: EKB és Eurostat.

1) MPI-k által kibocsátott, két évnél rövidebb lejáratú értékpapírok és más szektorok által kibocsátott, egy évnél rövidebb lejáratú értékpapírok.

3.5 Biztosítók és nyugdíjpénztárak

(milliárd euro; négy negyedévi kumulált adatok, időszak végi állományok)

	2006	2007	2008	2008. III. n.év– 2009. II. n.év	2008. IV. n.év– 2009. III. n.év	2009. I. n.év– 2009. IV. n.év	2009. II. n.év– 2010. I. n.év	2009. III. n.év– 2010. II. n.év
Pénzügyi számla, pénzügyi tranzakciók								
Pénzügyi befektetések fő tételei (+)								
Rövid lejáratú eszközök	63	66	113	54	47	31	17	29
Készpénz és betétek	11	6	57	12	-1	-33	-21	1
Pénzpiaci alapok befektetési jegyei	3	2	20	10	6	10	1	12
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok ¹⁾	49	57	36	31	42	55	37	16
Hosszú lejáratú eszközök	308	165	73	103	137	206	272	273
Betétek	62	47	-3	15	29	18	1	-5
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	116	48	6	-8	-9	51	85	157
Hitelek	1	-15	39	30	27	15	13	13
Tőzsdei részvények	2	-1	2	-28	-99	-88	-83	-84
Tőzsdére be nem vezetett részvények és egyéb részesedések	32	21	28	15	5	-5	1	5
Befektetési alapok befektetési jegyei	95	65	1	79	185	215	255	186
Egyéb nettó eszközök (+)	15	-3	27	13	9	5	26	12
Finanszírozás fő tételei (-)								
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	6	3	12	10	10	1	0	5
Hitelek	47	-5	29	20	12	-25	-17	-12
Részvények és részesedések	11	2	9	6	5	3	3	4
Biztosítástechnikai tartalékok	318	243	139	168	201	272	318	299
Háztartások életbiztosítási és nyugdíjpénztári tartalékokban levő nettó részesedése	301	227	117	160	194	259	304	290
Biztosítási díjak és kinnlevőségek tartalékainak előzetes fizetései	17	15	22	7	6	13	14	9
= A nettó pénzügyi vagyon tranzakciók miatti változásai	5	-14	24	-35	-35	-8	11	18
Egyéb változások számlája								
Pénzügyi eszközök egyéb változásai (+)								
Részvények és részesedések	171	-2	-600	-274	-30	232	368	187
Egyéb nettó eszközök	-50	-27	46	40	77	52	100	122
Források egyéb változásai (-)								
Részvények és részesedések	41	-32	-195	-123	-48	20	96	34
Biztosítástechnikai tartalékok	54	12	-260	-103	55	174	259	176
Háztartások életbiztosítási és nyugdíjpénztári tartalékokban levő nettó részesedése	53	13	-257	-100	60	176	263	174
Biztosítási díjak és kinnlevőségek tartalékainak előzetes fizetései	1	-1	-3	-3	-5	-2	-4	2
= A nettó pénzügyi vagyon egyéb változásai	25	-9	-99	-8	41	90	114	100
Pénzügyi mérleg								
Pénzügyi eszközök (+)								
Rövid lejáratú eszközök	501	564	680	701	693	720	727	743
Készpénz és betétek	157	163	224	196	190	195	196	205
Pénzpiaci alapok befektetési jegyei	80	80	98	102	102	99	103	108
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok ¹⁾	264	320	358	403	401	426	428	430
Hosszú lejáratú eszközök	5 171	5 311	4 797	4 945	5 167	5 297	5 511	5 507
Betétek	598	646	641	661	663	659	658	656
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 863	1 886	1 904	1 902	1 976	2 008	2 102	2 154
Hitelek	410	394	434	445	446	448	455	459
Tőzsdei részvények	742	718	417	436	412	420	435	409
Tőzsdére be nem vezetett részvények és egyéb részesedések	475	513	435	428	459	466	475	466
Befektetési alapok befektetési jegyei	1 083	1 154	968	1 073	1 210	1 295	1 386	1 362
Egyéb nettó eszközök (+)	204	189	252	245	251	244	266	271
Források (-)								
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	36	29	47	45	49	53	56	58
Hitelek	237	229	260	261	251	233	244	248
Részvények és részesedések	688	658	471	443	497	495	515	480
Biztosítástechnikai tartalékok	5 016	5 270	5 150	5 321	5 492	5 595	5 750	5 797
Háztartások életbiztosítási és nyugdíjpénztári tartalékokban levő nettó részesedése	4 310	4 550	4 411	4 571	4 741	4 845	4 992	5 035
Biztosítási díjak és kinnlevőségek tartalékainak előzetes fizetései	706	720	739	751	751	750	758	762
= Nettó pénzügyi vagyon	-101	-123	-198	-179	-179	-116	-61	-62

Forrás: EKB.

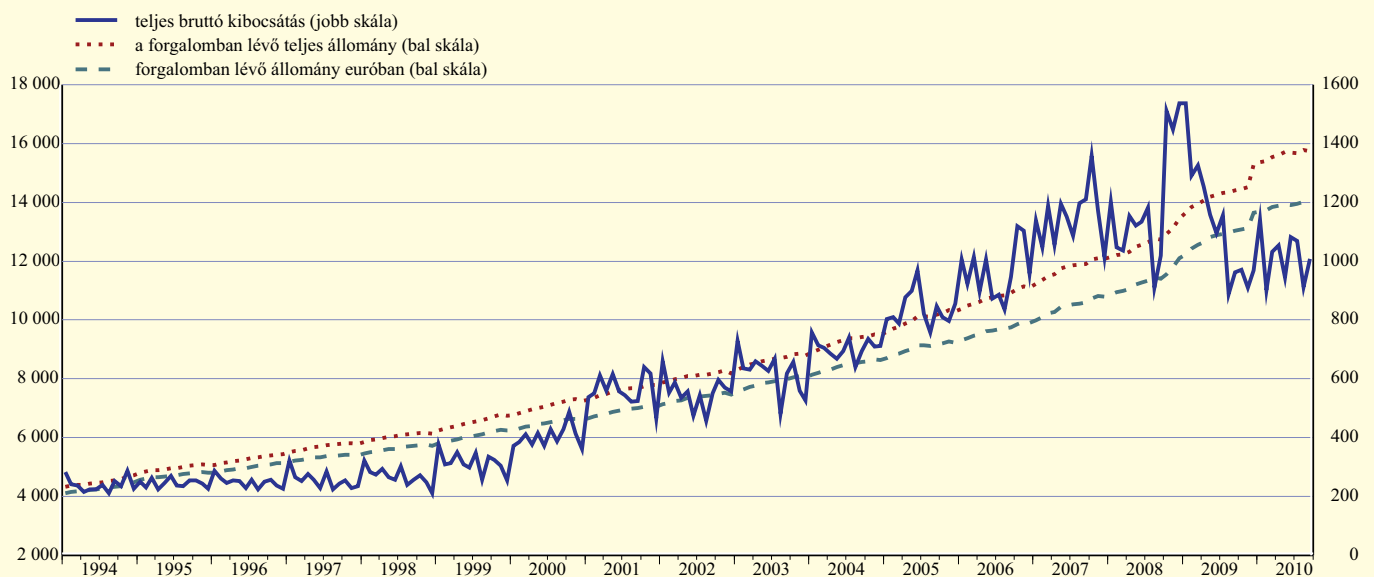
1) MPI-k által kibocsátott, két évnél rövidebb lejáratú értékpapírok és más szektorok által kibocsátott, egy évnél rövidebb lejáratú értékpapírok.

PÉNZÜGYI PIACOK

4.1 Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kibocsátása eredeti lejárat, a kibocsátó székhelye és pénznem szerinti csoportosításban (milliárd euro és az időszakra vonatkozó növekedési ütemek; szezonálisan kiigazított adatok; havi tranzakciók és időszak végi állomány; névértéken)

	Euro összesen ¹⁾			Az euroövezet rezidenseinek kibocsátásai								
	Záró- állomány	Bruttó kibocsátás	Nettó kibocsátás	Euróban			Összes devizában					
				Záró- állomány	Bruttó kibocsátás	Nettó kibocsátás	Záró- állomány	Bruttó kibocsátás	Nettó kibocsátás	Éves növekedési ütem	Szezonálisan kiigazított adatok ²⁾	Hathavi növekedési ütem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	Összesen											
2009. szept.	15 324,9	961,6	105,1	13 040,8	878,4	78,1	14 415,9	961,7	83,4	11,7	119,7	8,5
okt.	15 324,8	949,4	0,1	13 069,5	899,8	28,8	14 449,2	969,9	36,1	10,7	14,0	7,5
nov.	15 375,3	886,3	49,7	13 122,2	844,0	51,9	14 507,7	909,1	63,6	9,4	39,2	6,2
dec.	15 899,8	938,3	-63,2	13 648,5	884,8	-61,4	15 278,3	969,4	-61,7	7,8	13,4	4,9
2010. jan.	15 942,9	1 090,9	42,6	13 694,4	1 028,2	45,3	15 370,3	1 140,5	66,6	7,1	61,9	4,3
febr.	15 980,5	860,0	37,8	13 733,6	811,1	39,5	15 418,1	900,3	33,5	5,9	-13,4	3,1
márc.	16 125,4	1 027,7	143,9	13 836,6	923,5	101,9	15 532,7	1 031,2	108,6	5,5	93,7	2,6
ápr.	16 169,3	1 003,8	46,4	13 888,8	947,8	54,2	15 615,9	1 054,3	75,7	5,2	48,7	3,1
máj.	16 173,5	867,5	5,7	13 922,4	839,5	35,2	15 720,8	944,0	46,3	4,2	-18,5	2,3
jún.	16 163,0	1 049,4	12,6	13 902,6	983,9	3,4	15 704,0	1 081,3	-11,9	3,6	8,3	2,4
júl.	16 183,6	1 005,9	21,5	13 949,2	967,2	47,6	15 682,0	1 068,6	22,9	3,3	55,4	2,3
aug.	16 250,1	844,8	66,8	14 013,0	804,6	64,2	15 790,2	911,6	80,7	3,6	142,1	4,3
szept.	16 264,7	978,4	14,9	14 028,0	903,3	15,2	15 740,1	1 007,0	1,3	3,1	44,5	3,6
	Hosszú lejáratú											
2009. szept.	13 694,6	224,4	71,8	11 556,9	197,9	74,1	12 759,8	223,4	75,3	11,2	100,0	9,6
okt.	13 759,7	245,2	63,1	11 618,0	216,7	59,0	12 821,1	236,1	64,8	11,5	63,6	9,6
nov.	13 843,4	200,8	81,7	11 697,5	180,1	77,5	12 898,0	195,3	81,9	10,7	53,8	8,3
dec.	14 352,2	169,6	-35,4	12 216,2	154,0	-25,5	13 640,4	166,1	-34,2	8,9	-15,1	6,0
2010. jan.	14 393,3	309,5	42,1	12 251,1	278,0	35,7	13 717,5	315,9	55,0	8,6	106,3	6,3
febr.	14 449,6	212,1	56,8	12 314,1	193,6	63,4	13 790,8	211,6	59,6	7,5	10,9	4,8
márc.	14 583,3	310,3	132,8	12 422,8	250,1	107,8	13 908,2	281,4	113,1	7,2	108,1	4,8
ápr.	14 630,0	246,7	47,8	12 470,3	223,3	48,2	13 984,3	255,2	67,6	7,1	53,7	4,6
máj.	14 638,2	154,4	8,7	12 500,4	148,4	30,5	14 088,5	181,6	48,5	5,9	-15,8	3,5
jún.	14 646,7	272,6	33,2	12 509,7	245,4	34,0	14 106,3	265,3	26,0	5,0	8,1	4,0
júl.	14 679,6	260,3	34,0	12 544,4	240,9	35,9	14 083,7	268,3	18,3	4,8	61,2	3,3
aug.	14 712,9	140,4	34,1	12 577,7	127,0	34,0	14 151,4	152,3	42,1	4,7	103,2	4,7
szept.	14 714,7	265,7	2,1	12 590,8	227,0	13,4	14 106,5	256,4	3,2	4,1	35,8	3,6

15. ábra: Az euroövezetbeli rezidensek által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok teljes forgalomban lévő állománya és bruttó kibocsátása (milliárd euro)

Források: (az euroövezeten kívüli rezidensek kibocsátásaira vonatkozóan) EKB és BIS.

- 1) Az euroövezetbeli rezidensek és az euroövezeten kívüli rezidensek által kibocsátott részvényeket nem tartalmazó értékpapírok teljes állománya.
- 2) A növekedési ütemek számításának részleteit lásd a Technikai megjegyzésekben. A hathavi növekedési ütemek évesítettek.

4.2 Az euroövezetbeli rezidensek által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok a kibocsátó ágazati besorolása és eszköztípus szerint (milliárd euro, havi tranzakciók és időszak végi állományok, nominális értékek)

1. Forgalomban lévő állományok és bruttó kibocsátások

	Forgalomban lévő állományok						Bruttó kibocsátások ¹⁾					
	Összesen	MPI-k (az euro- rendszerbe tartozók is)	Nem MPI-vállalatok		Államháztartás		Összesen	MPI-k (az euro- rendszerbe tartozók is)	Nem MPI-vállalatok		Államháztartás	
			Nem monetáris pénzügyi vállalatok	Nem pénzügyi vállalatok	Központi kormányzat	Egyéb állam- háztartás			Nem monetáris pénzügyi vállalatok	Nem pénzügyi vállalatok	Központi kormányzat	Egyéb állam- háztartás
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	Összesen											
2008	13 444	5 269	2 195	701	4 939	340	1 192	817	83	106	163	24
2009	15 278	5 376	3 215	805	5 508	374	1 126	734	62	86	221	22
2009. IV. n.év	15 278	5 376	3 215	805	5 508	374	949	620	54	73	182	20
2010. I. n.év	15 533	5 468	3 177	843	5 654	389	1 024	642	61	74	227	20
II. n.év	15 704	5 456	3 212	848	5 770	418	1 027	661	61	80	198	26
III. n.év	15 740	5 423	3 212	847	5 821	437	996	631	74	67	198	27
2010. jún.	15 704	5 456	3 212	848	5 770	418	1 081	718	62	79	185	37
júl.	15 682	5 427	3 210	846	5 773	426	1 069	655	98	69	217	29
aug.	15 790	5 461	3 246	848	5 807	429	912	610	66	61	154	21
szept.	15 740	5 423	3 212	847	5 821	437	1 007	626	58	70	222	30
	Rövid lejáratú											
2008	1 627	822	92	122	567	25	975	722	35	97	102	19
2009	1 638	733	88	72	724	21	876	635	19	69	137	15
2009. IV. n.év	1 638	733	88	72	724	21	750	542	19	60	116	13
2010. I. n.év	1 625	747	78	76	706	17	754	536	27	61	120	10
II. n.év	1 598	734	89	73	681	21	793	570	31	67	110	16
III. n.év	1 634	740	93	72	692	37	770	546	28	58	118	20
2010. jún.	1 598	734	89	73	681	21	816	608	27	64	102	14
júl.	1 598	731	86	78	674	30	800	566	30	63	119	23
aug.	1 639	757	94	75	681	31	759	548	32	57	107	16
szept.	1 634	740	93	72	692	37	751	524	21	55	128	22
	Hosszú lejáratú²⁾											
2008	11 816	4 448	2 103	579	4 371	315	217	95	48	8	61	4
2009	13 640	4 643	3 127	733	4 784	353	251	99	44	17	84	7
2009. IV. n.év	13 640	4 643	3 127	733	4 784	353	199	79	35	13	66	7
2010. I. n.év	13 908	4 722	3 099	767	4 948	372	270	106	33	13	107	10
II. n.év	14 106	4 721	3 123	775	5 089	398	234	91	30	13	89	10
III. n.év	14 107	4 683	3 119	775	5 130	400	226	85	46	9	80	6
2010. jún.	14 106	4 721	3 123	775	5 089	398	265	111	34	15	83	22
júl.	14 084	4 696	3 125	769	5 098	396	268	89	68	6	98	6
aug.	14 151	4 704	3 152	773	5 126	398	152	63	34	4	47	5
szept.	14 107	4 683	3 119	775	5 130	400	256	102	37	16	94	8
	ebből: Hosszú lejáratú, rögzített kamatozása											
2008	7 710	2 305	760	440	3 955	250	120	49	9	7	53	3
2009	8 830	2 587	1 034	600	4 338	271	173	60	18	16	74	4
2009. IV. n.év	8 830	2 587	1 034	600	4 338	271	132	46	10	12	59	5
2010. I. n.év	9 093	2 658	1 048	627	4 482	278	186	61	10	12	95	7
II. n.év	9 308	2 663	1 080	655	4 625	286	156	47	12	11	81	5
III. n.év	9 330	2 649	1 066	658	4 670	286	141	48	12	8	70	4
2010. jún.	9 308	2 663	1 080	655	4 625	286	172	58	16	13	76	9
júl.	9 272	2 640	1 074	651	4 624	283	153	45	14	6	85	3
aug.	9 324	2 651	1 088	656	4 645	285	92	36	9	4	40	3
szept.	9 330	2 649	1 066	658	4 670	286	177	62	13	13	84	5
	ebből: Hosszú lejáratú, változó kamatozása											
2008	3 594	1 743	1 295	129	363	64	81	36	38	1	5	1
2009	4 372	1 769	2 025	123	374	81	62	28	25	1	6	2
2009. IV. n.év	4 372	1 769	2 025	123	374	81	58	26	24	1	5	2
2010. I. n.év	4 361	1 775	1 981	130	382	93	70	38	20	1	7	3
II. n.év	4 341	1 770	1 968	110	383	110	65	37	16	1	5	6
III. n.év	4 344	1 755	1 983	108	386	112	72	29	33	1	6	3
2010. jún.	4 341	1 770	1 968	110	383	110	81	46	17	1	4	13
júl.	4 364	1 772	1 981	108	391	111	104	37	54	0	10	3
aug.	4 379	1 771	1 995	108	394	111	48	20	23	0	3	2
szept.	4 344	1 755	1 983	108	386	112	66	31	23	3	6	3

Forrás: EKB.

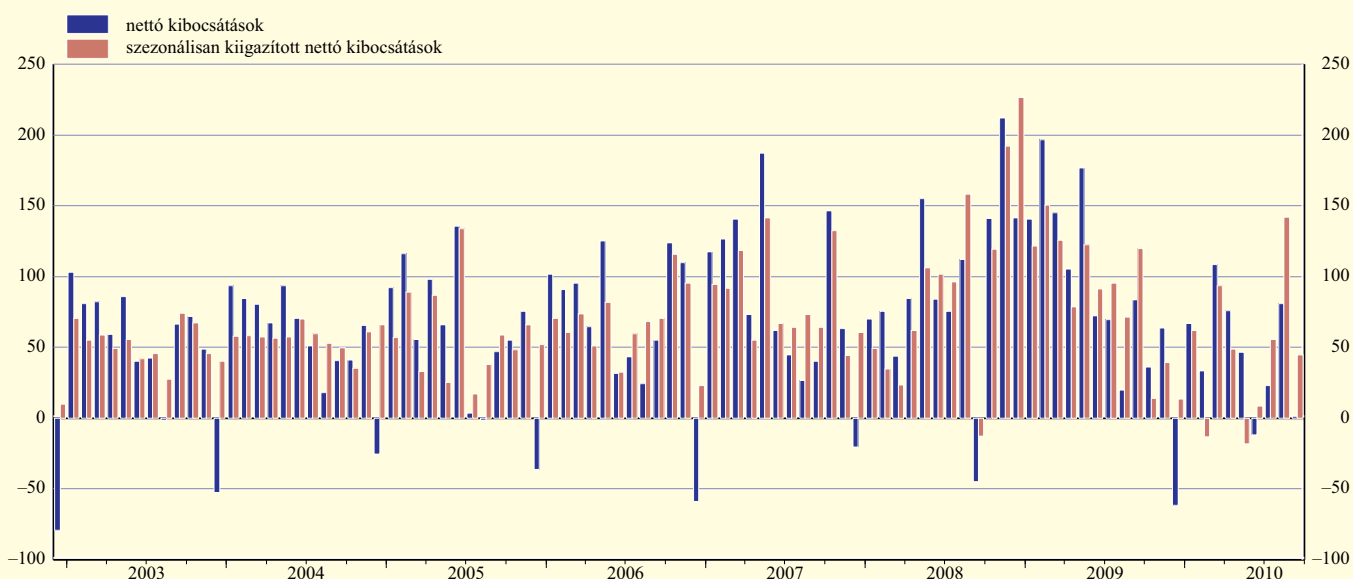
- 1) A bruttó kibocsátások havi adatai a hónap folyamán végrehajtott tranzakciókra vonatkoznak. Összehasonlítás céljából a negyedéves és éves adatok a megfelelő havi átlagokra vonatkoznak.
- 2) A hosszú lejáratú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, és a rögzített és változó kamatozása, hosszú lejáratú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok közötti maradék különbséget a zéró kupon kötvények és újraértékelési hatások adják.

4.2 Az euroövezetbeli rezidensek által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok a kibocsátó ágazati besorolása és eszköztípus szerint (eltérő jelzés hiányában milliárd euro; időszaki tranzakciók, névértéken)

2. Nettó kibocsátás

	Szezonálisan nem kiigazított adatok ¹⁾						Szezonálisan kiigazított adatok ¹⁾					
	Összesen	MPI-k (az euro- rendszerbe tartozók is)	Nem MPI-vállalatok		Államháztartás		Összesen	MPI-k (az euro- rendszerbe tartozók is)	Nem MPI-vállalatok		Államháztartás	
			Nem monetáris pénzügyi vállalatok	Nem pénzügyi vállalatok	Központi kormányzat	Egyéb államháztar- tás			Nem monetáris pénzügyi vállalatok	Nem pénzügyi vállalatok	Központi kormányzat	Egyéb államháztar- tás
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	Összesen											
2008	95,8	22,9	35,8	4,4	31,7	1,1	96,3	23,1	35,3	4,5	32,5	0,9
2009	87,2	10,3	19,3	8,6	46,2	2,8	86,9	10,2	18,9	8,3	46,7	2,9
2009. IV. n.év	12,7	-21,6	13,1	4,1	11,9	5,2	22,2	-10,5	-13,7	6,9	36,8	2,7
2010. I. n.év	69,6	25,6	-16,8	11,3	46,4	3,1	47,4	7,4	0,9	10,1	24,6	4,5
II. n.év	36,7	-12,2	3,4	4,9	34,9	5,6	12,9	-14,6	-1,9	0,7	23,0	5,7
III. n.év	35,0	0,9	4,7	2,5	20,5	6,4	80,7	10,2	28,3	4,9	29,5	7,7
2010. jún.	-11,9	-31,0	-11,9	-5,8	23,0	13,8	8,3	-3,0	-14,4	-7,9	20,0	13,7
júl.	22,9	-7,3	9,9	3,5	8,6	8,2	55,4	-14,4	24,4	2,9	33,4	9,1
aug.	80,7	21,8	27,9	-1,8	30,6	2,2	142,1	31,2	55,7	4,7	46,7	3,9
szept.	1,3	-11,8	-23,8	5,9	22,3	8,7	44,5	13,9	4,9	7,2	8,3	10,2
	Hosszú lejáratú											
2008	65,3	15,9	32,7	2,8	13,4	0,5	64,8	16,1	32,1	2,8	13,3	0,5
2009	87,9	15,1	22,4	12,7	34,5	3,2	87,8	15,2	22,1	12,8	34,6	3,1
2009. IV. n.év	37,5	-13,9	11,9	7,8	27,3	4,4	34,1	-1,9	-14,6	9,0	38,1	3,5
2010. I. n.év	75,9	22,3	-13,3	9,8	52,8	4,3	75,1	12,5	4,9	10,5	43,0	4,2
II. n.év	47,4	-7,1	0,0	6,0	43,9	4,6	15,3	-17,0	-4,9	2,0	30,8	4,4
III. n.év	21,2	-2,1	3,1	2,9	16,3	0,9	66,7	5,6	25,3	4,8	28,6	2,3
2010. jún.	26,0	-10,2	-12,0	3,7	30,0	14,5	8,1	-11,1	-15,4	-1,0	21,6	14,1
júl.	18,3	-6,4	13,0	-1,0	14,1	-1,3	61,2	-11,0	26,8	-0,3	45,9	-0,2
aug.	42,1	-3,4	19,1	0,4	24,5	1,5	103,2	5,3	46,9	6,0	42,7	2,2
szept.	3,2	3,6	-22,7	9,4	10,5	2,3	35,8	22,6	2,3	8,7	-2,7	5,0

16. ábra: Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok nettó kibocsátása: szezonálisan kiigazított és nem kiigazított adatok (milliárd euro, havi tranzakciók; nominális értékek)

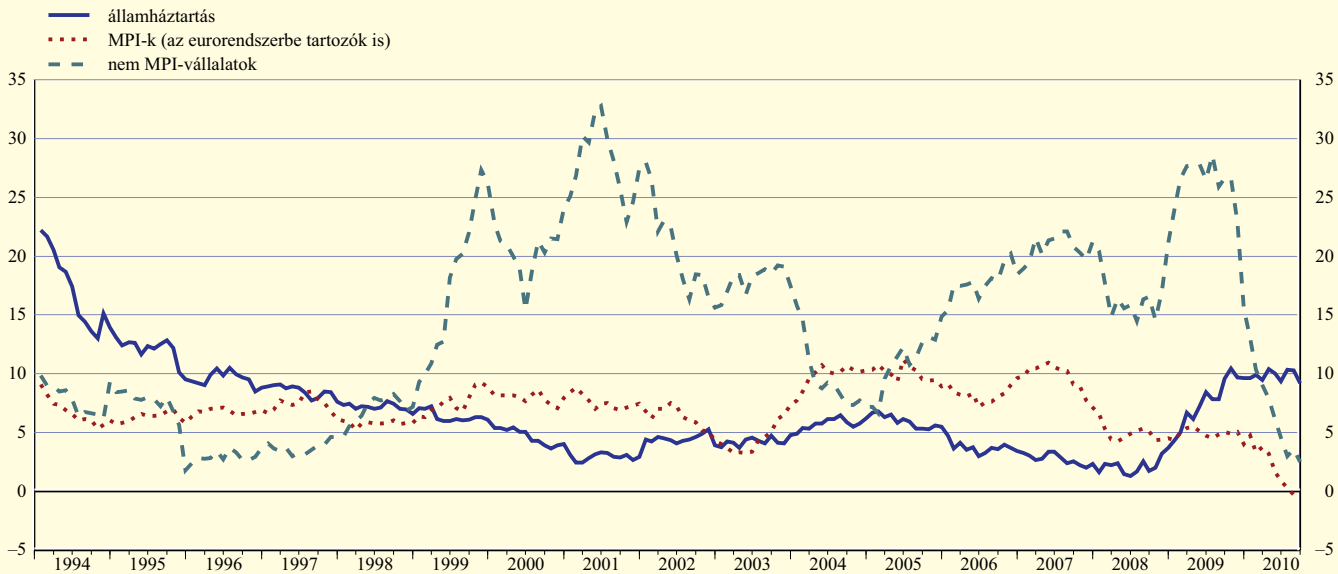
Forrás: EKB.

1) A nettó kibocsátások havi adatai a hónap folyamán végrehajtott tranzakciókra vonatkoznak. Összehasonlítás céljából a negyedéves és éves adatok a megfelelő havi átlagokra vonatkoznak.

4.3 Az euroövezetbeli rezidensek által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír-állomány növekedése¹⁾ (változás százalékban)

	Éves növekedési ütem (szezonálisan nem kiigazított adatok)						Hathavi, szezonálisan kiigazított növekedési ütem					
	Összesen	MPI-k (az euro- rendszerbe tartozók is)	Nem MPI-vállalatok		Államháztartás		Összesen	MPI-k (az euro- rendszerbe tartozók is)	Nem MPI-vállalatok		Államháztartás	
			Nem monetáris pénzügyi vállalatok	Nem pénzügyi vállalatok	Központi kormányzat	Egyéb államház- tartási területek			Nem monetáris pénzügyi vállalatok	Nem pénzügyi vállalatok	Központi kormányzat	Egyéb államház- tartási területek
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	Összesen											
2009. szept.	11,7	4,1	24,0	16,1	14,9	10,7	8,5	3,4	13,1	19,2	10,2	11,2
okt.	10,7	3,0	23,4	17,4	13,5	10,5	7,5	0,6	10,8	19,3	11,6	9,4
nov.	9,4	2,5	18,7	16,8	12,1	10,8	6,2	-0,5	8,0	18,0	10,6	9,5
dec.	7,8	2,3	10,4	14,7	11,2	10,0	4,9	-0,1	2,8	16,8	9,3	10,9
2010. jan.	7,1	2,4	9,3	14,0	10,1	9,4	4,3	0,6	0,6	12,4	8,8	8,6
febr.	5,9	0,7	6,2	15,0	9,7	11,0	3,1	-1,3	-2,0	15,5	8,1	11,5
márc.	5,5	1,5	4,5	16,2	8,5	11,8	2,6	-0,3	-3,4	13,2	6,9	12,3
ápr.	5,2	1,3	3,5	16,1	8,4	11,2	3,1	2,2	-3,2	13,3	5,3	12,9
máj.	4,2	-0,2	2,4	14,9	8,0	10,4	2,3	0,0	-3,0	12,1	5,4	11,3
jún.	3,6	-0,4	1,3	12,3	7,2	13,7	2,4	-0,8	-0,2	8,1	5,2	16,7
júl.	3,3	-0,9	0,3	10,2	7,4	15,2	2,3	-2,4	0,0	8,1	6,0	22,4
aug.	3,6	-0,3	1,4	10,2	7,2	15,5	4,3	0,6	4,9	5,3	6,4	19,9
szept.	3,1	-0,4	0,7	8,6	6,2	16,6	3,6	-0,5	5,0	4,0	5,6	21,1
	Hosszú lejáratú											
2009. szept.	11,2	5,1	27,6	24,8	9,6	9,4	9,6	6,3	14,9	28,5	7,8	11,8
okt.	11,5	4,9	26,7	27,5	10,4	10,6	9,6	4,8	11,9	27,5	11,1	9,3
nov.	10,7	5,0	21,5	28,4	9,6	11,0	8,3	4,0	8,8	25,1	10,3	7,9
dec.	8,9	4,0	12,6	26,3	9,5	12,0	6,0	2,4	3,5	21,8	8,9	11,2
2010. jan.	8,6	4,8	10,2	23,3	9,5	11,6	6,3	3,6	0,9	16,9	10,4	11,1
febr.	7,5	3,3	7,1	22,6	9,7	12,4	4,8	0,3	-1,6	19,6	10,7	11,8
márc.	7,2	3,8	5,5	22,8	9,2	12,8	4,8	1,4	-3,0	17,3	10,6	13,8
ápr.	7,1	3,2	4,4	21,7	10,4	11,0	4,6	1,7	-2,7	16,0	9,7	12,7
máj.	5,9	1,6	2,9	18,6	10,1	8,9	3,5	-0,8	-2,7	12,4	9,9	9,9
jún.	5,0	0,9	1,7	16,0	9,1	12,9	4,0	-0,6	0,0	10,5	9,4	14,7
júl.	4,8	0,2	0,5	12,9	10,2	12,1	3,3	-3,1	0,2	9,0	10,1	13,1
aug.	4,7	-0,3	1,2	13,1	10,2	11,8	4,7	-1,0	4,1	6,9	9,7	11,8
szept.	4,1	-0,1	0,4	11,2	8,9	12,3	3,6	-1,4	4,0	5,5	7,3	10,8

17. ábra: Hitelviszonyt megtestesítő, hosszú lejáratú értékpapírok éves növekedési üteme a kibocsátó ágazati besorolása szerint, az összes deviza kombinálva (éves változás százalékban)

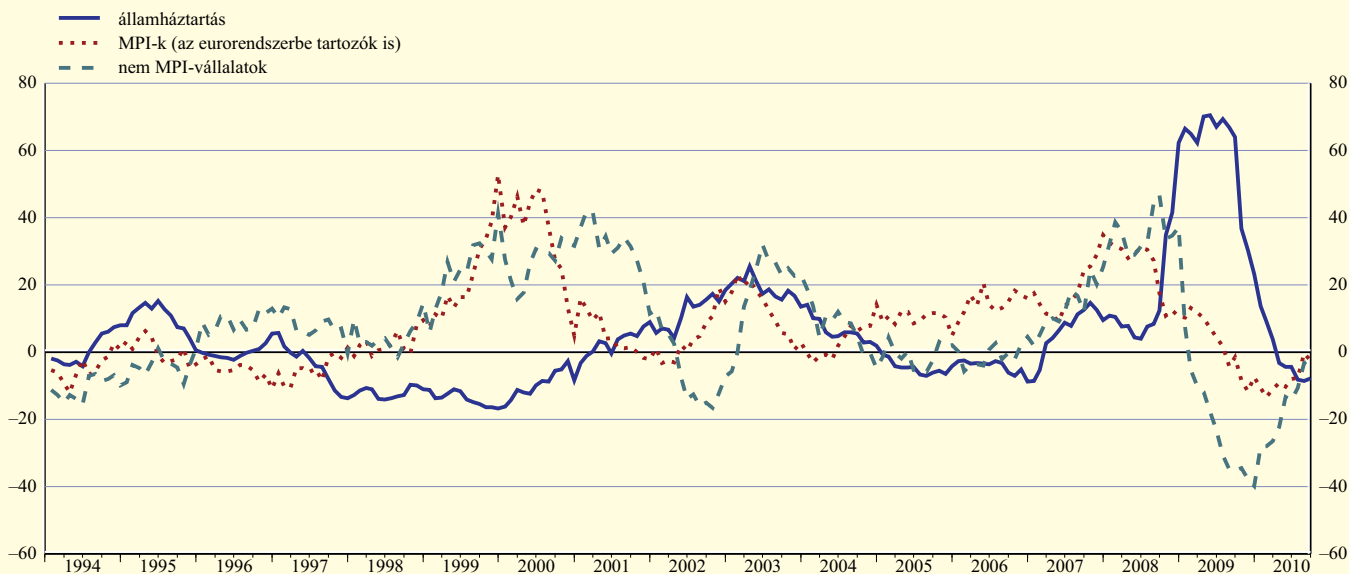
Forrás: EKB.

1) A növekedési ütemek számításának részleteit lásd a Technikai megjegyzésekben. A hathavi növekedési ütemek évesítettek.

4.3 Az euroövezetbeli rezidensek által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír-állomány növekedése¹⁾ (folyt.)
(változás százalékban)

	Hosszú lejáratú fix kamatozású						Hosszú lejáratú változó kamatozású					
	Összesen	MPI-k (az euro- rendszerbe tartozók is)	Nem MPI-vállalatok		Államháztartás		Összesen	MPI-k (az euro- rendszerbe tartozók is)	Nem MPI-vállalatok		Államháztartás	
			Nem monetáris pénzügyi vállalatok	Nem pénzügyi vállalatok	Központi kormányzat	Egyéb államhá- ztartási területek			Nem monetáris pénzügyi vállalatok	Nem pénzügyi vállalatok	Központi kormányzat	Egyéb államhá- ztartási területek
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
	Az összes deviza kombinálva											
2008	3,1	4,9	6,1	4,8	1,5	1,4	12,7	5,4	33,2	7,0	7,6	3,2
2009	9,5	7,1	18,1	25,1	8,1	4,3	12,0	1,8	35,7	-1,9	0,1	20,7
2009. IV. n.év	12,2	9,1	20,8	35,4	10,3	6,8	7,4	-1,7	23,9	-4,0	2,0	26,4
2010. I. n.év	11,2	9,8	13,5	29,1	9,6	8,3	1,2	-3,8	5,9	-2,2	4,6	26,9
II. n.év	9,7	7,3	7,3	23,3	10,2	7,5	-1,0	-4,2	0,4	-0,4	5,5	23,4
III. n.év	7,6	3,1	3,4	16,3	10,1	7,2	-1,2	-3,6	-1,1	-1,9	4,8	28,5
2010. ápr.	10,7	8,9	8,1	25,8	10,7	8,0	-0,7	-4,4	1,0	-0,4	7,6	22,2
máj.	9,3	6,1	6,7	21,3	10,5	5,9	-1,4	-4,4	-0,4	-0,3	6,1	20,2
jún.	8,0	4,3	4,7	19,2	9,5	7,6	-1,5	-3,6	-1,1	-1,3	2,0	30,9
júl.	7,7	3,1	3,2	16,0	10,5	6,7	-1,4	-3,5	-1,7	-2,0	5,4	30,0
aug.	7,5	2,6	3,6	16,5	10,3	7,1	-1,1	-3,9	-0,8	-2,1	6,6	27,0
szept.	7,0	2,8	2,2	13,9	9,7	7,8	-1,0	-3,2	-0,7	-1,7	3,3	26,3
	Euro											
2008	3,0	4,8	6,7	3,2	1,7	1,3	14,2	6,5	34,9	7,2	8,0	2,0
2009	10,1	9,0	21,5	23,3	8,2	3,7	14,3	3,9	38,3	-2,4	-0,4	21,8
2009. IV. n.év	12,8	11,4	23,1	34,6	10,4	6,3	9,0	-0,2	25,5	-4,8	0,7	27,0
2010. I. n.év	11,4	10,8	15,0	29,6	9,7	8,0	1,7	-3,4	6,5	-2,4	3,2	26,9
II. n.év	9,9	7,4	8,3	23,8	10,2	7,2	-1,0	-3,9	-0,1	-0,6	4,1	23,4
III. n.év	7,9	2,7	4,5	16,8	10,3	7,2	-1,0	-2,9	-1,5	-2,5	4,1	28,6
2010. ápr.	10,9	9,1	8,8	26,6	10,7	7,8	-0,5	-3,9	0,8	-0,3	6,2	22,1
máj.	9,4	6,0	7,5	21,7	10,5	5,4	-1,7	-4,5	-1,3	-0,3	4,7	20,0
jún.	8,3	4,5	5,9	19,2	9,6	7,3	-1,8	-3,0	-2,3	-2,6	0,7	31,2
júl.	8,1	2,7	4,1	16,6	10,7	6,8	-1,1	-2,8	-1,8	-2,6	4,4	30,3
aug.	7,9	2,1	4,7	16,8	10,5	7,3	-0,8	-3,1	-1,1	-2,7	6,2	27,1
szept.	7,4	2,0	3,5	14,7	9,9	7,9	-0,6	-2,4	-0,6	-1,8	2,9	26,1

18. ábra: Hitelviszonyt megtestesítő, rövid lejáratú értékpapírok éves növekedési üteme a kibocsátó ágazati besorolása szerint, az összes deviza kombinálva (éves változás százalékban)

Forrás: EKB.

1) A havi adatok éves százalékos változásai a hónap végére vonatkoznak, míg a negyedéves és éves adatok az adott időszak átlagának éves változására. Bővebb információt a Technikai megjegyzések című fejezet tartalmaz.

4.4 Az euroövezetbeli rezidensek által kibocsátott, tőzsdén jegyzett részvények¹⁾

(eltérő jelzés hiányában milliárd euro; piaci értéken)

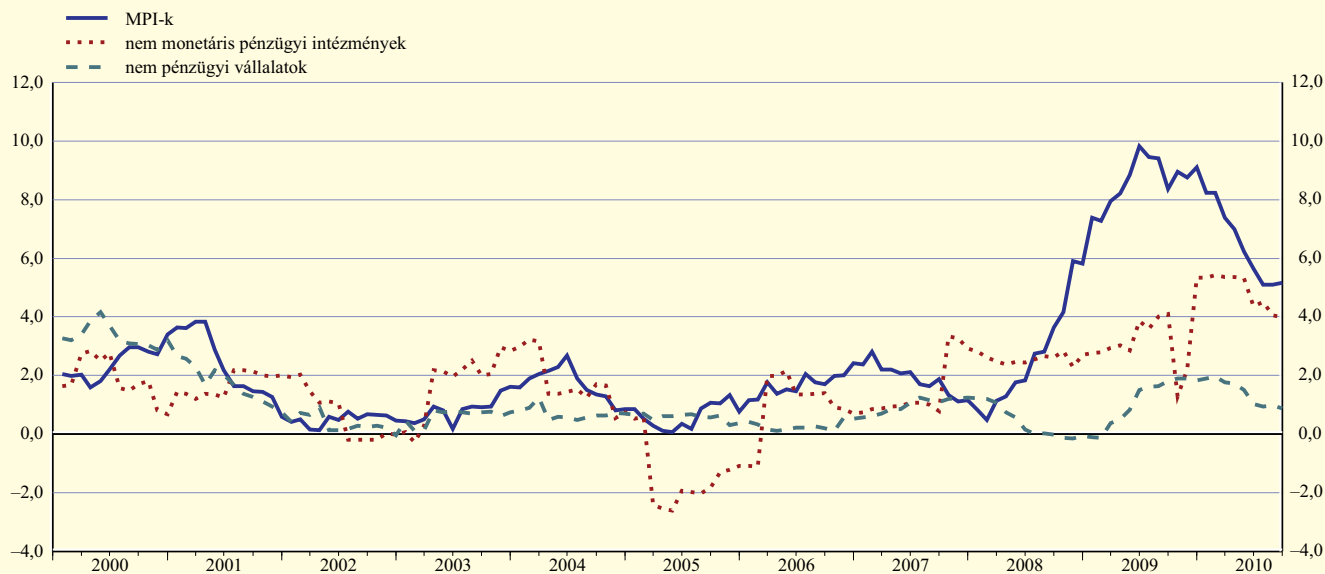
1. Forgalomban lévő állományok és éves növekedési ütemek

(időszak végi állományok)

	Összesen			MPI-k		Nem monetáris pénzügyi vállalatok		Nem pénzügyi vállalatok	
	Összesen	Index: 2001. dec. = 100	Éves növekedési ütem (%)	Összesen	Éves növekedési ütem (%)	Összesen	Éves növekedési ütem (%)	Összesen	Éves növekedési ütem (%)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2008. szept.	4 448,1	104,7	0,7	613,3	3,6	382,3	2,6	3 452,5	0,0
okt.	3 760,0	105,0	0,7	452,9	4,2	280,5	2,8	3 026,6	-0,1
nov.	3 504,9	105,2	0,9	395,6	5,9	265,4	2,3	2 843,9	-0,1
dec.	3 512,7	105,4	1,0	378,1	5,8	282,5	2,7	2 852,1	-0,1
2009. jan.	3 315,7	105,6	1,1	343,7	7,4	259,0	2,8	2 712,9	-0,1
febr.	2 943,5	105,6	1,1	275,9	7,3	206,3	2,8	2 461,3	-0,1
márc.	3 027,4	106,1	1,5	315,5	7,9	223,9	2,9	2 488,0	0,4
ápr.	3 461,0	106,2	1,6	413,7	8,2	274,6	3,0	2 772,7	0,5
máj.	3 609,3	106,5	1,9	454,1	8,9	283,3	2,9	2 871,9	0,8
jún.	3 560,2	107,3	2,7	449,5	9,8	279,4	3,9	2 831,4	1,5
júl.	3 846,1	107,5	2,7	510,4	9,5	301,1	3,6	3 034,6	1,6
aug.	4 044,3	107,5	2,7	573,3	9,4	321,7	4,0	3 149,3	1,6
szept.	4 213,9	107,6	2,8	594,0	8,4	352,2	4,1	3 267,7	1,8
okt.	4 068,7	107,8	2,7	569,0	8,9	326,7	1,3	3 173,0	1,9
nov.	4 082,3	108,1	2,7	568,5	8,8	318,4	2,2	3 195,3	1,9
dec.	4 414,2	108,5	3,0	570,9	9,1	349,4	5,3	3 493,9	1,8
2010. jan.	4 246,4	108,7	2,9	521,3	8,2	339,2	5,3	3 385,9	1,9
febr.	4 164,6	108,7	3,0	503,5	8,2	337,8	5,4	3 323,3	2,0
márc.	4 477,9	109,0	2,8	548,1	7,4	363,8	5,4	3 566,0	1,8
ápr.	4 412,2	109,0	2,7	512,5	7,0	344,2	5,4	3 555,5	1,7
máj.	4 096,1	109,1	2,4	449,4	6,2	321,3	5,3	3 325,3	1,5
jún.	4 058,1	109,3	1,9	449,8	5,6	314,3	4,4	3 294,0	1,0
júl.	4 259,7	109,4	1,7	523,9	5,1	336,8	4,5	3 399,0	0,9
aug.	4 124,3	109,4	1,7	483,2	5,1	313,1	4,1	3 327,9	1,0
szept.	4 349,1	109,4	1,7	491,8	5,2	325,3	4,0	3 532,0	0,9

19. ábra: Az euroövezetbeli rezidensek által kibocsátott, tőzsdén jegyzett részvények éves növekedési üteme

(éves változás százalékban)

Forrás: EKB.

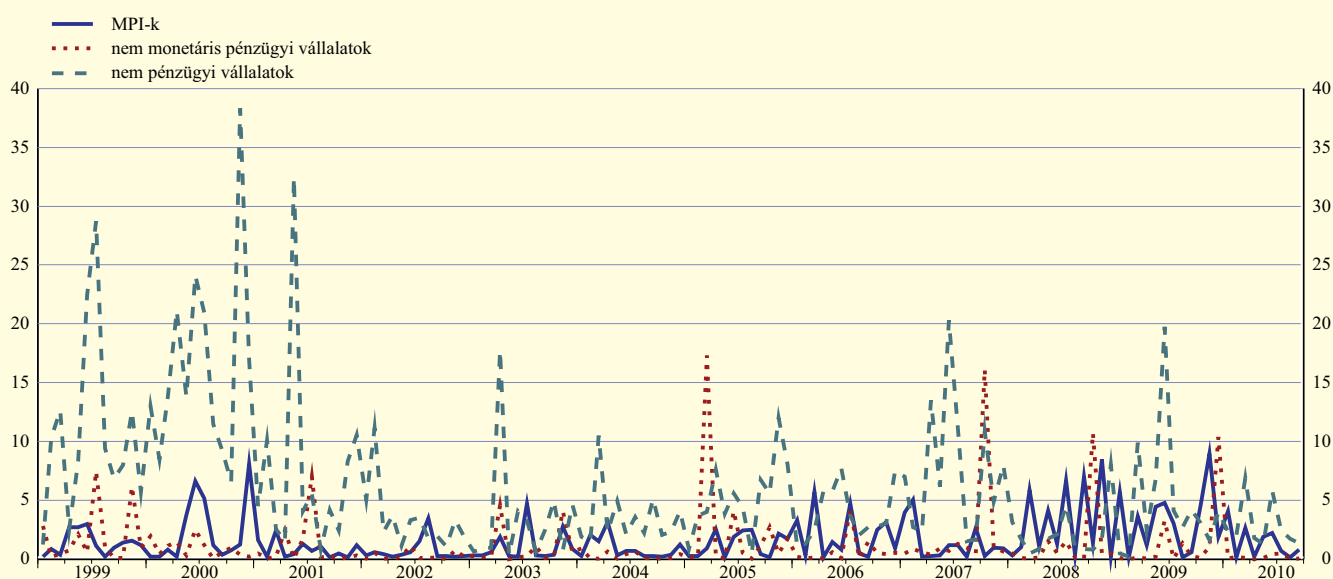
1) Az index és a növekedési ütemek kiszámításának részleteit a Technikai megjegyzések között közöljük.

4.4 Az euroövezetbeli rezidensek által kibocsátott, tőzsdén jegyzett részvények
(milliárd euro; piaci értéken)

2. Havi tranzakciók

	Összesen			MPI-k			Nem monetáris pénzügyi vállalatok			Nem pénzügyi vállalatok		
	Bruttó kibocsátás 1	Visszavásárlások 2	Nettó kibocsátás 3	Bruttó kibocsátás 4	Visszavásárlások 5	Nettó kibocsátás 6	Bruttó kibocsátás 7	Visszavásárlások 8	Nettó kibocsátás 9	Bruttó kibocsátás 10	Visszavásárlások 11	Nettó kibocsátás 12
2008. szept.	7,8	2,9	5,0	7,0	0,0	7,0	0,0	0,1	-0,1	0,8	2,8	-2,0
okt.	12,9	0,6	12,2	1,4	0,0	1,4	10,7	0,0	10,7	0,8	0,6	0,1
nov.	10,6	2,9	7,7	8,4	0,5	8,0	0,5	2,1	-1,6	1,7	0,3	1,4
dec.	8,5	2,6	6,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,4	8,0	2,5	5,5
2009. jan.	6,3	0,5	5,8	5,7	0,0	5,7	0,1	0,0	0,0	0,5	0,4	0,1
febr.	0,2	0,9	-0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,1	0,2	0,8	-0,6
márc.	13,7	0,2	13,4	3,6	0,0	3,6	0,2	0,0	0,1	9,9	0,2	9,7
ápr.	3,7	0,3	3,4	1,2	0,0	1,2	0,1	0,0	0,0	2,4	0,3	2,1
máj.	11,4	0,3	11,1	4,4	0,0	4,4	0,2	0,0	0,1	6,8	0,3	6,5
jún.	27,8	2,0	25,8	4,8	0,0	4,8	3,3	0,3	3,0	19,7	1,8	18,0
júl.	7,2	0,2	7,0	3,0	0,0	3,0	0,0	0,0	0,0	4,1	0,2	4,0
aug.	4,0	3,3	0,7	0,0	0,0	0,0	1,3	0,0	1,3	2,7	3,3	-0,6
szept.	5,0	0,3	4,7	0,6	0,0	0,6	0,2	0,0	0,2	4,2	0,2	3,9
okt.	7,7	0,3	7,4	4,5	0,0	4,5	0,1	0,0	0,1	3,1	0,2	2,8
nov.	11,6	0,2	11,4	9,0	0,0	9,0	1,0	0,0	1,0	1,6	0,2	1,4
dec.	16,2	0,2	16,1	1,9	0,0	1,9	10,4	0,1	10,3	4,0	0,1	3,9
2010. jan.	6,4	0,0	6,4	4,1	0,0	4,1	0,1	0,0	0,1	2,3	0,0	2,3
febr.	2,2	0,3	1,9	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,2	2,0	0,3	1,7
márc.	9,6	0,2	9,4	2,6	0,0	2,6	0,1	0,0	0,1	6,9	0,2	6,7
ápr.	1,8	0,4	1,5	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,8	0,3	1,5
máj.	3,2	0,8	2,4	1,9	0,0	1,9	0,1	0,0	0,1	1,3	0,8	0,4
jún.	8,4	0,4	8,0	2,2	0,0	2,2	0,4	0,0	0,4	5,8	0,4	5,4
júl.	3,6	0,8	2,7	0,7	0,0	0,7	0,5	0,0	0,4	2,4	0,8	1,6
aug.	1,7	1,2	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,7	1,2	0,6
szept.	2,2	0,2	2,0	0,8	0,0	0,8	0,0	0,0	0,0	1,4	0,2	1,2

20. ábra: A tőzsdén jegyzett részvények bruttó kibocsátásai a kibocsátó ágazati besorolása szerint
(milliárd euro, havi tranzakciók, piaci értéken)

Forrás: EKB.

4.5 Euroövezetbeli rezidensek MPI-knél elhelyezett, euróban denominált betéteinek és az általuk az MPI-ktől felvett, euróban denominált hitelek kamatlábai¹⁾ (éves adat, százalék; az állományok időszak végi adatok; eltérő jelzés hiányában az új szerződések az időszakra vonatkozó átlagok)

1. Betéti kamatlábak (új szerződések)

	Háztartások betétei						Nem pénzügyi vállalatok betétei				Repók
	Látra szóló ²⁾	Lekötött betétek:			Felmondásos betétek ^{2),3)}		Látra szóló ²⁾	Lekötött betétek:			
		Legfeljebb 1 éves	1 éven túli, legfeljebb 2 éves	2 éven túli	Legfeljebb 3 hónapos	3 hónapon túli		Legfeljebb 1 éves	1 éven túli, legfeljebb 2 éves	2 éven túli	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
2009. nov.	0,46	1,67	2,23	2,56	1,52	2,76	0,48	0,70	2,11	2,92	0,58
dec.	0,45	1,67	2,31	2,40	1,53	2,45	0,47	0,77	2,00	2,54	0,64
2010. jan.	0,43	1,74	2,33	2,52	1,47	2,23	0,45	0,72	1,95	2,46	0,53
febr.	0,42	1,75	2,24	2,36	1,45	2,11	0,44	0,73	2,11	2,39	0,53
márc.	0,42	1,90	2,38	2,24	1,45	2,05	0,44	0,79	2,73	2,35	0,50
ápr.	0,41	2,02	2,64	2,14	1,42	2,01	0,43	0,78	2,78	2,30	0,58
máj.	0,40	2,04	2,73	2,24	1,40	1,98	0,43	0,77	2,78	2,26	0,52
jún.	0,43	2,16	2,25	2,47	1,41	1,96	0,43	0,89	1,85	2,29	0,66
júl.	0,43	2,31	2,59	2,36	1,40	1,93	0,45	1,06	2,11	2,22	0,74
aug.	0,43	2,21	2,54	2,35	1,50	1,91	0,45	1,01	2,01	2,22	0,70
szept.	0,43	2,25	2,76	2,28	1,55	1,85	0,46	1,11	2,18	2,81	0,71
okt.	0,44	2,35	2,75	2,79	1,54	1,82	0,50	1,18	2,40	2,65	0,98

2. A háztartásoknak nyújtott hitelek kamatlábai (új szerződések)

	Rulírozó hitelek és folyószámlahitelek, komfort-hitelek és megújított hitelkártya-tartozások ²⁾	Fogyasztási hitel				Teljes hitelidőmutató ⁴⁾	Lakáscélú hitelek				Teljes hitelidőmutató ⁴⁾	Egyéb hitelek a kamatfixálás eredeti időtartama szerint		
		A kamatfixálás eredeti időtartama szerint			Változó kamatozás vagy legfeljebb egyéves kamatfixálás		A kamatfixálás eredeti időtartama szerint			10 éven túli kamatfixálás		Változó kamatozás vagy legfeljebb egyéves kamatfixálás	1 éven túli, legfeljebb 5 éves kamatfixálás	5 éven túli kamatfixálás
		Változó kamatozás vagy legfeljebb egyéves kamatfixálás	1 éven túli, legfeljebb 5 éves kamatfixálás	5 éven túli kamatfixálás			Változó kamatozás vagy legfeljebb egyéves kamatfixálás	1 éven túli, legfeljebb 5 éves kamatfixálás	5 éven túli kamatfixálás					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
2009. nov.	9,07	7,03	6,29	7,87	7,76	2,71	3,97	4,46	4,32	3,78	3,16	4,57	4,66	
dec.	8,99	6,43	6,26	7,56	7,43	2,71	3,96	4,42	4,26	3,81	3,08	4,40	4,35	
2010. jan.	8,94	6,83	6,42	8,04	7,86	2,71	3,94	4,38	4,26	3,79	3,12	4,45	4,46	
febr.	9,01	6,72	6,25	7,98	7,78	2,68	3,83	4,32	4,18	3,74	3,16	4,48	4,74	
márc.	8,82	6,35	6,21	7,94	7,59	2,63	3,72	4,21	4,15	3,66	3,05	4,61	4,55	
ápr.	8,77	6,78	6,12	7,92	7,67	2,62	3,71	4,18	4,12	3,68	3,06	4,32	4,53	
máj.	8,77	6,69	6,14	7,84	7,62	2,58	3,64	4,14	4,01	3,58	3,09	4,45	4,50	
jún.	8,80	5,18	6,13	7,73	7,11	2,56	3,59	4,06	3,90	3,54	3,00	4,22	4,27	
júl.	8,74	5,48	6,22	7,77	7,32	2,66	3,60	3,94	3,84	3,64	3,15	4,27	4,27	
aug.	8,72	5,38	6,25	7,85	7,35	2,84	3,63	3,95	3,80	3,76	3,34	4,52	4,14	
szept.	8,74	5,52	6,18	7,87	7,31	2,75	3,57	3,84	3,74	3,62	3,32	4,35	4,07	
okt.	8,67	5,31	6,01	7,72	7,14	2,76	3,58	3,78	3,68	3,61	3,36	4,42	4,18	

3. Nem pénzügyi vállalatoknak nyújtott hitelek kamatlábai (új szerződések)

	Rulírozó hitelek és folyószámlahitelek, komfort-hitelek és megújított hitelkártya-tartozások ²⁾	Egyéb, legfeljebb 1 millió euro összegű hitelek eredeti kamatfixálás szerint			1 millió eurót meghaladó egyéb hitelek a kamatfixálás eredeti időtartama szerint			
		Változó kamatozás vagy legfeljebb egyéves kamatfixálás	1 éven túli, legfeljebb 5 éves kamatfixálás	5 éven túli kamatfixálás	Változó kamatozás vagy legfeljebb egyéves kamatfixálás	1 éven túli, legfeljebb 5 éves kamatfixálás	5 éven túli kamatfixálás	
								1
2009. nov.		4,11	3,34	4,49	4,10	2,22	2,74	3,80
dec.		4,06	3,28	4,22	3,96	2,19	3,15	3,58
2010. jan.		4,05	3,25	4,20	3,99	2,02	2,88	3,65
febr.		4,03	3,25	4,22	4,05	1,94	2,90	3,61
márc.		3,98	3,24	4,21	4,00	1,99	2,54	3,44
ápr.		3,98	3,19	4,17	3,90	2,00	2,72	3,45
máj.		3,97	3,25	4,12	3,86	1,96	2,84	3,41
jún.		3,70	3,25	4,11	3,80	2,17	2,87	3,37
júl.		3,69	3,27	4,27	3,95	2,26	2,85	3,19
aug.		3,75	3,38	4,19	3,84	2,28	2,92	3,65
szept.		3,80	3,34	4,13	3,78	2,26	2,72	3,51
okt.		3,82	3,44	4,19	3,80	2,34	2,98	3,45

Forrás: EKB.

- Az adatok az euroövezet változó összetételére utalnak. Bővebb információk az Általános megjegyzések című részben olvashatók.
- Ennél az instrumentumnál az új szerződések értéke megegyezik az állománnyal. Időszak végi adatok. Előfordulhat, hogy (az EKB/2001/18 rendeletet módosító) EKB/2008/32 és EKB/2009/7 rendeletek végrehajtásából eredő módszertani változások következtében 2010 júniusától kezdődően az adatok nem teljesen vehetők össze a korábbi adatokkal.
- Ebben az instrumentumban a háztartások és a nem pénzügyi vállalatok összesen a háztartási szektorban szerepelnek, mivel a nem pénzügyi vállalatok állományai a háztartásokéhoz képest elhanyagolhatóak, amikor valamennyi részt vevő tagállam összevonásra kerül.
- A hitelköltség-mutató egy hitel összes költségét lefedi. Az összes költség tartalmaz egy kamatlábkomponenst, valamint egy másik összetevőt, amely az egyéb (kapcsolódó) költségeket, pl. az ajánlatkérések, az adminisztráció, a dokumentumok készítésének, a garancianyújtásnak a költségeit foglalja magában.

4.5 Euroövezetbeli rezidensek MPI-kenél elhelyezett, euróban denominált betéeteinek és az általuk az MPI-któl felvett, euróban denominált hitelek kamatlábai¹⁾* (éves adat, százalék; az állományok időszak végi adatok; eltérő jelzés hiányában az új szerződések az időszakra vonatkozó átlagok)

4. Betéti kamatlábak (hó végi állományok)

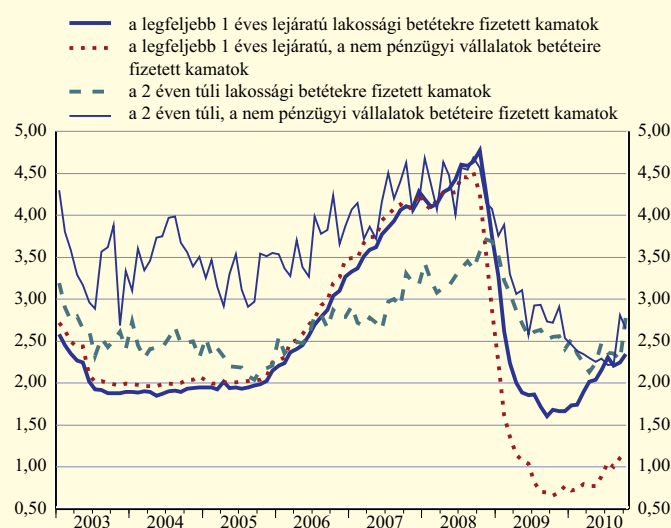
	Háztartásoktól kapott betétek					Nem pénzügyi vállalatoktól kapott betétek			Repók
	Látra szóló ²⁾	Lekötött betétek:		Felmondásos ^{2),3)}		Látra szóló ²⁾	Lekötött betétek:		
		Legfeljebb 2 éves	2 éven túli	Legfeljebb 3 hónapos	3 hónapon túli		Legfeljebb 2 éves	2 éven túli	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2009. nov.	0,46	2,50	2,95	1,52	2,76	0,48	1,62	3,37	1,28
dec.	0,45	2,36	2,91	1,53	2,45	0,47	1,56	3,30	1,21
2010. jan.	0,43	2,19	2,80	1,47	2,23	0,45	1,45	3,23	1,20
febr.	0,42	2,14	2,84	1,45	2,11	0,44	1,42	3,31	1,20
márc.	0,42	2,12	2,74	1,45	2,05	0,44	1,38	3,26	1,16
ápr.	0,41	2,12	2,74	1,42	2,01	0,43	1,37	3,24	1,16
máj.	0,40	2,12	2,71	1,40	1,98	0,43	1,42	3,22	1,14
jún.	0,43	2,13	2,72	1,41	1,96	0,43	1,46	3,12	1,24
júl.	0,43	2,15	2,72	1,40	1,93	0,45	1,54	3,15	1,24
aug.	0,43	2,17	2,72	1,50	1,91	0,45	1,57	3,12	1,25
szept.	0,43	2,20	2,74	1,55	1,85	0,46	1,62	3,07	1,26
okt.	0,44	2,22	2,73	1,54	1,82	0,50	1,68	3,05	1,30

5. Hitelek kamatlábai (hó végi állományok)

	Háztartásoknak nyújtott hitelek						Nem pénzügyi vállalatoknak nyújtott hitelek		
	Lakáscélú hitelek lejárat szerint			Fogyasztási és egyéb hitelek lejárat szerint			Lejárat		
	Legfeljebb egyéves	1 éven túli, legfeljebb 5 éves	5 éven túli	Legfeljebb egyéves	1 éven túli, legfeljebb 5 éves	5 éven túli	Legfeljebb egyéves	1 éven túli, legfeljebb 5 éves	5 éven túli
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2009. nov.	4,01	4,15	4,12	7,56	6,65	5,51	3,53	3,35	3,57
dec.	4,07	4,11	4,07	7,55	6,57	5,42	3,46	3,35	3,50
2010. jan.	3,99	4,05	3,99	7,51	6,52	5,37	3,47	3,31	3,45
febr.	4,03	4,11	4,03	7,49	6,61	5,43	3,45	3,33	3,43
márc.	3,98	4,04	3,98	7,43	6,51	5,35	3,43	3,26	3,37
ápr.	3,89	4,01	3,92	7,38	6,50	5,29	3,42	3,21	3,33
máj.	3,87	3,97	3,89	7,40	6,45	5,29	3,40	3,20	3,31
jún.	3,79	3,96	3,84	7,61	6,48	5,21	3,29	3,22	3,30
júl.	3,73	3,93	3,82	7,70	6,50	5,19	3,34	3,25	3,33
aug.	3,79	3,89	3,81	7,74	6,45	5,20	3,37	3,28	3,34
szept.	3,83	3,88	3,83	7,83	6,46	5,21	3,42	3,29	3,38
okt.	3,80	3,85	3,82	7,79	6,43	5,21	3,47	3,34	3,38

21. ábra: Lekötött új betétek

(százalékban, díjak nélkül; az időszakra vonatkozó átlagok)

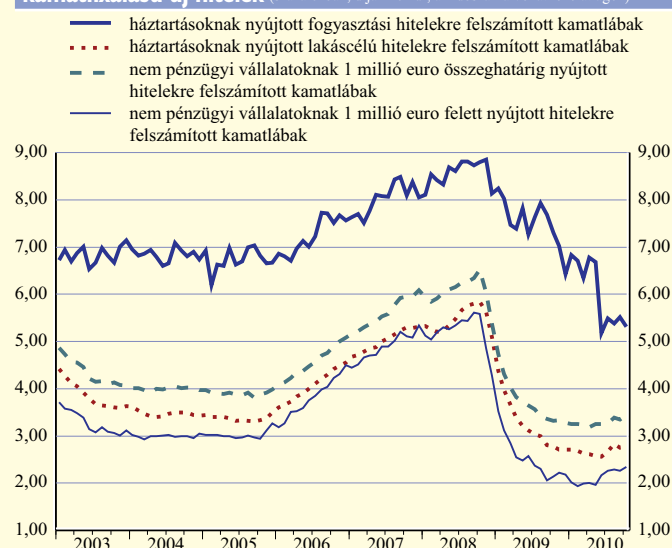

Forrás: EKB.

* A táblázat és a vonatkozó lábjegyzetek adatainak forrása az S42. oldalon található.

22. ábra: Változó kamatozású és legfeljebb egyéves eredeti kamatfixálású új hitelek

(százalékban, díjak nélkül; az időszakra vonatkozó átlagok)

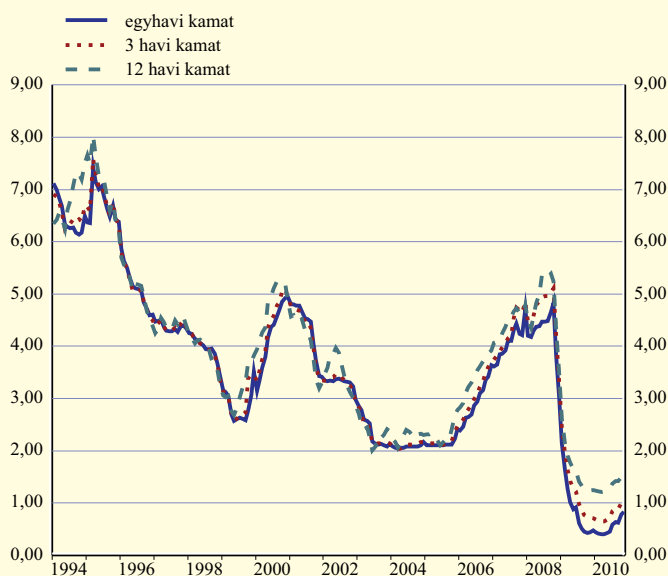
4.6 Pénzpiaci kamatok

(százalék, éves adat, az időszakra vonatkozó átlagok)

	Euroövezet ^(1,2)					Egyesült Államok	Japán
	Látra szóló betétek (EONIA)	1 hónapos betétek (EURIBOR)	3 hónapos betétek (EURIBOR)	6 hónapos betétek (EURIBOR)	12 hónapos betétek (EURIBOR)	3 hónapos betétek (LIBOR)	3 hónapos betétek (LIBOR)
	1	2	3	4	5	6	7
2007	3,87	4,08	4,28	4,35	4,45	5,30	0,79
2008	3,87	4,28	4,64	4,73	4,83	2,93	0,93
2009	0,71	0,89	1,22	1,43	1,61	0,69	0,47
2009. III. n.év	0,36	0,53	0,87	1,13	1,34	0,41	0,40
2009. IV. n.év	0,36	0,45	0,72	1,00	1,24	0,27	0,31
2010. I. n.év	0,34	0,42	0,66	0,96	1,22	0,26	0,25
2010. II. n.év	0,35	0,43	0,69	0,98	1,25	0,44	0,24
2010. III. n.év	0,45	0,61	0,87	1,13	1,40	0,39	0,24
2009. nov.	0,36	0,44	0,72	0,99	1,23	0,27	0,31
2009. dec.	0,35	0,48	0,71	1,00	1,24	0,25	0,28
2010. jan.	0,34	0,44	0,68	0,98	1,23	0,25	0,26
2010. febr.	0,34	0,42	0,66	0,96	1,23	0,25	0,25
2010. márc.	0,35	0,41	0,64	0,95	1,22	0,27	0,25
2010. ápr.	0,35	0,40	0,64	0,96	1,23	0,31	0,24
2010. máj.	0,34	0,42	0,69	0,98	1,25	0,46	0,24
2010. jún.	0,35	0,45	0,73	1,01	1,28	0,54	0,24
2010. júl.	0,48	0,58	0,85	1,10	1,37	0,51	0,24
2010. aug.	0,43	0,64	0,90	1,15	1,42	0,36	0,24
2010. szept.	0,45	0,62	0,88	1,14	1,42	0,29	0,22
2010. okt.	0,70	0,78	1,00	1,22	1,50	0,29	0,20
2010. nov.	0,59	0,83	1,04	1,27	1,54	0,29	0,19

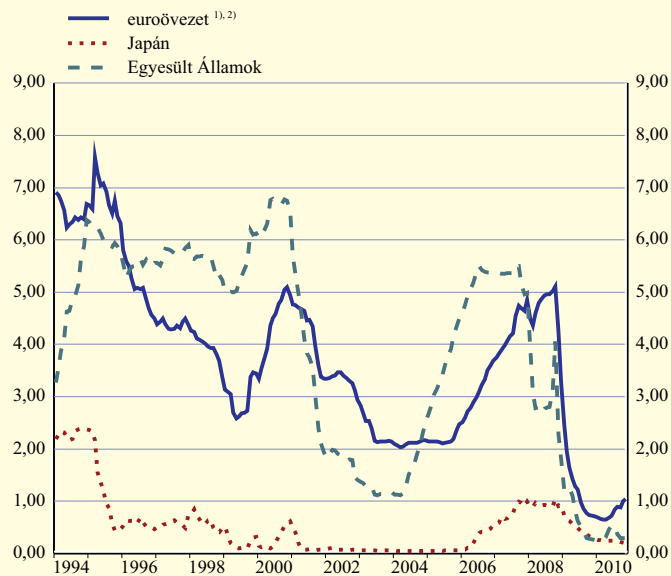
23. ábra: Az euroövezet pénzpiaci kamatai^(1), 2)

(havi átlagok; éves adatok százalékban)

24. ábra: Három hónapos pénzpiaci kamatok

(havi átlagok; éves adatok százalékban)

Forrás: EKB.

- 1) 1999 januárja előtt szintetikus eurokamatlábakat számítottunk a GDP-súlyozott egyes nemzeti kamatlábak alapján. Bővebb információk az Általános megjegyzések című részben olvashatók.
- 2) Az adatok az euroövezet változó összetételére utalnak. Bővebb információk az Általános megjegyzések című részben olvashatók.

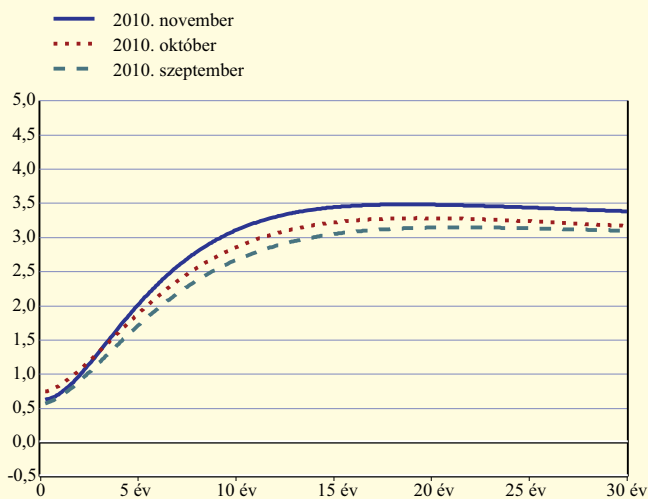
4.7 Euroövezeti hozamgörbék¹⁾

(AAA minősítésű euroövezeti központi kormányzati kötvények; időszak vége; kamatlábak éves százalékban; szpredek százalékpontban)

	Azonnali kamatlábak						Azonnali határidős kamatlábak					
	3 hónap	1 év	2 év	5 év	7 év	10 év	10 év – 3 hónap (szpred)	10 év – 2 év (szpred)	1 év	2 év	5 év	10 év
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2007	3,85	4,00	4,01	4,11	4,23	4,38	0,52	0,36	4,06	4,02	4,40	4,78
2008	1,75	1,85	2,14	2,95	3,32	3,69	1,94	1,55	2,09	2,76	4,04	4,60
2009	0,38	0,81	1,38	2,64	3,20	3,76	3,38	2,38	1,41	2,44	4,27	5,20
2009. III. n.év	0,41	0,70	1,33	2,59	3,12	3,64	3,23	2,31	1,34	2,47	4,14	4,96
2009. IV. n.év	0,38	0,81	1,38	2,64	3,20	3,76	3,38	2,38	1,41	2,44	4,27	5,20
2010. I. n.év	0,33	0,60	1,05	2,28	2,86	3,46	3,13	2,41	1,02	1,98	3,96	5,02
2010. II. n.év	0,34	0,42	0,69	1,79	2,41	3,03	2,68	2,33	0,62	1,35	3,54	4,52
2010. III. n.év	0,57	0,68	0,90	1,71	2,18	2,67	2,10	1,77	0,86	1,41	3,01	3,91
2009. nov.	0,44	0,80	1,34	2,49	3,01	3,57	3,13	2,23	1,38	2,32	4,00	5,04
2009. dec.	0,38	0,81	1,38	2,64	3,20	3,76	3,38	2,38	1,41	2,44	4,27	5,20
2010. jan.	0,28	0,71	1,25	2,48	3,06	3,66	3,38	2,42	1,28	2,25	4,15	5,23
2010. febr.	0,30	0,54	1,02	2,29	2,88	3,49	3,19	2,46	0,98	2,01	3,99	5,08
2010. márc.	0,33	0,60	1,05	2,28	2,86	3,46	3,13	2,41	1,02	1,98	3,96	5,02
2010. ápr.	0,32	0,60	1,01	2,18	2,78	3,40	3,07	2,39	1,00	1,85	3,89	4,94
2010. máj.	0,21	0,28	0,57	1,75	2,39	3,00	2,78	2,43	0,47	1,28	3,58	4,46
2010. jún.	0,34	0,42	0,69	1,79	2,41	3,03	2,68	2,33	0,62	1,35	3,54	4,52
2010. júl.	0,45	0,59	0,87	1,88	2,44	3,01	2,56	2,14	0,82	1,51	3,45	4,43
2010. aug.	0,43	0,45	0,62	1,47	1,97	2,48	2,05	1,85	0,55	1,09	2,87	3,70
2010. szept.	0,57	0,68	0,90	1,71	2,18	2,67	2,10	1,77	0,86	1,41	3,01	3,91
2010. okt.	0,75	0,84	1,06	1,89	2,36	2,86	2,11	1,80	1,02	1,57	3,21	4,09
2010. nov.	0,63	0,72	0,99	2,02	2,58	3,11	2,48	2,12	0,92	1,62	3,62	4,35

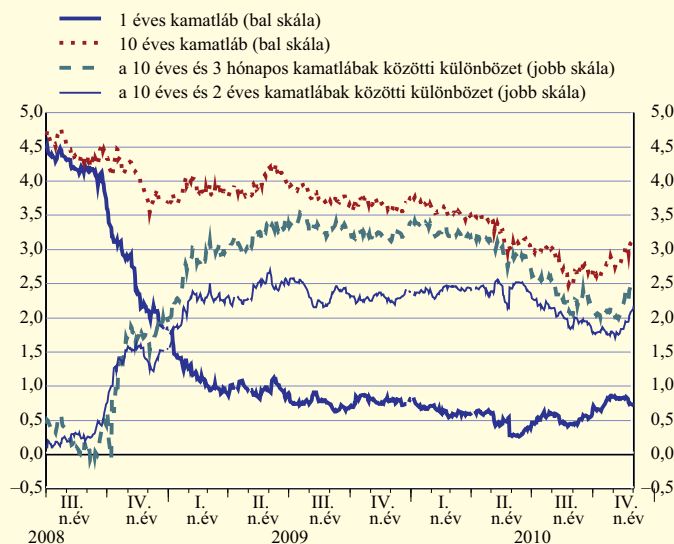
25. ábra: Euroövezeti azonnali piaci hozamgörbék

(éves százalékos értékek; időszak vége)

26. ábra: Euroövezeti azonnali kamatlábak és szpredek

(napi adatok; kamatlábak éves százalékban; szpredek százalékpontban)

Források: az EKB-nak az EuroMTS által biztosított adatokon és a Fitch Ratings által szolgáltatott minősítéseken alapuló számításai.

1) Az adatok az euroövezet változó összetételére utalnak. További információk az Általános megjegyzésekben találhatóak.

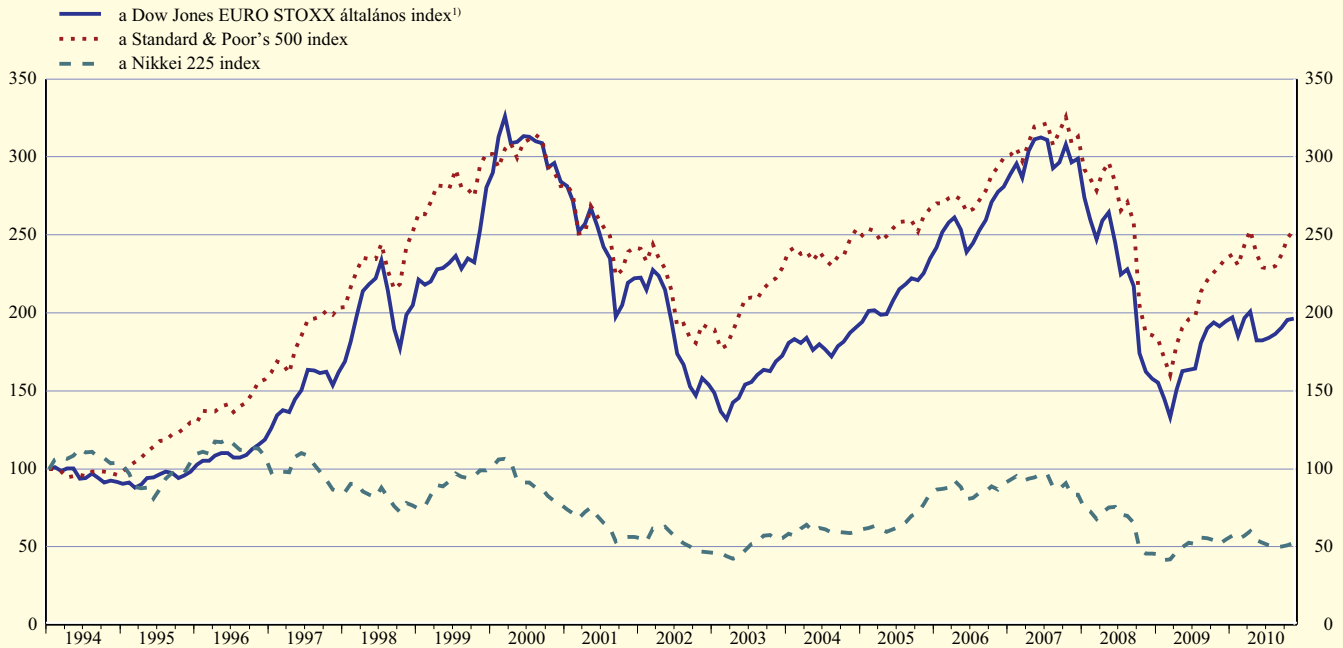
4.8 Tőzsdeindexek

(indexpontok, időszak átlaga)

	Dow Jones EURO STOXX indexek ¹⁾												Egyesült Államok	Japán
	Referenciaérték		Főbb ipari mutatók											
	Általános index	Euro STOXX 50	Alapanyagok	Fogyasztói szolgáltatások	Fogyasztói termékek	Olaj és gáz	Pénzügy	Ipar	Technológia	Közművek	Távközlés	Egészségügy		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
2007	416,4	4 315,8	543,8	235,4	366,5	449,6	408,3	488,4	383,4	561,4	492,7	519,2	1 476,5	16 984,4
2008	313,7	3 319,5	480,4	169,3	290,7	380,9	265,0	350,9	282,5	502,0	431,5	411,5	1 220,7	12 151,6
2009	234,2	2 521,0	353,2	140,5	244,5	293,5	172,1	269,7	200,7	353,7	380,4	363,5	946,2	9 321,6
2009. III. n.év	247,2	2 660,6	369,0	142,0	257,1	296,8	192,7	286,0	211,3	361,1	386,0	365,1	994,2	10 117,3
IV. n.év	268,1	2 872,7	422,1	151,5	282,8	316,9	209,7	317,7	214,1	375,3	416,5	399,3	1 088,7	9 969,2
2010. I. n.év	268,0	2 849,0	445,0	159,3	294,9	320,0	195,5	326,7	229,9	372,4	398,8	426,3	1 123,6	10 511,2
II. n.év	261,1	2 735,7	446,3	163,7	312,9	305,0	178,8	334,3	229,1	349,6	372,2	412,0	1 134,6	10 345,9
III. n.év	259,5	2 715,9	445,8	165,2	323,0	294,5	181,6	327,0	210,7	325,9	387,6	391,4	1 096,2	9 356,0
2009. nov. dec.	265,4 270,1	2 843,8 2 907,6	415,4 447,0	149,5 155,0	280,0 290,9	315,3 321,1	208,7 204,3	313,6 321,0	209,9 211,0	369,8 380,5	414,5 419,8	391,5 412,4	1 088,1 1 110,4	9 641,0 10 169,0
2010. jan. febr. márc. ápr. máj. jún. júl. aug. szept. okt. nov.	273,5 257,0 272,6 278,6 252,7 253,2 255,1 258,9 264,6 271,3 272,2	2 922,7 2 727,5 2 890,5 2 937,3 2 642,1 2 641,7 2 669,5 2 712,2 2 766,1 2 817,7 2 809,6	449,4 427,9 456,0 470,9 431,4 438,1 435,0 441,5 460,9 489,1 509,9	158,9 154,3 164,0 171,7 159,6 160,4 160,8 163,2 171,6 175,1 176,3	295,7 285,3 302,4 313,8 305,2 319,5 320,8 315,6 332,4 346,1 359,9	329,8 309,8 320,3 328,6 295,4 292,7 289,3 296,0 298,4 304,9 307,4	204,6 183,9 197,7 199,7 170,8 167,5 178,0 183,7 183,0 183,2 174,4	331,6 312,3 335,0 349,0 324,8 330,0 324,2 324,9 331,9 346,0 358,5	223,1 222,7 242,2 248,8 221,9 218,3 212,3 206,8 212,9 223,7 222,9	384,1 360,9 372,2 378,9 341,7 330,5 320,3 328,5 329,0 331,4 335,0	407,4 386,8 401,9 396,7 360,0 361,6 369,7 392,2 400,9 410,5 403,0	425,5 415,0 436,8 430,0 401,0 406,1 389,2 383,1 401,8 405,4 405,0	1 123,6 1 089,2 1 152,0 1 197,3 1 125,1 1 083,4 1 079,8 1 087,3 1 122,1 1 171,6 1 198,9	10 661,6 10 175,1 10 671,5 11 139,8 10 104,0 9 786,1 9 456,8 9 268,2 9 346,7 9 455,1 9 797,2

27. ábra: A Dow Jones EURO STOXX általános index, a Standard & Poor's 500 és a Nikkei 225 index

(1994. január = 100; havi átlagok)

Forrás: EKB.

1) Az adatok az euroövezet változó összetételére utalnak. Bővebb információk az Általános megjegyzések című részben olvashatók.

ÁRAK, KIBOCSÁTÁS, KERESLET ÉS MUNKAERŐPIACOK

5.1 HICP, egyéb árak és költségek

(eltérő jelzés hiányában éves változás, százalék)

1. Harmonizált fogyasztóiár-index¹⁾

	Összesen					Összesen (szezonálisan igazítva; százalékos változások az előző időszakhoz képest)						Megjegyzés: szabályozott árak ²⁾		
	Index: 2005 = 100	Összesen			Termékek	Szolgáltatások	Összesen	Feldolgozott élelmiszerek	Feldolgozatlan élelmiszerek	Energiaán kívüli ipari termékek	Energia (szezonálisan nem igazítva)	Szolgáltatások	Teljes HICP a szabályozott árak nélkül	Szabályozott árak
		Összesen, feldolgozatlan élelmiszereken és energiaán kívül												
Az összes százalékában ³⁾	100,0	100,0	83,1	58,0	42,0	100,0	11,9	7,3	29,3	9,6	42,0	89,0	11,0	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
2006	102,2	2,2	1,5	2,3	2,0	-	-	-	-	-	-	2,1	2,5	
2007	104,4	2,1	2,0	1,9	2,5	-	-	-	-	-	-	2,1	2,3	
2008	107,8	3,3	2,4	3,8	2,6	-	-	-	-	-	-	3,4	2,7	
2009	108,1	0,3	1,3	-0,9	2,0	-	-	-	-	-	-	0,1	1,7	
2009. III. n.év	108,0	-0,4	1,2	-1,9	1,8	0,2	0,3	-0,9	0,0	0,8	0,4	-0,6	1,2	
IV. n.év	108,6	0,4	1,0	-0,4	1,7	0,2	0,1	0,1	0,0	0,3	0,4	0,4	0,8	
2010. I. n.év	108,6	1,1	0,9	0,9	1,5	0,5	0,0	0,8	0,1	3,0	0,3	1,2	0,4	
II. n.év	110,0	1,5	0,8	1,7	1,2	0,6	0,3	0,7	0,2	3,9	0,3	1,5	1,4	
III. n.év	109,9	1,7	1,0	1,9	1,4	0,4	0,5	0,7	0,2	0,0	0,5	1,7	2,1	
2010. jún.	110,0	1,4	0,9	1,5	1,3	0,1	0,2	0,2	0,1	-0,4	0,1	1,4	1,4	
júl.	109,7	1,7	1,0	2,0	1,4	0,2	0,1	0,5	0,1	0,0	0,2	1,7	2,0	
aug.	109,9	1,6	1,0	1,7	1,4	0,1	0,2	0,3	0,0	-0,1	0,2	1,5	2,1	
szept.	110,1	1,8	1,0	2,1	1,4	0,1	0,0	0,2	0,1	0,3	0,1	1,7	2,1	
okt.	110,5	1,9	1,1	2,3	1,3	0,2	0,2	-0,1	0,1	0,6	0,1	1,9	2,4	
nov. ⁴⁾	.	1,9	

	Termékek						Szolgáltatások					
	Élelmiszerek (ideértve a szeszes italokat és a dohányárúkat)			Ipari termékek			Lakásszolgáltatás	Szállítás	Hírközlés	Pihenés és személyi	Vegetes	
	Összesen	Feldolgozott élelmiszerek	Feldolgozatlan élelmiszerek	Összesen	Energiaán kívüli ipari termékek	Energia						Lakberek
Összes százalékában ³⁾	19,2	11,9	7,3	38,9	29,3	9,6	10,2	6,0	6,6	3,3	14,9	7,1
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
2006	2,4	2,1	2,8	2,3	0,6	7,7	2,5	2,1	2,5	-3,3	2,3	2,3
2007	2,8	2,8	3,0	1,4	1,0	2,6	2,7	2,0	2,6	-1,9	2,9	3,2
2008	5,1	6,1	3,5	3,1	0,8	10,3	2,3	1,9	3,9	-2,2	3,2	2,5
2009	0,7	1,1	0,2	-1,7	0,6	-8,1	2,0	1,8	2,9	-1,0	2,1	2,1
2009. III. n.év	-0,1	0,6	-1,2	-2,8	0,5	-11,9	2,0	1,8	2,5	-0,6	1,8	2,1
IV. n.év	-0,2	0,5	-1,5	-0,5	0,3	-3,2	1,9	1,7	2,5	-0,6	1,4	2,2
2010. I. n.év	0,0	0,6	-0,8	1,3	0,1	4,8	1,9	1,6	2,5	-0,5	1,1	1,6
II. n.év	0,7	0,8	0,7	2,2	0,3	8,1	1,8	1,5	2,3	-0,9	0,8	1,5
III. n.év	1,5	0,9	2,3	2,2	0,5	7,3	1,7	1,3	2,5	-0,8	1,1	1,5
2010. máj.	0,7	0,9	0,4	2,5	0,3	9,2	1,8	1,5	2,2	-1,1	0,9	1,5
jún.	0,9	0,9	0,9	1,8	0,4	6,2	1,8	1,5	2,3	-1,1	1,0	1,5
júl.	1,3	0,9	1,9	2,4	0,5	8,1	1,7	1,3	2,7	-0,9	1,0	1,5
aug.	1,5	1,0	2,4	1,8	0,4	6,1	1,7	1,3	2,5	-0,5	1,1	1,6
szept.	1,6	1,0	2,5	2,3	0,6	7,7	1,7	1,3	2,4	-0,9	1,1	1,5
okt.	1,7	1,2	2,4	2,6	0,7	8,5	1,6	1,3	1,9	-1,1	1,3	1,5

Források: Az Eurostat és az EKB számításai.

- 1) Az adatok az euroövezet változó összetételére utalnak. Bővebb információk az Általános megjegyzések című részben olvashatók.
- 2) Ezek a kísérleti statisztikák az árszabályozásnak csak egy körülbelüli mérését tudják biztosítani, mivel a szabályozott árak változásait nem lehet teljesen elkülöníteni más befolyásoktól. Az e mutató összeállításához használt módszertan magyarázata az Eurostat (<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/hicp/introduction>) honlapján található.
- 3) A 2010-ben alkalmazott súlyozás.
- 4) Előzetes, általában az euroövezet 95%-át lefedő nemzeti adatközléseken, valamint az energiaárakról rendelkezésre álló korai információkon alapuló becslés.

5.1 HICP, egyéb árak és költségek

(eltérő jelzés hiányában éves változás, százalék)

2. Ipari, építőipari és lakóingatlanárak

	Ipari termelői árak (az építőiparon kívül)										Építőipar ¹⁾	Lakóingatlanárak ²⁾
	Összesen (index: 2005 = 100)	Összesen		Építőiparon és energián kívüli ipar					Energia			
		Feldolgozóipar	Összesen	Félkésztermékek	Tőkejavak	Fogyasztási cikkek						
						Összesen	Tartós	Nem tartós				
Összes százalékában ³⁾	100,0	100,0	82,8	75,6	30,0	22,0	23,7	2,7	21,0	24,4		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2006	105,1	5,1	3,5	2,7	4,6	1,6	1,4	1,4	1,4	13,5	4,7	6,6
2007	107,9	2,7	3,0	3,2	4,6	2,2	2,2	2,4	2,1	1,2	4,2	4,6
2008	114,4	6,1	4,8	3,4	3,9	2,1	3,9	2,8	4,1	14,2	3,9	1,3
2009	108,6	-5,1	-5,4	-2,9	-5,3	0,4	-2,1	1,2	-2,5	-11,8	0,1	-2,9
2009. III. n.év	108,0	-7,9	-7,4	-4,2	-7,5	-0,1	-2,7	1,0	-3,2	-18,3	-1,7	-3,9
IV. n.év	108,4	-4,7	-3,0	-3,1	-5,0	-0,6	-2,5	0,4	-2,8	-9,5	-0,3	-1,5
2010. I. n.év	109,6	-0,1	1,7	-0,5	-0,4	-0,5	-0,5	0,3	-0,7	0,3	0,2	0,3
II. n.év	111,4	3,0	3,8	1,6	3,6	0,2	0,0	0,6	-0,1	7,2	2,4	1,8
III. n.év	112,2	4,0	3,7	2,3	4,8	0,6	0,6	1,1	0,5	8,8	.	.
2010. ápr.	111,1	2,8	3,7	1,0	2,7	0,0	-0,3	0,4	-0,4	7,9	-	-
máj.	111,4	3,1	4,1	1,7	3,9	0,3	0,0	0,7	-0,2	7,4	-	-
jún.	111,8	3,1	3,6	1,9	4,3	0,4	0,2	0,8	0,1	6,2	-	-
júl.	112,1	4,0	3,8	2,1	4,5	0,6	0,4	1,0	0,3	9,6	-	-
aug.	112,2	3,6	3,3	2,3	4,7	0,7	0,5	1,1	0,5	7,4	-	-
szept.	112,5	4,3	4,0	2,6	5,1	0,7	0,8	1,2	0,7	9,4	-	-

3. Nyersanyagárak és bruttó hazai termék deflátorok¹⁾

	Olajárak (euro hordónként) ⁴⁾	Termékek energia nélkül						GDP-deflátor								
		Importtal súlyozott ⁵⁾			Felhasználással súlyozott ⁶⁾			Összesen (szezonálisan kiigazítva; index: 2000 = 100)	Összesen	Hazai kereslet				Export ⁷⁾	Import ⁷⁾	
		Összesen	Élelmiszerek	Nem élelmiszerek	Összesen	Élelmiszerek	Nem élelmiszerek			Összesen	Magánfogyasztás	Államháztartás fogyasztása	Állóeszköz-felhalmozás			
																10
Összes százalékában		100,0	35,0	65,0	100,0	45,0	55,0									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2006	52,9	27,7	5,8	37,9	24,5	6,0	38,3	113,7	1,9	2,4	2,2	2,0	2,9	2,6	3,8	
2007	52,8	7,8	14,3	5,5	5,3	2,9	2,9	116,4	2,4	2,3	2,3	1,7	2,7	1,6	1,3	
2008	65,9	2,0	18,4	-4,4	-1,7	9,7	-8,6	118,8	2,0	2,6	2,7	2,5	2,3	2,5	3,8	
2009	44,6	-18,5	-8,9	-23,1	-18,0	-11,4	-22,8	119,9	0,9	0,0	-0,2	2,1	-0,7	-3,2	-5,8	
2009. II.	43,8	-24,5	-11,1	-30,9	-22,5	-10,0	-31,4	119,8	1,0	-0,2	-0,4	1,7	-0,8	-3,9	-7,1	
III.	48,1	-18,5	-12,5	-21,4	-18,7	-15,1	-21,3	120,0	0,8	-0,7	-0,8	2,6	-1,6	-4,3	-8,1	
IV.	51,2	3,1	5,7	1,8	2,4	-1,0	5,0	120,1	0,3	0,0	0,2	1,5	-0,8	-2,3	-3,4	
2010. I.	56,0	29,0	7,4	42,6	27,4	7,5	46,5	120,3	0,4	0,1	1,3	1,4	0,1	2,6	1,7	
II.	62,6	51,7	12,5	76,0	43,9	14,0	71,6	120,7	0,8	0,9	2,0	1,6	1,4	5,0	5,6	
2010. jún.	62,2	51,1	17,7	71,6	44,2	21,0	65,0	-	-	-	-	-	-	-	-	
júl.	58,9	56,8	26,0	74,2	50,1	32,0	65,1	-	-	-	-	-	-	-	-	
aug.	59,9	51,5	26,7	64,5	48,7	39,5	55,5	-	-	-	-	-	-	-	-	
szept.	59,8	58,7	36,8	69,7	57,4	52,2	61,1	-	-	-	-	-	-	-	-	
okt.	60,2	50,9	34,9	58,9	52,6	52,6	52,6	-	-	-	-	-	-	-	-	
nov.	63,1	51,5	34,6	60,3	49,7	45,0	53,1	-	-	-	-	-	-	-	-	

Források: Eurostat, Eurostat adatain alapuló EKB-számítások (az 5.1.2 táblázat 7. oszlopa és az 5.1.3 táblázat 8–15. oszlopai); a Thomson Financial Datastream adatain alapuló EKB-számítások (az 5.1.3 táblázat 1. oszlopa); valamint EKB-számítások (az 5.1.2 táblázat 12. oszlopa és az 5.1.3 táblázat 2–7. oszlopai).

1) Lakóépületek inputjai.

2) Nem harmonizált nemzeti forrásokon alapuló tapasztalati adatok (további részleteket lásd: <http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html>).

3) 2005-ben.

4) Brent keverék (egyhavi határidős szállításra).

5) Európán kívüli árakra vonatkozik. A 2004 és 2006 közötti euroövezeti import szerkezetével súlyozott adat.

6) Európán kívüli árakra vonatkozik. A 2004 és 2006 közötti euroövezeti hazai kereslettel (hazai termelés + import – export) súlyozott adat. Tapasztalati adat (részleteket lásd: <http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html>).

7) Az export- és importdeflátorok a termékekre és szolgáltatásokra vonatkoznak, és az euroövezet országai közötti kereskedelmet is magukban foglalják.

5.1 HICP, egyéb árak és költségek

(eltérő jelzés hiányában, éves változás, százalék)

4. Fajlagos munkaerőköltségek, ráfordított munkára és munkatermelékenységre jutó jövedelem

(szezonálisan kiigazított adatok)

	Összesen (index: 2000 = 100)	Összesen	Gazdasági tevékenység					Közigazgatás, oktatás, egészségügy és egyéb szolgáltatások	8
			Mezőgazdaság, vadászat, erdő- gazdálkodás és halászat	Bányászat, feldolgozó- és energiaipar	Építőipar	Kereskedelem, gépjávitás, szálló- dák és éttermek, közlekedés és hírközlés	Pénzügyi ingatlan, bérbeadási és üzleti szolgálta- tások		
	1	2	3	4	5	6	7		
Fajlagos munkaerőköltség¹⁾									
2008	115,5	3,5	0,8	5,3	4,2	2,5	3,2	2,6	
2009	120,1	3,9	-1,6	9,5	1,6	5,2	0,9	2,8	
2009. III. n.év	120,0	3,5	-2,5	8,1	1,0	4,0	0,3	3,6	
IV. n.év	119,9	1,4	-1,1	0,9	2,2	2,6	0,7	2,0	
2010. I. n.év	119,8	-0,5	-0,5	-6,7	2,5	-0,1	1,1	1,3	
II. n.év	119,5	-0,6	0,4	-7,6	2,1	-0,5	1,5	1,9	
Egy munkavállalóra jutó jövedelem									
2008	121,5	3,2	3,6	3,0	5,1	2,6	2,7	3,3	
2009	123,4	1,6	3,0	0,4	2,3	1,7	1,5	2,5	
2009. III. n.év	123,8	1,6	2,7	0,6	2,3	0,7	1,5	3,2	
IV. n.év	124,2	1,4	2,8	0,4	2,0	1,5	1,8	2,1	
2010. I. n.év	124,6	1,5	1,7	2,4	0,2	1,6	2,2	1,1	
II. n.év	125,5	2,0	2,2	3,1	1,1	1,8	1,9	1,7	
Egy munkavállalóra jutó termelékenység²⁾									
2008	105,2	-0,3	2,7	-2,1	0,9	0,1	-0,5	0,7	
2009	102,8	-2,3	4,7	-8,4	0,7	-3,4	0,6	-0,2	
2009. III. n.év	103,2	-1,8	5,4	-6,9	1,3	-3,2	1,2	-0,4	
IV. n.év	103,6	0,0	3,9	-0,5	-0,2	-1,1	1,1	0,1	
2010. I. n.év	103,9	2,1	2,2	9,7	-2,2	1,7	1,1	-0,2	
II. n.év	105,0	2,7	1,8	11,5	-0,9	2,4	0,4	-0,2	
Egy ledolgozott órára jutó jövedelem									
2008	123,8	3,1	2,4	3,6	4,5	2,7	2,4	3,0	
2009	127,8	3,2	3,8	4,6	4,4	2,7	2,7	3,0	
2009. III. n.év	128,1	3,3	3,6	4,8	4,3	1,9	2,8	3,5	
IV. n.év	128,3	2,3	3,4	1,7	4,3	2,0	2,6	2,4	
2010. I. n.év	128,3	0,9	2,0	0,1	0,3	0,9	1,8	0,7	
II. n.év	129,1	1,1	3,3	-0,7	0,9	1,2	1,6	1,5	
Egy munkaórára jutó termelékenység²⁾									
2008	108,0	-0,2	2,9	-1,6	0,5	0,4	-0,8	0,4	
2009	107,1	-0,8	4,9	-4,8	2,3	-2,4	1,9	0,1	
2009. III. n.év	107,4	-0,4	5,6	-3,3	2,8	-2,3	2,7	-0,2	
IV. n.év	107,6	0,7	4,3	0,6	1,1	-0,9	2,0	0,2	
2010. I. n.év	107,8	1,4	4,0	7,3	-2,9	0,9	0,8	-0,7	
II. n.év	108,6	1,8	3,2	7,6	-1,9	1,4	0,3	-0,5	

5. Munkaerőköltség-mutatók³⁾

	Összesen (szezonálisan kiigazítva; index: 2008 = 100)	Összesen	Összetevő		Egyes gazdasági tevékenységek			Memo tétel: kialkudott bérek mutatója ⁴⁾
			Bérek és fizetések	Munkáltatók tár- sadalombiztosítási hozzájárulásai	Bányászat, feldolgozó- és energiaipar	Építőipar	Szolgáltatások	
Összes százalékában ⁵⁾	100,0	100,0	75,2	24,8	32,4	9,0	58,6	
	1	2	3	4	5	6	7	8
2008	100,0	3,5	3,6	3,4	3,8	4,7	3,1	3,3
2009	102,6	2,7	2,6	3,0	3,1	3,7	2,3	2,7
2009. III. n.év	102,9	2,6	2,7	2,6	3,5	2,5	2,2	2,4
IV. n.év	103,3	1,7	1,6	2,0	0,6	3,3	2,1	2,2
2010. I. n.év	104,0	2,1	2,0	2,1	1,8	2,1	2,2	1,8
II. n.év								1,8

Források: Eurostat, Eurostat adatain alapuló EKB-számítások (5.1.4 táblázat); valamint EKB-számítások (az 5.1.5 táblázat 8. oszlop).

1) Egy munkavállalóra jutó jövedelem (folyó áron), osztva az egy alkalmazottra jutó értéknövekedéssel (volumenek).

2) Ráfordított munkára (foglalkoztatottak száma és ledolgozott órák) jutó értéknövekedés (volumenek).

3) Egy órára jutó munkaerőköltség-mutatók a nemzetgazdaságban, kivéve a mezőgazdaságot, a közigazgatást, az oktatást, az egészségügyet és a máshová nem sorolt egyéb szolgáltatásokat. Az eltérő lefedettség miatt előfordulhat, hogy az összetevők nem egyeznek az összeggel.

4) Tapasztalati adatok (további részleteket lásd: <http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html/experiment.en.html>).

5) 2008-ban.

5.2 Kibocsátás és kereslet

1. A GDP végső felhasználása

	GDP								
	Összesen	Belföldi felhasználás					Külkereskedelmi egyenleg ¹⁾		
		Összesen	Háztartások	Közösségi felhasználás	Bruttó állóeszköz-felhalmozás	Készlet-változás ²⁾	Összesen	Export ¹⁾	Import ¹⁾
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
<i>Folyó árak (milliárd euro; szezonálisan kiigazított adatok)</i>									
2006	8 564,8	8 467,4	4 876,1	1 733,4	1 832,8	25,1	97,5	3 454,3	3 356,8
2007	9 021,8	8 887,8	5 074,9	1 803,2	1 969,5	40,2	134,0	3 734,2	3 600,2
2008	9 239,0	9 139,5	5 231,4	1 891,8	1 996,0	20,3	99,4	3 860,1	3 760,7
2009	8 952,0	8 833,9	5 166,4	1 978,7	1 757,9	-69,1	118,2	3 249,7	3 131,6
2009. III. n.év	2 241,3	2 206,6	1 289,5	499,1	434,6	-16,6	34,7	813,6	778,9
IV. n.év	2 247,6	2 206,1	1 299,2	497,1	430,4	-20,6	41,4	837,5	796,1
2010. I. n.év	2 261,2	2 233,6	1 310,5	502,3	430,9	-10,2	27,6	875,0	847,4
II. n.év	2 292,3	2 268,9	1 323,8	505,2	442,9	-3,0	23,4	926,6	903,2
III. n.év	2 306,4	2 276,2	1 332,7	504,9	444,3	-5,6	30,2	952,0	921,9
<i>A GDP százalékában</i>									
2009	100,0	98,7	57,7	22,1	19,6	-0,8	1,3	-	-
<i>Láncvolumenek (az előző év árai; szezonálisan kiigazított adatok³⁾)</i>									
<i>Negyedéves változás, százalék</i>									
2009. III. n.év	0,4	0,3	-0,2	0,5	-1,1	-	-	2,3	2,1
IV. n.év	0,2	-0,1	0,3	-0,1	-1,2	-	-	2,0	1,3
2010. I. n.év	0,4	0,9	0,3	0,1	-0,3	-	-	2,6	4,3
II. n.év	1,0	0,9	0,2	0,1	1,7	-	-	4,3	4,2
III. n.év	0,4	0,3	0,3	0,4	0,0	-	-	1,9	1,7
<i>Éves változás, százalék</i>									
2006	3,0	2,9	2,1	2,1	5,4	-	-	8,6	8,5
2007	2,8	2,6	1,7	2,3	4,7	-	-	6,3	5,8
2008	0,4	0,3	0,4	2,3	-0,7	-	-	1,0	0,7
2009	-4,1	-3,4	-1,1	2,3	-11,3	-	-	-13,2	-11,9
2009. III. n.év	-4,0	-3,3	-1,2	2,5	-12,0	-	-	-13,6	-12,3
IV. n.év	-2,0	-2,8	-0,4	1,6	-9,6	-	-	-5,2	-7,1
2010. I. n.év	0,8	0,4	0,4	1,1	-4,9	-	-	5,8	4,9
II. n.év	2,0	2,0	0,6	0,6	-0,9	-	-	11,8	12,3
III. n.év	1,9	2,0	1,0	0,5	0,3	-	-	11,3	11,9
<i>Hozzájárulás a GDP negyedéves százalékos változásaihoz; százalékpontok</i>									
2009. III. n.év	0,4	0,3	-0,1	0,1	-0,2	0,5	0,1	-	-
IV. n.év	0,2	-0,1	0,2	0,0	-0,2	0,0	0,3	-	-
2010. I. n.év	0,4	0,9	0,1	0,0	0,0	0,8	-0,5	-	-
II. n.év	1,0	0,9	0,1	0,0	0,3	0,4	0,1	-	-
III. n.év	0,4	0,3	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	-	-
<i>Hozzájárulás a GDP éves százalékos változásaihoz; százalékpontok</i>									
2006	3,0	2,9	1,2	0,4	1,1	0,2	0,2	-	-
2007	2,8	2,6	1,0	0,5	1,0	0,2	0,3	-	-
2008	0,4	0,3	0,2	0,5	-0,1	-0,2	0,1	-	-
2009	-4,1	-3,4	-0,6	0,5	-2,4	-0,8	-0,7	-	-
2009. III. n.év	-4,0	-3,3	-0,7	0,5	-2,6	-0,6	-0,7	-	-
IV. n.év	-2,0	-2,8	-0,2	0,3	-2,0	-0,8	0,7	-	-
2010. I. n.év	0,8	0,4	0,2	0,2	-1,0	1,0	0,4	-	-
II. n.év	2,0	2,0	0,3	0,1	-0,2	1,7	0,0	-	-
III. n.év	1,9	2,0	0,6	0,1	0,1	1,2	0,0	-	-

Források: Az Eurostat és az EKB számításai.

1) Az export és az import magában foglalja a termékeket és a szolgáltatásokat, illetve az euroövezeten belül az országok közötti kereskedelmet is. Ezek az adatok nem teljesen felelnek meg a 3.1 fejezet; a 7.1 fejezet 1. táblázata; a 7.2 fejezet 3. táblázata vagy a 7.5 fejezet 1. vagy 3. táblázata adatainak.

2) Ideértve a beszerzéseket, levonva belőlük az értéktárgyak eladását.

3) Az éves adatok nincsenek kiigazítva munkanaphatással.

5.2 Kibocsátás és kereslet

2. Hozzáadott érték nemzetgazdasági áganként

	Bruttó hozzáadott érték (alapárak)							Adók, levonva belőlük a termékek állami támogatását
	Összesen	Mezőgazdaság, vadászat, erdőgazdálkodás és halászati tevékenységek	Bányászat, feldolgozóipar és energia	Építőipar	Kereskedelem, gépjávitás, szállodák és éttermek, közlekedés és hírközlés	Pénzügyi, ingatlan, bérbeadási és üzleti tevékenységek	Közigazgatás, oktatás, egészségügy és egyéb szolgáltatások	
	1	2	3	4	5	6	7	8
Folyó árak (milliárd euro; szezonálisan kiigazított adatok)								
2006	7 650,4	140,2	1 562,0	479,2	1 599,6	2 138,7	1 730,8	914,4
2007	8 063,0	152,2	1 651,0	511,5	1 673,9	2 273,2	1 801,1	958,8
2008	8 294,0	147,1	1 649,3	528,4	1 730,8	2 355,4	1 883,0	945,0
2009	8 059,9	132,0	1 436,2	507,4	1 666,0	2 361,5	1 956,9	892,2
2009. III. n.év	2 018,7	32,2	361,7	125,9	416,7	591,0	491,2	222,6
2009. IV. n.év	2 022,2	32,7	363,6	124,2	416,5	593,1	492,2	225,3
2010. I. n.év	2 036,3	34,2	369,3	122,1	419,1	594,5	497,0	224,9
2010. II. n.év	2 058,9	34,7	377,0	123,9	424,4	598,3	500,6	233,4
2010. III. n.év	2 066,5	35,0	378,9	123,8	426,6	603,7	498,4	239,8
<i>A hozzáadott érték megoszlása</i>								
2009	100,0	1,6	17,8	6,3	20,7	29,3	24,3	-
Láncvolumenek (az előző év árai; szezonálisan kiigazított adatok¹⁾)								
<i>Negyedév/negyedév változás, százalék</i>								
2009. III. n.év	0,4	0,2	2,0	-1,8	0,2	0,1	0,2	0,6
2009. IV. n.év	0,1	-0,6	0,7	-1,7	0,0	0,1	0,3	1,0
2010. I. n.év	0,6	1,7	2,2	-1,7	0,2	0,5	0,4	-1,8
2010. II. n.év	0,8	-0,6	2,0	0,8	0,8	0,7	0,2	2,5
2010. III. n.év	0,3	-0,3	0,1	-0,6	0,6	0,6	0,3	0,6
<i>Éves változás, százalék</i>								
2006	3,0	-0,2	3,7	2,8	2,9	4,1	1,5	3,2
2007	3,1	1,4	3,2	2,4	3,6	4,0	1,7	0,8
2008	0,7	0,9	-2,2	-1,2	1,3	1,7	1,9	-1,3
2009	-4,2	2,1	-13,3	-5,9	-5,0	-1,6	1,1	-2,9
2009. III. n.év	-4,1	2,3	-12,9	-6,0	-5,0	-1,5	1,0	-2,8
2009. IV. n.év	-2,3	1,6	-6,8	-5,8	-3,2	-0,8	1,2	-0,1
2010. I. n.év	0,9	0,8	3,8	-6,7	0,3	0,9	1,3	0,1
2010. II. n.év	1,9	0,6	7,1	-4,3	1,3	1,4	1,1	2,3
2010. III. n.év	1,9	0,1	5,1	-3,2	1,7	1,9	1,1	2,3
<i>Hozzájárulás a hozzáadott érték negyedéves százalékos változásaihoz; százalékpontok</i>								
2009. III. n.év	0,4	0,0	0,4	-0,1	0,0	0,0	0,0	-
2009. IV. n.év	0,1	0,0	0,1	-0,1	0,0	0,0	0,1	-
2010. I. n.év	0,6	0,0	0,4	-0,1	0,0	0,1	0,1	-
2010. II. n.év	0,8	0,0	0,4	0,0	0,2	0,2	0,1	-
2010. III. n.év	0,3	0,0	0,0	0,0	0,1	0,2	0,1	-
<i>Hozzájárulás a hozzáadott érték éves százalékos változásaihoz; százalékpontok</i>								
2006	3,0	0,0	0,7	0,2	0,6	1,1	0,3	-
2007	3,1	0,0	0,7	0,2	0,7	1,1	0,4	-
2008	0,7	0,0	-0,4	-0,1	0,3	0,5	0,4	-
2009	-4,2	0,0	-2,6	-0,4	-1,1	-0,4	0,2	-
2009. III. n.év	-4,1	0,0	-2,6	-0,4	-1,0	-0,4	0,2	-
2009. IV. n.év	-2,3	0,0	-1,3	-0,4	-0,7	-0,2	0,3	-
2010. I. n.év	0,9	0,0	0,7	-0,4	0,1	0,3	0,3	-
2010. II. n.év	1,9	0,0	1,2	-0,3	0,3	0,4	0,3	-
2010. III. n.év	1,9	0,0	0,9	-0,2	0,3	0,6	0,3	-

Források: Az Eurostat és az EKB számításai.

1) Az éves adatok nincsenek kiigazítva a munkanaphatással.

5.2 Kibocsátás és kereslet

(eltérő jelzés hiányában éves változás, százalék)

3. Ipari termelés

	Összesen	Ipari termelés építőipar nélkül									Építőipar	
		Összesen (szezónálisan kiigazítva; index: 2005 = 100)	Összesen		Ipar építőipar és energia nélkül			Energiaipar				
			Feldolgozóipar	Összesen	Továbbfelhasználásra termelő ágazatok	Beszerzési javak	Fogyasztási cikkek					
							Összesen	Tartós	Nem tartós			
Az összes százalékában ¹⁾	100,0	77,8	77,8	69,2	68,7	28,1	22,3	18,3	2,6	15,7	9,1	22,2
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2007	3,2	108,2	3,7	4,2	4,3	3,8	6,6	2,4	1,3	2,6	-0,9	1,3
2008	-2,5	106,3	-1,8	-1,9	-2,0	-3,5	-0,2	-2,1	-5,7	-1,5	0,3	-5,3
2009	-13,8	90,5	-14,9	-15,9	-16,0	-19,2	-20,8	-5,0	-17,4	-3,0	-5,3	-8,3
2009. IV. n.év	-7,4	92,2	-7,4	-8,0	-8,1	-6,7	-13,8	-2,7	-10,1	-1,5	-3,6	-6,2
2010. I. n.év	1,8	94,4	4,7	4,9	4,9	8,0	2,6	3,2	0,0	3,6	3,1	-9,9
II. n.év	6,2	96,5	9,0	9,2	9,4	13,9	9,0	3,8	5,0	3,6	5,4	-3,7
III. n.év	3,7	97,4	6,9	7,4	7,6	9,2	9,5	3,3	3,7	3,2	1,9	-7,8
2010. ápr.	5,5	95,8	9,1	9,3	9,5	15,5	8,9	2,7	0,6	3,0	5,2	-6,6
máj.	6,0	97,0	9,8	9,7	9,8	14,5	9,2	4,2	6,7	3,8	7,5	-6,8
jún.	7,0	96,8	8,3	8,8	8,8	11,9	8,9	4,3	7,8	3,8	3,3	2,2
júl.	4,0	96,9	7,2	7,6	7,9	9,6	9,2	4,0	5,1	3,7	2,3	-7,6
aug.	4,9	98,0	8,4	9,3	9,4	11,3	12,1	4,5	7,1	4,2	1,1	-8,2
szept.	2,6	97,3	5,5	5,9	5,9	7,3	7,9	1,7	0,4	1,8	2,3	-7,7
<i>Havi változás, százalék (szezónálisan kiigazított adatok)</i>												
2010. ápr.	0,0	-	0,6	0,3	0,6	1,9	1,5	-1,3	-0,4	-1,3	-1,0	-0,1
máj.	0,8	-	1,2	0,7	0,4	0,7	1,6	0,9	2,8	0,7	2,3	-1,0
jún.	0,9	-	-0,1	-0,2	0,0	-0,5	0,4	0,2	-0,6	0,3	-1,7	2,0
júl.	-1,4	-	0,1	-0,4	0,1	-0,1	0,1	0,1	-0,6	0,2	0,3	-3,6
aug.	0,8	-	1,1	1,1	1,0	1,5	3,1	0,0	1,6	-0,1	-0,2	-0,4
szept.	-0,6	-	-0,7	-1,2	-0,6	-1,0	-1,0	-0,8	-2,7	-0,4	-0,4	-1,8

4. Kiskereskedelmi forgalom és a forgalomba helyezett új személygépkocsik

	Ipari új megrendelések		Ipari forgalom		Kiskereskedelmi forgalom a gépjármű-üzemanyag nélkül							Forgalomba hozott új személygépkocsik	
	Feldolgozóipar ²⁾ (folyó árak)		Feldolgozóipar (folyó árak)		Folyó árak	Összehasonlító árak						Összesen (szezónálisan kiigazított adatok; ezer darab ³⁾)	Összesen
	Összesen (szezónálisan kiigazítva; index: 2005 = 100)	Összesen	Összesen (szezónálisan kiigazítva; index: 2005 = 100)	Összesen	Összesen	Összesen (szezónálisan kiigazítva; index: 2005 = 100)	Összesen	Élelmiszerek, italok dohány	Nem élelmiszerek				
									Textíliák, ruházati cikkek, lábbelik	Háztartási gépek			
Összes százalékában ¹⁾	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	43,0	57,0	10,1	14,3			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2007	119,8	8,6	114,9	6,5	2,6	104,3	1,8	0,0	3,1	4,1	3,1	968	-0,6
2008	113,0	-5,4	116,7	1,8	1,7	103,4	-0,8	-1,9	-0,1	-1,8	-1,9	896	-7,0
2009	87,5	-22,7	95,4	-18,5	-2,7	101,5	-1,8	-1,7	-2,0	-1,2	-3,9	926	3,2
2009. IV. n.év	92,0	-2,7	97,5	-9,2	-1,5	101,8	-0,6	-0,5	-0,7	0,5	-1,0	966	20,7
2010. I. n.év	95,1	13,9	101,0	6,3	0,8	102,4	0,9	1,5	0,8	3,4	0,6	892	7,5
II. n.év	102,5	22,6	104,2	12,3	1,2	102,5	0,9	0,2	1,5	-0,3	2,8	822	-10,6
III. n.év	105,7	15,8	105,7	10,1	2,1	103,0	1,7	0,4	2,8	.	.	820	-16,6
2010. máj.	103,0	23,0	105,7	13,0	1,5	102,6	1,2	0,8	1,6	-1,4	4,0	784	-13,2
jún.	105,4	22,5	105,8	13,8	2,0	102,9	1,6	0,8	2,5	0,7	3,5	844	-8,8
júl.	103,7	12,2	104,8	7,5	2,1	102,9	1,6	2,2	1,5	4,6	0,8	780	-24,2
aug.	109,0	24,6	107,3	14,8	2,1	103,2	1,9	-1,1	4,5	7,6	3,0	827	-10,6
szept.	104,5	13,2	105,1	9,0	1,9	102,9	1,5	0,2	2,6	.	.	852	-12,0
okt.	791	-22,2
<i>Havi változás, százalék (szezónálisan kiigazított adatok)</i>													
2010. jún.	-	2,3	-	0,1	0,2	-	0,2	-0,4	0,6	1,3	0,1	-	7,7
júl.	-	-1,7	-	-1,0	0,1	-	0,1	0,5	-0,2	2,2	-1,1	-	-7,5
aug.	-	5,1	-	2,4	0,2	-	0,2	-0,9	1,1	0,5	1,2	-	5,9
szept.	-	-4,1	-	-2,1	-0,3	-	-0,3	0,0	-0,6	.	.	-	3,1
okt.	-	.	-	.	.	-	-	-7,2

Források: Eurostat, kivéve az 5.2.4 táblázat 12. és 13. oszlopait (amelyek az EKB-nak az Európai Gépjárműgyártók Szövetsége [ACEA] által szolgáltatott adatokon alapuló számításait tartalmazzák).

1) 2005-ben.

2) A 2005. év teljes feldolgozóiparának 61,2%-át képviselő, nagyrészt megrendelések alapján működő feldolgozóipar.

3) Az éves és negyedéves számok az adott időszak adatainak átlagai.

5.2 Kibocsátás és kereslet

(százalékok egyenlege¹⁾, eltérő jelzés hiányában; szezonálisan kiigazított adatok)

5. Üzleti²⁾ és fogyasztói felmérések

	Gazdasági hangulat mutatói ³⁾ (hosszú távú átlag = 100)	Feldolgozóipar				Kapacitás kihasználtsága ⁴⁾ (százalékok)	Összesen ⁵⁾	Fogyasztói bizalmi mutató			
		Ipari bizalmi mutató						Pénzügyi helyzet a következő 12 hónapban	Gazdasági helyzet a következő 12 hónapban	Munkanélküliség helyzete a következő 12 hónapban	Megtakarítások a következő 12 hónapban
		Összesen ⁵⁾	Rendelési könyvek	Késztermékek állománya	Termelési elvárások						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2006	107,3	2	0	6	13	83,2	-9	-3	-9	15	-9
2007	109,2	5	5	5	13	84,2	-5	-2	-4	5	-8
2008	93,5	-9	-15	11	-2	81,8	-18	-10	-25	24	-14
2009	80,8	-28	-56	14	-15	71,1	-25	-7	-26	56	-10
2009. III. n.év	84,1	-26	-58	12	-9	70,3	-21	-5	-20	51	-9
2009. IV. n.év	91,9	-19	-50	7	1	71,7	-17	-3	-11	48	-7
2010. I. n.év	96,6	-12	-41	2	7	73,9	-17	-4	-11	46	-7
2010. II. n.év	99,4	-6	-28	0	9	76,3	-17	-6	-18	34	-9
2010. III. n.év	102,2	-3	-19	0	10	77,4	-12	-6	-11	23	-8
2010. jún.	99,0	-6	-26	1	9	-	-17	-7	-20	32	-9
2010. júl.	101,1	-4	-21	0	9	77,2	-14	-7	-14	27	-9
2010. aug.	102,3	-3	-18	0	10	-	-11	-5	-9	23	-8
2010. szept.	103,3	-2	-16	0	12	-	-11	-5	-11	20	-8
2010. okt.	103,8	0	-13	1	14	77,6	-11	-6	-10	22	-6
2010. nov.	105,3	1	-13	0	15	-	-9	-5	-7	20	-6

	Építőipari bizalmi mutató			Kiskereskedelmi bizalmi mutató				Szolgáltatások bizalmi mutatója			
	Összesen ⁵⁾	Rendelési könyvek	Foglalkoztatottsági várakozások	Összesen ⁵⁾	Jelenlegi üzleti helyzet	Állományok volumene	Várakozások szerinti üzleti helyzet	Összesen ⁵⁾	Üzleti légkör	Kereslet az elmúlt néhány hónapban	Kereslet az elkövetkező néhány hónapban
2006	1	-4	6	1	3	14	13	18	13	18	24
2007	0	-7	7	1	5	15	13	20	16	19	24
2008	-13	-20	-6	-7	-6	17	2	2	-5	4	7
2009	-31	-40	-22	-15	-21	11	-15	-16	-22	-16	-9
2009. III. n.év	-31	-41	-22	-14	-19	10	-13	-12	-18	-13	-5
2009. IV. n.év	-28	-40	-16	-12	-19	10	-7	-4	-8	-8	3
2010. I. n.év	-27	-37	-17	-7	-9	8	-2	0	-4	-2	7
2010. II. n.év	-28	-40	-16	-4	-5	8	0	4	1	4	8
2010. III. n.év	-28	-40	-16	-3	-4	7	3	7	5	8	8
2010. jún.	-30	-43	-17	-6	-7	7	-3	4	2	4	5
2010. júl.	-29	-42	-16	-4	-6	7	1	7	5	9	6
2010. aug.	-29	-38	-19	-3	-5	7	1	7	6	8	8
2010. szept.	-26	-39	-13	-1	-3	6	6	8	5	8	10
2010. okt.	-25	-35	-15	-1	0	10	7	8	7	7	11
2010. nov.	-26	-37	-16	-2	-5	8	8	10	9	11	10

Forrás: Európai Bizottság (Közgazgatási és Pénzügyi Főigazgatóság).

- 1) A pozitív és negatív válaszok százalékaik közötti különbség.
- 2) 2010 májusától kezdődően az adatok a gazdasági tevékenységek európai uniós besorolásának új verziójára („NACE 2. felülvizsgálat”) vonatkoznak.
- 3) A gazdasági hangulat mutatója az ipari, a szolgáltatási, a fogyasztói, az építőipari és a kiskereskedelmi bizalmi mutatókból tevődik össze; az ipari bizalmi mutató súlya 40%, a szolgáltatási bizalmi mutató súlya 30%, a fogyasztói bizalmi mutatójának súlya 20%, a fennmaradó két bizalmi mutató súlya pedig egyenként 5%. A gazdasági hangulatmutató 100 feletti (alatti) értékei az 1990–2008 közötti időszakra kalkulált átlag feletti (átlag alatti) gazdasági hangulatot jeleznek.
- 4) Minden év januárjában, áprilisában, júliusában és októberében gyűjtött adatok. Az itt szereplő negyedéves adatok két egymást követő felmérés adatai. Az éves adatokat a negyedéves átlagok alapján állítottuk össze.
- 5) A bizalmi mutatók az itt szereplő összetevők egyszerű átlagai; az állományok (4. és 17. oszlop) és a munkanélküliség (10. oszlop) felmérése során a bizalmi mutatók kiszámítását ellenkező előjellel végeztük.

5.3 Munkaerőpiacok¹⁾

(eltérő jelzés hiányában százalékban kifejezett éves változás; szezonálisan kiigazítva)

1. Foglalkoztatottság munkavállalók szerint

	A gazdaság egésze		Foglalkoztatottság típusa		Gazdasági tevékenység					
	Összesen (millió)	Összesen	Munkavállalók	Egyéni vállalkozók	Mezőgazdaság, vadászat, erdőgazdálkodás és halászat	Bányászat, feldolgozó- és energiaipar	Építőipar	Kereskedelem, gépjárműjavítás, szállodák és éttermek, közlekedés és hírközlés	Pénzügyi ingatlan, bérbeadási és üzleti szolgáltatások	Közigazgatás, oktatás, egészségügy és egyéb szolgáltatások
Összes százalékában ²⁾	100,0	100,0	85,4	14,6	3,8	17,1	7,5	25,5	16,1	30,0
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2007	146,831	1,8	2,0	0,6	-1,7	0,3	3,6	1,9	4,3	1,3
2008	147,963	0,8	1,0	-0,4	-1,8	0,0	-2,1	1,2	2,1	1,2
2009	145,209	-1,9	-1,8	-2,2	-2,5	-5,3	-6,5	-1,7	-2,1	1,4
2009. III. n.év	144,713	-2,2	-2,2	-2,4	-2,9	-6,4	-7,2	-1,9	-2,7	1,4
IV. n.év	144,437	-2,1	-2,1	-2,0	-2,2	-6,3	-5,6	-2,1	-1,9	1,1
2010. I. n.év	144,464	-1,2	-1,3	-0,5	-1,4	-5,4	-4,6	-1,3	-0,2	1,5
II. n.év	144,454	-0,7	-0,7	-0,8	-1,1	-4,0	-3,4	-1,0	1,0	1,2
<i>Negyedéves százalékos változások</i>										
2009. III. n.év	-0,723	-0,5	-0,5	-0,5	-1,0	-1,7	-1,4	-0,4	-0,4	0,2
IV. n.év	-0,277	-0,2	-0,2	0,0	0,5	-1,1	-0,5	-0,4	0,2	0,3
2010. I. n.év	0,027	0,0	-0,1	0,5	0,2	-0,8	-1,2	0,0	0,5	0,5
II. n.év	-0,010	0,0	0,1	-0,8	-0,9	-0,5	-0,4	-0,2	0,7	0,2

2. Foglalkoztatottság ledolgozott munkaórák szerint

	A gazdaság egésze		Foglalkoztatottság típusa		Gazdasági tevékenység					
	Összesen (millió)	Összesen	Munkavállalók	Egyéni vállalkozók	Mezőgazdaság, vadászat, erdőgazdálkodás és halászat	Bányászat, feldolgozó- és energiaipar	Építőipar	Kereskedelem, gépjárműjavítás, szállodák és éttermek, közlekedés és hírközlés	Pénzügyi ingatlan, bérbeadási és üzleti szolgáltatások	Közigazgatás, oktatás, egészségügy és egyéb szolgáltatások
Összes százalékában ²⁾	100,0	100,0	80,5	19,5	5,0	17,1	8,5	26,9	15,7	26,9
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2007	237 119,5	1,7	2,0	0,6	-2,5	0,6	3,6	1,9	4,4	1,0
2008	238 675,1	0,7	1,0	-0,7	-1,9	-0,5	-1,8	0,9	2,5	1,4
2009	230 808,0	-3,3	-3,4	-2,9	-2,6	-8,9	-8,0	-2,7	-3,4	1,1
2009. III. n.év	57 542,1	-3,6	-3,8	-2,9	-3,1	-9,9	-8,6	-2,7	-4,1	1,2
IV. n.év	57 555,3	-2,7	-2,9	-2,0	-2,6	-7,3	-6,9	-2,4	-2,7	0,9
2010. I. n.év	57 685,1	-0,6	-0,7	0,0	-3,1	-3,2	-3,9	-0,5	0,1	2,0
II. n.év	57 794,6	0,2	0,2	-0,1	-2,5	-0,5	-2,5	-0,1	1,1	1,5
<i>Negyedéves változások</i>										
2009. III. n.év	-161,4	-0,3	-0,2	-0,6	-1,2	-0,6	-1,3	-0,4	-0,2	0,4
IV. n.év	13,2	0,0	0,0	0,2	-0,1	-0,4	-0,8	0,0	0,5	0,3
2010. I. n.év	129,9	0,2	0,2	0,4	-1,1	0,0	-0,6	0,1	0,5	0,8
II. n.év	109,5	0,2	0,3	-0,1	-0,1	0,5	0,1	0,1	0,4	0,1

3. Egy munkavállaló által ledolgozott órák száma

	A gazdaság egésze		Foglalkoztatottság típusa		Gazdasági tevékenység					
	Összesen (ezer)	Összesen	Munkavállalók	Egyéni vállalkozók	Mezőgazdaság, vadászat, erdőgazdálkodás és halászat	Bányászat, feldolgozó- és energiaipar	Építőipar	Kereskedelem, gépjárműjavítás, szállodák és éttermek, közlekedés és hírközlés	Pénzügyi ingatlan, bérbeadási és üzleti szolgáltatások	Közigazgatás, oktatás, egészségügy és egyéb szolgáltatások
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2007	1,615	-0,1	0,0	0,0	-0,8	0,3	0,0	0,0	0,1	-0,2
2008	1,613	-0,1	0,0	-0,3	-0,2	-0,5	0,4	-0,3	0,3	0,2
2009	1,589	-1,5	-1,6	-0,7	-0,2	-3,8	-1,6	-1,0	-1,3	-0,3
2009. III. n.év	0,398	-1,4	-1,6	-0,5	-0,2	-3,7	-1,4	-0,9	-1,4	-0,2
IV. n.év	0,398	-0,6	-0,8	0,1	-0,3	-1,1	-1,4	-0,2	-0,8	-0,1
2010. I. n.év	0,399	0,7	0,7	0,5	-1,7	2,3	0,7	0,8	0,3	0,5
II. n.év	0,400	0,8	0,9	0,7	-1,4	3,6	1,0	0,9	0,1	0,3

Forrás: Eurostat.

1) A foglalkoztatási adatok az ESA 95 kiadványon alapulnak.

2) 2009-ben.

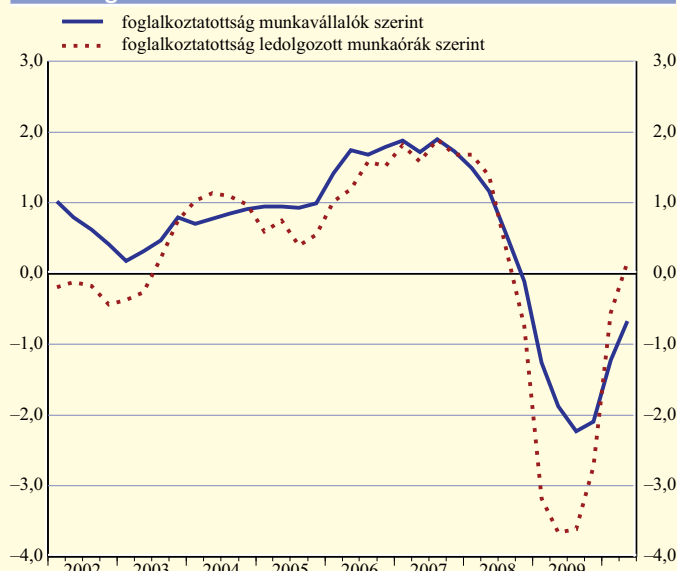
5.3 Munkaerőpiacok

(eltérő jelzés hiányában százalékban kifejezett éves változás; szezonálisan kiigazítva)

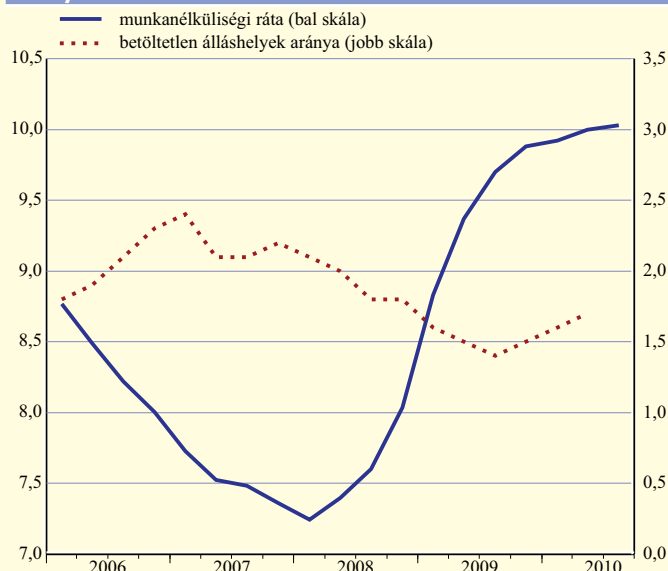
4. Munkanélküliség és betöltetlen álláshelyek¹⁾

	Munkanélküliség										Betöltetlen álláshelyek aránya ²⁾
	Összesen		Életkor ³⁾				Nem ⁴⁾				
	Millió	Munkaerő százaléka	Felnőtt		Fiatal		Férfi		Nő		
			Millió	Munkaerő százaléka	Millió	Munkaerő százaléka	Millió	Munkaerő százaléka	Millió	Munkaerő százaléka	
Összes százalékában ⁵⁾	100,0		78,3		21,7		53,8		46,2		Összes álláshely százalékában
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2006	12,902	8,4	10,071	7,4	2,831	16,5	6,399	7,5	6,503	9,5	2,0
2007	11,710	7,5	9,146	6,6	2,564	15,1	5,755	6,7	5,955	8,6	2,2
2008	11,905	7,6	9,269	6,6	2,636	15,5	6,001	6,9	5,904	8,4	1,9
2009	14,906	9,4	11,672	8,3	3,234	19,5	8,027	9,3	6,879	9,6	1,5
2009. III. n.év	15,305	9,7	11,990	8,5	3,316	20,1	8,278	9,6	7,028	9,8	1,4
IV. n.év	15,583	9,9	12,303	8,7	3,280	20,1	8,473	9,8	7,110	10,0	1,5
2010. I. n.év	15,659	9,9	12,399	8,8	3,260	20,2	8,483	9,8	7,176	10,0	1,6
II. n.év	15,805	10,0	12,550	8,8	3,255	20,3	8,515	9,9	7,291	10,2	1,7
III. n.év	15,840	10,0	12,671	8,9	3,169	20,0	8,482	9,8	7,358	10,2	.
2010. máj.	15,837	10,0	12,565	8,8	3,272	20,3	8,519	9,9	7,318	10,2	-
jún.	15,806	10,0	12,595	8,9	3,211	20,1	8,505	9,9	7,301	10,2	-
júl.	15,827	10,0	12,653	8,9	3,174	20,0	8,464	9,8	7,363	10,3	-
aug.	15,825	10,0	12,672	8,9	3,154	20,0	8,502	9,9	7,324	10,2	-
szept.	15,867	10,0	12,687	8,9	3,180	20,1	8,480	9,8	7,387	10,3	-
okt.	15,947	10,1	12,722	9,0	3,225	20,1	8,557	9,9	7,390	10,3	-

28. ábra: Foglalkoztatás – foglalkoztatottak száma és ledolgozott munkaórák (százalékos változás)

29. ábra: Munkanélküliség és betöltetlen álláshelyek²⁾ aránya

Forrás: Eurostat.

- 1) A munkanélküliségi adatok személyekre vonatkoznak, és a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) ajánlásait követik.
- 2) Ipar, építőipar és szolgáltatások (kivéve a háztartásokat mint munkaadókat, valamint a területen kívüli szervezeteket és testületet); szezonálisan nem kiigazítva.
- 3) Felnőtt: 25 éves és ennél idősebb; fiatal: 25 évesnél fiatalabb; a rátákat a megfelelő munkaerő-korcsoporthoz viszonyítva fejeztük ki.
- 4) A rátákat a munkaerő megfelelő nemű csoportjának százalékában fejeztük ki.
- 5) 2009-ben.

6.1 Bevétel, kiadás, egyenleg¹⁾

(a GDP százalékában)

1. Euroövezet – bevételek

	Összesen		Folyó bevételek								Tőkebevétel		Tájékoztató adatok: A költségvetési teher ²⁾	
	1	2	Közvetlen adók		Közvetett adók		Társadalombiztosítási hozzájárulás		Értékesítések	12	Tőkeadók	13		
			Háztartások	Vállalatok	Az EU intézményei felé	Munkáltatóktól	Munkavállalók							
2001	45,7	45,4	12,2	9,4	2,8	13,5	0,5	15,6	8,1	4,7	2,1	0,2	0,3	41,6
2002	45,1	44,8	11,8	9,2	2,5	13,5	0,4	15,6	8,1	4,6	2,1	0,3	0,3	41,1
2003	45,0	44,3	11,4	9,0	2,3	13,5	0,4	15,7	8,2	4,6	2,1	0,6	0,5	41,1
2004	44,5	44,0	11,3	8,7	2,5	13,5	0,3	15,5	8,1	4,5	2,1	0,5	0,4	40,7
2005	44,8	44,3	11,5	8,7	2,7	13,7	0,3	15,4	8,1	4,5	2,2	0,5	0,3	40,9
2006	45,3	45,0	12,1	8,9	3,0	13,8	0,3	15,3	8,0	4,5	2,1	0,3	0,3	41,4
2007	45,4	45,1	12,4	9,1	3,2	13,8	0,3	15,1	8,0	4,4	2,1	0,3	0,3	41,5
2008	45,0	44,8	12,2	9,3	2,8	13,3	0,3	15,3	8,0	4,5	2,1	0,2	0,3	41,1
2009	44,6	44,2	11,4	9,3	1,9	13,1	0,3	15,7	8,2	4,5	2,3	0,3	0,4	40,5

2. Euroövezet – kiadások

	Összesen		Folyó kiadások							Tőkekiadások			Elsődleges kiadások ³⁾	
	1	2	Munkavállalói jövedelem	Folyó termelőfelhasználás	Kamatok	Folyó transzferek (jövedelemátutalások)	Társadalmi juttatások	Támogatások	EU-intézményektől	Befektetés	Tőke-transzferrek	EU-intézményektől		13
2001	47,5	43,6	10,3	4,8	3,8	24,7	21,7	1,9	0,5	3,9	2,5	1,4	0,0	43,7
2002	47,7	43,9	10,4	4,9	3,5	25,1	22,2	1,9	0,5	3,8	2,4	1,4	0,1	44,2
2003	48,1	44,1	10,5	5,0	3,3	25,4	22,5	1,9	0,5	3,9	2,5	1,4	0,1	44,8
2004	47,5	43,5	10,4	5,0	3,1	25,1	22,3	1,7	0,5	3,9	2,5	1,5	0,1	44,4
2005	47,3	43,4	10,4	5,1	3,0	25,0	22,3	1,7	0,5	3,9	2,5	1,4	0,0	44,3
2006	46,7	42,9	10,2	5,0	2,9	24,8	22,0	1,7	0,5	3,8	2,5	1,4	0,0	43,8
2007	46,0	42,2	10,0	5,0	3,0	24,3	21,6	1,6	0,4	3,8	2,6	1,2	0,0	43,1
2008	47,0	43,2	10,1	5,1	3,0	24,9	22,0	1,6	0,4	3,8	2,6	1,3	0,0	44,0
2009	50,8	46,6	10,8	5,6	2,8	27,3	24,3	1,8	0,5	4,2	2,8	1,4	0,0	48,0

3. Euroövezet – egyenleg, elsődleges egyenleg, kormányzati fogyasztás

	Egyenleg					Elsődleges egyenleg	Államháztartási fogyasztás ⁴⁾						Közösségi fogyasztási kiadás	Egyéni fogyasztás
	Összesen	Központi kormányzat	Tagállamkormányzata	Helyi önkormányzat	Társadalombiztosítási alapok		Összesen	Munkavállalói jövedelem	Folyó termelőfelhasználás	Piaci termelőkon keresztüli természetbeni transzferek	Allóeszköz-felhasználás	Értékesítés (minusz)		
2001	-1,9	-1,7	-0,4	-0,1	0,3	1,9	19,8	10,3	4,8	4,9	1,8	2,1	8,2	11,7
2002	-2,6	-2,1	-0,5	-0,2	0,2	0,9	20,2	10,4	4,9	5,1	1,8	2,1	8,3	12,0
2003	-3,1	-2,4	-0,5	-0,2	0,0	0,2	20,5	10,5	5,0	5,2	1,9	2,1	8,3	12,2
2004	-3,0	-2,5	-0,4	-0,3	0,1	0,1	20,4	10,4	5,0	5,1	1,9	2,1	8,3	12,1
2005	-2,6	-2,2	-0,3	-0,2	0,2	0,4	20,4	10,4	5,1	5,1	1,9	2,2	8,2	12,3
2006	-1,4	-1,5	-0,1	-0,2	0,4	1,5	20,3	10,2	5,0	5,2	1,9	2,1	8,1	12,2
2007	-0,7	-1,2	0,0	-0,1	0,5	2,3	20,0	10,0	5,0	5,2	1,9	2,1	7,9	12,1
2008	-2,0	-2,1	-0,2	-0,2	0,4	1,0	20,5	10,1	5,1	5,3	1,9	2,1	8,1	12,4
2009	-6,3	-5,1	-0,5	-0,3	-0,4	-3,4	22,2	10,8	5,6	5,8	2,0	2,3	8,8	13,4

4. Az euroövezet országainak egyenlege⁵⁾

	BE	DE	IE	GR	ES	FR	IT	CY	LU	MT	NL	AT	PT	SI	SK	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2006	0,2	-1,6	2,9	-5,7	2,0	-2,3	-3,4	-1,2	1,4	-2,7	0,5	-1,5	-4,1	-1,3	-3,2	4,0
2007	-0,3	0,3	0,0	-6,4	1,9	-2,7	-1,5	3,4	3,7	-2,3	0,2	-0,4	-2,8	0,0	-1,8	5,2
2008	-1,3	0,1	-7,3	-9,4	-4,2	-3,3	-2,7	0,9	3,0	-4,8	0,6	-0,5	-2,9	-1,8	-2,1	4,2
2009	-6,0	-3,0	-14,4	-15,4	-11,1	-7,5	-5,3	-6,0	-0,7	-3,8	-5,4	-3,5	-9,3	-5,8	-7,9	-2,5

Források: Az euroövezet aggregált adatai az EKB-tól származnak; az egyes országok deficit-, illetve többletadatai pedig az Európai Bizottságtól.

- 1) Az adatok az Euro 16-ra vonatkoznak. A „bevétel”, „kiadás”, „hiány”, illetve „többlet” fogalma az ESA 95-ön alapul. Tartalmazzák az EU költségvetésével kapcsolatos tranzakciókat konszolidáltan. Az egyes tagállamok államháztartásai között zajló tranzakciók nem konszolidáltak.
- 2) A költségvetési teher az adókat és a társadalombiztosítási járulékokat foglalja magában.
- 3) Összes kiadás kamatkidadások nélkül.
- 4) Megfelel az államháztartás ESA 95 szerinti végső fogyasztási kiadásának (P.3.).
- 5) Tartalmazza az UMTS-koncessziók értékesítéséből, valamint a swapügyletekből és határidős-kamatláb-megállapodásokból befolyt bevételeket is.

6.2 Adósság¹⁾
(a GDP arányában)

1. Euroövezet – pénzügyi instrumentumok és szektorok szerinti csoportosítás

	Összesen	Pénzügyi instrumentumok				Hitelező szektorok				
		Késspénz és betétek	Kölcsönök	Rövid lejáratú értékpapírok	Hosszú lejáratú értékpapírok	Belföldi hitelező ²⁾				Egyéb hitelező szektorok ³⁾
						Összesen	MPI-k	Egyéb pénzügyi vállalatok	Egyéb szektorok	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2000	69,2	2,7	13,2	3,7	49,6	43,9	22,1	12,3	9,5	25,3
2001	68,2	2,8	12,4	4,0	48,9	42,1	20,7	11,0	10,4	26,1
2002	67,9	2,7	11,8	4,6	48,9	40,6	19,5	10,5	10,6	27,3
2003	69,1	2,1	12,4	5,0	49,6	39,8	19,7	11,0	9,1	29,2
2004	69,5	2,2	12,0	5,0	50,3	38,4	18,6	10,7	9,0	31,1
2005	70,3	2,4	12,1	4,7	51,1	36,5	17,4	11,1	8,0	33,8
2006	68,4	2,4	11,7	4,1	50,2	34,6	17,5	9,3	7,8	33,8
2007	66,1	2,2	11,1	4,2	48,7	32,7	16,9	8,6	7,3	33,4
2008	69,8	2,3	11,3	6,7	49,5	32,7	17,4	7,8	7,5	37,1
2009	79,2	2,4	12,3	8,6	55,9	36,8	20,2	8,9	7,7	42,4

2. Euroövezet – kibocsátó, lejárat és devizanem szerinti csoportosítás

	Összesen	Kibocsátó ⁴⁾				Eredeti lejárat			Hátralévő lejárat			Devizanemek	
		Központi kormányzat	Tagállam-kormány	Helyi önkormányzat	Társadalombiztosítási alap	Éven belüli	Éven túli	Változó kamatozású	Éven belüli	1–5 év közötti	5 éven túli	Euro és az alárendelt fizetési eszközök	Egyéb devizák
2000	69,2	58,1	5,8	4,8	0,4	6,5	62,7	6,2	13,4	27,8	28,0	67,4	1,8
2001	68,2	57,0	6,0	4,7	0,4	7,0	61,1	5,3	13,7	26,6	27,9	66,6	1,5
2002	67,9	56,6	6,2	4,7	0,4	7,6	60,3	5,2	15,5	25,3	27,2	66,7	1,3
2003	69,1	56,9	6,5	5,1	0,6	7,8	61,3	5,0	14,9	26,0	28,2	68,1	0,9
2004	69,5	57,3	6,6	5,1	0,4	7,8	61,6	4,6	14,8	26,2	28,5	68,6	0,9
2005	70,3	57,8	6,7	5,2	0,5	7,9	62,4	4,6	14,9	25,6	29,8	69,3	1,0
2006	68,4	56,1	6,5	5,3	0,5	7,4	61,0	4,4	14,4	24,1	29,9	67,9	0,6
2007	66,1	54,1	6,2	5,2	0,5	7,4	58,7	4,4	14,6	23,5	28,0	65,6	0,5
2008	69,8	57,5	6,6	5,2	0,4	10,2	59,6	4,5	17,8	23,3	28,6	68,9	0,9
2009	79,2	65,3	7,6	5,7	0,6	12,2	66,9	4,6	19,6	27,1	32,4	78,0	1,2

3. Az euroövezet országai

	BE	DE	IE	GR	ES	FR	IT	CY	LU	MT	NL	AT	PT	SI	SK	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2006	88,1	67,6	24,8	106,1	39,6	63,7	106,6	64,6	6,7	63,4	47,4	62,1	63,9	26,7	30,5	39,7
2007	84,2	64,9	25,0	105,0	36,1	63,8	103,6	58,3	6,7	61,7	45,3	59,3	62,7	23,4	29,6	35,2
2008	89,6	66,3	44,3	110,3	39,8	67,5	106,3	48,3	13,6	63,1	58,2	62,5	65,3	22,5	27,8	34,1
2009	96,2	73,4	65,5	126,8	53,2	78,1	116,0	58,0	14,5	68,6	60,8	67,5	76,1	35,4	35,4	43,8

Források: Az euroövezet aggregált adatai az EKB-tól; az egyes országok adósságadatai az Európai Bizottságtól származnak.

- 1) Az adatok az Euro 16-ra vonatkoznak. Az államháztartás bruttó adóssága névértéken, amelyet az államháztartás szektorai között konszolidálnak. Abban az esetben, ha a hitelező nem rezidens államháztartás, az adatok nem konszolidáltak. Részben becslés adatok.
- 2) Az adósságot kibocsátó államháztartás országában rezidens hitelező.
- 3) Azok a hitelezők, akik az adósságot kibocsátó államháztartás országa kivételével az euroövezet országaiban rezidensek.
- 4) Nem tartalmaz olyan adósságot, amelyet az adósságot kibocsátó kormány országának államháztartása birtokol.

6.3 Az adósság változása¹⁾

(a GDP arányában)

1. Euroövezet – a változás oka, pénzügyi instrumentumok és szektorok szerinti csoportosítás

	Összesen	A változás oka			Pénzügyi instrumentumok				Hitelező szektorok			Egyéb hitelező szektorok ⁶⁾
		Finanszírozási szükséglet ²⁾	Értékelésből adódó hatások ³⁾	Egyéb volumenváltozások ⁴⁾	Készpénz és betétek	Hitelek	Rövid lejáratú értékpapírok	Hosszú lejáratú értékpapírok	Hazai hitelezők ⁵⁾	MPI-k	Egyéb pénzügyi vállalatok	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2001	1,9	1,9	-0,1	0,1	0,2	-0,2	0,5	1,5	0,0	-0,5	-0,8	1,9
2002	2,1	2,7	-0,5	-0,1	0,0	-0,2	0,7	1,6	0,0	-0,5	-0,1	2,1
2003	3,1	3,3	-0,2	0,0	-0,6	0,9	0,6	2,1	0,4	0,8	0,8	2,7
2004	3,1	3,2	-0,1	0,0	0,2	0,1	0,1	2,7	0,1	-0,3	0,1	3,0
2005	3,3	3,0	0,2	0,0	0,3	0,5	-0,1	2,6	-0,5	-0,6	0,8	3,8
2006	1,6	1,5	0,1	0,0	0,2	0,2	-0,4	1,5	-0,1	1,0	-1,2	1,7
2007	1,1	1,1	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,3	1,0	-0,2	0,2	-0,3	1,3
2008	5,2	5,1	0,1	0,0	0,1	0,4	2,6	2,0	0,7	0,9	-0,5	4,5
2009	7,1	7,3	-0,2	0,0	0,1	0,6	1,6	4,8	3,0	2,2	0,8	4,1

2. Euroövezet hiány-adósság levezetés

	Az adósság változása	Egyenleg ⁷⁾	Hiány-adósság levezetés ⁸⁾										Egyéb ⁹⁾	
			Összesen	Az államháztartás főbb pénzügyi eszközeinek tranzakciói						Értékelésből adódó hatások	Árfolyamhatások	Egyéb volumenváltozások		
				Összesen	Készpénz és betétek	Hitelek	Érték-papírok ¹⁰⁾	Részvények és részesedések	Privatizáció					Tőke-emelés
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2001	1,9	-1,9	0,0	-0,5	-0,6	0,1	0,1	-0,1	-0,3	0,1	-0,1	0,0	0,1	0,6
2002	2,1	-2,6	-0,5	0,1	0,1	0,0	0,0	-0,1	-0,4	0,1	-0,5	-0,1	-0,1	0,0
2003	3,1	-3,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	-0,2	0,1	-0,2	-0,1	0,0	0,1
2004	3,1	-3,0	0,2	0,2	0,2	0,0	0,1	0,0	-0,5	0,2	-0,1	0,0	0,0	0,1
2005	3,3	-2,6	0,7	0,6	0,3	0,1	0,1	0,1	-0,3	0,2	0,2	0,0	0,0	-0,1
2006	1,6	-1,4	0,2	0,3	0,3	-0,1	0,3	-0,2	-0,4	0,1	0,1	0,0	0,0	-0,2
2007	1,1	-0,7	0,5	0,6	0,2	0,0	0,3	0,1	-0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	-0,2
2008	5,2	-2,0	3,2	3,0	0,8	0,7	0,7	0,8	-0,1	0,5	0,1	0,0	0,0	0,1
2009	7,1	-6,3	0,9	1,0	0,3	0,0	0,3	0,4	-0,3	0,5	-0,2	0,0	0,0	0,0

Forrás: EKB.

- 1) Az adatok az Euro 16-ra vonatkoznak, és részben becslült adatok. A konszolidált bruttó nominális adósság éves változása a GDP százalékában kifejezve szerepel: $[\text{adósság}(t) - \text{adósság}(t-1)] \div \text{GDP}(t)$.
- 2) A finanszírozási szükséglet definíciójából következően megegyezik az adósságinstrumentumok tranzakciójával.
- 3) Az árfolyammozgások hatásán kívül tartalmazza a névértéken történő számbavétel miatti hatásokat is (pl. az értékpapírok névérték alatti és feletti kibocsátásának hatását).
- 4) Tartalmazza az intézmények átsorolásainak és az adósságvállalásoknak a hatását is.
- 5) Az adósságot kibocsátó államháztartás országában rezidens hitelezők.
- 6) Azok a hitelezők, akik az adósságot kibocsátó államháztartás országa kivételével az euroövezet országaiban rezidensek.
- 7) Tartalmazza az UMTS-koncessziók értékesítéséből befolyt összegeket is.
- 8) A konszolidált bruttó névértékes adósság éves változása és az államháztartási hiány közötti különbség a GDP százalékában kifejezve.
- 9) Elsősorban az egyéb eszközökkel és kötelezettségekkel (kereskedelmi hitelekkel, egyéb eszközökkel/kötelezettségekkel és pénzügyi derivatívákkal) végzett tranzakciókból tevődik össze.
- 10) Pénzügyi derivatívák nélkül.

6.4 Negyedéves bevétel, kiadás és egyenleg¹⁾
(a GDP arányában)

1. Euroövezet negyedéves bevételek

	Összesen		Folyó bevételek					Tőkebevételek		Tájékoztató adat: Költségvetési teher ²⁾
	1	2	Közvetlen adók	Közvetett adók	Társadalom- biztosítási hozzájárulás	Értékesítés	Tulajdonosi jövedelem	8	Tőkeadók	
2004. II. n.év	44,7	43,9	11,9	12,9	15,3	2,0	1,1	0,8	0,6	40,7
III. n.év	42,8	42,3	10,7	12,8	15,3	1,9	0,7	0,5	0,3	39,1
IV. n.év	48,9	48,0	12,9	14,2	16,1	2,9	0,7	1,0	0,4	43,7
2005. I. n.év	42,0	41,5	10,0	13,0	15,2	1,7	0,6	0,5	0,3	38,5
II. n.év	44,3	43,7	11,5	13,2	15,1	2,0	1,1	0,6	0,3	40,1
III. n.év	43,5	42,8	11,1	13,0	15,2	1,9	0,7	0,7	0,3	39,6
IV. n.év	49,0	48,2	13,3	14,2	16,1	2,9	0,8	0,7	0,3	43,9
2006. I. n.év	42,4	42,0	10,3	13,3	15,1	1,7	0,8	0,4	0,3	38,9
II. n.év	45,3	44,9	12,2	13,5	15,1	1,9	1,3	0,5	0,3	41,0
III. n.év	43,8	43,3	11,6	13,0	15,1	2,0	0,8	0,5	0,3	40,0
IV. n.év	49,3	48,7	14,0	14,2	15,8	2,9	0,9	0,6	0,3	44,3
2007. I. n.év	42,1	41,8	10,2	13,5	14,7	1,7	0,9	0,4	0,3	38,7
II. n.év	45,5	45,1	12,7	13,5	15,0	1,8	1,4	0,4	0,3	41,4
III. n.év	43,6	43,2	12,2	12,8	14,8	1,9	0,8	0,5	0,3	40,0
IV. n.év	49,6	49,1	14,4	14,1	15,7	3,0	0,9	0,6	0,3	44,5
2008. I. n.év	42,3	42,0	10,7	12,9	14,8	1,7	1,1	0,3	0,2	38,6
II. n.év	44,9	44,6	12,6	12,8	15,0	1,9	1,5	0,4	0,3	40,7
III. n.év	43,3	42,9	11,9	12,5	15,0	1,9	0,8	0,3	0,3	39,7
IV. n.év	49,0	48,5	13,6	13,6	16,3	3,0	1,1	0,5	0,3	43,8
2009. I. n.év	42,0	41,9	10,2	12,5	15,4	1,8	1,1	0,2	0,2	38,4
II. n.év	44,4	43,8	11,5	12,6	15,5	2,0	1,4	0,6	0,5	40,1
III. n.év	42,7	42,3	11,0	12,3	15,5	2,0	0,7	0,3	0,3	39,1
IV. n.év	48,7	48,0	12,7	13,7	16,4	3,2	0,9	0,7	0,5	43,3
2010. I. n.év	41,6	41,4	10,0	12,3	15,4	1,8	0,9	0,2	0,2	38,0
II. n.év	43,8	43,3	11,5	12,4	15,4	1,9	1,3	0,5	0,3	39,5

2. Euroövezet negyedéves kiadások és egyenleg

	Össze- sen	Folyó kiadások						Tőkekiadások			Egyenleg	Elsődleges egyenleg	
		Össze- sen	Munkavállalói jövedelem	Folyó termelő felhasználás	Kamatok	Folyó transz- ferek	Társadalmi juttatások	Támo- gatások	Beruházás	Tőke- transzferek			11
2004. II. n.év	46,6	43,2	10,3	4,8	3,3	24,7	21,4	1,3	3,4	2,3	1,1	-1,9	1,4
III. n.év	46,0	42,6	9,9	4,7	3,1	24,8	21,4	1,3	3,4	2,4	1,0	-3,2	-0,1
IV. n.év	50,8	45,6	10,9	5,7	2,9	26,0	22,6	1,4	5,2	3,1	2,1	-1,9	1,0
2005. I. n.év	46,8	43,0	10,2	4,6	3,1	25,1	21,4	1,2	3,7	1,9	1,8	-4,8	-1,7
II. n.év	46,1	42,8	10,2	4,9	3,2	24,5	21,3	1,1	3,4	2,3	1,1	-1,9	1,3
III. n.év	45,7	42,3	9,9	4,8	3,0	24,6	21,3	1,2	3,4	2,5	1,0	-2,2	0,8
IV. n.év	50,5	45,7	11,1	5,8	2,7	26,0	22,5	1,3	4,8	3,1	1,7	-1,5	1,2
2006. I. n.év	45,3	42,1	10,0	4,6	3,0	24,6	21,1	1,2	3,1	1,9	1,2	-2,9	0,0
II. n.év	45,5	42,2	10,2	4,9	3,1	24,0	21,0	1,1	3,2	2,3	0,9	-0,1	2,9
III. n.év	45,3	41,9	9,8	4,7	2,9	24,5	21,1	1,2	3,4	2,4	1,0	-1,5	1,4
IV. n.év	50,3	45,0	10,7	5,8	2,7	25,8	22,2	1,4	5,3	3,2	2,2	-1,1	1,6
2007. I. n.év	44,2	41,1	9,8	4,5	2,9	23,9	20,4	1,2	3,2	2,0	1,2	-2,1	0,8
II. n.év	44,6	41,4	9,9	4,8	3,2	23,5	20,5	1,1	3,2	2,3	0,8	0,9	4,1
III. n.év	44,5	41,1	9,5	4,7	3,0	23,9	20,6	1,2	3,4	2,5	0,9	-0,9	2,1
IV. n.év	50,3	45,2	10,6	5,8	2,8	26,0	22,2	1,5	5,1	3,4	1,7	-0,7	2,1
2008. I. n.év	44,6	41,5	9,7	4,6	3,0	24,1	20,5	1,2	3,2	2,0	1,2	-2,4	0,6
II. n.év	45,3	42,0	10,1	5,0	3,2	23,7	20,6	1,1	3,3	2,3	1,0	-0,4	2,8
III. n.év	45,6	42,0	9,7	4,8	3,1	24,4	21,2	1,2	3,5	2,5	1,0	-2,3	0,8
IV. n.év	52,0	46,9	11,0	6,1	2,8	27,0	23,1	1,4	5,1	3,4	1,6	-3,0	-0,3
2009. I. n.év	48,5	45,0	10,6	5,3	2,9	26,3	22,4	1,3	3,4	2,2	1,2	-6,4	-3,6
II. n.év	50,1	46,1	10,9	5,5	3,2	26,6	23,1	1,3	4,0	2,7	1,2	-5,8	-2,6
III. n.év	49,4	45,5	10,4	5,3	2,8	27,1	23,4	1,4	3,9	2,7	1,1	-6,7	-3,9
IV. n.év	54,9	49,6	11,5	6,4	2,5	29,2	24,9	1,5	5,4	3,5	1,9	-6,3	-3,7
2010. I. n.év	49,6	46,0	10,5	5,1	2,8	27,5	23,3	1,4	3,6	2,1	1,5	-8,1	-5,2
II. n.év	49,0	45,5	10,7	5,4	3,0	26,4	22,9	1,3	3,4	2,5	1,1	-5,2	-2,2

Források: Az Eurostat adatain és nemzeti adatokon alapuló EKB-számítások.

- 1) A „bevétel”, „kiadás”, „hiány”, illetve „egyenleg” fogalma az ESA 95-ön alapul. Az EU költségvetése és az állami szektoron kívül eső jogi személyek közötti tranzakciók itt nem szerepelnek.
2) A költségvetési teher az adókat és a társadalombiztosítási járulékokat foglalja magában.

6.5 Negyedéves adósság és az adósság változása

(a GDP arányában)

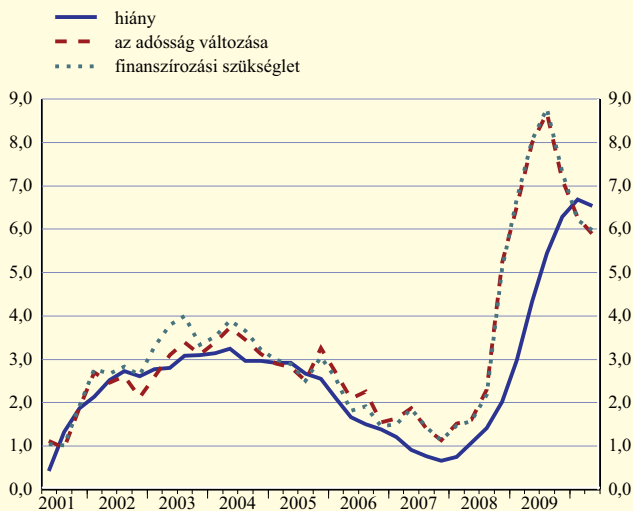
1. Euroövezet – maastrichti adósság pénzügyi instrumentumok szerinti bontásban¹⁾

	Összesen 1	Pénzügyi instrumentumok			
		Készpénz és betétek 2	Hitelek 3	Rövid lejáratú értékpapírok 4	Hosszú lejáratú értékpapírok 5
2007. III. n.év	67,8	2,1	11,3	5,1	49,3
IV. n.év	66,1	2,2	11,1	4,2	48,7
2008. I. n.év	67,1	2,1	11,4	5,0	48,6
II. n.év	67,5	2,1	11,5	4,9	49,0
III. n.év	67,7	2,1	11,4	5,5	48,7
IV. n.év	69,8	2,3	11,3	6,7	49,5
2009. I. n.év	73,2	2,3	11,6	7,9	51,5
II. n.év	76,5	2,4	11,9	8,4	53,8
III. n.év	78,3	2,3	12,1	9,2	54,7
IV. n.év	79,2	2,4	12,3	8,6	55,9
2010. I. n.év	81,0	2,4	12,5	8,4	57,6
II. n.év	82,4	2,4	13,2	8,0	58,8

2. Euroövezet – hiány-adósság levezetés

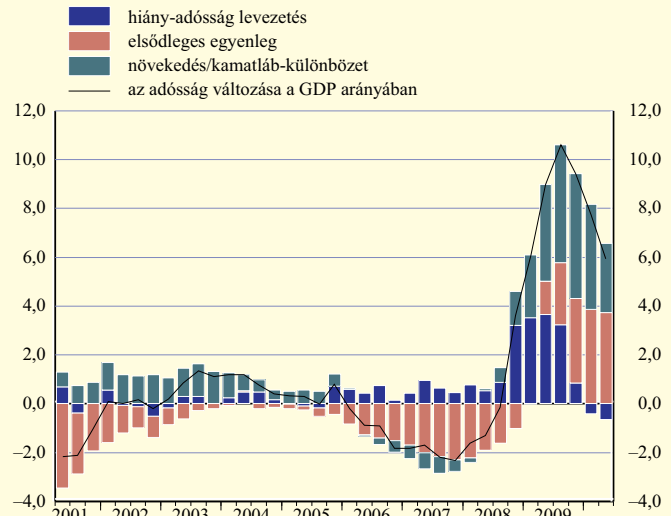
	Az adósság változása 1	Hiány (-)/ többlet (+) 2	Hiány-adósság levezetés							Tájékoztató adat: Finan- szírozási szükséglet 11	
			Összesen 3	Az államháztartás főbb pénzügyi eszközeinek tranzakciói					Értékelésből adóó hatá- sok és egyéb volumen- változások 9		Egyéb 10
				Összesen 4	Készpénz és betétek 5	Hitelek 6	Értékpapírok 7	Részvények és résztesedések 8			
2007. III. n.év	-0,6	-0,9	-1,5	-1,4	-2,0	0,1	0,4	0,2	0,1	-0,2	-0,6
IV. n.év	-3,3	-0,7	-4,0	-2,8	-2,1	0,0	-0,6	-0,2	0,0	-1,1	-3,3
2008. I. n.év	6,4	-2,4	4,0	3,1	1,9	-0,1	0,9	0,3	0,0	0,9	6,4
II. n.év	4,0	-0,4	3,6	3,9	1,9	0,3	1,3	0,5	0,1	-0,3	3,9
III. n.év	2,3	-2,3	0,0	-0,8	-1,6	0,0	0,3	0,5	0,4	0,4	1,8
IV. n.év	8,2	-3,0	5,1	5,8	0,8	2,5	0,5	1,9	0,0	-0,7	8,2
2009. I. n.év	11,9	-6,4	5,4	6,7	5,2	-0,1	0,9	0,7	-1,3	0,0	13,1
II. n.év	9,9	-5,8	4,1	3,1	2,3	-0,6	0,2	1,2	0,6	0,5	9,3
III. n.év	4,8	-6,7	-1,9	-2,9	-3,2	0,7	0,0	-0,4	0,2	0,8	4,6
IV. n.év	2,3	-6,3	-4,0	-2,5	-2,7	-0,1	0,1	0,2	-0,3	-1,2	2,5
2010. I. n.év	8,3	-8,1	0,2	0,8	0,8	-0,1	-0,3	0,3	-0,3	-0,3	8,6
II. n.év	8,3	-5,2	3,1	4,4	2,3	1,9	-0,2	0,4	0,0	-1,3	8,3

30. ábra: Hiány, finanszírozási szükséglet és az adósság változása (négy negyedéves mozgó összeg a GDP arányában)

31. ábra: Maastrichti adósság

(a GDP-arányos adósság éves változása és az ezt meghatározó tényezők)

Források: Az Eurostat adatain és nemzeti adatokon alapuló EKB-számítások.

1) A t negyedévben mért állományi adatokat a t alatt és az azt megelőző három negyedév alatt mért GDP-összeg százalékaként fejeztük ki.

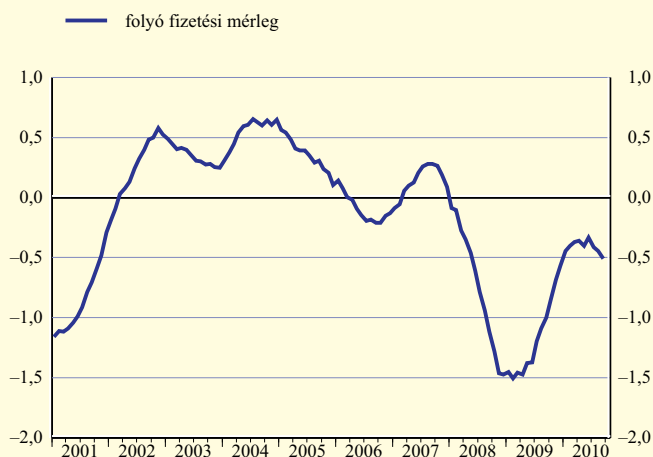
KÜLFÖLDI MŰVELETEK ÉS POZÍCIÓK

7.1 A fizetési mérleg összefoglalója¹⁾

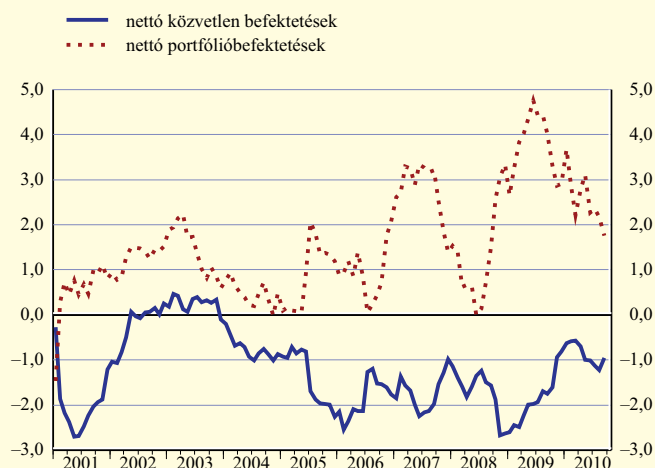
(milliárd euro; egyenleg)

	Folyó fizetési mérleg					Tőke- mérleg	Nettó finanszi- rozási képesség/ igény (1+6 oszlop)	Pénzügyi mérleg					Tévedések és kihagyások	
	Összesen	Áruk	Szolgál- tatások	Jövede- lem	Folyó transz- ferek			Összesen	Köz- vetlen- tőke- befektetés	Portfólió- befektetés	Pénzügyi deri- vatívák	Egyéb befektetés		Tartalék- eszközök
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2007	10,7	45,6	46,9	6,3	-88,2	4,6	15,3	-2,6	-90,1	127,1	-66,9	32,3	-5,1	-12,6
2008	-133,9	-18,3	42,1	-58,3	-99,4	9,8	-124,2	116,8	-240,3	303,8	-75,0	131,7	-3,4	7,3
2009	-49,8	39,4	32,2	-28,7	-92,6	6,1	-43,7	31,0	-74,5	264,8	51,5	-215,4	4,6	12,6
2009. III. n.év	-0,4	13,9	11,9	-3,4	-22,7	1,2	0,8	-22,2	-25,7	57,3	2,0	-56,1	0,3	21,4
IV. n.év	11,7	19,9	9,1	2,3	-19,6	1,0	12,7	-12,0	11,6	30,7	8,6	-62,9	0,0	-0,7
2010. I. n.év	-21,8	2,7	3,7	7,1	-35,3	2,5	-19,3	22,1	-40,3	16,6	3,9	46,5	-4,6	-2,8
II. n.év	-23,1	3,9	11,9	-18,1	-20,8	1,9	-21,3	46,5	-37,6	101,7	6,5	-25,1	1,0	-25,2
III. n.év	-16,4	6,7	9,8	-5,1	-27,8	1,3	-15,1	27,9	-21,2	11,1	3,0	39,8	-4,9	-12,8
2009. szept.	-4,1	1,7	3,7	-2,0	-7,5	-0,1	-4,2	3,7	-34,0	53,6	3,2	-22,4	3,3	0,5
okt.	0,5	8,4	3,1	2,1	-13,1	-0,3	0,3	4,4	7,3	6,7	1,7	-10,7	-0,7	-4,6
nov.	-0,6	5,3	1,1	-0,9	-6,1	0,9	0,3	6,0	-4,8	-0,9	0,8	9,3	1,5	-6,3
dec.	11,8	6,2	5,0	1,2	-0,5	0,4	12,2	-22,3	9,1	24,9	6,1	-61,6	-0,8	10,2
2010. jan.	-13,6	-7,6	0,7	2,0	-8,6	1,5	-12,1	22,2	-5,0	26,9	3,9	-5,2	1,5	-10,1
febr.	-7,2	4,3	1,2	3,6	-16,3	0,8	-6,4	-0,5	-3,3	-6,6	0,3	12,8	-3,6	6,9
márc.	-1,0	6,0	1,8	1,5	-10,4	0,2	-0,8	0,4	-32,0	-3,6	-0,3	38,9	-2,5	0,4
ápr.	-6,4	1,1	2,9	-2,3	-8,2	-0,4	-6,8	16,5	-14,5	45,7	0,3	-15,0	-0,1	-9,7
máj.	-17,3	-1,2	3,9	-13,9	-6,1	1,8	-15,5	24,9	-12,1	63,0	-0,4	-25,5	-0,1	-9,3
jún.	0,6	3,9	5,0	-1,9	-6,5	0,4	1,1	5,1	-11,0	-7,0	6,5	15,4	1,1	-6,2
júl.	3,4	7,6	4,0	-0,7	-7,5	1,6	4,9	4,8	-0,6	-17,0	1,0	24,5	-3,1	-9,8
aug.	-10,6	-4,3	2,7	0,3	-9,4	0,3	-10,3	10,4	-11,1	11,5	3,9	7,6	-1,6	-0,1
szept.	-9,2	3,4	3,1	-4,8	-11,0	-0,5	-9,7	12,6	-9,6	16,5	-1,9	7,7	-0,2	-2,9
<i>12 havi kumulált forgalom</i>														
2010. szept.	-49,7	33,1	34,5	-13,7	-103,6	6,7	-43,0	84,5	-87,4	160,2	22,0	-1,7	-8,5	-41,5
<i>12 havi kumulált forgalom a GDP százalékában</i>														
2010. szept.	-0,5	0,4	0,4	-0,2	-1,1	0,1	-0,5	0,9	-1,0	1,8	0,2	0,0	-0,1	-0,5

32. ábra: Euroövezeti fizetési mérleg: folyó fizetési mérleg
(szezonálisan kiigazítva; 12 havi kumulált forgalom a GDP százalékában)

33. ábra: Euroövezeti fizetési mérleg: közvetlen- és portfólióbefektetések
(12 havi kumulált forgalom a GDP százalékában)

Forrás: EKB.

1) Az előjelekre vonatkozó konvenciók magyarázata az Általános megjegyzések című részben található.

7.2 Folyó fizetési mérleg és tökemérleg

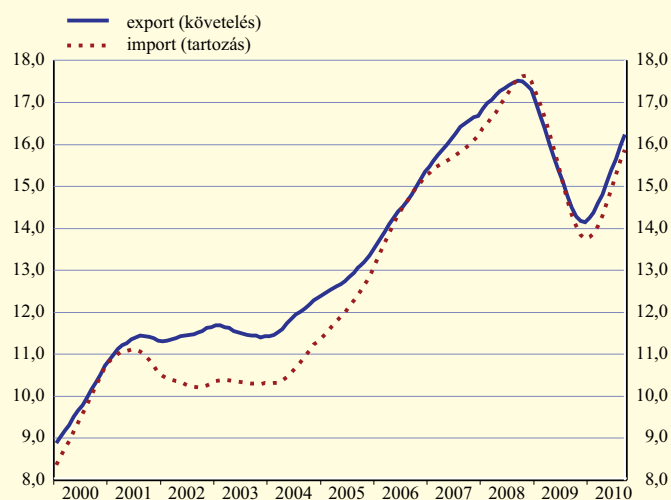
(milliárd euro; egyenleg)

1. A folyó fizetési mérleg és a tökemérleg összefoglalója

	Folyó fizetési mérleg												Tökemérleg		
	Összesen			Áruk		Szolgáltatások		Jövedelem		Folyó transzferek				Bevétel	Kiadás
	Bevétel	Kiadás	Nettó	Bevétel	Kiadás	Bevétel	Kiadás	Bevétel	Kiadás	Vendég- munkások pénzát- utalásai	Kiadás Vendég- munkások pénzát- utalásai	10	11		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9						
2007	2 707,8	2 697,2	10,7	1 518,8	1 473,2	494,2	447,2	604,0	597,7	90,9	6,4	179,0	20,7	25,6	21,0
2008	2 728,6	2 862,5	-133,9	1 580,9	1 599,2	513,0	470,9	546,0	604,3	88,6	6,8	188,1	21,6	24,4	14,7
2009	2 259,1	2 308,9	-49,8	1 291,3	1 251,9	469,0	436,8	405,8	434,6	93,0	6,0	185,6	22,4	19,6	13,5
2009. III. n.év	555,2	555,6	-0,4	322,6	308,8	124,3	112,4	93,3	96,7	15,0	1,6	37,7	5,7	3,8	2,7
IV. n.év	599,2	587,5	11,7	348,6	328,7	120,8	111,7	97,8	95,5	32,0	1,5	51,6	5,8	6,0	5,0
2010. I. n.év	580,0	601,8	-21,8	348,6	345,9	111,0	107,3	99,2	92,0	21,3	1,4	56,6	5,2	5,3	2,8
II. n.év	637,8	660,9	-23,1	386,4	382,5	127,2	115,3	106,8	124,8	17,4	1,6	38,3	5,3	5,1	3,2
III. n.év	645,6	662,0	-16,4	402,0	395,4	133,1	123,3	96,1	101,2	14,3	.	42,1	.	4,4	3,1
2010. júl.	223,2	219,8	3,4	140,0	132,4	45,7	41,7	32,7	33,4	4,8	.	12,3	.	2,4	0,9
aug.	201,7	212,3	-10,6	122,6	126,8	43,8	41,1	30,6	30,3	4,8	.	14,1	.	1,1	0,9
szept.	220,7	230,0	-9,2	139,5	136,1	43,6	40,5	32,9	37,6	4,7	.	15,7	.	0,8	1,3
	Szezonálisan kiigazított adatok														
2010. I. n.év	608,1	610,1	-1,9	365,0	349,7	121,9	113,4	102,5	100,2	18,7	.	46,8	.	.	.
II. n.év	636,8	646,6	-9,8	387,5	380,8	127,4	117,4	102,0	103,1	20,0	.	45,3	.	.	.
III. n.év	638,7	663,5	-24,8	392,9	389,1	123,7	117,9	100,4	107,9	21,7	.	48,7	.	.	.
2010. júl.	214,7	219,5	-4,8	131,6	129,9	41,6	39,4	34,2	35,0	7,2	.	15,2	.	.	.
aug.	212,9	219,8	-6,9	131,0	130,8	41,0	39,2	33,2	34,5	7,7	.	15,3	.	.	.
szept.	211,1	224,2	-13,1	130,2	128,4	41,1	39,2	32,9	38,4	6,9	.	18,2	.	.	.
	12 havi kumulált forgalom														
2010. szept.	2 456,0	2 502,3	-46,3	1 479,1	1 445,7	491,0	456,8	400,0	412,6	85,8	.	187,2	.	.	.
	12 havi kumulált forgalom a GDP százalékában														
2010. szept.	27,0	27,5	-0,5	16,2	15,9	5,4	5,0	4,4	4,5	0,9	.	2,1	.	.	.

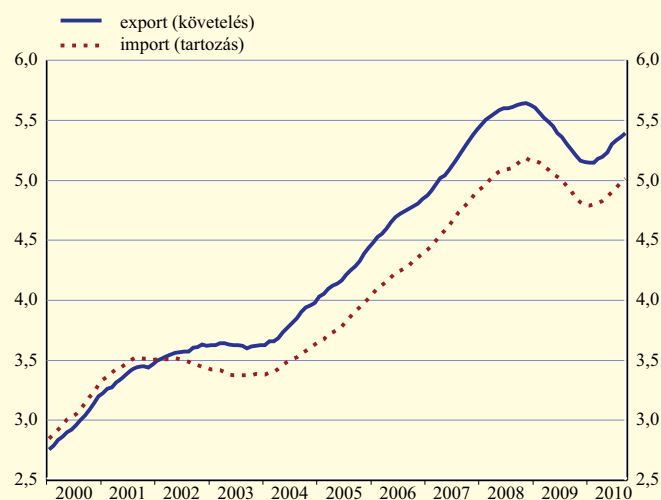
34. ábra: Fizetési mérleg: áruk

(szezonálisan kiigazított; 12 havi kumulált forgalom a GDP százalékában)

35. ábra: Fizetési mérleg: szolgáltatások

(szezonálisan kiigazított; 12 havi kumulált forgalom a GDP százalékában)

Forrás: EKB.

7.2 Folyó fizetési mérleg és tőkemérleg
(milliárd euro)

2. Jövedelemmérleg
(egyenleg)

	Munkavállalói jövedelem		Befektetésekből származó jövedelem													
	Bevétel	Kiadás	Összesen		Közvetlen-tőke-befektetések						Portfólióbefektetés				Egyéb befektetés	
			Bevétel	Kiadás	Részvény és egyéb részesedés				Hitelviszonyt megtestesítő eszközök		Részvény és egyéb részesedés		Hitelviszonyt megtestesítő eszközök		Bevétel	Kiadás
					Bevétel	Kiadás	Újrabefektetett jövedelmek	Újrabefektetett jövedelmek	Bevétel	Kiadás	Bevétel	Kiadás	Bevétel	Kiadás		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
2007	18,8	11,2	585,2	586,4	212,4	71,3	137,2	42,8	28,6	26,8	45,3	113,8	118,7	110,6	180,3	197,9
2008	19,1	11,8	526,9	592,5	155,5	12,6	127,1	27,0	30,7	25,9	43,2	120,5	125,0	123,7	172,5	195,2
2009	19,2	12,9	386,7	421,7	133,9	8,5	100,5	17,4	20,3	22,3	27,3	76,7	102,3	129,0	102,9	93,2
2009. II. n.év	4,7	2,9	102,7	133,4	36,1	-2,3	29,7	0,8	5,5	7,4	8,5	37,1	25,2	33,1	27,5	26,1
2009. III. n.év	4,7	3,8	88,6	92,9	30,1	6,2	24,2	5,7	4,4	4,6	6,4	13,3	25,7	32,1	21,9	18,7
2009. IV. n.év	5,1	3,9	92,8	91,7	35,4	0,0	24,5	0,6	5,3	5,1	6,0	13,9	24,5	30,0	21,6	18,2
2010. I. n.év	4,9	2,2	94,3	89,8	39,0	-1,4	25,0	3,4	4,5	4,3	6,0	12,0	25,0	32,3	19,8	16,2
2010. II. n.év	4,8	2,7	102,0	122,1	41,6	-5,7	28,6	-3,3	4,7	5,0	9,8	38,5	26,1	33,3	19,7	16,6

3. Földrajzi eloszlás
(kumulált forgalom)

	Ösz- szesen	Euroövezeten kívüli EU-tagállamok						Brazília	Kanada	Kína	India	Japán	Orosz- ország	Svájc	Egyesült Államok	Egyéb
		Ösz- szesen	Dánia	Svéd- ország	Egye- sült Király- ság	Egyéb EU- ország- gok	EU- intéz- mények									
2009. III. negyedévtől 2010. II. negyedévéig	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Bevételek																
Folyó fizetési mérleg	2 372,2	814,3	45,8	72,0	393,2	245,2	58,2	41,4	31,1	101,1	33,1	49,0	76,3	176,2	317,6	732,1
Áruk	1 406,2	458,6	28,2	46,1	193,6	190,5	0,2	23,2	16,7	82,9	24,6	31,4	54,9	88,9	164,2	460,7
Szolgáltatások	483,3	160,5	10,8	12,9	104,1	26,9	5,7	7,3	7,0	13,2	6,7	10,8	14,2	51,1	72,1	140,5
Jövedelem	397,1	133,7	6,1	11,8	83,9	24,4	7,6	10,4	6,6	4,8	1,7	6,5	6,8	28,8	76,4	121,3
Befektetésekből származó jövedelem	377,6	127,0	6,0	11,6	82,2	23,7	3,4	10,4	6,6	4,7	1,7	6,4	6,7	21,2	74,5	118,3
Folyó transzferek	85,6	61,5	0,6	1,2	11,6	3,3	44,8	0,4	0,9	0,3	0,1	0,3	0,4	7,3	4,9	9,6
Tőkemérleg	20,3	17,0	0,0	0,0	0,9	0,3	15,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,4	2,3	
Kiadások																
Folyó fizetési mérleg	2 405,8	762,3	40,3	67,3	334,2	222,8	97,7	-	25,6	-	-	85,8	-	160,3	314,6	-
Áruk	1 365,9	389,3	26,3	40,4	147,0	175,6	0,0	22,1	10,8	170,0	20,1	44,9	94,4	75,9	119,4	418,9
Szolgáltatások	446,8	133,2	7,3	10,2	83,0	32,4	0,2	5,5	5,8	10,8	4,7	8,1	8,4	42,6	93,3	134,4
Jövedelem	409,0	128,5	6,0	15,6	91,2	10,5	5,3	-	7,2	-	-	32,4	-	35,2	95,6	-
Befektetésekből származó jövedelem	396,5	120,7	5,9	15,5	89,3	4,7	5,3	-	7,1	-	-	32,3	-	34,6	94,5	-
Folyó transzferek	184,2	111,3	0,7	1,1	13,0	4,3	92,1	1,5	1,8	2,8	0,7	0,4	0,6	6,6	6,3	52,2
Tőkemérleg	13,7	2,4	0,1	0,1	0,9	0,2	1,0	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,5	1,2	9,0	
Egyenleg																
Folyó fizetési mérleg	-33,6	52,1	5,5	4,7	59,0	22,4	-39,4	-	5,5	-	-	-36,8	-	15,9	2,9	-
Áruk	40,3	69,3	1,9	5,7	46,6	15,0	0,2	1,1	5,8	-87,2	4,5	-13,5	-39,4	13,0	44,8	41,8
Szolgáltatások	36,5	27,2	3,5	2,7	21,1	-5,5	5,5	1,8	1,2	2,3	2,1	2,7	5,8	8,5	-21,2	6,1
Jövedelem	-12,0	5,2	0,2	-3,8	-7,3	14,0	2,2	-	-0,6	-	-	-25,9	-	-6,4	-19,2	-
Befektetésekből származó jövedelem	-18,8	6,3	0,2	-3,9	-7,1	18,9	-1,9	-	-0,5	-	-	-25,8	-	-13,3	-20,0	-
Folyó transzferek	-98,5	-49,7	-0,1	0,1	-1,4	-1,0	-47,3	-1,1	-0,9	-2,6	-0,7	-0,1	-0,2	0,7	-1,5	-42,6
Tőkemérleg	6,6	14,6	-0,1	-0,1	0,0	0,1	14,7	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	0,0	-0,1	-0,8	-6,7

Forrás: EKB.

7.3 Pénzügyi mérleg

(milliárd euro és éves növekedési ütemek; állományok és növekedési ütemek az időszak végén; tranzakciók és más változások az időszak folyamán)

1. A pénzügyi mérleg összefoglalója

	Összesen ¹⁾			Összesen a GDP százalékában			Közvetlen befektetés		Portfóliobefektetés		Nettó pénzügyi derivatívák	Egyéb befektetés		Tartalékeszközök
	Követelések	Tartozások	Nettó	Követelések	Tartozások	Nettó	Követelések	Tartozások	Követelések	Tartozások		Követelések	Tartozások	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Záróállományok (nemzetközi befektetési pozíció)														
2006	12 384,3	13 399,8	-1 015,5	144,7	156,5	-11,9	3 153,4	2 729,4	4 372,1	5 950,0	-20,8	4 553,8	4 720,4	325,8
2007	13 994,5	15 268,8	-1 274,3	155,2	169,3	-14,1	3 725,2	3 215,5	4 630,1	6 541,2	-28,9	5 321,0	5 512,2	347,2
2008	13 344,9	14 985,6	-1 640,7	144,3	162,1	-17,7	3 888,0	3 313,4	3 727,4	5 941,5	-29,8	5 385,1	5 730,6	374,2
2009	13 760,1	15 208,0	-1 447,8	153,6	169,8	-16,2	4 261,0	3 472,5	4 225,8	6 741,2	-45,4	4 856,4	4 994,2	462,4
2010. I. n.év	14 413,1	15 737,6	-1 324,6	160,4	175,2	-14,7	4 375,9	3 486,5	4 493,4	7 048,2	-39,0	5 084,1	5 202,9	498,7
II. n.év	14 932,8	16 055,1	-1 122,3	164,9	177,3	-12,4	4 525,2	3 520,8	4 614,0	7 138,5	-49,8	5 260,1	5 395,8	583,3
Állományváltozások														
2006	1 545,8	1 845,7	-299,9	18,1	21,6	-3,5	362,6	285,1	484,6	892,2	0,6	692,3	668,4	5,7
2007	1 610,2	1 869,0	-258,8	17,9	20,7	-2,9	571,8	486,1	258,0	591,2	-8,2	767,2	791,8	21,4
2008	-649,6	-283,2	-366,4	-7,0	-3,1	-4,0	162,9	98,0	-902,7	-599,6	-0,9	64,1	218,5	27,0
2009	415,2	222,3	192,9	4,6	2,5	2,2	372,9	159,1	498,4	799,6	-15,6	-528,7	-736,4	88,2
2010. I. n.év	653,0	529,7	123,3	29,5	23,9	5,6	114,9	14,0	267,6	307,0	6,4	227,8	208,7	36,3
II. n.év	519,7	317,5	202,2	22,6	13,8	8,8	149,4	34,3	120,6	90,3	-10,8	176,0	192,9	84,7
Tranzakciók														
2006	1 728,6	1 719,1	9,4	20,2	20,1	0,1	417,6	257,4	519,8	708,5	0,6	789,3	753,2	1,3
2007	1 942,6	1 940,0	2,6	21,5	21,5	0,0	511,5	421,4	438,9	566,1	66,9	920,2	952,6	5,1
2008	407,8	524,7	-116,8	4,4	5,7	-1,3	333,7	93,4	-15,0	288,9	75,0	10,8	142,4	3,4
2009	-213,4	-182,3	-31,0	-2,4	-2,0	-0,3	288,3	213,8	78,6	343,4	-51,5	-524,2	-739,6	-4,6
2010. I. n.év	182,8	204,9	-22,1	8,3	9,3	-1,0	38,8	-1,5	61,0	77,6	-3,9	82,3	128,8	4,6
II. n.év	67,3	113,8	-46,5	2,9	4,9	-2,0	60,2	22,7	-16,3	85,4	-6,5	30,9	5,8	-1,0
III. n.év	93,9	121,8	-27,9	4,1	5,3	-1,2	28,2	7,0	59,2	70,3	-3,0	4,8	44,5	4,9
2010. máj.	106,1	131,0	-24,9	.	.	.	27,4	15,3	-19,2	43,8	0,4	97,5	71,9	0,1
jún.	-154,9	-149,8	-5,1	.	.	.	14,5	3,5	-5,9	-13,0	-6,5	-155,8	-140,3	-1,1
júl.	-13,5	-8,6	-4,8	.	.	.	8,4	7,9	21,3	4,4	-1,0	-45,3	-20,9	3,1
aug.	115,3	125,7	-10,4	.	.	.	15,9	4,8	22,7	34,3	-3,9	79,1	86,6	1,6
szept.	-7,9	4,8	-12,6	.	.	.	3,9	-5,7	15,1	31,7	1,9	-29,0	-21,3	0,2
Egyéb változások														
2006	-182,7	126,6	-309,3	-2,1	1,5	-3,6	-55,0	27,7	-35,2	183,7	0,0	-97,0	-84,8	4,4
2007	-332,4	-71,0	-261,4	-3,7	-0,8	-2,9	60,3	64,7	-180,9	25,1	-75,1	-153,0	-160,8	16,3
2008	-1 057,4	-807,8	-249,6	-11,4	-8,7	-2,7	-170,8	4,6	-887,8	-888,5	-75,8	53,3	76,0	23,7
2009	628,6	404,7	223,9	7,0	4,5	2,5	84,7	-54,7	419,8	456,2	35,9	-4,5	3,2	92,7
Árfolyamváltozások miatti egyéb változások														
2006	-343,3	-228,5	-114,8	-4,0	-2,7	-1,3	-72,1	-4,2	-151,6	-101,1	.	-105,7	-123,2	-13,9
2007	-521,9	-339,5	-182,4	-5,8	-3,8	-2,0	-104,1	-17,1	-217,4	-146,9	.	-186,7	-175,5	-13,7
2008	-39,4	55,1	-94,5	-0,4	0,6	-1,0	-20,1	-9,6	6,8	47,4	.	-35,4	17,3	9,2
2009	-45,8	-49,7	3,9	-0,5	-0,6	0,0	-4,8	1,7	-28,4	-27,5	.	-10,1	-23,9	-2,5
Árváltozások miatti egyéb változások														
2006	288,6	298,4	-9,8	3,4	3,5	-0,1	45,4	33,5	226,0	264,9	0,0	.	.	17,1
2007	78,7	113,4	-34,7	0,9	1,3	-0,4	45,2	5,8	77,3	107,6	-75,1	.	.	31,3
2008	-1 021,5	-1 018,4	-3,1	-11,0	-11,0	0,0	-154,5	-94,8	-812,8	-923,6	-75,8	.	.	21,5
2009	622,1	494,0	128,1	6,9	5,5	1,4	137,9	44,5	402,2	449,5	35,9	.	.	46,1
Egyéb kiigazítások miatti egyéb változások														
2006	-128,1	56,7	-184,7	-1,5	0,7	-2,2	-28,3	-1,6	-109,6	19,8	.	8,7	38,4	1,2
2007	110,8	155,1	-44,3	1,2	1,7	-0,5	119,2	76,0	-40,8	64,4	.	33,7	14,7	-1,3
2008	3,5	155,5	-152,0	0,0	1,7	-1,6	3,8	109,0	-81,8	-12,3	.	88,7	58,8	-7,1
2009	52,3	-39,6	91,9	0,6	-0,4	1,0	-48,5	-100,9	46,0	34,3	.	5,6	27,0	49,2
Állományok növekedési ütemei														
2006	16,1	14,8	-	.	.	.	15,0	10,5	13,6	13,7	.	20,5	18,7	0,3
2007	15,6	14,3	-	.	.	.	15,8	15,1	10,0	9,4	.	20,3	20,2	1,6
2008	2,9	3,4	-	.	.	.	9,1	2,9	-0,6	4,6	.	0,2	2,7	1,0
2009	-1,6	-1,2	-	.	.	.	7,4	6,6	2,0	5,8	.	-9,7	-12,8	-1,2
2010. I. n.év	1,1	1,1	-	.	.	.	5,7	5,5	4,6	6,2	.	-4,2	-7,0	1,3
II. n.év	2,2	2,2	-	.	.	.	5,2	3,6	3,4	5,3	.	-0,5	-2,3	0,7
III. n.év	2,8	3,1	-	.	.	.	4,1	2,6	3,2	4,4	.	1,7	1,6	1,6

Forrás: EKB.

1) A követelések magukban foglalják a nettó pénzügyi derivatívákat.

7.3 Pénzügyi mérleg

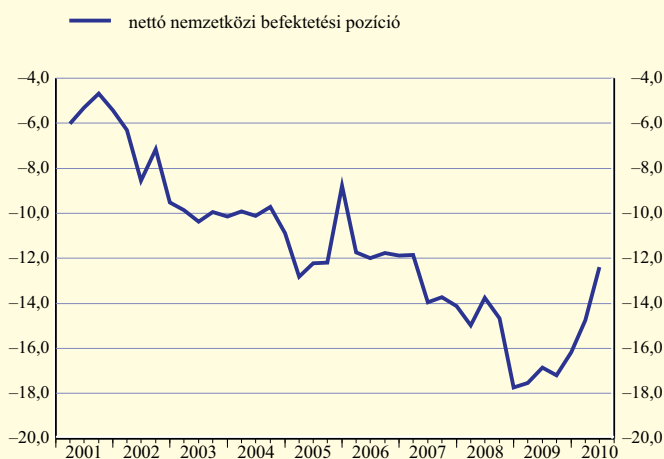
(milliárd euro és éves növekedési ütemek; állományok és növekedési ütemek az időszak végén; tranzakciók és más változások az időszak folyamán)

2. Közvetlentőke-befektetés

	Rezidensek befektetései külföldön							Nem rezidensek befektetései az euroövezetben						
	Összesen	Részvény, egyéb részesedés és újrabefektetett jövedelmek			Egyéb tőke (főként vállalatcsoporton belüli hitelek)			Összesen	Részvény, egyéb részesedés és újrabefektetett jövedelmek			Egyéb tőke (főként vállalatcsoporton belüli hitelek)		
		Összesen	MPI-k	Nem MPI-k	Összesen	MPI-k	Nem MPI-k		Összesen	MPI-k-be	Nem MPI-k-be	Összesen	MPI-k-nek	Nem MPI-k-nek
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Záróállományok (nemzetközi befektetési pozíció)														
2008	3 888,0	3 015,7	213,1	2 802,6	872,3	13,0	859,4	3 313,4	2 354,7	64,5	2 290,1	958,8	18,3	940,4
2009	4 261,0	3 290,8	227,5	3 063,3	970,2	14,4	955,8	3 472,5	2 526,0	76,3	2 449,7	946,6	17,8	928,8
2010. I. n.év	4 375,9	3 380,3	243,3	3 137,0	995,6	15,1	980,5	3 486,5	2 611,7	80,4	2 531,2	874,8	17,8	857,1
II. n.év	4 525,2	3 477,8	255,2	3 222,6	1 047,5	16,5	1 031,0	3 520,8	2 629,5	80,3	2 549,2	891,3	16,1	875,2
Tranzakciók														
2007	511,5	388,8	18,9	369,8	122,8	-0,1	122,9	421,4	314,6	5,3	309,3	106,8	1,4	105,4
2008	333,7	214,3	20,4	193,9	119,4	-0,3	119,7	93,4	70,0	-1,2	71,2	23,4	1,6	21,8
2009	288,3	215,7	15,4	200,3	72,6	3,4	69,2	213,8	214,9	7,4	207,5	-1,1	-0,6	-0,5
2010. I. n.év	38,8	8,8	6,1	2,7	30,0	0,2	29,7	-1,5	60,7	1,5	59,2	-62,2	-0,2	-62,0
II. n.év	60,2	17,4	-0,7	18,0	42,9	0,5	42,4	22,7	11,7	2,2	9,5	11,0	-2,4	13,4
III. n.év	28,2	26,8	1,2	25,7	1,4	0,3	1,1	7,0	-1,8	1,5	-3,3	8,8	-0,3	9,1
2010. máj.	27,4	11,8	-1,5	13,4	15,5	0,2	15,3	15,3	3,4	0,8	2,6	11,9	-1,6	13,5
jún.	14,5	-1,9	0,1	-2,0	16,4	0,0	16,5	3,5	2,4	0,9	1,5	1,1	-2,2	3,3
júl.	8,4	7,8	0,3	7,5	0,6	0,2	0,4	7,9	6,8	1,0	5,7	1,1	-0,8	1,9
aug.	15,9	20,7	0,5	20,2	-4,8	-0,1	-4,8	4,8	4,6	0,1	4,5	0,2	0,8	-0,6
szept.	3,9	-1,7	0,4	-2,0	5,6	0,1	5,5	-5,7	-13,2	0,4	-13,6	7,6	-0,3	7,9
Növekedési ütemek														
2008	9,1	7,3	9,1	7,2	15,9	-1,0	16,2	2,9	2,9	-1,7	3,1	2,9	9,2	2,8
2009	7,4	7,1	7,3	7,1	8,3	26,3	8,1	6,6	9,3	11,3	9,2	-0,1	-3,2	-0,1
2010. I. n.év	5,7	5,9	5,3	6,0	5,1	20,1	4,8	5,5	10,3	11,7	10,3	-6,7	-4,9	-6,8
II. n.év	5,2	3,9	1,9	4,1	9,3	19,0	9,1	3,6	7,3	12,6	7,2	-5,9	-19,3	-5,6
III. n.év	4,1	3,3	2,8	3,3	6,9	18,9	6,7	2,6	5,7	10,9	5,6	-5,5	-16,1	-5,3

36. ábra: Euroövezeti nemzetközi befektetési pozíció

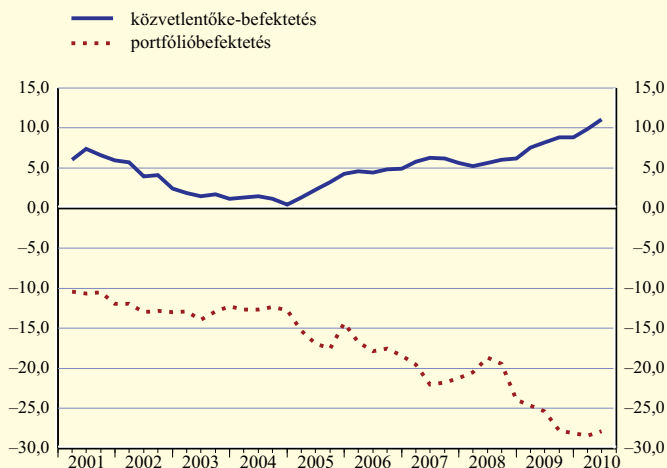
(záróállományok az időszak végén; a GDP százalékában)

Forrás: EKB.

37. ábra: Euroövezeti közvetlentőke- és portfólióbefektetések

(záróállományok az időszak végén; a GDP százalékában)

7.3 Pénzügyi mérleg

(milliárd euro és éves növekedési ütemek; állományok és növekedési ütemek az időszak végén; tranzakciók és más változások az időszak folyamán)

3. Portfóliobefektetési eszközök

	Össze- sen	Tulajdonviszonyt megtestesítő értékpapírok					Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok									
		Össze- sen	MPI-k		Nem MPI-k		Össze- sen	MPI-k		Nem MPI-k		Össze- sen	MPI-k		Nem MPI-k	
			Euro- rendszer	Állam- háztartás	Euro- rendszer	Állam- háztartás		Euro- rendszer	Állam- háztartás	Euro- rendszer	Állam- háztartás					
													1	2	3	4
Záróállományok (nemzetközi befektetési pozíció)																
2008	3 727,4	1 128,6	68,4	3,0	1 060,1	27,1	2 164,2	965,0	20,0	1 199,2	18,4	434,6	358,0	61,6	76,6	1,3
2009	4 225,8	1 488,5	76,2	3,4	1 412,3	34,4	2 339,3	917,5	17,0	1 421,8	36,4	398,0	327,2	44,9	70,8	2,0
2010. I. n.év	4 493,4	1 641,9	90,7	3,6	1 551,2	39,1	2 439,3	934,8	17,3	1 504,5	36,4	412,3	342,0	41,0	70,3	0,6
II. n.év	4 614,0	1 648,2	80,4	3,5	1 567,8	43,6	2 538,5	931,2	16,9	1 607,3	45,9	427,3	336,4	43,6	90,9	0,3
Tranzakciók																
2007	438,9	62,5	26,7	0,0	35,7	8,2	293,2	148,0	4,9	145,2	3,3	83,3	63,4	26,3	19,8	0,8
2008	-15,0	-106,5	-36,0	0,6	-70,5	-0,2	81,2	40,9	3,2	40,3	2,6	10,3	35,1	15,1	-24,8	0,4
2009	78,6	45,5	-3,6	-0,2	49,1	1,5	24,7	-99,9	-3,4	124,7	17,6	8,4	11,7	-12,7	-3,3	1,0
2010. I. n.év	61,0	36,4	9,5	0,0	26,8	1,0	46,5	3,2	0,2	43,3	-1,6	-21,9	-19,1	-6,1	-2,8	-1,5
II. n.év	-16,3	-7,9	-5,9	-0,2	-2,0	2,7	-2,5	-36,4	-0,7	33,8	0,6	-5,9	-17,1	-2,6	11,2	-0,3
III. n.év	59,2	9,1	-0,9	0,0	10,0	.	4,0	-36,9	1,2	40,9	.	46,1	47,1	6,2	-1,0	.
2010. máj.	-19,2	-13,1	-2,0	0,0	-11,1	.	-6,9	-23,3	1,2	16,4	.	0,8	-5,2	2,8	6,0	.
jún.	-5,9	3,0	-2,6	0,0	5,6	.	0,0	-9,4	-2,7	9,4	.	-9,0	-7,8	-6,1	-1,2	.
júl.	21,3	-1,7	-4,0	0,0	2,3	.	-2,7	-14,1	-0,4	11,4	.	25,8	13,8	-3,6	12,0	.
aug.	22,7	-0,1	-2,2	0,0	2,1	.	13,8	-1,5	0,8	15,3	.	9,0	24,2	4,9	-15,2	.
szept.	15,1	10,9	5,3	0,0	5,6	.	-7,1	-21,4	0,7	14,3	.	11,3	9,1	4,9	2,3	.
Növekedési ütemek																
2008	-0,6	-6,4	-27,8	24,6	-4,8	-0,4	3,6	4,2	20,3	3,1	15,7	2,8	12,0	41,9	-27,7	71,1
2009	2,0	3,3	-5,6	-7,2	3,8	5,4	1,0	-10,2	-17,1	10,2	95,3	1,4	2,6	-22,0	-4,5	73,1
2010. I. n.év	4,6	9,2	19,1	-7,0	8,7	7,0	4,4	-5,5	-5,1	12,0	-10,5	-9,3	-9,1	-32,1	-10,5	-67,0
II. n.év	3,4	8,3	11,3	-10,9	8,1	12,3	4,3	-6,1	-10,0	11,5	-8,6	-14,8	-17,5	-34,3	-2,2	-81,5
III. n.év	3,2	5,1	3,8	-12,1	5,2	.	2,9	-9,2	0,4	11,0	.	-1,8	-3,7	-4,6	8,3	.

4. Portfóliobefektetéssel kapcsolatos tartozások

	Össze- sen	Tulajdonviszonyt megtestesítő értékpapírok			Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok									
		Össze- sen	MPI-k		Nem MPI-k	Össze- sen	MPI-k		Nem MPI-k		Össze- sen	MPI-k		Nem MPI-k
			Euro- rendszer	Állam- háztartás			Euro- rendszer	Állam- háztartás	Euro- rendszer	Állam- háztartás				
												1	2	
Záróállományok (nemzetközi befektetési pozíció)														
2008	5 941,5	2 186,0	616,9	1 569,1	3 373,3	1 198,2	2 175,1	1 428,2	382,3	62,0	320,3	271,7		
2009	6 741,2	2 752,2	686,6	2 065,6	3 461,6	1 132,1	2 329,5	1 478,0	527,3	67,8	459,5	425,0		
2010. I. n.év	7 048,2	2 829,3	665,4	2 163,9	3 683,2	1 160,2	2 522,9	1 617,8	535,8	99,0	436,8	395,8		
II. n.év	7 138,5	2 781,1	682,3	2 098,8	3 857,3	1 176,8	2 680,6	1 748,3	500,1	79,7	420,4	380,8		
Tranzakciók														
2007	566,1	164,4	34,0	130,4	341,1	154,4	186,7	126,5	60,5	52,1	8,4	20,8		
2008	288,9	-101,1	84,4	-185,6	209,2	7,3	202,0	185,6	180,7	-33,4	214,1	191,4		
2009	343,4	82,7	3,6	79,0	141,8	6,0	135,8	98,0	119,0	-14,9	133,8	157,5		
2010. I. n.év	77,6	0,3	-16,7	17,0	70,4	14,7	55,7	82,0	6,9	37,0	-30,1	-21,3		
II. n.év	85,4	3,8	2,0	1,7	90,4	-7,0	97,4	103,6	-8,8	-9,4	0,6	-6,8		
III. n.év	70,3	30,6	16,9	13,8	-19,1	9,3	-28,4	.	58,7	19,7	39,0	.		
2010. máj.	43,8	-10,8	-9,6	-1,2	40,2	-8,7	48,9	.	14,3	0,7	13,7	.		
jún.	-13,0	22,5	13,9	8,5	-0,7	-11,6	10,8	.	-34,7	-14,8	-19,9	.		
júl.	4,4	4,9	5,3	-0,3	-37,2	-7,8	-29,5	.	36,7	13,9	22,8	.		
aug.	34,3	25,4	17,0	8,5	-8,5	13,0	-21,5	.	17,3	-4,6	21,9	.		
szept.	31,7	0,3	-5,4	5,6	26,7	4,1	22,6	.	4,7	10,5	-5,7	.		
Növekedési ütemek														
2008	4,6	-4,2	14,9	-8,6	7,0	0,7	11,0	16,8	75,6	-24,9	207,5	255,5		
2009	5,8	3,6	0,6	4,7	4,2	0,5	6,2	6,9	31,2	-32,0	41,6	58,2		
2010. I. n.év	6,2	6,1	-2,3	9,4	4,2	2,9	4,8	9,9	25,5	75,5	15,2	23,3		
II. n.év	5,3	4,5	-2,1	7,0	5,1	1,9	6,5	12,4	13,5	73,0	4,6	9,1		
III. n.év	4,4	2,5	-0,8	3,6	4,4	1,8	5,7	.	15,5	145,5	2,7	.		

Forrás: EKB.

7.3 Pénzügyi mérleg

(milliárd euro és éves növekedési ütemek; állományok és növekedési ütemek az időszak végén; tranzakciók és más változások az időszak folyamán)

5. Befektetésekkel kapcsolatos egyéb követelések

	Összesen	Eurorendszer			MPI-k (az eurorendszer nélkül)			Államháztartás				Egyéb szektorok			
		Összesen	Hitelek/ készpénz és betétek	Egyéb követelések	Összesen	Hitelek/ készpénz és betétek	Egyéb követelések	Kereske- delmi hitelek	Hitelek/készpénz és betétek		Kereske- delmi hitelek	Hitelek/készpénz és betétek			
									Készpénz és betétek	Készpénz és betétek					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Záróállományok (nemzetközi befektetési pozíció)															
2008	5 385,1	28,8	27,7	1,0	3 273,5	3 214,3	59,2	90,7	12,3	42,6	8,8	1 992,1	188,5	1 610,1	432,1
2009	4 856,4	29,7	29,4	0,3	2 837,3	2 806,8	30,5	109,0	8,4	63,6	11,3	1 880,4	192,0	1 504,1	398,5
2010. I. n.év	5 084,1	24,1	23,8	0,3	2 971,9	2 938,2	33,7	106,6	8,4	59,6	7,8	1 981,4	196,5	1 576,6	413,2
II. n.év	5 260,1	24,3	24,0	0,3	3 079,5	3 045,1	34,3	114,4	8,6	65,7	13,0	2 041,9	209,3	1 622,9	439,8
Tranzakciók															
2007	920,2	22,0	22,0	0,0	538,1	530,9	7,2	-7,8	-1,4	-7,4	-5,5	367,9	14,0	340,8	64,7
2008	10,8	-9,3	-9,3	0,0	-42,1	-58,7	16,6	-5,7	-1,1	-6,0	-4,8	67,9	0,2	62,1	-61,7
2009	-524,2	-0,3	-0,3	0,0	-421,6	-401,2	-20,5	10,9	-0,4	9,5	1,3	-113,2	-1,4	-115,6	-55,7
2010. I. n.év	82,3	-7,0	-7,0	0,0	55,7	52,6	3,2	-6,9	-0,1	-7,7	-3,7	40,5	1,7	26,5	1,3
II. n.év	30,9	-3,4	-3,4	0,0	2,4	-5,0	7,4	5,7	0,0	5,5	5,2	26,1	9,4	18,8	6,6
III. n.év	4,8	1,6	.	.	-17,0	.	.	5,0	.	.	-2,0	15,1	.	.	12,8
2010. máj.	97,5	-3,9	.	.	72,7	.	.	0,2	.	.	0,0	28,5	.	.	6,5
jún.	-155,8	-0,6	.	.	-140,3	.	.	0,4	.	.	0,2	-15,3	.	.	-13,5
júl.	-45,3	2,0	.	.	-51,0	.	.	6,3	.	.	-1,5	-2,7	.	.	-0,4
aug.	79,1	-0,9	.	.	71,6	.	.	0,6	.	.	1,0	7,9	.	.	16,3
szept.	-29,0	0,5	.	.	-37,6	.	.	-1,8	.	.	-1,5	9,9	.	.	-3,0
Növekedési ütemek															
2008	0,2	-26,0	-26,7	5,0	-1,3	-1,8	23,5	-6,1	-8,9	-12,3	-35,2	3,7	0,1	4,2	-14,0
2009	-9,7	-1,8	-2,7	0,2	-12,8	-12,4	-36,9	11,4	-3,4	19,5	12,9	-5,7	-0,8	-7,3	-13,3
2010. I. n.év	-4,2	-2,5	-2,5	1,6	-4,0	-3,6	-27,8	-2,6	-3,8	-7,8	-62,2	-4,6	1,9	-6,9	-14,7
II. n.év	-0,5	-36,7	-37,0	-2,5	-1,0	-1,2	17,7	6,5	-3,9	10,4	-13,6	0,5	5,5	-0,6	-8,2
III. n.év	1,7	-13,2	.	.	1,2	.	.	9,6	.	.	5,1	2,4	.	.	-3,0

6. Befektetésekkel kapcsolatos egyéb tartozások

	Össze- sen	Eurorendszer			MPI-k (az eurorendszer nélkül)			Államháztartás				Egyéb szektorok			
		Össze- sen	Hitelek/ készpénz és betétek	Egyéb követelések	Össze- sen	Hitelek/ készpénz és betétek	Egyéb követelések	Össze- sen	Kereske- delmi hitelek	Hitelek	Egyéb tartozások	Össze- sen	Kereske- delmi hitelek	Hitelek	Egyéb tartozások
Záróállományok (nemzetközi befektetési pozíció)															
2008	5 730,6	497,5	497,2	0,3	3 756,8	3 702,9	53,9	62,0	0,0	58,0	4,0	1 414,3	177,8	1 058,0	178,5
2009	4 994,2	267,2	266,8	0,3	3 392,6	3 354,1	38,5	71,1	0,0	67,1	4,0	1 263,3	175,0	909,9	178,5
2010. I. n.év	5 202,9	267,1	266,4	0,8	3 578,2	3 534,8	43,4	77,5	0,0	72,9	4,6	1 280,1	177,4	911,3	191,4
II. n.év	5 395,8	275,6	274,9	0,7	3 718,2	3 669,2	49,0	86,3	0,0	81,1	5,1	1 315,7	186,8	946,9	182,0
Tranzakciók															
2007	952,6	90,4	90,4	0,0	621,3	616,6	4,6	-0,9	0,0	-2,0	1,1	241,8	10,0	232,9	-1,0
2008	142,4	282,3	282,2	0,1	-174,9	-186,1	11,2	9,4	0,0	10,8	-1,4	25,6	9,5	16,1	-0,1
2009	-739,6	-232,5	-232,6	0,2	-353,5	-342,1	-11,3	11,4	0,0	11,6	-0,1	-165,1	-2,3	-147,9	-14,9
2010. I. n.év	128,8	-5,3	-5,7	0,4	104,1	99,2	4,9	4,5	0,0	4,9	-0,4	25,5	-0,4	17,0	8,9
II. n.év	5,8	-0,3	-0,3	0,0	-12,8	-14,1	1,3	8,8	0,0	7,8	1,0	10,0	8,0	2,9	-0,9
III. n.év	44,5	-2,6	.	.	2,6	.	.	5,1	.	.	.	39,4	.	.	.
2010. máj.	71,9	9,7	.	.	40,1	.	.	6,9	.	.	.	15,3	.	.	.
jún.	-140,3	-12,1	.	.	-140,8	.	.	0,2	.	.	.	12,3	.	.	.
júl.	-20,9	-1,1	.	.	-32,7	.	.	1,0	.	.	.	11,9	.	.	.
aug.	86,6	-2,3	.	.	73,0	.	.	0,7	.	.	.	15,2	.	.	.
szept.	-21,3	0,8	.	.	-37,7	.	.	3,4	.	.	.	12,3	.	.	.
Növekedési ütemek															
2008	2,7	132,9	133,0	20,8	-4,4	-4,7	17,9	18,1	-17,8	23,0	-24,7	1,9	5,6	1,6	-0,7
2009	-12,8	-46,5	-46,6	42,3	-9,4	-9,2	-20,3	18,3	-148,2	19,7	-3,9	-11,5	-1,3	-13,8	-7,9
2010. I. n.év	-7,0	-37,0	-37,1	81,0	-3,7	-3,6	-8,2	-3,7	-141,7	-4,4	11,8	-7,1	0,1	-9,2	-2,0
II. n.év	-2,3	-19,5	-19,6	106,2	-1,9	-2,1	20,1	11,8	-143,4	11,5	13,6	0,1	4,1	-0,1	-2,8
III. n.év	1,6	-7,6	.	.	0,3	.	.	17,7	.	.	.	6,5	.	.	.

Forrás: EKB.

7.3 Pénzügyi mérleg

(milliárd euro és éves növekedési ütemek; állományok és növekedési ütemek az időszak végén; tranzakciók és más változások az időszak folyamán)

7. Tartalékok

	Tartalékok													Tájékoztató adatok			
	Összesen	Monetáris arany		SDR-állományok	IMF-fel szembeni tartalékpozíció	Deviza							Egyéb követelések	Egyéb deviza-követelések	Külföldi deviza előlegrögzített rövid lejáratú nettó igénybevétele	SDR-allokációk	
		Milliárd euro	Finom troy unciában (millió)			Összesen	Készpénz és betétek		Értékpapírok			Pénzügyi derivatívák					
	1	2	3	Monetáris hatóságoknál és a BIS-nél	Bankoknál		Összesen	Tulajdonviszonyt megtestesítő	Kötvények	Pénzpiaci eszközök	13		14	15	16	17	
Záróállományok (nemzetközi befektetési pozíció)																	
2007	347,2	201,0	353,688	4,6	3,6	138,0	7,2	22,0	108,5	0,4	87,8	20,3	0,3	0,0	44,3	-38,5	5,3
2008	374,2	217,0	349,207	4,7	7,3	145,1	7,6	8,1	129,5	0,6	111,3	17,6	0,0	0,0	262,8	-245,7	5,5
2009	462,4	266,1	347,180	50,8	10,5	134,9	11,7	8,1	115,2	0,5	92,0	22,7	-0,1	0,0	32,1	-24,2	51,2
2010. I. n.év	498,7	287,3	347,176	52,7	12,4	146,3	9,9	10,6	126,1	0,6	99,6	26,0	-0,3	0,0	28,8	-23,0	53,0
II. n.év	583,3	351,9	347,156	56,3	16,3	158,8	9,2	13,0	136,8	0,6	110,8	25,5	-0,2	0,0	32,7	-24,2	56,7
2010. szept. okt.	552,2	332,3	346,994	53,3	15,3	151,3	7,9	15,7	127,2	-	-	-	0,4	0,0	26,2	-22,6	53,7
	555,6	337,2	346,994	53,0	15,1	150,3	5,9	19,0	125,0	-	-	-	0,3	0,0	25,9	-23,7	53,4
Tranzakciók																	
2007	5,1	-3,2	-	0,3	-0,9	8,8	1,0	1,6	6,2	0,0	14,5	-8,3	0,0	0,0	-	-	-
2008	3,4	-2,7	-	-0,1	3,8	2,4	5,0	-15,7	11,8	0,1	15,8	-4,1	1,3	0,0	-	-	-
2009	-4,6	-2,0	-	0,5	3,4	-6,4	3,1	-1,2	-9,5	0,0	-14,1	4,6	1,2	0,0	-	-	-
2010. I. n.év	4,6	0,0	-	-0,2	1,8	3,1	-2,5	2,0	3,6	0,0	1,9	1,7	-0,1	0,0	-	-	-
II. n.év	-1,0	0,0	-	0,1	3,0	-4,0	-2,0	1,3	-3,2	0,0	0,0	-3,1	-0,1	0,0	-	-	-
III. n.év	4,9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Növekedési ütemek																	
2006	0,3	-2,4	-	11,6	-49,0	7,7	-48,4	12,7	13,4	0,0	29,2	-15,3	-	-	-	-	-
2007	1,6	-1,7	-	7,3	-18,3	6,3	14,9	6,4	5,7	1,1	18,6	-27,6	-	-	-	-	-
2008	1,0	-1,3	-	-2,5	105,4	1,7	67,7	-68,9	10,8	28,0	17,9	-20,6	-	-	-	-	-
2010. I. n.év	1,3	-0,5	-	-3,8	51,8	1,8	-14,0	148,1	-1,6	1,0	-5,3	15,7	-	-	-	-	-
II. n.év	0,7	-0,1	-	8,1	34,9	-0,7	-28,0	56,1	-1,7	-6,1	-3,6	8,2	-	-	-	-	-
III. n.év	1,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

8. Bruttó külső adósság

	Összesen	Instrumentumonként					Szektoronként (a közvetlen befektetések kivételével)				
		Hitelek, valuta és betétek	Pénzpiaci eszközök	Kötvények	Kereskedelmi hitelek	Egyéb adósság-kötelezettségek	Közvetlen befektetés: vállalatközi hitelezés	Államháztartás	Eurorendszer	MPI-k (az eurorendszer kivételével)	Egyéb szektorok
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Záróállományok (nemzetközi befektetési pozíció)											
2006	8 683,9	4 425,5	217,5	2 697,9	144,1	150,8	1 048,0	1 115,2	116,3	4 586,8	1 817,5
2007	9 997,1	5 150,5	242,0	2 997,1	172,3	189,4	1 245,8	1 238,2	215,4	5 222,1	2 075,7
2008	10 924,1	5 316,1	382,3	3 373,3	177,8	236,7	1 437,9	1 762,0	497,5	5 017,0	2 209,7
2009. IV. n.év	10 422,5	4 597,9	527,3	3 461,6	175,0	221,3	1 439,3	1 974,1	267,2	4 592,6	2 149,3
2010. I. n.év	10 808,7	4 785,3	535,8	3 683,2	177,4	240,2	1 386,9	2 091,1	267,1	4 837,4	2 226,2
II. n.év	11 181,2	4 972,1	500,1	3 857,3	186,8	236,9	1 427,9	2 215,3	275,6	4 974,7	2 287,7
Záróállományok a GDP százalékában											
2006	101,4	51,7	2,5	31,5	1,7	1,8	12,2	13,0	1,4	53,6	21,2
2007	110,8	57,1	2,7	33,2	1,9	2,1	13,8	13,7	2,4	57,9	23,0
2008	118,2	57,5	4,1	36,5	1,9	2,6	15,6	19,1	5,4	54,3	23,9
2009. IV. n.év	116,4	51,4	5,9	38,7	2,0	2,5	16,1	22,1	3,0	51,3	24,0
2010. I. n.év	120,4	53,3	6,0	41,0	2,0	2,7	15,4	23,3	3,0	53,9	24,8
II. n.év	123,7	55,0	5,5	42,7	2,1	2,6	15,8	24,5	3,0	55,0	25,3

Forrás: EKB.

7.3 Pénzügyi mérleg

(milliárd euro és éves növekedési ütemek; állományok és növekedési ütemek az időszak végén; tranzakciók és más változások az időszak folyamán)

9. Földrajzi eloszlás

	Ösz- zesesen	Euroövezeten kívüli EU-tagállamok						Kanada	Kína	Japán	Svájc	Egyesült Államok	Off- shore pénzü- ügyi köz- pontok	Nem- zetközi szerve- zetek	Egyéb
		Össze- sen	Dánia	Svéd- ország	Egyesült Király- ság	Egyéb EU- ország- ok	EU- inté- zmények								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2009	Záróállományok (nemzetközi befektetési pozíció)														
Közvetlentőke-befektetés	788,4	120,6	2,5	-13,0	-125,4	256,8	-0,3	45,7	44,2	-28,9	129,8	-42,0	77,7	-0,3	441,6
Külföld	4 261,0	1 427,8	34,5	123,7	988,9	280,7	0,0	119,6	48,3	77,7	423,5	784,3	540,9	0,0	838,9
Tulajdonviszonyt megtestesítő értékpapírok/újrabefektetett jövödelmek	3 290,8	1 073,9	29,1	79,8	735,3	229,7	0,0	95,2	39,1	58,9	349,5	559,7	484,7	0,0	629,9
Egyéb tőke	970,2	353,9	5,3	43,9	253,6	51,0	0,0	24,4	9,1	18,8	74,1	224,6	56,2	0,0	209,1
Az euroövezetben	3 472,5	1 307,2	32,0	136,7	1 114,3	23,9	0,3	73,9	4,1	106,6	293,7	826,3	463,2	0,4	397,3
Tulajdonviszonyt megtestesítő értékpapírok/újrabefektetett jövödelmek	2 526,0	1 073,2	22,6	120,9	922,4	7,1	0,3	60,9	1,1	85,5	200,9	613,2	245,2	0,2	245,8
Egyéb tőke	946,6	234,0	9,4	15,8	191,9	16,8	0,1	13,0	3,0	21,1	92,8	213,1	218,0	0,2	151,4
Portfóliobefektetések	4 225,8	1 424,6	79,0	156,4	1 000,8	89,3	99,2	95,4	47,5	181,9	1 070,0	1 349,1	434,1	29,3	556,8
Tulajdonviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 488,5	296,9	8,8	28,8	245,2	13,4	0,6	28,6	45,3	85,7	92,4	468,9	193,3	1,5	275,8
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	2 737,3	1 127,7	70,2	127,6	755,5	75,9	98,5	66,8	2,2	96,2	14,6	880,1	240,8	27,8	281,1
Kötvények	2 339,3	979,0	62,9	108,0	635,5	74,2	98,4	63,3	1,5	38,1	10,6	739,5	225,5	27,2	254,7
Pénzügyi eszközök	398,0	148,7	7,3	19,6	120,0	1,7	0,1	3,5	0,7	58,1	4,0	140,7	15,4	0,6	26,3
Egyéb befektetések	-137,9	-104,4	50,0	11,4	-96,8	89,8	-159,0	0,2	-8,7	17,0	-118,6	-106,5	-3,8	14,1	172,8
Követelések	4 856,4	2 247,1	108,6	84,7	1 847,0	190,5	16,3	26,8	31,5	95,0	238,7	687,1	599,3	61,3	869,6
Allamháztartás	109,0	23,1	0,1	5,4	6,8	0,2	10,4	0,0	3,1	0,2	0,2	3,5	1,9	27,3	49,7
MPI-k	867,0	1 540,4	90,9	50,5	1 240,1	156,3	2,6	15,2	9,3	64,4	125,5	352,9	329,8	20,4	409,3
Egyéb szektorok	1 880,4	683,6	17,5	28,8	600,1	34,0	3,3	11,5	19,1	30,4	113,1	330,8	267,6	13,6	410,6
Tartozások	4 994,2	2 351,5	58,6	73,3	1 943,8	100,7	175,2	26,5	40,3	78,0	357,2	793,6	603,1	47,1	696,8
Allamháztartás	71,1	28,8	0,1	0,4	4,4	0,1	23,9	0,1	0,1	0,5	0,2	22,1	0,3	16,9	2,2
MPI-k	659,8	1 746,1	47,2	39,7	1 486,2	76,5	96,6	19,4	19,1	45,6	270,3	500,1	498,5	27,6	533,1
Egyéb szektorok	1 263,3	576,5	11,2	33,2	453,2	24,1	54,8	7,1	21,2	32,0	86,7	271,3	104,3	2,6	161,6
2009. III. n.év–2010. II. n.év	Kumulált forgalom														
Közvetlentőke-befektetés	92,0	3,0	0,4	-2,0	-9,5	14,1	0,0	3,3	4,6	-0,1	15,8	44,5	7,7	-0,2	13,4
Külföld	213,0	48,6	2,5	5,2	25,6	15,3	0,0	9,3	4,0	-1,4	29,9	54,5	14,3	0,0	53,9
Tulajdonviszonyt megtestesítő értékpapírok/újrabefektetett jövödelmek	125,4	28,1	1,5	3,7	10,0	12,9	0,0	9,4	0,4	-1,4	8,6	44,8	2,5	0,0	32,9
Egyéb tőke	87,6	20,4	1,0	1,5	15,5	2,4	0,0	-0,1	3,5	-0,1	21,2	9,7	11,8	0,0	21,0
Az euroövezetben	121,1	45,5	2,1	7,2	35,1	1,2	0,0	6,1	-0,6	-1,3	14,1	10,0	6,6	0,2	40,5
Tulajdonviszonyt megtestesítő értékpapírok/újrabefektetett jövödelmek	176,8	34,7	1,4	11,9	25,2	-3,7	0,0	5,9	0,2	2,6	13,3	42,7	54,8	0,2	22,4
Egyéb tőke	-55,7	10,8	0,7	-4,7	10,0	4,9	0,0	0,1	-0,8	-3,9	0,7	-32,6	-48,2	0,0	18,1
Portfóliobefektetések	135,4	49,0	8,7	15,5	-4,4	13,5	15,7	-4,3	6,4	-20,2	5,0	5,6	-7,2	-3,5	104,6
Tulajdonviszonyt megtestesítő értékpapírok	105,2	20,9	1,6	3,2	15,0	0,8	0,2	1,6	6,3	7,1	5,3	21,9	6,6	0,1	35,5
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	30,2	28,1	7,2	12,3	-19,4	12,6	15,5	-5,9	0,0	-27,3	-0,3	-16,3	-13,8	-3,6	69,1
Kötvények	95,8	60,4	5,6	15,6	11,8	11,8	15,6	-2,9	-0,1	-11,7	0,8	-5,8	-4,3	-3,1	62,5
Pénzügyi eszközök	-65,6	-32,3	1,5	-3,3	-31,2	0,8	-0,1	-2,9	0,2	-15,6	-1,1	-10,5	-9,5	-0,5	6,6
Egyéb befektetések	97,6	-46,9	-11,3	-9,2	-4,4	-17,4	-4,5	3,4	14,7	-11,5	44,0	90,9	55,6	-11,3	-41,3
Követelések	-23,2	-7,5	-5,2	2,3	0,9	-7,0	1,6	-1,5	6,0	-8,9	-30,6	-12,8	36,6	-3,2	-1,3
Allamháztartás	6,8	5,6	-0,2	5,3	0,5	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	-0,1	-0,1	0,0	0,7	0,8
MPI-k	-41,5	2,6	-7,2	-6,0	20,8	-5,8	0,7	-0,5	3,1	-10,8	-7,3	-14,7	2,8	-3,9	-12,7
Egyéb szektorok	11,5	-15,7	2,2	3,0	-20,5	-1,3	0,8	-1,0	3,0	2,0	-23,3	2,1	33,8	0,0	10,6
Tartozások	-120,8	39,4	6,1	11,4	5,3	10,4	6,1	-4,9	-8,7	2,7	-74,7	-103,6	-19,0	8,1	40,0
Allamháztartás	9,1	5,8	0,1	0,0	3,9	0,0	1,9	0,1	0,0	-0,1	0,1	-2,2	0,0	5,4	-0,1
MPI-k	-131,0	51,4	6,5	8,9	29,6	7,8	-1,4	-0,9	-10,2	1,7	-79,1	-108,4	-21,8	2,5	33,9
Egyéb szektorok	1,1	-17,9	-0,5	2,6	-28,2	2,6	5,7	-4,1	1,6	1,1	4,3	7,0	2,9	0,1	6,1

Forrás: EKB.

7.4 A fizetési mérleg monetáris bemutatása¹⁾

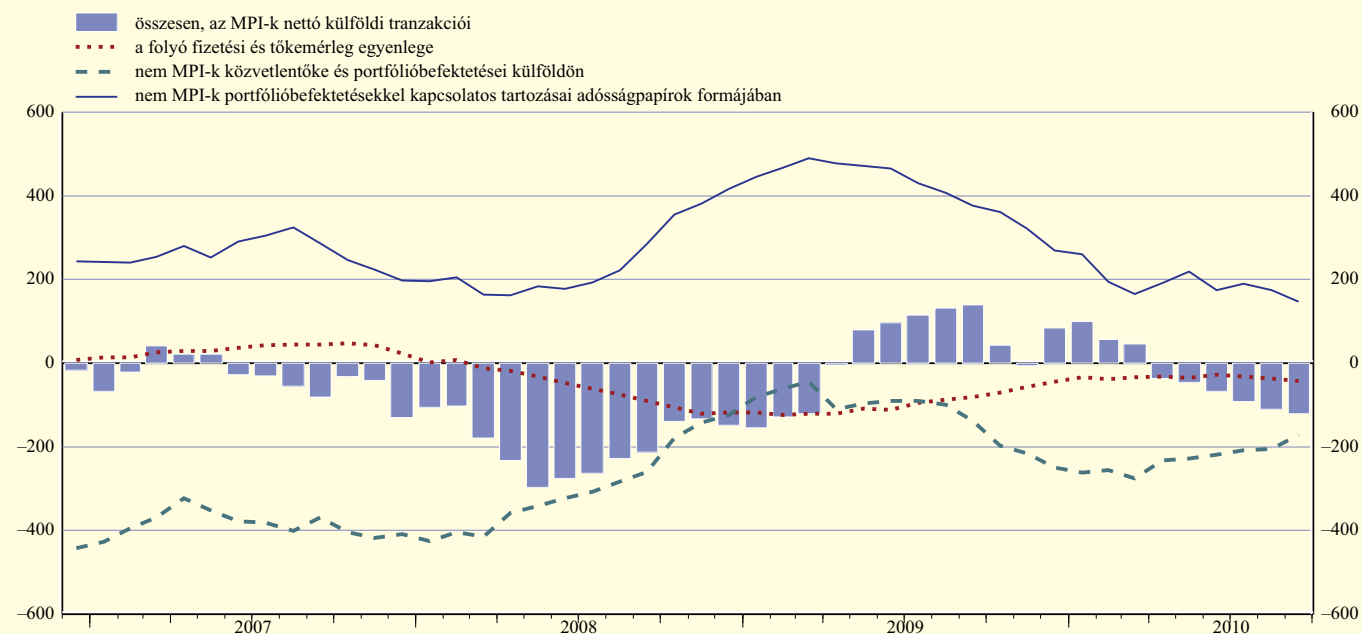
(milliárd euro; egyenleg)

Az MPI-k által végrehajtott nettó tranzakciókat tükröző fizetésimérleg-tételek

	Összesen	A folyó fizetési mérleg és a tőkemérleg egyenlege	Nem MPI-k tranzakciói								Pénzügyi derivatívák	Tévedések és kihagyások
			Közvetlentőke-befektetés		Portfólióbefektetés				Egyéb befektetés			
			Rezidensek befektetései külföldön	Nem rezidensek befektetései az euro-övezetben	Követelések		Tartozások		Követelések	Tartozások		
					Részvény	Hitelviszonyt megtestesítő érték-papírok	Részvény	Hitelviszonyt megtestesítő érték-papírok				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2007	-130,1	22,3	-494,4	413,7	-36,6	-165,1	131,1	197,5	-360,3	240,8	-67,2	-11,9
2008	-148,2	-117,1	-314,1	92,7	70,4	-15,0	-185,8	416,7	-62,9	35,5	-74,9	6,3
2009	84,8	-43,7	-269,5	207,0	-49,1	-121,4	79,0	269,6	102,3	-153,6	51,5	12,6
2009. III. n.év	6,8	0,8	-66,7	39,0	-38,0	-30,5	62,2	38,4	19,1	-40,7	2,0	21,4
IV. n.év	42,1	12,7	-46,7	56,9	-34,9	-35,6	38,8	13,0	28,1	2,0	8,6	-0,7
2010. I. n.év	-81,8	-19,3	-32,5	-2,8	-26,8	-40,5	17,0	25,6	-33,6	30,0	3,9	-2,8
II. n.év	-33,8	-21,3	-60,4	22,9	2,0	-45,0	1,7	98,0	-31,8	18,9	6,5	-25,2
III. n.év	-47,0	-15,1	-26,7	5,8	-10,0	-39,9	13,8	10,6	-20,1	44,5	3,0	-12,8
2009. szept.	-6,1	-4,2	-40,7	1,9	-6,3	1,9	14,2	44,0	0,0	-20,5	3,2	0,5
okt.	13,7	0,3	-15,3	23,5	-13,3	-6,8	-22,3	44,3	-26,6	32,9	1,7	-4,6
nov.	-10,6	0,3	-14,9	12,3	-7,6	-15,0	0,9	10,0	4,5	4,3	0,8	-6,3
dec.	39,0	12,2	-16,4	21,1	-14,1	-13,8	60,2	-41,3	50,1	-35,2	6,1	10,2
2010. jan.	-28,3	-12,1	-6,4	3,4	-11,5	-11,1	-3,0	29,7	-9,1	-2,0	3,9	-10,1
febr.	-11,9	-6,4	3,7	-7,3	-1,3	-5,2	17,9	-11,1	-13,9	4,5	0,3	6,9
márc.	-41,6	-0,8	-29,8	1,2	-14,0	-24,2	2,2	6,9	-10,7	27,5	-0,3	0,4
ápr.	-44,4	-6,8	-17,3	1,9	-3,5	-14,4	-5,6	44,5	-18,0	-15,8	0,3	-9,7
máj.	5,7	-15,5	-28,7	16,1	11,1	-22,4	-1,2	62,6	-28,7	22,1	-0,4	-9,3
jún.	5,0	1,1	-14,4	4,9	-5,6	-8,2	8,5	-9,1	14,9	12,5	6,5	-6,2
júl.	-27,4	4,9	-7,9	7,6	-2,3	-23,3	-0,3	-6,7	-3,6	13,0	1,0	-9,8
aug.	-3,8	-10,3	-15,4	3,9	-2,1	0,0	8,5	0,4	-8,4	15,9	3,9	-0,1
szept.	-15,8	-9,7	-3,4	-5,7	-5,6	-16,6	5,6	16,8	-8,1	15,6	-1,9	-2,9
<i>12 havi kumulált forgalom</i>												
2010. szept.	-120,5	-43,0	-166,3	82,8	-69,8	-161,1	71,3	147,1	-57,5	95,4	22,0	-41,5

38. ábra: Az MPI-k külfölddel szembeni nettó tranzakcióinak alakulását tükröző fő fizetésimérleg-tételek¹⁾

(milliárd euro; 12 havi kumulált forgalom)

Forrás: EKB.

1) Az adatok az euroövezet változó összetételére utalnak. Bővebb információk az Általános megjegyzések című részben olvashatók.

7.5 Áruforgalom

1. Értékek és volumenek termékcsoportonként¹⁾

(eltérő utalás hiányában szezonálisan kiigazítva)

	Összesen (kiigazítatlan)		Export (f.o.b.)					Import (c.i.f.)					
	Export	Import	Összesen			Feldolgozó- ipar	Összesen			Ebből:			
			Termelő felhasználás	Beruházás	Fogyasztás		Termelő felhasz- nálás	Beruházás	Fogyasztás	Feldolgo- zóipar	Olaj		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Értékek (milliárd euro; 1–2. oszlop: éves változás százalékban)													
2008	3,9	8,2	1 561,6	771,1	337,9	413,9	1 303,8	1 610,3	1 019,2	232,9	333,9	1 021,7	293,6
2009	-18,1	-22,1	1 276,8	627,1	264,1	354,9	1 062,5	1 259,6	727,7	193,6	315,4	838,3	175,1
2009. IV. n.év	-9,3	-14,4	328,4	163,6	66,8	91,8	273,6	321,6	189,8	48,3	78,5	212,3	49,3
2010. I. n.év	12,9	9,5	354,7	176,2	68,9	98,7	292,6	350,8	209,7	52,3	81,8	232,5	53,1
II. n.év	22,3	27,2	377,6	188,4	75,7	103,6	315,7	381,7	231,9	56,0	84,9	251,6	59,3
III. n.év	22,6	26,1	394,4	.	.	.	328,1	393,7	.	.	.	260,7	.
2010. ápr.	17,1	19,9	122,1	61,3	23,6	33,6	100,9	122,0	74,0	17,5	27,3	79,8	19,2
máj.	22,9	29,7	124,3	61,5	25,1	34,2	104,1	127,1	77,1	18,2	28,5	83,3	20,3
jún.	26,6	32,0	131,2	65,6	27,0	35,8	110,7	132,6	80,9	20,3	29,1	88,5	19,8
júl.	17,3	25,6	130,7	65,0	26,1	35,7	109,1	130,8	79,3	20,1	28,9	86,8	20,3
aug.	29,8	32,8	131,5	65,8	26,3	35,6	109,3	133,1	81,2	20,0	29,6	88,2	20,5
szept.	22,2	21,0	132,2	.	.	.	109,7	129,8	.	.	.	85,6	.
Volumenindexek (2000 = 100; 1–2. oszlop: éves változás százalékban)													
2008	1,4	0,1	143,4	136,8	154,2	147,0	142,3	126,9	119,2	140,4	144,5	133,3	108,1
2009	-16,6	-14,5	119,4	115,0	119,2	127,5	115,9	108,9	99,8	114,9	136,0	110,5	97,8
2009. III. n.év	-16,6	-15,8	119,8	115,7	117,5	128,7	116,9	107,0	96,7	115,2	135,7	109,6	95,4
IV. n.év	-6,7	-7,7	123,2	120,1	121,3	132,5	120,2	111,1	102,4	117,3	138,7	114,6	95,7
2010. I. n.év	11,5	4,6	130,2	126,3	124,3	138,7	126,4	116,1	107,2	123,0	140,5	121,8	94,9
II. n.év	16,2	14,0	134,8	130,9	134,9	141,4	133,4	119,3	110,4	127,4	140,5	126,4	94,8
2010. márc.	20,2	13,5	137,8	131,9	138,8	146,3	136,6	122,9	111,6	133,3	147,5	130,1	101,8
ápr.	12,2	8,2	132,3	129,4	127,2	139,9	129,5	116,3	107,8	121,2	137,1	122,0	92,6
máj.	17,1	16,0	133,4	128,3	134,2	140,1	132,0	119,6	110,0	125,4	143,4	126,6	96,8
jún.	19,2	17,9	138,9	135,1	143,3	144,2	138,7	122,0	113,6	135,6	141,0	130,7	94,9
júl.	10,5	10,4	137,8	133,5	139,7	141,5	135,6	119,2	110,4	132,2	138,6	127,0	97,3
aug.	22,8	19,4	139,6	134,9	140,8	145,2	137,2	121,8	112,9	134,2	142,5	130,5	98,6

2. Árak²⁾

(eltérő jelzés hiányában százalékban kifejezett éves változás)

	Ipari termelői exportárak (f.o.b.) ³⁾							Ipari termelői importárak (c.i.f.)						
	Összesen (index: 2005 = 100)	Összesen					Memo tétel: Feldol- gozó- ipar	Összesen (index: 2005 = 100)	Összesen					Memo tétel: Feldol- gozóipar
		Félkész termékek	Tőke- javak	Fogyasz- tási cikkek	Energia	Félkész termékek			Tőke- javak	Fogyasz- tási cikkek	Energia			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Összes szá- zálékában	100,0	100,0	33,1	44,5	17,9	4,5	99,2	100,0	100,0	28,4	27,9	22,1	21,6	81,1
2008	104,1	1,9	1,7	-0,4	2,3	23,8	1,7	110,8	5,5	-0,4	-4,6	2,3	28,6	-0,2
2009	101,5	-2,6	-3,8	0,6	0,5	-23,7	-2,5	99,2	-10,4	-5,7	-1,3	0,3	-28,3	-4,0
2010. I. n.év	103,3	1,6	-0,1	-0,2	0,7	35,6	1,7	104,3	5,3	2,1	-2,4	-0,8	27,2	0,4
II. n.év	105,9	4,3	5,2	0,9	2,4	30,9	4,3	109,7	11,2	10,8	0,0	2,7	33,1	5,6
III. n.év	106,1	4,6	6,4	1,6	2,9	19,6	4,5	110,2	11,1	12,2	2,0	4,7	25,9	6,7
2010. máj.	105,9	4,5	5,5	0,9	2,6	30,3	4,4	109,6	11,6	11,3	0,2	3,0	33,2	6,0
jún.	106,5	4,6	6,4	1,5	3,1	20,9	4,5	110,7	11,1	12,8	1,6	4,4	25,5	7,0
júl.	106,1	4,6	6,4	1,4	2,9	23,2	4,5	110,1	11,8	12,4	2,0	4,1	29,2	6,7
aug.	106,1	4,2	6,2	1,6	2,7	14,3	4,1	110,3	10,1	11,6	1,8	4,7	21,5	6,2
szept.	106,2	4,9	6,6	1,9	2,9	21,7	4,8	110,2	11,5	12,6	2,1	5,3	27,1	7,1
okt.	0,0	.	.	.	6,0

Forrás: Eurostat.

- 1) Termékcsoportok a „tágabb értelemben vett gazdasági kategóriák” osztályozása szerint. A 2. táblázatban bemutatott termékcsoportokkal ellentétben, a félkész termékek és fogyasztási termékek csoportja tartalmazza a mezőgazdasági és energiaipari termékeket is.
- 2) Termékcsoportok a „főbb ipari csoportok” osztályozása szerint. Az 1. táblázatban található termékcsoportokkal ellentétben, a félkész termékek és fogyasztási cikkek csoportja nem tartalmazza az energiaipari és mezőgazdasági termékeket. A feldolgozóipar összetétele különbözik az 1. táblázat 7. és 12. oszlopában bemutatott adatoktól. Ezek az adatok árindexek, amelyek egy-egy termékköszár tiszta árváltozását követik, nem csupán az 1. táblázatban bemutatott érték- és volumenadatokról számolt arányok, amelyeket a kereskedelmi forgalomban levő árak összetétele és minősége is befolyásol. Ezek az indexek főként abban különböznek az (5.1.3 táblázatban található) import és export GDP-deflátoroktól, hogy az utóbbiak minden terméket és szolgáltatást tartalmaznak, és az euroövezeti országok közötti kereskedelmet fedik le.
- 3) Az ipari termelői exportárak a hazai termelők és külföldi vásárlók közötti közvetlen tranzakciókra vonatkoznak. Az 1. táblázatban bemutatott érték- és volumenadatokról eltérően, nem tartozik körébe a nagykereskedők által lebonyolított export és az újrakivitel.

7.5 Áruforgalom

3. Földrajzi eloszlás

	Ösz- szesen	Euroövezeten kívüli EU-tagállamok				Orosz- ország	Svájc	Török- ország	Egyesült Államok	Ázsia		Afrika	Latin- Amerika	Egyéb országok	
		Dánia	Svéd- ország	Egyesült Királyság	Egyéb EU- országok					Kína	Japán				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Export (f.o.b.)															
2008	1 561,6	35,1	53,9	220,4	233,7	78,5	86,7	42,7	186,5	309,5	65,7	33,7	100,1	68,2	146,2
2009	1 276,8	27,1	40,8	175,2	176,3	49,4	78,7	34,7	152,7	283,6	68,8	28,8	91,8	54,2	112,2
2009. II. n.év	311,2	6,6	9,8	42,9	42,4	12,3	19,1	8,4	38,5	70,2	17,0	7,1	22,8	12,5	25,9
2009. III. n.év	320,5	6,7	10,4	44,4	44,5	12,0	19,6	9,3	36,9	71,7	17,8	7,2	22,7	14,4	27,9
2009. IV. n.év	328,4	6,6	10,7	44,9	45,9	12,4	19,8	9,3	38,0	74,7	18,8	7,3	23,0	14,3	28,8
2010. I. n.év	354,7	7,0	11,7	46,6	48,3	13,5	21,4	10,7	41,1	81,7	22,3	8,1	24,9	16,8	31,1
2010. II. n.év	377,6	7,4	12,9	47,9	51,7	15,7	22,9	11,4	45,3	87,9	23,4	8,7	25,6	18,6	30,5
2010. III. n.év	394,4	17,2	23,7	12,0	47,9	91,3	23,6	8,9	26,7	18,8	.
2010. ápr.	122,1	2,4	4,1	15,7	16,5	5,1	7,4	3,8	14,8	28,0	7,5	2,8	8,6	5,7	9,9
2010. máj.	124,3	2,5	4,2	15,7	17,2	5,1	7,5	3,5	15,0	28,9	7,8	2,9	8,4	6,3	9,9
2010. jún.	131,2	2,5	4,6	16,4	18,0	5,4	7,9	4,1	15,5	30,9	8,1	3,0	8,6	6,6	10,7
2010. júl.	130,7	2,5	4,4	16,4	17,7	5,6	7,9	4,0	15,9	30,6	7,9	3,0	8,7	6,2	10,7
2010. aug.	131,5	2,5	4,3	16,8	18,3	5,9	7,9	3,8	16,0	29,9	7,7	3,0	9,0	6,3	10,8
2010. szept.	132,2	5,8	7,9	4,2	16,1	30,8	8,0	3,0	9,0	6,3	.
<i>Százalékos részesedés az összes exportból</i>															
2009	100,0	2,1	3,2	13,7	13,8	3,9	6,2	2,7	12,0	22,2	5,4	2,3	7,2	4,2	8,8
Import (c.i.f.)															
2008	1 610,3	30,7	52,1	164,8	184,8	122,0	70,2	32,4	136,0	479,8	184,7	57,4	141,2	81,7	114,7
2009	1 259,6	26,9	37,5	126,9	161,7	81,6	65,2	26,2	115,5	376,7	157,9	43,8	93,9	59,4	87,9
2009. II. n.év	304,4	6,5	8,9	31,0	39,0	18,1	16,2	6,3	30,1	92,3	38,2	10,5	22,9	14,3	19,1
2009. III. n.év	312,2	6,8	9,6	31,7	41,1	21,9	16,1	6,6	25,7	92,6	38,9	10,9	22,7	14,8	22,7
2009. IV. n.év	321,6	6,7	9,6	32,5	42,7	23,7	16,1	6,8	28,0	94,2	39,5	10,8	24,3	15,5	21,4
2010. I. n.év	350,8	6,6	10,3	35,1	45,1	24,5	17,1	7,4	29,3	109,7	45,9	11,7	26,8	16,5	22,5
2010. II. n.év	381,7	6,8	11,7	36,5	48,8	27,2	19,5	7,5	32,6	123,8	51,9	12,8	29,4	18,1	19,7
2010. III. n.év	393,7	26,5	19,1	7,5	31,2	128,0	56,7	13,0	29,1	19,6	.
2010. ápr.	122,0	2,1	3,6	11,7	15,5	8,7	5,9	2,5	10,1	39,4	16,0	4,2	10,0	5,8	6,6
2010. máj.	127,1	2,3	3,8	12,2	16,5	9,7	6,9	2,5	10,1	40,8	17,0	4,2	9,6	6,0	6,7
2010. jún.	132,6	2,4	4,2	12,5	16,8	8,8	6,7	2,6	12,4	43,7	18,9	4,5	9,8	6,3	6,5
2010. júl.	130,8	2,3	4,1	12,6	16,5	9,1	6,5	2,4	10,3	42,6	18,6	4,4	9,5	6,5	8,4
2010. aug.	133,1	2,3	4,1	13,0	16,9	8,9	6,4	2,5	10,3	43,4	19,2	4,3	10,1	6,6	8,6
2010. szept.	129,8	8,5	6,2	2,5	10,6	42,1	18,9	4,3	9,5	6,6	.
<i>Százalékos részesedés az összes importból</i>															
2009	100,0	2,1	3,0	10,1	12,8	6,5	5,2	2,1	9,2	29,9	12,5	3,5	7,5	4,7	7,0
Egyenleg															
2008	-48,8	4,4	1,8	55,7	49,0	-43,6	16,5	10,4	50,6	-170,3	-119,1	-23,7	-41,0	-13,6	31,4
2009	17,2	0,2	3,3	48,2	14,6	-32,2	13,6	8,4	37,2	-93,1	-89,1	-15,0	-2,2	-5,2	24,3
2009. II. n.év	6,7	0,1	0,9	11,9	3,4	-5,9	3,0	2,1	8,4	-22,2	-21,3	-3,5	0,0	-1,8	6,8
2009. III. n.év	8,3	-0,1	0,8	12,7	3,4	-9,8	3,5	2,7	11,2	-20,9	-21,1	-3,7	0,0	-0,4	5,2
2009. IV. n.év	6,9	-0,1	1,1	12,4	3,2	-11,3	3,6	2,5	10,0	-19,4	-20,7	-3,4	-1,4	-1,2	7,5
2010. I. n.év	3,9	0,4	1,3	11,5	3,3	-11,0	4,3	3,4	11,8	-28,0	-23,6	-3,6	-1,9	0,3	8,5
2010. II. n.év	-4,1	0,6	1,2	11,4	2,9	-11,5	3,4	3,9	12,7	-35,9	-28,6	-4,1	-3,8	0,5	10,8
2010. III. n.év	0,6	-9,3	4,6	4,5	16,7	-36,8	-33,1	-4,0	-2,4	-0,8	.
2010. ápr.	0,1	0,3	0,5	4,0	0,9	-3,6	1,6	1,3	4,6	-11,3	-8,5	-1,3	-1,4	-0,1	3,3
2010. máj.	-2,8	0,2	0,3	3,5	0,7	-4,5	0,6	1,1	4,9	-11,9	-9,2	-1,3	-1,2	0,3	3,2
2010. jún.	-1,4	0,1	0,4	3,9	1,3	-3,4	1,2	1,5	3,2	-12,7	-10,8	-1,5	-1,2	0,3	4,2
2010. júl.	-0,1	0,3	0,3	3,8	1,2	-3,5	1,4	1,6	5,6	-12,0	-10,7	-1,4	-0,8	-0,2	2,3
2010. aug.	-1,7	0,2	0,2	3,9	1,4	-3,1	1,5	1,3	5,6	-13,5	-11,5	-1,3	-1,1	-0,3	2,2
2010. szept.	2,4	-2,7	1,6	1,6	5,5	-11,3	-10,9	-1,3	-0,5	-0,3	.

Forrás: Eurostat.

ÁRFOLYAMOK

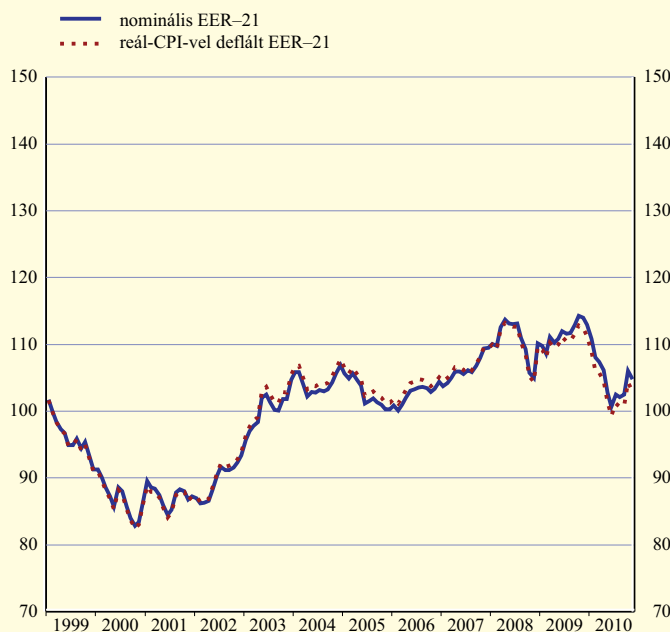
8.1 Effektív árfolyamok¹⁾

(időszakra vonatkozó átlagok; index: 1999. I. n.év = 100)

	EER-21						EER-41	
	Nomináleffektív	Reáleffektív CPI	Reáleffektív PPI	Reál GDP-deflátor	Reál ULCM	Reál ULCT	Nomináleffektív	Reáleffektív CPI
	1	2	3	4	5	6	7	8
2007	106,3	106,8	103,8	102,9	105,8	100,6	113,0	104,3
2008	110,5	110,1	105,8	105,5	112,5	104,3	118,0	107,2
2009	111,7	110,6	104,2	106,4	118,2	106,4	120,6	108,0
2009. III. n.év	112,1	110,9	104,4	106,7	118,4	106,3	121,0	108,2
IV. n.év	113,8	112,2	105,6	108,0	119,3	109,0	122,5	109,0
2010. I. n.év	108,7	106,9	100,7	102,8	113,8	103,5	116,9	103,4
II. n.év	103,1	101,8	95,8	97,7	108,2	97,9	110,4	97,8
III. n.év	102,3	100,9	95,2	-	-	-	109,8	97,2
2009. nov.	114,0	112,5	105,8	-	-	-	122,9	109,3
dec.	113,0	111,2	104,5	-	-	-	121,7	108,0
2010. jan.	110,8	108,9	102,4	-	-	-	119,1	105,5
febr.	108,0	106,1	100,0	-	-	-	116,2	102,7
márc.	107,4	105,7	99,5	-	-	-	115,2	102,0
ápr.	106,1	104,5	98,5	-	-	-	113,5	100,5
máj.	102,8	101,4	95,5	-	-	-	109,9	97,4
jún.	100,7	99,4	93,6	-	-	-	107,7	95,5
júl.	102,5	101,1	95,1	-	-	-	109,9	97,5
aug.	102,1	100,7	94,8	-	-	-	109,5	97,0
szept.	102,5	100,9	95,5	-	-	-	110,0	97,2
okt.	106,1	104,3	99,0	-	-	-	113,8	100,4
nov.	104,8	103,0	97,8	-	-	-	112,4	99,1
<i>Százalékos változások az előző hónaphoz képest</i>								
2010. nov.	-1,2	-1,3	-1,2	-	-	-	-1,2	-1,3
<i>Százalékos változások az előző évhez képest</i>								
2010. nov.	-8,1	-8,4	-7,6	-	-	-	-8,5	-9,3

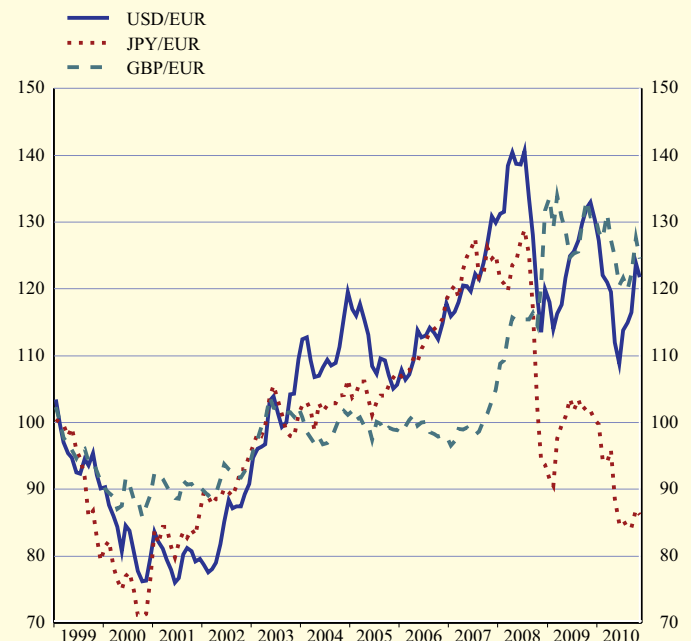
39. ábra: Effektív árfolyamok

(havi átlagok; index: 1999. I. n.év = 100)

40. ábra: Bilaterális árfolyamok

(havi átlagok; index: 1999. I. n.év = 100)

Forrás: EKB.

1) A kereskedelmi partnerek csoportjainak meghatározását és további részleteket lásd az Általános megjegyzések című fejezetben.

8.2 Bilaterális árfolyamok

(az időszakokra vonatkozó átlagok; a nemzeti fizetőeszköz egy euróra eső egységei)

	Dán korona	Svéd korona	Angol font	USA-dollár	Japán jen	Svájci frank	Dél-koreai won	Hongkongi dollár	Szingapúri dollár	Kanadai dollár	Norvég korona	Ausztrál dollár
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2007	7,4506	9,2501	0,68434	1,3705	161,25	1,6427	1 272,99	10,6912	2,0636	1,4678	8,0165	1,6348
2008	7,4560	9,6152	0,79628	1,4708	152,45	1,5874	1 606,09	11,4541	2,0762	1,5594	8,2237	1,7416
2009	7,4462	10,6191	0,89094	1,3948	130,34	1,5100	1 772,90	10,8114	2,0241	1,5850	8,7278	1,7727
2010. I. n.év	7,4426	9,9464	0,88760	1,3829	125,48	1,4632	1 581,41	10,7364	1,9395	1,4383	8,1020	1,5293
II. n.év	7,4416	9,6313	0,85239	1,2708	117,15	1,4086	1 481,01	9,8857	1,7674	1,3054	7,9093	1,4403
III. n.év	7,4498	9,3804	0,83305	1,2910	110,68	1,3321	1 526,12	10,0324	1,7503	1,3416	7,9561	1,4289
2010. máj.	7,4413	9,6641	0,85714	1,2565	115,83	1,4181	1 465,81	9,7843	1,7503	1,3060	7,8907	1,4436
jún.	7,4409	9,5723	0,82771	1,2209	110,99	1,3767	1 483,22	9,5091	1,7081	1,2674	7,9062	1,4315
júl.	7,4522	9,4954	0,83566	1,2770	111,73	1,3460	1 538,85	9,9308	1,7588	1,3322	8,0201	1,4586
aug.	7,4495	9,4216	0,82363	1,2894	110,04	1,3413	1 522,39	10,0193	1,7482	1,3411	7,9325	1,4337
szept.	7,4476	9,2241	0,83987	1,3067	110,26	1,3089	1 517,10	10,1470	1,7439	1,3515	7,9156	1,3943
okt.	7,4567	9,2794	0,87638	1,3898	113,67	1,3452	1 560,30	10,7835	1,8116	1,4152	8,1156	1,4164
nov.	7,4547	9,3166	0,85510	1,3661	112,69	1,3442	1 544,16	10,5941	1,7739	1,3831	8,1463	1,3813
<i>Százalékos változás az előző hónapoz képest</i>												
2010. nov.	0,0	0,4	-2,4	-1,7	-0,9	-0,1	-1,0	-1,8	-2,1	-2,3	0,4	-2,5
<i>Százalékos változás az előző évhez képest</i>												
2010. nov.	0,2	-9,8	-4,9	-8,4	-15,3	-11,0	-11,0	-8,3	-14,3	-12,5	-3,2	-14,9
	Cseh korona	Észt korona	Lett lat	Litván litas	Magyar forint	Lengyel zloty	Bolgár leva	Új román lej	Horvát kuna	Új török líra		
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22		
2007	27,766	15,6466	0,7001	3,4528	251,35	3,7837	1,9558	3,3353	7,3376	1,7865		
2008	24,946	15,6466	0,7027	3,4528	251,51	3,5121	1,9558	3,6826	7,2239	1,9064		
2009	26,435	15,6466	0,7057	3,4528	280,33	4,3276	1,9558	4,2399	7,3400	2,1631		
2010. I. n.év	25,868	15,6466	0,7087	3,4528	268,52	3,9869	1,9558	4,1135	7,2849	2,0866		
II. n.év	25,591	15,6466	0,7078	3,4528	274,85	4,0171	1,9558	4,1854	7,2477	1,9560		
III. n.év	24,928	15,6466	0,7089	3,4528	282,44	4,0087	1,9558	4,2553	7,2532	1,9560		
2010. máj.	25,663	15,6466	0,7075	3,4528	276,78	4,0567	1,9558	4,1767	7,2630	1,9459		
jún.	25,780	15,6466	0,7082	3,4528	281,49	4,1055	1,9558	4,2434	7,2225	1,9274		
júl.	25,328	15,6466	0,7090	3,4528	283,75	4,0814	1,9558	4,2608	7,2198	1,9669		
aug.	24,806	15,6466	0,7085	3,4528	281,45	3,9899	1,9558	4,2396	7,2525	1,9484		
szept.	24,651	15,6466	0,7091	3,4528	282,10	3,9548	1,9558	4,2655	7,2874	1,9528		
okt.	24,531	15,6466	0,7094	3,4528	274,01	3,9496	1,9558	4,2787	7,3277	1,9800		
nov.	24,633	15,6466	0,7094	3,4528	275,51	3,9520	1,9558	4,2940	7,3830	1,9717		
<i>Százalékos változás az előző hónapoz képest</i>												
2010. nov.	0,4	0,0	0,0	0,0	0,5	0,1	0,0	0,4	0,8	-0,4		
<i>Százalékos változás az előző évhez képest</i>												
2010. nov.	-4,6	0,0	0,1	0,0	1,7	-5,1	0,0	0,1	1,2	-11,4		
	Brazil real ¹⁾	Kínai jüan renminbi	Izlandi korona ²⁾	Indiai rúpia ³⁾	Indonéz rúpia	Maláj ringgit	Mexikói peso ¹⁾	Új-zélandi dollár	Fülöp-szigeteki peso	Orosz rubel	Dél-afrikai rand	Thai baht
	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
2007	2,6633	10,4178	87,63	56,4186	12 528,33	4,7076	14,9743	1,8627	63,026	35,0183	9,6596	44,214
2008	2,6737	10,2236	143,83	63,6143	14 165,16	4,8893	16,2911	2,0770	65,172	36,4207	12,0590	48,475
2009	2,7674	9,5277	-	67,3611	14 443,74	4,9079	18,7989	2,2121	66,338	44,1376	11,6737	47,804
2010. I. n.év	2,4917	9,4417	-	63,4796	12 809,32	4,6590	17,6555	1,9510	63,593	41,2697	10,3852	45,472
II. n.év	2,2762	8,6717	-	57,9879	11 581,24	4,1172	15,9583	1,8145	57,848	38,5027	9,5974	41,152
III. n.év	2,2589	8,7388	-	59,9818	11 612,07	4,0716	16,5210	1,7979	58,363	39,5260	9,4593	40,825
2010. máj.	2,2750	8,5794	-	57,6166	11 517,01	4,0874	15,9856	1,8010	57,315	38,2707	9,6117	40,714
jún.	2,2057	8,3245	-	56,8582	11 169,39	3,9853	15,5346	1,7667	56,594	38,1507	9,3398	39,635
júl.	2,2600	8,6538	-	59,8100	11 546,78	4,0924	16,3699	1,7925	59,072	39,1317	9,6351	41,273
aug.	2,2691	8,7520	-	60,0584	11 573,26	4,0654	16,4571	1,8059	58,245	39,1898	9,4192	40,937
szept.	2,2476	8,8104	-	60,0771	11 716,16	4,0570	16,7361	1,7955	57,772	40,2564	9,3236	40,264
okt.	2,3378	9,2665	-	61,7399	12 407,16	4,3092	17,2845	1,8498	60,285	42,1471	9,6165	41,636
nov.	2,3391	9,0895	-	61,4539	12 224,00	4,2588	16,8386	1,7703	59,485	42,3360	9,5320	40,826
<i>Százalékos változás az előző hónapoz képest</i>												
2010. nov.	0,1	-1,9	-	-0,5	-1,5	-1,2	-2,6	-4,3	-1,3	0,4	-0,9	-1,9
<i>Százalékos változás az előző évhez képest</i>												
2010. nov.	-9,3	-10,7	-	-11,5	-13,4	-15,8	-13,9	-13,4	-15,2	-2,0	-15,0	-17,7

Forrás: EKB.

1) Az EKB ezekre a valutákra 2008. január 1. óta számol és jelentet meg euro referencia-árfolyamokat. A korábbi adatok csak tájékoztató jellegűek.

2) Az izlandi korona legfrissebb árfolyama a 2008. december 3-i árfolyam.

3) E valutára vonatkozóan az EKB 2009. január 1-jétől kezdődően számol és publikál euro referencia-árfolyamokat. A korábbi adatok tájékoztató jellegűek.

AZ EUROÖVEZETEN KÍVÜLI GAZDASÁGI FOLYAMATOK

9.1 Gazdasági és pénzügyi folyamatok az EU egyéb tagállamaiban

(eltérő jelzés hiányában éves változás, százalék)

	Bulgária	Cseh Köztársaság	Dánia	Észtország	Lettország	Litvánia	Magyarország	Lengyelország	Románia	Svédország	Egyesült Királyság
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
HICP											
2008	12,0	6,3	3,6	10,6	15,3	11,1	6,0	4,2	7,9	3,3	3,6
2009	2,5	0,6	1,1	0,2	3,3	4,2	4,0	4,0	5,6	1,9	2,2
2010. II. n.év	2,9	0,9	2,0	2,9	-2,3	0,5	5,2	2,5	4,3	1,8	3,4
2010. III. n.év	3,3	1,6	2,3	3,1	-0,3	1,8	3,6	2,1	7,5	1,3	3,1
2010. aug. szept. okt.	3,2 3,6 3,6	1,5 1,8 1,8	2,3 2,5 2,4	2,8 3,8 4,5	-0,4 0,3 0,9	1,8 1,8 2,6	3,6 3,7 4,3	1,9 2,5 2,6	7,6 7,7 7,9	1,1 1,5 1,6	3,1 3,0 3,1
Allamháztartási hiány (-)/többlet (+) a GDP százalékában											
2007	1,1	-0,7	4,8	2,5	-0,3	-1,0	-5,0	-1,9	-2,6	3,6	-2,7
2008	1,7	-2,7	3,4	-2,8	-4,2	-3,3	-3,7	-3,7	-5,7	2,2	-5,0
2009	-4,7	-5,8	-2,7	-1,7	-10,2	-9,2	-4,4	-7,2	-8,6	-0,9	-11,4
Allamháztartás bruttó adósságállománya a GDP százalékában											
2007	17,2	29,0	27,4	3,7	9,0	16,9	66,1	45,0	12,6	40,0	44,5
2008	13,7	30,0	34,2	4,6	19,7	15,6	72,3	47,1	13,4	38,2	52,1
2009	14,7	35,3	41,4	7,2	36,7	29,5	78,4	50,9	23,9	41,9	68,2
Hosszú lejáratú államkötvények hozamai, éves százalékban; időszakos átlag											
2010. máj.	6,13	4,10	2,93	-	10,13	5,15	7,07	5,72	7,27	2,73	3,60
2010. jún.	6,21	4,26	2,70	-	10,12	5,15	7,60	5,87	7,10	2,61	3,14
2010. júl.	6,05	3,97	2,72	-	10,00	5,15	7,39	5,84	7,18	2,70	2,97
2010. aug.	5,99	3,56	2,45	-	10,00	5,15	7,07	5,62	7,15	2,45	2,68
2010. szept.	5,90	3,34	2,40	-	9,97	5,15	7,04	5,49	7,14	2,53	2,84
2010. okt.	5,82	3,43	2,46	-	9,24	5,15	6,87	5,53	7,02	2,64	2,80
Háromhavi kamatláb éves százalékban; az időszakra vonatkozó átlag											
2010. máj.	4,19	1,27	1,25	1,67	2,26	1,47	6,23	3,85	6,38	0,60	0,70
2010. jún.	4,18	1,24	1,15	1,47	2,09	1,64	5,43	3,86	6,60	0,70	0,73
2010. júl.	4,09	1,23	1,13	1,40	1,74	1,70	6,17	3,84	6,92	0,87	0,74
2010. aug.	4,04	1,24	1,14	1,29	1,28	1,70	5,82	3,82	6,46	0,99	0,73
2010. szept.	3,94	1,22	1,15	1,16	1,19	1,65	6,41	3,82	6,48	1,16	0,73
2010. okt.	3,99	1,20	1,19	1,08	1,22	1,61	5,90	3,83	6,44	1,37	0,74
Reál-GDP											
2008	6,2	2,5	-1,1	-5,1	-4,2	2,9	0,8	5,1	7,3	-0,6	-0,1
2009	-4,9	-4,1	-5,2	-13,9	-18,0	-14,7	-6,7	1,7	-7,1	-5,3	-5,0
2010. I. n.év	-4,0	1,0	-0,9	-2,6	-5,1	-0,6	-1,1	3,1	-2,6	2,8	-0,3
2010. II. n.év	0,5	2,4	3,0	3,1	-2,9	-0,3	0,5	3,8	-0,5	4,5	1,7
2010. III. n.év	.	.	3,1	.	.	0,8	2,1	4,7	-2,5	6,8	2,8
A folyó fizetési és a tökemérleg egyenlege a GDP százalékában											
2008	-22,3	0,2	2,7	-8,7	-11,6	-11,3	-6,1	-3,7	-11,1	8,6	-1,3
2009	-8,6	0,1	3,5	7,3	11,0	7,6	0,7	-0,5	-3,7	7,4	-1,0
2010. I. n.év	-6,7	2,4	2,8	5,6	12,0	3,9	5,8	0,2	-6,7	7,8	-3,3
2010. II. n.év	-4,2	-2,1	5,1	4,5	7,3	7,8	3,9	-0,5	-7,8	6,0	-1,6
2010. III. n.év	.	.	6,2	.	.	-1,1	.	-3,3	-1,0	5,7	.
Bruttó külső adósság a GDP százalékában											
2007	94,3	44,5	170,2	109,6	127,6	71,9	120,2	48,4	50,9	176,2	398,5
2008	104,7	50,0	177,8	118,2	129,2	71,3	157,9	57,0	56,0	204,4	441,4
2009. IV. n.év	107,9	50,8	189,8	125,5	156,3	87,2	170,9	59,6	69,1	205,0	414,1
2010. I. n.év	106,2	49,0	201,5	123,6	162,4	91,1	176,0	57,8	71,7	206,2	432,0
2010. II. n.év	106,5	52,4	202,0	123,9	164,9	89,7	189,8	60,6	77,0	209,3	419,9
Fajlagos munkaerőköltség											
2008	12,5	5,1	6,7	16,3	22,0	10,4	4,3	7,5	22,9	3,1	2,3
2009	12,8	3,6	4,7	1,1	-7,0	-2,8	1,3	4,2	7,2	4,8	5,7
2010. I. n.év	7,7	-2,5	0,4	-10,3	-18,8	-10,8	1,1	4,9	-	-0,6	4,1
2010. II. n.év	0,4	-0,8	-2,3	-9,3	-15,2	-10,8	-0,8	3,2	-	-1,8	0,4
2010. III. n.év	.	.	-3,6	-	-2,8	.
Standard munkanélküliségi ráta a munkaerő százalékában (szezonálisan kiigazított adatok)											
2008	5,6	4,4	3,3	5,6	7,5	5,9	7,8	7,2	5,8	6,2	5,7
2009	6,9	6,7	6,0	13,8	17,1	13,7	10,0	8,2	6,9	8,3	7,6
2010. II. n.év	10,0	7,3	7,4	18,5	19,4	18,2	11,3	9,6	7,1	8,6	7,8
2010. III. n.év	10,0	7,0	7,2	16,2	.	18,4	10,9	9,5	.	8,3	.
2010. aug. szept. okt.	10,0 10,0 9,9	6,9 6,9 6,9	7,1 7,3 .	- - .	- - .	18,4 18,4 .	10,9 10,8 10,9	9,5 9,6 9,7	.	8,2 8,2 8,1	7,7 . .

Források: Az Európai Bizottság (a közgazdasági és pénzügyi főigazgatóság és az Eurostat), nemzeti adatok, Reuters és az EKB számításai.

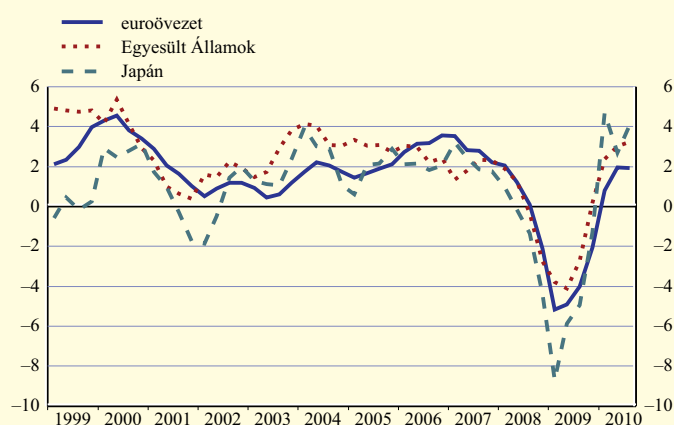
9.2 Gazdasági és pénzügyi folyamatok az Egyesült Államokban és Japánban

(éves százalékos változás, eltérő jelzés hiányában)

	Fogyasz- tóiár- index	Fajlagos munkaerő- költségek ¹⁾	Reál-GDP	Ipari termelés index (feldolgozóipar)	Munkanél- küliségi ráta a munkaerő százalékában (szezónálisan kiigazított adatok)	Tágabb értelemben vett kész- pénz ²⁾	Három- havi bank- közi betéti kamat ³⁾	Tízéves kamat-szel- vény nélküli államköt- vények hozama: ³⁾ időszak vége	Árfolyam ⁴⁾ nemzeti valutában 1 euróra számítva	Fiskális egyenleg a GDP százaléká- ban	Bruttó állam- adósság ⁵⁾ a GDP százaléká- ban
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Egyesült Államok											
2007	2,9	2,4	1,9	3,2	4,6	6,3	5,30	4,81	1,3705	-2,9	48,4
2008	3,8	2,2	0,0	-4,4	5,8	7,1	2,93	2,70	1,4708	-6,3	56,7
2009	-0,4	-1,6	-2,6	-10,9	9,3	7,9	0,69	4,17	1,3948	-11,3	68,6
2009. III. n.év	-1,6	-2,1	-2,7	-10,0	9,6	7,8	0,41	3,61	1,4303	-11,6	66,6
2009. IV. n.év	1,4	-3,4	0,2	-3,7	10,0	5,1	0,27	4,17	1,4779	-11,1	68,6
2010. I. n.év	2,4	-2,9	2,4	3,9	9,7	1,9	0,26	4,01	1,3829	-10,7	71,7
2010. II. n.év	1,8	-2,7	3,0	8,8	9,7	1,6	0,44	3,13	1,2708	-11,2	73,3
2010. III. n.év	1,2	-2,0	3,2	7,1	9,6	2,5	0,39	2,69	1,2910	.	.
2010. júl.	1,2	-	-	8,2	9,5	1,9	0,51	3,03	1,2770	-	-
2010. aug.	1,1	-	-	6,8	9,6	2,7	0,36	2,58	1,2894	-	-
2010. szept.	1,1	-	-	6,3	9,6	3,0	0,29	2,69	1,3067	-	-
2010. okt.	1,2	-	-	6,7	9,6	3,2	0,29	2,82	1,3898	-	-
2010. nov.	.	-	-	.	.	.	0,29	3,12	1,3661	-	-
Japán											
2006	0,2	-0,5	2,0	4,5	4,1	1,0	0,30	1,85	146,02	-1,6	159,9
2007	0,1	-2,3	2,3	2,8	3,8	1,6	0,79	1,70	161,25	-2,4	156,3
2008	1,4	1,7	-1,2	-3,4	4,0	2,1	0,93	1,21	152,45	-2,1	162,2
2009	-1,4	0,4	-5,3	-21,9	5,1	2,7	0,47	1,42	130,34	.	.
2009. III. n.év	-2,2	0,8	-4,9	-19,4	5,4	2,8	0,40	1,45	133,82	.	.
2009. IV. n.év	-2,0	-3,6	-1,3	-4,2	5,2	3,3	0,31	1,42	132,69	.	.
2010. I. n.év	-1,2	-3,7	4,7	27,6	4,9	2,8	0,25	1,48	125,48	.	.
2010. II. n.év	-0,9	-1,2	2,7	21,0	5,2	3,0	0,24	1,18	117,15	.	.
2010. III. n.év	-0,8	.	4,1	13,6	5,1	2,8	0,24	1,03	110,68	.	.
2010. júl.	-0,9	-	-	14,3	5,2	2,7	0,24	1,13	111,73	-	-
2010. aug.	-0,9	-	-	15,1	5,1	2,8	0,24	1,06	110,04	-	-
2010. szept.	-0,6	-	-	11,6	5,0	2,8	0,22	1,03	110,26	-	-
2010. okt.	0,2	-	-	4,5	.	2,7	0,20	1,01	113,67	-	-
2010. nov.	.	-	-	.	.	.	0,19	1,27	112,69	-	-

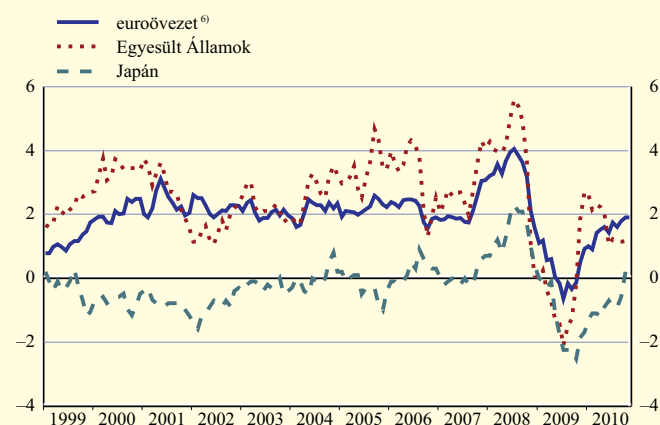
41. ábra: Reál bruttó hazai termék

(éves százalékos változások; negyedéves adatok)

42. ábra: Fogyasztóiár-indexek

(éves százalékos változások; havi adatok)

Források: Nemzeti adatok (1., 2. oszlop [Egyesült Államok], 3., 4., 5. [Egyesült Államok], 6., 9. és 10.); OECD (2. oszlop [Japán]); Eurostat (5. oszlop [Japán], az euroövezetre vonatkozó ábrák adatai); Reuters (7. és 8. oszlop); az EKB számításai (11. oszlop).

1) Szezónálisan kiigazított adatok. Az Egyesült Államok adatai a magán-, nem mezőgazdasági üzleti szektorra vonatkoznak.

2) Időszaki átlagértékek; M2 az USA-ban, M2 + letéti jegyek Japánban.

3) Éves százalékok. A háromhavi bankközi betéti kamatlábról bővebb információt a 4.6 rész tartalmaz.

4) Bővebb információt a 8.2 rész közöl.

5) Bruttó összevont államadósság (időszak végén).

6) Az adatok az euroövezet változó összetételére utalnak. Bővebb információk az Általános megjegyzések című részben olvashatók.

ÁBRÁK JEGYZÉKE

1. ábra: Monetáris aggregátumok	S12
2. ábra: Ellenpárok	S12
3. ábra: A monetáris aggregátumok összetevői	S13
4. ábra: Hosszabb lejáratú pénzügyi kötelezettségek összetevői	S13
5. ábra: Egyéb pénzügyi közvetítők és nem pénzügyi vállalatok részére nyújtott hitelek	S14
6. ábra: Háztartások részére nyújtott kölcsönök	S14
7. ábra: A kormánynak nyújtott hitelek	S16
8. ábra: Nem euroövezeti rezidensek részére nyújtott hitelek	S16
9. ábra: Betétek összesen ágazatok szerint (pénzügyi közvetítők)	S17
10. ábra: Betétek összesen és M3-ban szereplő betétek ágazatok szerint (pénzügyi közvetítők)	S17
11. ábra: Betétek összesen ágazatok szerint (nem pénzügyi vállalatok és háztartások)	S18
12. ábra: Betétek összesen és M3-ban szereplő betétek ágazatok szerint (nem pénzügyi vállalatok és háztartások)	S18
13. ábra: A kormány és a nem euroövezeti rezidensek betétei	S19
14. ábra: MPI-k értékpapír-állományai	S20
15. ábra: Az euroövezetbeli rezidensek által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok teljes forgalomban lévő állománya és bruttó kibocsátása	S35
16. ábra: Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok nettó kibocsátása: szezonálisan kiigazított és nem kiigazított adatok	S37
17. ábra: Hitelviszonyt megtestesítő, hosszú lejáratú értékpapírok éves növekedési üteme a kibocsátó ágazati besorolása szerint, az összes deviza kombinálva	S38
18. ábra: Hitelviszonyt megtestesítő, rövid lejáratú értékpapírok éves növekedési üteme a kibocsátó ágazati besorolása szerint, az összes deviza kombinálva	S39
19. ábra: Az euroövezetbeli rezidensek által kibocsátott, tőzsdén jegyzett részvények éves növekedési üteme	S40
20. ábra: A tőzsdén jegyzett részvények bruttó kibocsátásai a kibocsátó ágazati besorolása szerint	S41
21. ábra: Lekötött új betétek	S43
23. ábra: Változó kamatozású vagy legfeljebb egyéves eredeti kamatfixálású hitelek	S43
23. ábra: Az euroövezet pénzpiaci kamatai	S44
24. ábra: Három hónapos pénzpiaci kamatok	S44
25. ábra: Euroövezeti azonnali piaci hozamgörbék	S45
26. ábra: Euroövezeti azonnali kamatlábak és szpredek	S45
27. ábra: A Dow Jones EURO STOXX általános index, a Standard & Poor's 500 és a Nikkei 225 index	S46
28. ábra: Foglalkoztatás – foglalkoztatottak száma és ledolgozott munkaórák	S55
29. ábra: Munkanélküliség és betöltetlen álláshelyek aránya	S55
30. ábra: Hiány, finanszírozási szükséglet és az adósság változása	S60
31. ábra: Maastrichti adósság	S60
32. ábra: Euroövezeti fizetési mérleg: folyó fizetési mérleg	S61
33. ábra: Euroövezeti fizetési mérleg: közvetlentőke- és portfólióbefektetések	S61
34. ábra: Fizetési mérleg: áruk	S62
35. ábra: Fizetési mérleg: szolgáltatások	S62
36. ábra: Euroövezeti nemzetközi befektetési pozíció	S65
37. ábra: Euroövezeti közvetlentőke- és portfólióbefektetések	S65
38. ábra: Az MPI-k külfölddel szembeni nettó tranzakcióinak alakulását tükröző fő fizetésimérleg-tételek	S70
39. ábra: Effektív árfolyamok	S73
40. ábra: Bilaterális árfolyamok	S73
41. ábra: Reál bruttó hazai termék	S76
42. ábra: Fogyasztóiár-indexek	S76

TECHNIKAI MEGJEGYZÉSEK

AZ EUROÖVEZET STATISZTIKAI ADATAINAK ÁTTEKINTÉSE

A MONETÁRIS FOLYAMATOK NÖVEKEDÉSI RÁTÁJÁNAK KISZÁMÍTÁSA

A t hónappal végződő negyedév átlagos növekedési üteme a következőképpen számítandó:

$$a) \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^2 I_{t-i} + 0.5I_{t-3}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^2 I_{t-i-12} + 0.5I_{t-15}} - 1 \right) \times 100$$

ahol I_t a kiigazított állományok t hónapban érvényes indexe (lásd alább is). Hasonlóképpen, a t hónapban végződő évre az átlagos növekedési ütem kiszámítása a következőképpen történik:

$$b) \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i} + 0.5I_{t-12}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i-12} + 0.5I_{t-24}} - 1 \right) \times 100$$

2.1–2.6 FEJEZETEK

A TRANZAKCIÓK SZÁMÍTÁSA

A havi tranzakciók a hó végén fennálló állományok különbségének a nem tranzakcióból eredő havi állományváltozásokkal, az ún. kiigazításokkal (átsorolások és egyéb volumenváltozások, árfolyamváltozások és egyéb átértékelődések miatti állományváltozások) történő korrigálásával számítandók.

Ha L_t a t hónap végén fennálló állományok összege, C_t^M a t havi átsorolások miatti kiigazítást, az E_t^M az árfolyamváltozások miatti kiigazítást, a V_t^M pedig az egyéb átértékelődések miatti kiigazítást jelzi, akkor a t havi F_t^M tranzakciókat a következőképpen határozhatjuk meg:

$$c) F_t^M = (L_t - L_{t-1}) - C_t^M - E_t^M - V_t^M$$

A t hónappal befejeződő negyedév F_t^Q ügyletei hasonló módon határozhatók meg:

$$d) F_t^Q = (L_t - L_{t-3}) - C_t^Q - E_t^Q - V_t^Q$$

ahol az L_{t-3} a t-3. hónap (tehát az előző negyedév) végén fennálló állomány, és például a C_t^Q nem más, mint a t hónappal véget érő negyedév átsorolások miatti kiigazítása.

Azoknál a negyedéves soroknál, melyek már havi megfigyelésekre alapulnak (lásd lent), a negyedéves tranzakciókat az adott negyedév háromhavi tranzakcióinak összegeként kapjuk meg.

A HAVI ADATSOROK NÖVEKEDÉSI RÁTÁINAK KISZÁMÍTÁSA

A növekedési ráták a tranzakciókból vagy az igazított állományokból számolt indexekből számíthatók ki. Ha az F_t^M és L_t értékeket a fentiek alapján határozzuk meg, akkor t hónapban a kiigazított állományokból számolt I_t index a következőképpen alakul:

$$e) I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{F_t^M}{L_{t-1}} \right)$$

A (szezonalisan nem kiigazított) index bázisa jelenleg 2006. december = 100. A kiigazított állományokból számolt indexek idősora az EKB honlapján (www.ecb.europa.eu), a „Statistika” címszó alatt, a „Monetáris és pénzügyi statisztika” alfejezetben található.

A t hónapra vonatkozó éves növekedési ráta, a_t – azaz a t hónappal véget érő 12 hónap változása – kiszámításához a következő két képlet bármelyikét használhatjuk:

$$f) a_t = \left[\prod_{i=0}^{11} \left(1 + \frac{F_{t-i}^M}{L_{t-1-i}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$g) a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-12}} - 1 \right) \times 100$$

Ellenkező értelmű jelzés hiányában az éves növekedési ráta mindig a jelzett időszak végére vonatkozik. A 2002. évre számított 12 havi növekedési rátát például a g) képlet szerint úgy kapjuk meg, hogy a 2002. decemberi indexet elosztjuk a 2001. decemberi indexszel.

Az egy évnél rövidebb időszakokra vonatkozó növekedési adatokat a g) képlet átalakításával kaphatjuk meg. Az a_t^M havi növekedést például a következőképpen számítjuk ki:

$$h) \quad a_t^M = \left(\frac{I_t}{I_{t-1}} - 1 \right) \times 100$$

Végül az M3 aggregátum éves növekedési rátájának háromhavi közép körüli mozgóátlagát az $(a_{t+1} + a_t + a_{t-1})/3$, képlettel kapjuk meg, amelyben az a_t a fentebb említett f) és g) képletek szerint határozzuk meg.

A NEGYEDÉVES ADATSOROK NÖVEKEDÉSI RÁTÁJÁNAK SZÁMÍTÁSA

Ha az F_t^Q és L_{t-3} értékeket a fentieknek megfelelően határozzuk meg, akkor az igazított állományok t hónappal véget érő negyedévre számított I_t indexe a következő képlet szerint alakul:

$$i) \quad I_t = I_{t-3} \times \left(1 + \frac{F_t^Q}{L_{t-3}} \right)$$

A t hónapban véget érő négy negyedévben az éves növekedési rátát, vagyis az a_t -t, a g) képlet segítségével határozzuk meg.

AZ EUROÖVEZET MONETÁRIS STATISZTIKÁJÁNAK SZÉZONÁLIS KIIGAZÍTÁSA¹

Az alkalmazott megközelítés az X-12-ARIMA segítségével végrehajtott multiplikatív dekompozíción alapul.² A szezonális kiigazítás tartalmazhat naptárinap-korrekciót is, bizonyos sorok esetében a szezonálisan kiigazított adatokat közvetlenül, az összetevők lineáris kombiná-

ciójából kapjuk meg. Például az M3 aggregátumot, a szezonálisan kiigazított M1, M2–M1, valamint M3–M2 idősorok aggregálásával kapjuk meg.

Elsőként a nem tranzakcióból eredő hatásoktól megtisztított állományokból számított indexek szezonális kiigazítását végezzük.³ Az így kapott szezonális tényezőkre vonatkozó becsléseket azután alkalmazzuk az állományokra, illetve a tranzakciók számításához szükséges korrekciós adatokra (átsorolás, átértékelődés), melyekből megkapjuk a szezonálisan kiigazított tranzakciókat. A szezonális (és munkanaphatás) tényezőket évente vagy igény szerint vizsgálják felül.

3.1–3.5 FEJEZETEK

A FELHASZNÁLÁSOK ÉS FORRÁSOK EGYENLŐSÉGE

A 3.1 táblázatban szereplő adatok megfelelnek egy alapvető számviteli azonosságnak. A nem pénzügyi tranzakciókat illetően, minden tranzakciós kategóriában az összes felhasználás egyenlő az összes forrással. Ez a számviteli azonosság hasonlóképpen tükröződik a pénzügyi számlában is, azaz minden egyes pénzügyi instrumentum kategóriában a pénzügyi eszközök

1 További részletekért lásd a Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area [A monetáris aggregátumok és a harmonizált fogyasztóiár-index szezonális kiigazítása az euroövezetben] című kiadványt (EKB, 2000. augusztus), valamint az EKB honlapján (www.ecb.europa.eu) a „Statistika” címszó alatt a „Monetáris és pénzügyi statisztika” című alfejezetet.

2 További részletekért lásd: Findley, D.–Monsell, B.–Bell, W.–Otto, M.–Chen, B. C. (1998): New Capabilities and Methods of the X-12-ARIMA Seasonal Adjustment Program [Új lehetőségek és módszerek az X-12-ARIMA szezonális kiigazítási programjában], Journal of Business and Economic Statistics, 16., 2., 127–152. old., vagy: X-12-ARIMA Reference Manual [X-12-ARIMA hivatkozási kézikönyv], Time Series Staff, Bureau of the Census, Washington, D.C. Belső használatra elérhető a TRAMO–SEATS modellalapú megközelítése is. A TRAMO–SEATS részletes leírását lásd: Gomez, V.–Maravall, A. (1996): Programs TRAMO and SEATS: Instructions for the User [A TRAMO és a SEATS programok: Felhasználói tudnivalók], Banco de España, 9628. sz. Műhelytanulmány, Madrid.

3 Következésképpen a szezonálisan kiigazított adatsorok esetében a bázisidőszakra, vagyis a 2001 decemberére számított index értéke általában eltér a 100-tól, ami az adott hónap szezonális hatását tükrözi.

tranzakcióinak összege megegyezik a kötelezettségek tranzakcióinak összegével. Az eszközszámla egyéb változásaiban, valamint a pénzügyi mérlegekben a pénzügyi eszközök összege a pénzügyi instrumentumok minden egyes kategóriájában azonos a kötelezettségek összegével, kivéve a monetáris aranyat és a különleges lehívási jogokat, amelyek lényegükénél fogva egyetlen szektornak sem forrásai.

AZ ELLENTÉTELEK KISZÁMÍTÁSA

A 3.1, 3.2 és a 3.3 táblázatokban az egyes számlák végén levő egyenlegező tételek kiszámítása a következők szerint történik:

Áruk és szolgáltatások tekintetében a kereskedelmi mérleg egyenlő az euroövezeti import mínusz exporttal a külföldhöz viszonyítva.

A nettó működési többlet és vegyes jövedelem csak a rezidens szektorokra kerül meghatározásra, és kiszámítása úgy történik, hogy a bruttó hozzáadott értékből (az euroövezet bruttó hazai terméke piaci árakon) kivonjuk a munkavállalói jövedelmet (felhasználások), valamint az egyéb adókat a termelés szubvenciói nélkül (felhasználások) és az állóeszköz-felhasználást (felhasználások).

A nettó nemzeti jövedelem csak a rezidens szektorokra került meghatározásra; kiszámítása a következő módon történik: nettó működési többlet és vegyes jövedelem plusz munkavállalói jövedelem (források) plusz adók a termelés szubvenciói nélkül (források) plusz tulajdonból származó nettó jövedelem (források mínusz felhasználások).

A szintén csak a rezidens szektorokra meghatározott nettó rendelkezésre álló jövedelem egyenlő: nettó nemzeti jövedelem plusz nettó folyó jövedelem- és vagyoadók (források mínusz felhasználások) plusz nettó társadalombiztosítási járulékok (források mínusz felhasználások) plusz nettó szociális juttatások a természetbeni juttatásokon kívül (források mínusz

felhasználások) plusz nettó egyéb folyó transzferrek (források mínusz felhasználások).

A nettó megtakarítás a rezidens szektorokra vonatkozóan került meghatározásra, és úgy számítjuk ki, hogy a nettó rendelkezésre álló jövedelemhez hozzáadjuk a háztartások nyugdíjbiztosítási alapok tartalékaiban levő nettó tőkéjének változásával végzett nettó kiigazítást (források mínusz felhasználások), és kivonjuk a végső fogyasztási kiadást (felhasználások). A külföldre vonatkozóan a folyó fizetési mérleget a kereskedelmi mérleg és valamennyi nettó jövedelem (források mínusz felhasználások) összege adja.

A nettó hitelnyújtás/nettó hitelfelvétel kiszámítása a tőkeszámlából történik: nettó megtakarítás plusz nettó tőkeátutalások (források mínusz felhasználások) mínusz bruttó tőkefelhalmozás (felhasználások) mínusz beszerzések, levonva a nem termelt, nem pénzügyi eszközök eladását (felhasználások) plusz állóeszköz-felhasználás (források). Számolható a pénzügyi számlában is: pénzügyi eszközökkel végrehajtott műveletek összege mínusz forrásokkal végrehajtott műveletek összege (más néven: nettó pénzügyi érték [vagyon] tranzakciók miatti változásai). A háztartási és nem pénzügyi vállalati szektorokban statisztikai eltérés van a tőkeszámlából, illetve a pénzügyi számlából kiszámított ezen egyenlegező tételek között.

A nettó pénzügyi érték (vagyon) tranzakciók miatti változásainak kiszámítása az alábbiak szerint történik: pénzügyi eszközök tranzakciói összesen mínusz források tranzakciói összesen; míg a nettó pénzügyi érték (vagyon) egyéb változásait úgy kapjuk meg, hogy a pénzügyi eszközök egyéb változásainak összegéből levonjuk a források egyéb változásainak összegét.

A nettó pénzügyi érték (vagyon) kiszámítása úgy történik, hogy a pénzügyi eszközök összegéből kivonjuk a kötelezettségek összegét, míg a nettó pénzügyi érték (vagyon) változásai egyenlők a nettó pénzügyi érték (vagyon) tranzakciók (hitelnyújtás / nettó hitelfelvétel a pénzügyi számlából) miatti változásainak és a nettó pénzügyi érték (vagyon) egyéb változásainak összegével.

A nettó érték (vagyon) változásait a nettó érték (vagyon) megtakarítások és tőketranszferek miatti változásainak és a nettó pénzügyi érték (vagyon) egyéb változásainak és a nem pénzügyi eszközök egyéb változásainak összegeként számítjuk ki.

A háztartások nettó értéke (vagyon) kiszámítása úgy történik, hogy összeadjuk a háztartások nem pénzügyi eszközeinek összegét és a háztartások nettó pénzügyi értékét.

4.3–4.4 FEJEZETEK

AZ ADÓSSÁGOT MEGTÉSTESÍTŐ ÉRTÉKPAPÍROK ÉS A JEGYZETT RÉSZVÉNYEK NÖVEKEDÉSI RÁTÁJÁNAK KISZÁMÍTÁSA

Mivel a növekedési rátákat a pénzügyi tranzakciók alapján számítjuk ki, azok nem tartalmazzák az átsorolásokat, átértékeléseket, árfolyamváltozásokat és a nem tranzakcióból eredő egyéb változásokat. Ezek a tranzakciókból vagy az igazított követelésindexből számíthatók ki. Ha N_t^M a t hónapban végrehajtott tranzakciók (nettó kibocsátások) összessége, L_t pedig a t hónap végén fennálló követeléseket jelenti, akkor a t negyedév I_t igazított követelésindexe a következőképpen határozható meg:

$$j) \quad I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{N_t}{L_{t-1}} \right)$$

Az index bázisa a 2001. decemberi érték, melyet 100-nak veszünk. Egy adott t hónapra vonatkozó, a t hónappal véget érő 12 havi változásnak megfelelő a_t növekedési ráta az alábbi képletek bármelyikével kiszámítható:

$$k) \quad a_t = \left[\prod_{i=0}^{11} \left(1 + \frac{N_{t-i}^M}{L_{t-1-i}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$l) \quad a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-12}} - 1 \right) \times 100$$

Az értékpapírok – a részvényeket nem beleértve – növekedési rátájának kiszámítására használt módszer megegyezik a monetáris aggregátumok esetén alkalmazottal, azzal a különbséggel, hogy az „F” helyett inkább az „N” betűjelet használják. Ez azt jelzi, hogy az értékpapír-kibocsátási statisztikákhoz szükséges „nettó kibocsátások” kiszámítására alkalmazott módszer eltér a monetáris aggregátumokhoz kapcsolódó, ekvivalens „ügyletek” kiszámítására alkalmazott módszertől. A t hónappal végződő negyedév átlagos növekedési üteme a következőképpen számítandó:

$$m) \quad \left(\frac{0,5I_t + \sum_{i=1}^2 I_{t-i} + 0,5I_{t-3}}{0,5I_{t-2} + \sum_{i=1}^2 I_{t-i-2} + 0,5I_{t-5}} - 1 \right) \times 100$$

ahol az I_t a kiigazított állomány indexe a t hónapban. Hasonlóképpen, a t hónapban végződő évről az átlagos növekedési ütem kiszámítása a következőképpen történik:

$$n) \quad \left(\frac{0,5I_t + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i} + 0,5I_{t-12}}{0,5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i-12} + 0,5I_{t-24}} - 1 \right) \times 100$$

A 4.3 fejezetben alkalmazott, és a 4.4 fejezetben is megtalálható formula szintén a monetáris aggregátumok esetében használt képletet alkalmazza. A 4.4 fejezet a piaci értékekre épül: itt a számítások alapját a pénzügyi tranzakciók képezik, amelyek nem tartalmazzák az átsorolásokat, átértékeléseket és egyéb, nem tranzakcióból származó változások adatait. Nincsenek benne az árfolyamváltozások sem, hiszen az idetartozó részvényeket kizárólag euróban jegyzik.

AZ ÉRTÉKPAPÍR-KIBOCSÁTÁSI STATISZTIKÁK SZEZONÁLIS KIIGAZÍTÁSA⁴

Az alkalmazott megközelítés az X-12-ARIMA segítségével végrehajtott multiplikatív dekompozíció alapszik. A teljes értékpapír-kibocsátások szezonális kiigazítása közvetetten úgy történik, hogy az összetevők ágazat és lejárati szerinti bontását lineárisan kombináljuk.

A szezonális kiigazítás eljárásait a képzett állományok indexére is alkalmazzák. A szezonális tényezők ebből eredő becsléseit ezután a forgalomban lévő állományokra alkalmazzák, amelyekből a szezonálisan kiigazított nettó kibocsátásokat kapjuk. A szezonális tényezőket évente vagy szükség szerint vizsgálják felül.

A k) és az l) képletnél leírtakhoz hasonlóan az egy adott t hónapra vonatkozó, a hónappal véget érő 6 havi változásnak megfelelő a_t növekedési ráta az alábbi képletek bármelyikével kiszámítható:

$$o) \quad a_t = \left[\prod_{i=0}^5 \left(1 + \frac{N_{t-i}^M}{L_{t-1-i}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$p) \quad a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-6}} - 1 \right) \times 100$$

5.1 FEJEZET I. TÁBLÁZAT

A HARMONIZÁLT FOGYASZTÓIÁR-INDEX (HICP) SZEZONÁLIS KIIGAZÍTÁSA⁴

Az alkalmazott megközelítés az X-12-ARIMA segítségével végrehajtott multiplikatív dekompozíció alapszik (lásd az S78. oldal 2. lábjegyzetét). Az euroövezet teljes HICP-indexének szezonális kiigazítása közvetetten, az euroövezet szezonálisan kiigazított feldolgozott és feldolgozatlan élelmiszerekre, energiaadatokat nem tartalmazó ipari termékekre, valamint a szolgáltatásokra vonatkozó adatsorainak aggregálásával történik. Mivel az energia szezonális jellege statisztikailag nem igazolt, az energiaadatok kiigazítás nélkül kerülnek a statisztika-

kába. A szezonális tényezőket évente vagy szükség szerint vizsgálják felül.

7.1 FEJEZET 2. TÁBLÁZAT

A FOLYÓ FIZETÉSI MÉRLEG SZEZONÁLIS KIIGAZÍTÁSA

Az alkalmazott megközelítés az X-12-ARIMA segítségével végrehajtott multiplikatív dekompozíció alapszik (lásd az S78. oldal 2. lábjegyzetét). Az árukra és szolgáltatásokra, a bevételekre és a folyó transzferekre vonatkozó nyers adatokat előzetesen igazítják annak érdekében, hogy figyelembe vegyék a munkanapi hatásokat. Az áruk és szolgáltatások esetében a munkanap alapján történő kiigazításokat a nemzeti ünnepek alapján korrigálják. E tételek szezonális kiigazítását az előzetes kiigazítások figyelembevételével végzik. A teljes folyó fizetési mérleg szezonális kiigazítása az árukra, szolgáltatásokra, jövedelemre és a folyó átutalásokra vonatkozó, szezonálisan kiigazított euroövezeti adatok összegzésével történik. A szezonális (és munkanaphatás) tényezőket évente kétszer vagy igény szerint vizsgálják felül.

7.3 FEJEZET

A NÖVEKEDÉSI ÜTEMOK KISZÁMÍTÁSA A NEGYEDÉVES ÉS ÉVES IDŐSOROKHOZ

A t negyedévre vonatkozó éves növekedési ütemet a negyedéves tranzakciók (F_t) és pozíciók (L_t) alapján számítják ki a következők szerint:

$$a_t = \left(\prod_{i=t-3}^t \left(1 + \frac{F_i}{L_{i-1}} \right) - 1 \right) \times 100$$

Az éves idősorra vonatkozó növekedési ütem egyenlő az év utolsó negyedévének növekedési ütemével.

4 További részletekért lásd a Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area [A monetáris aggregátumok és a harmonizált fogyasztóiár-index szezonális kiigazítása az euroövezetben] című kiadványt (EKB, 2000. augusztus), valamint az EKB honlapján (www.ecb.europa.eu) a „Statisztika” címszó alatt a „Monetáris és pénzügyi statisztika” című alfejezetet.

ÁLTALÁNOS MEGJEGYZÉSEK

A *Havi jelentésnek* „Az euroövezet statisztikai adatai” című része az euroövezet egészére vonatkozó statisztikai adatokra összpontosít. Részletesebb és hosszabb adatsorok, a hozzájuk fűzött további magyarázatokkal együtt, az EKB honlapján (www.ecb.europa.eu) a „Statistics” címszó alatt olvashatók. Ez felhasználóbarát hozzáférést biztosít az adatokhoz az EKB statisztikai adattárán (Statistical Data Warehouse) keresztül (<http://sdw.ecb.europa.eu>), ahol keresési és letöltési lehetőségek vannak. A „Data services” alcím alatt rendelkezésre álló további szolgáltatások közé tartozik a különböző adatállományok előfizetése, valamint egy tárhely, ahol tömörített CSV (*Comma Separated Value*) fájlok találhatóak. Amennyiben bővebb felvilágosításra van szüksége, a statistics@ecb.europa.eu elektronikus levelezési címen léphet kapcsolatba velünk.

Az EKB *Havi jelentésében* közölt statisztikai adatok gyűjtését általában az EKB Kormányzótanácsának havi első ülését megelőző napon zárják le. E szám esetében ez 2010. december 1. volt.

Amennyiben erre vonatkozóan más utalás nem szól, a 2009 és azon túlra vonatkozó megfigyeléseket felölelő valamennyi adatsor az Euro16-ra (a Szlovákiát is magában foglaló euroövezetre) vonatkozik a teljes idősor tekintetében. A kamatlábak, a monetáris statisztikák és a HICP esetében (és a következetesség érdekében az M3 összetevői és ellenpárjai, valamint a HICP összetevői esetében) az euroövezet statisztikai adatsorai az euroövezet változó összetételére vonatkoznak (a részleteket lásd alább). Ha az adott esetre jellemző, ezt a táblázatokban lábjegyzettel jelöltük. Ilyen esetekben, amennyiben az alapul szolgáló adatok rendelkezésre állnak, a 2001., 2007., 2008. és 2009. évre vonatkozó abszolút és százalékos változások – a 2000., 2006., 2007., illetve 2008. évet véve számítási alapul – olyan adatsorokat alkalmaznak, amelyek számításba veszik Görögország, Szlovénia, valamint Ciprus és Málta, továbbá Szlovákia euroövezetbe való belépésének hatását.

Az euroövezet változó összetételére vonatkozó statisztikai idősorok az euroövezet abban az időpontban fennálló összetételén alapulnak, amelyre a statisztikák vonatkoznak. Így a 2001-et megelőző adatok az Euro 11-re vonatkoznak, azaz az EU következő 11 tagállamára: Belgium, Németország, Írország, Spanyolország, Franciaország, Olaszország, Luxemburg, Hollandia, Ausztria, Portugália és Finnország. A 2001–2006 közötti időszak adatai az Euro 12-re, azaz az Euro 11-re plusz Görögországra vonatkoznak. A 2007-es adatok az Euro 13-ra, azaz az Euro 12-re plusz Szlovéniára vonatkoznak. A 2008-as adatok az Euro 15-re, vagyis az Euro 13-ra, plusz Ciprusra és Máltára, a 2009 utáni adatok pedig az Euro 16-ra, azaz az Euro 15-re plusz Szlovákiára vonatkoznak.

Mínthogy az ECU összetétele nem egyezik meg az egységes valutát bevezetett országok korábbi fizetőeszközeivel, az eredetileg a részt vevő valutákban kifejezett és a folyó ECU-árfolyamon ECU-ra átváltott, 1999 előtti összegeket befolyásolják az eurót be nem vezetett EU-tagállamok valutáinak mozgásai. Annak érdekében, hogy ezt a hatást a monetáris statisztikában kiküszöböljük, az 1999 előtti adatokat¹ a nemzeti valutákból az 1998. december 31-én megállapított visszavonhatatlan euroárfolyamokon váltott egységekben fejezzük ki. Eltérő jelzés hiányában, az 1999 előtti ár- és költségstatisztika a nemzeti fizetőeszközben megadott adatokon alapul.

Ahol szükséges, az aggregálás és/vagy a konszolidáció módszerét alkalmazzuk (ideértve a határokon átívelő konszolidációt is).

A frissebb adatok gyakran előzetes adatnak minősülnek, és revízióra szorulhatnak. A kerekítés-

¹ A 2.1 és 2.8 táblázatok monetáris statisztikáinak az 1999 januárját megelőző időszakokra vonatkozó adatai megtalálhatók az EKB internetes honlapján (<http://www.ecb.europa.eu/stats/services/downloads/html/index.en.html>) és az SDW-ben (<http://sdw.ecb.europa.eu/browse.do?node=2018811>).

ből adódóan, az összegzések eredményei és összetevői között eltérések lehetnek.

Az „egyéb EU-tagállamok” csoportjába tartozik Bulgária, a Cseh Köztársaság, Dánia, Észtország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Lengyelország, Románia, Svédország és az Egyesült Királyság.

A táblázatokban használt szakszókincs a legtöbb esetben a nemzetközi szabványokat – így a Nemzeti számlák európai rendszere 1995, illetve az IMF által kiadott „Fizetésimérleg-kézikönyv” szóhasználatát – követi. A tranzakciók (közvetlenül mért vagy származtatott) önkéntes csereügyletek, míg az állományváltozások az ár- és árfolyamváltozásokat, leírásokat és egyéb változásokat is magukban foglalják.

A táblázatokban a „legfeljebb x évig” szóhasználat jelentése: „legfeljebb x évig, az x. évet is beleértve”.

ÁTTEKINTÉS

Az euroövezet legfontosabb mutatóinak alakulását áttekintő táblázatban foglaltuk össze.

MONETÁRIS STATISZTIKA

Az 1.4 táblázat a kötelező tartalékra és a likviditási tényezőkre vonatkozó statisztikai adatokat mutatja be. A tartalékolási kötelezettséggel összefüggő tartalékolási időszakok a Kormányzótanács azon ülését követő első irányadó refinanszírozási művelet (IRM) elszámolási napján kezdődnek minden hónapban, amelyre a monetáris politika irányultságának havi értékelését ütemezték. A tartalékolási időszakok a következő hónap megfelelő elszámolási napját megelőző napon végződnek. Az éves/negyedéves megfigyelések az év/negyedév legutolsó tartalékolási periódusának átlagértékeire vonatkoznak.

Az 1.4.1 táblázat a hitelintézetek tartalékalapjának azon összetevőit mutatja, amelyekre tartalékolási kötelezettség vonatkozik. A KBER kötelező tartalékolási rendszerébe tartozó egyéb hitel-

intézetekkel, az EKB-val és a részt vevő nemzeti központi bankokkal szemben fennálló kötelezettségek nem képezik a tartalékalap részét. Abban az esetben, ha a hitelintézet nem tudja számszerűen igazolni, hogy mennyi általa kibocsátott, legfeljebb kétéves lejáratú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír van a fent nevezett intézmények birtokában, e követeléseknek csak bizonyos százalékat vonhatja le a tartalékalapból. 1999 novemberéig a tartalékalap kiszámításakor 10%-kal kalkuláltak, onnantól kezdve pedig 30%-kal.

Az 1.4.2 táblázat a lezárult tartalékolási periódus átlagadatait tartalmazza. Először az egyes hitelintézetek kötelező tartalékát számítják ki úgy, hogy a megfelelő kötelezettségek kategóriákra a naptári hónapok végének mérlegadatai alapján megállapított tartalékrátákat az elfogadható kötelezettségekre alkalmazzák. Az így kapott összegből minden hitelintézet 100 000 euro átalányösszeget von le. A maradékként kapott kötelező tartalékot az euroövezet egészére aggregálják (1. oszlop). Az elszámolási számlák (2. oszlop) a hitelintézetek aggregált átlagos napi elszámolási számláit jelentik, amelyekbe beletartoznak a tartalékolási kötelezettség teljesítésére használt számlák is. A túltartalékolás (3. oszlop) a tartalékolási időszak alatt rendelkezésre álló átlagos elszámolási számla kötelező tartalékot meghaladó része. Az alultartalékolás (4. oszlop) az az átlagösszeg, amennyivel a tartalékolási periódus alatt az elszámolási számla elmarad a tartalékkötelezettségtől. Utóbbi a tartalékolási kötelezettséget nem teljesítő hitelintézetek adataiból számítható ki. A kötelező tartalék után fizetett kamat (5. oszlop) megegyezik az eurorendszer irányadó refinanszírozási műveleteinek az EKB által megállapított, és a tartalékolási időszakra érvényes (naptári napok száma szerint súlyozott) átlagos kamatlábjával (lásd az 1.3 táblázatot).

Az 1.4.3 táblázat a bankrendszer likviditási pozícióját mutatja be, amely – definíció szerint – megegyezik az euroövezetbeli hitelintézetek eurorendszernél euróban elhelyezett elszámolási számláival. Valamennyi adat az eurorendszer konszolidált pénzügyi kimutatásaiból származik. A többi likviditásvonó művelet (7. oszlop) nem tartalmazza az NKB-k kezdeményezésére a GMU második szaka-

szában kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat. Egyéb nettó tényezőkön (10. oszlop) az eurorendszer konszolidált pénzügyi kimutatásainak nettósított maradék tételeit értjük. A hitelintézetek folyószámláit (11. oszlop) a likviditásnyújtó tényezők (1–5. oszlop) és a likviditáselvonó tényezők (6–10. oszlop) különbsége adja. A bázispénz (12. oszlop) a betéti rendelkezésre állás állománya (6. oszlop), a forgalomban levő pénzmennyiség (8. oszlop) és a hitelintézetek elszámolási számláinak (11. oszlop) összegével egyenlő.

MONETÁRIS MÉRLEGEK, BEFEKTETÉSI ALAPOK MÉRLEGEI

A 2.1 táblázat a monetáris pénzügyi intézmények aggregált mérlegét mutatja be, vagyis valamennyi euroövezetbeli rezidens MPI harmonizált mérlegének összegét. Az MPI-k körébe tartoznak a központi bankok, a közösségi jog alapján meghatározott hitelintézetek, pénzügyi alapok és egyéb olyan intézmények, amelyek fő tevékenységként betéteket és/vagy azok közeli helyettesítőit fogadnak/fogadják el, és nem MPI-körbe tartozó ügyfelektől saját számlájukra (legalábbis közgazdasági értelemben), hitelt nyújtanak és/vagy értékpapírba fektetnek be. Az MPI-k teljes jegyzéke az EKB honlapján található meg.

A 2.2 táblázat az MPI-szektor konszolidált mérlegét mutatja be, amely az euroövezetbeli rezidens MPI-k aggregált mérlegpozícióinak nettósításával számítható ki. Mivel a könyvelési gyakorlatok némileg különböznek, az MPI-közi pozíciók összege nem szükségszerűen nulla. Egyenlegét a 2.2 táblázat forrásoldalán a 10. oszlop mutatja. A 2.3 táblázat az euroövezet monetáris aggregátumait és ellenpárjait szemlélteti. Ezeket az MPI-k konszolidált mérlege alapján számítják ki, amely tartalmazza az euroövezetbeli rezidens nem MPI-knek az euroövezetbeli rezidens MPI-kben fennálló pozícióit, a központi kormányzat bizonyos monetáris eszközeinek/kötelezettségeinek figyelembevételével. A monetáris aggregátumok és ellenpárjaik statisztikája szezonális és munkanaphatásokkal kiigazított adatokat tartalmaz. A 2.1 és 2.2 táblázatok külföldi kötelezettség tétele az euroövezeten kívüli rezidensek

tulajdonában lévő, (i) az euroövezetbeli rezidens pénzügyi alapok által kibocsátott befektetési jegyeket, és (ii) az euroövezetbeli rezidens MPI-k által kibocsátott, legfeljebb két éves lejáratú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat tartalmazzák. A 2.3 táblázatban azonban ezek nem a monetáris aggregátumokba kerültek bele, hanem a „nettó külföldi követelések” között szerepelnek.

A 2.4 táblázat szektor, típus és eredeti lejárat szerinti bontásban elemzi az eurorendszerhez (azaz a bankrendszerhez) nem tartozó, de euroövezetbeli rezidens MPI-k által nyújtott hiteleket. A 2.5 táblázat az euroövezet bankrendszerében elhelyezett betéteket szektor és instrumentumok szerinti bontásban elemzi. A 2.6 táblázat az euroövezet bankrendszerében elhelyezett értékpapírokat mutatja kibocsátó szerinti bontásban.

A 2.2–2.6 táblázatok olyan tranzakciós adatokat is tartalmaznak, amelyek az átsorolásokkal, átértékelésekkel, árfolyamváltozásokkal és a nem tranzakciókból eredő minden egyéb változással korrigált állományváltozásból adódnak. A 2.7 táblázat a tranzakciók kiszámításához használt bizonyos átértékeléseket tartalmaz. A 2.2–2.6 táblázatok a fenti tranzakciók alapján éves százalékos változások formájában növekedési ütemeket is tartalmaznak. A 2.8 táblázat az MPI-mérleg bizonyos tételeit devizanemek szerint mutatja be negyedéves bontásban.

A szektorok részletes meghatározása a „Monetáris pénzügyi intézmények és piaci statisztikák ágazati kézikönyve – Útmutató az ügyfelek statisztikai besorolásához” című publikáció harmadik kiadásában található (EKB, 2007. március). A „Kitöltési útmutató az MPI-mérlegstatisztikáról” szóló EKB/2001/13. számú rendelethez” (EKB, 2002. november) című kiadvány magyarázatot nyújt az NKB-k által követendő gyakorlathoz. 1999. január 1-je óta a statisztikai jellegű információkat az egyes monetáris pénzügyi intézmények szektorának konszolidált mérlegéről szóló rendeleteknek megfelelően kell gyűjteni. 2010. július óta ez az EKB/2008/32² számú rendelet alapján történik.

2 HL L 15., 2009.01.20., 14. o.

E rendelettel összhangban, az MPI-mérlegben az eszköz- és kötelezettségoldalán a „pénzpiaci értékpapír” mérlegtételt összevontuk a „hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok” tétellel.

A 2.9 táblázat euroövezetbeli rezidens befektetési alapok eszközeinek és kötelezettségeinek kint lévő állományát és tranzakcióit mutatja be (kivéve a pénzpiaci alapokat, amit az MPI-mérlegstatisztika tartalmaz). A befektetési alapok kollektív befektetési vállalkozások, amelyek a nagyközönségtől összegyűjtött tőkét pénzügyi és/vagy nem pénzügyi eszközökbe fektetik be. Az euroövezetbeli befektetési alapok teljes jegyzéke az EKB honlapján található meg. Minthogy a mérleg aggregált, a befektetési alapok eszközei a tulajdonukban lévő, más befektetési alapok által kibocsátott befektetési jegyeket is tartalmazzák. A befektetési alapok által kibocsátott befektetési jegyek befektetési politika szerinti bontásban (tehát kötvény-, részvény-, vegyes, ingatlan-, fedezeti és egyéb alapokra osztva), és típus szerint (nyílt végű és zárt végű alapok) feltüntetve is szerepelnek. Az euroövezetbeli befektetési alapok főbb eszköztípusairól a 2.10 táblázat tartalmaz további részleteket. A táblázat a befektetési alapok értékpapír-állományának kibocsátóit földrajzi terület szerinti lebontásban, valamint az euroövezetbeli lakóhelyük szerinti gazdasági szektorok alapján lebontva mutatja be.

A fenti befektetési alap-statisztikákról további információk olvashatók a befektetési alapok adat-szolgáltatásáról szóló módszertani kézikönyvben. 2008 decembere óta a befektetési alapok eszközeire és kötelezettségeire vonatkozó statisztikákról szóló, EKB/2007/8 rendelet alapján gyűjtik és állítják össze a harmonizált, statisztikai jellegű információkat.

EUROÖVEZETI SZÁMLÁK

A 3.1 táblázat az euroövezet negyedéves integrált számláinak adatait mutatja be, amelyek átfogó információt nyújtanak a háztartások (beleértve a háztartásokat segítő nonprofit intézményeket), nem pénzügyi vállalatok, pénzügyi vállalatok és az államháztartás gazdasági tevékenységeiről,

valamint e szektorok, az euroövezet és a külföld közötti kölcsönhatásról. A szezonális kiigazítás nélküli, folyó árak alapján számított adatok a legutóbbi rendelkezésre álló negyedévre vonatkoznak a számlák egyszerűsített sorrendjét követve, összhangban a Nemzeti számlák európai rendszere 1995 módszertani kereteivel.

Röviden összefoglalva, a számlák (tranzakciók) sorrendje a következőkből áll: (1) a jövedelemteremtési számla, amely azt mutatja, hogyan fejeződik ki a termelési tevékenység a különböző jövedelemkategóriákban; (2) az elsődleges jövedelem felosztása számla, amely rögzíti a tulajdonból származó jövedelem különböző formáihoz tartozó bevételeket és kiadásokat (a gazdaság egészére az elsődleges jövedelem számla egyenlegező tétele a nemzeti jövedelem); (3) a jövedelem másodlagos elosztása számla, amely azt mutatja, hogyan változik egy intézményi szektor nemzeti jövedelme a folyó transferek miatt; (4) a jövedelemfelhasználási számla, amely megmutatja, hogyan költik fogyasztásra vagy takarítják meg a rendelkezésre álló jövedelmet; (5) a tőkeszámla azt mutatja, hogyan költik a megtakarításokat és a nettó tőke-transzfereket nem pénzügyi eszközök megszerzésére (a tőkeszámla egyenlegező tétele a nettó hitelnyújtás/nettó hitelfelvétel) és (6) a pénzügyi számla, amely a pénzügyi eszközök nettó megszerzését és a kötelezettségek nettó felmerülését rögzíti. Mivel minden nem pénzügyi tranzakció egy pénzügyi tranzakcióban tükröződik, a pénzügyi számla egyenlegező tétele fogalmilag ugyancsak egyenlő a tőkeszámlából számított nettó hitelnyújtással/nettó hitelfelvétellel.

Bemutatásra kerülnek továbbá nyitó és záró pénzügyi mérlegek, amelyek minden egyes szektor egy adott időpontbeli pénzügyi vagyónáról festenek képet. Végül a pénzügyi eszközök és források egyéb (pl. az eszközzárváltozások hatásából adódó) változásait is bemutatjuk.

A pénzügyi számla és a pénzügyi mérlegek szektorális lefedettsége a pénzügyi vállalati szektorra vonatkozóan részletesebb, és MPI-kre, egyéb pénzügyi közvetítőkre (beleértve a pénzügyi kisegítő tevékenységet végzőket), valamint biztosítókra és nyugdíjpénztárakra van lebontva.

A 3.2 táblázat négy negyedévi kumulált összeget (tranzakciókat) mutat az euroövezet „nem pénzügyi számláira” [azaz a fent ismertetett (1)–(5) számlákra] vonatkozóan, ugyancsak a számlák egyszerűsített sorrendjét követve.

A 3.3 táblázat – egy analitikusabb bemutatást alkalmazva – a háztartások jövedelmének, kiadásának és felhalmozási számláinak, valamint a pénzügyi- és nem pénzügyimérleg-számlák állományainak négy negyedévi kumulált állományváltozásait (tranzakciók és egyéb változások) szemlélteti. A szektorspecifikus tranzakciók és ellentételek úgy vannak elrendezve, hogy világosabban ábrázolják a háztartások finanszírozási és befektetési döntéseit, miközben igazodnak a 3.1 és 3.2 táblázatokban bemutatott számlameghatározásokhoz.

A 3.4 táblázat – egy analitikusabb bemutatást alkalmazva – a nem pénzügyi vállalatok jövedelem- és felhalmozási számláit, valamint a pénzügyimérleg-számlák állományainak négy negyedévi kumulált állományváltozásait (tranzakciók) szemlélteti.

A 3.5 táblázat a biztosítók és nyugdíjpénztárak négy negyedévi kumulált pénzügyi adatainak alakulását (tranzakciók és egyéb változások), valamint pénzügyi mérlegeik állományait mutatja.

PÉNZÜGYI PIACOK

Az euroövezet pénzügyi piacait leíró statisztikai sorok az Európai Unió azon tagállamaira vonatkoznak, amelyek a statisztikai adatgyűjtés időpontjában már bevezették az eurót (változó összetétel), kivéve az értékpapírok kibocsátására vonatkozó statisztikákat (4.1–4.4 táblázat), amelyek az Euro 16-ra vonatkoznak a teljes idősort tekintve (fix összetétel).

A részvényeket nem tartalmazó értékpapírokra vonatkozó statisztikát és a tőzsdén jegyzett részvények statisztikáját (4.1–4.4 táblázat) az EKB készíti el a KBER-től és a BIS-től kapott adatok alapján. A 4.5 táblázat az euroövezetbeli rezidens ügyfelek eurobetéteire és -hiteleire megállapított MPI-kamatokat adja meg. A pénzügyi kama-

tokra, a hosszú lejáratú államkötvények hozamaira és a tőzsdeindexekre vonatkozó statisztikákat (4.6–4.8 táblázat) az EKB az üzletiinformációszolgáltatóktól kapott adatok alapján készíti el.

Az értékpapír-kibocsátási statisztika a (i) részvényeket nem tartalmazó értékpapírokkal – kivéve pénzügyi derivatívák –, valamint a (ii) tőzsdén jegyzett részvényekkel foglalkozik. Az előzőt a 4.1, 4.2 és a 4.3 táblázat, míg az utóbbit a 4.4 táblázat mutatja be. A hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok rövid és hosszú lejáratú értékpapírokra bonthatók le. „Rövid lejáratú” az az értékpapír, amelynek eredeti lejáratát egy év vagy annál rövidebb idő (kivételes esetben lehet két év, vagy annál rövidebb idő). „Hosszú lejáratúnak” minősülnek azok az értékpapírok, amelyek (i) hosszabb lejáratúak vagy (ii) opcionális lejáratokkal rendelkeznek, amelyek közül a legutolsó lejáratáig legalább egy év van hátra, illetve azok, amelyek (iii) határozatlan idejű lejáratokkal rendelkeznek. Az euroövezetbeli rezidensek által kibocsátott hosszú lejáratú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat tovább bontottuk rögzített és változó kamatozású kibocsátásokra. A rögzített kamatozású kibocsátások alatt azokat a kibocsátásokat értjük, amikor a kupon kamata nem változik a kibocsátás időtartama alatt. A változó kamatozású kibocsátások körébe tartozik minden olyan kibocsátás, ahol a kupont időnként újra rögzítik egy független kamathoz vagy indexhez viszonyítva. A 4.1, 4.2 és 4.3 táblázatban leírt, euróban jegyzett értékpapírok közé tartoznak az euro nemzeti valutákban kifejezett tételei is.

A 4.1 táblázat a részvényeket nem tartalmazó értékpapírokat mutatja eredeti lejárat, a kibocsátó székhelye és devizák szerinti lebontásban. Ez a táblázat közli a részvényeket nem tartalmazó értékpapírok forgalomban lévő állományát, bruttó és nettó kibocsátását a következő bontásban: (i) euróban és összes devizában denominált kibocsátások, (ii) euroövezetbeli rezidensek általi kibocsátások és összes kibocsátások, valamint (iii) összes lejáratok és hosszú lejáratok szerint. Az értékelési változások, átsorolások és egyéb kiigazítások miatt a nettó kibocsátási adatok eltérnek a forgalomban lévő állományokra vonatkozó értékek változásaitól. Ez a rész tartalmaz még szezo-

nálisan kiigazított statisztikákat is, mint például az évesített hathavi, szezonálisan kiigazított növekedési ütemet az összes és a hosszú lejáratú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokra vonatkozóan. A szezonálisan igazított adatokat a szezonális hatásoktól megtisztított nominális állományok indexéből származtattuk. Ennek bővebb leírását lásd a Technikai megjegyzésekben.

A 4.2 táblázatban az euroövezeti rezidens kibocsátók állományi adatai, valamint a bruttó és nettó kibocsátások szektorok szerinti bontásban közölt adatai találhatóak, összhangban az ESA 95 előírásaival. Az eurorendszernek része az EKB is.

A 4.2.1 táblázat 1. oszlopában szereplő, az összes és hosszú lejáratú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokra vonatkozó összesített állományadatok megegyeznek a 4.1 táblázat 7. oszlopában megadott, az euroövezet rezidens kibocsátói által kibocsátott összes és hosszú lejáratú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok összesített állományi adataival. Az MPI-k által kibocsátott összes és hosszú lejáratú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok forgalomban lévő állományának a 4.2.1 táblázat 2. oszlopában szereplő adatai többnyire összehasonlíthatók a 2.1.2 táblázat 8. oszlopában szereplő adatokkal, amelyek az aggregált MPI-mérlegkötelezettség oldalán megjelenő értékpapírok adataira vonatkoznak. A 4.2.2 táblázat 1. oszlopában az összes hitelviszonyt megtestesítő értékpapír összes nettó kibocsátása megegyezik a 4.1 táblázat 9. oszlopában az euroövezetbeli rezidensek összes nettó kibocsátására vonatkozó adataival. A hosszú lejáratú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok és a 4.2.1 táblázatban szereplő összes rögzített és változó kamatozású, hosszú lejáratú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok között fennmaradó különbséget a zéró kupon kötvények és az újraértékelési hatások adják.

A 4.3 táblázat az euroövezetbeli rezidensek által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok szezonálisan nem kiigazított és szezonálisan kiigazított növekedési ütemeit mutatja lejárati, eszköztípus, kibocsátói szektor és valuta szerinti bontásban annak alapján, hogy egy intézményi egység milyen pénzügyi műveleteket hajt végre,

amikor kötelezettségeket vállal vagy visszafizet. A növekedési ütemekbe tehát nem tartoznak bele az átsorolások, az átértékelések, az árfolyamváltozások és a nem tranzakciókból eredő egyéb változások. A szezonálisan kiigazított növekedési ütemeket prezentációs célból évesítették. Ennek bővebb leírását lásd a Technikai megjegyzésekben.

A 4.4.1 táblázat 1., 4., 6. és 8. oszlopa az euroövezetbeli rezidensek által kibocsátott, tőzsdére bevezetett részvények állományát mutatja kibocsátói szektor szerinti bontásban. A nem pénzügyi vállalatok által kibocsátott, tőzsdére bevezetett részvények havi adatai megfelelnek a 3.4 táblázat negyedéves adatsorainak (pénzügyi mérleg; jegyzett részvények).

A 4.4.1 táblázat 3., 5., 7. és 9. oszlopa az euroövezetbeli rezidensek által kibocsátott, tőzsdére bevezetett részvények éves növekedési ütemét mutatja kibocsátói szektor szerinti bontásban annak alapján, hogy a kibocsátó milyen pénzügyi műveleteket hajt végre, amikor részvényeit értékesíti vagy készpénzre váltja, kivéve a kibocsátó saját részvényeibe történő befektetéseit. Az éves növekedési ütem kiszámításakor nem veszik figyelembe az átsorolásokat, az átértékeléseket és a nem tranzakciókból eredő egyéb változásokat.

A 4.5 táblázat az euroövezetbeli rezidens monetáris pénzügyi intézmények euróban kifejezett betételhelyezéseinek, valamint az euroövezetbeli háztartások és nem pénzügyi vállalatok számára nyújtott hitelek kamatainak statisztikai adatait tartalmazza. Az euroövezetbeli MPI-kamatlábakat minden egyes kategóriában az euroövezetbeli országok kamatlábainak súlyozott átlagaként számítjuk ki a megfelelő üzleti forgalom megfelelő adatai alapján.

Az MPI-kamatstatisztikát az üzleti lefedettség típusa, a szektor, az eszközkategória, a lejárati, illetve a felmondási időszak és a kamatrögzítés első időszakának hosszúsága szerinti bontásban közöljük. Ez az MPI-kamatstatisztika a *Havi jelentésben* 1999 januárja óta megjelenő euroövezetbeli lakossági kamatok tíz átmeneti statisztikai adatsorát váltotta fel.

A 4.6 táblázat az euroövezet, az Egyesült Államok és Japán pénzügyi kamatait mutatja be. Az euroövezet esetében a pénzügyi kamatok széles spektrumát láthatjuk, amely az egynapos betéti kamatoktól az éves lejáratú betétek kamatáig terjed. 1999 januárja előtt az euroövezet szintetikus kamatlábait a GDP-vel súlyozott nemzeti kamatlábak alapján számítottuk. Az 1999 januárja előtti egynapos kamatok kivételével, a havi, negyedéves és éves értékek az adott időszak átlagai. 1998 decemberének végéig az egynapos betéteket időszak végi bankközi betéti ajánlati kamatlábak képviselik, majd onnantól kezdve az egynapos euro index átlag (EONIA) időszakos átlagai mutatják. Az euroövezeti egy, három, hat hónapos és éves lejáratú betétek kamatai 1999 januárjától az euróban kifejezett bankközi ajánlati kamatokkal (EURIBOR), ezelőtt pedig – ahol ilyen jellegű információ rendelkezésre áll – a londoni bankközi ajánlati kamatokkal (LIBOR) egyeznek meg. Az amerikai és japán három hónapos betétek esetében a LIBOR-kamatok érvényesek.

A 4.7 táblázat az euroövezet központi kormányai által kibocsátott AAA minősítésű, euróban denominált kötvényeken alapuló nominális prompt piaci hozamgörbékbe becsült időszak végi kamatlábakat mutatja be. A hozamgörbék becslése a Svensson-modell alkalmazásával történik.³ Ugyancsak bemutatjuk a tízéves kamatlábak, valamint a három hónapos és kétéves kamatlábak közötti szpredeket. További hozamgörbék (napi adatközlések, beleértve ábrákat és táblázatokat) és a vonatkozó módszertani információ a következő címen érhető el: <http://www.ecb.europa.eu/stats/money/yc/html/index.en.html>. Napi adatok szintén letölthetőek.

A 4.8 táblázat részvénytapi mutatókat közöl az euroövezet, az Egyesült Államok és Japán esetében.

AZ ÁRAK, A KIBOCSÁTÁS, A KERESLET ÉS A MUNKAERŐPIAC ALAKULÁSA

Az ebben a fejezetben szereplő adatok nagy részét az Európai Bizottság (főleg az Eurostat) és a nemzeti statisztikai hivatalok szolgáltatják. Az euroövezetre vonatkozó eredményeket az egyes országok adatainak összegzésével kapjuk. Az adatok, amennyire csak lehet, harmonizáltak és összehasonlíthatóak. A munkaerőköltség-mutatókra, a GDP-re, a felhasználási tételekre, a gazdasági tevékenység alapján meghatározott hozzáadott értékre, az ipari termelésre, a kiskereskedelemre, a személygépkocsik regisztrációjára és a ledolgozott órákban kifejezett foglalkoztatottságra vonatkozó statisztikai adatokat a munkanapok számával kiigazítva közöljük.

Az euroövezet harmonizált fogyasztóiár-indexe (HICP) (5.1.1 táblázat) 1995 óta áll rendelkezésünkre. Ez az adat a nemzeti fogyasztóiár-indexeken alapul, és valamennyi euroövezetbeli országban ugyanazzal a módszerrel számítják ki. A termék- és szolgáltatástételek szerinti bontást az egyéni fogyasztás rendeltetés szerinti osztályozásából (classification of individual components by purpose – Coicop/HICP) határoztuk meg. A HICP a háztartások végső fogyasztásra fordított pénzkidadásait mutatja be az euroövezet gazdasági területén. A táblázat az EKB által összeállított, szezonálisan kiigazított HICP-adatokat és szabályozott árak HICP-alapú, tapasztalati becsléseit tartalmazza.

Az ipari termelői árak (5.1.2 táblázat), az ipari termelés, az ipari új megrendelések, az ipari forgalom és a kiskereskedelmi forgalom (5.2 táblázat) statisztikáit a rövid távú statisztikákra vonatkozó, 1998. május 19-én kelt 1165/98/EK tanácsi rendelet szabályozza⁴. 2009 januárjától a rövid távú statisztika előállítására a gazdasági tevékenységek módosított osztályozásán (NACE Rev.) alapul,

3 Svensson, L. E., 1994: Estimating and Interpreting Forward Interest Rates: Sweden 1992-1994, Centre for Economic Policy Research, Discussion Paper No 1051.

4 HL L 162., 1998. 06. 05., 1. o.

amelyet a gazdasági tevékenységek statisztikai osztályozása NACE Rev. rendszerének létrehozásáról és a 3037/90/EGK tanácsi rendelet, valamint egyes meghatározott statisztikai területekre vonatkozó EK-rendeletek módosításáról szóló 2006. december 20-i 1893/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁵ szabályoz. A termék végfelhasználók szerinti bontása – az ipari termelői árak és az ipari termelés tekintetében – megfelel a 2007. június 14-én kelt 656/2007/EK bizottsági rendelet alapján⁶ az építőiparon kívüli iparágak főbb ipari csoportokba (MIGS) történő harmonizált, kisebb egységekbe való besorolásának (a NACE Rev. 2. B–E pontjai). Az ipari termelői árak az úgynevezett ex-works termelői árakat tükrözik. Az áfán kívül minden közvetett adót és egyéb leírható adót tartalmaznak. Az ipari termelés az érintett iparágak hozzáadott értékét tükrözi.

Az 5.1.3 táblázatban szereplő két, energián kívüli nyersanyagár-mutató számítása ugyanazon nyersanyagok figyelembevételével történt, de két különböző súlyozást tükröznek: az egyik az egyes nyersanyagok euroövezeti importjának adatain alapul (2–4. oszlop), a másik pedig (5–7. oszlop) az euroövezeti országok becsült hazai keresletén, azaz a fenti nyersanyagok „felhasználásán”. Ez utóbbi figyelembe veszi az egyes nyersanyagok importjának, exportjának és hazai termelésének adatait (ugyanakkor az egyszerűség kedvéért nem veszi tekintetbe a készleteket, amelyek feltételezett mértéke a vizsgált időszakban nagyjából változatlan volt). Az importtal súlyozott nyersanyagár-index a külső fejlemények elemzésére alkalmas, míg a felhasználással súlyozott index azt a speciális célt szolgálja, hogy segítségével elemezhető legyen, milyen nyomást gyakorolnak a nemzetközi nyersanyagárak az euroövezetbeli inflációra. A felhasználással súlyozott nyersanyagár-mutatók kísérleti adatok. Az EKB nyersanyagár-mutatóinak összeállításáról részletesebb információkat közöl a *Havi jelentés* 2008. decemberi számának 1. keretes írása.

A munkaerőköltség-mutatók (5.1.5 táblázat) az egy munkaóra-ra eső munkaerőköltség-változást mutatják az iparban (ideértve az építőipart is) és

a piaci szolgáltatásokban. Kiszámításuk módszerét az Európai Parlament és a Tanács munkaerőköltség-mutatóra vonatkozó, 2003. február 27-én kelt 450/2003/EK rendelete⁷ és az azt végrehajtó, 2003. július 7-én kelt 1216/2003/EK bizottsági rendelet szabályozza⁸. Az euroövezetbeli munkaerőköltség-mutatók a munkaerőköltségek összetevői (bérek és fizetések, illetve a munkáltatók által fizetett adók, levonva ebből a munkáltató részére juttatott állami támogatásokat) és gazdasági tevékenységek szerinti bontásban olvashatóak. Az EKB a béralku során megállapított munkabérek mutatóját (az 5.1.3 táblázat emlékeztető tétele) a nem harmonizált nemzeti definíciós adatok alapján számítja ki.

A fajlagos munkaerőköltség összetevőit (5.1.4 táblázat), a GDP-t és összetevőit (5.2.1 és 5.2.2. táblázat), a GDP-deflátorokat (5.1.3 táblázat) és a foglalkoztatottsági statisztikát (5.3.1, 5.3.2 és 5.3.3 táblázat) az ESA 95 negyedéves nemzeti számlákból származattuk.

Az ipari új megrendelések (5.2.4 táblázat) a referencia-időszakban beérkezett új megrendeléseket mérik, és olyan iparágakat foglalnak magukban, amelyek elsősorban megrendelések alapján működnek: különösen a textil-, papír-, vegy- és fémipart, valamint a beruházási javakat és tartós fogyasztási cikkeket előállító iparágakat. Az adatok kiszámítása folyó árak alapján történt.

Az ipari forgalom és a kiskereskedelmi forgalom mutatói (5.2.4 táblázat) a forgalmat mérik, minden illeték és adó figyelembevételével (kivéve áfa), a referencia-időszak alatt kiadott számlák alapján. A kiskereskedelmi forgalom a gépjárművek és motorkerékpárok eladásán és javításán kívül valamennyi kiskereskedelmi tevékenységből származó árbevétel méri, kivéve az üzemanyagokat. Az új személygépkocsik regisztrációja magán- és vállalati személygépkocsikra egyaránt vonatkozik.

5 HL L 393., 2000. 12. 30., 1. o.

6 HL L 155., 2007. 06. 15., 3. o.

7 HL L 69., 2003. 03. 13., 1. o.

8 HL L 169., 2003. 07. 08., 37. o.

A minőségi üzleti- és fogyasztóifelmérés-adatok (5.2.5 táblázat) az Európai Bizottság üzleti és fogyasztói felmérésein alapulnak.

A munkanélküliségi rátára vonatkozó adatok (5.3.4 táblázat) összhangban vannak a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet iránymutatásával. A ráták – harmonizált kritériumok és meghatározások alapján – azokra az aktívan munkát keresőkre vonatkoznak, akik az aktív népesség részét képezik. A munkanélküliségi ráta alapjául szolgáló munkaerőbecslések eltérnek az 5.3 táblázatban közölt foglalkoztatottsági és munkanélküliségi adatok összegétől.

ÁLLAMI PÉNZÜGYEK

A 6.1–6.5 táblázatok az államháztartás fiskális helyzetét mutatják az euroövezetben. Az adatok nagyrészt konszolidáltak, és az ESA 95 módszeren alapulnak. A 6.1–6.3 táblázatokban szereplő euroövezetbeli éves aggregátumokat az EKB a nemzeti központi bankoktól kapott, rendszeresen frissített harmonizált adatok alapján állítja össze. Az euroövezetbeli országok deficit- és adósságadatai ezért eltérhetnek az Európai Bizottság által a túlzotthiány-eljárás során használt adatoktól. A 6.4 és a 6.5 táblázatban szereplő negyedéves euroövezetbeli aggregátumokat az EKB állítja össze az Eurostat adatai és a nemzeti adatok alapján.

A 6.1 táblázat az államháztartás bevételeinek és kiadásainak éves számadatait közli az ESA 95-öt módosító, 2000. július 10-én kelt 1500/2000/EK bizottsági rendelet⁹ alapján. A 6.2 táblázat – a Szerződés túlzotthiány-eljárásról szóló rendelkezéseinek értelmében – az államháztartás nominális értéken számított konszolidált bruttó adósságállományát részletezi. A 6.1 és a 6.2 táblázat az euroövezetbeli országok összesített adatait tartalmazza, mivel ezek a Stabilitási és növekedési paktumban foglaltak alapján igen jelentősek. Az egyes euroövezetbeli országok deficit/többlet adatai megfelelnek a B.9 túlzotthiány-eljárásnak, amint azt a 479/2009/EK tanácsi rendeletet az ESA 95-re vonatkozó hivatkozások tekintetében meghatározza. A 6.3 táblázat az államadósság

alakulását mutatja. Az államadósság változása és az államháztartási hiány közti különbség (deficit/adósság kiigazítás) elsősorban a kormányzat pénzügyi eszközökkel végrehajtott műveleteivel és az árfolyam-átértékelődési hatásokkal magyarázható. A 6.4 táblázat az államháztartás bevételeinek és kiadásainak negyedéves számadatait közli az Európai Parlament és a Tanács 2002. június 10-én kelt, az államháztartás negyedéves nem pénzügyi számláiról szóló 1221/2002/EK rendeletében¹⁰ szereplő meghatározások alapján. A 6.5 táblázat a bruttó konszolidált államadósság, a hiány-adósság levezetés és az államháztartási hitel-igény negyedéves adatait mutatja be. Ezeket az adatokat az NKB-k által közölt adatok alapján, illetve azoknak az információknak az alapján állítottuk össze, amelyeket a tagállamok az 501/2004/EK rendelet és a 222/2004/EK rendelet alapján szolgáltatnak.

NEMZETKÖZI MŰVELETEK ÉS POZÍCIÓK

A fizetési mérleg és a külfölddel szembeni befektetési pozíciók (i.i.p.) statisztikáiban használt fogalmak és meghatározások (7.1–7.4 táblázat) általában megfelelnek az IMF által kiadott „Fizetési mérleg-kézikönyv”-ben (ötödik kiadás, 1993. október) foglaltaknak, az EKB 2004. július 16-i, statisztikai jelentéstételi kötelezettségről szóló iránymutatásának (EKB/2004/15)¹¹ és az EKB 2007. május 31-i módosító iránymutatásának (EKB/2007/3)¹². Az euroövezetre vonatkozó fizetési mérleg-statisztikákban és a külföldi befektetési pozíciók statisztikáiban alkalmazott módszertanról és forrásokról további információk találhatóak az „Európai uniós fizetési mérleg-statisztikák és a külföldi befektetési pozíciók statisztikáinak módszertana” című EKB-kiadványban (2007. május), illetve a következő munkacsoport-jelentésekben: „Portfóliobefektetések beszédési rendszerei” (2002. június), „Portfóliobefektetési jövedelmek” (2003. augusztus) és „Külföldi közvetlen befektetések” (2004. március). Valamennyi referencia letölthető az

⁹ HL L 172., 2000. 07. 12., 3. o.

¹⁰ HL L 179., 2002. 07. 09., 1. o.

¹¹ HL L 354., 2004. 11. 30., 34. o.

¹² HL L 159., 2007. 06. 20., 48. o.

EKB internetes honlapjáról. Ezenkívül az EKB/Európai Bizottság (Eurostat) munkacsoportjának jelentése a fizetésimérleg-statisztikák és a külföldi befektetési pozíciók statisztikáinak minőségéről (2004. június) a Monetáris, pénzügyi és fizetésimérleg-statisztikák bizottságának honlapján olvasható (www.cmbf.org). Az EKB honlapján megtalálható az euroövezeti b.o.p./i.i.p.-ről szóló, a munkacsoport ajánlásain alapuló éves minőségi jelentés, amely a 2008 áprilisában „Az EKB statisztikai minőségi feltételrendszere” címmel megjelent EKB kiadványban rögzített alapelveket követi.

A 7.1 és 7.4 részek táblázatai az IMF Fizetésimérleg-kézikönyvében található, előjelekre vonatkozó konvenciót követik, vagyis a folyó fizetési mérleg és a tőkemérleg többleteinek előjele plusz, míg a pénzügyi mérlegben a plusz jel a kötelezettségek növekedését vagy az eszközök csökkenését mutatja. A 7.2 rész táblázataiban mind a bevételi, mind a kiadási tranzakcióknál plusz jel szerepel. Továbbá a *Havi jelentés* 2008. februári számától kezdődően a 7.3 rész táblázatait átalakítottuk, hogy együtt legyenek bemutatathatóak a fizetési mérleg, a nemzetközi befektetési pozíció és a vonatkozó növekedési ütemek adatai. Az új táblázatokban a pozíciónövekedéseknek megfelelő eszköz- és forrástranzakciókat plusz jel mutatja.

Az euroövezetbeli fizetési mérleget az EKB állítja össze. A legfrissebb havi adatok előzetesnek tekintendők. Akkor módosítjuk azokat, amikor a következő havi adatok és/vagy a részletes negyedéves fizetési mérleg megjelennek/megjelenik. A korábbi adatokat rendszeres időközönként revideáljuk, illetve esetenként – a forrásadatok összeállításának módszertani változtatásai miatt is – módosítjuk.

A 7.2.1 táblázat a folyó fizetési mérleg szezonálisan kiigazított adatait is tartalmazza. Ahol szükséges, az igazítás a munkanapok és a szökőév hatásait és/vagy a húsvétal összefüggő hatásokat is tükrözi. A 7.2.3 táblázat és a 7.3.9 táblázat az euroövezet fizetési mérlegét és a főbb partnerországokkal (mind egyenként, mind csoportként) szembeni nemzetközi befektetési pozíciót mutatja be, különbséget téve az euroövezeten kívüli EU-

tagállamok és az Európai Unió kívüli országok vagy területek között. A bontás ugyancsak mutatja az EU intézményeivel (amelyeket az EKB kivételével statisztikai célokra euroövezeten kívülinek tekintünk fizikai helyüktől függetlenül) szembeni és – bizonyos okokból – az offshore központokkal és nemzetközi szervezetekkel szembeni tranzakciókat és pozíciókat. A bontás nem terjed ki a portfólióbefektetéssel kapcsolatos tartozások, pénzügyi derivatívák vagy nemzetközi tartalékok tranzakcióira vagy pozícióira. Ezenkívül nem adunk külön adatokat a Brazíliának, a „szárazföldi” Kínának, Indiának vagy Oroszországnak fizetendő, befektetésekből származó jövedelemre vonatkozóan. A földrajzi bontást a *Havi jelentés* 2005. februári számának „Euro area balance of payments and international investment position vis-à-vis main counterparts” című cikke írja le.

A 7.3 részben az euroövezet fizetési mérlege pénzügyi mérlegére és nemzetközi befektetési pozíciójára vonatkozó adatok az euroövezeten kívüli rezidensekkel szembeni tranzakciókon és pozíciókon alapulnak, az euroövezetet egyetlen gazdasági egységnek tekintve (lásd még a *Havi jelentés* 2002. decemberi számának 9. keretes írását, a *Havi jelentés* 2007. januári számának 5. keretes írását, valamint a *Havi jelentés* 2008. januári számának 6. keretes írását). A nemzetközi befektetési pozíciót folyó piaci áron mutatjuk ki, kivéve a közvetlen befektetéseket, melyek esetében a könyv szerinti értékeket használjuk a tőzsdén nem jegyzett részvényekre és egyéb befektetésekre (pl. hitelek és betétek). A negyedéves nemzetközi befektetési pozíciót ugyanazon módszertani elvek alapján állítják össze, mint az éves nemzetközi befektetési pozíciót. Mivel néhány adatforrás nem áll rendelkezésünkre negyedévente, vagy csak késéssel érhető el, a negyedéves nemzetközi befektetési pozíciót részben pénzügyi tranzakciók, eszközárak és a devizafolyamatok alapján becsüljük meg.

A 7.3.1 táblázat az euroövezet fizetési mérlegében szereplő nemzetközi befektetési pozíciót és a pénzügyi tranzakciókat foglalja össze. Az éves nemzetközi befektetési pozíció változásának bontását úgy kapjuk, hogy egy statisztikai modellt al-

kalmazunk a nemzetközi befektetési pozíció tranzakciókon kívüli változásaira, a földrajzi eloszlásból, a követelések és tartozások devizaösszetételéből, valamint a különböző pénzügyi eszközök árindexeiből származó információ felhasználásával. Ebben a táblázatban az 5. és 6. oszlop rezidensek közvetlen külföldi befektetéseire és nem rezidensek közvetlen euroövezeti befektetéseire vonatkozik.

A 7.3.5. táblázatban a „hitelekre” és „készpénzre és betétekre” történő bontás az euroövezeten kívüli rezidens ellenpár szektorán alapul, vagyis az euroövezeten kívüli bankokkal szembeni követeléseket betétekként, míg az egyéb euroövezeten kívüli szektorokkal szembeni követeléseket hiteleként kezeli. Ezt a felbontást más statisztikákban is megtalálhatjuk, mint például az MPI-k konszolidált mérlegében, és megfelel az IMF által kiadott „Fizetésimérleg-kézikönyv” előírásainak.

Az eurorendszer nemzetközi tartalékainak és hozzájuk kapcsolódó követeléseinek és kötelezettségeinek állománya a 7.3.7 táblázatban látható. Ezek a számok – a lefedettség és értékelési különbségek miatt – nem teljesen vethetők össze az eurorendszer heti pénzügyi beszámolóiban közölt adatokkal. A 7. táblázat adatai megfelelnek a nemzetközi tartalékokkal és devizalikviditással kapcsolatos mintának. Az eurorendszer aranytartalékainak változásai (3. oszlop) az 1999. szeptember 26-án aláírt és 2009. szeptember 27-én módosított, a jegybanki aranytartalékról szóló megállapodás (Central Bank Gold Agreement) rendelkezései alapján végrehajtott aranyműveleteknek köszönhetőek. Az eurorendszer nemzetközi tartalékainak statisztikai feldolgozásával kapcsolatban további információ az EKB-nak „Az eurorendszer nemzetközi tartalékainak statisztikai feldolgozása” című kiadványában (2000. október) található, amely letölthető az EKB internetes honlapjáról. A honlapon átfogóbb, a nemzetközi tartalékok és a devizalikviditás szabványainak is megfelelő adatok találhatóak.

A 7.3.8 táblázatban található, az euroövezet bruttó külső adósságállományára vonatkozó statisztikák a jövőben egy vagy több alkalommal kölcsön-

tőke-visszafizetést vagy kamatfizetést igénylő, euroövezeten kívüli rezidensekkel szemben fennálló tényleges (semmint feltételes) kötelezettségeket tükrözik. A 8. táblázat a bruttó külső adósságállományt mutatja be eszköz és intézményi ágazat szerinti bontásban.

A 7.4 táblázat az euroövezet fizetési mérlegét monetáris szempontból mutatja be, ahol az MPI-k nettó külföldi tranzakcióit tükröző nem MPI-tranzakciók szerepelnek. A nem MPI-k tranzakciói között található az a fizetésimérleg-tranzakciók, amelyekről nem áll rendelkezésre ágazati bontás. Ez a folyó fizetési mérleget és a tőkemérleget (2. oszlop), valamint a pénzügyi derivatívákat (11. oszlop) érinti. Az euroövezet fizetési mérlegének monetáris szempontú bemutatásáról szól az a friss módszertani megjegyzés, amely az EKB internetes honlapjának „Statisztikák” címszáva alatt található. Lásd még a *Havi jelentés* 2003. júniusi számának 1. számú keretes írását.

A 7.5 rész az euroövezet áru-külkereskedelmét mutatja. A forrás az Eurostat. Az értékadatokat és a volumenindexeket az Eurostat szezonálisan és a munkanapokkal kiigazítja. A 7.5.1 táblázat 4–6. és 9–11. oszlopaiban szereplő termékcsoportonkénti bontás összhangban van a „tágabb értelemben vett gazdasági kategóriák” (Broad Economic Categories) osztályozásával, és megfelel a Nemzeti Számlák Rendszerében szereplő alapvető termékosztályoknak. A feldolgozóipari termékekre (7. és 12. oszlop) és az olajra (13. oszlop) vonatkozó adatok a Szabványos Nemzetközi Kereskedelmi Osztályozás (SITC) 3. módosításának meghatározásain alapulnak. A földrajzi felosztás (7.5.3 táblázat) a fő kereskedelmi partnereket mutatja be egyenként, valamint régiónkénti csoportosításban egyaránt. Kína nem tartalmazza Hongkongot. A meghatározások, az osztályozások, a lefedettség és a rögzítés időpontjának eltérései miatt a külkereskedelmi adatok, különösen az import tekintetében, nem hasonlíthatók össze teljes mértékben a fizetésimérleg-statisztika áruforgalmi adataival (7.1 és 7.2 részek). Az eltérések részben abból adódnak, hogy a rögzített adatok az importált termékekkel kapcsolatos biztosítási és szállítási szolgáltatásokat is tartalmazzák.

A 7.5.2 táblázatban szereplő ipari importárakat és ipari export termelői árakat (vagyis a nem hazai piacra szánt termékek ipari termelői árát) az Európai Parlament és a Tanács 2005. július 6-án kelt 1158/2005/EK, a rövid távú statisztikák legfőbb jogalapját képező 1165/98/EK tanácsi rendeletet módosító rendelete vezette be. Az ipari import árindex körébe tartoznak az Európai Gazdasági Közösségben a termékek tevékenységek szerinti statisztikai osztályozásáról (CPA) szóló rendelet B és E pontja alatt felsorolt, az euroövezeten kívüli országokból behozatalra kerülő iparcikkek, valamint a háztartások, az állam és a nonprofit szervezetek kivételével valamennyi intézményes importőr szektor. Az árindex a behozatali vámot és adót nem tartalmazó, az áruköltséget, biztosítást és szállítást magában foglaló árat tartalmazza, és a termék tulajdonának átszállása pillanatában rögzített, euróban végrehajtott tényleges tranzakcióra vonatkozik. Az ipari export termelői árak körébe tartozik az euroövezeti termelők által közvetlenül az övezeten kívüli piacokra exportált, a NACE Rev. 2. B és E pontja szerinti minden iparcikk. A mutatók az euróban kifejezett, euroövezeti határon számolt free on board árat tartalmazzák, ami az áfán kívül tartalmaz minden közvetett adót és egyéb levonható adót. Az ipari importárak és az ipari export termelői árak főbb ipari csoportok szerinti bontásban állnak rendelkezésre a 2007. június 14-én kelt 656/2007/EK bizottsági rendelet alapján. További részletek a *Havi jelentés* 2008. decemberi számának 11. keretes írásában találhatók.

ÁRFOLYAMOK

A 8.1 táblázat az euro nominális és reáleffektív árfolyamindexeiről ad felvilágosítást, amelyeket az EKB a kétoldalú (az euroövezet kiválasztott kereskedelmi partnereinek valutáival szembeni) euroárfolyamok súlyozott átlagai alapján számít ki. A pozitív irányú változás az euro felértékelődését jelenti. A súlyok az 1995–1998, 1998–2000, 2001–2003, valamint a 2004–2006 közötti időszakok során a kereskedelmi partnerek között bonyolított feldolgozóipari termékkereskedelmen alapulnak, kiszámításuk a harmadik piaci hatá-

sok figyelembevételével történik. Az EER-mutatókat úgy nyerik, hogy minden hároméves időszak végén összekapcsolják a fenti négy kereskedelmi súlyozáson alapuló mutatókat. Az így kiszámított EER-mutató bázisidőszaka 1999 első negyedéve. A kereskedelmi partnerek EER-21-es csoportját a 12 nem euroövezetbeli EU-tagállam, plusz Ausztrália, Kanada, Kína, Hongkong, Japán, Norvégia, Szingapúr, Dél-Korea, Svájc és az Egyesült Államok alkotják. Az EER-41 csoport az EER-21-en kívül a következő országokból áll: Algéria, Argentína, Brazília, Chile, Horvátország, Izland, India, Indonézia, Izrael, Malajzia, Mexikó, Marokkó, Új-Zéland, Fülöp-szigetek, Oroszország, Dél-Afrika, Tajvan, Thaiföld, Törökország, és Venezuela. A reáleffektív árfolyamok kiszámítása a fogyasztóiár-index, termelőiár-index, a bruttó hazaitermék-deflátorok, valamint a feldolgozóipari fajlagos munkaerőköltségek és a nemzetgazdasági fajlagos munkaerőköltségek segítségével történt.

Az effektív árfolyamok kiszámításának részletesebb leírása megtalálható az EKB *Havi jelentése* 2010 januári számának „A nemzetközi kereskedelem alakulása és az euro effektív árfolyamainak módosítása” című 5. keretes írásában, az idevágó módszertani megjegyzésben, valamint az EKB 2. számú műhelytanulmányában (Luca Buldorini, Stelios Makrydakís és Christian Thimann: Az euro effektív árfolyamai, 2002. február), amelyek letölthetők az EKB honlapjáról.

A 8.2 táblázat kétoldalú árfolyamai a táblázatban szereplő pénznemek naponta kiadott referenciaárfolyamainak havi átlagát jelentik.

AZ EUROÖVEZETEN KÍVÜLI GAZDASÁGI FOLYAMATOK

Az egyéb EU-tagállamokkal kapcsolatos statisztikai kimutatások (9.1 táblázat) az euroövezetre vonatkozó adatok számítási elveit követik. Ezért a folyó fizetési mérleg és a tőkemérleg, valamint a bruttó külső adósságállomány a speciális célú társaságokat (SPV-k) is tartalmazza. A 9.2 táblázat Egyesült Államokra és Japánra vonatkozó adatait nemzeti forrásokból merítettük.

MELLÉKLET

AZ EURORENDSZER¹ MONETÁRIS POLITIKAI INTÉZKEDÉSEINEK IDŐRENDI ÁTTEKINTÉSE

2007. JANUÁR 11. ÉS FEBRUÁR 8.

Az EKB Kormányzótanácsa úgy döntött, hogy az irányadó refinanszírozási műveletekre érvényes minimális ajánlati kamatlábat 3,50%-on, az aktív oldali és a betéti rendelkezésre állás kamatait pedig 4,50%-on, illetve 2,50%-on, tehát változatlanul hagyja.

2007. MÁRCIUS 8.

Az EKB Kormányzótanácsa úgy döntött, hogy az irányadó refinanszírozási műveletekre érvényes minimális ajánlati kamatlábat 25 bázisponttal 3,75%-ra emeli a 2007. március 14-én elszámolandó művelettel kezdődően. A Kormányzótanács arról is döntött, hogy mind az aktív oldali, mind a betéti rendelkezésre állás kamatait 25 bázisponttal, tehát 4,75%-ra, illetve 2,75%-ra emeli, mindkét esetben 2007. március 14-i hatállyal.

2007. ÁPRILIS 12. ÉS MÁJUS 10.

Az EKB Kormányzótanácsa változatlanul hagyta az irányadó refinanszírozási műveletek 3,75%-os minimális ajánlati kamatlábat, valamint az aktív oldali és a betéti rendelkezésre állás kamatlábat 4,75%-os, illetve 2,75%-os szintjét.

2007. JÚNIUS 6.

Az EKB Kormányzótanácsa a 2007. június 13-án elszámolandó művelettől kezdődően 25 bázisponttal 4,00%-ra emelte az irányadó refinanszírozási műveletek minimális ajánlati kamatlábat. A Kormányzótanács továbbá 2007. június 13-i hatállyal mind az aktív oldali, mind a betéti rendelkezésre állás kamatlábat 25 bázisponttal 5%-ra, illetve 3%-ra emelte.

2007. JÚLIUS 5., AUGUSZTUS 2., SZEPTEMBER 6., OKTÓBER 4., NOVEMBER 8., DECEMBER 6., 2008. JANUÁR 10., FEBRUÁR 7., MÁRCIUS 6., ÁPRILIS 10., MÁJUS 8., JÚNIUS 5.

Az EKB Kormányzótanácsa úgy döntött, hogy az irányadó refinanszírozási műveletekre érvényes minimális ajánlati kamatlábat 4,00%-on, az aktív oldali és a betéti rendelkezésre állás kamatait pedig egyenként 5,00%-on, illetve 3,00%-on, tehát változatlanul hagyja.

2008. JÚLIUS 3.

Az EKB Kormányzótanácsa a 2008. július 9-én elszámolandó művelettől kezdődően 25 bázisponttal 4,25%-ra emelte az irányadó refinanszírozási műveletekre érvényes minimális ajánlati kamatlábat. A Kormányzótanács továbbá 2008. július 9-i hatállyal mind az aktív oldali, mind a betéti rendelkezésre állás kamatlábat 25 bázisponttal egyenként 5,25%-ra, illetve 3,25%-ra emelte.

2008. AUGUSZTUS 7., SZEPTEMBER 4. ÉS OKTÓBER 2.

Az EKB Kormányzótanácsa úgy döntött, hogy az irányadó refinanszírozási műveletekre érvényes minimális ajánlati kamatlábat 4,25%-on, az aktív oldali és a betéti rendelkezésre állás kamatait pedig egyenként 5,25%-on, illetve 3,25%-on, tehát változatlanul hagyja.

2008. OKTÓBER 8.

Az EKB Kormányzótanácsa a 2008. október 15-én elszámolandó művelettől kezdődően 50 bázisponttal 3,75%-ra csökkentette az irányadó refinanszírozási műveletekre érvényes minimális ajánlati kamatlábat. A Kormányzótanács továbbá azonnali hatállyal 50 bázisponttal egyenként 4,75%-ra, illetve 2,75%-ra csökkentette mind az aktív oldali,

¹ Az eurorendszer 1999 és 2006 között hozott monetáris politikai intézkedéseinek időrendi áttekintése az EKB Éves jelentésének megfelelő évszámaiban található.

mind a betéti rendelkezésre állás kamatlábát. Az EKB Kormányzótanácsa arról is döntött, hogy a 2008. október 15-én elszámolandó művelettől kezdődően a heti irányadó refinanszírozási műveleteket rögzített kamatú tender formájában fogják lebonyolítani, vagyis a teljes összegre az irányadó refinanszírozási művelet kamatlába lesz érvényes. Továbbá, október 9-i hatállyal az EKB 200 bázispontra 100 bázispontra szűkíti a központi banki rendelkezésre állásnak az irányadó refinanszírozási művelet körüli kamatfolyosóját. A két intézkedés addig marad érvényben, ameddig az indokolt, de legalább 2009 első tartalékperiódusa végéig, azaz január 20-ig.

2008. OKTÓBER 15.

A fokozottabb likviditásnyújtás érdekében az EKB Kormányzótanácsa a fedezet elfogadhatóságára vonatkozó szabályok további kiterjesztéséről hozott döntést. Ennek megfelelően az EKB Kormányzótanácsa úgy döntött, hogy i) az eurorendszer hitelműveletei céljaira elfogadható fedezeti eszközök listáját kiterjeszti, és ezen kiterjesztés 2009 végéig hatályban marad; ii) a 2008. október 30. és 2009 első negyedévének végéig terjedő időszakra vonatkozó hatállyal a hosszabb lejáratú refinanszírozás nyújtásának megkönnyítése érdekében iii) USA dollárban denominált likviditást nyújt devizawap-megállapodásokon keresztül.

2008. NOVEMBER 6.

Az EKB Kormányzótanácsa a 2008. november 12-én elszámolandó művelettől kezdődően 50 bázispontra 3,25%-ra csökkentette az irányadó refinanszírozási műveletekre érvényes rögzített kamatlábát. A Kormányzótanács továbbá 2008. november 12-i hatállyal 50 százalékponttal egyenként 3,75%-ra, illetve 2,75%-ra csökkentette mind az aktív oldali, mind a betéti rendelkezésre állás kamatlábát.

2008. DECEMBER 4.

Az EKB Kormányzótanácsa a 2008. december 10-én elszámolandó művelettől kezdődően 75

bázispontra 2,50%-ra csökkentette az eurorendszer irányadó refinanszírozási műveleteire érvényes kamatlábát. A Kormányzótanács továbbá 2008. december 10-i hatállyal 75 bázispontra egyenként 3,00%-ra, illetve 2,00%-ra csökkentette mind az aktív oldali, mind a betéti rendelkezésre állás kamatlábát.

2008. DECEMBER 18.

Az EKB Kormányzótanácsa úgy döntött, hogy az irányadó refinanszírozási műveletek a 2009. január 20-án lezáruló tartalékolási időszak után továbbra is rögzített kamatlábú tendereljárás keretében zajlanak, teljes allokációval. Az intézkedés a szükséges ideig, de legalább 2009 harmadik tartalékolási időszakának március 31-i utolsó allokációjáig érvényben lesz. A Kormányzótanács arról is döntött, hogy a jegybanksi rendelkezésre állás kamatfolyosóját, amelyet 2008. október 9-én 100 bázispontra csökkentett az irányadó refinanszírozási művelet akkori kamatlába körül, 2009. január 21-i hatállyal ismét szimmetrikusan 200 bázispontra bővít.

2009. JANUÁR 15.

Az EKB Kormányzótanácsa a 2009. január 21-én elszámolandó művelettől kezdődően 50 bázispontra 2,00%-ra csökkentette az irányadó refinanszírozási műveletekre érvényes rögzített kamatlábát. A Kormányzótanács továbbá 2009. január 21-i hatállyal egyenként 3,00%-ra és 1,00%-ra módosította az aktív oldali és a betéti rendelkezésre állás kamatlábát, ami összhangban áll 2008. december 18-i döntésével.

2009. FEBRUÁR 5.

Az EKB Kormányzótanácsa változatlanul hagyta az irányadó refinanszírozási műveletek 2,00%-os kamatlábát, valamint az aktív oldali és a betéti rendelkezésre állás kamatlábának 3,00%-os, illetve 1,00%-os szintjét.

2009. MÁRCIUS 5.

Az EKB Kormányzótanácsa úgy döntött, hogy az irányadó refinanszírozási műveletekre érvényes rögzített kamatlábat a 2009. március 11-én elszámolandó műveletektől kezdődően 50 bázisponttal 1,50%-ra csökkenti. A Kormányzótanács továbbá 2009. március 11-i hatállyal egyenként 2,50%-ra és 0,5%-ra csökkentette az aktív oldali és a betéti rendelkezésre állás kamatlábat. Az EKB Kormányzótanácsa arról is döntött, hogy az irányadó refinanszírozási műveletek, a speciális lejáratú refinanszírozási műveletek, valamint a kiegészítő és rendes hosszabb lejáratú refinanszírozási műveletek továbbra is rögzített kamatlábú tendereljárás keretében zajlanak, teljes allokációval. Az intézkedés a szükséges ideig, de legalább 2009. év végét meghaladóan érvényben marad. A Kormányzótanács továbbá úgy határozott, hogy a kiegészítő hosszabb távú refinanszírozási műveletek és a speciális lejáratú refinanszírozási műveletek jelenlegi gyakorisága és lejárat szerkezete a szükséges ideig, de legalább 2009. év végét meghaladóan érvényben marad.

2009. ÁPRILIS 2.

Az EKB Kormányzótanácsa úgy döntött, hogy az irányadó refinanszírozási műveletekre érvényes rögzített kamatlábat a 2009. április 8-án elszámolandó művelettől kezdődően 25 bázisponttal 1,25%-ra csökkenti. A Kormányzótanács továbbá 2009. április 8-i hatállyal egyenként 2,25%-ra és 0,25%-ra csökkentette az aktív oldali és a betéti rendelkezésre állás kamatlábat.

2009. MÁJUS 7.

Az EKB Kormányzótanácsa úgy döntött, hogy a 2009. május 13-án elszámolandó művelettől kezdődően 25 bázisponttal 1,00%-ra csökkenti az irányadó refinanszírozási műveletek kamatlábat. A Kormányzótanács továbbá 2009. május 13-i hatállyal 50 bázisponttal 1,75%-ra csök-

kentette az aktív oldali rendelkezésre állás kamatlábat, míg a betéti rendelkezésre állás 0,25%-os kamatlábat változatlanul hagyta. A Kormányzótanács arról is döntött, hogy tovább halad a hitelezési tevékenységet kiemelten támogató programjával. Ennek keretében az eurorendszer hosszabb lejáratú likviditásnyújtó refinanszírozási műveleteket fog végrehajtani 12 hónapos futamidővel, teljes elosztású, rögzített kamatú tender formájában. A Kormányzótanács ezenkívül elvi határozatot hozott arról, hogy az eurorendszer az euroövezetben kibocsátott, euróban denominált fedezett kötvényeket vásárol.

2009. JÚNIUS 4.

Az EKB Kormányzótanácsa úgy döntött, hogy változatlanul hagyja az irányadó refinanszírozási műveletek 1,00%-os kamatlábat, valamint az aktív oldali és a betéti rendelkezésre állás kamatlábanak 1,75%-os, illetve 0,25%-os szintjét. Az EKB Kormányzótanácsa továbbá döntést hozott a 2009. május 7-én meghirdetett, az euroövezetben kibocsátott, euróban denominált fedezett kötvények vásárlásáról szóló program technikai részleteiről.

2009. JÚLIUS 2., AUGUSZTUS 6., SZEPTEMBER 3., OKTÓBER 8., ÉS NOVEMBER 5.

Az EKB Kormányzótanácsa úgy döntött, hogy változatlanul hagyja az irányadó refinanszírozási műveletek 1,00%-os kamatlábat, valamint az aktív oldali és a betéti rendelkezésre állás kamatlábanak 1,75%-os, illetve 0,25%-os szintjét.

2009. DECEMBER 3.

Az EKB Kormányzótanácsa úgy döntött, hogy változatlanul hagyja az irányadó refinanszírozási műveletek 1,00%-os kamatlábat, valamint az aktív oldali és a betéti rendelkezésre állás kamatlábanak 1,75%-os, illetve 0,25%-os szintjét. A Kormányzótanács szintén döntött a

2010. április 13-ig tartó időszak refinanszírozási műveleteivel kapcsolatban alkalmazandó tendereljárások részleteiről és azok feltételeiről.

2010. JANUÁR 14. ÉS FEBRUÁR 4.

Az EKB Kormányzótanácsa úgy döntött, hogy változatlanul hagyja az irányadó refinanszírozási műveletek 1,00%-os kamatlábát, valamint az aktív oldali és a betéti rendelkezésre állás kamatlábának 1,75%-os, illetve 0,25%-os szintjét.

2010. MÁRCIUS 4.

Az EKB Kormányzótanácsa úgy döntött, hogy változatlanul hagyja az irányadó refinanszírozási műveletek 1,00%-os kamatlábát, valamint az aktív oldali és a betéti rendelkezésre állás kamatlábának 1,75%-os, illetve 0,25%-os szintjét. A Kormányzótanács szintén döntött a 2010. október 12-ig tartó időszak refinanszírozási műveleteivel kapcsolatban alkalmazandó tendereljárások részleteiről és azok feltételeiről, ideértve a változó kamatozású tendereljárásokhoz való visszatérést a szokásos 3 hónapos hosszú lejáratú refinanszírozási műveletek (HLRM) keretén belül. Az első ilyen eljárásra a 2010. április 28-i művelettel kerül sor.

2010. ÁPRILIS 8. ÉS MÁJUS 6.

Az EKB Kormányzótanácsa úgy döntött, hogy változatlanul hagyja az irányadó refinanszírozási műveletek 1,00%-os kamatlábát, valamint az aktív oldali és a betéti rendelkezésre állás kamatlábának 1,75%-os, illetve 0,25%-os szintjét.

2010. MÁJUS 10.

Az EKB Kormányzótanácsa több intézkedésről döntött, amelyekkel enyhíteni kívánta a pénzügyi piacokon uralkodó komoly feszültségeket.

Egyebek mellett elhatározták, hogy beavatkoznak az euroövezetben kibocsátott államkötvények és egyéb hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok másodpiacán (értékpapír-piaci program) és a három hónapos, hosszabb lejáratú, rendszeres refinanszírozási műveletek keretében jóváhagyott egy rögzített kamatú, mennyiségi korlátozás nélküli tendereljárást, amelynek lebonyolítására 2010 májusában és júniusában kerül sor.

2010. JÚNIUS 10.

Az EKB Kormányzótanácsa úgy döntött, hogy változatlanul hagyja az irányadó refinanszírozási műveletek 1,00%-os kamatlábát, valamint az aktív oldali és a betéti rendelkezésre állás kamatlábának 1,75%-os, illetve 0,25%-os szintjét. A Kormányzótanács ezenkívül a három hónapos, hosszabb lejáratú, rendszeres refinanszírozási műveletek keretében jóváhagyott egy rögzített kamatú, mennyiségi korlátozás nélküli tendereljárást, amelynek lebonyolítására 2010 harmadik negyedévében kerül sor.

2010. JÚLIUS 8. ÉS AUGUSZTUS 5.

Az EKB Kormányzótanácsa úgy döntött, hogy változatlanul hagyja az irányadó refinanszírozási műveletek 1,00%-os kamatlábát, valamint az aktív oldali és a betéti rendelkezésre állás kamatlábának 1,75%-os, illetve 0,25%-os szintjét.

2010. SZEPTEMBER 2.

Az EKB Kormányzótanácsa úgy döntött, hogy változatlanul hagyja az irányadó refinanszírozási műveletek 1,00%-os kamatlábát, valamint az aktív oldali és a betéti rendelkezésre állás kamatlábának 1,75%-os, illetve 0,25%-os szintjét. A Kormányzótanács szintén döntött a 2011. január 11-ig tartó időszak refinanszírozási műveleteivel kapcsolatban alkalmazandó tendereljárások részleteiről és azok feltételeiről, nevezetesen, hogy a három hónapos, hosz-

szabb lejáratú, rendszeres refinanszírozási műveletek keretében rögzített kamatú, mennyiségi korlátozás nélküli tendereljárást folytasson le.

2010. OKTÓBER 7. ÉS NOVEMBER 4.

Az EKB Kormányzótanácsa úgy döntött, hogy változatlanul hagyja az irányadó refinanszírozási műveletek 1,00%-os kamatlábát, valamint az aktív oldali és a betéti rendelkezésre állás kamatlábának 1,75%-os, illetve 0,25%-os szintjét.

2010. DECEMBER 2.

Az EKB Kormányzótanácsa úgy döntött, hogy változatlanul hagyja az irányadó refinanszírozási műveletek 1,00%-os kamatlábát, valamint az aktív oldali és a betéti rendelkezésre állás kamatlábának 1,75%-os, illetve 0,25%-os szintjét. A Kormányzótanács szintén döntött a 2011. április 12-ig tartó időszak refinanszírozási műveleteivel kapcsolatban alkalmazandó tendereljárások részleteiről és azok feltételeiről, nevezetesen, hogy továbbra is rögzített kamatú, mennyiségi korlátozás nélküli tendereljárást folytasson le.

TARGET (TRANSZEURÓPAI VALÓS IDEJŰ BRUTTÓ ELSZÁMOLÁSI RENDSZER)

A TARGET2¹ fontos szerepet játszik az integrált euroövezeti pénzpiac fejlesztésében – ami az egységes monetáris politika hatékony gyakorlásának egyik előfeltétele –, továbbá hozzájárul az euroövezeti pénzpiacok integrációjához. Több mint 4400 bank, valamint 22 nemzeti központi bank használta a TARGET2 rendszert saját vagy ügyfelei fizetési forgalmának lebonyolítására. A fiókokat és leányvállalataikat is beszámítva, világszerte több mint 50 000 bank (és ezek valamennyi ügyfele) érhető el a TARGET2 segítségével.

A TARGET2 segítségével nagy összegű, időérzékeny fizetési megbízásokat tudnak végrehajtani, például olyanokat, amelyek elősegítik az elszámolásokat más bankközi pénzáttutalási rendszerekben (folyamatosan kapcsolt teljesítési rendszer, EURO1 stb.), illetve pénzpiaci, deviza- és értékpapír-tranzakciókat tudnak elszámolni. Ugyancsak használják a rendszert kisebb értékű ügyfélátutalások céljaira is. A TARGET2 gondoskodik a tranzakciók napközbeni véglegességéről, és lehetővé teszi, hogy egy adott résztvevő számláján jóváírt pénzüsszegek azonnal rendelkezésre álljanak más fizetések számára.

PÉNZFORGALOM A TARGET2 RENDSZERBEN

2010 harmadik negyedében a TARGET2 segítségével 21 565 535 tranzakciót bonyolítottak le, 150 281 milliárd euro összértékben, ami napi átlagban 326 751 tranzakciónak felel meg 2277 milliárd euro értékben. Ebben a negyedévben a TARGET2 a legnagyobb forgalmat szeptember 30-án érte el, 475 913 fizetési megbízás feldolgozásával. Ez a negyedév utolsó üzleti napján megfigyelt szokásos csúcshoz felel meg.

A tranzakciók számát tekintve 59%-os, értékét tekintve pedig 91%-os piaci részesedéssel a TARGET2 megtartotta meghatározó szerepét az euróban végrehajtott nagy összegű kifizetésekben. A TARGET2 piaci részesedésének stabilitása beigazolja, hogy a bankok erősen törekednek a jegybankpénzben történő elszámolásra, főként piaci turbulenciák idején. A bankközi fizetések átlagos részaránya a fizetések mennyiségének 42%-

át, értékének pedig 94%-át tette ki. A rendszerben feldolgozott bankközi fizetések átlagos értéke 15,7 millió euro volt, az ügyfélátutalások pedig 0,7 millió eurót tettek ki. A fizetések 66%-a 50 000 eurónál kisebb összegű, míg 11%-a 1 millió euro feletti művelet volt. Naponta átlagosan 273 fizetést teljesítettek 1 milliárd eurót meghaladó értékben.

VOLUMENEK ÉS ÉRTÉKEK NAPI MEGOSZLÁSA

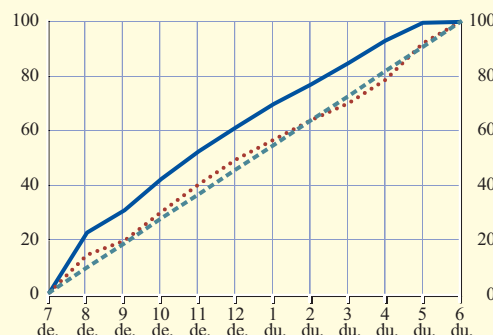
Az ábra a TARGET2-forgalom napközbeni megoszlását, vagyis a feldolgozott napi volumenek és értékek százalékos arányát mutatja a nap különböző időszakában 2010 harmadik negyedében. A tranzakciók számát tekintve a görbe jóval a lineáris eloszlás felett van. Közép-európai idő szerint délután 1 órára ugyanis a volumen 70%-a, míg a TARGET zárása előtt egy órával a volumen 99,6%-a lebonyolódott. Közép-európai idő szerint délután 1 órára a TARGET2-ben kicserélt érték 56%-a volt már elszámolva, és ez az adat a TARGET zárása előtt egy órával elérte a 92%-ot. Az értékeket tekintve a görbe igen közel van a lineáris eloszláshoz. Ez azt jelzi, hogy a nap folyamán egyenletesen oszlott meg a forgalom, és a likviditás megfelelően áramlott a résztvevők között, ami biztosította a TARGET2-tranzakciók zökkenőmentes elszámolását.

1 A TARGET2 a TARGET 2007-ben indított, második generációja.

Napi megoszlás

(százalékok)

— tranzakciók száma, 2010. III. n.év
... érték, 2010. III. n.év
- - - lineáris eloszlás

Forrás: EKB.

A TARGET2 RENDELKEZÉSRE ÁLLÁSA ÉS ÜZLETI TELJESÍTMÉNYE

2010 harmadik negyedévében a TARGET2 100%-os általános rendelkezésre állást ért el. A TARGET2 rendelkezésre állás számításakor minden olyan esemény incidensnek tekinthető, ami legalább tíz percen keresztül teljesen megakadályozza egy-egy tranzakció lebonyolítását. A TARGET 100%-os rendelkezésre állásának köszönhetően valamennyi

tranzakció átlagban öt percen belül lebonyolításra került, így teljes mértékben teljesültek a rendszerrel szemben kitűzött elvárások.

A TARGET nyitva tartását két alkalommal meghosszabbították egy órával (július 8. és szeptember 13.). A hosszabbítás kapcsolódott a kritikus kapcsolódó rendszerben és a saját ügyfélszámlavezető rendszerben tapasztalt technikai fennakadásokhoz.

1. táblázat: A TARGET2 és az EURO1 által feldolgozott fizetési megbízások: a tranzakciók száma

(fizetési műveletek száma)

	2009. III. n.év	2009. IV. n.év	2010. I. n.év	2010. II. n.év	2010. III. n.év
TARGET2					
Tételszám összesen	22 078 092	23 484 185	21 701 047	22 532 655	21 565 535
Napi átlag	334 517	361 295	344 461	357 661	326 751
EURO1 (EBA)					
Tételszám összesen	14 650 126	15 154 195	14 200 046	14 971 067	14 755 175
Napi átlag	221 972	233 141	225 398	237 636	223 563

2. táblázat: A TARGET2 és az EURO1 által feldolgozott fizetési megbízások: a tranzakciók értéke

(milliárd euro)

	2009. III. n.év	2009. IV. n.év	2010. I. n.év	2010. II. n.év	2010. III. n.év
TARGET2					
Összérték	132 263	137 942	138 751	153 299	150 281
Napi átlag	2 004	2 122	2 202	2 433	2 277
EURO1 (EBA)					
Összérték	15 583	15 416	15 294	16 152	15 199
Napi átlag	236	237	243	256	230

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK 2009 ÓTA MEGJELENT KIADVÁNYAI

Ezzel a felsorolással tájékoztatást kívánunk nyújtani olvasóinknak az Európai Központi Bank 2009 januárja óta megjelent, válogatott kiadványairól. A Füzetek (Working Papers) 2009 januárja óta (a Füzetek 989. számától kezdődően) csak on-line érhetők el, a listában csak a 2010 szeptembere és novembere között megjelent kiadványokat soroljuk fel. A Jogi Füzetek (Legal Working Papers) 2009 novembere óta (a Jogi Füzetek 9. számától kezdődően) szintén csak on-line érhetők el. Eltérő jelzés hiányában – amíg a készlet tart – nyomtatott példányok ingyenesen beszerezhetők vagy rendszeres küldésre előjegyeztethetők az info@ecb.europa.eu internetes címen.

Az Európai Központi Bank és az Európai Monetáris Intézet kiadványainak teljes listája az EKB honlapján olvasható (<http://www.ecb.europa.eu>).

ÉVES JELENTÉS

Éves jelentés 2008, 2009. április

Éves jelentés 2009, 2010. április.

KONVERGENCIAJELENTÉS

Konvergenciajelentés 2010, 2010. május.

A HAVI JELENTÉSEKBEN MEGJELENT CIKKEK

Housing wealth and private consumption in the euro area, 2009. január.

Foreign asset accumulation by authorities in emerging markets, 2009. január.

New survey evidence on wage setting in Europe, 2009. február.

Assessing global trends in protectionism, 2009. február.

The external financing of households and non-financial corporations: a comparison of the euro area and the United States, 2009. április.

Revisions to GDP estimates in the euro area, 2009. április.

The functional composition of government spending in the European Union, 2009. április.

Expectations and the conduct of monetary policy, 2009. május.

Five years of EU membership, 2009. május.

Credit rating agencies: developments and policy issues, 2009. május.

The impact of government support to the banking sector on euro area public finances, 2009. július.

The implementation of monetary policy since August 2007, 2009. július.

Rotation of voting rights in the Governing Council of the ECB, 2009. július.

Housing finance in the euro area, 2009. augusztus.

Recent developments in the retail bank interest rate pass-through in the euro area, 2009. augusztus

Monetary policy and loan supply in the euro area, 2009. október.

Recent developments in the balance sheets of the Eurosystem, the Federal Reserve System and the Bank of Japan, 2009. október.

Financial development in emerging economies – stock-taking and policy implications, 2009 október.

Central bank communication in periods of heightened uncertainty, 2009. november.

Monetary analysis in an environment of financial turmoil, 2009. november.

The latest euro area recession in a historical context, 2009. november.

The ECB's monetary policy stance during the financial crisis, 2010. január.

The ECB's relations with European Union institutions and bodies: trends and prospects, 2010. január.

Entitlements of households under government pension schemes in the euro area – results on the basis of the new system of national accounts, 2010. január.

Euro repo markets and the financial market turmoil, 2010. február.

Euro area commercial property markets and their impact on banks, 2010. február.

Update on developments in general economic statistics for the euro area, 2010. február.

Tools for preparing short-term projections of euro area inflation, 2010. április.

Measures taken by euro area governments in support of the financial sector, 2010. április.

Prospects for real and financial imbalances and a global rebalancing, 2010. április.

Monetary policy transmission in the euro area, a decade after the introduction of the euro, 2010. május.

The ‘Great Inflation’: lessons for monetary policy, 2010. május.

Labour market adjustments to the recession in the euro area, 2010. július.

The effectiveness of euro area fiscal policies, 2010. július.

The impact of the financial crisis on the central and eastern European countries, 2010. július.

Oil prices – their determinants and impact on euro area inflation and the macroeconomy, 2010. augusztus.

Recent developments in global and euro area trade, 2010. augusztus.

Harmonised ECB statistics on euro area investment funds and their analytical use for monetary policy purposes, 2010. augusztus.

The ECB’s response to the financial crisis, 2010. október.

STATISZTIKAI ZSEBKÖNYV (STATISTICS POCKET BOOK)

Megjelenik 2003 augusztusától havonta.

JOGI FÜZETEK (LEGAL WORKING PAPER SERIES)

8. Petrovic, A.–Tutsch, R.: *National rescue measures in response to the current financial crisis*, 2009. július.
9. Lambrinoc, S. E.: *The legal duty to consult the European Central Bank – national and EU consultations*, 2009. november.
10. Athanassiou, P.: *Withdrawal and expulsion from the EU and EMU: some reflections*, 2009. december.
11. Apinis, M.–Bodzioch, M.–Csongrádi, E.–Filipova, T.–Foit, Z.–Kotkas, J.–Porzycki, M.–Vetrák, M.: *The role of national central banks in banking supervision in selected central and eastern European countries*, 2010. március.

MŰHELYTANULMÁNYOK (OCCASIONAL PAPERS)

100. *Az Eurorendszer Háztartásfinanszírozási és Fogyasztási Hálózata: Survey data on household finance and consumption: research summary and policy use*, 2009. január.
101. A Központi Bankok Európai Rendszere Monetáris Politikai Bizottságának munkacsoportja: *Housing finance in the euro area*, 2009. március.
102. Dorrucchi, E.–Meyer-Cirkel, A.–Santabárbara, D.: *Domestic financial development in emerging economies: evidence and implications*, 2009. április.
103. Ritter, R.: *Transnational governance in global finance: the principles for stable capital flows and fair debt restructuring in emerging markets*, 2009. április.
104. Sturm, M.–Gurtner, F.–González Alegre, J.: *Fiscal policy challenges in oil-exporting countries: a review of key issues*, 2009. június.

105. Bê Duc, L.–Le Breton, G.: *Flow-of-funds analysis at the ECB – framework and applications*, 2009. augusztus.
106. Moutot, P.–Vitale, G.: *Monetary policy strategy in a global environment*, 2009. augusztus.
107. Cheun, S.–von Köppen-Mertes, I.–Weller, B.: *The collateral frameworks of the Eurosystem, the Federal Reserve System and the Bank of England and the financial market turmoil*, 2009. december.
108. Hubrich, K.–Karlsson, T.: *Trade consistency in the context of the Eurosystem projection exercises – an overview*, 2010. március.
109. Van Riet, A. (szerk.): *Euro area fiscal policies and the crisis*, 2010. április.
110. Bussière, M.–Pérez-Barreiro, E.–Straub, R.–Taglioni, D.: *Protectionist responses to the crisis: global trends and implications*, 2010. május.
111. Vergote, O.–Studener, W.–Efthymiadis, I.–Merriman, N.: *Main drivers of the ECB financial accounts and ECB financial strength over the first 11 years*, 2010. május.
112. Holm, F.–K. Kamath, Hadulla–Lamo, A.,–Pérez, J. J.–Schuknecht, L.: *Public wages in the euro area: towards securing stability and competitiveness*, 2010. június.
113. Task Force of the Monetary Policy Committee of the European System of Central Banks: *Energy markets and the euro area macroeconomy*, 2010. június.
114. Gardó, S.–Martin, R.: *The impact of the global economic and financial crisis on central, eastern and south-eastern Europe: a stock-taking exercise*, 2010. június.
115. A KBER Nemzetközi Kapcsolatok Bizottságának szakértői csapata: *Financial stability challenges in EU candidate countries. Financial systems in the aftermath of the global financial crisis*, 2010. július.
116. Hess, P.: *Securities clearing and settlement in China – markets, infrastructures and policy-making*, 2010. július.
117. Stolz, S. M.–Wedow, M.: *Extraordinary measures in extraordinary times: public measures in support of the financial sector in the EU and the United States*, 2010. július.
118. Sturm, M.–Sauter, N.: *The impact of the global financial turmoil and recession on Mediterranean countries' economies*, 2010. augusztus.
119. di Mauro, F.–Forster, K.–Lima, A.: *The global downturn and its impact on euro area exports and competitiveness*, 2010. október.
120. Bodea, C.–Huemer, S.: *Dancing together at arm's length? The interaction of central banks with governments in the G7*, 2010. október.
121. Rother, P.–Schuknecht, L.–Stark, J.: *The benefits of fiscal consolidation in uncharted waters*, 2010. november.

KUTATÁSI KÖZLÖNY (RESEARCH BULLETIN)

- Research Bulletin*, No. 8, 2009. március.
Research Bulletin, No 9, 2010. március.
Research Bulletin, No 10, 2010. június.
Research Bulletin, No 11, 2010. november.

FÜZETEK (WORKING PAPERS)

1238. Seitz, F.–von Landesberger, J.: *Household money holdings in the euro area: an explorative investigation*, 2010. szeptember.
1239. Dées, S.–Pesaran, H.–Smith, V.–Smith, R. P.: *Supply, demand and monetary policy shocks in a multi-country New Keynesian model*, 2010. szeptember.
1240. Koivu, T.: *Monetary policy, asset prices and consumption in China*, 2010. szeptember.

1241. Nickel, C.–Rother, P.–Zimmermann, L.: *Major public debt reductions: lessons from the past, lessons for the future*, 2010. szeptember.
1242. Dybczak, K.–Galuščák, K.: *Changes in the Czech wage structure: does immigration matter?*, 2010. szeptember.
1243. Brissimis, S. N.–Hondroyannis, G.–Papazoglou, C.–Tsaveas, N. T.–Vasardani, M. A.: *Current account determinants and external sustainability in periods of structural change*, 2010. szeptember.
1244. Polgár, É. K.–Wörz, J.: *Trade with central and eastern Europe: is it really a threat to wages in the West?*, 2010. szeptember.
1245. Bricongne, J.-C.–Fontagné, L.–Gaulier, G.–Taglioni, D.–Vicard, V.: *Firms and the global crisis: French exports in the turmoil*, 2010. szeptember.
1246. de Bondt, G.–Hahn, E.: *Predicting recessions and recoveries in real time: the euro area-wide leading indicator (ALI)*, 2010. szeptember.
1247. Cassola, N.–Huetl, M.: *The euro overnight interbank market and the ECB's liquidity management policy during tranquil and turbulent times*, 2010. szeptember.
1248. Maddaloni, A.–Peydró, J.-L.: *Bank risk-taking, securitisation, supervision and low interest rates: evidence from the euro area and the US lending standards*, 2010. szeptember.
1249. Gattini, L.–Hiebert, P.: *Forecasting and assessing euro area house prices through the lens of key fundamentals*, 2010. szeptember.
1250. Nakov, A.–Thomas, C.: *Optimal monetary policy with state-dependent pricing*, 2010. szeptember.
1251. Pariès, M. Darracq–Sørensen, C. Kok–Rodriguez-Palenzuela, D.: *Macroeconomic propagation under different regulatory regimes: evidence from an estimated DSGE model for the euro area*, 2010. szeptember.
1252. Ongena, S.–Popov, A.: *Interbank market integration, loan rates and firm leverage*, 2010. szeptember.
1253. Lenza, M.–Pill, H.–Reichlin, L.: *Monetary policy in exceptional times*, 2010. október.
1254. Gomes, S.–Jacquinot, P.–Mestre, R.–Sousa, J.: *Global policy at the zero lower bound in a large-scale DSGE model*, 2010. október.
1255. Fornari, F.–Lemke, W.: *Predicting recession probabilities with financial variables over multiple horizons*, 2010. október.
1256. Faia, E.: *Credit risk transfers and the macroeconomy*, 2010. október.
1257. Martinez-Carrascal, C.–von Landesberger, J.: *Explaining the money demand of non-financial corporations in the euro area: a macro and a micro view*, 2010. október.
1258. Baumeister, C.–Benati, L.: *Unconventional monetary policy and the great recession: estimating the impact of a compression in the yield spread at the zero lower bound*, 2010. október.
1259. Manganelli, S.–Popov, A.: *Finance and diversification*, 2010. október.
1260. Bussière, M.–Stracca, L.: *A decade (and a global financial crisis) after Blinder: the interaction between researchers and policy-makers in central banks*, 2010. november.
1261. Taylor, J. B.–Wieland, V.: *Surprising comparative properties of monetary models: results from a new model database*, 2010. november.
1262. Hempell, H. S.–Sørensen, C. Kok: *The impact of supply constraints on bank lending in the euro area - crisis induced crunching?*, 2010. november.
1263. Jarociński, M.–Marcet, A.: *Autoregressions in small samples, priors about observables and initial conditions*, 2010. november.
1264. Lombardo, G.: *On approximating DSGE models by Lombardo, series expansions*, 2010. november.

1265. van der Cruijssen, C.–Jansen, D.-J.–de Haan, J.: *How much does the public know about the ECB's monetary policy? Evidence from a survey of Dutch households*, 2010. november.
1266. Hauptmeier, S.–Fuentes, J. Sanchez–Schuknecht, L.: *Towards expenditure rules and fiscal sanity in the euro area*, 2010. november.
1267. Cwik, T.–Wieland, V.: *Keynesian government spending multipliers and spillovers in the euro area*, 2010. november.
1268. Pointner, W.–Stiglbauer, A.: *Changes in the Austrian structure of wages, 1996-2002: evidence from linked employer-employee data*, 2010. november.

EGYÉB KIADVÁNYOK

- Letter from the ECB President to Mr Robert Sturdy, Member of the European Parliament*, 2009. január (csak on-line formában).
- Euro money market study 2008*, 2009. február (csak on-line formában).
- Eurosystem oversight policy framework*, 2009. február (csak on-line formában).
- Harmonised oversight approach and oversight standards for payment instruments*, 2009. február (csak on-line formában).
- European Commission's consultation on hedge funds – Eurosystem contribution*, 2009. február (csak on-line formában).
- Guiding principles for bank asset support schemes*, 2009. március (csak on-line formában).
- Letter from the ECB President to Mr José Ribeiro e Castro, Member of the European Parliament*, 2009. március (csak on-line formában).
- Letter from the ECB President to Mr Dimitrios Papadimoulis, Member of the European Parliament*, 2009. március (csak on-line formában).
- Letter from the ECB President to Mr Manolis Mavrommatis, Member of the European Parliament, regarding the issuance of low denomination euro banknotes*, 2009. március (csak on-line formában).
- Letter from the ECB President to Mr Eoin Ryan, Member of the European Parliament, concerning the recent widening of spreads between euro area government bond yields*, 2009. március (csak on-line formában).
- Eurosystem's SEPA expectations*, 2009. március (csak on-line formában).
- Housing finance in the euro area*, 2009. március (csak on-line formában).
- Euro area monetary and financial statistics: 2008 quality report*, 2009. március (csak on-line formában).
- Euro area balance of payments and international investment position statistics: 2008 quality report*, 2009. március (csak on-line formában).
- Manual on investment fund statistics*, 2009. május (csak on-line formában).
- EU banks' funding structures and policies*, 2009. május (csak on-line formában).
- Letter from the ECB President to Mr Ashley Mote, Member of the European Parliament*, 2009. május (csak on-line formában).
- TARGET2 oversight assessment report*, 2009. május (csak on-line formában).
- TARGET Annual Report*, 2009. május (csak on-line formában).
- The ECB's advisory role – overview of opinions (1994–2008)*, 2009. május.
- Financial Stability Review*, 2009. június.
- Recommendations for securities settlement systems and recommendations for central counterparties in the European Union – European Central Bank (ECB) and the Committee of European Securities Regulators (CESR)*, 2009. június (csak on-line formában).
- The international role of the euro*, 2009. július.

Monthly report on the Eurosystem's covered bond purchase programme, 2009. július, 2009. augusztus (csak on-line formában).

Oversight framework for direct debit schemes, 2009. augusztus (csak on-line formában).

Oversight framework for credit transfer schemes, 2009. augusztus (csak on-line formában).

The Eurosystem's stance on the Commission's consultation document on the review of Directive 94/19/EC on deposit-guarantee schemes, 2009. augusztus (csak on-line formában).

Legal framework of the Eurosystem and the European System of Central Banks. ECB legal acts and instruments. 2009 update, 2009. augusztus.

EU banking sector stability, 2009. augusztus (csak on-line formában).

Credit default swaps and counterparty risk, 2009. augusztus (csak on-line formában).

OCT derivatives and post-trading infrastructures, 2009. szeptember (csak on-line formában).

Monthly report on the Eurosystem's covered bond purchase programme – August 2009, 2009. szeptember (csak on-line formában).

Consultation of the European Commission on 'Possible initiatives to enhance the resilience of OTC derivatives markets': Eurosystem contribution, 2009. szeptember (csak on-line formában).

ECB survey on access to finance for small and medium-sized enterprises in the euro area, 2009. szeptember (csak on-line formában).

The euro at ten – lessons and challenges, Fifth ECB Central Banking Conference volume, 2009. szeptember.

Euro money market survey, 2009. szeptember (csak on-line formában).

Monthly report on the Eurosystem's covered bond purchase programme – September 2009, 2009. október (csak on-line formában).

Letter from the ECB President to Mr Jim Higgins, Member of the European Parliament, concerning consumer protection and banking practices in Spain, 2009. október (csak on-line formában).

Letter from the ECB President to Mr Jim Higgins, Member of the European Parliament, concerning the ECB's considerations on issuing a €30 banknote, 2009. október (csak on-line formában).

Monthly report on the Eurosystem's covered bond purchase programme – October 2009, 2009. november (csak on-line formában).

Consultation of the Committee of European Securities Regulators on trade repositories in the European Union – ECB contribution, 2009. november (csak on-line formában).

Eurosystem oversight report 2009, 2009. november (csak on-line formában).

Glossary of terms related to payment clearing and settlement systems, 2009. december (csak on-line formában).

Monthly report on the Eurosystem's covered bond purchase programme, November 2009, 2009. december (csak on-line formában).

New procedure for constructing Eurosystem and ECB staff projection ranges, 2009. december (csak on-line formában).

Financial Stability Review, 2009. december.

Retail payments – integration and innovation, 2009. december (csak on-line formában).

Recent advances in modelling systemic risk using network analysis, 2010. január (csak on-line formában).

Contribution of the Eurosystem to the public consultation of the European Commission on the future 'EU 2020' strategy, 2010. január (csak on-line formában).

Monthly report on the Eurosystem's covered bond purchase programme – December 2009, 2010. január (csak on-line formában).

Structural indicators for the EU banking sector, 2010. január (csak on-line formában).

Correspondent central banking model (CCBM) – procedure for Eurosystem counterparties, 2010. január (csak on-line formában).

Letter from the ECB President to Mr Nuno Melo, Member of the European Parliament, concerning the increase in the capital of Banco Português de Negócios (BPN), 2010. február (csak on-line formában).

The 'Centralised Securities Database' in brief, 2010. február (csak on-line formában).

Monthly report on the Eurosystem's covered bond purchase programme – January 2010, 2010. február (csak on-line formában).

Commission communication on 'An EU framework for cross-border crisis management in the banking sector': Eurosystem's reply to the public consultation, 2010. február (csak on-line formában).

Survey on the access to finance of small and medium-sized enterprises in the euro area – second half of 2009, 2010. február (csak on-line formában).

MFI balance sheet and interest rate statistics and CEBS' guidelines on FINREP and COREP, 2010. február (csak on-line formában).

Letter from the ECB President to Mr Nikolaos Chountis, Member of the European Parliament, related to the income of Mr Provopoulos, Governor of the Bank of Greece, 2010. február (csak on-line formában).

ECB–Eurostat workshop on pensions, 2010. február (csak on-line formában).

Monthly Report on the Eurosystem's covered bond purchase programme – February 2010, 2010. március (csak on-line formában).

Letter from the ECB President to Mr Diogo Feio, Member of the European Parliament, regarding the economic situation in Portugal, 2010. március (csak on-line formában).

Strengthening macro and micro-prudential supervision in EU candidates and potential candidates, 2010. március (csak on-line formában).

Letter from the ECB President to Mr. Nuno Melo, Member of the European Parliament, concerning the increase in the capital of Banco Português de Negócios (BPN), 2010. március (csak on-line formában).

Government Finance Statistics Guide, 2010. március (csak on-line formában).

Letter from the ECB President to Mr Nikolaos Chountis, Member of the European Parliament, regarding credit rating agencies, 2010. március (csak on-line formában).

Euro area balance of payments and international investment position statistics – 2009 quality report, 2010. március (csak on-line formában).

Euro area monetary and financial statistics – 2009 quality report, 2010. március (csak on-line formában).

Monthly report on the Eurosystem's covered bond purchase programme – March 2010, 2010. április (csak on-line formában).

Financial integration in Europe, 2010. április.

Report on the lessons learned from the financial crisis with regard to the functioning of European financial market infrastructures, 2010. április (csak on-line formában).

Results of the public consultation on ABS loan-level information in the Eurosystem collateral framework, 2010. április (csak on-line formában).

ECB statistics – an overview, 2010. április (csak on-line formában).

European statistics provided by the ESCB – the governance structure, 2010. április (csak on-line formában).

Memorandum of understanding on the exchange of information among national central credit registers for the purpose of passing it on to reporting institutions, 2010. április (csak on-line formában).

Monthly report on the Eurosystem's covered bond purchase programme – April 2010, 2010. május (csak on-line formában).

TARGET Annual Report 2009, 2010. május (csak on-line formában).

Letter from the ECB President to Mr Paulo Rangel, Member of the European Parliament, regarding structural reforms, 2010. május.

Financial Stability Review, 2010. június.

Structural Issues Report 2010 – Energy markets and the euro area macroeconomy, 2010. június (csak on-line formában).

Monthly report on the Eurosystem's covered bond purchase programme – May 2010, 2010. június (csak on-line formában).

Reinforcing economic governance in the euro area – The ECB Governing Council's proposals to strengthen decisively governance and enforcement structures in the economic policy framework of the euro area, 2010. június (csak on-line formában).

Letter from the ECB President to the President of the European Council, Mr Herman Van Rompuy, presenting the ECB Governing Council's proposals for reinforcing economic governance in the euro area, 2010. június (csak on-line formában).

Letter from the ECB President to Mr Andreas Mölzer, Member of the European Parliament, regarding questions related to the governance of the euro area, 2010. június (csak on-line formában).

Letter from the ECB President to Mr Ioannis A. Tsoukalas, Member of the European Parliament, on questions related to the Greek crisis, 2010. július (csak on-line formában).

Monthly report on the Eurosystem's covered bond purchase programme – June 2010, 2010. július (csak on-line formában).

European Commission's public consultation on derivatives and market infrastructures – Eurosystem contribution, 2010. július (csak on-line formában).

The international role of the euro, 2010. július.

EU stress-test exercise: key message on methodological issues, 2010. július (csak on-line formában).

EU stress-test exercise: technical note on the macroeconomic scenarios and reference risk parameters, 2010. július (csak on-line formában).

2010 EU stress-test exercise: questions and answers, 2010. július (csak on-line formában).

Commission public consultation on short selling – Eurosystem reply, 2010. augusztus (csak on-line formában).

TÁJÉKOZTATÓ PROSPEKTUSOK

The European Central Bank, the Eurosystem, the European System of Central Banks, 2009. április.

Price Stability – why is it important for you?, 2009. április.

The Single Euro Payments Area (SEPA): an integrated retail payments market, 2009. július.

T2S – settling without borders, 2010. január.

ECB statistics: a brief overview, 2010. április.

T2S: half-way to delivery, 2010. október.

FOGALOMTÁR

A fogalomtár a *Havi jelentésben* gyakran előforduló szakkifejezéseket tartalmazza. Az EKB honlapján átfogóbb és részletesebb glosszárrium is található. (www.ecb.europa.eu/home/glossary/html/index.en.html).

A bankrendszer összevont mérlege (*consolidated balance sheet of the MFI sector*): ezt a mérleget úgy kapjuk meg, hogy a monetáris pénzügyi intézmények (MPI-k) aggregált mérlegét netósítjuk az intézményközi pozíciókkal (azaz az MPI-k egymás közötti hiteleivel és betéteivel). Statisztikai adatokat szolgáltat az MPI-szektor MPI-szektoron kívüli rezidensekkel (vagyis az államháztartással és az euroövezet egyéb rezidenseivel), illetve euroövezeten kívüli rezidensekkel szemben fennálló eszköz- és kötelezettségállományáról. A monetáris aggregátumok kiszámításának legfőbb statisztikai forrása, az M3-on kívüli eszköz- és forrásoldali aggregátumok rendszeres elemzésének alapja.

A pénzmennyiség (M3) növekedésének referenciaértéke (*reference value for M3 growth*): az M3 monetáris aggregátum középtávú éves növekedésének üteme, amely mellett fenntartható az árstabilitás. Jelenleg az M3 éves növekedésének referenciaértéke 4,5%.

Adósság (államháztartás) (*debt, general government*): az év végén fennálló, az államháztartás szektorai között és azokon belül konszolidált bruttó adósság (betétek, hitelek és hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok) nominális értéken kifejezve.

Adósság (pénzügyi számlák) (*debt, financial accounts*): a háztartásoknak nyújtott hitelek, továbbá a nem pénzügyi vállalatok hiteleinek, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírjainak és nyugdíjalapokban elhelyezett tartalékainak (a munkaadók munkavállalóik nevében fizetett közvetlen nyugdíj-hozzájárulásának) állománya, időszak végi piaci értéken kifejezve.

Adósság GDP-hez viszonyított aránya (államháztartás) (*Debt-to-GDP ratio, general government*): az államháztartás adósságának a GDP-hez viszonyított aránya folyó piaci áron. Ez a tárgy a Európai Unió működéséről szóló szerződés 126. cikke (2) bekezdésében megállapított, a túlzott hiány fennállásának meghatározására szolgáló költségvetési kritériumok egyikének.

Ajánlati kamatláb alsó határa (*minimum bid rate*): az a legalacsonyabb kamatláb, amelyen a partnerek, változó kamatú tenderek esetén, ajánlataikat benyújthatják.

Aktív oldali rendelkezésre állás (*marginal lending facility*): az eurorendszer rendelkezésre állásának egyik formája, amelynek keretében a partnerkörbe tartozó hitelintézetek – előre megszabott kamaton, elfogadható értékpapír-fedezet ellenében – hitelhez juthatnak valamelyik NKB-nál.

Államháztartás (*general government*): a Számlák 95. évi Európai Rendszerében meghatározott szektor, amely elsősorban egyéni és közösségi fogyasztásra szánt, nem piaci termékek és szolgáltatások előállításával és/vagy a nemzeti jövedelem és vagyon újraelosztásával foglalkozó rezidens szervezetekből áll. Magában foglalja a központi kormányzatot, a regionális és helyi önkormányzatokat, valamint a társadalombiztosítási alapokat. Nem tartoznak ide a kormányzati tulajdonban lévő, üzleti tevékenységet folytató egységek, például az állami vállalatok.

Árstabilitás (*price stability*): az árstabilitás fenntartása az eurorendszer elsődleges célja. A Kormányzótanács meghatározása szerint akkor beszélünk árstabilitásról, ha az euroövezetben a harmonizált fogyasztóiár-index éves növekedése 2%-nál alacsonyabb. A Kormányzótanács azt is egyértelművé tette, hogy az árstabilitás fenntartása érdekében az inflációs rátát középtávon 2% alatti, de ahhoz közeli értéken kívánja tartani.

Autonóm likviditási tényezők (*autonomous liquidity factors*): a monetáris politikai eszközök alkalmazásától jórészt független likviditási tényezők, például a forgalomban lévő bankjegyek, az állam jegybanknál elhelyezett betétei és a jegybank nettó külföldi eszközei.

Az EKB irányadó kamatai (*key ECB interest rates*): az irányadó kamatokat az EKB Kormányzótanácsa határozza meg. A kamatdöntés egyben az EKB monetáris politikai irányvonalára is következtetni enged. Az irányadó refinanszírozási műveletek, az aktív oldali rendelkezésre állás és a betéti rendelkezésre állás kamatai.

Az MPI-k euroövezetbeli rezidenseknek nyújtott hitelei (*MFI credit to euro area residents*): az MPI-k által az euroövezet nem MPI rezidenseinek (köztük az államháztartásnak és a versenyszférának) nyújtott hitelek, valamint az MPI-k tulajdonában levő, az euroövezet nem MPI rezidensei által kibocsátott értékpapírok (részvények, továbbá egyéb, tulajdonjogot, illetve hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok).

Az MPI-k hosszabb távú pénzügyi kötelezettségei (*MFI longer-term financial liabilities*): két évnél hosszabb lejáratú betétek, három hónapnál hosszabb lejáratú felmondható betétek, az euroövezeti MPI-k által kibocsátott, két évnél hosszabb eredeti lejáratú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, valamint az euroövezet MPI-szektorának tőke- és tartalékállománya.

Az MPI-k külföldi nettó eszközei (*MFI net external assets*): az euroövezet MPI-szektorának külföldi eszközei (például arany, bankjegyek és pénzürmék külföldi valutában, euroövezeten kívüli rezidensek által kibocsátott értékpapírok, euroövezeten kívüli rezidenseknek nyújtott hitelek) az euroövezetbeli MPI-k külföldi kötelezettségei (euroövezeten kívüli rezidensek bankbetétei és visszavásárlási megállapodásai, pénzügyi alapok befektetési jegyei, az MPI-k által kibocsátott, legfeljebb két éves lejáratú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok) nélkül.

Banki hitelezési felmérés (*Bank lending survey, BLS*): a hitelezési politikákra vonatkozó negyedéves felmérés, amelyet az eurorendszer 2003 januárja óta végez. A hitelezési standardok, a hitelfeltételek és a hitelkereslet alakulására vonatkozó kvalitatív kérdések, mind a vállalkozások, mind a háztartások tekintetében, amelyeket előre meghatározott, euroövezetbeli bankokból kialakított mintacsoportnak tesznek fel.

Befektetési alapok (a pénzügyi alapok kivételével) (*investment funds, except money market funds*): Pénzintézetek, amelyek elsősorban a lakossági befektetőktől gyűjt össze befektetési célú pénzeszközöket, majd az összegyűjtött vagyontömeget (befektetési alapot) pénzügyi és nem pénzügyi eszközökbe fektetik be. Lásd még: MPI-k.

Betéti rendelkezésre állás (*deposit facility*): az eurorendszer rendelkezésre állásának egy formája, amelynek keretében a partnerek egynapos, előre meghatározott kamatozású betétet helyezhetnek el valamely nemzeti központi banknál.

Bruttó hazai termék (gross domestic product, GDP): a gazdaság összkibocsátásának értéke, amely a termékek és szolgáltatások mínusz a közbenső fogyasztás, plusz a termékekre és az importcikkekre kivetett adó összegeként adódik. A GDP kibocsátási, kiadási és bevételi összetevőkre bontható. Főbb kiadási aggregátumai a háztartások végső fogyasztása, az állami végső fogyasztás, a bruttó állótőke-felhalmozás, a készletváltozások és a termékek és szolgáltatások importja (beleértve az euroövezeten belüli kereskedelmet is).

Defláció (deflation): Az árak többségének általános, tartós és önmagát erősítő csökkenése, amelynek oka az aggregált kereslet csökkenése, és amely beragad a várakozásokba.

Dezinfláció (disinflation): az infláció csökkenésének folyamata, amely – átmenetileg – negatív inflációt eredményezhet.

Effektív euroárfolyam (nominális/reál) (effective exchange rates of the euro, EERs, nominal/real): az euroövezet jelentős kereskedelmi partnereinek devizáival szembeni kétoldalú euroárfolyamok súlyozott átlaga. A nominális effektív euroárfolyam-indexeket a kereskedelmi partnerek két csoportjának valutáihoz viszonyítva számítják ki: az egyik az EER-21 (amelybe a 11 nem euroövezetbeli európai uniós tagállam és 10, EU-n kívüli kereskedelmi partner tartozik), míg a másik az EER-41 (amelynek az EER-21 és további 20 ország a tagja). Az alkalmazott súlyok az adott partnerországoknak az euroövezet iparcikk-kereskedelmében való részesedését tükrözik, egyszersmind érzékeltetik a harmadik piacokon folyó versenyt. A reál EE-t úgy kapjuk meg, hogy a nominál EE-t defláljuk a külföldi árak vagy költségek hazai árakhoz vagy költségekhez viszonyított, súlyozott átlagával. A reál EE ezért alkalmas az ár- és költség-versenyképesség mérésére.

Egy munkavállalóra vagy egy munkaórára jutó jövedelem (compensation per employee or per hour worked): a munkáltató által a munkavállalónak fizetendő teljes munkavállalói jövedelem – pénzbeli vagy természetbeni juttatás formájában –, azaz a bruttó bér és fizetés, továbbá a bónusz, a túlóradíj és a munkáltatói tb-járulékok és a munkavállalók száma, illetve a munkavállalók által ledolgozott összes munkaóra hányadosa.

Egy órára jutó munkaerőköltség indexe (hourly labour cost index): az egy órára jutó munkaerőköltség-indexen azt a költséget értjük, amely magában foglalja a bruttó bért és fizetést (pénz- és természetbeni juttatást, a különféle bónuszokkal együtt) és az egyéb munkaerő-költségeket (a munkáltatót terhelő társadalombiztosítási járulék plusz a munkát terhelő, a munkáltató által fizetett adók mínusz a nettó állami támogatás mértéke), mindezt a ténylegesen ledolgozott (a túlórákat is magában foglaló) munkaórák arányában.

Egyéb befektetés (other investment): a fizetési mérleg és a nemzetközi befektetési pozíció egyik tétele, amely a nem rezidensekkel lebonyolított, kereskedelmi hitelekkel, betétekkel és kölcsönökkel kapcsolatos pénzügyi tranzakcióit/pozícióit, valamint az egyéb követeléseket és kötelezettségeket foglalja magában.

EONIA (euro egynapos indexátlag) (EONIA, euro overnight index average): az euro egynapos bankközi piac aktuális tényleges kamata. A fedezetlen egynapos eurohitel-ügyletekben részt vevő bankok egy csoportja által jelzett kamatlábak súlyozott átlaga.

ERM-II árfolyam-mechanizmus (ERM II, exchange rate mechanism II): árfolyam-megállapodás, amely lefekteti az árfolyam-politikai együttműködés kereteit az euroövezet országai és a GMU harmadik szakaszában nem részt vevő uniós tagállamok között.

EURIBOR (euro bankközi kínálati kamat) (EURIBOR, euro interbank offered rate): az a kamat, amelyen egy első osztályú bank eurohitelt nyújt egy másik első osztályú banknak; naponta, legfeljebb egyéves futamidejű, különböző – de maximum 12 hónapos – lejáratú bankközi betétre állapítják meg.

Euroövezet (euro area): Az EU azon tagállamai által alkotott terület, amelyekben az Európai Unió működéséről szóló szerződéssel összhangban közös valutaként bevezették az eurót.

Európai Bizottság felmérései (European Commission surveys): Az üzleti és/vagy befektetői hangulatra vonatkozó harmonizált felmérések, amelyeket az Európai Bizottság részére végeznek az egyes EU-tagországokban. A kérdőívalapú felmérések címzettjei a feldolgozóiparban, az építőiparban, a szolgáltatászektorban, továbbá kiskereskedelemben működő vállalatok igazgatói és a fogyasztók. A havi felmérések alapján, a különféle kérdésekre adott válaszokat egyetlen mutatóban összegző összetett mutatókat számítanak (bizalmi mutatók).

Eurorendszer (Eurosystem): az Európai Központi Bank (EKB) és azon uniós tagállamok nemzeti központi bankjaiból (NKB) létrehozott központi banki rendszer, amelyek már bevezették az eurót.

Eurozónabeli beszerzési menedzserekkel végzett felmérések (Eurozone Purchasing Managers' Surveys): az euroövezet számos országában végzett felmérések, amelyek a feldolgozóipar és a szolgáltatási szektor működési feltételeit vizsgálják, és amelyeket indexek összeállítására használnak. Az Eurozónabeli Feldolgozóipari Beszerzési Menedzserek Indexe (Eurozone Manufacturing Purchasing Managers' Index, PMI) súlyozott mutató, amelyet a kibocsátás, az új megrendelések, a foglalkoztatottak száma, a beszállítási idő és a beszerzett anyagmennyiség alapján számítanak ki. A szolgáltató szektorra vonatkozó felmérés a konjunktúrával, a hozzá kapcsolódó várakozásokkal, a folyó ügyletekkel, a beérkező új megbízásokkal, a foglalkoztatással, a nyersanyagárakkal és a felszámított árakkal kapcsolatban tesz fel kérdéseket. Az Eurozóna Összetett Indexet (Eurozone Composite Index) a feldolgozóipar és a szolgáltatási szektor felmérési eredményeinek összegzésével állítják össze.

Fajlagos munkaerőköltség (unit labour costs): az euroövezet teljes munkaerőköltségének egységnyi kibocsátásra jutó értéke, melyet az egy munkavállalóra jutó teljes jövedelem és a GDP-volumen hányadosaként határoznak meg.

Finanszírozási igény (államháztartás) (Borrowing requirement, general government): az államháztartás nettó adóssága.

Fizetési mérleg (Balance of payments, b.o.p.): statisztikai kimutatás, amely, egy meghatározott időszakra vonatkozóan, összesíti a gazdaságnak a külfölddel lebonyolított gazdasági ügyleteit.

Fogyasztói árak harmonizált indexe (FÁHI) (Harmonised Index of Consumer Prices, HICP): A fogyasztói áraknak az Európai Unió valamennyi tagállamára harmonizált árindexe, amelyet az Eurostat állít össze.

Fokozott hiteltámogatás (*enhanced credit support*): az EKB/eurorendszer pénzügyi válság alatti nem szokásos intézkedései, amelyek célja a finanszírozási feltételek és a hitelek áramlásának javítása azon túl és azon kívül, amelyet az EKB irányadó kamatának csökkentésével önmagában el lehetne érni.

Folyó fizetési mérleg (*current account*): fizetésimérleg-számla, amely a rezidensek és nem rezidensek közötti, árukkal és szolgáltatásokkal kapcsolatos minden ügyletet, továbbá jövedelem- és folyó transfert tartalmaz.

GDP-arányos államháztartási hiány (államháztartás) (*deficit ratio, general government*): az államháztartás hiányának a GDP-hez viszonyított aránya folyó piaci árakon. Ez a tárgya az Európai Unió működéséről szóló szerződés 126. cikke (2) bekezdésében megállapított, a túlzott hiány fennállásának meghatározására szolgáló költségvetési kritériumok egyikének. Utalnak rá GDP-arányos költségvetési hiányként is.

Hiány (államháztartás) (*deficit, general government*): az államháztartás nettó hitelfelvétele, azaz az államháztartás összes bevétele és összes kiadása közötti különbség.

Hiány-adósság közötti korrekció (államháztartás) (*deficit-debt adjustment, general government*): az államháztartási hiány és az államháztartás adósságának változása közötti különbség.

Hitelviszonyt megtestesítő értékpapír (*debt security*): az értékpapír-kibocsátó (azaz a hitelfeltevő) ígérete az értékpapír-tulajdonosnak (azaz a hitelezőnek), hogy meghatározott jövőbeli időpontban vagy időpontokban egy vagy több kifizetést teljesít neki. Kamata általában meghatározott (kupon), illetve értékesíthetik a lejáratkor érte fizetendő összeghez viszonyítva alacsonyabb áron is. Az éven túli eredeti lejáratú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat hosszú lejáratúnak tekintik.

Hosszabb lejáratú refinanszírozási műveletek (*longer-term refinancing operations*): egy hétnél hosszabb lejáratú hitelművelet, amelyet az eurorendszer penziós ügylet formájában hajt végre. A rendszeres havi műveletek lejáratát három hónap. A pénzügyi piacokon 2007-ben kezdődött nyugtalanság során, változó gyakorisággal, kiegészítő műveleteket is végrehajtottak, amelyek futamideje egy tartalékolási időszakról egy évig terjedt.

Hozamgörbe (*yield curve*): a különböző lejáratú, homogénnek tekinthető, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok esetében a kamatláb vagy a hozam, illetve a hátralevő futamidő közötti kapcsolatot jeleníti meg grafikus formában egy adott időpontban. A hozamgörbe meredeksége két kiválasztott lejárat kamatainak vagy hozamának különbségeként értelmezhető.

Implikált volatilitás (*implied volatility*): egy eszköz (pl. részvény vagy kötvény) árában bekövetkező változás ütemének várható ingadozása (vagyis standard szórása). Az adott eszköz árából, opcióinak lejáratát idejéből és opciói érvényesítésének árából, valamint a kockázatmentes megtérülésből számítható ki különféle opcióárazási modellek, például a Black–Scholes-modell, segítségével.

Infláció (*inflation*): az általános árszint, például a fogyasztóiár-index, emelkedése.

Inflációval kiigazított államkötvények (*inflation-indexed government bonds*): az államháztartás által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, amelyek tőkéje és kamata egy adott fogyasztóiár-indexhez kötött.

Ipari termelés (*industrial production*): az ipar által létrehozott, változatlan árakon kifejezett bruttó hozzáadott érték.

Ipari termelői árak (*industrial producer prices*): az ipar által értékesített valamennyi termék ún. ab gyár – azaz a szállítási költségeket nem tartalmazó – árát mérő index, amely nem tartalmazza az euroövezet belső piacainak építőipari és importtermékeit.

Irányadó refinanszírozó művelet (*main refinancing operation*): az eurorendszer által penziós ügylet formájában végzett, rendszeres nyílt piaci művelet. Szokásos heti tenderek keretében, rendszerint egyhetes lejáratú idővel kerül sor rájuk.

Kialkudott bérek mutatója (*index of negotiated wages*): a bértárgyalások eredményeként kialakult (bónuszt nem tartalmazó), alapfizetesként megjelenő közvetlen jövedelem mérőszáma. A havi bérek és fizetések átlagos implikált változására utal.

Kiegyenlítő infláció (*Break-even inflation rate*): a nominális kötvény és az azonos (vagy csaknem azonos) futamidejű, indexált (inflációval kiigazított) kötvény hozama közötti különbség.

Középpárfolyam (*central parity vagy central rate*): az ERM-II-ben részt vevő országok valutáinak euróval szembeni árfolyama, e körül határozzák meg az ERM-II ingadozási sávot.

Közvetlen befektetés (*direct investment*): határokon átnyúló befektetés, amelynek célja tartós befolyás (a gyakorlatban a törzsrészesvények vagy szavazati jogok legalább 10%-os tulajdonjogának) megszerzése valamely másik országban rezidens vállalkozásban. A közvetlen befektetés rendszerint az alaptőkét, az újrabefektetett jövedelmeket és a vállalkozási ügyletekhez köthető egyéb tőkét tartalmazza. A közvetlenbefektetés-számla az euroövezet rezidenseinek euroövezeten kívüli rezidensek által kibocsátott értékpapírokkal kapcsolatos nettó ügyleteit és/vagy pozícióit („euroövezeten kívüli közvetlen befektetés”), valamint az euroövezeten kívül rezidenseknek az euroövezet rezidensei által kibocsátott értékpapírokkal kapcsolatos nettó ügyleteit és/vagy pozícióit („euroövezeten belüli közvetlen befektetés”) rögzíti.

Leértékelés (*write-down*): az MPI-k mérlegében nyilvántartott hitelek lefelé történő kiigazítása annak felismerésekor, hogy a hitelek részben behajthatatlanná váltak.

Leírás (*write-off*): a hitelek értékének kivezetése az MPI-k mérlegéből, amikor a hiteleket teljes mértékben behajthatatlannak minősítik.

M1: szűk értelemben vett monetáris aggregátum, amely a forgalomban lévő készpénzből és a monetáris pénzügyi intézményeknél (MPI) és a központi kormányzatnál (pl. postán, államkincstárnál) elhelyezett egynapos betétek állományából tevődik össze.

M2: közbenső monetáris aggregátum, amely az M1-ből, a legfeljebb három hónapos, felmondható betétekből (azaz rövid lejáratú takarékbetétekből), valamint az MPI-knél és a központi kormányzatnál elhelyezett, legfeljebb kétéves (azaz rövid lejáratú) betétekből áll.

M3: széles értelemben vett monetáris aggregátum, amely az M2-ből és a piacképes eszközökből, főként visszavásárlási megállapodásokból, a pénzügyi alapok befektetési jegyeiből, valamint az MPI-k által kibocsátott, legfeljebb kétéves lejáratú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokból áll.

Monetáris pénzügyi intézmények (MPI-k) (MFIs, monetary financial institutions): olyan pénzügyi intézmények, amelyek együttesen alkotják az euroövezet pénzkibocsátó ágazatát. Magukban foglalják az eurorendszert, a közösségi jog meghatározása szerinti rezidens hitelintézeteket és minden olyan rezidens pénzügyi intézményt, amely MPI-nek nem minősülő szervezetektől betéteket, illetve betéthelyettesítőket fogad el, továbbá saját számlájára (legalábbis gazdasági értelemben) hiteleket nyújt, illetve értékpapírokba fektet be. Az utóbbi csoport túlnyomórészt pénzügyi alapokból áll, azaz olyan alapokból, amelyek rövid lejáratú, alacsony kockázatú, rendszerint egyéves vagy annál rövidebb futamidejű instrumentumokba fektetnek be.

MPI-kamatok (MFI interest rates): azok a kamatok, amelyeket a rezidens hitelintézetek és egyéb MPI-k (a központi bankok és a pénzügyi alapok kivételével) az euroövezet rezidens háztartásainak és nem pénzügyi vállalatainak euróban denominált betéteire és hiteleire alkalmaznak.

Munkaerő (labour force): a foglalkoztatottak és a munkanélküliek együttes létszáma.

Munkaerő termelékenysége (labour productivity): Egységnyi munkaráfordításra jutó kibocsátás. Mérése többféleképpen lehetséges, de általában a GDP és a foglalkoztatottak vagy a ledolgozott munkaórák teljes számának hányadosa.

Nemzetközi befektetési pozíció (n.b.p.) (international investment position (i.i.p.)): a gazdaság külfölddel szembeni nettó pénzügyi követeléseinek (vagy kötelezettségeinek) értéke és összetétele.

Nemzetközi tartalékok (international reserves): a monetáris hatóságok számára azonnal rendelkezésre álló és általuk ellenőrzött külső eszközök, amelyek a fizetési egyensúly-hiányok nagyságrendjének a devizapiaci intervenció útján történő közvetlen finanszírozására vagy szabályozására szolgálnak. Az euroövezet nemzetközi tartalékai az eurorendszer kezelésében lévő, nem euroövezetbeli rezidensekkel szembeni, nem euróban megnevezett követelésekből, aranyból, különleges lehívási jogokból (SDRs) és IMF-nél fennálló tartalékpozíciókból állnak.

Pénzügyi mérleg (financial account): fizetésimérleg-számla, amely a közvetlen befektetés, a portfólióbefektetés, az egyéb befektetés, a pénzügyi derivatívák és a tartalékeszközök területén rezidensek és nem rezidensek között lebonyolított tranzakciókat tartalmazza.

Pénzügyi számlák (financial accounts): nemzeti (vagy euroövezeti) számlák rendszerének része, amely a nemzetgazdaság különböző intézményi szektorainak pénzügyi pozícióját (állományait vagy mérlegeit), pénzügyi tranzakcióit és egyéb változásait rögzíti pénzügyi eszközök szerinti bontásban.

Portfólióbefektetés (portfolio investment): az euroövezet rezidenseinek euroövezeten kívüli rezidensek által kibocsátott értékpapírokkal kapcsolatos nettó ügyletei és/vagy pozíciói („eszközök”), valamint az euroövezeten kívül rezidenseknek az euroövezet rezidensei által kibocsátott értékpapírokkal kapcsolatos nettó ügyletei és/vagy pozíciói („kötelezettségek”). A portfólióbefektetések közé sorolják a tulajdonjogot megtestesítő értékpapírokat, valamint a hitelviszonyt

megtestesítő értékpapírokat (kötvényeket, váltókat, pénzüpi instrumentumokat). Az egyes ügyleteket a kapott vagy fizetett effektív ár szerint tartják nyilván, levonva ebből a különböző jutalékokat és költségeket. Valamely gazdasági társaságban fennálló tulajdonosi részesedés akkor tekinthető portfólióeszköznek, ha a tulajdonrész a közönséges részvények vagy szavazati jog kevesebb mint 10%-át teszi ki.

Rögzített kamatú tender (*fixed rate tender*): ennél a tendernél a központi bank előre meghatározza a kamatot, így a tenderben részt vevő partnerek ajánlata az adott kamattal elhelyezni kívánt összegre vonatkozik.

Rögzített kamatú, teljes allokáció melletti tendereljárás (*fixed rate full-allotment tender procedure*): ennél a tendernél a központi bank előre meghatározza a kamatot, így a tenderben részt vevő partnerek ajánlata, amelyről előzetesen tudható, hogy teljesül, az adott kamattal elhelyezni kívánt összegre vonatkozik.

Szakmai előrejelzői felmérés (*Survey of Professional Forecasters, SPF*): Negyedéves felmérés, amelyet az EKB 1999 óta végez. Célja, hogy makrogazdasági előrejelzéseket gyűjtsön az euroövezeti inflációra, reál-GDP-növekedésre és munkanélküliségre vonatkozóan az Európai Unió területén működő rendelkező pénzügyi és nem pénzügyi szervezetekhez kapcsolt szakértői csoporttól.

Tartalékolási kötelezettség (*reserve requirement*): minimális jegybanki tartalék, amelyet egy adott hitelintézet az eurorendszerrel köteles elhelyezni egy előre meghatározott tartalékolási időszak során. A tartalékképzési követelménynek való megfelelés megállapítása a hitelintézetek által a tartalékolási időszakban fenntartott átlagos napi tartalékállomány alapulvételével történik.

Termékek külkereskedelme (*external trade in goods*): termékbehozatal, illetve -kivitel az euroövezet országaiba, illetve országaiból, amelyet az áruk értékével és az áruk mennyiségét és egységnyi értékét mérő indexszel mérnek. A külkereskedelmi statisztika közvetlenül nem vehető össze a nemzeti számlák import- és exportadataival, mivel az utóbbiak az euroövezeten belüli és az azon kívüli kereskedelmi ügyleteket is magukban foglalják, a termék- és szolgáltatáskereskedelmi adatokat pedig összesítve tartalmazzák. Nem vehetők össze teljes mértékben a fizetésimérleg-statisztikák áruforgalmi tételeivel sem. A módszertani kiigazítások mellett a fő különbség, hogy a külkereskedelmi statisztikákban a behozatalt a biztosítási szolgáltatással és a szállítási szolgáltatással együtt veszik nyilvántartásba, ezzel szemben a fizetésimérleg-statisztikák áruforgalmi tételeiben FOB-paritással („költségmentesen a hajó fedélzetére”) veszik nyilvántartásba.

Tőkemérleg (*capital account*): fizetésimérleg-számla, amely az összes tőkeátutalást és a nem termelt, nem pénzügyi eszközök, rezidensek és nem rezidensek között lebonyolított összes adás-vételét tartalmazza.

Tőkeszámla (*capital accounts*): a nemzeti (vagy euroövezetbeli) számlák része, amely a nem pénzügyi eszközök nettó megtakarításából, nettó tőkeátruházásból és nettó megvásárlásából eredő nettóvagyon-változást rögzíti.

Tulajdonjogot megtestesítő értékpapírok (*részvény*) (*equities*): vállalati üzletrésztulajdont megtestesítő értékpapírok. Idetartoznak a tőzsdén forgó részvények (jegyzett részvények), a tőzsdén kívüli részvények és a tulajdonjogot megtestesítő egyéb értékpapírok. A tulajdonjogot megtestesítő értékpapírok általában osztalék formájában termelnek jövedelmet.

Üresedés (*job vacancies*): gyűjtőfogalom, amely az újonnan létrehozott, a betöltetlen vagy a jövőben megüresedő állásokat jelenti, amelyek vonatkozásában a munkaadó már konkrét lépéseket tett, hogy megfelelő jelöltet találjon.

Változó kamatú tender (*variable rate tender*): ebben a tenderben a résztvevők mind a jegybanki tranzakcióba befektetni kívánt pénz mennyiségére, mind az ügylet számukra megfelelő kamatára ajánlatot tesznek.

Vásárlóerő-paritás (*purchasing power parity, PPP*): az az árfolyam, amelyen az egyik valuta egy másikra váltható át annak érdekében, hogy a két valuta vásárlóereje kiegyenlítődhessen, ezzel kiküszöbölve az érintett országok aktuális árszintje közötti különbségeket. Legegyszerűbb formájában a VEP a különböző országok ugyanazon jószágai (árui és szolgáltatásai) nemzeti valutában kifejezett árának egymáshoz viszonyított arányát mutatja.

Volatilitás (*volatility*): egy adott változó ingadozásainak mértéke.

ISSN 1830-0073

9 771830 007002 >